

M. ANTONI
NI IMPERATORIS

ROMANI, ET PHILOSOPHI

De seipso seu vita sua Libri XII. Græcè &

Latinè nunc primùm editi, GUILIELMO XY

LANDRO Augustano interprete:

qui etiam Annotationes adiecit.

MARINI NEAPO=
LITANI DE PROCLIVITA
ET FOELICITATE LIBER:

Græcè Latineq; nunc primùm publicatus,

Innominato quodam interprete,

adiectis itidem Scholijs.

IN BIBLIOTHECA ILLVSTRIS SIMA
Principis Othonis Henrici.

CVM PRIVILEGIO IN TRIENNIVM.

TIGVRI APVD ANDREAM
Gesnerum F.

(1558.)

BIBLIOTHECA

REGIA

MONACENSIS

*Honos
Erit huic quoque
Luto.*

ANDREA FELICIS OEFELI
LU.
Monacensis.

VERE NOBIS

LI VIRO GEOR-

GIO A STETTEN IV-

NIORI, PATRICIO AVGVSTA-

no, summa fibi obseruantia colendo,

Guilielmus Xylander Augu-

stannus . S .

*V*M opusculum hoc M. AN-
TONINI Imperatoris Ro-
mani, eius qui Philosophus est ap-
pellatus, instinctu CORRADI
GESNERI, Medici & Philosophi prestan-
tissimi, mihiq̄e summa amicitia iuncti, de
Græco Latinum fecissem, eiusq̄e iam opusculi
adornaretur editio, ut id laudatissimo tuo, vir
Ornatissime, nomini inscriberem, non una me
impulit ratio. Nam & quàm grato animo tuæ
in me venevolentia (quam & aliàs & superiores
vi præsertim Maio coràm in patria sum exper-
tus summam) memoriam colerem, publicè te-
statum facere me posse uidebam: & haud pa-
rum gratia tui nominis splendorem huic ipsi edi-
tioni conciliaturum iudicabam. Iam cùm satis
apud me constaret, quis esset tuus de studio sa-

pientie, deque ijs quæ ad humanitatem spe-
 ctant disciplinis sensus, quantaque cum diligen-
 tiaque ab ineunte ætate in ijs versatæ, & boni-
 tate earum cultiores sectatoresque complexus
 semper esses: non verebar, ne non gratum hoc
 qualecunque meum haberes officium. Ipse qui-
 dem ceriè liber cum auctoris dignitate, tum eius
 quam tractat rei præstantia, facile apud te im-
 petrabit, ut eum tua dignere tutela: de meo labo-
 re dicam postea. Scriptum esse ab ANTONI-
 NO Philosopho Imperatore hoc opusculum,
 id in annotationibus nostris demonstraui-
 mus: ut hîc ea repetere, quæ ibi diximus, nihil atti-
 neat. Potissima verò Philosophiæ capita secum
 meditatum esse hunc tantum Imperatorem,
 commentatumque diligenter, uel nostris ver-
 bis, uel si mauis, Græca ubi legeris, ipse depre-
 hendes. Etenim tametsi verum est, libellos hos
 ANTONINI (ut quidem in nostras ij manus
 peruenerunt) esse mutilos, misereque & maio-
 re sui parte decurtatos: nihilominus id in-
 propriu est, grauissimas in his ipsis extare de fe-
 renda conditione humana, de contemnenda
 morte, de societate humana tuenda, de uera bea-
 titate, de causis miseriarum humanarum, a-
 lijsque id genus compluribus Philosophiæ capi-
 tibus

tibus disputationes, easdemque iuxta argutas,
 & exemplis comparationibusque appositissi-
 mis perpolitas. Nec absimile est nostri auctoris
 genus philosophandi ei, quo usum esse Epicte-
 tum (qui etate ANTONINVM non ita mul-
 tum antecessit, cuiusque se usum præceptis no-
 ster ingenuè præ se fert) Arrhianus memoris
 prodidit. Floruit enim circa illud tempus ut-
 cunque studium sapientiæ cum ipsi Impera-
 tores aut colerent philosophiam, aut certè eius
 sectatores non aspernarentur. Quo factum est,
 ut extiterint permulti doctrina & gravitate
 præstantes viri: quorum partim nomina tan-
 tum & dicta factaque aliquot apud historie
 scriptores extant, partim scripta etiam doctissi-
 ma & prudentiæ plena nostrum ad ævum per-
 durauerunt. Enimverò ANTONINVM ego
 iudico (neque aliter sentire doctos existimo) non
 id modò his voluisse in Commentarijs explica-
 re, quibus ipse in rebus animum suum occupas-
 set, quibusque præceptis, exemplis, & ratio-
 nibus sese ad hominis, civis, Imperatoris, adeo-
 que Philosophi nomen cum dignitate tuendum
 informauisset: Sed vnà demonstrasse, quæ esset
 vera atque expedita ad tranquillitatem animi,
 & eam quæ homini in hac vita contingere po-

6
test felicitatem consequendam uia: tum quid-
nam rei esset, cur plerique hominum adeò de na-
tura, suaque sorte immeritò conquererentur.
Quippe hoc modo philosophia neglecta & spre-
ta ulciscitur illos: quorum questus & indigna-
tionem sapientissimus Poeta Euripides sanè
quàm scitè & (ut omnia) eleganter expressit,
senem calamitate ietum in scenam producens:
qui, cum parum rectè rationes ad vitam tum,
cum maximè debuerat, subduxisset, ut incidit
in res aduersas, non suæ imprudentiæ culpam æ-
gnosceret, sed (qui est mos uulgi) ad futilia &
inutilia vota confugeret. Cuius de inscitiâ hæc
extant versus, quos adducam, Latine tamen
à me reddidos, ne in hoc orationis generi peregrî-
pum sermonem interferam:

Eheu, datum non esse & hoc mortalibus,
Iuuenes ut esse bis queant, iterum & senes?
Nam si domi quid secius fortè euenit,
Corrigimus illud consilio tamen nouo:
Æuum retractare haud licet. quòd si redire
Iuuenilis ætas esset, & senium duplex,
Peccata vitæ corrigeremus istius,
Vitæ instituto prouidi melius nouæ.
Capitalis profectò Iphis, et quouis dignus infor-
tunio, qui non præsentem vitam præceptis ex-
emplis que

7
omplisq̄ue rectè informandam moneret, sed a-
liam optet, qua huius errata emendari possent.
Quantò rectius Theseus ille Euripideus? cuius
hanc suam Cicero aliud refert:

Nam, qui hæc audita à docto meminissim viro,
Futuras mecum commentabar miseras:

Aut mortē acerbā, aut exiliij mœstam fugam,

Aut semper aliquam molem meditabar mali.

Vi si qua inuecta diritas casu foret,

Ne me imparatum cura laceraret repens.

At enim è philosophia petendam hanc vitæ in-
stitutionem, neque obscurum est, & ab alijs
multis gravibusq̄ue autoribus ita demonstra-
tum, ut meis verbis hoc quidem loco & tem-
pore res non egeat. Id quidem haud temerè vi-
deor addere, eam philosophandi rationem, quã
hic noster tenuit (hoc est, quæ breuibus præce-
ptis, exemplis, comparationibusq̄ue proposi-
tum absoluit) maiori hominum parti cum ad
intelligendum faciliorem, tum ad tenendum me-
moria commodiorem esse altera illa, quæ exqui-
sitis disputationibus, ingeniosisq̄ue conclusio-
nibus veritatem eruit. Quod ipsum eò spectat,
ut intelligatur, quid præsens liber communi ho-
minum vitæ formandæ conducere possit. Sed
mitto librum commendare, præsertim cum se

*mel inceptus legi, facile lectorem retineat: ut ue-
 rū fore hoc loco nō dubitem, id quod est scitè ab
 eodem Poëta dictum, gustu percepto empto-
 rem allici. De meo labore, & opera quam in
 conuertendo adhibui, superest ut dicam: etsi fi-
 dem diligentiamque meam malo doctis collatio-
 ne facta Græci cum Latino libro æstimandam
 relinquere, quàm me aut mea iactare. Neque
 verò metuo ne quis hãc editionem sit insectatus
 rus, nisi si ij sint exituri, qui librum mutilum
 & plerisque locis interruptum interpolatum-
 que indignè sint laturi lectoribus offerri. Quos
 ego tum denique audiendos censeo, si integrio-
 rem ipsi proferant: alioquin si secundum eos iu-
 dicaturi sint docti, efficiant vt reliquæ bono-
 rum librorum, quas ipsas meritò gratas habe-
 mus, negligamus: imò si maioribus nostris idem
 fuisset iudicium de fragmētis librorum, aut mu-
 tilatis voluminibus, bone Deus, quot & quàm
 præclaros utilissimosq; libros non haberemus
 hodie? Sed valeant iniqui isti. sanè mihi hoc incō-
 modo conuertendi labor mirum in modum est
 auctus: atque haud scio an ab incepto destituis-
 sem, nisi me & verecundia fallendæ quam de-
 deram fidei, & propositi mei (id autem est pro-
 desse Reip. literariæ pro virili, eamq; ob rē nulli
 labori*

labori uelle succumbere) tenendi necessitas quædam confirmassent. Latinitati quàm fieri potuit maxime in hoc negotio studui: nisi quòd uoces quasdam, tritas illas, & aptas, non tamen usitatas apud antiquiores, perspicuitatis causa non contempsi. Verba appendere ad trutinam neque uolui, neque uerò debui: sensum quidem secutus sum, an autem assecutus sim ubique aliorum opto iudicium: cur difficile hoc fuerit, multæ sunt, neque non manifestæ causæ. Et si fateor, in quibusdam me uel ut diuinarem opus habuisse, uel audacter à codice Græco aut usu communi discessisse: quibus locis etsi annotationiunculis (eram enim occupatior, quàm commentandi otium suppeteret) aliquando consului, tamen si cui secus videbitur, nihil moror: est enim (ut Bacchylidis utar prouerbio) lata uia. Tibi autem, uir præstantissimè, & cur dedicauerim hunc librum, meumque ei impensum laborem, & cur utrunque tuæ amplitudinis patrocinio non indignum fore duxerim, commemorauit iam antè. Supererat, ut orarem te, ut ne hoc meum tui nominis exornandi studium, gratique animi erga te declarandi uoluntatem aspernareris: sed tanta est tua humanitas, tātusq; in rei literariæ defensores amplificata-

24

mel inc
rū for
eode
ren
coi
de
n
v

10
resque (inter quos me vel extremo loco habe-
ri peruelim) amor, ut certò mihi de te pollice-
ri non obsecrando in dubium uocare tuam bo-
nitatem debeam: Itaque labore tui deprecandè
superfidendum mihi animaduerto. Ego me ti-
bi, quem singulare patrie nostrae inclytissi-
mæ ornamentum, Musarumque benignissimum
hospitem noui, studiaque mea commendo, ef-
ficiamque profectò, nisi maturius nobis aliquid
eueniat humanitus, ut ne tua te erga me
possit pœnitere beneuolentia. Va-
le. Heidelbergæ Calendis Octo-
bribus. Anno salutis

1558

ESVD AE LEXICO ▶

*Antoninus, laudatus per omnia
Philosophus: auditorem se præbu-
it alijs primùm, deinde Sexto Bœ-
oto Philosopho Romæ: cuius etiam
fores frequentare voluit. eundem uerò etiam Ly-
cius quidam Herodi Atheniensi Rhetori fami-
liaris adire solebat. Hic aliquando Marcum ad-
uentantem, quoniam & cuius rei causa se con-
ferret, interrogauit. Respondit Marcus: Deco-
rum est etiam senibus addiscere. quamobrem ad
Sextum Philosophum eo, ut ea discam quæ non
dum scio. Tum Lycius in cœlum sublatis mani-
bus; O Sol (inquit) Romanorum Rex iam se-
nex, librum gestans doctorem frequentat. at
meus rex Alexander duos & triginta natus
annos obiit. Condidit hic Marcus de vita sua li-
bros XII.*

ET RVRVS ▶

MARCVM

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

*Honos
Erit huic quoque
Luto.*

ANDREA FELICIS OEFELI :
L. U.
Monacensis.

VERE NOBI^s

LI VIRO GEOR=

GIO A STETTEN IV=

NIORI, PATRICIO AVGVSTA=

no, summa sibi obseruantia colendo,

Guilielmus Xylander Augu=

Stannus . S .

*V*M opusculum hoc M. AN-
TONINI Imperatoris Ro-
mani, eius qui Philosophus est ap-
pellatus, instinctu CORRADI
GESNERI, Medici & Philosophi præstan-
tissimi, mihi quæ summa amicitia iuncti, de
Græco Latinum fecissem, eiusquæ iam opusculi
adornaretur editio, ut id laudat SIMO TUD, vir
Ornatissime, nomini inscriberem, non una me
impulit ratio. Nam & quàm grato animo tuæ
in me beneuolentiæ (quam & aliàs & superiores
vi præsertim Maio coràm in patria sum exper-
tus summam) memoriam colerem, publicè te-
statum facere me posse uidebam: & haud pa-
rum gratiæ tui nominis splendorem huic ipsi edi-
tioni conciliaturum iudicabam. Iam cùm satis
apud me constaret, quis esset tuus de studio sa-

pientia, deque ijs quæ ad humanitatem spe-
 ctant disciplinis sensus, quantaque cum diligen-
 tiaque ab ineunte ætate in ijs versata, & boni-
 tate earum cultiores sectatoresque complexus
 semper esses: non verebar, ne non gratum hoc
 qualecunque meum haberes officium. Ipse qui-
 dem ceriè liber cum auctoris dignitate, tum eius
 quam tractat rei præstantia, facile apud te im-
 petrabit, ut eum tua dignere tutela: de meo labo-
 re dicam postea. Scriptum esse ab ANTONI-
 NO Philosopho Imperatore hoc opusculum,
 id in annotationibus nostris demonstraui-
 mus: ut hic ea repetere, quæ ibi diximus, nihil atti-
 neat. Potissima verò Philosophiæ capita secum
 meditatam esse hunc tantum Imperatorem,
 commentatumque diligenter, uel nostris ver-
 bis, uel si mauis, Græca ubi legeris, ipse depre-
 hendes. Etenim tametsi verum est, libellos hos
 ANTONINI (ut quidem in nostras ij manus
 peruenerunt) esse mutilos, misereque & maio-
 re sui parte decurtatos: nihilominus id in
 præptu est, grauissimas in his ipsis extare de fe-
 renda conditione humana, de contemnenda
 morte, de societate humana tuenda, de uera bea-
 titate, de causis miseriarum humanarum, a-
 lijsque id genus compluribus Philosophiæ capi-
 tibus

tibus disputationes, easdemque iuxta argutas,
 & exemplis comparationibusque appositissi-
 mis perpolititas. Nec absimile est nostri auctoris
 genus philosophandi ei, quo usum esse Epicte-
 tum (qui etate ANTONINVM non ita mul-
 tum antecessit, cuiusque se usum præceptis no-
 ster ingenuè præ se fert) Arrhianus memoriæ
 prodidit. Floruit enim circa illud tempus ut-
 cunque studium sapientiæ cum ipsi Impera-
 tores aut colerent philosophiam, aut certè eius
 sectatores non aspernarentur. Quo factum est,
 ut extiterint permulti doctrina & gravitate
 præstantes viri: quorum partim nomina tan-
 tum & dicta factaque aliquot apud historicæ
 scriptores extant, partim scripta etiam doctissi-
 ma & prudentiæ plena nostrum ad ævum per-
 durauerunt. Enimverò ANTONINVM ego
 iudico (neque aliter sentire doctos existimo) non
 id modò his voluisse in Commentarijs explica-
 re, quibus ipse in rebus animum suum occupas-
 set, quibusque præceptis, exemplis, & ratio-
 nibus sese ad hominis, civis, Imperatoris, adeo-
 que Philosophi nomen cum dignitate tuendum
 informauisset. Sed vnà demonstrasse, quæ esset
 vera atque expedita ad tranquillitatem animi,
 & eam quæ homini in hac vita contingere po-

6
test felicitatem consequendam uia: tum quid-
nam rei esset, cur plerique hominum adeò de na-
tura, suaque sorte immeritò conquererentur.
Quippe hoc modo philosophia neglecta & spre-
ta vlciscitur illos: quorum questus & indigna-
tionem sapientissimus Poeta Euripides sanè
quàm scitè & (ut omnia) eleganter expressit,
senem calamitate ietum in scenam producens:
qui, cum parum rectè rationes ad vitam tum,
cum maximè debuerat, subduxisset, ut incidit
in res aduersas, non suæ imprudentiæ culpam æ-
gnosceret, sed (qui est mos vulgi) ad futilia &
inutilia vota confugeret. Cuius de inscitiâ hæ-
c extant versus, quos adducam, Latine tamen
à me redditos, ne in hoc orationis generi peregrî-
pum sermonem interferam:

Eheu, datum non esse & hoc mortalibus,
Iuuenes ut esse bis queant, iterum & senes?
Nam si domi quid secius fortè euenit,
Corrigimus illud consilio tamen nouo:
Æuum retractare haud licet. quòd si redux
Iuuenilis etas esset, & senium duplex,
Peccata vitæ corrigeremus istius,
Vitæ instituto prouidi melius nouæ.
Capitalis profectò Iphis, et quouis dignus infor-
tunio, qui non præsentem vitam præceptis ex-
emplisque

omplisq̄ue rectè informandam moneret, sed aliam optet, qua huius errata emendari possent. Quantiò rectius Theseus ille Euripideus? cuius hanc suam Cicero aliud refert:

Nam, qui hæc audita à docto meminissim viro, Futuras mecum commentabar miserias:

Aut mortē acerbā, aut exiliū mœstam fugam,
Aut semper aliquam molem meditabar mali.
Vi si qua inuecta diritas casu foret,
Ne me imparatum cura laceraret repens.

At enim è philosophia petendam hanc vitæ institutionem, neque obscurum est, & ab alijs multis gravibusq̄ue autoribus ita demonstratum, ut meis verbis hoc quidem loco & tempore res non egeat. Id quidem haud temerè videor addere, eam philosophandi rationem, quã hic noster tenuit (hoc est, quæ breuibus præceptis, exemplis, comparationibusq̄ue propositum absoluit) maiori hominum parti cum ad intelligendum faciliorem, tum ad tenendum memoria commodiorem esse altera illa, quæ exquisitis disputationibus, ingeniosisq̄ue conclusionibus veritatem eruit. Quod ipsum eò spectat, ut intelligatur, quid præsens liber communi hominum vitæ formandæ conducere possit. Sed mitto librum commendare, præsertim cum se

*mel inceptus legi, facile lectorem retineat: ut ue-
 rū fore hoc loco nō dubitem, id quod est scitè ab
 eodem Poëta dictum, gustu percepto empto-
 rem allici. De meo labore, & opera quam in
 conuertendo adhibui, superest ut dicam: etsi fi-
 dem diligentiamque meam malo doctis collatio-
 ne facta Græci cum Latino libro æstimandam
 relinquere, quàm me aut mea iactare. Neque
 uerò metuo ne quis hęc editionem sit insectatus
 rus, nisi si ij sint exituri, qui librum mutilum
 & plerisque locis interruptum interpolatum-
 que indignè sint laturi lectoribus offerri. Quos
 ego tum denique audiendos censeo, si integrio-
 rem ipsi proferant: alioquin si secundum eos iu-
 dicaturi sint docti, efficiant ut reliquie bono-
 rum librorum, quas ipsas meritò gratas habe-
 mus, negligamus: imò si maioribus nostris idem
 fuisset iudicium de fragmētis librorum, aut mu-
 tilatis voluminibus, bone Deus, quot & quàm
 præclaros utilissimosq; libros non haberemus
 hodie? Sed valeāt iniqui isti. sanè mihi hoc incō-
 modo conuertendi labor mirum in modum est
 auctus: atque haud scio an ab incepto destituis-
 sem, nisi me & verecundia fallendæ quam de-
 deram fidei, & propositi mei (id autem est pro-
 desse Reip. literariæ pro virili, eamq; ob rē nulli
 labori*

*labori uelle succumbere) tenendi necessitas quæ
 dam confirmassent. Latinitati quàm fieri potu-
 it maximè in hoc negotio studui: nisi quòd vo-
 ces quasdam, tritas illas, & aptas, non tamen
 vsitatas apud antiquiores, perspicuitatis causa
 non contempsi. Verba appendere ad trutinam
 neque volui, neque verò debui: sensum quidem
 secutus sum, an autem assecutus sim ubique a-
 liorum opto iudicium: cur difficile hoc fuerit,
 multæ sunt, neque non manifestæ causæ. Etsi fa-
 teor, in quibusdam me vel vt diuinarem opus
 habuisse, vel audacter à codice Græco aut vsu
 communi discessisse: quibus locis etsi annota-
 tiunculis (eram enim occupatior, quàm com-
 mentandi otium suppeteret) aliquando consu-
 lvi, tamen si cui secus videbitur, nihil moror:
 est enim (vt Bacchylidis utar prouerbio) lata
 uia. Tibi autem, uir præstantissimè, & cur de-
 dicauerim hunc librum, meumque ei impen-
 sum laborem, & cur utrunque tuæ amplitudi-
 nis patrocinio non indignum fore duxerim, cõ-
 memorauiam antè. Supererat, ut orarem te,
 ut ne hoc meum tui nominis exornandi studi-
 um, gratique animi erga te declarandi uolunta-
 tem aspernareris: sed tanta est tua humanitas,
 tãtusq; in rei literariæ defensores amplificato-*

resque (inter quos me vel extremo loco haberi peruelim) amor, ut certò mihi de te pollicevi, non obsecrando in dubium uocare tuam bonitatem debeam: Itaque labore tui deprecandi supersedendum mihi animaduerto. Ego me tibi, quem singulare patriæ nostræ inclytissimæ ornamentum, Musarumque benignissimum hospitem noui, studiaque mea commendo, efficaciamque profectò, nisi maturius nobis aliquid eueniat humanitus, ut ne tuæ te erga me possit poenitere beneuolentiæ. Vale. Heidelbergæ Calendis Octobribus. Anno salutis

1558.

ESVD AE LEXICO ▶

*Antoninus, laudatus per omnia
Philosophus: auditorem se præbu-
it alijs primùm, deinde Sexto Bœ-
oto Philosopho Romæ: cuius etiam
fores frequentare voluit. eundem uerò etiam Ly-
cius quidam Herodi Atheniensi Rhetori fami-
liaris adire solebat. Hic aliquando Marcum ad-
uentantem, quoniam & cuius rei causa se con-
ferret, interrogauit. Respondit Marcus: Deco-
rum est etiam senibus addiscere. quamobrem ad
Sextum Philosophum eo, ut ea discam quæ non
dum scio. Tum Lycius in cœlum sublatis mani-
bus; O Sol (inquit) Romanorum Rex iam se-
nex, librum gestans doctorem frequentat. at
meus rex Alexander duos & triginta natus
annos obiit. Condidit hic Marcus de vita sua li-
bros XII.*

ET RURSUS ▶

MARCV M

MARCUM regem Romanorum silentio admirari, quàm pro dignitate laudare facilius est: cum nulla eius virtutes consequi & uerbis exprimere eloquẽtia possit. Ab ineunte enim etate mox vitam tranquillam stabilemque adeò sibi instituit, ut nunquam uel timore uel uoluptate uultum mutasse uisus sit. Stoicos præ cæteris Philosophos laudat, eosque non uiuendi tantum genere, sed etiam doctrinæ opinionumque studio sectabatur. Tam luculentum autẽ eius admodum adolescentis adhuc ingenium fuit, ut sæpenumero Adrianus de transferenda in ipsum imperij successione cogitarit. Sed cum Pium iam antea sibi legitime adoptasset, suam illi successionem seruauit: Marcum uerò affinem ei & familiarem esse uoluit, ut ita generis successione ad imperium perueniret. Vixit autem Marcus priuatus adhuc adeò modestè, ut nemini popularium Romæ se anteferret, nec adoptione generis ingenium mutaret. Et ad imperium euectus, cum omnia iam solus gubernaret, & summa meraque potestate frueretur, nullum unquam arrogantie signum edidit. sed & beneficijs collocandis liberalis ac copiosus fuit: & in gentium ac prouinciarum gubernatione bonus ac moderatus.

EX EPITOME SEXTI AV- RELI VICTORIS.

ANTONINVS imperavit ānos
XVIII. Iste uirtutum omnium cœ-
lestisq̄ue ingenij extitit, & rumnis-
q̄ue publicis quasi defensor obie-
tus est. Etenim nisi ad illa tempora natus es-
set, profectò quasi uno lapsu ruiissent omnia sta-
tus Romani. Quippe ab armis quies nunquam
erat: perq̄ue omnem Orientem, Illyricum, Ita-
liam, Galliamq̄ue bella feruebant: terræ motus
non sine interitu ciuitatum, inundationes flumi-
num, lues crebræ, locustarum species agris infe-
stæ: prorsus ut propè nihil, quo summis angori-
bus atteri mortales solent, dici seu cogitari
queat, quod non illo imperante seuerit. Is pro-
pinquum suum *L. Annium Verum* ad imperij
partem nouo beneuolentiæ genere asciiuit. Qui
Verus inter *Altinum* atque *Concordiam* uer-
faciens ic̄tu sanguinis quem morbum Græc
ἀπόπληξι

ἐπὶ πλεῖστον ἠκούσαν, undecimo imperij anno ex-
 tinctus est, carminum maximè Tragicorum
 studiosi, ingenij asperi atque lascivi. Post cuius
 obitum M. Antoninus Rempublicam solus te-
 nuit, à principio vitæ tranquillissimus, adeò ut
 ab infantia uultum nec ex gaudio, nec ex mœro
 re mutauerit, philosophiæ studens, literarum-
 que Græcarum peritissimus. Hic permisit uiris
 clarioribus, ut conuiuia eodem cultu, quo ipse,
 & ministris similibus exhiberent. Hic cum æ-
 rario exhausto largitiones, quas militibus im-
 penderet, non haberet: neque indicere pro-
 uincialibus aut Senatui aliquid uellet, instru-
 mentum regij cultus, facta in foro Traiani se-
 ctione distraxit, uasa aurea, pocula crystallina
 & murrhina, uxoriam ac suam sericam &
 auream uestem, multa ornamenta gemmarum:
 ac per duos continuos menses uenditio habita
 est, multumque auri redactum. Post uictoriam
 tamen emptoribus precia restituit, qui reddere
 comparata uoluerunt. Molestus nulli fuit, qui
 maluit semel emptæ retinere. Huius tempore
 Cassius tyrānidem arripens, extinctus est. Ipse
 uitæ anno LIX. apud Vendobonam morbo
 consumptus est. De eius obitu nuncio Romam
 peruecto, confusa lætū publico urbe, Senatus

*in Curia veste petra indutus, lachrymans conue-
 nit. Et quod de Romulo agrè creditum est, o-
 mnes pari sensu præsumpserunt, Marcum
 cœlo receptum esse: ob cuius honorem
 templa, columnæ, multaq̄ue a-
 lia decreta sunt.*

11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000
 1001
 1002
 1003
 1004
 1005
 1006
 1007
 1008
 1009
 1010
 1011
 1012
 1013
 1014
 1015
 1016
 1017
 1018
 1019
 1020
 1021
 1022
 1023
 1024
 1025
 1026
 1027
 1028
 1029
 1030
 1031
 1032
 1033
 1034
 1035
 1036
 1037
 1038
 1039
 1040
 1041
 1042
 1043
 1044
 1045
 1046
 1047
 1048
 1049
 1050
 1051
 1052
 1053
 1054
 1055
 1056
 1057
 1058
 1059
 1060
 1061
 1062
 1063
 1064
 1065
 1066
 1067
 1068
 1069
 1070
 1071
 1072
 1073
 1074
 1075
 1076
 1077
 1078
 1079
 1080
 1081
 1082
 1083
 1084
 1085
 1086
 1087
 1088
 1089
 1090
 1091
 1092
 1093
 1094
 1095
 1096
 1097
 1098
 1099
 1100
 1101
 1102
 1103
 1104
 1105
 1106
 1107
 1108
 1109
 1110
 1111
 1112
 1113
 1114
 1115
 1116
 1117
 1118
 1119
 1120
 1121
 1122
 1123
 1124
 1125
 1126
 1127
 1128
 1129
 1130
 1131
 1132
 1133
 1134
 1135
 1136
 1137
 1138
 1139
 1140
 1141
 1142
 1143
 1144
 1145
 1146
 1147
 1148
 1149
 1150
 1151
 1152
 1153
 1154
 1155
 1156
 1157
 1158
 1159
 1160
 1161
 1162
 1163
 1164
 1165
 1166
 1167
 1168
 1169
 1170
 1171
 1172
 1173
 1174
 1175
 1176
 1177
 1178
 1179
 1180
 1181
 1182
 1183
 1184
 1185
 1186
 1187
 1188
 1189
 1190
 1191
 1192
 1193
 1194
 1195
 1196
 1197
 1198
 1199
 1200
 1201
 1202
 1203
 1204
 1205
 1206
 1207
 1208
 1209
 1210
 1211
 1212
 1213
 1214
 1215
 1216
 1217
 1218
 1219
 1220
 1221
 1222
 1223
 1224
 1225
 1226
 1227
 1228
 1229
 1230
 1231
 1232
 1233
 1234
 1235
 1236
 1237
 1238
 1239
 1240
 1241
 1242
 1243
 1244
 1245
 1246
 1247
 1248
 1249
 1250
 1251
 1252
 1253
 1254
 1255
 1256
 1257
 1258
 1259
 1260
 1261
 1262
 1263
 1264
 1265
 1266
 1267
 1268
 1269
 1270
 1271
 1272
 1273
 1274
 1275
 1276
 1277
 1278
 1279
 1280
 1281
 1282
 1283
 1284
 1285
 1286
 1287
 1288
 1289
 1290
 1291
 1292
 1293
 1294
 1295
 1296
 1297
 1298
 1299
 1300
 1301
 1302
 1303
 1304
 1305
 1306
 1307
 1308
 1309
 1310
 1311
 1312
 1313
 1314
 1315
 1316
 1317
 1318
 1319
 1320
 1321
 1322
 1323
 1324
 1325
 1326
 1327
 1328
 1329
 1330
 1331
 1332
 1333
 1334
 1335
 1336
 1337
 1338
 1339
 1340
 1341
 1342
 1343
 1344
 1345
 1346
 1347
 1348
 1349
 1350
 1351
 1352
 1353
 1354
 1355
 1356
 1357
 1358
 1359
 1360
 1361
 1362
 1363
 1364
 1365
 1366
 1367
 1368
 1369
 1370
 1371
 1372
 1373
 1374
 1375
 1376
 1377
 1378
 1379
 1380
 1381
 1382
 1383
 1384
 1385
 1386
 1387
 1388
 1389
 1390
 1391
 1392
 1393
 1394
 1395
 1396
 1397
 1398
 1399
 1400
 1401
 1402
 1403
 1404
 1405
 1406
 1407
 1408
 1409
 1410
 1411
 1412
 1413
 1414
 1415
 1416
 1417
 1418
 1419
 1420
 1421
 1422
 1423
 1424
 1425
 1426
 1427
 1428
 1429
 1430
 1431
 1432
 1433
 1434
 1435
 1436
 1437
 1438
 1439
 1440
 1441
 1442
 1443
 1444
 1445
 1446
 1447
 1448
 1449
 1450
 1451
 1452
 1453
 1454
 1455
 1456
 1457
 1458
 1459
 1460
 1461
 1462
 1463
 1464
 1465
 1466
 1467
 1468
 1469
 1470
 1471
 1472
 1473
 1474
 1475
 1476
 1477
 1478
 1479
 1480
 1481
 1482
 1483
 1484
 1485
 1486
 1487
 1488
 1489
 1490
 1491
 1492
 1493
 1494
 1495
 1496
 1497
 1498

1
M. ANTONINI IMPERATO-

ris de uita sua,

LIBER I.

Guliel. Xylãdro Augustano interprete.

B a u o m e o V e r o d i d i c i p l a c i
d i s e s s e m o r i b u s , e t i r æ a b s t i
n e n s . E x i s t i m a t i o n e p a r e t i s
m e i , e i u s q ; r e c o r d a t i o n e a d
u e r e c u n d i a m & u i r o d i g n o s m o r e s u s u s
s u m . M a t r e i n s t u d i o p i e t a t i s e r g a d e o s
i b e r a l i t a t e q ; i m i t a t u s : p r æ t e r e a i n a b s t i
n e n d o à n ò p e r p e t r a n d i s m o d ò , s e d &
c o g i t a n d i s f l a g i t i j s : t u m i n f r u g a l i t a t e u i
c t u s , a b o p u l e n t i a c o m i t a t e l u x u r e m o
t i s s i m a . A p r o a u o i d h a b u i , u t n e i n p u
b l i c o s l u d o s c ò m e a r e m , s e d b o n i s p r æ
c e p t o r i b u s d o m i m e æ u t e r e r , i n t e l l i g e
r e q ; n u l l i s h a c i n r e p a r c e n d u m s u m p t i b .
A b e d u c a t o r e , n e a u r i g a P r a s i n u s , a u t
V e n e t u s , n e u e p a l m u l a r i u s a u t s c u t a r i u s
f i e r e m : a b e o d e t o l e r a r e l a b o r e s , e s s e c o
t e n t u s p a r u o , o p e r a r i , n o n i m m i s c e r e
m e m u l t i s n e g o c i j s , h a u d f a c i l e c a l u m
n i a m a d m i t t e r e , d i d i c i . A D i o g n e t o , s t u
d i u m i n r e s i n a n e s n o n c o n f e r r e , f i d e m
a b r o g a r e i j s q u e d e i n c a n t a t i o n i b u s , d e

monūq̄ p̄fligationib. acid genus alijs reb. p̄stigiatores & impostores referūt: neq̄ animi causa coturnices alere, aut similiū rerū studio & cupiditate teneri: itē liberè dicta ferre æquo animo, philosophiæ me addicere, audire primò Bacchiū, deinde Tandafidē ac Marcianum, scribere dialogos, pueriliætate, grabatū, pellem, aliaq̄ ad Gręcā disciplinam pertinentia, usurpare. Rustici monitu in eā deueni cogitationē, mores meos correctionē ac cultu opus habere: nō esse imitandōs Sophistas, nō esse instituendas de contemplationibus scriptiones, neque oratiunculas adhortatorias declamandum, neq̄ speciem uiri exercitijs dediti, ac laboriosi ostentādam: ad hæc Rhetorica, poësi, & Astrologia abstineñdum, domi neq̄ uestitu, neq̄ alijs huiusmodi reb. utendum: epistolas scribendas simpliciter, quo modo ipsius ad matrem meam est epistola Sinuessam missa: insuper placabilitatem esse, & in alloquio facilitatem exhibendam ijs qui stomachū nobis mouerint, aut aliquid deliquerūt, simul atq̄ ij redire ad officiū uelint:

uelint: diligenter etiam legendum, neque omnino considerationem accuratam satis putandum, neque celeriter adfentiendum loquaciter conuersantibus: cōmentarios Epicūti legendos, quorum & è domo sua mihi copiam fecit. Apollonius me docuit, ut libertatem sectarer, certamque constantiam, neque aliò unquam, ne minimum quidem, quàm ad rectam rationem respicerem, ac semper mei similis essem in grauib. dolorib. amissione prolis, morbisque diuturnis: ut què in uiuo exemplo euidenter cōtemplarer, posse eundem & durissimum esse, & remissum quàm maximè. Tum etiã, ut in percipienda doctrina me non morosum præberem, sed circumspicerem de homine qui palàm experientiam, & in tradendis scientijs facultatem minimum suorum bonorum putaret. Præterea modum beneficia (ut ijs uidentur) ab amicis accipiendi, ne uel accepta ea nos uiliores redderent, uel stupidè negligeretur atque prætermitterent. In Sexto de præhēdi comitatē, & exemplū domo ad arbitriū patris familiās institutę, uiuē

di secundum naturam, grauitatem non simulatam, inq̄ consulendo amicorum commodis sagacitatem, facilitatem erga priuatos, * moresq̄ omnibus accōmodatos. Quo fiebat, ut eius consuetudo omni adulatione suauior, ipseq̄ eodem tempore in summa apud eos quibus cum agebat ueneratione esset. Porò autem expeditam uiam ac rationem inueniendi & disponendi præcepta ad usum uitæ necessaria. item quòd neque iræ neq̄ aliús cuiusq̄ animi commotionis ullum indicium dabat, sed simul & quàm maximè affectibus uacuus, & humanissimi erat ingenij. In eodem honestam famã sine iactatione, multarumq̄ rerum scientiam citra ostentationem. Alexandrum Grammaticum obseruabam ab increpationibus sibi temperare, neque ignominiose castigare si quis barbarum, solœcũ, aut absouum quippiam protulisset, sed ciuiliter id modò, q̄ dicendũ fuerat, pronũciare: perinde ac si respondens uel suam sententiam interponeret, aut rationem re ipsa, nõ uerbo, cum altero conferret: aut omni

no alia quadam solerti & occulta correctione idē efficiebat. A Frontone didici, ut scirem quæ consequeretur tyrānidem inuidia, quæ uarietas, simulatio: & quòd omnino qui nobis patricij dicunt, inhumaniores quodā modò sint reliquis. Ab Alexando Platonico, ne crebrò, néue nisi necessitate coactus cuiquam dicerem scriberemúe me esse occupatum, néue identidem impendētia negocia prætendendo debita familiaribus officia detrectarē. A Catulo, ne parui facerem si quid amicus conquere retur, etiam si nulla id ab eo fieret ratione: Sed anniterer eum in pristinam gratiam reducere. Item ut summa animi cōtentione præceptorum laudem prædicarem: uti de Domitio & Athenodoto traditum est. Vtq; liberos uerè diligerē. A fratre meo Seuero amorē familiariū & ueritatis, iusticiæq;. Per eundem cognoui Thraseã, Heluidium, Catonem, Dionem, Brutum. Idem mihi autor fuit ut animo conciperem formam reipub. in qua æquis legibus eodemq; iure omnia administrarent, ac regni, cui nihil est

set libertate subditorum antiquius. Eundem obseruans curis esse uacuum, constantiam in honore philosophiæ habendo, beneficentiam, & liberalitatem perpetuam seruare, benè sperare, ac de amicorum in amore certò sibi polliceri, à quibus animo esset factus alieno, id ijs non occultum ferre: neque amicis eius opus esse, ut de ipsius uoluntate coniecturã facerent, sed eam apertam esse. Maximus adhortatus me est, ut suo exemplo me ipsum regerem, neque ulla in re precipitarem, animo bono cum alijs in casibus, tum in morbis essem: Vt moribus uterer temperatis, blandis, ac grauibus, ut quæ instituissem, expeditè nec magna cum molestia perficerẽ. Dicebat sibi uerba faciẽti aut agẽti quicquã, neminẽ nõ fidẽ habuisse, ex animi ipsum sententia loqui uel agere. Nullius rei admiratione se obstupuisse, nunquã aut festinasse, aut cunctatũ fuisse, neque trepidasse, neque moesticiæ, neque gaudij nimiũ fuisse, neque iracundũ, neque suspiciosum: sed beneficũ, placabilẽ, ueracẽ, magisque constantiã erroris securã, quã erratorũ correctionẽ præ se tulisse. Neminẽ fuisse, quæ se

ab ipso cōtēptū, aut ipso p̄stantiorē putaret. Liberaliter quoq; facetū fuisse. Patris notavi humanitatē, & in ijs, quæ semel essent accuratè deliberata, p̄man-
 sionē, uanæ gloriæ, & eorū q̄ putant, ne que sunt tñ, honorū cōtēptū, studiū laborū, assiduitatēq;. Libēter audiebat eos, q̄ aliquid reip. utile poterāt adducere. In tribuēdo unicuiq; p̄ dignitate suū firmiter p̄seuerabat, p̄itus ubi intēdēdū esset, ubi remittēdū. Amores adolefcētorū coërcebat, utilitati publicæ oēs cogitationes intēdebat. Amicis secū cœnādi, aut iter faciēdi necessitatē remittebat, & q̄ necessitate aliqua impediti eū nō cōitati fuerāt, eundē semp̄ ipsum inueniebāt. In cōsilijs accuratè q̄d cōducere posset īgrebat, ac cōstāter, neq; ob uijs quibusq; cogitationib. cōtent⁹ finē cōsultādi faciebat. Amicitiam cōseruabat, neq; uel fatietatē amicorū capiebat, neq; ad eos parādos furore aliquo ferebat. In oīb. reb. oīa sua ī se reposita habebat, læto uultu. Lōge futura p̄uidebat: atq; et minima antè p̄parabat, idq; citra tumultū. Acclamatiōes, oēm q; adulationē cōpescēbat.

Quæ ad magistratum erāt necessaria, semper custodiebat, sumptus procurabat, neq; detrectabat de ijs reb. causam dicere. Deos citra superstitionem colebat, homines neq; demerebatur, neque auram popularem captabat: in omnib. his sobrius, cōstans, nusquam ineptus, aut nouitatis studiosus. Has porrò res, quæ ad uitę commoditatem aliquid cōducunt, quas fortuna suppeditat, liberaliter, simulq; sine fastu tractabat, ita ut & si adessent, haud sollicitè ijs uteretur, neq; desideraret, si deessent. Nemo fuit, qui eum aut sophistam, aut uernam, aut hominem de schola esse diceret. Sed uirum maturum, absolutum, adulatione superiorem, qui & seipsum regere, & alios posset. Iam philosophiam ueram profitentes in honore habēs, reliquis nihil exprobrauit. Cæterum in consuetudine familiari commodus gratiofusq; extra fastidium erat. Corpus suum moderatè curabat, nō ut qui uitæ cupidus, aut cui formę elegantia curæ esset, non tamen interim negligenter: itaq; suæ diligentia causa paucissimis medicorum phar

pharmacis et fomentis opus habuit. Id in eo præclarissimū fuit, quod facultate alicuius rei præditis concedebat absq; inuidia, ut oratoriæ, historiæ, legum, cōsuetudinum, aliorumq; id genus: quin etiam ut gloriam ijs rebus quibus excellabant, adipiscerentur, operam suam ipsis nauabat. Et cum ageret omnia secūdū instituta maiorū, ne hoc ipsum quidem studebat consequi, ut uideretur à maioribus accepta obseruasse. Ad hæc non erat uagus aut leuis, sed locis & negocijs ijsdem solebat immorari. Post intentissimos capitis dolores, recens atque alacer ad consueta opera redibat. Præterea pauca admodum habebat arcana, & hæc quoq; tantum de rebus publicis. Prudēs porrò erat, moderatusq; cū in spectaculis exhibendis, tum in operū extructionibus congiarijsq;, & alijs huiusmodi negocijs: quippe uir qd ex usu foret potius, quam quæ gloria factum sequeretur, reputans. Non utebatur alieno tempore balneis, non erat ædificandi cupidus, non de ciborum, non uestium texturæ aut infecturæ, nō

formæ corporis elegãtia anxius. Comitatus ei è prædio qui eum ab inferiori casa deduceret: inter Lanuinos plerunq; Tusculano publicano utebatur, etiam deprecante. Omnino in eius moribus nihil inerat inhumanum, nihil inuerecundum, nihil procax, ne (quod dicitur.) ad sudorem usque: Sed omnia ita apta & cõcinna, ut si per ocium cogitata fuissent, cõpositè, placidè, firmiter, & sibi inuicem conuenienter. Accommodari posset ei id quod de Socrate memoratur, quòd & abstinere potuerit, & frui reb. istis, quibus & carere pleriq; per infirmitatem, & in fruendo cõtinere se nequeunt: at temperare sibi ab utroque uitio posse, & sobrium permanere, id uerò uiri est animo integro inuictòq; præditi: quod ille in morbo Maximi præstitit. A dijs bonos auos, bonos parentes, bonam sororem, bonos præceptores, familiares, necessarios, amicos bonos accepi, ferè omnia bona: tum q; in nullum eorum quicquã deliqui, quãquam ita affectus, ut, si occasio incidisset, utiq; aliquid tale admissem: uerum
benefi-

beneficio deorum euenit, ne res ita caderent, ut hoc in me depræhenderetur. Id quoque ijs acceptum refero, quod non diutius apud concubinam aui sum educatus, quod ad pubertatem castus perueni, neque ante eam uir sum factus, sed tempus expectaui. Quòd principi & patri subditus fui, qui erat omnem mihi superbiam excussurus, ostensurúsque posse eum qui in aula uiuat & stipatoribus carere & uestibus pictis & facibus, statuisq; certi generis, reliquoq; luxu: Sed licere ei proximum priuato homini habitum sumere: imò uerò eum splendorem eos, qui principes rempub. gerere uelint, demissio, res segnioresq; efficere. Itemque eum fratrem sum nactus, qui moribus suis me ad curam mei ipsius habendam posset excitare, honore autem & amore in me suo delectare. Quod liberi mihi neque indole, neque corpore prauinati sunt. Quòd magnos in Rhetorica, poëtica, reliquisq; studijs progressus nō feci, q̄ me fortassis planè detinisset, si me feliciter proficere sensissem.

Quòd maturè eos à quibus sum enu-
tritus in dignitate constitui, quod mihi
videbantur cupere, quodq̃ idiuuenib.
adhuc præstiti, neq̃ diu eos futuri spe la-
ctavi. Quòd Apollonium, Rusticū, Ma-
ximum cognoui. Quod perspicuè atq̃
sæpenumerò naturalem uitam cum ani-
mo meo reputavi, qualis nam ea esset:
nimirum quod ad deos attineret, & eo-
rum munera, cogitationesq̃ inde con-
ceptas, nihil iam obstare, quin aut secū-
dum naturam uiuerem, aut non: atque
hoc quidem fore mea culpa, qui deūm
monitus, ac tantūm non præcepta non
obseruassem. Quòd in tali uita meum
corpus tandiu durauit. Quòd neque cū
Benedicta, neq̃ cum Theodoto rem ha-
bui, sed & postea amore cōcitus, rectæ
rationi parui. Quòd Rustico sæpius in-
dignatus, nihil prætereà admiserim, cu-
ius me poenitere potuisset. Quòd ma-
ter, cum esset adhuc iuuenis moritura,
reliquos tamen uitæ suæ annos mecū
exegit. Quòd quotiescunq̃ pauperi ali-
cui, aut alias indigenti opitulari statuis-
sem, nunquam audiui, pecuniam mihi
non

DE VITA SUA LIB. I. 13
nō esse, unde id facerē: & quòd mihi nū
quam usu uenit, ut alterius ope indige-
rem. Quòd uxorem ita obsequentem,
mei amantem, ac simplicē habui. Quòd
alumni quibus liberos meos crederē
idonei non defuere. Quòd in somnis
cū alia mihi remedia sunt data, tūm cō-
tra sanguinis excreationem, ac contra
uertiginem, hocq̄ Caietę. Sicut Chreſę.
* cūq̄ animū ad philosophiā adiunxiſ-
sem, nō incidi in sophistā aliquē, aut scri-
ptorē, uel q̄ syllogismos dissoluere do-
ceret, aut meteora traderet. Oīa hęc *
Deorū auxilio, fortunaq̄ indigent. Hęc
in Quadis ad Granuā.* Solebat is sibi
prædicere, erit ut incidam in curiosum,
ingratū, cōtumeliosum, dolosum, inui-
dum, dissociabilē. Omnia hęc ijs euene-
runt in gnoratione bonorum & malorū.
Ego uerò, qui naturam boni perspectā
habeo, quòd honestū sit, & mali, quòd
turpe, ipsamq̄ eius qui peccat naturā,
quòd mihi sit cognata (non quia eius-
dem carnis est aut seminis, sed mentis,
& diuinę particulæ particeps) à nullo
eorum lædi possum. Neque enim in me

turpitudinem aliquam quisquam con-
 ijciat. Ei porrò quòd mihi cognatū est,
 neq; irasci possum, neque infensus esse:
 ut enim unus alterum iuaret in suo o-
 pere, eò nati sumus, ut manus, ut pedes,
 ut palpebræ, ut superiorū inferiorumq;
 dentium ordines. quare contra naturā
 est, ut inuicē nobis repugnemus: atqui
 succensere & auersari se inuicem, id qui-
 dem est repugnare: Quidquid ego sum,
 id omne constat caruncula, animula &
 mente. Proinde missos fac libros, neq;
 stude, non enim licet. Quin tu, ut mox
 uitam cum morte commutaturus, cor-
 pus sperne, quòd est tabus, ossicula, &
 reticulí muliebris instar plexus neruo-
 rū, uenarū arteriarū. Animā quoq; con-
 sidera, qualis ea sit: Spiritus nimirum, ne-
 que is idem semper, sed qui in horas ali-
 us efflatur, alius sorbetur. Restat tertia
 pars, principatum obtinens. Proinde sic
 tecum reputa. Senex es? ne patere hanc
 principem partem ulterius seruire, neq;
 alieno impetu raptari, neq; fatū uel præ-
 sens iniquè fer, uel impédēs subterfuge.
 Res Deorum plenæ sunt prudentiæ: for-
 tuitæ

tuitæ aut nõ carent natura, cõplexuæ
eorum quæ à prudentia administrãtur.
Inde omnia fluunt: necessitas etiam ac-
cedit, & totius uniuersi (cuius tu pars
es.) utilitas. Porrò autem quòd natura
uniuersi fert, quod quæ ad eam facit con-
seruandam, id bonum est unicuius uni-
uersi particulæ. Conseruant autem
mundum, quemadmodum elemento-
rum, ita & ex ipsis concretarum rerum
mutationes. Hęc sufficiant tibi, ac sem-
per præceptorum locum habeãt. Libro
rum uerò sitim proijce, ne mur-
murans moriari, sed uerè pla-
catus, atq; ex animo gra-
tiam dijs a-
gens.

M. ANTONINI IMPERATORIS
de uita sua.

LIBER II.

Gulielmo Xylandro Augustano
interprete.

Emento quandiu haectenus
ea distuleris, ac quoties pro
rogato tibi à dijs tempore,
eo non usus sis. Certè aliquã
do te animaduvertere oportet, cuius mû
di pars sis, & à quo mundi gubernatore
deflexeris: tum finem præscripti tibi tē
poris futurū. Quod quidē tēpus si ocio
sus intra parietes consumpseris, elabet̄,
neque redibit unquã tibi defuncto. Sin
gulis horis animo in id incumbe, ut for
titer, quemadmodum Romano & uiro
conuenit, id quod præ manibus est, per
agas, accurata & non ficta grauitate,
humanitate, liberalitate, iusticiaq; adhi
bitis. Interea animum tuum ab omnib.
alijs cogitationib. abduc: quod ita fiet,
si unum quodlibet negocium, eorum
quæ in uita tua exequenda tibi sint po
stremum esse iudicans, ita conficias, ut
ne

ne quid uanitatis, affectuum à consilio auertētium, simulationis, amore sui, aut earū rerū quæ fato quodam ei negotio adiunctæ sunt improbationis admittat. Cernis, quàm pauca sint ea, quorum cōpos uitam felicem ac diuinæ similem uere homo potest? nam ea qui adserua rit, ab eo dij nihil ultrà exigunt. Ignomi nia te ipsum affice anime, contemne te ipsum inquā, ut enim honore te ipsum afficias, non tibi præterea tempus sup petet. Vita enim unicuique id præbet: quæ tibi propemodum iam exacta est. Non igitur te ipsum uenerare, sed felici tatem tuam aliorum in animis repositā habe. Nō patere ab ijs quæ extrinsecus accidunt, te circūagi, sed otium tibi pa ra ut boni aliquid addiscas, ac uagari de sine. Est & alter declinandus error: nō nulli enim actibus uitæ suæ confecti de lirant, quòd scopum nullum habent, ad quē omnes suos conatus & cogitatio nes dirigant. Haud temerè quisquam re pertus est infelix ea de causa quòd non inquireret quid aliorum animis accide ret: qui uerò sui ipsius animi motib. non

obsequitur, necessariò miser est. Horù
semper oportet recordari, quæ sit uni-
uersi natura, quæ mea, quomodóque
hæc ad illam sit affecta, qualis pars ea cu-
ius totius sit: adhæc neminem esse qui
obstet, quo minus semper ea, quæ natu-
ræ (cuius tu pars es) sint consentanea, &
agas, & dicas. Theophrastus in com-
paratione peccatorum, ubi ostendit
communioem ea inter se conferendi
rationem, philosophicè, inquit, ea quæ
per cupiditatem cõmittuntur peccata,
grauiora esse ijs quæ per iram. Etenim i-
ratus uidetur cum dolore quodam, &
occultè correptus animo, à recta ratio-
ne diuertere: qui uerò per cupiditatem
peccat, uictus à uoluptate, intemperan-
tior altero censetur, magisq; effœmina-
tus. Rectè igitur, & ut philosopho di-
gnum erat: in maiori esse culpa pronun-
ciauit cui uoluptas, quàm cui dolor pec-
candi fuisset causa: ac omnino hic antè
læsus, & propter doloré iratus, ille spon-
te sua ad delinquendum cupiditatis ex-
plédæ causa fertur. Omnia tibi ita & a-
genda sunt, & dicenda, & cogitanda,

ut si iam nunc uitam in exitu esse arbi-
 treris. Cæterùm è uiuis discedere, si-
 quidem dij sunt, nihil habet incommo-
 di: neque enim ij te aliquo malo sunt af-
 fecturi. Sin autem, uel non sunt dii,
 uel res humanas non curant, quid atti-
 nebat uiuere in mundo deùm, ac pro-
 uidentiz uacuo? Enim uero & sunt dii,
 & rerum humanarum curam gerunt:
 & ut ne homo in ea, quæ re uera sunt
 mala, incideret, id quidem in eius pote-
 state posuerunt: in reliquis rebus si quid
 mali inesset, utique & hîc ei prospe-
 xissent, ne omnino in malum incideret.
 Quod uerò hominem deteriore non
 efficit, quónam id modo uitam eius
 posset reddere peiorem? Et quidem u-
 niuersi natura nunquam neq; per igno-
 rationem, neq; sciens quidem, non ua-
 lens autem cauere aut emédare illa, tan-
 tum errorem admiserit, neque imbecil-
 litatis, neque inscitiz causa, ut bona &
 mala bonis malisque hominibus pro-
 miscuè & ex æquo accidant. Atqui
 mors & uita, honor & ignominia, do-
 lor & uoluptas, opes & paupertas, o-

mnibus hæc uniuersa eadem ratione hominibus cùm bonis tum malis contingunt, suntq̃ neque honesta, neque turpia: ergo neque bona quidem, neque mala. Quàm celeriter omnia abolètur, in mūdo quidem corpora, in quo autemetiam eorum memoria. Omnia quæ sub sensum cadūt, ac præsertim ea, quæ uel uoluptate alliciunt, uel dolore terrèt, uel fastu suo clara sunt, quàm uilia sunt ea omnia, & contemptione digna, quàm fordida, obnoxia interitui, & mortua? Intelligentiæ est, indagare quidnam sint ij, quorum opiniones & uoces gloriã. * Quidnã est mors? Certè si quis eã per se intueatur, cogitationeq̃ omnia ab ea separet, quæ ei inesse uidentur, is iam nihil aliud existimabit esse mortem, quàm opus naturæ. At uerò puer est, qui naturę aliquod opus formidat. Et quidem mors non opus solū est naturæ, sed & prodest ei. Quónam modo Deus hominem attingit, & qua hominis parte? præterea quomodo afficitur eo tactu pars illa? Nihil miserius est eo, qui omnia circulando scrutatur,
&

& (quod aiunt) ea etiam quæ sunt infra terram rimatur, coniecturaq; ea quæ in aliorum animis eueniant inquirat, neq; sentit sufficere, ut suum quisq; qui in ipso inest genium obseruet, eumq; legitimè colat. Colitur autem, si quis seipsum ab animi perturbationib. à uanitate, ab indignatione eorum causa quæ à diis aut hominibus aguntur concepta, uacuum conseruet. Quæ enim dii agunt, uirtutis causa honorem, quæ ab hominibus, cognationis nomine amorem merentur: nonnunquam etiam miserationem, ratione ignorationis eorum quæ bona aut mala sunt. qui sanè defectus non uilior est eo, quo ne inter album & nigrum discernere possimus, impediunt. Quòd si tria annorum millia tibi uiuenda foret, insuperq; triginta alia, tamen recordandum tibi est, neminè aliam ab ea quam uiuit uitam deponere, neq; aliam deponere quàm eam quam uiuit. Itaq; idem est longissimum spatium cum eo quod est breuissimum. nam quod presens est, id omnibus idem est, quanquã id quod perijt, non sit idem, atq; id quod amitti-

temporis punctum esse apparet. Etenim neque præteritum aliquis, neque futurum quicquã amittere potest: quĩ enim id ei adimatur, quod ne habet quidem. Duo itaque hæc memoria sunt tenenda, Vnum, omnia ab æterno esse eiusdem formæ, atque circulo reuolui, neque differre quicquam, eademne cætum aliquis, aut ducentis annis, an uerò infinito uideat tempore. Alterum, quòd is qui diutissime uixit, & is qui celerrime moritur, tantundem amittunt: eo enim tantum priuantur, quod præsens est, quando id etiam solùm habent: quod autem nõ habent, ne id ne deperditur quidem.

Vniuersa esse sita in opinione: quod patet ex his quæ cum Monimo Cynico sunt disputata. Perspicua autem est eius quod dictum est utilitas, si quis eatenus eius suauitatem admittat, quatenus ueritati congruit. Anima hominis contumelia seipsam multis modis afficit. Primo, quum quantum in se ipsa situm est, abscessus quidam, & quasi ulcus mundi fit. Abscedit autem à natura, quando ea quæ fiunt, iniquo fere
 ani

animo: cuius quidem naturæ una in parte reliquæ singulorum naturæ omnes continentur. Deinde, quum hominem aliquem auersatur, aut lædendi causa aduersatur: hoc est iratorum. Tertio, quum uoluptati aut dolori succumbit. Quarto, quum simulat, fictéque aliquid aut facit aut loquitur. Quinto, quum siquam actionem aut conatum ad nullum certum scopum dirigit, sed frustra quicquam, nullaque consequentia agit: quum oporteat etiam minima quæcûq; ad certum finem referri. Finis autem animanti ratio: e prædicto propositus est ut rationem atque Legem ciuitatis uetustissimæ sequatur. Humanæ quidem uitæ tempus, momentum est, natura fluxa, sensus obscurus: totius corporis temperamentum putrescit facile, anima uaga est, fortuna quæ sit, difficile est colligere, fama incerta est. Atque ut summam rei dicam, omnia quæ ad corpus pertinent, fluuij naturam habent, quæ ad animã, insomnij & fumi: uita bellum est, & peregrinatio, fama post mortem, obliuio est.

Quid ergo est quòd tutò hominem pof-
fit deducere? philofophia. Ea uerò in
hoc confiftit, ut genium qui in te eft, in-
contaminatum conferues, atq; illefum,
uoluptatibusq; & doloribus fuperiorè:
ut nihil frufrà, nihil fictè aut falfo agas:
nihil cures, agátne quicquam alius, aut
omittat. Præterea, ut ea quæ accidūt, fa-
tòue eueniunt, ita accipias, tanquã inde
miffa, unde tu quoq; ueneris. Postremò,
ut placido mortè animo expectes, quip-
pe nihil aliud, quàm diffolutionem ele-
mètorum eorum, ex quibus unūquod-
libet animal concretum eft. Iam fi ipsis
elementis nihil mali euenit continenti-
bus iftis mutationibus, quibus ipfa in-
ter fe alia identidem in alia uertuntur,
quænam caufa eft, cur de mutatione u-
niuerfi corporis, diffolutionéque fini-
ftrum quicquam fufpicari debeamus?
cùm ea fecūdum naturam fiat. nihil ue-
rò malum eft, quod natura euenit. Hæc
Carnunti difputata.

M. ANTONINI IMPERATORIS
de uita sua,
LIBER III.

Guilielmo Xylandro Augustano
Interprete.

Non hoc tantum est confide-
randum, singulis diebus uitam
consumi, partemque eius subinde
minorem relinqui: sed & hoc
cogitandum, quæsi quis diutius sit uictu-
rus, incertum tamen est, sitne suppedita-
tura eadem intelligentia ad cognoscen-
das res, & contemplationem, cuius finis est
peritia rerum diuinarum atque humanarum.
Etenim si delirare ceperit homo, spirabit
quidem nihilominus, nutrietur, imagi-
nabitur, appetet, reliquasque id genus fa-
cultates retinebit: ea uero uis, qua se i-
pso uti queat, rationes officii subduce-
re accuratas, quæ animo præcepit in or-
dinem collocare, de eo ipso an iam tem-
pus sit uitam relinquendi deliberare, ac
si quæ alia sunt, ad quæ obeunda ratione
probè exercitata opus est, ea inquam uis
iam antè extincta est. Festinandum est i-
gitur, non ideò solùm, quòd subinde mor-

ti propiores fimus, sed & quia rerum intelligentia nos ante exitum uitæ destituit. Id quoque obseruandum, ea quæ appendicis quasi loco adhærēt his quæ natura fiunt, habere non nihil gratiæ & oblectationis. Vt quum panis pinfitur, uideamus quasdam particulas eius rumpi: quod ipsum etsi quodāmodo accidit præter institutū pistoriæ artis, habet tamen non nihil decoris, appetitumque cibi suo quodāmodo excitat. Ficus quoque quū maximè maturæ sunt, fatiscūt, itēque oliuis maturissimis quiddam putredini proximum, pulcritudinem peculiarē addunt. Iam spicas deorsum se flectentes, leonis supercilium, spumam a prostrū ex ore effluentem, multaque eiusmodi alia si quis seorsim consideret, intelliget ea etsi longè absunt à pulchritudine, tamen quia rebus naturalibus inhærent, & eas consequuntur, eo & ornatum his adferre, & delectare. Quam obrem qui attentius ea quæ in rerum natura fiunt mente contemplatus fuerit, nihil non eleganter esse factum putabit, etiam eorum quæ appendicis loco res

natu

naturales consequuntur. Itaque ueros belluarum rictus haud minori cum uoluptate aspiciet, quàm quos pictores & figuli effingunt: uetulae etiam & senis maturam aetatem, puerorumque amori aptum florem castis oculis intuebitur: multaque alia cernet, non apud omnes fidem inuenientia, sed apud eos solum, qui naturam, eiusque opera rectè intelligit. Hippocrates quum multos sanasset morbo, ipse morbo decessit. Chaldaei multis finem uitae praedixerunt: post ipsos etiam fatum arripuit. Alexander, Pompeius, & C. Caesar, quum totas urbes toties deleuissent, commissoque praelio multa equitum peditumque millia cecidissent, ipsi quoque tandem uita excefferunt. Heracletus, multa de natura rerum, & incendio finem uniuerso allaturo quum disputasset, ipse intercuta aqua distentus, stercore bubulo oblitus mortem obiit. Democritum pediculi, Socratem cicuta absumpsit. Quorsum haec? Ingressus es uitam, nauigasti, uectus es: discede. Quod si abeundum est

est in aliam uitã, equidem ne ibi quidẽ
erit quicquã dijs uacuum: sin omnis sen-
sus adimet, nõ iam præterea dolores ac
uoluptates ferẽdæ, neq; seruiẽdum uasi
tantò deteriori. Quinimo quod seruit,
id supererit, nimirum mēs & genius: cū
uas illud terra sit, & tabus. Proinde reli-
quum uitæ tēpus ne absume de alijs co-
gitando, nisi ad commune aliquod cō-
modum id referatur: alioquin enim in-
terim ab alio negotio detineberis. Nam
cogitare, quid hic uel ille agat, quam ob
rem, quid loquatur, quid cogitet, quid
moliatur, aut omnino de alijs esse solici-
tum, id uerò efficit ut euagemur, neque
obseruemus eam quæ principatū in no-
bis obtinet partem. Itaq; in serie cogita-
tionū declinanda est uanitas, omniūq;
maximè curiositas, & malitia. Ad suefa-
cere te ipsum debes, ut de his tantum re-
bus cogites, de quibus si quis te subito
interroget quid nunc mediteris, confe-
stim liberè possis respondere, hoc aut
hoc: nimirum ut statim constet, cogita-
tiones tuas esse simplices, placidas, con-
sentaneas animali sociato alijs, ac ne-
gligenti

gligenti earum quæ ad uoluptatē oblectationem uē faciant cogitationum, uacuo contentionis, inuidiæ, suspitionis, aliorum uē, quæ si te animo agitasse falsus esses, pudore suffundi oportuisset.

Vir ad hunc modum compositus, non est cur diutius expectet nomen eius, qui in optimorum sit numero. Est enim sacerdos quasi, & administer deum, utiturque eo, quod in ipso tamquam sacrario est positum. Id autem hominē præstat purum à uoluptatibus, inuiolatū à doloribus, intactum à libidine, inscium omnis malitię, certatorem maximi certaminis (ne scilicet ullus eum affectus deiciat) altè tinctum iustitia, ex animo contentum ijs quæ eueniunt, fatō uē destinata ipsi sunt, non sæpe, neque nisi magna & publica necessitate urgente, de aliorum dictis, factis, aut cogitationib. meditantem: solis enim ijs quæ in ipso sunt ad agendum intentus est, ac quæ à fato uniuersi ipsi sunt destinata, continenter considerat. Nam illa censet honesta & pulcra: quæ uerò sibi obtigerunt, ea bona esse persuasum habet: quippe unius-

cuiusq; factū & constat aliunde, & secū aliud adfert. Meminit etiam oīa ratione prædita esse inter se cognata, esseq; hominis naturæ cōueniens, ut omniū hominū curā gerat: existimationem autē non ab omnibus hominibus petēdam, sed ijs tantū, qui naturæ conuenienter uiuunt. Qui uerò aliter uiuunt, hi quales se domi & extra ædes, noctu atque interdiu gerant, ac quibus se hominibus admisceant, perpetuò memoria tenet: ab his igitur laudari se nihil curat, quum ij ne sibi quidem ipsis probentur. Ne inuitus accedas ad agendum, neque cœtus humani immemor, neque non bene cogitata re, neque patere te retrahi: ne in cogitationibus tuis astutiam secteris, neque uerbosus sis, neque multa negocià suscipias. Enim uero Deus qui in te inest, præsit tibi, masculo animanti, seni, ciui, Romano, ac principi, qui se ita comparauerit, ut ad abitum instructus expectet quando receptui ex hac uita canat. Ne iuramento indigeas, neue hominis alicuius testimonio. Hilari esto uultu, ac qui exter-

no ministerio possit carere., eaq̄ quam
alij suppeditent quiete. Rectū esse expe-
dit te, nō qui lapsus se erigat. Si quid in
uita humana inuenis potius iustitia, ue-
ritate, temperantia, fortitudine, aut si
quid aliud melius est, quàm animum
tuum esse seipso contentum, quatenus
præstat ut secundum rectam rationem
agas: si, inquam, in fato, & ijs quæ absq̄
tuo delectu tibi sunt destinata inuenis
aliquid his quæ dixi præstabilius, eo ut
fruaris toto animo incumbe. Sin eo qui
in te est collocatus genio nihil præstan-
tius inuenis, qui & appetitus sibi ipsi
subiecit, & uisa examinat, & à persua-
sionibus sensuum. (ut dicebat So-
crates) seipsum abduxit, seque Deo
submit, & pro hominibus procurat:
si hoc inferiora omnia, & uiliora de-
prehendis, nulli alteri rei locum con-
cede, ne semel ad eam inclinans, post-
hac proprium illum tuum bonum præ-
ferre omnibus rebus nequeas. Ne-
fas enim est ullam aliam diuersi generis
rem bono ratione prædito, & effectri-
ci opponi: ut laudem popularem,

principatum, diuitias, uoluptatum perceptionem: hæc omnia, si uel parùm te iis accómmodare uisum fuerit, confestim præualent, & à recta uia abducunt. Tu uerò, inquam, simpliciter ac liberè id quod est melius elige, eiq̃ inhære: melius autem est id quod conducit. Atq̃ hoc ipsũ si ea ratione sit utile, quatenus mētē habes, serua: si quatenus es animal, repudia, & iudicium integrum retine. Id modò cura, ne quid p̃ tuo cōmodo amplectaris, quòd possit aliquando te compellere ad fallendum fidem, prodendam uerecundiam, odium alicuius, suspitiones, imprecandum, simulandũ, appetendũ uel aliquid, quod parietes & uelamenta desideret. Etenim qui mētē ac genio suo, & sacris uirtutis eius primas defert, is tragœdiam nullam excitat, non gemit, nō solitudinis, nō frequētiæ hominum indigebit: plerunq̃ uiuet neq̃ appetēs quicquã, neq̃ fugiens. diu ne an paruo tēporis spatio inclusa corpori anima utatur, nihil omnino curabit: nam etsi continuo migrandum sit, ita facile dissoluetur ut si ad aliam quandam

DE VITA SVA LIB. III. 33
dam functionem uerecundè ac decen-
ter obeundam se conferat. Id unum si
per uniuersam uitam obserues, ut cogi-
tationes tuæ sèper sint de ijs rebus quæ
ad societatem ciuilem nato animali, ei-
que rationis compoti cõueniant, nihil
unquam in animo deprauatũ, nihil pu-
rulentum, nihil contaminatũ, nihil sug-
gillatũ inuenies: (Neq; uerò fatum uitã
imperfectã adhuc abrũpit, quemadmo-
dum dici posset de tragœdo fabula nõ-
dum peracta discedēte.) præterea nihil
seruile, nihil fucatum, nihil alligatum,
nihil abscissum, nihil obnoxium, nihil
occultum. Venerare facultatem cogita-
tricẽ: in eo .n. sunt oĩa, ut pars tui prin-
cipatum obtinēs nihil unquam animo
concupiat quod sit naturæ inconueni-
ens, aut constitutioni animalis ratione
præditi. Illius autem constitutionis est
munus, ut à temeritate alieni, cœtui hu-
mano adiuncti, dijsq; obsequentes si-
mus. Proinde omnibus proiectis, hæc
modo pauca comprehendere, ac memo-
ria tenere, q̄ unusquisq; tantũ, id quod
præsens est temporis punctum uiuit: re

liquum uitæ aut iam exactum, aut in in-
 certo positum est. Exiguū fanè tempus
 quod uiuit quisq̃: perexiguus etiã ter-
 ræ, in quo uiuitur, angulus: etiã longissi-
 ma post obitū fama, exiguum est, quæ
 & ipsa per successione[m] cōseruatur ho-
 mūculorum mox moriturorum, ac ne
 se quidem ipsos cognoscentium, nedū
 eum, qui iam pridem fato concessit. Ad-
 dendum his quæ commemorauī præce-
 ptis unum, nempe eius quæ quouis tem-
 pore animo nostro cogitanda accidit
 rei, definitionem seu descriptionē esse
 faciendam, quo tecū ipse differere pos-
 sis, quænam sit eius nuda & ab omnibus
 alijs separata natura, ac qualis: tū quod
 proprium eius nomen, quæ item appel-
 lationes eorum, è quibus ipsa conflata
 est, & in quæ dissoluet̃. Nihil enim per-
 inde animum magnitudine extollit, ac
 uia & uerè posse singula, quæ in hac ui-
 ta nobis occurrunt, examinare, atq̃ eo
 modo semper intueri, ut unà deprehen-
 datur, cui nam uniuersi parti unū quod-
 que usui sit, quo in precio habendū ra-
 tione cum ipsius uniuersi, tū hominis,

qui

qui ciuis est supremæ ciuitatis, ac cuius quasi domus sunt reliquæ ciuitates. Quid est, quibus ex elementis concretum. & quandiu fert natura eius ut permaneat id, quòd modò cogitatione animo meo attulit? qua porrò uirtute ad id usus erit? scilicet, mansuetudine, fortitudine, ueritate, fide, simplicitate, ea qua totus ex me aptus sum, ceteris? de singulis ergo dicendum. Hoc diuinitus uenit, hoc fati connexio, casusq; aut fortuna attulit, hoc pfectum est à cognato meo & socio, ignaro quidem quænam esset eius natura: ego autem & noui, & eo secundum legem societatis naturalem uitor æquo animo, iusteq; simulq; in medijs rebus coniecturam facio ut unicuique suum ut dignum est tribuam. Si rectam rationem sequens, id quod instat agas diligenter, firmiter, æquo animo, neque instituto negotio alia admisceas, sed tuum genium sincerum conserues, perinde ac si iam is dimittendus tibi esset, atq; ita si perseueres nihil expectas, nihil fugiens, sed eo quod secundum naturam agis, & heroica in dictis factisq;

ueritate cōtētus, bene uiues. Nemo autē est, qui hoc impedire possit. Quē admodum medici ad subita mala curanda, in promptu sua instrumenta habent, atq; ferramenta: sic tu ad res diuinas humanasq; præcepta instructa habe, atq; parata: omniaq; etiam minima ita age, ut memineris hæc duo genera inter se esse cōnexa. Neq; enim rem ullam humanā rectè perfeceris, nisi simul eam ad deos referas: neq; contrā. Nō erra amplius. Nō enim commentarios leges tuos, neque priscorum Romanorum & Græcorum acta, excerptaq; è libris, quæ tibi ipsi in senectute utenda reposuisti. Itaq; ad finem propera, uanaq; spes missas faciēs, tibi ipsi opem fer, si quidē (dum licet) tui rationem habes ullam. Nesciunt quàm multa significet uocabulum furari, fere re, emere, quiescere, uidere quid sit agē dum: quorum hoc non oculis cernitur, sed alio uisu. Corporis sunt sensus, animi appetitus, mentis præcepta. Imaginari aliquid, & uisum concipere, nobis cū pecoribus est commune. Moueri appetitus explendi causa, id quidē & belluis

contingit, & Androgynis, & Phalaridi,
& Neroni. Porrò mentem ducẽ habere
ad ea quæ apparent esse officij, eorum
etiã est, qui deos esse negant, qui patriã
deserunt, qui simulacros claufere, ni-
hil non turpe perpetrant. Si igitur reli-
qua his quæ diximus omnibus sunt cõ-
munia, reliquum sanè est aliquid, quòd
proprium sit uiri boni: nempe æquo a-
nimo ferre ea quæ accidunt, fatoq; ei e-
ueniunt, in pectore collocatum genium
non commouere, neq; turba uisorum
perturbare, sed quietum seruare, eique
decenter tanquam Deo obsequi: nihil
à ueritate alienum loqui, nihil præter iu-
stitiam agere. Quòd si nemo hominum
credat eum simpliciter, uerecundè, ac
tranquillo animo uiuere, tamdn neque
succensebit cuiquam, neq; deflectet à
semita ad finem uitæ ducente: ad quem
finem uenire debet homo purus, quie-
tus, ac dissolutu facilis, & qui nulla ui
coactus ultrò suo se fato
accommodauerit.

M. ANTONINI IMPERATORIS de uita sua,
 LIBER IIII.
 Guilielmo Xylandro Augustano
 Interprete.

VAE in nobis inest pars principatum tenens, ea si secundum naturam se habeat, ita ad ea quæ accidunt comparata est, ut quouis tempore facile ad id quod possibile est & conceditur se adiungat. Neque enim materiam aliquam sibi propriam subiectam habet, sed ut cum exceptione quadam ad ea fertur, quæ proposita sunt, ita id quod offertur ei, pro materia sua accipit. Quemadmodum ignis, qui ijs quæ incidunt preualet, à quibus exiguus lychnus fuisset extinctus: at copiosiori ignis statim ea quæ ipsi iniecta sunt, sibi accommodat, atque consumit, atque ex ijs ipsis augetur. Nihil agendum frustra, neque aliter, quam secundum contemplationem, qua artis defectus compleatur. Secus uulgo quærunt hominibus, rura, litto ra, montes: tu quoque soles maxime ea desiderare. Atqui id planè est rudiũ

&

& abiectæ fortis hominum. Tibi quacūq; uisum fuerit hora licet in teipsum recedere: nusquam enim neq; tranquillior, nec maioris otii secessus homini datur, quàm ad animum suum: præsertim ei qui intus ea habet, in quæ aspiciens, statim summam animi tranquillitatem reperit: bene nimirum omnibus intus compositis. Cōtinenter igitur te eò recipe, ac teipsum renoua. Breuia autē sint quædam, & elementorū uicem obtinentia, quæ tibi statim occurrant, omniq; te molestia liberent, & remittent nihil indignè ferentem eorum ad quæ reuerteris. Quid enim fers indignè? nū hominū improbitatem? Reputa tecū, ita esse statuendum, ratione prædita animantia unum esse alterius causa natum: tum æquanimi- tatem partē esse iustitiæ: item non sua eos peccare uolūtate: quā multi exercitis inimicitijs, odijs, suspicionibus, confossi perierunt, ac in cinerem redacti sunt: itaq; desine tādē. At molestū tibi est fatum tuum? in mētem reuoca quomodo uniuersi partes distīxerit uel prouidentia, uel atomi illę, uel

quodcunq; illud fuit, ex quo demōstratum est, mūdum instar ciuitatis esse. At quæ corpus attingūt, ea te afficiūt? cogita intellectū, cū semel seipsum collegerit, suamq; uim perspexerit non permisceri Spiritui leniter aut asperè moto: præterea quæ de uoluptate & dolore auditu perceperis, repete, atq; illis adfētire. Sed forsitan gloriola te sollicitū tenet? respice quā celerrimè omnia obliuione delectantur, quod sit chaos infiniti utrinq; æui, quā inanis famæ sonus, quā ta inconstantia & incertitudo opinionum humanarum, quàm arcto includātur hæc omnia loco. Quippe punctum est terra, atq; huius ipsius quàm perexiguus angulus habitat? quot uerò sunt in ea ipsa, aut quales illi, qui te sint laudaturi? Proinde memento in hanc (quā demonstraui, particulam tui recedere: idq; præcipue cura, ne cupiditate traharis, sed liber mane, resq; ita intuere, ut uirum, ut hominē, ut ciuē, ut animal mortale conuenit. Cæterùm ex his quæ tibi inspicienti quàm maximè in promptu esse debeāt, duo sunt: alterū, q̄ res ipsæ
ani

DE VITA SUA LIB. IIII. 41
animã non contingūt, sed extra eam fir-
matæ persistunt. Perturbationes tãtũm
ex internis opinionib. nascunt̃. Alterũ,
q̃ oĩa hæc quæ cernis, statim mutabun-
tur, neq̃ erunt amplius: perpetuoq̃ co-
gita, quot iam eorũ mutationib. ipse in-
terfueris. Mundus quidẽ rerum in uari-
as subinde formas mutatio est, uita in o-
pinione consistit. Si intelligentia esse
preditũ, hominibus nobis inter nos est
cõmune, erit & ratio, ob quam illud no-
bis adest cõmunis: sin hæc, etiam ratio
quæ præcipit quid agendum sit, quid o-
mittendum, communis erit omnium:
proinde & lex. Quod si ita habet, ciues
sumus: ergo ciuitatis alicuius partici-
pes. Quo relĩquit̃, mũdũ ciuitatis loco
esse: cuius .n. alius ciuitatis dicere pos-
simus cõmunionẽ esse humano generi?
utrũ itaq̃ ex hac cõmuni ciuitate nobis
esse capacib, intelligentiæ, uti ratione,
& legi, datũ est, an aliunde?. Ut enim ter-
renæ mihi à terra aliqua particulae sunt
tributæ, & humor ab alio quodã elemẽ-
to, itẽq̃ spiritus, calor, & ignea natura,
suis singula à fõtib. ad me deriuata sũt,

nihil enim est, quod non alicunde & ueniat, & aliquò abeat.) ita & intelligētia nobis aliunde data est. Mors, perinde ac uita, arcanum est naturæ opus, ex iisdem elemētis in eadē confusio & mixtio. Deniq; non est ea res, cuius pudere aliquem debeat: neque enim est contra causas animalis mente donati, neq; cōtra eius structuræ rationem. Hæc ita, hisq; de causis fiūt necessariò: quod qui fieri nolit, perinde faciat, ac si ficum arborem succo uelit carere. Omnino autem memineris, intra breuissimum tempus & tibi fore moriendū, & alteri: paulo pòst, ne nomen quidem uestrum supererit. Tolle opinionem, simul etiam de accepto damno abolebitur cogitatio: hacq; sublata, ipsum etiam dānum non erit. Quod hominē seipso deteriores efficere nō potest, id neq; uitā eius peiorem reddit, neq; lædit, neq; extrinsecus, neq; intrinsecus. Natura utilitatis hoc necessariò fecit, ut quicquid accidat, iuste accidat: quod, si diligēter obserues, ita habere inuenies: atq; hoc dico, non tantūm causarum consequen-
tia

tia ita fieri, sed etiam ratione iustitiæ, & ab aliquo, q̄ tribuat unicuiq̄ p̄ dignitate suū. Itaq̄, uti cœpisti, obseruare hoc perge, & quicquid facies, hoc modo age, adhibita bonitate, quo modo uerè bonus intelligitur: idq̄ in omnibus tuis obserua actionibus. Non ita tibi sentiendum est, quemadmodū is qui iniuriā facit, uel ipse sēt̄it, uel te existimare uult: sed res ipsæ quid uerè sint, perspice. Semper hæc duo in promptu habenda sunt: alterū, ut ea tātūm agas, quod ratio eius partis, quæ regnum in te, & potestatem obtinet legislatoris, te hortat, idq̄ propter hominum utilitatē. Alterū, ut si quis adsit, qui te corrigere, & ab aliqua opinione deducere uelit, sententiā mutes: modò ut ea mutatio fidē mereatur iustitiæ aut publicę utilitatis, aliúsue huiusmodi causa, nō uoluptatis gloriæ uel gratia facta esse. Ratione præditus es: cur ea non uteris? quid enim præterea desideras, ea suum obeunte officium? Scis te, ut partē, interiturū in eo, quod te produxit uniuerso: imò potius facta mutatione assumeris ad mentem eam,

quæ est reliquarum origo. Multa thuris
grana eidem aræ imposita, unum alte-
ro prius igni corripit, sed nihil interest.
Intra decimum diem, Deus uideberis
ijs, qui te nunc bestiam & simiam putât:
si quidem ad præcepta & uenerationē
mētis reflectas, neq; cogites uitam tibi
in immensos annos prorogatum iri.
Mors imminet, ergo dum uiuis, & li-
cet, bonus ut sis cura. Quantum otij lu-
cratur, qui non uidet quid proximus di-
cat, agat, aut cogitet, sed tantum quid
ipse agat, curatq; ut hoc iustum sit & fas.
At qui secundum Agathonem fortè bo-
num nō circunspicit nigros mores, sed
propositam lineam recto, non uago cur-
su tenet. Qui famæ post mortem cupidi-
tate ducitur, non cogitat quenlibet eo-
rum, qui ipsius mentionem sint facturi,
mox ipsum etiam moriturum: deinde
itidem eum qui huic succedit, idq; eo
usq; , dum omnis memoria per attoni-
tos inani fama, extinctosq; homines p-
pagatu aboleatur. Quinetiam finge im-
mortales fore eos, qui tui recordentur,
immortalemq; tui futuram memoriam.

quid

quid ergo id ad te, ne dicam, mortuum?
quid uel uiuo tibi laus proderit? nisi ra-
tione cuiusdam dispensationis: omitte
enim nunc naturæ munus, huic tempo-
ri non conueniens, & de quo suo loco
erit differendum. Omne quod pul-
chrum est, ex seipso tale est, atque in se
ipso absoluitur, nullamque sui partem
habet laudem. Ideo id quod laudatur,
eo ipso neque peius fit, neque melius. Idque
etiam de ijs intelligi uolo, quæ cõmuni-
ori nomine pulcra aut bona dicuntur,
ut quæ ex materia fiunt, & artis opera.
Id autem quod reuera bonum est, non
magis alia quadam re opus ad id, ut sit
bonum, habet, quàm lex, ueritas, tran-
quillitas animi, uerecundia: quid horum
uel si laudetur bonum fit, uel uitupera-
tione corrumpitur? Smaragdus quidẽ
nisi laudetur, de bonitate sua aliquid a-
mittit? quid aurum, ebur, purpura, cul-
ter, flosculus, arbuscula? Si permanent
animi, quomodo eos ab æterno capit
aer: & quomodo terra ab æuo usque hu-
matorum corpora recipit? Quemad-
modum hinc corpora quum aliquãdiu

in terra delituere, mutantur, dissipataq̄
spatium alijs cadaueribus præbent: sic
animæ in aërem subuectæ, quum aliquã
diu ibi perstiterunt, mutantur, fundun-
turq̄, & ad menté omnium aliarum ge-
nitricem adiungunt, eaq̄ ratione alijs
aduentantibus locum cedunt. Hoc re-
spóderi potest, posito animas esse cor-
poribus superstites. Neq̄ uerò tantum
multitudo sepultorum eo modo cor-
porum considerata est: sed & eorum
quæ quotidie comeduntur à nobis, &
bestijs animalium, & sic quodammo-
do sepeliuntur magno numero, ac ni-
hilominus suppeditat spatium alijs, p-
pter eorum in sanguinem, aërem, calo-
remq̄ mutationem. Ratio autem ueri-
tatis constat, si materia & causæ inqui-
rantur. Non est uagandum, sed in omni
appetitu iustitię ratio habenda: omniq̄
in cogitatione, certitudinis. Quicquid
tibi, ô Natura rerum, cõuenit, id omne
mihi conuenit, nihilq̄ mihi uel immatu-
rum est, uel tardũ, quod tibi sit tépesti-
uum: oẽ id fructum meum puto, quod
tuæ ferunt horæ. Ex te sunt, & in una te
omnia

omnia, ac in te unam omnia redeunt. Quidam dixit, ô chara Cecropis urbs. ego autem de te cur non dicam, ô chara Dei urbs? Pauca age, inquit, si tibi tranquillitas animi curæ est. Nihil eo plus confert, quàm ea quæ necesse est, agere, & quæ ratio animalis ad civilem societatem nati, ac quo ea modo deligit. Id enim non modò rectè agendo, sed & pauca agendo animi tranquillitatem parit. Nam ex his, quæ plurima & agimus & loquimur, si quis ea quæ non sunt necessaria tollat, is & maiori otio utetur, & pauciores perturbationes experietur. Itaque singulis in rebus circumspicendum, ne quid non necessarium agamus: ac non modò actiones, sed & cogitationes inutilis sunt vitandæ. ita enim fiet, ut ne actiones quidem superuacaneæ consequantur. Fac periculum, ut tibi boni uita quadret: eius inquam, qui fato sibi destinata æquo fert animo, contentus est iustis suis actibus, & placido statu: uidi illa, hæc quoque intueri. Non perturba te ipsum, sed simplex esto. Si quis

peccat, sibi ipsi peccat. Tibi si quid boni obtigit, ab initio tibi id fato tuo fuit destinatum. Omnino autem brevis quum sit uita, curandum ut præsens tempus lucreris rectam rationem & iustitiam sequutus: ac in remissionibus animi sobrius sis. Aut compositus est certo ordine mundus, aut cõfusio quæram rerum temerè mixtarum, mundus tamen. An quum in te ipso possit ordo locum habere, uniuersum nullo ordine constare dicemus? præsertim omnibus in eo rebus ita digestis, diffusis, atque inter se affectis. Mores nigri uocantur mores effœminati, duri, feri, pecorum aut infantium similes, stolidi, fucati, scurriles, cauponarij, tyrannici. Si peregrinus in mûdo habetur, quæ in mundo sunt, non cognoscit: haud minus peregrinus erit, qui ea quæ fiunt: non cognoscit: exul, qui ciuilem rationem fugit: cæcus, qui intelligentiæ oculos clausos habet: pauper, qui alio indiget, neque in se habet omnia quæ ad uitam conducunt.

Abcessus, siue ulcus mundi est, qui se
à com

à communis naturæ ratione seiungit, indignè ferendo ea quæ eueniunt: (ea em̄ quæ te pròduxit natura, omnia p̄fert.) frustum à ciuitate amputatum, qui suam animam à communi & unica omnium ratione præditorum mēte rescindit. Alius sine toga philosophatur, alius absq̄ libro, alius seminudus, panesq̄ se non habere, & tamen insistere rectæ rationi dictitans, alius se disciplinis suis non alere, & tamen perseuerare profitemens. Tu artem quam didicisti, dilige, in eaq̄ acquiesce. Reliquam uitæ partem ita exige, ut q̄ ex animo dijs omnia tua commiseris, neq̄ ullius te hominis uel seruum uel tyrannum constituas.

Cōsidera (uerbi gratia) quæ Vespasia ni tēpore euenerint: inuenies homines tum nuptias contraxisse, liberos aluisse, ægrotasse, diem suum obijisse, belligerasse, festos dies egisse, negociatos fuisse, agriculturā exercuisse, adulatos fuisse, præfractos se gessisse, suspicionibus indulgisse, insidias fecisse, quosdam uotis mortem uocasse, alios quiritatos de præsentē rerum statu, amasse, thesauros

collegisse, consulatus et regna expetisse. Nonne eorum omnium uita iam abolita est? Rursus ad ætatem Traiani descende: inuenies eadem omnia, atque eius quoque ætatis homines mortuos esse, eodem modo si etiam reliquas ætates, & gentes totas consideres, uidebis quam multum ad summum contendissent, paulò post ceciderint, & in elementa resoluti sint. Præsertim uerò hi memoria recolendi sunt, quos ipse cognouisti uana affectantes, cum agere secundum id ad quod natura erant facti, eiisque inhærere, & eo contenti esse cessarent. Id quoque opus est meminisse, in unaquauis actione tantum uersandum, quantum dignitas eius & modus permittunt: ita fiet, ut non diutius quam par sit reb. exiguisim moratus, nullum fastidium contrahas. Usitata quondam uocabula, nunc interpretationis loco sunt: ita et eorum qui fuerunt olim celeberrimi, nunc quodammodo sunt glossæ, ut Camillus, Cæso, Volesus, Leonnatus, tum paulò post Scipio, Cato, inde Augustus, Adrianus, Antoninus:

nus:

nus: omnia enim hæc euanida sunt, & mox in fabulam abeunt: mox obliuione oīa obruuntur. Atq; hoc dico de ijs, qui ad miraculū usq; clari erant: reliq; enim simul atq; animam efflarunt, obscuro, & ignoti facti sunt. Quāquā quid est omnino, cuius sit memoria sempiterna? Omnia sunt inania. Quid est igitur, in qd' sit studio incūbendū? Vnicū hoc, ut cogitationes sint iustæ, actiones societatem humanam respiciant, ratio te nunq; fallat, itaq; sis aīo affectus, ut quæ cūq; accidūt, ea tanq; necessaria, nota, ab eodē principio & fonte promanantia, approbes. Vltrò te fato submitte, pateatq; id te ijs quæ ei uisum fuerit reb. destinare: oīa in diē sunt, cū id q; recordat alicuius, tū id, cuius fit mentio. Nunquā nō considera, oīa per mutationes fieri, neq; uniuersū naturæ quicquā esse usitatius, q; res mutare, & innouare. Omnia em̄ quæ in natura subsistūt, semina quasi sunt eorum, quæ ex illis sunt nascitura: est autem nimium rudis hominis existimare ea tantū semina esse, quæ in terram aut matricem deiiciuntur.

Iam morieris, neque in posterum eris
 is qui nunc es, simplex, perturbationū
 uacuus, nihil suspicans extrinsecus tibi
 posse damni afferri, omnib. benignus,
 prudentiam in eo tantum ut iustè agas
 positam censens.

Intuere aliorum principem partem,
 ac quænam fugiant, quæ sequantur pru-
 dentes.

Tuum quidem malum non est in al-
 terius animo positū, neq; in conuersio-
 ne ulla aut mutatione cœli. Vbi ergo?
 in opinione de malis tua. Nihil igitur
 malum esse iudica, & omnia bene habe-
 bunt. Quòd si corpus, quod animo tuo
 est proximum, secetur, uratur, suppure-
 tur, putrescat, tamen ea pars, quæ iudi-
 care de his debet, quieta sit: hoc est, exi-
 stimet nihil esse neque bonum, neque
 malum, quod ex æquo potest bono at-
 que malo accidere: nam quod ei qui se-
 cundum naturam uiuit, ex æquo acci-
 dit, id neque secundum, neque contra
 naturam est,

Afsiduè tecum cogita, mundum esse
 animal quoddam unum, unam naturã,
 uno

uno animo præditum, quomodo omnia ad eius sensum unicum referantur, omnia ab eo unico appetitu mouēte agantur, ac omnes res omnium rerum causæ aliqua ex parte sint, tum quis earum inter se contextus & ordo.

Animula es, quæ cadauer gestat: ut Epictetus dicebat.

His qui in mutatione sunt, nihil est malum: ut neque bonum quicquā his qui è mutatione existunt.

Aeuum, fluctus quidam est rapidus earum quæ fiunt rerū: simul enim unum quodcūq; & apparet & præterit, & aliud subsequitur, mox item aliud succedet. Omne quod nobis accidit, ita consuetum est, & notum, ut rosa uere, fructus æstate. Eadem est ratio morbi, mortis, calumniæ, insidiarum, omniumq; eorū, quæ stultis uel gaudium, uel tristitiam afferunt. Quæ subsequuntur subinde, ea præcedentibus rite succedunt. Non enim numerus tantum certus est eorū, à sola necessitate dependens: sed & cōsentanea eorum inter se colligatio. ac quemadmodum certo ordine res inter

se sunt coaptatae, ita quae fiunt, non successione nudam, sed mirabilem etiam quandam inter se coniunctionem et necessitudinem ostendunt. Dictum Heracliti semper est memoria tenendum: terrae mortem scilicet esse aquam, aquae aërem, aëris ignem, idque vicissim. Eius quoque exemplum recolendum, qui nesciebat quorsum iter duceret. Et quod cum ratione quae uniuersum administrat, continenter consuetudinem habentes, tamen ab ea discrepant: itaque in quae quotidie incidunt, ea noua ipsis & peregrina uidentur. Non tanquam si dormiremus, agendum nobis est & loquendum: in somnis enim tantum uideamur nobis scire aut dicere. Neque imitandi sunt nobis pueri, quae a parentibus suis hoc est, nudè, sicut accepimus, Quae admodum si quis tibi Deorum diceret, moriendum tibi aut cras, aut ad diem tertium: non iam magnopere tertium diem crastino praeferes, nisi animi esses omnino abiectissimi. quantum enim est interuallum? Eodem modo iudica non in magno esse fouendum discrimine, post milenos ne aonos, an uerò cras decedas.

Cre-

Crebrò reputa, quàm multi medici sint mortui, qui sæpenumero ægrotos insipientes supercilia contraxerint: quot Mathematici, qui alijs exitū è uita prædicēdo se iactauerint: quot philosophi, qui de morte & immortalitate multa asseruissent: quot re bellica laudati, qui multos occiderant: quot tyranni, qui magna cum insolentia tanquam immortales potestate sua usi erant: quot urbes mortuę (ut ita dicā) sunt, Helice, Pompeij, Herculani, & alię innumerę. Collige etiam, quos tu ipse nosti unum post alium, cuius funus curasset mortuos: Et quod heri fuit piscis, cras erit salsamentum, aut cinis. Momentaneum itaq; tēpus à natura esse constitutum, considerandum est, æquoq; animo è uita abeundum: perinde ac si oliua maturitatē cōsecuta si decidat, arborē q̄ ipsam tulit ac genuit, collaudet, & gratias agat. Similis esse debes promontorij, ad quod assiduò fluctus alliduntur: ipsum autem persistit, ut cunque undę æstuantur circum ferātur. Diceret aliquis: infelicem me, cui hoc acciderit: quinimò felicem

me, qui hunc casum sine dolore perferam, & nec presentibus frangar, nec futura extimescam. Nam unicuique tale quod potuit accidere: at non cuiusvis erat, sine dolore eum casum excipere. Cur igitur illud potius infortunio, quam hoc felicitati adscribis? aut cur id infelicitatem hominis appellas, in quo nihil mali passa est hominis natura? an uerò damnum tibi humanæ naturæ uideri potest id, quod non est contra uoluntatem naturæ eius? Quid ergo? Num casus iste efficere poterit, quo minus sis iustus, magnanimus, temperans, prudens, circumspectus, tutus ab errore, uerecundus, liber? aut adimere omnino quicquam eorum, quæ hominis nature sunt propria? Proinde quoties inciderit quicquam, quod ad dolorem te prouocet, recordare huius præcepti, non illud infortunium esse appellandum, sed felicitati tribuendum, quòd id fortiter feras.

Est quidem ignobile, præsens tamen ad contemnendam mortem auxilium, memoria repetere eos, qui uitam in longissimum extraxere tēpus. Quid enim

hi amplius consecuti sunt, quàm ij, qui immatura morte sunt abrepti? Vtique ipsi etiam defuncti iacent, Cadicianus, Fabius, Iulianus, Lepidus, alijq; eorum similes, q; cùm multos extulissent, ipsi deinde elati sunt. Omnino em̄ exiguū est spacium, idq; per quot labores, inter quos, & quali in corpusculo exigendum? Ne igitur mortem pro re difficili accipe. Intuere eius quod retro est æui vastitatē, & eius quod restat, immensam longitudinem: in tanto tempore quid præstat is qui tres ætates, ei qui uixit triduum? Semper breuiorem uiam ingredi: breuissima autem est ea, quam natura præscripsit. Itaq; in omni & sermone & actione id sectare, quòd est rectissimum. Hoc propositum laboribus, militia, cura rei familiaris, & sollicitudine liberat.

M. ANTONINI IMPERATORIS
de uita sua.

LIBER V.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

Anè cum grauatim à somno surgis, in promptu tibi sit cogitare, te ad humanum opus faciendum surgere. Ita que ergo (dices) grauatè accedo ad agēda ea, quorum causa natus sum, ac propter quæ in hunc ueni mundum? scilicet in hoc factus, ut decumbēs in lecto me ipsum calefaciam? Atqui hoc iucundius est. Ergone ad uoluptatem natus es, non ad agendum? non uides plantulas, passerculos, formicas, arcanas, apes, singula hæc suo intenta officio: tu uerò ea quæ sunt hominis obire recusas, neq; ad id te confers, quod naturæ tuæ conuenit? At uerò quiete opus est. Sane: sed & huic modū statuit natura, p̄inde, ut edēdi, bibēdiq;: atqui tu ultra modū & iā q̄ q̄ satis ē, p̄cedis: n̄ reb. uerò agēdis intro modū subsistis. Fit hoc eò, q̄a te ipsum nō diligis: alioqn̄ em̄ &

na-

naturã tuã, eiusq; uolũtatẽ diligeres. Et enim alij qui suas artes amãt, operibus suis ita incumbunt, ut neque balnearũ neq; cibi curã habeant. Tu naturã tuã non tanti facis, quanti aut tornator, aut histrio suam artem, quãti auarus argentum, & inanis gloriã cupidus gloriolam. Hi enim quarum rerum studio tenentur, dum eas augere possint, cibũ & somnum postponunt. At tibi actiones ad societatem spectantes humanam uiliores uidentur, minoriq; opera dignã? Quã facile est omnem cogitationem quã animo aut perturbationem afferat, aut nõ conueniat, reijcere, & dele re, statimq; esse in summa animi tranquillitate?

Omnem sermonem & actionemque sit secundum naturam, dignam te iudica: neq; te auertat ab ijs reprehensio aut sermones aliorum ea cõsequentes: Sed si quid factõ dictũue pulchrum est, id te ne indignum putes. Alij enim aliam rationem, alios appetitus sequuntur: ad quos tibi non est respiciendum, sed re-cta uia eò pergendum, quò & tua, & cõ

cōmunis omnium ducit natura: utriusque autem una eademq; est uia per ea quæ sunt secundum naturam progredior, donec morte finiam: expirans quidem eam, quã in spiro quotidie animã, cadens uerò in terram, ex qua & semen meum pater, & sanguinem mater, & lac nutrix collegit: quæ me terra tot iam annos quotidie alit cibo ac potu, quæ me calcantem fert, ac tot modis ipsa abutentem.

Austeritatem tuam ut admirètur nō est: Sit fanè, at multa alia ad quæ te non esse natura aptum, dicere non potes. Ea igitur profert, quæ tota sunt in te: integritatem, grauitatem, laborum tolerantiam, uoluptatum abstinentiam, animum sua sorte contentum, pauca desiderantem, placidum, liberum, à curiositate & nugis alienum, altitudine præditum. Non sentis, quam multa possis præstare, de quibus nulla est excusatio naturæ ad ea non aptæ: & tamè adhuc sponte tua inferius manes. Quid? an te natura parum bene instructa cogit indignari, cūctari, adulari, corpusculum tuum
incusa-

incusare, tuam fortem improbare, leuē esse, animoq̄ uagari: non me hercle, sed his omnibus iampridem ut liberareris malis, in tua fuit potestate. Hoc tantum erat uitij, quod tardioris ingenij, ac qui non facilē assequeretur ea quæ traderētur, existimari poteras: Sed & hoc exercitatione erat corrigendum, ne subinde cogitares de tua tarditate, neue ea delectateris.

Eorum qui bene alijs faciūt, tria sunt genera: primum eorum, qui statim exhibito beneficio, statim etiam quam sint meriti gratiam reputant. Alterum eorum, qui id quidem non faciunt, tamen conscij quid fecerint, debitorem se iam habere cogitant. Tertij quodammodo ne hoc ipsum quidem quod fecere, norunt: uiti similes, quæ uuam cum protulit, ut semel suum dedit fructum, nihil præterea quærit.

Equus si cucurrit, canis si uenatus est, apis si mel fecit, satis est. Homo autē si benè fecit, non reuocatur, sed ad aliud negocium transit, quemadmodum uitis, ut rursum suo tempore uuam pro

producat. In his ne igitur esse debent, quæ aliquomodo sine consequentia id faciunt? equidem. sed hoc ipsum debet consequi. Propriū enim est (inquit) animalis lege sociati, ut sentiat se & societatis causa egisse & ut uelit omnino id eū qui societatis est eiusdem, sentire. Verū est quod dicis: quod autem nunc dicitur, excipe. Propterea ex eorum numero eris, quorū antè feci mentionem. Hi enim uerisimilitudine quadam probabili abducuntur. Quòd si intelligere uis quid nā sit id, quod diximus, ne timeas, ne ob id actio aliqua societati hominū inferuiēs tibi sit omittēda. Atheniensū erat hoc uotū: plue, pluuiā ò chare Iupiter in agros & cāpos Athenienses demitte. Enim uerò aut nihil est optandū, aut omnino simpliciter, & liberaliter.

Quod dicimus Aesculapium huic equitationē, illi lotionē in frigida, alteri ut nudis pedib. ambulet, iniūxisse: nihil aliud est cū dicim⁹, natura uniuersi huic hoī morbū, defectū aut amissionē membri alicui⁹ imposuit. Nā ut illic cum dicimus iniunxisse, intelligit. Aesculapium

unam

unam rem ad alterã ordinasse, uerbi gratia, eam rem respectum habere ad sanitatẽ: ita hic id quod unicuique accidet, rationẽ habet & respectum ad fatũ. Ita enim hæc nobis accidere & cõgruere dicimus, ut opifices quadratos lapides in muris aut Pyramidibus extruendis congruere a-
serunt, quippe certa eos collocatio-
ne inter se componẽtes. Omnino enim una quædam est harmonia: atque ut uni-
uersũ huius corpus ex omnib. corporib.
est compactum, ita ex omnib. causis Fa-
tum suprema causa constat. Id quod di-
co, etiam rudissimi intelligũt homines:
dicũt enim, hoc fors eius tulit, hoc ei e-
rat impositũ. Accipiamus ergo hæc ita,
ut illa quæ Aesculapius imposuit: nã &
in illis multa sunt aspera, quæ tamen spe
sanitatis ferimus. Tibi ergo eorũ quæ cõ-
munis natura tibi iniũxerit perfectio, si-
milis sanitati iudicet: atque ita æquo susci-
pe animo oĩa quæ fiũt (etiam si quod durius
uideat.) quoniã ad id ducunt, quod ra-
tione mũdi ẽ sanitas, nepe ad felicitatẽ.
Nihil enim accidisset tibi, nisi in re uniuer-
si ita esset: neque enim una quæuis natura

quicquam fert, sed id modò, quod respectum ad id quod ab ea administratur, habeat.

Quare duæ sunt rationes, cur ea quæ tibi eueniunt, & quod debeas animo ferre. Vna, quia fors tua sic ferebat, & tibi destinata erant ab antiquissima causa fatali, habentia ad te certum respectum. Altera, quòd ea faciunt ad profectum, & perfectionem, ac permanentiam eius, quòd uniuerso præest. Totum enim mutilatur, si etiam minimam partem continuitatis & coherentie ut membrorum, ita etiam causarum discindas. Id autem quantum in te est, facis, quoties ea quæ tibi obtigerunt, molestè fers, ac quodam modo tollis.

Fastidire, animum despondere, ac de terreri nõ debes, si nõ ubiq; tibi successus respondet, secundum recta præcepta agere singula cupienti: sed frustratus conatu, cum redintegrare, & æquo animo pleraq; humana ferre: neque debet te eius, ad quod redis, poenitere. Neque tibi est ad philosophiam tanquam ad pædagogum redeundum: Sed ut solent
qui

qui ex oculis laborant, ad spongiam & ouum, alij ad cataplasma & perfusionē confugere. Ita enim nō opus erit tibi ostendi, ut rectē rationi obedias: sed in ea ipse acquiesces.

Memento philosophiam ea tantum poscere, quæ natura etiam tua exigit: tu aut aliud quippiam uolebas. Vtrum uerò horum blandius est? an non hoc pacto decipit uoluptas? Vide gratior ne sit magnanimitas, libertas, simplicitas, æquanimitas, sanctitas? Quid enim ipsa prudentia sit acceptius, ubi cū animo tuo reputes facultatem quæ scientiam certam, & certis consequentijs nixam habet, nusquam labi, & ubiq; successum habere?

Res quidem ipsæ in tanta quodammodo uersantur obscuritate, ut philosophorū pleriq; & ijs nō ignobilibus, omnino percipi posse nihil uisum sit: Stoici tamē posse percipi, sed planè difficulter, censuerunt. Estq; omnis nostra affectio talis, ut falli & mutati possit: quis enim se nō posse errare dixerit? Trāser itaq; cogitationes ad ipsas res subie-

etas, ac uide quàm breues, uilesq̃ sint, quæ etiam à cinædo, scorto, aut prædone possint teneri. Inde transi ad mores eorum, quibus cum uitam degis, inter quos uix est etiam gratiosissimum perferre, ne dicam, quod uix seipsum quis perpeti possit. Tanta igitur in caliginè, sordibus, tãtoq̃ rerum, temporis, motuumq̃, & rerum quæ mouentur fluxu, non uideo quid sit esse in honore, aut obseruantia hominum. Contrà præstat seipsum confirmare, ac mortem æquo animo expectare, neq̃ moram indignè ferre, sed in his modò acquiescere duobus: uno, quòd nihil mihi accidet, quod nõ sit secundum naturam uniuersi: alterum, quòd licet mihi, nihil agere quod contra Deum geniumq̃ sit meũ nemo em̃ ad hoc me cõpellere potest. Subinde hoc teipsum interroga: quam ad rem nunc utor animo meo? atq̃ examina teipsum: ea pars, quam principem uocant, quomodo nũc habet? cuius aĩo præditus sum? num pueri, num adolescẽtis, num mulierculæ, num tyranni, num iumentum, num feræ?

Qua-

Qualia sint illa, quæ uulgò bona habentur, etiam hinc euidens fiat. Si enim animo concipias ea quæ sunt re ipsa bona, ut prudentia, ut temperantia, ut iusticia, ut fortitudo, his iam antè reputatis, nihil porrò audies nominari bonū, quod nō sub hæc referatur. Quæ uerò uulgus hominum bona putat, ea qui antè mente conceperunt, simul atq; nominari audiūt, perfacilè accipiūt, perinde ut si quid à Comico appositè dictū est. Hæc est fere uulgi de differentia bonorum opinatio: alioquin enim haud eò peruentum esset, ut uera bona auersarent, diuitiarū aut, uoluptatis aut gloriæ mentionē ita admitterēt, ut scitè atq; urbanè dicta. Progredere ergò, ac interroga, sintne in honore habenda et in bonis ducenda hæc, quæ si animo tuo imaginatus fueris, aptè quis dicere possit, cum qui ista possideat, propter hæc copiam ne ubi quidem cacet habere.

Ex forma & materia consto: horum uerò neutrum in nihil uertetur, ut neque ex nihilo extitit. Ergo omnis mei pars per mutationem redigetur

in aliquam mundi partem, atq; hæc rursus in aliam uniuersi portionē transibit, idq; ad infinitum usq;. Huiusmodi autē mutatione & ipse extiti, & parētes mei, idq; in infinitum usq; retrò eunti licet dicere: quāquam certis alioquin circuitibus mundus administratur.

Ratio, & rationalis ars, facultates sunt sibi ipsæ sufficientes, suisq; operibus. Progrediuntur à suo principio, ac pergunt ad finem propositum: habent actiones earum à uia cui insistent illę nomen apud gręcos, ut sint *νατορθώσεις*: nos rectas effectiones dicere possumus. Horum nihil de homine dici potest, neque enim ei conuenit, ea ratione, qua homo est: Non hæc homo, neq; ipsius natura proficitur: non est ea in humana natura perfectio. Proinde in externis rebus nequaquam erit finis homini cōstitutus, neq; id bonum, quod finem illum absoluit: Alioquin hominis partes non fuisset, ut eos despiceret, neq; laude dignus, qui se ita parat, ut illis non indigeat: neque qui illis rebus abstinet, bonus dici mereretur, siquidem cæ bona essent.

Nunc

Nunc uerò tanto quisq; melior est, quãto magis seipsum ab illis rebus abstinet.

Talis erit intellectus tuus, qualia sunt ea, de quibus subinde cogitas: nam à uis seu cogitationibus illis animus imbuatur. In fine igitur eum ad fiduitate huiusmodi cogitationum, quales sunt: ubi cunque uiuere, ibi etiam bene uiuere licet: uiuere autem licet in aula, ergo etiã bene uiuere licet in aula. Item alicuius rei causa singula sunt facta cui⁹ uerò gratia unũ quodq; factũ est, ad id fert, ad qd aut fert in eo finis eius e positus: ubi uero finis, ibi et bonũ unicuiq;. Ergo finis animanti ratione p̄redito p̄positus est, societas, natos enim nos esse ad eã, iam pridem est demonstratum.

An uerò non euidentis est, deteriora p̄stantiorum, rursusq; ex his unum alterius causa esse. P̄stant uerò inanimis animata, atq; inter hæc ipsa, ea quæ rationem habent.

Insani est, sectari impossibilia. At fieri non potest, quin mali suo more agãt.

Nihil cuiquam accidit, nisi ita Natura destinarit. Id quod alius iniquè fert,

alteri accidit, qui siue ignoratione eius casus, siue ut magnanimitatem ostēdat, cōstantiā tuetur, atq; illæsus manet. Iniquū est igitur admittere, ut in scitia et opinio prudētiā supent. Etenim res ipsæ animū nequaquā attingunt, non intrāt ad eū, neq; mouere, neq; uertere possunt. Solus ipse se ipsum ciet, ac quale iudicium tulerit, talia ea quæ accidere, fiunt.

Alia rōe summa nobis est necessitudo cū hoīe cōstituta, qua ei benefacere, eumq; ferre iubemur: cū aut impedire conant nostras actiones, nō magis ad nos attinēt, q̄ Sol, uētus: bestia. Atq; hi qdē impedire effectū aliquādo possint: animi uero appetitionē, & affectum nequeunt, quia hæc exceptionē habēt, & conuersionem. Nā omne id quod impedimento fuit effectioni, id animus ad ea quæ præcellerūt, cōuertit, atq; eo modo id, quod instituto operi, uiceq; inite obstatit, ei iam confert aliquid.

Id quod in mūdo est præstantissimū, cole. Est aut id, qd' oībus reb. utitur, oīa gubernat. Similiter id quoq; honora, q̄ in te est primū: nimirū illi alteri cognatum,

tum, quòd & cæteris quæ in te sunt omnibus utitur, & tuam uitam regit.

Quod ciuitati nullum affert detrimentum, id ne ciui quidẽ nocet. Hæc regula recolenda tibi ẽ, quotiescũq; te læsum aliquã esse cogitas. Sin ciuitas damno affecta est, ei qui ìtulit, succedere nõ debes. Quid neglectũ est? Sæpenumero cõsidera, q̃ celeriter oĩa quæ & sunt & fiunt, abripiãtur & euanescãt. Etenim & ipse nature amnis instar in adsiduo sunt fluxu, & effectiones cõtinentib. mutationibus obnoxia, & causarũ infinitæ sunt uices: deniq; nihil ferè perstat, aut sui simile durat. Iã & præteriti, & uenturi quĩ infinita ẽ, in qua oĩa abolentur, uastitas. Quĩ ergo stultitiæ nõ damnet, q̃ in hoc tã exiguo tẽporis articulo supbit, appetit, aut molestia se affectũ quiritat. Vniuersæ rerũ nature recordare, cuius minimã partẽ tenes: totius æui, cuius breue & momẽtaneũ tibi ẽ attributũ spacium: facti, cuius perexigua ad te portio ptinet.

Peccat alius q̃s aduersum me uiderit, suã habet affectionẽ, suum actum. Ego in præsentia id habeo, quod me habere

uult cōmunis natura: agoq̄ id qđ age-
re me iubet mea natura. Pars animi tui
princeps ne inuertatur ullo uelleui uel
aspero carnis motu, neq̄ admittat per-
suasiones quę in membris oriuntur, Sed
circumscribat eas. Quòd si eæ ratione
alterius consensus ad intelligentiam ef-
ferūtur, nimirum quatenus ea cum cor-
pore copulata est, tum quidem sensui,
cum is à natura proficiscatur, reluctan-
dum non est: opinioni autem mali aut
boni ad sentire mens non debet.

Viuentum est cum dijs. Vitam uerò
cum dijs agit, qui continenter ijs suum
animum ostendit probātem ea quę ipsi
fatum tribuit, agentemq̄ ea quæ genio
placerent: quem Iupiter suæ quandam
particulā naturæ unicuiq̄ præsidē, du-
cēq̄ dedit, nimirū mentē atq̄ rationē.

Ne irascaris ei qui hircū olet, aut cui
aīa foetet: nihil, n. ad te īde mali redibit.
Alæ ipsius, & os ita sunt affecta, ut ne-
cesse sit hæc mala consequi.

Ratione, inquis, præditus est homo,
ac si scrutari uelit, intelligere potest
qua in re delinquat. Bene res habet. Pro
inde

inde tu, qui & ipse præditus es ratione, mentem eius tuæ mentis motu excita, doce, commonefac: si enim obtemperat tibi, sanabis eum, neq; ira opus erit.

Non ita hic uiuendū est tibi, ut Tragædo aut scorto qui egrediēs uiuere cogitat. Quòd si tibi non cōceditur, tunc uita excedere, ita quidē, ut q̄ nihil mali patiatur, ac fumi instar abeat, Quid hoc rei esse putas? Dum uerò nihil me tale abducit, liber permaneo, neq; me quisquam prohibet agere, ut uolo: uolo autem, ut naturæ animantis ratione præditi, & ad certum nati conuenit.

Mens quæ mundum gubernat, societatis rationem habuit: itaq; & inferiora præstantiorum causa effecit, & præstantiorum unum alteri subdidit. Videt, ut subiecerit, cōiunxerit, ac unicuiq; secū dū dignitatē suū tribuerit, eaq; quę sunt præstantissimæ, mutuo cōsensu deuīxerit.

Quomodo usus es hæctenus dijs, parentibus, fratrib. uxore, liberis, doctōribus, alumnis, amicis, familiaribus, famulis? an in hunc usque diem in neminem horreū uerbóue fuisti iniurius?

Reminiscere et quae superaueris, ac toleraueris: tum fabulam uitae tibi iam peractam, teque tuo ministerio defunctum esse. Quam multa uidisti pulcra? quot uoluptates quot dolores despexisti? quot peruersis hominibus aequum te praebuisti?

Quamobre animi artis & disciplinae uacui arte & scientia praeditum confundunt? quem uero animum arte & scientia praeditum uocas? eum, qui principium & finem cognoscet, et mentem, quae per uniuersam rerum naturam penetrat, ac per omnes saeculorum cursus definitos atque statos mundum gubernat.

Iam cinis eris, & ossa nuda, nihil propter nomen (siquidem id supererit) tui restabit. Nomen autem nihil est quam sonitus. At ea quae magni in uita precij habent, uana sunt, putrida, exigua, atque instar catellorum mordicantium, aut puerorum inquietorum, qui modo rident, mox plorant. Caeterum fides, pudor, iusticia, & ueritas.

Climatibus terrae caeli petiere relictis.

Quid ergo restat, quod te hic detineat? sensiliane tam fluxa, totque mutationibus exposita? an sensus, obscuri, & qui facile

lè decipiantur? animula ipsa, quæ est exhalatio à sanguine? gloria inter huiusmodi homines, inanis illa? Quid ergo aliud operiris, nisi uel extinctionem, uel translationem, id quæ æquo animo? Quid interim dum eam occasio adducit, tibi sufficiet? Quid aliud, quàm deos uenerari & collaudare, hominibus benefacere, eos quæ & ferre, & ijs abstinere: quæ extra tuæ carunculæ & animulæ sunt posita fines, ea meminisse neque possessiõis, neque potestatis tuæ esse? Semper potes uti secundis successibus, si rectæ uia insistere uis, duo quæ hæc obseruare, quæ diuinæ menti communia sunt cum hominis, omnisque ratione præditi aïalis animo: unum, non posse te ab alio impediari: alterum, in iusta uoluntate & actione bonum esse collocatum, eumque ad finem esse appetitiones dirigendas:

Si hoc neque mea fit malicia, neque actio est à mea proficiscens malicia: neque cõmunitati dāno est, quid sollicitus de eo sum? quæ uerò dānū ē cõmunis societatis?

Non debemus nos cogitationib. omnino abripiēdos præbere, sed opitulari

quãtum eius fieri potest, & dignum est, etiam si in medio sit defectus: neque id pro damno ducere. ea enim cõsuetudo mala est. Sed quemadmodũ senex discedens rhombum alumni poscebat, memor rhombũ esse. ita etiam hic: quoniam bonũ aliquid fiat in rostris. Heus homo, oblitus es, qd hæc sint? sanè: Sed ea, in quibus hi studiũ ponãt. Propterea tu quoq; stultus es factus? Aliquando utcunq; relictus, factus sum felix. Felicitas aut est, ut bonam tibi ipsi sortem uendices: id est, boni motus animi, bonæ appetitiones, bonæ actiones.

M. ANTONINI IMPERATORIS
de uita sua.

LIBER VI.

Gulielmo Xylandro Augustano
interprete.

Atura uniuersi suo gubernatori obediēs est, ac benè cōposita: quæ uerò eam gubernat mens, nullā in seipsa habet malè agendi causam: quippe nihil ei inest uitij, neq̃ peccat, neq̃ ab ea quicquam læditur: omnia uerò secundum eam fiunt atq̃ perficiuntur.

Nullò pone in discrimine, algenſne, an calens, dormituriēs an ſomni ſatur, mali an benè audiens, moriens an aliud quid agens id facias, quod te decet: quando mors etiā una est earum actio- num, quæ ad uitam referuntur. Sufficit igitur ea etiam imminente, id quod inſtat, benè collocare.

Intrò respice. Nullius rei neque propria qualitas, neq̃ id quod ei debetur, te fallat.

Omnia quæ subiecta sunt, celerrimè mutantur, & aut in halitum resoluuntur, siquidem sit compacta eorum substantia, aut dissipantur.

Mens uniuersæ gubernatrix scit quò se habeat, quid agat, & quã habeat materiam subiectam.

Vlciscèdi ratio optima est, ne similis fias eius, qui iniuriam fecit.

Vno hocte oblecta, in quibus uno hoc acquiesce, ut ab una societatis humanæ tuendæ causa suscepta actione, ad aliam transeas, dei memor.

Princeps hominis pars est ea, quæ se ipsam excitat atque ciet, seque talem, qualem uult, efficit, præstatque ut ea quæ eueniunt talia, qualia ipsa uult, sibi uideantur.

Omnia secundum naturam uniuersæ fiunt: neque enim possunt fieri secundum aliam aliquam, siue extrinsecus circumdantem, siue inclusam, siue foris suspensam.

Vniuersum aut confusio quædam est, & cõtextus fortuitus rerum iterum à se diuellendarum & dissipandarum: aut unitione ordine, & prudètia constat.

Si

Si prius illud uerum est, quid est, cur cupiã inani huic colluuei & mixturæ immorari? quid aliud expetendum, quàm ut in terram ut cunq; redigar? quid perturbor? quicquid egero, tamen dissipatio me corripiet. Sin altero mō res habet, ueneror eū, animoq; constāri sum, & gubernanti mundum confido.

Cum te rerum præsentium status nō nihil perturbat, celeriter ad te redi, neq; ultrà quàm necesse ē, à modo eius quā instituisti cantilenæ discede. Nam eò facilius harmoniam tueberis, si continenter ad eam reuertaris.

Si tibi simul & nouerca, & mater esset, illam quidem coleres, & tamen crebrò ad matrem te reciperes. Eadem est tibi ratio aulę & philosophiæ. Quare ad hęc sæpenumerò reuertere, & in hac acquiesce, quæ efficit, ut & res aulicæ tibi tolerabiles uideantur, & tu dum in ijs uersaris, ferri queas.

Quid cogitandum est de cibis & id genus rebus? hoc esse piscis cadauer, illud auis, aut porci: item Falernum, succum esse exiguum uuulæ

purpuram capillos esse ouiculæ, modico testudinis sanguine imbutos: tum coitum, intestini parui affricciónē, mucicq; excretionem non sine cōuulsione. Cogitationes hæ præclarę sunt: nam rē ipsam attingunt, ac pertranseūt, ut qualis ea sit, cerni possit. His per omnem uitam utendum est: ac sic ubi res quàm maximè uidetur comprobata digna, tegumentis est nudanda, ut & eius in cōspicuum ueniat uilitas, & id, quo se ostentabat, ei adimat. Etenim fucus impostor est callidissimus, ac tum maximè in fraudem inducit, cum quis maximè se res serias & dignas tractare putat. Vide igit, quid de Xenocrate ipso Crates dicat: Pleraq; inquit, eorum, quæ uulgus admiratur, si sub habitu aut natura continerent, ad latissimè patentia genera reuocabat, ut lapides, ut ligna, ficus, uites, oleas. Quę sub arctiorib. aliquanto, ad animata, ut greges, armēta. Si qua paulò pl⁹ haberēt gratiæ, hæc ad ea reducebat q̄ cōpræhēdūtur sub aīa rōe prædita, nō quidē uniuersali, sed quatenus artes tractat, aut alias facultates: aut ipsa per
se

DE VITA SUA LIB. VI. ⁹¹
se aestimabat, ut: quidnam esset, posside-
re multa mancipia. Qui uerò animū ra-
tione præditum cū omnibus suis facul-
tatibus, ciuilibusq; cœtus studio uenerat,
reliquarum is rerum nullam curat: sed
omnibus postpositis suum animum ita
affectum, atq; ita se mouentem, ut ratio-
ni & ciuili societati cōgruit, conseruat:
ijsq; qui sunt eiusdem generis, ut idem
præstent, auxilio est. Quædam iam fiūt,
quædã mox existent, quin & eius quod
fit, pars iam nunc aliqua euanuit. flu-
xus, & alterationes continenter mundū
renouāt: quemadmodum infinitum æ-
uum temporis adsiduo lapsu nouū sub
inde reddiūt. In hoc itaq; flumine quis nã
ea quæ præterferūt, ac quibus insistere
non possit, honore aliquo dignetur? is
quidem perinde sit, ac si quis unum de
præteruolātibus passerulis diligere in-
cipiat, atq; is iam è conspectu eius abie-
rit. Ita se & uita uniuscuiusque hominis
habet, ut halitus a sanguine sublatus, &
aër inspiratus. Quale. n. est quod semel
animã attrahimus, & efflamus, id quod
identidem facimus, tale etiam est, quòd
f

omnem respirandi facultatem, quam heri aut nudius tertius nati accepimus, eò reddimus unde accepimus. Quod uegetamur more stirpium, respiramus more pecudū, & ferarū, quòd uisus afficimur, quòd appetitionis causa mouemur, quòd congregamur, quòd nutrimur, omnia hæc non maiori sunt in pretio ponenda, quàm quòd excernimus cibi recrementa. Quid igitur honore dignū est? num plausus? nequaquã. Ergo ne laus quidē populi, quæ nihil est aliud quã plausus linguarū. Sublata igit̃ etiã gloriola, quid restat, quod suspiciamus & ueneremur? equidē hoc censeo, ut quemadmodū facti instructi quē à natura sumus, ita moueamur. Eò nos etiam diligentia opificum, & artes ducūt. Oīs. n. ars huc collimat, ut id quod paratū est, aptū sit & idoneū ad opus, cuius operis causa paratū est. Idē querit uinitor, idē qui pullos equorum domat, idē qui canes educat. Ergo & institutio primę ætatis & doctrina eò contēdunt: is quē finis est, quem expetere debeas. Hūc cōsecutus, nihil est in alijs rebus quod sis tibi quæsiturus. Quòd si
 pergas

pergas alia etiã expetere, neq; liber eris, neq; tibi sufficiens ipse, neq; eris affectuũ uacuus: necessariò. n. inuidebis, æmula-beris, sinistra suspicaberis de his, qui illa tibi adimere possũt, infidiaberis ijs, qui id quod magni fit à te possidēt. Oĩno. n. necesse est eũ esse aĩo p̄turbato, q̄ ista desiderat: sepe etiã deos incusare. Qui uerò mentẽ suam reueretur atq; colit, is & sibi ipsi probabitur, & cum coetu hominum bene ei conueniet, cũmque dijs consentiet, id est, laudabit quæcunque ij distribuunt & ordinauerunt. Infrà, super, atque circum te motus sunt elementorum. Motus uerò uirtutis in eorũ nullo est, sed diuiniore quadã, & ad intelligendum difficili uia procedit. Vide quid agant homines. Eos qui eodem cũ ipsis uiuũt tẽpore, laudare nolũt: ipsi uerò à posteritate laudari magnũ existimant: nimirũ ab ijs quos neq; uiderunt, neq; uidebũt unquã. Id uerò haud multò aliud est, quàm si dolerẽt, non à prioris etiã ætatis hominib. se laudatos esse. Nõ, si quid asseqū intelligẽtia tua neq; id à nullo posse apprehendi homine existi-

ma: Sed quicquid homo potest, quicquid ei conuenit, id & tibi concedi iudica. In palæstra si quis unguibus aduersarium laniauit, aut capite incusso ferijt, non indignamur, neq; offendimur, neq; infidiarum suspectum habemus: cauemus quidem nobis ab eo, non ut ab hoste, neque sinistrum quid de eo suspicamur, tantum placidè eum declinamus. Id fieri debet etiam in reliquis uitæ partibus, ut idem de alijs sentiamus, quod de ijs, cum quibus colluctamur: possumus enim (ut dixi) citra suspicionem & odiũ ab ijs cauere, & eos uitare. Si quis me redarguere potest, & demonstrare, quòd non rectè sentiam, aut agam, læto animo sententiã mutabo: ueritatem. n. quæro, quæ nemini unquam dāno fuit: damnum autem facit, qui in errore & ignoratione sua p̄manet. Ego, quod est mei officij, ago, cætera me non auellunt. Aut enim anima, aut ratione carent, aut uia ignara errant. Animantia rationis expertia, tũ omnes eiusmodi res & subiecta, magno & liberali animo sunt usurpanda tibi, nempe ratione prædito. Ho
minibus

minibus uerò, ut ipsis quoq; mente instructis, ratione societatis habita utere. In omni uerò negotio deos comprecare: neq; sollicitus esto, quantum temporis spatium tibi ad agendum detur: suffi-
ciūt enim uel tres huiusmodi horæ. Alexander Macedo, agasocq; eius, mortui in idem sunt redacti: aut enim assumpti sunt ad mentē mundi eam, qua sati sunt reliquorum animi, aut dissipati sunt in atomos, unus perinde atq; alter. Cum animo tuo considera, quàm multa unico temporis momento fiant in uniuscuiusq; nostrū, cū animo, tum corpore: ita fiet, ut nō mireris, quòd lōgè plura, imò uerò omnia quæ in mundo hoc fiunt, simul extent. Si quis à te quærat, quomodo sit nomen Antonini scribendum: nōne singulatim omnes literas proferres? Quid ergo si qui irascuntur, num uicissim tu quoque stomachaberis? nō potius numerum inibis placidè singularum rerū? Itaq; etiam hīc memēto suis omne officium quibusdam constare numeris: quos si imperturbatos seruaeris, neq; indignātibus alijs ipse

quoque indigneris, recta uia id quod pro-
 posuisti, perficies. Inhumanum esse ui-
 detur, hominem impedire, ne ad ea fera-
 tur quæ ei utilia & cognata uidentur. At
 qui id tu ne faciant prohibes quodam-
 modo, dū iniquo animo fers eos delin-
 quere. Feruntur enim utique ad id, quod
 naturæ suæ coniunctum, & utile putant.
 Sed res nō ita habet. Id itaque ostēde eis,
 & doce citra indignationē. Mors finem
 imponit sensuum, motus, & cogitatio-
 num officijs, animūque à corporis mini-
 sterio liberat. Turpe autē est in hac uita,
 in qua corpus tuū labori nō succūbit
 animū tuū elāguescere. Vide ne à præse-
 ti statu deiectus obruaris. Potest. n. hoc
 fieri. Itaque cōserua te ipsum simplicē, bo-
 nū, integrū, graue, apertū, iustitiæ studio-
 sum, piū erga deos, benignū, humanū,
 ad officium tuendū fortē, annitere ut ta-
 lis permanear, qualē te facere uoluit phi-
 losophia. uenerare deos, salutē homini-
 bus affer. Breue est uitæ in terra degen-
 dæ tempus, omnisque eius fructus, sancta
 animi constitutio, & actiones commu-
 nitati hominum utiles. Omnia ut decet

Anto

D'E VITA SV A LIB. VI. 37
Antonini discipulum. age. Quæ fuerit
eius in agendo secundum rationem fir-
mitas, quæ ubique æqualitas, quæ san-
ctitas, memento: quæ uultus serenitas,
acomitas. Quantus ille gloriæ con-
temptor, quod eius in percipiendis reb.
studium, quum nihil prætermitteret, ni-
si prius accuratè perspexisset, ac cogno-
uisset. Ut tulerit iniustè ipsum repræhē-
dentes, neque conuitium his reposue-
rit: ut nihil properatè aut cupidè aggre-
sus sit: ut calumnias nō admiserit, ut di-
ligens fuerit morum actionumque exa-
minator: non obtrektor, non meticu-
losus, non suspiciosus, non sophista.
Quàm paucis fuerit contentus, ut do-
mo, lecto, ueste, cibo, famulatu: quàm
tolerans laborum, quàm leni animo: ut
tempus neque ad uesperam propter ui-
ctus tenuitatē egerit, ita ut ne excernere
nisi cōsueta hora opus ei esset. Quæ eius
in amicitia fuerit constantia, & æqua-
bilitas: quomodo tulerit eos, qui ipsius
sententiā liberè impugnarent, gauisusq̃
fuerit, si quis melius aliquid ostēderet.
Qua ille deos religione coluerit citra

superstitionem, recordare, ut tibi quoque ultima hora perinde atque is fuit rectè tibi cōscio adueniat. Expergiscere, & te ipsum reuoca, somno quòque discusso cogitans quæ te insomnia perturbarint, uigilās ea intuere, ut illa inspexisti. Ex corpufculo & anima consto. Corpufculo nihil interest inter res, neque enim potest discrimen statuere. Rationi autem inter ea discrimen habetur, quæ nō sunt ipsius actiones: has uerò oēs in sua habet potestate. Quod ipsum tantum est de præsens accipiendum, præteritæ enim & futuræ animi actiones, ipsæ quoque nullum habent iam discrimen. Manui ac pedi, dum suum agunt officium, nullus est præternaturam labor: ita homini quoque ea agenti quæ ipsius sunt partium, nullus est præternaturam labor: ergo ne malum quidē. Quot uoluptatibus, ac quantis frui contigit latronibus, cinædis, parricidis, tyrannis? Nōne uides ut qui sordidas profitentur artes, usque ad certum finem se priuatis hominibus accōmodent? nihilominus tamē suæ artis rationem retinēt,
neque

DE VITA SVA LIB. VI. 89
neque ab ea decedere uolunt. Nónne
aút turpe sit, si architectus & medicus
magis suæ artis rationē reueratur, quã
suam homo, quæ quidē ei est cum deo
communis? Asia & Europa, anguli sunt
mundi: uniuerfum mare, gutta mundi:
At hos, glebula mundi: omne instans
tempus, pūctum est æternitatis. Omnia
sunt parua, mobilia, interitui obiecta: o
mnia inde ueniunt, profecta à principe
uniuersi, aut per consequētiam. Etenim
rictus leonis, lethalia uenena, omniaq;
maleficia, ut spina, coenū, pulcrarum &
bonarum rerum sunt additamēta. Non
igitur ea aliena ab eo quod colis imagi
nare, sed fontem omnium rerum consi
dera. Qui pręsentia cernit, omnia uidit,
quæ ab æterno fuerunt, & in infinitum
usq; erunt. Omnia enim sunt eiusdem
generis, & conformia. Sæpenumero co
gita de omnium in hoc uniuerso rerum
connexu, mutuaq; affectione. Quodã
enim modo omnia inuicem sunt impli
cata, eaq; ratione amica mutuò. Aliud
enim ex alio consequitur, propter con
stantem motum, ac conspirationem &

unitionem (ut ita dicam) subesse. Quibus
 negotijs addictus es forte tua, his te ac-
 commoda: & quibus te hominibus fatū
 adiūxit, eos amore, idēq; uero, prosequere.
 Organa, instrumenta, uasa, quum id
 agunt, cuius gratia sunt adornata, bene
 habent: & quidē is qui ea parauit, abest
 ab ipsis. At in his quæ natura continen-
 tur, remanet, intusq; est uis ea paratrix.
 Itaq; tanto magis honoranda est, & exi-
 stimandū, si secundum eius uoluntatem
 agere perseueres, oīa tibi secundum mē-
 tem esse: idēq; de alijs hoībus oībus in-
 tellige. Quodcūq; ex ijs reb. quæ extra
 te, neq; in tua uolūtate sunt positæ, tibi
 p̄posueris, boni uel mali noīe, id, si uel
 ut malū tibi cōtingat, uel si, cū p̄ bono
 ducas, adipisci non possis, efficiet ut &
 deos incuses, & odio habeas homines
 qui in causa sūt, aut eo certe noīe suspe-
 cti habēt, q̄ uel malū hoc habeas, uel bo-
 no careas. Propter hāc rerū differentiā,
 quam ipsi statuimus, fit ut multa peccemus.
 Quod si sola ea, quæ in nobis sunt
 posita, bona & mala tractaremus, nihil
 cause restaret, ne aut Deū incusaremus,
 aut cū hoībus inimicitias suscipereamus.

Oēs ad eūdē finē & effectū agimus: pars sciētes, & certo ordine, pars inscij. Quē admodū & dormiētes. Heracletus (ni fallor) dixit esse operarios, qui adiuuēt sua opera hęc quę in mūdo fiūt. Alius autē alia rōne id opus adiuuat: sup̄ uacanea opera est eius q̄ rephēdit, & reniti conat̄ ijs quę fiūt, eaq̄ rescīdere: nā & hoc utitur mūdus. Proīde animum aduerte, in quorū tu te numero reputes. Nā administrator huius uniuersū, utiq̄ te utet̄ rectē, & accipiet te inter cooperarios. Tu uerò ne sis huiusmodi eorū pars, qualis est in fabula uilis ille & ridiculus uersus, cuius mentionē Chrysippus facit. Sólne pluię munia obire cupit, aut Aesculapius terrę frugē ferētis? Quid uerò sydera, annō diuersa quidē singulis est actio, quę tñ ad cōmune opus cōferat? Quod si de me & his quę mihi euenire debuerūt, dij cōsultauerūt, rectē nimirū mihi consuluerūt. Nam Deum sine consilio agentem ne cogitare quidem facile est: quę autem fuisset causa, propter quam malē mihi consultum uoluisset? Quid inde ad deos, & ad uniuersum (curus maximē habent rōnē) fructus redijisset?

Sin de me priuato nihil consultauerūt, ac de uniuerso utiq; rationes duxerunt, ex quo quum ea consequūtur quę mihi eueniunt, non debet me eorum poenitere. Sanè de nulla re eos consilium inire, impiū est credere: aut ne sacrificā dum, ne precandum, ne iurandum quidē, neque quicquam eorum faciendum, quę singula tanquam cum presentibus & unā uiuentibus dijs agimus. Sed tamen si nihil illi de nobis statuerūt, licet mihi de me ipso cōsiliū capere, ac de mea utilitate deliberare. Vtile aut est unicuiq; id, quod est naturę eius & constructioni cōsentaneū. At natura mea rationis est cōpos, & ciuili cōtū accommodata. Ciuitas mihi est & patria, quatenus quidem Antoninus sum, Roma: quatenus homo, mūdus: hęc igit tantū mihi sunt utilia, quę his ciuitatibus conducunt. Quę singulis eueniūt, ea profunt uniuerso: id erat satis scire. Sed & hoc addendum, quòd si animaduvertere uelis, ubiq; uidebis: quę homini, aut alijs hominibus * Sed nunc uocabulum utilis accipiamus latius, ut etiam medijs rebus

rebus pateat. Quæ in theatro aut simili-
 bus locis uides, ea quum semper eadem
 spectentur, & uniformia, spectaculi sa-
 tietatem afferunt. Id etiam de tota uita
 sentiendum. Omnia enim superiora &
 inferiora eadem sunt, & ex ijsdem causis
 extiterunt. quousq; igitur? Ad siduo ois
 generis homines considera, qui ex om-
 nis generis professionibus & nationi-
 bus mortui sunt: ita ut etiam usque ad
 Philitionem, Phœbum, & Origanio-
 nem descendas. Hic sanè cogitandum,
 idem euenturū nobis, quod accidit tot
 eloquentibus oratoribus, tot grauibus
 philosophis: Heraclæto, Pythagoræ, So-
 crati, tot Heroibus prius, deinde tot du-
 cibus, tyrannis: tum Eudoxo, Hippar-
 cho, Archimedi, alijs acutis ingenijs,
 magnanimis, laboriosis, callidis, contu-
 macibus, his ipsis, qui caducam hanc &
 & in dies durantem uitam hominū sub-
 sannarūt, ut Menippo & similibus. Hos
 omnes cogitandum est dudū esse mor-
 tuos: quid autē mali inde habent? Quid
 hi, quorum ne extant quidem nomina?
 Vnum hoc summi est pretij, ueritate &

iustitia seruata, mendacib. & iniurijs hominibus placidū uiuere. Cū te ipsum oblectare uis, cogita uirtutes eorū qui uiuunt tecum: strenuitatem eius, illius uerecundiam, aut liberalitatē, aut aliud quippiam. Nihil enim est, quod tantam afferat lætitiā, quantam similitudines uirtutum in eorum quibuscū uiuimus moribus expressæ, ac sese cōfertim offerentes cōspectui. itaq; in promptu habendæ. Non iniquè fers, tot libras te appendere, & non trecentas: ita etiā quod annorum certum, & eo non maiorem uies numerum, indignari non debes. Etenim ut corporis tantam, quanta tibi est tributa, portionem probas: ita & de tēpore tibi sentiendum est. Annitendum est nobis, ut persuadeamus ijs cum quibus agimus: sin minus, etiam illis inuitis id agendū est, quod iustitiæ ratio iubet. Quod si quis ui te impediāt, transi ad equanimitatem, eoq; impedimēto ad alterius uirtutis opus abutere: memor, te cū exceptione quadā instituire actionē, neq; ea appetere, quæ fieri nequeāt. Itaq; is fuit impetus animi tui, cui satisfiat, si

id

id, cuius causa citatus es, cōsequat̃. Glorie cupidus, alienā actionē p̃ suo bono reputat. uoluptuarius affectionē, quā ipse afficit̃: mēte uerò p̃ditus, suā actionē. Licet etiā nihil de his existimare. ipse .n. res nō sunt eius naturæ, ut iudiciū nostrū efficiat̃. Ad suē fac te, ut alio docēte cogitationes nō aliò diuertas, sed totus animo dicētis sis intētus. Quod aluicari nō p̃dest, id ne api quidē p̃dest. Si nauis malè gubernēt, aut nō rectè curētur ægroti, dicūt: alius erat quærendus, cui me cōmitterē: aut quō hic salutē nauigātib. uel ægrotis sanitatē afferet? * Quā multi iam unā cū his, quibuscū in mundum uenerūt, ex mūdo excesserūt? Morbo regio, laborātib. mel amarū uidetur: mors à rabida bestia, a qua est timor: pueris spherula pulcra est. Quid ergo irascor? aut tibi minor uis uidetur esse falsitatis, q̃ bilis apud ictericū, aut ueneni apud morsum à rabioso animali. Nemo prohibebit, quin secundū rationē tuæ naturę uiuas: neq̃ tibi quicquā accidet, quod sit cōtra rōnē uniuersū. Quales sūt illi, quibus cupimus placere, aut p̃pter qd, q̃ eis supersit, aut per quas actiones?

quàm celeriter æuum omnia abscon-
dat: imò quàm multa iam
nunc occultauit?

M. ANTONINI IMPERA-
toris de uita sua,
LIBER VII.

Guilielmo Xylandro Augustano
Interprete.

QUID est malicia? id, quod
sèpè numero uidisti. Et quic-
quid omnino acciderit, ex-
pedit in promptu te habere
hanc regulã, sæpe id esse à te uisum. Om-
nino si superiora & inferiora animo re-
petas, inuenies omnia eadem esse, quo-
rum plenæ sunt prisca, mediæ, recetescq;
historiæ, & urbes, & domus: nihil nouũ
est, omnia usitata & breui durãtia tem-
pore. Neque uerò alia ratione extingui
possunt opiniones, quàm cogitationi-
bus quæ ijs respondent, abolitis: quas
quidem ut continenter resuscites, in tua
est positum potestate. Possum de re
oblata existimare, id quod oportet: si
hoc

hoc possum, quid est cur animo perturbetur? Quæ sunt extra mentem meam, nihil omnino ad eam attinet. Hoc modo affectus, rectus eris. Reuiuiscere potes: nam si res quas antè uidisti, rursus apud animum tuum contempleris, exactam uitæ partem quasi repetes.

Inane pompæ studium, fabulæ scenicæ, greges, armenta, uelitationes, ossiculum catello proiectum, aut esca in piscinam iniecta, formicarum labores, & onerum gestationes, murium per territorum discursus, simulacra neruis tracta ut se moueant. In his igitur oportet animo placido, & non elato consistere, & intelligere, tanto unumquemque dignum esse, quanto ea in quibus studium suum posuit. In oratione singula uerba, in ijs quæ fiunt, singule appetitiones sunt animaduertendæ: atque hic statim uidentur, quam ad finem eæ referantur, illiç quid significant.

Sufficitne intellectus meus ad hanc rem, an secus? Quod si sufficit, utor eò ad rem propositam tanquam instrumento mihi ab uniuersa natura concesso. Sin

contrà, aut eam rem alteri cuidam, qui melius id possit, perficiendam relinquo, præsertim si alioquin id agere officium meum nõ iubet: aut ipse perago pro uirili mea, adscito mihi auxiliario, cuius opera mea mens id efficere possit, quod in præsentia sit commodum, & societati hominum conducatur.

(Quàm multi quondam fuere celebres, quorum nunc fama est obliuioni tradita? quàm multi etiam horum, qui istos celebrauerunt, è medio sunt sublati?)

Ne ducas tibi pudori, si cuius auxilio usus es. Propositum est enim tibi id agere, quod sit tuarum partium: perinde ac militi in oppugnatione murorum. Quid ergò faceres, si tu claudicans solus conscendere propugnaculum nequires: ab alio adiutus, posses?

Ne te perturbent futura. Nam si ita usus erit, peruenies ad ea eadem instructus ratione, qua nunc in præsentibus uteris.

Omnia inter se sunt complexa sacro
nodo

modo, neq; quicquam ab altero est alienum, ordine enim omnia certo sunt disposita, unum eundemq; mundum exornent. Mundus ex omnibus constat unus, unusq; per omnia diffusus est Deus, una natura, una lex, una ratio cōmunis omnibus ratione præditis animantibus, una veritas: Siquidem et una est perfectio eorum quæ eiusdem sunt generis, eiusdemq; participia rationis animantium.

Omne id quod materia constat, celerissime in uniuerso abolet: omnis causa, celerissime in rationem uniuersi adsumitur: omnium rerum memoria quam primùm æuo confunditur.

Ratione prædito animali eadem actio & secundum naturam est, & secundum rationem.

Rectus, an qui erigatur? Quam rationem in unitis & compactis corporibus habent membra, eam obtinent ratione prædita animalia in diuisis, præparata ad unam quandam actionem. Hæc eò magis animum tuum tanget,

si crebro tibi ipsi dicas : pars sum eius, quod est ex ratione præditis conflatū, corporis: Si autem propter elementum R. dicas te esse partem, nondum ex animo diligis homines, nondum ex beneficentia delectationem capis, quam uerè apprehendat animus tuus, adhuc decori tantū causa ita agis, non ut in te ipsum beneficium conferens.

Sanè alijs quęcunq; accidant, eorum est, si uelint, ea culpare. Ego quidem rebus mihi contingentibus, nisi in malis eas ducam, nihil lædor: & licet mihi ea non putare mala.

Quicquid alij loquantur & faciant, me quidem oportet esse bonum: haud aliter, q̄ si aurū uel smaragdus, uel purpura semper ita diceret, quicquid alij dicant, aut faciant, smaragdum esse oportet, me colorem seruare meum.

Mens ipsa se ipsam nō perturbat, hoc est, non affert sibi ipsi ullam cupiditatē aut metum. Si quid aliud est, quod possit eam terrere aut dolorem afferre, faciat sanè: ipsa quidē per se nulla opinione sibi hos motus affert. Corpusculum
uerò

uerò ipsum curet, ne quid patiatur dicatq̃, si quid patitur. Animo nullus metus, dolor, aut opinio horum accidere p̃ot. neq̃ eĩ sunt habitus ad hęc. Per se omni metu mens uacat, nisi seipsam destituat: itaq̃ & perturbationis, & impedimenti exors.

Felicitas est bonus dæmō, seu bonū. Quid igitur tu hic agis phantasia? ubi, unde uenisti, non enim te opus habeo. Sed uenisti secundum pristinam consuetudinem: non tibi succēseo, saltem abi.

Si quis mutationem timet, is cogitet absq̃ ea nihil fieri posse, neque esse ea quicquam naturæ uniuersæ amicus. An tu lauare posses, nisi ligna mutarentur? aut ali, nisi nutrimento mutato? aut quid nam aliud utile potest absq̃ mutatione fieri? Non ergo uides etiam tui mutationem earum similem esse, ac perinde necessariam uniuersæ naturæ. Per uniuersam naturam: tanquam per torrentem, transeunt omnia corpora, uniuerso ipsi cognata, & eius operum adiutoria, uti & nostra inuicem sunt membra. Quot

Chryſippos, Socrates, & Epictetos æuū iam deglutijt. Idem de omni re & homine tibi ad animum accidet.

Vnum hoc me ſollicitum tenet, ne qđ faciam, quod hominis conſtitutio aut nolit factum, aut alio modo, uel tempore factum uelit.

Prope diem erit, ut & tu omnium rerum obliuiſcaris, & nulla ſit uſquam tui memoria.

Proprium homini eſt, ut etiam eos diligat, qui peccant. Fiet hoc, ſi in mentē tibi ueniat, eſſe eos tibi cognatos, imprudētia, & inuitos peccare, paulò poſt & te, & illum qui peccauit, moriturum: idēq; potiffimum, nō læſum te ab eo. nō enim eius peccato tua mens deterior, quàm fuerat, facta eſt.

Natura mundi, ex uniuerſitate tanq̃ è cera modò equum finxit, mox eo conuſo, materia iſta ad fabricam arboris uſa eſt, deinde ad homunculi, inde ad aliarum rerum. Harum ſingulæ quā breuiſſimo durarunt ſpacio. At qui arcula ut ſi compingatur, nihil eſt mali: ita ne ſi diſſoluatur quidē. Irati uultus oīo eſt cōtra naturā, quādo ſæpius immoriēdi

fit prætextus, aut ad extremū extinctus est, ut oīo inflammari nō potuerit. Hoc ipso intelligere labora, irā à ratione esse alienam. Nam si etiā sensus peccati nullus erit, quæ erit uiuendi causa?

Quæcunq; uides, ea iam iam à gubernatrice mundi natura in alias, rursusq; & deinceps in alias mutabit formas: ut semper recens sit mundus.

Si quis aliquid contra te deliquerit, statim cogita quānam boni uel mali opinione peccauerit: id. n. si cernas, miseraberis eius, ac neq; miraberis, neq; irasceris. Nam aut ipse idē, quod is, bonum putas, aut aliud quiddā eiusdē generis: uenia ergo danda. Sin tu secus de bonis & malis iudicas, eò placabilior eris ei qui falsus. Non de ijs quæ absunt, tanquam de præsentibus cogitandum est: sed præsentium ea quæ sunt aptissima, deligenda sunt, illorumq; causa memoria repetendū, quānam rōe fuissent quærenda siquidem abfuissent. Caue tamen præsentia ad eò probes, ut etiam in honore ea habeas, ac si quādo absint, perturberis. Intra te ipsum uertere.

Hæc est natura mentis, ut iuste agens, in hoc quæ acquiescens, nihil extra se quærat. Aufer uisa, inhibe motum neruorum, circumscribe instans tempus, cognosce id quod uel tibi, uel alij accidat, diuide subiectum in materiam & formam, cogita de postrema hora.

Quod peccatum est, ibi cessat, ubi peccatum subsistit. Intendendus est animus ijs quæ dicuntur, mente penetrandum in causas & effectus.

Exorna te ipsum simplicitate & uere cunctia, eo quæ, ut quæ sunt medio inter uirtutem & uitium loco, in nullo ponas discrimine. Dilige humanum genus, obsequere Deo: is enim ait omnia fieri certa lege. Quod si diuina sunt etiam elementa. Satis est meminisse, hæc omnia certa lege constare, aut admodum pauca fecus.

Mors est aut dissipatio, aut indiuiduarum particularum secretio, aut exinantiatio, aut extinctio, aut migratio.

Dolor si sit intolerabilis, mortem affert: diuturnus ferri potest, interim quæ animus suam retinet tranquillitatem, neque fit deterior. At partes dolore confectæ,

fectæ, ipsæ quærantur, si quidem possunt.

Hominum opiniones de gloria intue-
re, quales sint, quid propositum habe-
ant, quid fugiant,

Vtq̃ in littore maris arenæ cumuli
alij super alios appulsi, priores occultat,
ita in uita quoq̃ priora à subsequenti-
bus celeriter absconduntur.

Platonicū. Qui igitur animo est præ-
ditus alto, & cognitionē habet omnis
temporis, omnisq̃ naturæ, an tu eū pu-
tas existimare, quòd hominis uita ma-
gnum sit aliquid? Nequaquam, respon-
dit ille. Ergo, inquam ne mortem qui-
dem in malis ille reputabit? Minimè
uerò.

Antisthenicum, Regium est malè au-
dire, cum bene feceris. Turpe est uultū
obsequi intellectui, seq̃ componere ita
ut is iubeat, cum ipse intellectus se ipsum
non componat atq̃ ornet.

Nam rebus irasci, nihil sanè expedit:
Iram curat enim nostram nihil. Dijs læ-
ti ignaris, & nobis gaudia dones.

Frugiferam uti spicam meæ uitæ me-
tam.* Atq̃ hoc quidem esse, illud non.

100 M. ANTONINI.
Quod si dii me, liberosq; negligunt,
Ratio est & huic. Meum enim est
Bene esse, & iusticia. Non unà lugere,
neq; tremere.

Platonica.

Ego autem haud iniuria hoc retule-
rim. Non rectè dicis, ô homo, si putas es
se uel uitam uel mortem aliquo in discrimi-
mine ponendam ei uiro, qui uel alicui-
us sit precij: ac non id potius unum cõ-
siderare eum inter agendum, iustè ne an
iniustè agat, & eãne sint uiri boni an ue-
rò secus. Rei enim ueritas, & Athenien-
ses, ita habet, ut quo quis loco se ipsum
constituerit, existimans ita optimum es-
se, aut cum ita sit optimum, eò colloca-
tus fuerit, ibi (mea quidem sententia)
persistere debeat, ac quoduis pericu-
lum subire, neq; mortem, uel ullam aliã
rem turpitudine grauiorẽ ducere. Sed
heus tu, uide, ne animi magnitudo, et bo-
num aliud quidpiam sint, quam serua-
re, & seruari. Neque enim conceden-
dum est, eum re uera uirum dici mereri,
qui quantocunq; tempore uiuendum,
neque rationem uitæ habendam putat:
Sed

Sed eum, qui de his cura deo commissa, credens mulieribus, non posse factum ab ullo euitari, id considerandum porrò ducat, quàm ratione tempus uitæ concessum sibi quàm optimè exigat.

Cursus siderum considerare expedit, quasi eos comitemur, & elementorū mutuarum mutationes crebrò cogitandæ. Hæ enim cogitationes uitæ humilis fordes abstergent. Bene est à Platone hoc dictum. Etiam cùm de hominibus loquimur, intuendum est in res terrenas. Etenim qui memoria altius repetierit hominū cōgregationes, exercitus, agriculturas, nuptias, pacta, ortus, interitus, iudiciorum turbas, vastitates regionum, varias Barbarorum gentes, ferias, ludus, nundinas, in summa, qui colluuiem illarum, & ex contrarijs compositum præteritorum aceruum, tantasq; imperiorum mutationes recoluerit, is etiã futurã præuidere poterit. Quippe eandem hæc habent cum præteritis formam, neq; alio possunt modo fieri. Itaq; et

idem est, quadraginta, an decies milium
spacio annorum, uitam humanam exa-
mines, nihil enim amplius uidebis.

Ex terra enim nata, in terram redacta
sunt: quæ uerò genus traxerunt cælitus,
rediere ad æthereum polum: siue hæc quæ
dissolutio complexuum, quibus ato-
mi iunguntur, siue elementorum passio-
nis expertium dissipatio.

Cibisq̃, potuq̃, & magicis adeo arti-
bus Auertimus currum, & mortis fugi-
mus uiam.

Flantem diuinitus auram

Opus est tolerare laboribus,

Luctu, lachrymisq̃ calentibus.

Est aliquis te peritior luctæ: quid tū?
at nō societatis humanæ studiosior est,
non uerecundior, non ita commodè
fert ea quæ accidunt, nō ita mitis homi-
num peccatis.

Vbicunq̃ potest aliquid perfici, secun-
dum cōmunē dijs & hominibus ratio-
nem, ibi nihil est mali. Nam ubi utilita-
tem consequi licet actionis, quæ recta
uia procedit secundum constitutionē
hominis, ibi non est uerendum ne quid
subsit

subsit damni. Vbiq; & semper in tua est manu positum, ut ea quæ in præsentia tibi acciderunt, & approbes piè, & cū hominibus qui tecum sint, iustè agas, & uisa oblata artificiose examines, ne quid non satis perceptum admittatur. Noli aliorum mentes circumspicere, sed eò rectà intuere, quò te natura ducit, cū uniuerſi, per ea quæ tibi eueniunt, tum tua per ea quæ tibi ad agendum sunt proposita. Id autem unicuiq; ad agendum proponitur, quod est eius constitutioni consentaneum. Porrò ita constituta sunt & comparata singula: reliqua quidem omnia eorum causa, quæ mente sunt prædita, nimirum deteriora præstãtiorum causa, ratione autem præditorum unum alterius causa factū est. Primas igitur inter partes ex quibus homo constat, ea pars obtinet, quæ societatem humanam respicit: alteras, ea, qua sibi à persuasionibus corporeis ille abstinet. Ratione enim & intellectu præditi motus proprium est, seipsum circūscribere, & neq; sensitiuæ, neque appetitiuæ motioni succumbere: harum em̄ utraq; etiam brutorum est.

At intellectiua principatum obtinere, neq; ab illis regi uult: nec iniuria, quippe cuius natura ferat, ut omnibus reliquis ipsa utatur. Tertium est, uacuitas temeritatis & erroris. Quibus intēta pars princeps, rectā progrediat, suis cōtēta.

Tanquam mortuo, & qui hactenus tantum uitæ usura fuerit cōcessa, quod superest uiuendum tibi erit secundum naturam, tanquam ex abundanti.

Tu solus ea diligens, quæ tibi fatum iniunxit, eo contentus esto. Quid enim magis congruum, quàm ut singula eueniunt, statim eos ante oculos habere, quæ cum eadem ipsis euenissent, indignati sunt, nouitatem rei mirati, & reprehenderunt ea. Vbi nuncij sunt? nusquam. Quid attinet te eorum similem esse uelle? ac non potius alijs suum morem relinquere, ipse in hoc esse, ut rebus tuis bene utaris? Idq; poteris præstare, nec deerit materia, modò animaduerte, & stude, ut tibi ipsi in omnibus actionibus uidearis honestatem consecutus. Vtriusq; uerò actionum finis recordandum est. Intrò respice: intus est fons boni, sem

per scaturiens, si quidem semper fodias.

Corpus constare, ac neque motu, neque habitu dissolutum esse debet. Sicut enim mens efficit, ut vultus sit compositus & aptus, ita de toto corpore ut tale sit annitendum est. Omniaque hæc curandum est, ut ne ostentationis causa simulata sint.

Vivendi ars palæstricæ est, quòd saltatoriæ similior, eò quòd ipsa quoque curat, ut ad ea quæ incidunt, neque antè sunt præcognita, parata sit, & à casu tutum hominem seruet.

Adfiduò inquire, quales ij sint, quos testimonium de te ferre vis, ac quæ eorum sint mentes. Ita neque eos qui involuntariè peccant culpabis, neque testimonij egebis, si in ipsos fontes inspicias, unde ij opiniones suas, appetitionesque hauerunt: Omnis animus, inquit ille, non sua sponte priuatur ueritate: idem sentiendum de iusticia, temperantia, benignitate, omnibusque similibus. At necessarium est quàm maxime, id te nunquàm non meminisse: ita. n. erga oēs eris mitior.

De omni dolore in pròptu sit tibi cogitare, eum neque turpem esse, neque mentem gubernatricem reddere deteriorem

quippe hæc neq; ratione materiæ, neq; societatis humanę damnum accipit. In maiori autem dolorum numero etiam Epicuri dictum prodest, eum neq; intolerabilem esse, neq; æternum. siquidem finium recorderis, ac non præiudicium feras. Id quoq; recordare, multa cū eãdem habeant cum dolore naturam, tamen occultè modò molesta esse: ut dormire, æstum ferre, nauseare: quorum aliquod si molestè fers, dic tibi ipsi, te dolori succumbere.

Vide ne ita afficiaris contra inhumanos, ut homines contra homines.

Vnde nobis constat Socratem fuisse illustrem, & meliori constitutione præditum? Non enim satis est eum clariori morte occubuisse, aut peritiùs cum Sophistis disputasse, & patientiùs in frigore pernoctasse, & Salaminium abducere iussus, fortiter repugnasse, ac in uis maiestatem uultus præ se tulisse, de quo maximè dubitari potest an uerū id fuerit: Sed hoc considerandum est, quo animo fuerit Socrates, an potuerit contentus esse, Si iustum se hominibus præbe-

ret

ret, ac pius erga deos, an neque temere ob aliorum maliciam sit indignatus, neque ullius inscitiae subseruiuerit, an nihil eorum quæ si uniuersi natura attribuisset, tanquam peregrinũ aut intolerabile acceperit, nunquam ne affectibus carnis consentientem mentem præbuerit.

Non ita confudit omnia natura, ut nõ liceat circũscribere seipsum, & quæ sunt propria cuique, ea ipsum in sua retinere potestate. Admodum enim possibile est, ut quis diuinus uir fiat, ac à nemine cognoscatur. Huius semper memento: atque huius etiam, quòd uita beata in paucissimis rebus est posita. Neque quia desperasti te Dialecticũ aut Physicum futurum, iccirco etiã liberũ, pudicum, sociabilem, deoque obedientem te fieri posse.

In maxima animi uoluptate licet uiuere, tutum ab omni ui, ut cunque omnes quæ uolunt contra nos clamitent: etiã si corporeæ huius molis membra à feris lanientur. Quid enim obstat, quo minus interim mens seipsam conseruet in tran

quillitate, ueroq; de rebus præsentibus iudicio, & usu eorú quæ sunt præ manibus expedito: ita quidem ut iudiciũ rei subiectæ dicat: sanè tu natura tua hoc es, etsi aliud uideris: utq; usus dicat rei oblatae: Ego te quærebam. Semper enim id quod adest, materia mihi est exercendæ uirtutis rationalis & ciuilis, omninoq; uirtutis humanæ aut diuinæ. Omni enim id quod accidit, deo est aut homini familiare, neq; nouum, neq; intractabile, sed consuetum & tractabile.

Perfectio morũ hoc præstat, ut omnẽ diẽ tanquã supremũ agas, nihil tremas, nihil torpeas, nihil simules. Dij, cũ sint immortales, tamen non indignè ferũt, quod in tam diuturno æuo semper omnino tot improbos homines perferre debeant: quinimo illorum curam summam gerunt. Tu autem qui iam iam cessabis uiuere, desperas, idq; unus è numero malorum. Ridiculum est te non fugere tuã ipsius maliciã, id quod potes, aliorum uelle fugere, quod non conceditur tibi.

Quicquid rationalis & ciuilis tua uis
inuc

DE VITA SUA LIB. VIII. 11^f
inuenerit neq; rationi cōsentaneū, neq;
ad societatem conducens, id rectè ca
indignum iudicabis.

Si tu benè alicui fecisti, & est, qui à te
beneficium acceperit, quid præter hæc
duo tertium aliquid requiris stultorū
more, ut & uidearis benè fecisse, & gra
tiam recipias. Nemo defatigatur accipi
endo aliquid utile. Atqui utile tibi est,
te secundum naturam aliquid agere: ne
igitur dum alij prodes, defatigare tibi
aliquid boni parando.

Vniuersi natura olim ad mundum fa
bricandum se contulit: nunc autem uel
omnia quæ fiunt, consequètia sūt sua,
uel etiā in præcipuis eorum, ad quæ se
mundi gubernatrix natura confert, ra
tioni nullum locum esse & cōsilio, tenē
dum est. Hoc, si memoria teneas,

multis in rebus animo ut sis

tranquilliori effi-

ciet.

h a

M. ANTONINI IMPERATORIS
de uita sua.

LIBER VIII.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

D quoque ad minuendam gloriae cupiditatem facit, quod non licet tibi adhuc totam uitam, quae à prima tua aetate fuit, philosophicè uiuere: sed cùm multis alijs, tum uerò tibi ipsi manifestum est factum, te procul à philosophia abesse. Conturbatae igitur sunt tuae rationes, cum neque ipse iam nomen philosophi facile possis adipisci, & tuum institutum repugnet. Si itaque uerè perspexisti, in quo sit res posita, omitte curare quis habearis: satis autem sit tibi si reliquum uitae arbitrio naturae exigas. Quid ea uelit, cogita, hinc te nihil diuellat. Expertus enim es circum quot res uagatus, nusquam uitam beatam inuenieris: non in ratiocinationibus, non in diuitijs, non in gloria, non in uoluptate,
nullibi

nullibi. Vbi uerò est? in agendo ea, quæ hominis natura requirit. Quomodo ita aget? Si ea habeat dogmata, à quibus cōsentaneæ appetitiones & actiones ueniunt. Quæ sunt illa? de bonis & malis. Scilicet, Nihil esse bonū homini, quod nō reddit iustum, temperantem, fortem, liberalem: nihil malum, nisi quod horum contrarium efficiat.

In omni actione à te ipso quære, qualis ea tibi sit. Nec pœnitentia eius mouere: parum abest, ut moriaris, & omnia è medio sint. Quid præterea requiro, si præsens actio animalis est mente præditi, societatis hominum studiosi, & deo æqualis.

Alexāder, Caius, & Pompeius, quid hi ad Diogenem, Heraclitum, uel Socratem? Hi enim nouerant res, earum causas, materias: ita erant ipsarum mentes instructę. Ibi uerò, quibus in rebus esset prudentia, & seruitus. Nihilominus eadem facient, etiam si tu te ruperis.

Primum est hoc, ne perturberis: omnia secundum uniuersi naturam eueniunt: paulò pòst, nusquam eris, sicut nūc

Adrianus & Augustus. Deinde in rem ipsam intueri, eamq; cōsidera, recordatusq; debere te esse bonum uirū, ac qd hominis natura uelit, age id quod propositum est cōstanter, ac iustissimè tūc te egisse puta: modò placidè, uerecūdè, & citra simulationem egeris.

Vniuersi natura hoc agit, ut quæ hoc modo habent, aliò mutet, & ex uno loco in alium res transferat. Omnia constant mutationibus, neq; quicquā metue: nihil enim noui, omnia usitata eueniunt, & æqualiter dispensantur. Cæterum unaquæq; natura, si recta uia ingrediatur, sibi ipsi sufficit. Natura autem intellectiua id facit, si in cogitationibus, id obseruet, ne falso, aut obscuro astipuletur: impetus animi ad eas solum actiones dirigat, quæ faciunt ad societatem hominum: ea tantum appetat & uitet, quæ in nobis sunt posita: omnia quæ à communi natura tribuuntur grata habeat. Huius enim pars est, sicut natura filij, naturæ stirpis pars est: nisi quod hæc est eius naturæ quæ & sensu & intellectu carens, impedire possit: *Homini natura,*

tura, pars est naturæ quæ impediri non possit, intelligat, & iusta sit: siquidem æqualiter, & p̄dignitate uniuscuiusvis tempora, substantiam, actionem, & euentu diuidit. Considera autem æqualitatē eā inuenturum te si singulas res examines: si unam cum uniuersis conferas, non item.

Atqui licet libidinem arcere, uoluptatibus & doloribus superiorem esse, itemq̄ gloriola: licet etiam stupidis & ingratibus non irasci.

Nemo te audiat uitam aulicā repræhendere, ac ne tu quidem te ipsum.

Pœnitentia est repræhensio quædam sui ipsius, propter bonū aliquod dimissum: bonū uerò, oportet utile esse, ideo quæ ei⁹ cura ē habēda uiro bono & honesto. At nullus talis pœnitentia ducetur obneglectam aliquam uoluptatem, ergo uoluptas neq̄ in bonis est, neq̄ in utilibus numeranda.

Res ita expēdendæ sunt. Quid ē hoc p̄ se, & sua p̄pria cōstitutione? quæ ei⁹ substantia & materia, quæ forma? quod eius in mundo officiū, ac quandiu permanet? Si difficulter à somno exp̄giscaris, remi

niscere consentaneum esse tuæ constitutioni, & naturæ humanæ, ut aliquid agas quod cœtui humano p̄sit. At dormire, etiam brutis est commune. Quod autem unicuiq; secundum naturam est, id & magis proprium ei est, & cognatius, adde etiam gratius. Hoc assiduo & quibuscūq; incidētibus cogitationibus, si fieri possit, in promptu habendum.

Si de natura, affectibus, aut alijs reb. disputare cum aliquo libet, statim te ipsum antè interroga: Quæ nã is sentit de bonis & malis. Nam opiniones de uoluptate & dolore, eorumq; efficientibus, de honore, ignominia, morte, uita.

Non debet mihi nouum aut mirum uideri, si quæ res hoc aut hoc modo agāt: cogitabo em̄, ita opus esse fieri. Cogitabo, sicut turpe sit uelle me in miraculum rapere si ficus fructum suum producat, ita etiam, si mundus ea proferat, quorum est ferax: etiam medico & gubernatori turpe sit mirari uelle, si quis febricitaret, aut si aduersus uentus existeret.

Memento mutare sententiam, & re-
 &è

estè monenti obsequi, perinde esse liberi. Tua enim actio secundum tui animi impetum fit atque iudicium, tuamq̃ mentem.

Si in tua est potestate, cur facis? sin in alterius, quid repræhendis? at omósne, an Deum? quorum utrunq̃ est cum insania coniunctum. Nihil igitur repræhendédum. Nam si potes, uel eum qui causa est, corrige, uel, si prius nequis, rem ipsam: sin neutrum, quid iam tibi profuit repræhédisse? atq̃ nihil frustra faciédũ.

Quod moritur, non excidit è mundo: nam ut constat, & mutatur, ita etiã dissoluitur in elementa, quę tibi sunt cū mundo communia. atq̃ hæc ipsa etiam mutantur, neq̃ indignè ferunt. Vnumquodq̃ est ad certum finem factum, ut uitis, equus. quid mirum? etiam sol, & reliqui dij possunt dicere, cuius rei causa facti sunt.

Tu uerò cuius causa? num uoluptatis? uide an hoc ferat intellectus.

Natura consilium inijt de uniuscuiusque rei tam fine, quàm initio & duratione. Si quis pilam in sublime iaciet, quid

nam ea uel cū effertur, uel cum defert, aut cadit quid boni maliue patit? Quid bullæ boni accidit si constet, aut mali si dissoluatur? Idem de lucerna possis intelligere. Cogita quid fiat corpusculo si senescat, si ægrotet, si scortetur.

Breuis uita est & laudantis, & eius q̄ laudatur, eius qui mentionem facit, & eius, cuius mentio fit: præterea fit hoc in angulo portionis mundi, ac neque ibi quidem omnes consentiunt, imò ne sibi quidem ipsi quisquā. Tota uerò terra punctum est.

Animum aduerte subiectæ opinioni, actioni aut dicto. Meritò hæc pateris, malles uerò cras bonus fieri quàm hodie. Siquid ergo, id ita fit à me, ut ad benefaciendum hominib. referatur. Accidit mihi aliqd, refero id ad Deos, omnium q̄ rerum fontem, & originē, à qua omnia inter se connexa dependent.

Lauare, quæ tibi res uidetur? Oleum, sudor, sordes, aqua, stigmata: omnia abominanda. Ita se omnis pars mundi, omnisq̄ res subiecta habet.

Lucilla Verum, deinde Lucilla secūda
da

da Maximum. Secunda Diotimum, Faustina, Antoninus hæc omnia. Ceterum Adrianum, inde Celer. * Vbi uerò austeri illi & uates, & inflati? ut ex austeris Charax, et Demetrius Platonius, Eudemon, & si qui alij tales. Omnia in diem durant. iam pridem mortui sunt: quorundam ne minimo quidem tempore durauit memoria: quidam fabula facti sunt: nonnulli etiam è fabulis iam euauerunt. Id igitur memoria tenendum, quod necesse erit aut dissipari tuam mixturam, aut extinguere animulam, aut mutari, et aliò transferri.

Læticia hoīs ē, ut faciat quæ ei sunt propria. Propria autem eius sunt: beneuolentia erga suum genus, contemptus motuum quæ sunt in sensibus. distinctio inter uisa probabilia, contemplatio naturæ uniuersæ, & eorum quæ secundum eam fiunt. Itē tres respectus: unus ad causam proximam, alter ad diuinam causam, à qua omnia omnibus eueniunt, tertius ad eosque nobiscum uiuunt. Dolor autem corpori malus ē: ergo ipsum id prænūciat, aut aīo. Sed animus potest suam tranquillitatem & serenitatem conseruare, neque dolorem pro malo ducere. Omne enim iudicium, omnis impetus, appetitio, & incli-

natio intus est: neq; ei dolor quicquam mali affert. Quare omnia uisa tolle ex animo.

Continenter te ipsum admone: Nūc in mea est potestate, ut in animo hoc nihil sit maliciæ, nihil cupiditatis, nihil tumultus: ac cum omnia ita cernam, uti sunt, singulis utor pro ipsorum dignitate. Hoc tibi licere, memineris secūdam naturam.

Loquere & in senatu, & cum quibus cunq; hominibus compositè. Sana oratione non est apertè semper utendum.

Aula Augusti, uxor, filia, nepotes, posterii, soror, Agrippa, cognati, propinqui, amici, soror, Agrippa, cognati, propinqui, amici, Areus, Mæcenas, medici, sacerdotes: omnino totam aulam mors abripuit. Deinde etiam accede, ubi non unus modò est mortuus homo. Defecit tota Pompeiorum gens: hinc monumentis etiam inscribi uidemus, fuisse aliquē eius familiæ ultimum. Quàm anxij uerò fuere maiores eius, ut aliquē successorem relinquerent: & tam necesse est aliquem esse ultimum.

Vita componenda est ita, ut constet uniuscuiusque actionis ratio. Quarum si unaqueque suum, quantum eius fieri potest præstet officium, contentus sis: atque id quo minus fiat, nemo tibi obstare poterit. Sed obstabit, inquis, aliquid extrinsecus. Nihil quidem, quod iustitiæ, modestiæ & prudentiæ impedimento sit. At qui fortassis aliquid vim agendi habens impediet? quin tu id impedimenti boni consule, sicque statim factotransitu ad id quo conceditur moderato, alia emerget tibi actio, quæ ad eam, de qua loquimur, constitutionem quadret. Accipiendum sine fastu, dimittendum cum facilitate.

Si quando uidisti manum abscissam, uel pedem, caputue amputatum alicubi seorsim à corpore iacere, cogita ei se adsimilare pro uirili sua hunc, qui improbat ea quæ ipsi eueniunt, seque à communi societate seiungit, aut agit aliquid ab ea alienum, Ita tu te ipsum ab unitione naturali abruptisti, cuius eras pars naturalis: nunc uerò te ipsum abscidisti. Id uerò scitum est, quòd iterum tibi licet ei adiun-

gi: id quod nulli alij parti deus concessit, ut separata & auulsa rursus inolefceret toti. Hic mihi bonitatem considera, quæ homini tantum honoris detulit. Nam & initiò ipsius in manu posuit, ne à toto auelleretur: & deinde, ut auulsus redier, iterumque cõcrescereque locum partis recuperare posset, dedit. Nã quæ admodum singulæ ferè rationis cõpotes nature ab ea cæteras facultates, ita nos quoque hanc ab ipsa accepimus. quemadmodum enim ipsa omne id quod obstat & resistit, cõuertit, & fato subijcit, suamque partem efficit: ita animal ratione præditum potest omne impedimentum pro sua materia accipere, eoque uti ad id, quod intenderat.

Ne te cogitatio totius uitæ confundat: neque animum aduerte ijs, quæ multa uidentur dolorem posse afferre. Sed singulis rebus oblatis à te ipso quære, quid nã ea in re sit intolerabile: id enim pudebit te fateri. Deinde memineris, neque præterita tibi, neque futura ullam afferre molestiam, sed præsentia tantum.

At hæc extenuantur, si suis ea limitibus,

bus determines, cogitationemq; tuam redarguas, si ea tam exiguæ rei nõ sit ferenda.

Num iam domini tumulo adsident Panthea, aut Pergamus? Num Adriani sepulchro Chabrias & Diotimus? ridiculum hoc. Quid uerò si adsiderent, sentirentne illi? aut uoluptatem caperent, si quidem sentirent? aut si eam cepissent, an eo immortales essent redditæ? Nõne his quoque fatum fuit, ut senes & uetulæ prius fierent, inde moreretur? Quid autem illi postmodò faciæt, his mortuis? Oĩa hæc foetida sunt, & tabus in sacco.

Si acutè uidere potes, aspice et quàm sapientissimè iudica, inquit ille.

In constitutione animantis mente præditi nullam inuenio uirtutem quæ iusticiam expellat: Sed quæ uoluptatem eiiciat, uideo continentiam.

Si tuam opinionem detrahas ab eo quod uidetur dolorem afferre, ipse intuitissimo es collocatus. Quis ipse?

Ratio. Verùm ego, inquires, non sum ratio. Esto. Proinde ratio seipsam ne dolore afficiat: Si quid aliud in te est quod lædatur, ipsum de se iudicet.

Cùm impeditur somnus aut appetitus, id malũ accidit uegetatrici animæ: quæ & alia ratione offenditur. Ita si mens impediatur, fit cum damno mente prædite nature. Hæc oĩa ad te transfer. Dolor, uoluptas, attingunt te? Si uisus impediatur quo minus cernat, impeditur iã sensus. Quòd si absq; exceptione aliquid appetis, iam id cū rationis capacis partis incommodo fit: sin communetibi ppositum est, neq; læsus es, neq; impeditus. Mentis quidem proprias actiones nihil aliud impedire potest: non enim attingitur ab igni, ferro, tyrãno, aut calumnia, aut alia ulla tali re.

Sphæra cum fit, rotunda manet.

Indignum est, me mihi ipsi dolorem afferre, qui nullum unquam aliũ lubens læserim.

Alijs aliæ res læticiam afferunt: mihi, si pars mei princeps sana sit, neq; auersetur quenquam uel hominem, uel humanum

num casum: Sed omnia placidis aspiciat oculis, omnia accipiat, ijsq; utatur uti dignum est.

Disce præsens tempus tibi ipsi gratificari. Qui commendationem posteritatis magis curant, nõ reputant eos horum similes futuros, quos nunc ægrè ferunt, atq; ipsi etiã mortales. Porro quid omnino tua interest, si talibus ijs uocibus te cantent, aut ita de te sentiant.

Tolle me, & pone quocunq; uolueris, ibi enim utar genio meo proprio. i. cõteto, si habeat se & agat naturæ meæ consequenter.

Id uerò an dignum est, ut malè propterea habeat animus meus, ac seipso deterritus? abiectus, appetens, anxius, perterritus? Ecquid eo dignum inueniam? Homini nihil accidere potest quod nõ sit humanum, neq; boui, uiti, saxo quicquam, quod non sit consentaneum eius naturæ. Quòd si unicuiq; id contingit, quod & cõsuetum est, & naturale, quid est cur indigneris? nihil intolerabile tibi communis adfert naturã. Sin propter extraneam aliquam rē perturbaris: nõ

illa tibi, sed tuum de ea iudicium, molestiã affert: id uerò ut aboleas, in tua est potestate. Quòd si quid eorũ quæ in te sunt, te molestat, quis est qui prohibeat, ne opinionem emendes? Similiter si doles te hoc non agere, prodest cogitare, cur non potius agas aliquid, quàm doleas: si aliquod potētius obstat, noli dolere, cùm nō fiat tua culpa, ne agas. At uidetur uiuendum non esse, nisi hoc agatur: placidus ergo uitam relinque: quãdo & is qui agit, moritur æquus impedientibus.

Memento partem tui principem superari non posse, cum in se collecta se ipsa contenta est, neque quicquam præter uoluntatem agat, etiam si non instructa ratione pugnam conferat. Quid ergò fiet, si et à rōe parata, circūspectè de reb. iudicet. Itaq; mēs ab affectibus liberta, arx ē: nihil. n. munitius homo habet, quò refugiēs superari nō pōt. Id qui nō uidit, indoctus est: qui uidit, neq; eò refugit, infortunatus.

Siqud uisa aut cogitationes tibi renūciāt, caue aliquid tu addas. Renunciatū est,

DE VITA SUA LIB. VIII. 131
est, aliquem tibi malè dixisse. Esto id al-
latum, non tamè id quoq̃, esse te læsum.
Video puerū ægrotare: uideo, sed q̃ in
periculo sit, non uideo, Ad hunc modū
semper insiste primis uisis, nihil ipse in-
tus adijce: ita nihil mali erit. Imò hoc ad-
de, nosse te omnia quæ in mundo eue-
niunt.

Cucumis amarus est, omitte eum: ue-
pres in uia sunt, declina eas: neq̃ uerò
dicas, Curnam hæc in mūdo sunt facta.
Ridereris enim ab homine naturæ rerū
indagatore, haud secus quàm à fabro
aut futore, si damnares quòd in officina
ramenta & refecamenta operum uide-
res. Atqui hi ea possunt aliquo abijce-
re: uniuersū natura nihil extra se habet.
Verùm hoc in eius arte potissimūm mi-
rari decet, q̃ cū seipsam circumscri-
psisset, omnia quæ in se habet, quæ ob-
noxia corruptioni, senioq̃, & nulli⁹ esse
usus uideantur, in seipsam transmutat,
rursusq̃ ex his alia noua efficit: ita ut ne-
que substātiā extra se requirat, neq̃ lo-
cum, quò uiliores res eijciat. Contenta
est igitur suo loco, materia: & arte.

Necq̃ in rebus agendis fluctuandum est, neque in communi uita turbandū, neque cogitationibus uagandum, neq̃ omnino animus contrahendus, aut subito impetu efferendus, neq̃ uita occupationibus inanibus atterenda. Cædes peragunt homines, mactant, execrantur: quid hæc possunt, quo minus mens tua permaneat pura, prudens, modesta, iusta? Quemadmodum si quis limpido & dulci fonti assistens, ei conuicium faciat: illa quidem ob id non cessat purā aquam scaturire: quin & si quis lutum, aut stercus iniiciat, tamen statim illa dissipabit atq̃ eluet, neq̃ ab ijs obturabit̃. Quid ergo agendum, ut fontem perennem habeas, non cisternam? Componde te ipsum, ut sis ad oēs horas liber, mansuetus, simplex, uerecundus.

Qui nescit esse mundum, nescit ubi sit. Qui nescit, cuius rei causa sit natus, neq̃ quis ipse sit, neq̃ omnino mundū esse scit. Quorum alterutrum cui deest, is cuius gratia extiterit, dicere nequeat. Vter uerò tibi elegantior uidetur, is q̃ plaudentium fugit laudem, an illi, qui
neq̃

neq; ubi, neque qui sint, cognoscunt.

Laudari cupis ab hinc, q; seipsum spacio unius horæ ter execrat? placere uis homini, qui ne sibi quidem ipse probatur? nisi is probetur sibi ipsi, qui ferè omnium eorum, quæ egerit, pœnitétia corripitur.

Non iam tantùm unà spirandus est circumfusus aër, sed & consentiendum cum mēte quæ uniuersa complectitur. Haud em̄ minus uis intellectrix omni ei, quod eam trahere potest, circumfusa est, quam spiritus spirare uolenti.

Generatim malicia mundo non obest: in specie autē, nihil lædit proximū: Soli ei obest cui & concessum est, ut cū primū ita uoluerit, liberari ea possit.

Non magis ad meam uoluntas aliena pertinet, quam uel anima eius, uel caro. Nam etsi maximè uerum est, unū nostrū esse alterius causa natū, tamē principes nostrum partes, suum quælibet dominium obtinet. Etenim cur alterius malicia, mihi esset malo? cum non sit uisum Deo, ut in alterius sit potestate, esse me infelicem.

Sol diffusus esse uidetur? atq; omnino quidem fusus est, non tamē effusus, Fusio enim eius, extensio. Itaq; & fulgores eius, quos nos radios, actinas ab extendendo Græci dicunt. Quod autem sit natura radij, uidere est, si inspicias lumen solis per angustum in umbrosam donum immissum. Recta enim immittitur, & diuiditur ad obiectum solidum corpus, quòd aërem intercipit: ibi uerò permanet, neq; decidit. Ita & intellectum fundi ac diffundi, non tamen effundi oportet: quippe ut extendatur, neque ui & temerario impetu ad obiecta impedimenta impingat: neq; concidat, sed perstet, & illustret id, à quo accipitur. Id quidem, quòd eum transmittet, splendore seipsum priuabit.

Qui mortem metuit, aut amissionē sensuum timet, aut diuersum sensum, Quod si amittet sensum, nihil utiq; mali sentiet: sin alium sensum adipiscetur, aliud erit animal, neq; amittet uitam.

Homines unus alteri⁹ causa nati sunt. Disce igitur, aut fer.

Aliter iaculū, aliter mens fertur. Hæc enim

enim etsi cauta sit, & in deliberatione uersetur, rectà tamen fertur. ingredi in principem cuiusuis partem: præbet autem etiam alij unicuique ingredi in suam principalem partem.

M. ANTONINI IMPERATORIS
de uita sua

LIBER IX.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

Vi iniuste agit, impietatis reus est. Etenim cum uniuersi natura ratione prædita animantia eò effecerit ut quantum eius dignum est, unum alteri profit, noceat autem nequaquam: qui uoluntatem eius præuaricat, impius utiq; est in omniũ deorũ primam. Ac qui mentitur, etiam impietatis in eandem deam sese obligat. Natura enim uniuersi, eorũ est natura, quæ sunt: hæc autem omnia inter se cognata sunt. Porro autem eadem Veritas

dicitur, uerorūq; prima est causa. Qui itaq; studio mentitur, eò quod decipit, impius est: qui non dedita opera, eò, qd ab uniuersa natura discrepat, & quòd præter decorum agit, repugnās uniuersa naturæ: repugnat enim ei, qui in contrariam partem à ueris deflectit, præterquam ipsius natura ferat, quæ ei occasiones præbuit, quibus neglectis non pòt iam uera à falsis discernere. Impietatis reus is quoque est, qui uoluptates tanquam bonum appetit, dolorem ut malum fugit. Hic enim necesse est sæpenumerò incuset communem naturā, quasi ea aliquid præter dignitatem bonis malisue tribuerit: ppter ea, quod sæpe mali uoluptatibus fruuntur, eaq; quibus efficiuntur ea, possidēt: boni uerò dolore afficiunt, & in causas doloris incidūt. Iam qui dolorem metuit metuet aliquādo aliquid eorum, quæ in mundo fiunt: id uerò impium est. Rursus qui uoluptatem consectatur, non abstinabit se ab iniusticia: id uerò palàm impietas est. Oportet autē ad ea, quæ natura in utrāq; partem æqualia effecit (neq; enim utraque

que fecisset, nisi ad utranq; partem exæquo se habuisset) eum qui naturam uult sequi ducem, similiter æqualiter esse effectum. Itaq; qui dolores & uoluptates, mortem & uitam, gloriam & ignominiam, quibus æquali ratione utitur natura, non in eodem ponit momento, proculdubio impiè agit. Quod autè dixi, Naturam communem ijs exæquo uti, ita intelligendū est, qd' ea eueniūt in utraq; partē consequentia quadam, iuxta antiquum prouidentia impetum, quo illa ab aliquo principio se ad res ita disponendas contulit, complexa rationes quasdam eorum quæ essent futura, destinatisq; quibusdam facultatib. ex quibus nascerentur subiectæ, mutationes, & successus eorum.

Gratiosius quidem erat, hominem mendacij, simulationis, luxus & superbiae omnis inexpertum mori: secunda (aiunt) nauigatio est, satietate horum affectum antè migrare è uita quàm illa uitia probare. Nondum ne tene experientia quidem docuit, ut pestem fugias? Pe

dicitur, uerorūq; prima est causa. Qui itaq; studio mentitur, eò quod decipit, impius est: qui non dedita opera, eò, qd ab uniuersa natura discrepat, & quòd præter decorum agit, repugnās uniuersa naturæ: repugnat enim ei, qui in contrariam partem à ueris deflectit, præterquam ipsius natura ferat, quæ ei occasiones præbuit, quibus neglectis non pòt iam uera à falsis discernere. Impietatis reus is quoque est, qui uoluptates tanquam bonum appetit, dolorem ut malum fugit. Hic enim necesse est sæpenumerò incuset communem naturā, quasi ea aliquid præter dignitatem bonis malisue tribuerit: ppter ea, quod sæpe mali uoluptatibus fruuntur, eaq; quibus efficiuntur ea, possidēt: boni uerò dolore afficiunt, & in causas doloris incidūt. Iam qui dolorem metuit metuet aliquādo aliquid eorum, quæ in mundo fiunt: id uerò impium est. Rursus qui uoluptatem consectatur, non abstinabit se ab iniusticia: id uerò palàm impietas est. Oportet autē ad ea, quæ natura in utrāq; partem æqualia effecit (neq; enim utraque

que fecisset, nisi ad utranq; partem exæquo se habuisset) eum qui naturam uult sequi ducem, similiter æqualiter esse effectum. Itaq; qui dolores & uoluptates, mortem & uitam, gloriam & ignominiam, quibus æquali ratione utitur natura, non in eodem ponit momento, proculdubio impiè agit. Quod autè dixi, Naturam communem ijs exæquo uti, ita intelligendū est, qd̄ ea eueniūt in utraq; partē consequentia quadam, iuxta antiquum prouidentia impetum, quo illa ab aliquo principio se ad res ita disponendas contulit, complexa rationes quasdam eorum quæ essent futura, destinatisq; quibusdam facultatib. ex quibus nascerentur subiectæ, mutationes, & successus eorum.

Gratiosius quidem erat, hominem mendacij, simulationis, luxus & superbiae omnis inexpertum mori: secunda (aiunt) nauigatio est, satietate horum affectum antè migrare è uita quàm illa uitia probare. Nondum ne te ne experientia quidem docuit, ut pestem fugias? Pe

stis enim est ea intellectus corruptio, longè magis, quàm aëris quædam intemperies ista & mutatio. Hæc enim animalis pestis est, quatenus uiuit illud: hæc hominum, qua ratione sunt homines.

Mortem non contemne, boni tamē consule, quippe rem ex ijs unā, quas natura decreuit. Quale enim est iuuenescere, senescere, augere, uigere, dentes, barbam, canos ferre, liberos creare, uterū ferre, parere, reliquæq; naturales effectiones, quas tempora uitæ adferūt, tale est etiā dissolui. Hominis itaq; ratione utentis est, mortem neq; grauem, neque uiolentam, neq; contemnendam rem existimare, sed operiri eam, tanquam unam è naturalibus actionibus: perinde atque nunc expectas, quando foetus ex utero tuæ uxoris edatur, ita expectanda etiam hora, qua animula tua ex hoc receptaculo excidat. Quod si rude quidē, sed tamē quod cor attingere possit, documentum accipis, omninò ut facile feras mortem efficiet, si cogites, quales ij sint à quibus discedas, & à quorum morum sit animus tuus separandus coluic.

luuie. Irasci quidē ijs qui tecum uiuūt, nequaquam debes, sed eorum curā gerere, ijsq̄ placidum te prębere: Cogitandum tamē tibi est, te ab hominibus non idem tecum sentientib. discedere. Hoc enim unum erat, quod poterat retinere in uita, si fuisset homini datum uiuere cum ijs, qui eadem sentirent: Nūc uides quā laboriosa sit inter unā uiuentes dissensio, ita ut dicas: ō mors, ueni celerius, ne quādo ipse quoq̄ mei ipsius obliuiscar. Qui peccat, sibi ipsi peccat: qui iniuste agit, sibi ipsi iniuste agit, seq̄ malum efficiens ipsum, lædit. Sæpenu- merò iniuriam facitis qui nihil agit, nō is modò qui agit.

Si adsit certa de rebus sententia, & actio societatem humanam spectans, & animus ita affectus, ut boni cōsulat omnia quæ accidunt præter id quod est à causa profectum: hæc si adsint, suffi- ciūt ad opiniones tollendas, sistendum impetum animi, extinguendum appetitū, & habendum paratam apud sese partē principalem.

Vna uita brutis animantibus est distributa:

tributa: una mens, rationem adeptis.

Quemadmodum una est terrenorū terra, & unam lucem uidemus, unum aëre trahimus. quæcūque uidendi & uiuēdi uim habemus.

Quæ commune aliquid habent, contendūt ad id quod est eiusdem generis. Omne terrenum ad terram uhit, omne item humidum, aut aëreum ad suum item genus, ita ut necesse sit ut ea inde intercludi. Ignis sursum effertur, propter elementarem ignem: omni uerò hic igni aliquid est paratum ut inflammetur, ita ut omnis materia paulò sicciore faciliè ignem concipiat, quia minus est in eius temperie id quod inflammationē prohibeat. Itaq; & omne, id quod communis mentis est particeps, similiter ad cognatum suum contendit: atq; etiam amplius. Quanto enim est alijs rebus præstantius, tanto & paratius ut cōmiscetur cum eo quod eiusdem est generis. Itaque apud ipsa statim bruta inuenta sunt examina, greges, pullorum educationes, atq; id genus quasi amores. Anima enim iam in his est, idq; quod ea in

uuum

unum conduceret, apud præstantiorē partem reperitur: id quod in plantis, lapidibus & lignis nō inuenitur. At apud ratione p̄dita animalia, ciuitates sunt, et amicicię, & domus, & concilia: inq̄ bello pacta & inducię. Apud præstātiora, etiam ex diuersis modis unitio quædā constat, ut apud astra adeò ascensus ad superiora consensum etiam in de iunctis efficere potuit. At qui apud ea tantum, quæ mentem habent, obliuio mutui studij & consensus reperitur, & hic modò non uidetur quomodò ad se inuicem affluant. Quanquam etiam si fugiant homines hanc coniunctionem, tamen ab ea corripuntur, natura nimirū præualente. Videbis autem id quod dico, si animum aduertas. Facilius enim inuenies terreum aliquid nulli terreno adiunctum, quàm hominem ab hominibus auulsum.

Fructum fert & homo, & deus, & mūdus, suo unumquodq̄ tempore: quòd si consuetum est in uite, ut suum fructū, nullum communem ferat, tamen ratio fructum fert & communem & propriū,

nascunturq; ex eo alia quædam eiusmodi, qualis est ratio.

Peccat aliquis. Si potes, melius illum doce: sin uerò, memineris mansuetudinem tibi propterea datam: nam & ipsi diu illis sunt clementes, qui & nonnullis ad consequendam sanitatem diuitias, & gloriam, auxilium ferunt: adeò sunt benigni. Id & tibi licet, neque impedit quisquam.

Labora, non ut miser, neq; ut qui uel misericordiã, uel laudẽ consequi studeas: id unum tibi sit propositum, agere secundum ciuilem rationem.

Hodie omni me periculo exemi, imò uerò omnia quæ uidebantur mala eieci: nihil enim extrà erat, sed omnia intus in opinione mea.

Omnia hæc, quæ in caducis sunt, familiaria iam mihi fecit experientia: duratione autem sunt diurna, materia fordida, omnia talia, qualia erant etiã apud illos, quos sepeliuimus.

Res ipsæ extra fores stant, nihil ipsæ de seipsis norunt, neq; pronuntiant. Quid igitur de ijs pronuntiat? ratio. Neq; id persuasione,

sione, sed actione distinguit bonum & malum ciuilis animalis ratione præditi: sicut neq; uirtus neq; uitiū in persuasione, sed actione.

Lapidi in altum coniecto nihil mali accidit si decidat, neq; bonum, quòd in sublime effertur.

Introspecte eorum animos, & uidebis quos ij iudices timeant, & ut hi se ipsos iudicent.

Omnia sunt in mutatione, ac tu ipse quoq; in perpetua alteratione, ac quodammodo corruptione. Quin & totus mundus. Alterius peccatum ibi est relinquendum, ut sit actionis defectus, appetitus, opinionis quies, ac quasi mors. nihil mali.

Transi nunc ad ætates, ut puericiam, adolefcentiam, iuuentutem, senectam: horum omnium mutatio est mors. nunquid mali? Trāsi deinde ad uitā sub auo actam, sub matre, sub patre: quin etiā alias multas mutationes & fines inuenies, quære ex te ipso, an quid mali sit? Ad eundem modum est etiam totius tuæ uitæ finis, quies, ac mutatio.

Perpende mentem tuam, uniuersi, ac proximi: tuam, ut eã iustam reddas: uniuersi ut recordere cuius pars sis: proximi, ut uideas sitne in ea igo oratio, an uerò intellectus. Simul intelliges te factũ ad explẽdum ciuile corpus, atq; ita omnem actionem tuam facere ad uitam ciuilem complendam. Etenim quecũque tua actio nõ ad societatem humanam, tanquam finem uel propinquum uel remotum refertur, illa uerò uitam interpolat, & unitatem eius soluit, turbasq; ciet, sicut in populo cum plebs secessionem facit. * Ab hac concordantia. Puerorum irẽ, ludicra spiritus qui cadauera gestant: ut eo efficacius accidat id quod est in Necya.

Vade ad qualitatem causæ, eamq; à materia secretam considera, tum quã diu permanere omnino possit ea propria qualitas.

Passus es innumera, eò quod non cõtentus fuisti tua mente agere ea, ad quæ erat facta. Sed hæc satis.

Cum te alius repræhendit aut, odit, aut aliquid tale pronunciat, aspice corũ animulas:

animulas: intra, & uide quales sint. Cernes nihil esse tibi laborandū, ut hoc uel illud ij de te iudicent. Bene quidem ijs uelle debes: natura em̄ amici sunt, eosq̄ dij omni ratione iuuant, per insomnia, uaticinia. Hæc quidem de quibus ij certant, circulus sunt rerum mundanarum, quæ sursum deorsumq̄ ab uno æuo in alterum uoluuntur.

Aut ad singulas res uniuersi intellectus se applicat, quod si est ita, id, quod ea se applicat: approba. Aut semel tantum impetū fecit ipsa mēs, reliqua omnia consequēter fiunt.* Et quid unum alicui. Quodam enim modo Atomi.

Omninò autem, siue Deus sit, rectè omnia habent: siue temerè sunt omnia, nunquid & tu?

Iam nos omnes terra occultabit: pòst ipsa quoq̄ mutabitur: & res deinde alię item in infinitum mutabuntur. Enim uero qui fluctus mutationum & motuum considerabit, earumq̄ celeritatem, is omnia mortalia contemnet. Torrentis instar causa uniuersi rapit omnia. Iam ipsa ista ciuilia quàm sunt uilia? & quàm

uidentur homunciones isti philosophicè agentes, pleni esse mucii? Quid faciendum? quod nunc natura poscit, eò contendere si liceat, neq; cura, an sit aliquis mortalium hoc cogniturus. Neq; Platonis remp. spera: Sed contentus esto, si uel minimum procedat: hūcquē ipsum successum cogita quàm non sit exiguus. Mutat aliquis illorum suum placitum? atqui sine horum mutatione quid est, quàm seruitus gementium, & persuasos se esse simulantium. Vade nunc & Alexandrum, & Philippum, & Demetrium Phalereum mihi dic. Vide rint an scierint quid communis uoluerit natura, & an seipso sub disciplina tenuerint. Quod si tragicè tantùm sese ostentarunt, nemo me damnauit, ut cogar eos imitari. Opus philosophiæ simplex est, & uerecundum. Noli me adducere ad fastū, qui præseferat grauitatē.

Supernè contemplari infinita armenta, sacrificia, omnis generis diuitias, in tempestatibus & serenitate: quæ facta sunt, cum ijs nata, quæ item decesserūt.

Considera etiam uitam eorum qui
ante

ante te, & qui post te uiuēt: horū ē, qui hodie apud Barbaros uiuūt: q̄ multi eorum ne nomen quidem tuū sciant, multi statim obliuiscuntur, multi cū te nūc laudent, statim sunt culpaturi. Deniq̄ quam res nullius momenti sit memoria aut gloria, aut aliquid tale. Vacuitas perturbationum in his quæ ab extrinseca causa accidunt, iusticia in ijs, quarū actionum tu es causa: hoc est impetus animi, & actio, quæ finem habeat societatem humanam: id enim est tuæ naturæ consentaneum. Multa sup̄ uacanea ex hisq̄ te perturbāt, præcidere potes, q̄ tota in tua sunt opinione sita, multūq̄ laxitatis et spacij tibi acquirere. Totū mundū aīo cōcipe, tuūq̄ æuū per pēde, tū celerē singularū rerū mutationē. breue. s. esse tēpus ab ortu ad interitū, id uerò q̄ hunc sequit̄, idq̄ q̄ illū præcessit, infinitū. Oīa quæ uides, celerrime interibūt: hi quoq̄, qui eorū interitū uident, ipsi quoq̄ mox peribunt. Qui decrepita senecta moritur, idem feret cum eo, qui immatura morte cadit.

Quænam sunt eorum mentes, quibus rebus student, quæ habent in honore, quæ amant? iudica te nudas ipsorum intueri animas. Cum uituperando obesse, aut prodesse laudando se putant, quæ est illa opinio?

Amisio uitæ nihil est aliud quàm mutatio: hac autem delectatur natura uniuersi, secundum quam omnia fiunt rectè. Ab æterno res eiusdem formæ natæ sunt, sicq; erit in infinitum. Quid ergo dicis omnia facta, & futura male. Ergo nullus inter tot deos repertus est, qui ea corrigeret, sed damnatus est mundus ut perpetuis malis conflictetur.

Vide quàm putris sit omniũ rerum materia, aqua, puluis, ossicula, foetor: rursus calli terræ, marmora: fæces, aurũ & argentum: crines, uestis, sanguis, purpura, omnia reliqua eiusdem modi. Etiam quæ spiritu constant, alio modo talia, atq; ex his in hæc mutantur.

Satis miseræ uitæ est, & murmuris, & imitationis? Quid perturbaris? quid in his noui? Qui terret te? nũ forma? aspice eã. nũ materia? aspice illã. Extra hæc

hæc nihil est. Quin & iam erga deos simplicior & melior es factus.

Idem est siue tribus hæc, siue centum annis ea discas.

Si peccauit, malum apud ipsum est: fortassis autem non peccauit.

Aut ab una aliqua mente tanquam fonte omnia progrediuntur; quæ corporibus accidunt: proinde pars non debet euentis totius succensere. Aut atomi sunt omnia, confusio, & dissipatio: quid ergò perturbaris? Menti tuæ dicis. Mortuus es? perijsti, efferatus es, simulas, es in cætu, aleris?

Aut nihil possunt dii, aut aliquid. Si nihil, cur non compræcaris eos? Sin possunt, cur non magis etiam petis ut dēt tibi, ne quid horum metuas, aut expectas, neque magis doleas si absit, quam si adsit. Omnino enim si possunt adiuuare ij homines, etiam in hoc poterunt. Fortè dices, Deus ea in mea posuit potestate. Esto. Nónne ergo præstat te ijs quæ in tua sunt potestate uti libere, quàm de ijs quæ non sunt in tua manu posita, so-

Quis autem tibi dixit, deos non in his etiam, quæ penes nos sunt, auxilium adferre? Incipe ergo præcari de his, et uidebis. Precaat alius, ut cum aliqua cubet: tu pete, ne eius rei appetitus tibi oriat. Alius petit, ut certa re leuetur, tu, ne ea leuari tibi op^o sit. Alius, ne amittat filiũ: tu, ne id ipsum metuas. Omnino ad hũc modum uota concipe, & quid sit futurum uide.

Epicurus ait sibi cum ægrotaret, nulla fuisse de corporis affectione cum suis colloquia, sed de causis rerum naturalium præcedentibus disputatum continenter. Ei rei se intentum, mentem habuisse perturbationum uacuam, ut quæ motuum corpusculi nullam partem acciperet, suum bonum custodiens, ideo quæ se ne medicum quidem qui applicaret pharmaca adhibuisse: Sed uitam benè habuisse. Tu quod is in morbo potuit, hoc si quid alterius rei incidat, obserua. Vt enim non desistere à philosophia propter quæuis negocia, neq; cū quouis uulgari homine nugari, omnibus sectis è cõmune: sic in omni actione ei è incum-

incumbendum soli, quod propositum est, instrumento quoque quo ad id utimur. Si cuius impudētia offenderis, statim percōtare te ipsum, an possit fieri, ut nulli sint in mūdo impudētes. nō pōt aut hoc fieri: ne igit postula id quod fieri nequit: alioquin ipse quoque unus eris ex impudētibus, quos esse in mundo oportet. Idem de uersuto, infideli, omni denique quocūque modo uitioso in prōptu sit tibi cogitare. Nā si recorderis necessario id genus hominū esse, singulos æquiorē te prębebis. Id quoque utile est, statim cogitare, quā homini natura uirtutē cōtra id peccatū dederit. Remediū. n. tribuit, cōtra ingratos mansuetudinē, cōtra aliud uitiū, aliud pharmacū. Oīo aut licet tibi in uiam reducere eū qui errauit: nā oīs qui peccat, eò errat, quod à proposito aberrat. Denique quid inde tibi damni allatū ē: inuenies quidē nullū eorū quibus irasceris, tale quippiā fecisse, quo mēs tua sit futura deterior: atqui in hoc unico sitū erat, ut malū tibi atque dānū accideret. Quid uerò malū aut nouū accidit, si indoctus homo agit suo modo: uide ne tu tibi ip-

se potius sis repræhendis, qui non præfensis fore, ut is ita peccaret. E enim ansam tibi omnino præbuit ut cogitares, consentaneum esse ut is ita peccaret. Ac tamen eius oblitus, miraris eum deliquisse? Maximè uerò si cui infidelitatis uel ingratitude causa succenses, intra te conuertere. Proculdubio enim à te peccatum est, si eum ita affectum iudicauisti fidem seruaturum: aut si beneficium conferens, non eo còtentus fuisti quod dederis, neque fructum te ipsa ex actione capere cogitauisti. Quid enim aliud requiris, cum homini bene facis? non tibi satis est, te tuæ naturæ conuenienter egisse, sed & mercedè insup desideras, perinde ac si mercedè oculus poscat, quia uiderit, aut pedes ppter gressus. Quæ admodum enim hæc ad certum finem facta sunt, ita ut secundum suam constitutionem atq; naturam si egerint, suum finem adepti sciamus: ita homo ad beneficentiam natus, si quid beneficij còtulerit, aut aliud quid egerit, quod societati humanæ conducat, fecit id, cuius gratia est factus, consecutusq; est id, quod ad eum pertinebat.

M. ANTONINI IMPERATORIS
 de uita sua,
 LIBER X.

Guilielmo Xylandro Augustano
 interprete.

Ris aliquando, ô anima,
 bona, simplex, unica, &
 nuda, splendidior corpo-
 re tibi circumiecto. Gu-
 stabis olim amoris affe-
 ctum: plena eris, nullius indigens, nihil
 desiderans neque animati neque inanimi
 ad fruitiones uoluptatum: neque tempus
 requirēs: quo diutius fruare, neque locū,
 regionem, aut aëris commoditatem,
 neque hominum conuenientiam. Sed cō-
 tenta eris præfenti statu, delectaberis
 omnibus quæ erunt in promptu, tibi que
 ipsi persuadebis, omnia tibi adesse, om-
 nia tua rectè habere, omnia à Dijs tibi al-
 lata, probabis quæcūque ijs probabunt,
 ac quæ tibi ad perfecti animalis salu-
 tem dabunt, quod bonum est, iustum,
 honestum, omnia generat atque continet

& amplectitur, quæ dissoluuntur eò, ut alia ex ipsis existant. Eris aliquando talis, ut ita cum Deo & hominibus uiuas, ut ne quid in ijs repræhendas, neq; ab illis damneris. Obserua quid natura tua requirar, quippe qui tâtùm à natura gubernaris: id deinde fac & admitte, nisi tua natura, qua animal es, eò fiat deterior. Secundo loco animaduertèdum est, qd animalis natura quæ in te est, requirat: idq; omne omittendum est, nisi deterius sit habitura ea natura, ob quam rationis particeps diceris: nempe ciuiliſ, & rationalis. His usus regulis, nihil ages superuacaneum.

Omni quod tibi euenit, aut ita euenit, ut tu laturus es, aut secus. Si eomodo, quo tu id ferre potes, non fer ægrè, sed ut natura tua te docet: sin còtrà, noli tamen indignari, etenim ipsum peribit. Enimuerò memento eam esse tuam naturam, ut omnia feras ea, quæ an intolerabilia iudicare uelis necne, in tua est situm potestate, secundum uisa, qua id tibi prodesse aut conuenire ducis.

Si quis errat, docere illum debes benignè,

gnè, & ostendere quid non animadu-
terit. Si id nescis, te ipsum accusa, imò ne
te ipsum quidem.

Quidquid tibi euenit, id omne ab æ-
terno tibi destinatum est, atq; à conne-
xu causarum fataliter tributum. Nam
& quod tu es, et quæ tibi eueniunt, ab æ-
terno dependent.

Siue ex impartilibus corpusculis, si-
ue natura mundus constat, id primum
constat, esse te partem totius quòd à na-
ra gubernatur. Deinde, coniunctionem
tibi quandam esse cum eiusdem generis
partibus. Horum memor, quatenus par-
tem me esse totius sentio, nihil ægrè fe-
ram eorum, quæ à toto mihi tribuuntur.
Parti enim nihil potest nocere, quod to-
ti prodest. At totum nihil habet, quod
nō ipsi proffit. Idq; cum omnibus est cō-
mune naturis, tū Vniuersi naturæ hoc
accedit, quod ne ab ulla quidem extrin-
seca causa potest cogi, ut aliquid sibi dā-
nosum producat. Quatenus uerò mihi
cognatio quædam est cum partib. quæ
sunt eiusdem generis, nihil agam quod
non respiciat communitatem, imò

semper ad communem utilitatem dirigam meas actiones, & à contrario auertam. His ita constitutis, necesse est uitam prosperos habere successus: sicut & ciuis uitam prosperam intelligeres, procedentis per actiones ciuibus utiles, bonique consulentis quaecunq; ei ciuitas tribueret.

Omnes partes mundi interire necessarium est, hoc est, alterari. Quod si hoc etiam malum ipsis sit, nonne uniuersum male possit perdurare, partibus ad interitum, & alterationem comparatis. Vtrum enim natura instituit suas partes male afficere, maloq; obnoxia, & quidem necessario, efficere? aut per imprudentiam hoc admisit? Vtrunq; quidem non est uerisimile. Quin etiam ratione Natura omissa, ipsarum rerum naturam consideret, item ridiculum erit hoc. Simul enim dicere, quod mundi partes à natura factae sint ad mutationes, & earum mutationes quasi contra naturam euenientes mirari aut indignè ferre, absurdum sit: praesertim cum singula ex quibus sunt conflata, in ea etiam dissoluantur. Aut enim

enim discretio fit elementorum, ex quibus concretæ sunt res, aut mutatio, solidi quidem in terram, aërei autem in aërem, ita ut hæc quoque assumantur in Rationem uniuersi, siue hoc certis conuersionibus inflammabitur, siue perpetuis uicibus renouatur. Solidas autem & aëreas partes non opinare ab ortu te habere: omnia ista heri & nudiustertius ex alimento & inspirato aëre affluerunt: hæc quoque mutanti, non id quod ex utero matris attulisti. *Pone aut, hoc te admodum adiungere propriæ qualitati: nihil reuera, puto, ad id quod dicitur.

Cùm sumpseris tibi ipsi nomina hæc, bonus, uerecundus, uerax, intelligens, prudens, alti animi, caue ne quando ista nomina, amittas, alijs quoque ea mutes. Celeriter ea aîo repete, ac recordare noîe intelligentis indicari scientiã de singulis rebus percipiendi, & eũ, qui cogitationibus alienis non occupetur: prudentis uerò, uoluntariam approbationem eorum, quæ communis natura tribuerit: altitudine animi, mentis intentionẽ & sublimitatem, supra leues & duros

motus carnis, gloriam, mortem, aliasque
 res elatae. Si igitur te ipsum dignum his
 nominibus praestiteris, non id appetes,
 ut ab alijs ita appelleris, alius eris, aliamque
 ingredieris uitam. Nam talem te porro
 esse, qualis haecenus fuisti, hoc est in hac
 uita raptari & inquinari, nimis stupidi
 est hominis, & uitam amantis, si similisque
 eorum, qui in pugna aduersus feras fe-
 mesi sunt. Hi enim pleni uulnerum & ta-
 bi, tamen hortantur, ut in crastinum fer-
 uentur, iterum pugnaturi aduersus eos-
 dem ungues & dentes. Itaque te paucis i-
 stis nominibus accommoda, ac, si qui-
 dem possis, ea tuere, perinde atque si in In-
 sulas quasdam fortunatas commigra-
 ses. Sin te inferiorem ijs esse sentis, sece-
 de audacter in angulum aliquem, ut ibi
 uictoriam obtineas: aut omnino e uita
 abi, non iratus, sed simplici & libero ani-
 mo, atque uerecundo, cum id unum in ui-
 ta egeris, ut eo modo discedas. Ut autem
 memoriam illorum nominum retineas,
 haud exiguum tibi adferet adiuumentum,
 si recorderis deorum, atque eos nolle se
 adulari, sed hoc uelle, ut ratione praedi-

ta animalia, ipsorum quàm similima efficiantur.

Ficus, canis, apis, suum quoduis officium facit: idem est & hominis partiū.

Mimus, bellū, terror, stupor, seruitus: hæc quotidie debebūt sacra illa tua placita, quæ è contemplatione naturæ rerum hausta circumfers. Omnia autem, ita sunt inspicienda & agenda, ut & circumstantijs simul satisfiat, & cognitio in actionē uertatur, serueturq; animi cōstātia ex earū sciētia accepta. * Ignorat, non tñ est absconditū Quando capies fructum simplicitatis? qñ grauitatis? quando cognitionis singularum rerum? quæ nimirum siteius natura, quis in mundo locus, quandiu ferat eius natura ut dureret, quibus ex rebus conflata sit, quis eam possit possidere, quis dare aut adimere.

Aranea, si muscam ceperit, exultat: alius si leporem, aut pisciculum, aut lucem, aut ursum, aut farmatas, nōne hi sunt prædones? Si opiniones examines, quomodo unum in alterum transf-

mutetur, uiam ac rationem contemplādi parabis. Continenter autem huc animum aduerte, teq̄ huic parti adsuefac: nihil est enim quòd perinde animum magnum efficiat. Corpus enim exue, intelligensq̄ iam iam te ex hominibus discedentem ista omnia deferturum, totū te ipsum da iusticiæ in actionib. tuis seruandæ, in reliquis quę eneniunt, rerum naturæ totum te cōmitte: quid alij uel sentiant de te, uel agant contra te, ne ad mentem quidem tibi tuam accidat.

Duobus his contentus esto, ut & iustè agas in præsentia, & id quod nunc tibi obtigit, boni consulas. Omnes alias occupationes, omnia studia missa fac, huic modò intentus, ut rectà secundum legē ingrediaris, deum sequens.

Quis sit usus de rebus tanquam suspectis deliberādis hinc patet. Si quid agēdum sit, uideasq̄ id esse ex usu, firmiter eò procedendum. Sin id non intelligis, inhibenda actio, & optimis utendum consiliarijs. Quòd si alia his aduersa occurrant, progrediendum est iuxta præsentis occasiones, animo ei quod iustū uidetur

uidetur intento. Optimum enim est eū attingere scopum.

Quietus simul, & ad motus facilis, simul & lætus, & constans estis, qui rationem ubiq; sequitur ducem.

Interroga ex teipso statim à somno expergefactus, nū tua inter sit, si quæ iusta sunt & rectè habent, in aliorum sint potestate? Nihil interest.

Nunquid oblitus es, illi qui aliorum sermonibus & laudibus se iactant, quales in lecto sint, quales in mēta? quid agant, quæ fugiant, quæ confectentur? quæ furentur, quæ rapiant? non quidē manibus & pedibus, sed preciosissima ipsorum parte, qua acquiri potest (si quis uelit) fides, uerecundia, ueritas, lex, bonus gnus.

Omnia danti & recipienti naturæ p̄bè institutus & uerecundus dicit: Da quicquid uis, aufer quicquid uis. Neque hoc audacia elatus dicit, sed ei obediens, eamq; probans.

Vitæ exigua restat pars: uiue tanquā in monte. Nihil em̄ refert hīc ne sis uel illic, modò scias te ubiq; in mundo, tan

quam in urbe esse.

Videant, inquirant hominem homines uerum ac secundum naturam uiuentem. Si non ferunt eum, occidant: præstat enim hoc, quàm illo modo uiuere.

Non iam præterea tibi disputandum est, qualisnam sit uir bonus: sed curandum, ut sis uir bonus.

Subinde tibi ante oculos pone æuū totum, & uniuersam naturā: cogita, ut res singulæ ratione substantiæ nuclei sint oliuarum, temporis, tenebri cōuersio: id quod de singulis rebus indaga. Quem admodum eæ iam dissoluātur, sint quod in mutatione ac quasi putrefactione & dissipatione: ut unumquodque suam ueluti mortem habeat. Qui sunt illi, qui nunc comedunt, dormiunt, coeunt, uentrem purgant? tum qui imperant alijs, superbiunt, indignantur, inferiores increpant? quibus illi paulò antè seruierunt, & quibus de causis? qui erunt paulò post?

Vnicuique id prodest, quod natura uniuersi fert, atque eo quidem tempore, quo ea fert. Expedit quidem pluuiam terra: expedit autem uenerandus æther cum est

est repletus nubibus in terram decidere, ita & mūdus id agere cupit, quod fit: dico itaq; mundo, me ei adsentiri. Itaq; & hoc fit, & dicitur fieri, quod mundus uult ita fieri. Aut hic uiuis, & te adsuecisti, aut aliò te confers, & hoc uoluisti: aut defunctus tuo munere moreris. Nihil est præter hæc. Bono ergo es animo.

* Semp̄er sit euidens, hoc esse agrū: & quomodo omnia sunt hic ijs qui in summo sunt mōte, aut in littore, aut ubiuis. Omnino enim inuenies Platonis illud, stabulo in monte abditus: & balare.

Quid est mens mea? ad quid nunc ea utor? Estne aliquid mentis uacuum? estne aliquid à cōmunitate diuulsum? num affixum & admixtum carni, ut illud unà mutetur?

Qui dominum suum fugit, fugitiuus est. Lex autem dominus est. Ergo qui cōtra legem agit, fugitiuus est. At dolorem aliquis, iram, aut metum concipit, propter aliquid eorum quod factū est, uel fit, uel fiet secundum uoluntatem

eiusqui uniuersum gubernat. Hic uerò lex est tribuens suum unicuique. Ergo qui hoc modo timet, dolet, aut irascitur, fugitiuus est. Pater semine in uterum matris dimisso abiit. Inde succedens alia causa agit, & absoluit fatum, animaduertendum est ex quo quid efficiatur. Rursus cibus per fauces dimittetur, deinde alia causa succedens, sensum, appetitum, uitam, robur, omniaque ista alia efficit. Itaque ea, quæ in tanta occultatione fiunt, consideranda sunt, facultasque ita consideranda est, ut & eam quæ deorsum, & eam quæ sursum uergit uideamus, non oculis quidem corporeis, sed haud minus tamen perspicue.

Assiduò considerandum est, quomodo omnia hæc sint, qualia fuerint, ac sint futura: & ante oculos ponendæ totæ fabulæ atque scenæ earundem in speciem rerum, quas uel experientia uidisti, uel ex antiqua historia cognouisti, ut, aulam Adriani, totam Antonij aulam, totam Philippi aulam, Alexandri, Croesi. Omnia enim hæc, talia erant.

Tantum per alios animo tibi finge eum, qui alicuius rei causa dolet aut indigna

tur, similem esse porcello qui maētatur, & calcitrat atq; grunnit. Similis etiā ei qui gemit in lectulo solus tacitē alligationem nostram. & quod soli animaliratione p̄redito datum est ut rebus quę eueniūt sp̄ōte obsequat̄. Oīo aut sequi eas, oībus ē necessariū. In singulis reb. q̄ rere ex te ipso debes, sit ne mors mala, propterea quòd ea re te sit spoliatura.

Cum alicuius offenderis peccato, statim ad te reuertere, ac cogita qua in simili re tu pecces: ut, Quòd argētum, uoluptatem, gloriolam in bonis ducas. Id iram mox obliuione delebit: accedat autem & hoc, ut eum inuitum peccare scias. Quid uerò faceret coactus? Tu, si potes, effice ne cogatur.

Cùm Satyronem uides, Socratium tibi finge conspectū dari: cùm Eutychem, Hymenem, uel Euphratem ceruis, Euty chionem, Syluanum, Alciphronem, uel Trophæiferum imaginare: Xenophonte uiso, Critonem aut Seuerum: deniq; singulis aliquem priorum certa ratione similem oppone. Simul uerò tibi ad animum accidat, Vbinam sunt illi? nuf-

quam, aut ubicunq;. Ita nunquam non cernes res humanas fumum esse, & uanitatem. Maximè si recorderis id quod semel mutatum est, nihil fore in infinito tēpore. Tu aut in quo tempore es? aut qui non sufficit tibi, breue hoc honestè exigere? quam materiam, q̄ subiectum fugis? Quid enim sunt hæc oīa, nisi exercitia rationis quæ accuratè perspexit naturam earum quæ in uita occurrunt rerum. Perdura igitur, dum eas res tibi familiares reddas: Quæadmodū ualid⁹ uentriculus oīa sibi efficit familiaria: & ignis splendidus quidq̄d ei iniicias, flā-mā ex eo & fulgorē edit. Nulli liceat uerè dicere, nō esse te simplicē & bonū: sed mentiatur, qui cūq; hoc de te sentit. Id uerò omne penes te est: quis enim prohibeat, ne sis bonus & simplex? Tibi mōstet sententia, nō uiuere, nisi talis sis: neque enim patitur ratio te nisi talem.

Quid sit, quod possit de proposita materia rectissimè dici, uel agi, considera: quicquid erit, facere tibi uel dicere licet, nemine obstāte: neq; præte de te impediri. Neq; prius desine sollicitudinē, q̄
ita

ita sis affectus, ut quod uoluptuarijs sunt deliciae, id tibi sit actio in subiecta & ob lata materia, humanae constitutioni consentanea. Oe. n. id quod licet tibi agere secundum naturam, pro uoluptate habendum est: licet aut ubique. Nam cylindro quidem non datur, ut quouis loco feratur suo proprio motu, ut neque aquae, neque igni, neque alijs, quae à natura aut anima rationis expertere reguntur: multa enim sunt quae obstant eis, & intercipient. Mens autem, siue ratio per omnia quae resistunt pergere potest secundum suam naturam & uoluntatem. Hanc facultatem ante oculos tuos ponens, quod mens per omnia possit ferri, sicut ignis sursum, lapis deorsum, cylindrus per decliue, nihil praeterea require. Reliqua impedimenta aut corpori sunt cadaueris, aut praeter opinionem, ipsiusque mentis remissionem non laedunt, neque ullum afferunt malum: Alioquin is qui impediret, malus confestim fieret. Nam reliquae res omnes ita sunt comparatae ut si quod eis mali accidat, statim deteriores fiant. At hic, si oio dicendum est, melior etiam fit homo, maiori que dignus

aude, si rectè utatur ijs quæ occurrunt. Omnino autem memoria tenendum est, ei qui natura ciuis est, nihil posse nocementi accidere, quod non idem ciuitati noceat. Atqui huic nihil nocet, nisi quod obsit legi. Eorum uerò, quæ incòmoda aut infortunia uocant, nihil legi officit: ergo neq; ciuitati, neq; ciui.

Qui morsus est à ueris dogmatibus, ei ad recordationem uacuitatis dolorù & metus sufficiet uel minimum. quale illud:

Sternit humi uentus folia.

Haud aliter genus humanum.

Foliorum uerò rationem obtinent & liberi tui, & ij homines qui acclamant & collaudant ita, ut fidem mereri uideantur, aut contrà execrantur, aut tacitè repræhendunt & subsannant. Foliorù rationem obtinent & hi, qui famam posteritatis excipient. Hęc enim omnia nascuntur tempore ueris: pòst animus ea deijcit: inde alia ipsorum in locum sylua producit. Breuitas uerò tēporis omnibus est communis. Tu autem omnia perinde atque æterna fugis aut appetis,
 paulò

paulò pòst moriturus: & cum qui te efferet, alius lugebit.

Sani oculi est, omnia uisilia cernere, & non uiridia tantum uelle, quòd faciunt ij, qui uitio aliquo oculorum laborant. Idem de sano auditu, & olfactu sentiendum, utriq; omnia sui generis sensilia esse promptè appræhendenda: qua ratione etiam uentriculus ad omne alimentum paratus debet esse, instar molæ, quæ ad quæcunque molienda parata est. Proinde & mēs sana parata debet esse ad omnia quæ occurrunt. Sed ea quæ hoc tantum curat, ut liberi sint salui, ut ab omnib. laudentur eius actiones, oculo similis est uiridia, aut denti tenuia tantum uolenti.

Nemo est adeò felix, cui mortuo non sint adstituri quidam, qui malū quod ei obtigisse putatur, haud malè sit consulturus: probus, dicent, & sapiens erat: nōne ad extremum aliquis dicet secum, Et ipse aliquando respirabo ab hoc pædagogogo. Nulli quidem nostrum erat grauis, sed sensi tamen clam nos ab eo sperni. Hæc de bono uiro dicentur.

Nobis quàm multa sunt alia, ppter quæ multi sunt, q̄ liberari à nobis cupiant. Hæc moriens si cogites, eò facilius discedes hinc, reputans te ex ea uita abire, ex qua ij ipsi q̄ ei⁹ sunt participes, quorum gratia tãta certamina sustinui, precatus sum, pcuravi, me uolūt migrare, fortasse aliquid mea morte alleuationis sperãtes. Quid ẽ, cur diutius hic morari quæras? Nihilo tñ minus benignus illis discede, morem tuum seruans, amicus, beneuolus, propicius: neq̄ ut is qui abripiatur, sed qui benemoritur, anima facilè se soluente è corpusculo. Eo modo & ab his discedendum est, quib. nos natura accommodauit & miscuit. Dissoluit nunc? dissoluor, & à familiaribus abducor, non reluctans, non uim paties. est enim & hoc unum eorũ, quæ fiunt secundum naturam.

Asuesce, ut in omni re te ipsum perconteris: Heus tu quorsum hoc referẽ? A teipso fac initium, teq̄ primò examina. Memento facultatem motricem corporis intus latere. Hæc est facundia,

dia, hæc uita, hoc est, ut ita dicam, homo.

Nunquam circumiecta uasa animo tibi propone, & instrumenta hæc tibi afficta: similia enim sunt dolabræ, eo tantum differentia, quod adnata sunt. Alioquin sine causa, quæ ea mouet & continet, haud maiori sunt usui, quàm radius texturici, calamus scriptori, flagellum aurigæ.

M. ANTONINI IMPERATORIS
de uita sua
LIBER XI.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

HÆc propria sunt animi
ratione præditi: Seipsum
uidet, seipsum componit
seipsum talē, qualē uult,
efficit, fructus quos fert,
ipse percipit, (Etenim plantarū fructus,
atq; etiam animalium, alij percipiunt.)
suum finem consequitur, quicumq; ui-
tæ sit terminus: nō ut in saltatione, & a-
gendis fabulis, alijsq; id genus rebus fit,
ut si quid offendatur, tota actio fiat irri-
ta: sed is animus omni in parte, ubicūq;
depræhendatur, id quod oblatum est, p-
fectum & nullius rei indigum reddit,
ita ut dicere possit se suum habere. Con-
plectitur prætere totum mundum, eiq;
inane circundatum, figuram eius, infini-
tatem æui, certis conuersionibus con-
stantem regenerationem uniuersarum
rerum contemplatur. Inde cogno-
scit,

scit, neq; nouum aliquid posteris euenturū, neq; eos qui ante nos fuere, quicq; amplius nobis uidisse: sed quod is qui e quadraginta annorū, si mēte utatur ferē oīa præterita & futura uidet in reb. eiuldem formę. Hęc quoq; ei sunt propria, amor proximi, ueritas, uerecundia, ut nihil se ipsa præstantius ducat, quod quidem ei cum Lege est commune, ita ut nihil intersit inter rectam rationem, & rationem Iusticię.

Cantilenam iucundam, saltationem, & pancratium contemnes, Si uocē suauē sonantem diuidas in singulos sonos, atq; seorsim de singulis ex te ipso quaras, an ab eo patiare te uinci: pudore profectò afficeris. Idem de reliquis suo modo intellige. Deniq; in omnib. illis quę non sunt uirtus, nec à uirtute proficiuntur, memento ad partes eorum respicere, diuisioneq; illa in cōtemptum adducere: idq; in usum totius uitę est transferendum.

Qualis est aīa quę parata sit, si iam debeat à corpore solui, & uel extingui, uel dissipari, uel constare. Ut autem sic parata

ta

ta fit, à peculiari iudicio uenit: non ut simpliciter mortem aliquis subeat id quod Christiani faciunt, sed bene subductis rationibus & cum grauitate, ita ut & alteri hoc sine uerborum exaggeratione persuadere possis.

Egi aliquid ad societatem humanam conducens: ergo utilitatem sum consecutus. Id semper occurrat, neque unquam desit. Quam tenes artem? Bonus esse. Quanam fit hoc ratione? Si contempler, partim naturam uniuersi partim hominis structuram.

Initio Tragediæ prolatae sunt, quæ monerent de ijs quæ accidere hominibus solent, eamque esse rerum naturam, ut sic eueniant. At uero quibus in scena delectabamini, cur ijsdem offendimini in maiore uitæ humanæ theatro? Vide ris quidem, quod ita hæc debuerint perfici, quodque ea ferunt etiam ij, qui clamauerunt. Id Cithoron. Et sanè quædam utiliter à poetis dicuntur, quale est illud in primis.

Quod si dii me negligunt, & liberos.

Rationem habet illud. item.

Nam reb. irasci sanè nihil expedit. &

Fru

Frugiferam uti spicam meæ uitæ me-
tam. aliâq; id genus. Post Tragœdiâ
uetus Comœdia illata est, libertatē disci-
plinæ accommodatam habens, eaq; ip-
sa haud inutiliter nos monens, ne fastu
extolleremur. Cuius simile aliquid etiâ
Diogenes usurpauit. Post has & media
quædã comœdia & ad extremû noua
assumptæ sunt, haud alium ob finem, q̃
ad studiû artis imitando ostentandæ.
Dici enim & ab his ipsis quædam utilia,
non ignoratur: sed tota huius poëseos
& fabularum, scriptiois intentio quæ-
nam finem respicit? Quomodo euidentis
fit, non esse aliud uitæ propositû ita cõ-
modû ad philosophãdû, ut est id, quod
nũc tenes? Ramus à pximo amputari ra-
monõ põt, qn & à tota arbore re secet:
sic homo etiâ ab uno auulsus hoĩe, nõ
põt nõ èt à toto excidisse cætu. Itaq; ra-
mum quidem alius aliquis, homo seip-
sum à proximo separat, cum eum odit
aut auersatur: ignorat uerò èt à tota ciui-
li societate se eadẽ rõe abrumpitur. Ve-
runtamẽ hoc habemus munere Iouis, q̃
hãc societate cõstituit, ut rursus ad cre-
scere pximo, & explere totû possimus:

Et tamen si hæc auulsio sæpius admittatur, efficit, ut uniri iterum atq; coalescere haud facile possit id quod erat auulsum: tum uerò, quòd fatentur plátatores, non eadem est ratio rami qui ab initio floruit cum arbore, mansitq; in ea, & eius qui amputatus, rursus deinde est infitus.

Oportet igitur in eadem arbore esse, etsi non idem cum omnibus sentias.

Qui tibi secundum rectam rationem procedenti impedimento sunt, ut auertere te à recta actione nò possunt, ita neque tua erga ipsos beneuolentia depellant te: utrobique te ipsum eundem serua, ut non modò in iudicando còstantiã, & agèdo, sed & aduersus eos q; te prohibere conantur, aut aliàs indignantur, mäsuetudinè tuearis. Haud em̄ minus infirmi est illis irasci, q̄ desistere ab actione, & concidere metu percussus: utrunque est eius qui ordinem suũ deserit, quod alter metu facit, alter odio cognati sibi, & amici natura.

Nulla natura arte inferior est: quippe cum artes sint naturæ imitatrices.

Quod

Quod si est, utiq; natura omnium perfectissima & omnia compræhendens, artium solertiæ nequaquam cedit.

Porro omnes artes præstantiorū gratia faciunt uiliora: ergo & cōmunis natura. Atq; hic est ortus iusticiæ: ab hac reliquæ uirtutes dependent: non enim constabit iusticia, si uel rebus suapte natura neq; bonis neq; malis nimium tribuamus, uel temerarij, uel errori proclives erimus.

Non ueniunt ad te res eę, quarum fuga uel appetitu perturbaris, sed tu quodam modo ad eas accedis: iudicium itaque de ijs quiescat, ita et ipse quiescent, & neq; sequeris eas, neq; fugies.

Animus globo similis est, figuræ æquabilis, quando neq; effert se, neq; cōtrahit, sed lumine fulget, quo in omnibus rebus ueritatem cernit, & in se quoque ipso.

Contemnor ab aliquo: uiderit. ego curabo, ne quid contemptu dignum agam aut loquar. Odit me aliquis: uiderit. Ego quidem omnibus sum placidus & beneuolus, atq; eo ipso promptus ad

ostendēdos alijs suos errores: neq; hoc exprobrādi causa, aut ut patientiam ostentem meam, sed ingenuè & probè. Quantus erat Phocion, nisi id ipsum præ se tulisset. Intus enim omnia oportet rectè habere, & à dijs conspici hominem nullam rem indignè ferentē, aut quiritantem. Quid enim mihi mali accidit, si alius id agit, quod est naturæ tuæ commodum? nō accipies id quod nunc naturæ uniuersi est opportunum, cum sis homo eò destinatus, ut communi utilitati inseruias?

Qui contemnunt se mutuò, ijdem mutuò se demerentur: & qui mutuò de primatu contendunt, mutuò sibi concedunt.

Quam putidus est, & falsus ille, qui dicit: Statui simpliciter tecum agere. Quid agis? non erat hoc præfari opus: ipsa res hoc ostendet. Statim ipso in uultu inscriptus debet esse sermo, ac statim ex ipsis oculis apparere: Quemadmodū ex aspectu amatores sensum sui amantij statim cognoscunt. Omnino uir bonus & simplex hircosi debet aliquid simile

mile habere, ut qui ei adest, uelit, nolit, tñ eius simplicitatē depræhendat. Ostentatio aut simplicitatis, insidiæ sunt tectæ: neq; uerò quicq̃ turpius est subdolis ac infidis congressib. Hoc oīm maxime fugito. Bonus, simplex & mansuet⁹ uir, hæc oīa ī oculis habet, neq; ea latēt,

Rectissimè uiuēdi facultas ē in tuo aīo posita, nimirū ut res neq; bonas neque malas, in nullo ponas discrimine. Id fiet, si unamquamlibet eorum contē pleris diuisim, & ratione totius, memor nullam earū in animis nostris de se posse excitare opinionē, neq; ad nos uenire: sed ipsas quidē quiescere, nos autem esse, q̃ de ijs iudicia faciamus apud nos, easq; nobis quasi depingamus: cū liceat tñ aut oīo nō depingere illas, aut si hoc oīo sit admissum statim delere. Exigui temporis attētio hæc est, inde finis erit uitæ. Quid obstas, quo minus hæc rectè habeant? Quæ si sunt secundū naturam, gaude illis, & erūt facilia: si cōtra naturam, quære quid sit tibi secundum naturam, atq; id contēde, & si gloria careat. Ignoscēdū ē. n. oī ei, q̃ suū q̃rit bonum.

Vide unde uenerint omnia, ex quib. constant, in quod mutantur, qualia sint inde futura, tum nihil mali eis accidere.

Primum, quis mihi ad eos respectus. Nati sumus inuicē un⁹ alterius gratia. Alia autem ratione natus sum ut ipsis pręsim, sicut aries gregi, aut taurus armento.

Rem altius repete. Si nō constat mūdus ex atomis, utiq; natura eum gubernat. Quod si detur, utiq; deteriora præstantiorum gratia sunt: hæc uerò, unum propter alterum.

Deinde, quales illi sunt in mensa, lecto, alibi? Maxime autem, quib. illi sunt necessariò opinionibus addicti, & quāto cum fastu agunt sua.

Tertium est. Si rectè faciunt hæc, nō est indignè ferendum: sin secus, at non sponte, sed ignoratione peccant. Omnis enim anima inuita priuatur cum ueritate, tum eo, ut possit cum uno quolibet ut est dignum, uiuere. Itaque dolore afficiuntur, si iniusti, ingrati, auari, omninoq; iniuriy erga alios dicantur.

Quartum est. Ipse quoq; in multis delinquit,

linquis, esq̄ ipforum similis: ac tamen si quibusdam peccatis abstines, tamen habitum ea faciendi habes, ac uel metus, uel gloriolæ consecutandę causa, aut aliud ob malum, abstines similibus peccatis. Quintū ne hoc quidem satis scis, an peccent. Quædam enim ordine fiūt. Omnino autem multa experiri opus ē, antè quàm certum aliquid de aliorum actionibus statuas.

Sextum. ut maximè stomacheris, tamen uita hominum est momētanea, ac paulò post omnes morimur.

Septimum. Non actiones ipforū nobis molestiam exhibent, cūm eæ sint in ipforum animis: sed nostræ opiniones. Itaq̄ tolle uoluntatem iudicandi de re aliqua tanquam mala: simul sustuleris iram. Quomodo, inquit, tollam? Si reputes, non esse rem turpem. Nam nisi sola turpitudine malum esset, tu quoq̄ necessario multis modis peccares, fieresq̄ latro, & omnia tentares.

Octauum. Multò grauiora adferunt dolor & ira, quam ob aliorum peccata concipimus, quam ipsa illa, ob quæ

irascimur & dolemus.

Nouū mansuetudo, si genuina sit, nō adscititia aut fucata, inuicta ē. Quid uerò uel extremæ libidinis homo tibi faciet, si constanter mansuetudinem serues, ac si res ita ferat, placidè eum horteris ac doceas eo ipso tempore, uacās huic rei tum, cū is te lædere nititur. Si dicas, Noli fili, ad alias res nati sum⁹: ego quidem non lædar, sed tu: idq̃ ei apertè & integrè ostendas, neque apes, neq̃ ullum aliud eorum quæ ad coetū apta sūt natura animalium ita agere. Oportet autem neque irridendi, neque conuitiandi causa hoc facere, sed amanter, atq̃ ita ut ne cor mordeatur, ne uel ocio abuti uidearis, ac ne quis adstans miretur, sed ut cum solo, ita loqui debes, etiam si alij adsint. Horum nouem capitulorum memento, tanquam à Musis si ea dono accepisses. Ac incipe tandem homo esse, dum uiuis. Tã uerò cauendum ne irascaris eis, quàm ne aduleris: utrunque enim à societate est alienum, & damnosum. In promptu tibi sit ira accedente, non iram esse uiri, sed

man-

fuetudinem: id ut humanius, ita & uiril
 us est, requiritq; robur, neruos, & forti-
 tudinem: quæ non sunt apud indignan-
 tes & morosos. Nam quanto propinq-
 uor est mansuetudo uacuitati affectuum,
 tanto & potentia: ac quemadmodum
 dolor, in impotentes cadit, sic & ira. Vter
 que enim uulnus accepit, & herbã por-
 rexit. Quod si lubet, etiam decimum à
 duce Musarum donum accipe: nempe,
 Insani esse, uelle ne prauis homines pec-
 cent. qui enim hoc petit, id petit, quod
 fieri nõ pót. Alijs uerò cõcedere ut sint
 mali, modò ne in te peccent, ingrati est,
 et tyranni.

Quatuor potissimum motus animi
 continenter sunt obseruandi, ac, si eos
 deprehenderit, inhibendi. Primò, ut di-
 cas. Hæc cogitatio non erat necessaria.
 Alterum, hoc facit ad societatis dissolu-
 tionem. Tertium, Hoc non ex te dices:
 nam non à se dicere, inter absurdissima
 est reputandum. Quartum: tibi ipsi ex-
 probra, esse hoc eius, qui diuiniore sui
 parte uincatur, & cedat ignobiliori &
 mortali parti, corpori scilicet & eius
 crassis uoluptatibus.

Aëreū, & oēs igneę particulaę quę cōmistæ sunt tuo temperamto, etsi natura sursum efferantur, tamen ut obediāt ordini uniuersī, ab ipsa mixtione continentur. Similiter omne terreum in te, & humidum, cū natura sua deorsum ferantur, tamen in sublimi manēt, non in suo naturali loco. Adeò elementa uniuerso obtemperant, ac si quò destinentur per uim, manent, donec dissolutionis rursus canat classicum. Nonne igitur iniquum sit, solam tuam rationem nolle obedire, suumq; locū indigne ferre. Et quidem nihil ei uiolentum imponitur: ea modò, quę eius naturę conueniunt. Et tamen ea non sustinet, sed in contrarium fertur. Motus enim ad iniusticiam, luxuriam, iram, dolores, & metus, nihil aliud est, quàm secessio à natura: & cū animus aliquid eorum quę eueniunt indignè fert, tunc quoque suū locum deserit. Etenim ad equalitatem & pietatem cōstructus est haud minus, quàm ad iusticiam: quia & hæ species sunt uirtutum, quibus benè defenditur societas humana, imò etiam antiquiores

res ipsis iustis actionibus.

Qui non eundem per omnem uitam propositum habet scopum, is unus & idem esse, p̄ totā uitam nequit. Non satis est, id quod diximus, nisi & hoc addatur, qualem esse oporteat eū scopū. Quemadmodum enim non est similis de bonis utcunque plurimum opinio, sed quæ est certorum quorundam communis: ita & scopus ciuilis, & communitatem respiciens est statuendus. Ad hūc qui oēs suos animi impetus direxerit, omnes actiones similes reddet, eo quod mō semper sui erit similis.

Murem montanum, et domesticum huiusque pauorem & fugam.

Socrates, & uulgi opiniones, Lamias uocabat, puerorum terriçulamenta.

Lacedæmonij peregrinis sub umbrā sedē adsignabāt in spectaculis, ipsi quo uis loco sedebant.

Socrates Perdiccæ quærenti cur nō ad ipsum ueniret, respondit: ne turpissimo interitu peream. hoc est, ne beneficio affectus, id non possim compensare. In Ephesiorum literis erat hoc præ

ceptum, quod iubebat quotidie reminisci alicuius ex antiquis, qui uirtutem coluissent.

Pythagorei manè nos coelum aspice re iubebant, ut recordemur eorum, qui semper suum officium præstant: itè ordinis, puritatis, & simplicitatis nudæ: astris enim nullum est uelamentum.

Memento qualis fuerit Socrates, cū pellem præcingeret, cū Xáthippe ueste sumpta processit: ac quæ dixerit socijs Socrates pudore affectis, ac recedētibus, cum uiderent eū in isto ornatu.

Nūquàm scribere & legere alios docebis: nisi ipse prius didiceris: id multò magis inuita est præstandum. Seruus es, ratione cares. tū charū cor mihi risum fastulit. Virtuti grauibus facient conuicia urbis.

Infani est, ficus hyeme quærere. Tale est puericiam quærere præteritam.

Epictetus puerum osculatus, interius cum eo se collocutum dixit.

Fortassis cras mortem obibis. Abominaris hoc: nihil dictu graue est, inq̄t, quod aliquod opus naturæ designat: ni

si abominere, quod spicæ metuntur. Vva primùm cruda, deinde matura fit, post passa: hæc omnia rei sunt mutationes non in nihilum, sed in id quod iam non est.

Nemo (ut dicebat Epictetus) latro est uoluntatis. Ars autem, ait idem, inueniēda est in adfentiēdo, ut quæ impetus animi seruentur, ita ut habeāt aut adiunctam exceptionem, spectēt societatem & dignitatem.

Cupiditate omnino abstinendum est, neque inclinandum ad ea quæ non sunt penes nos.

Itaque, inquit, non de leui re, sed de insaniam certatur, nisi Socrates dixit. Vultis ne compotes rationis animos habere, aut non? uolumus. Cuiusmodi, bonos ne an prauos? sanos. Cur ergo non quæritis? Quia habemus.

Quid igitur contenditis?

M. ANTONINI IMPERATORIS
de uita sua
LIBER XII.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

Mnia ista, quæ per circuitus temporum adipisci optas, iam nunc habere potes, nisi tibi ipsi inuides: hoc est, Si omne id quod prætere-rii, omittas, uturum prouidentię committas, id modò quod præsens est, dirigens ad sanctitatem & iustitiam: alteram, ut boni consulas ea quæ tibi fatũ tribuit (etenim id natura tibi attulit) alteram, ut liberè ac sine ambagibus ueritatem loquaris, agasquæ secundum legẽ, & ut dignum est. Non impediat autem te nequæ aliena malitia, nequæ opinio, nequæ uox, neque sensus circundare tibi carnis. Id enim curet, quod astringitur. Itaque iam in exitu cum sis, tantum mentem tuam, idquæ quod est in te diuinum, ueneraberis: nequæ morrem metues, sed ne quando uiuerenon secundum naturam incipias.

incipias. Sic homo eris dignus mundo qui te protulit, neq; amplius eris tanquam peregrinus patria tua, admirans ea quæ quotidie eueniunt, neq; de hac uel illa re dependebis.

Videt deus omnia mentes nudas à uasis materialibus & corticibus istis atq; repurgamentis. Sola enim sua intelligētia sola ista cōtingit, quæ ab ipso huc de fluxerūt ac deriuata sunt. Quod ipsum tu quoque si facere asuescas, magna ex parte efficies, ne ita circūtrahare. Qui enim nō aspicit carnem circumiectam, occupatur in ueste, domo, gloria, reliquisq; exterioribus ac quasi tabernaculo contemplando.

Tria sunt ex quibus constas: corpus, anima, mens. Priora duo tātum ea ratione tua sunt, quòd eorum curam geris: Tertium solum uerè tuum est, quod si separes à te. Quæ alij dicunt aut faciunt aut quæ tu ipse, aut quæ te futura perturbāt, aut quæ corpori tibi circundato, uel animulæ unà natæ præter tuam uoluntatem accidunt, ac quæ fluctus externarum rerum uoluit: Ita ut intellectus ab

illis rebus, quæ fato unà sunt, exemptus liberã apud seipsam uitã uiuat, agens iusta, probãs euẽta, dicens uera, si inquam remoueas à menteres quæ ei consensu quodam naturæ adhærent, item quæ futu- rum & præteritum tempus, efficies ex teipso globũ, qualis ille Empedocleus.

Se solo exultãs, totus teres atque rotũ- dus: Disces id tantũ uiuere quod uiuis, hoc ẽ in præsentia. Ita fiet, ut quod ad finẽ usque ui- tæ tibi superest, possis absque peturba- tionibus generosè, & geniũ tuũ probãs atque amãs exigere. Sæpenumerò mihi mirari subijt, quidnã esset rei, quod homi- nes cum seipsos magis quàm quenquam ali- um diligat, tñ suam de sese existimatio- nem minoris ducant quàm aliorum.

Quòd si quis Deus, aut prudens præ- ceptor mandet, ne quid homo apud se ipsum cogitet animòue concipiat, nisi id statim sit prolaturus, certè ne unum quidem diem id toleret: adeò magis ue- remur, quid proximus de nobis sit exi- stimaturus, quàm quid ipsi nos.

Qui fit, quod Dij, cum oĩa pulchrè & humaniter ordinauerint, hoc unũ neglexe-

neglexerint, quod nonnullos homines apprimè bonos, ac in quos in plurimus suam erga deum pietatem quasi tesseras fecerunt testatam, unū iniquè sese familiares multis pijs actionibus & sacrificijs effecerunt, semel fato functos non reducunt, sed omnia extingui sinunt. Id autē si ita ē, scias deos aliter instituturos fuisse, si aliter fieri expediuisset. Nam si erat iustum, erat utiq; etiam possibile: ac si erat secundum naturam, certè natura id tulisset. Quòd ergò res nō ita habet (Si tamen non ita habet, id tibi faciat fidem non fuisse ex usu, ut aliter quàm est fieret. Vides enim ipse quoque te, dū hoc scrutaris, cum Deo de iure disceptare. Atqui non hoc modo cū dijs colloqueremur, nisi eos optimos esse & iustissimos putaremus. Si autem tales sunt, nihil certè in rerum dispensatione iniuste ac contra rationem neglectum præterierunt.

Ad sue fac te ad ea etiam, de quibus desperas. Etenim læua manus, cum ad alia obeunda sit inhabilis, propterea quod non consuevit: tamen frænum fortius quàm dextra continet.

Qualē te corripiet mors corpore et animo? Considera uastitatem æui quod ante & post te est, breuitatem uitæ, materiæ imbecillitatem: causas ipsas ab integumentis nudas inspice:

Quò referantur actiones uide: quid dolor, uoluptas, mors, gloria, quis sibi ipsi occupationum sit causa. Neminem ab alio impediri, omnia opinionib. constare.

In usu placitorum similem oportet esse pancratiastæ, nõ gladiatoris: hic enim ensẽ quo utit̃ si deponit, interficitur, alter uerò manum semper habet paratã, eamq̃ ut ex usu est conuertit.

Huiusmodi res considerandæ sunt, diuisione earum facta in materiam, formam, & respectum. Quanta est potentia hominis? Cui licet nihil aliud facere, q̃ id, quod deus sit laudaturus, & amplecti omnia quæ ei Deus obtulerit.

Quod ad naturam consequitur, eius causa dei non sunt culpandi, (nam neq̃ uolētes, neq̃ inuiti peccāt) neq̃ hoīes.

Quàm ridiculus est & perigrinus, qui ratur ea quæ in uita fiunt.

Om-

Omnia sunt aut necessitas fatalis, at que ordo ineuitabilis, aut prouidentia placabilis: aut confusio inanis & nullum habēs præfectum. Quòd si est necessitas ineuitabilis, quid reluctaris? sin prouidentia que admittit placationem, dignum præbe teipsum diuino auxilio. Sin confusio est, cui præsit nemo, contētus esto, q̄ in tanto rerum fluctu ipse in te habes mentem: quòd si te abripiat æstus, abripiat sanè corpusculū, animulam, ac reliqua: mentem quidem nō abripiet. Quasi uerò lumen candelæ tanti sper luceat dum extinguatur, neq̄ splendorem amittat: Veritas autem in te, & iustitia, & temperãtia ante obitum tuū extingui debeat.

Si quis de se opinionem peccati præbeat, cogita: ecquid nosti, sitne peccatū? ac si peccauit: quid si ipse seipsum damnet, idq̄ perinde est ac suum ipsius lædere oculum. Qui autem prauos peccare non uult eius similis est, qui non uult ficum in suo fructu succum ferre, infantes plorare, equum hinnire: ac si quæ sunt alia necessaria. Quid enim aliud fa-

ceret, qui hunc sibi habitum contraxit. Si igitur trux est, cura eum morbum.

Si non conuenit, ne agas: si non est uerum, ne dicas. Tui animi motus ita sint compositi, ut omnia circunspicias. Cogita, quid sit quod cogitationem tibi commouet: idq; excute diuidendo in causam, materiam, respectum, tempus, intra quod ea res desinet. Senti uel tandem, esse aliquid in te præstantius ac diuinius quam ea sunt, quæ affectus ciēt, ac quæ te mouent. Quid enim est intellectus? num metus, nū suspicio, num cupiditas, num aliquid aliud tale?

Primò cogita nihil frustra esse agendum, neq; quod non aliquò referatur: deinde, ut non aliò q̄ ad societatem humanam referatur. Paulò post nusquam eris, neq; quicquam eorum quæ nūc cernis neq; quisq; eorū q̄ nūc uiuunt. Omnia enim nata sunt ita ut mutētur, uertātur, & pereant, ut in eorum locum alia nascantur. Omnia opinione cōstāt: hæc aut est in tua potestate. Tolle igit̄, cū lubet, opinionē, eritq; tibi tanq̄ p̄montoriū præteruecto oīa serena, & sinus fluctibus uacans. Nulla, quęcunq; ea sit

actio malū aliquid patitur, si suo tempore desinat: sicut neq; is, qui agit, ea rōe aliquid mali accipit. Itidem & corpus omnium in uniuersum actionū, quod est uita, si suo tempore desinat, nihil mali ea ratione patitur: neq; is qui opportunè finem facit seriei isti actionū, malū aliqd' fecit. Tēpus uerò debitū, & terminū natura cōstituit: aliquādo ēt priuatim ut in senectute: oīo aut uniuersa natura. Cuius quidē partib. mutatis, semper recens & uigēs mundus perdurat. Sēper uerò id pulchrū ē & speciosum, qd' cōducit uniuerso. Finis itaq; uitæ, singulis mala quidē eē nō pōt. q̄ppe cū nō sit turpis: quippe nec uolūtate è nostra depēdens, & à societate nō aliena. Bona aut fit: cū & opportunè fiat respectu uniuersi, & profit, & diuinitus accidat. His cogitatis, tria hæc in p̄mptu habe. Primū ut in agendo cures, ne quid frustra agas, aut secus quàm ipsa iustitia egisset: in rebus extrinsecus accidentib. eas fortunæ nutu, aut p̄uidētia obtigisse: quarū neutra ēīcufanda. Secūdū, quale unūquodlibet à priuatione fuērit usq;

dum animam accepit, indeq̄, donec eā reddidit: ex quibus conflatum sit, & in quæ dissoluatur. Tertium, sursum elato animo humanas res intuere, earumq̄ multiplicem uarietatem: quàm multa circùm in aëre & in ætheré habitét: eaq̄ te uisurum, quoties in sublime attollaris: ut sint omnia unius speciei, & breui tempore durent. Hisne superbimus?

Eijce opinionem, & saluus es. nemo id prohibebit.

Rem aliquam molestè ferēs, oblitus es omnia fieri secundum uniuersi naturā; & quod peccatum sit alienum: præterea omnia ita ut nunc fiunt, semper facta esse, & futura, nūc q̄ fieri ubiq̄: item quæ homini sit cū uniuerso genere hominū coniunctio: nō ea sanguinis aut seminis, sed mentis communicatio. Oblitus es etiam mentem uniuscuiusq̄ esse Deum, & inde fluxisse: nihil cuiq̄ proprium esse, sed illinc & foetum, & corpusculū & ipsam animulā uenisse. Oblit⁹ es oīa uersari in opinione, q̄ id tm̄ qd̄ præsens est, unusquisq̄ uiuit, & amittit.

Crebrò apud animū tuū recale eos q̄
certis

certis de rebus nimium sunt indignati, qui maxima gloria, calamitate, inimicitia, aliâue quacûq; fortuna effloruerût: deinde quære, ubinam sint ista: nempe fumus sunt, & cinis, & sermo. aut ne hoc ipsum quidem. Simul ad mentem tibi accidat, qualia sint omnia. Vt Fabius Cattullinus rure, Lucius Lupus in hortis obiit, Stertinius Baijs, Tiberius Capreis, Velius Rufus

Et omnino opinionis causa discrimẽ in rebus indifferentibus statutum. Tum quàm uile sit omne quod resistit. Item quanto magis sit philosophiẽ consentaneum, in data materia tueri iustitiam, modestiã, ac simpliciter dijs obsequi. Fastus enim qui superbiã uacuitatem ostentando exercetur, omnium est grauisissimus.

Qui quærit cur Deos colas, quomodo eos uideris, aut esse deprehenderit, ei respondebis, primùm esse eos uisiles: deinde absq; hoc sit, tamen animam meam cum non uideam, nihilominus magnifacio: ita Deos quoq; ex uiribus eorum quas identidem percipio, cùm esse

esse intelligo, tum ueneror. In eò sita est uitæ salus, ut singulas res totas intuearis, quid in ijs formæ sit, quid materiæ: toto aĩo age ut iusta agas & uera dicas: Quid enim superest, q̃ ut fruaris uita bonis bona annectédo, ita ut minimũ spacium intermittas. Vnũ est lumen solis, èt si intercipiatur parietibus, muris, alijsq̃ innumeris rebus. Vna est communis natura, etsi certo modo affectis corporib. infinitis distincta. Vna anima, etsi naturis innumeris, proprijsq̃ circũscriptiõibus distributa uideatur. Vna èt mens, etsi discreta uideat̃. Reliquæ proinde dictorum partes, tanquam spiritus & subiecta insensata, & inuicẽ nihilcõiunctiõnis habentia, tamen ipsa quoq̃ à mente & eius potentia continentur. At peculiariter intellectus eiusdem generis adiungit se naturis, neq̃ à societate diuellitur. Quid quæris? ut uiuas? Id est sentire, appetere, crescere, desinere, loqui, cogitare. Quid horũ desideratu dignũ est? Quod si uilia sunt oĩa hæc, ad extremũ te cõfer, népe ut sequaris rationem & Deũ ducem. Sed utrum huic institu

to pugnat, ægrè ferre aliquid, an uerò mors id abolet?

Quanta pars immensi infiniti equi attributa est unicuique? celeriter ea in æternitate euanescit. Quanta pars uniuersi? Quantaque est uniuersi? quātula in glebula terræ repis? Hæc omnia tecū cogitans, nihil animo magnum concipe, hoc tantum, ut ductu naturæ agas, & feras quæ communis fert natura. Id cura, quomodo mens tua seipsa utatur: in hoc enim sunt omnia. Cætera sine à uoluntate dependeant, siue secus, mortua sunt, fumusque.

Id maximè ad contemptum mortis facit, quod hi est, qui dolorè in malis, & uoluptatè in bonis duxerūt, tamen eā dei spexerunt. Qui id tantum boni nomine dignatur, quod est opportunum, ac cui perinde est pluresne an pauciores secundum rectam rationem præstiterit actiones, neque in aliquo ponit discrimine, longiorène an breuiori tempore mundum contempletur, ei mors nequaquã est terrori. Heus tu, ciuis fuisti in hac magna urbe, quid attinet, utrū quinquennio?

Etenim quod secundum leges, id omnibus est æquum. Quid ergo graue accidit, Si te urbe emittit dominus: non is quidem iniustus iudex, sed natura quæ te introduxit: perinde ac si prætor histrionem emittat è theatro, in quod eum introduxerit. Quod si is dicat, se non quinque, sed tres modò actus recitalse, rectè dicet. At uerò in uita tres actus fabulam implèt: finem enim is determinat, qui & cōcretionis olim fuit, & nūc est dissolutionis autor. Tu neutrius es causa. Discede igitur æquo animo: nam & is qui te dimittit, propicius tibi est.

M. ANTONINI PHILOSOPHI
Imperatoris, de Vita sua Librorum
Finis.

GVLIEL. XYLANDRI AV-
gustani in Marci Antonini
de uita sua libros,
Annotatio-
nes.

aud ingratham rem lecto-
ri, neque à meo institu-
to alienam facturus mi-
hi uideor, si principio de
autore non nihil expo-
nam: nam de operis ipsius dignitate
atque usu, in præfatione ea quæ uisa fue-
runt referenda posuimus. Scriptum est
à Mar. Aurelio Antonino Vero, Impe-
ratore Romano, eo, qui philosophi co-
gnomentum tulit. Cuius quoniam ex-
tat uita, perscripta à Dione nostro, Epi-
tomæq; Xiphiliniæ inserta, itemq; à
Iulio Capitolino, & alijs, ea modò addu-
cam, quæ ad propositum nostrum, (id
autē est, ut operi non nihil lucis ad fera-
mus) uidebūtur sufficere. reliqua ex ijs,
quos dixi, petantur libris. Primò quod
in operis inscriptiōe posuimus M. AN-
TONINI PHILOSOPHI, cogno-

mentum in Græco non erat additū: est autem euitandæ obscuritatis causa à nobis adiectum. Duo enim fuere. M. Ant. Imperatores, quorū alter pius, alter Philosophus cognominatus est. Scriptū esse hoc opus à posteriore, cū plurimis alijs argumentis, quæ in promptu sit ex utriusq; historia colligere, tum Suidæ testimonio cōstat. eius hæc sunt uerba in uocabulo *μάριθ. ετθ' ἔγραψε τὸ ἰδίον βίον διαγωγῆν, βιβλίους. ιβ.* Hoc est. Scripsit hic de uita sua libros duodecim. Quod idē ē cū inscriptione nostra, *τῶν εἰς ἑαυτὸν βίβλια. ιβ.* Operæ præciū porrò esse arbitror, nō nihil de genere & affinitatib. ei' cōmemorare: quādo ipse libro primo suorū familiariū mentionē facit. Adrianus Imperator, cū liberos nullos sustulisset, adoptauit L. Ceioniū Cōmodū Verū, cui ea ex adoptione Aelij & Cæsaris cognomina obtigerūt. Hic uiuēte etiā nū Adriano decessit uita, filio eiusdem noīs relicto. Itaq; Adrianns ut successore dignū relinqueret reipub. T. Aureliū Fuluiū Antoninū (qui & successit ipsi, & pius est cognominatus) adoptauit, ad

optandosq; ei prætere adedit Veri quẽ
diximus superstitẽ filiũ, & M. Anton. q
deinde philosophus ẽ appellatus. Erat
hic (uti mox demõstrabimus) necessita
te iunctus T. Aurelio Ant. uterq; defun
cto Antonino pio, summærerũ præfuit,
donec L. Verus, L. F. rebus bellicis egre
giè gestis, bello Marcomannico apud
Altinũ apoplexia uitam claudens, An
tonino philosophi Imperiũ collega ua
cuũ reliquit. Cæterũ Anton. pio uxor
fuit Annia Faustina Galeria. filia Annij
Veri, clarissimi uiri, q̄et bis Cõsul, (apud
Xiphilinũ sub finẽ Adriani legit tertiũ
Cõsulatũ obiuisse, haud scio an mēdo
sè) & urbis p̄fectus fuit. Ac qm̄ mētio Xi
philini incidit, obiter annotandũ puta
ui, q̄ in editione Xiphilini cũ Dione no
stro editi eo facilius me fefellerat, quod
illũ ipse non cõuerteram, ea modo cor
rexĩ quæ erant malè interpretata, idq; p
perans. Nempe ubi est de M. Antonino
philosopho, ἀννίῳ βίβρα τοῖς τριῖς ὑπατεύσαν
τῶ καὶ χιλιάρχῳ τῶ ἔγγονῶ, & in Lati
no, filius Annij Veri, qui iij. Consul, ac
Tribunus militum fuerat : legendum
ἄννῳ ἢ τριῖς, ut dixi, uideri ex Capitolino.

posse certè *πολυαρχήσαντες*, non *χιλιαρχήσαντες*. scribi: porrò Latinè legendum *Nepos* (hoc enim est *ἔγγονος*) *Annij*, *Veri*, qui *iiij.* *Consul*, & *præfectus urbis* fuerat. Ita *Capitolinus* habet, & còsentaneum est *rationi*. Enimuerò *Anni* us iste *Verus*, auus paternus fuit *Mar. Antonini Philosophi*. Habuit enim filium *Anniũ Verum*, qui in *prætura* obiit, eius uxor fuit *Domitia Caluilla*, *Calpurnij Tulli* bis *Consulis* filia. His natus fuit *M. Antoninus Philosophus*, qui etiam *Catili* cognomen tulit, à proauo materno. Porrò habuit *M. Antoninus Philosophus* in matrimonio *Faustinã*, *T. Antonini pij*, & amittæ suæ *Anniæ Faustinae* *Galeriæ* filiam. Suam aut filiam *Lucillã* *L. Vero* collegæ nuptum dedit.

Hoc addédũ, *An. V. C. DCCCCXII.* à nato autem seruatore nostro, *CLXII.* *Antoninum philosophum* accepisse imperium.

In Librum I.

Ab auo meo *Vero* didici.) παρά τοῦ *Γάππυθουίρου*. uerbum *ἔμαθον*, aut aliqd tale, subintelligitur: idemq̄ in omnib. sequen

sequentibus particulis. Ego addendum de
meo singulis periodis aliquod uerbum esse
sui. Nam (nisi fallor) uoluit hoc libro o-
stendere, quae potissimum in re singulos
suorum cum necessariorum, tum fami-
liarium admiratus, imitatusque esset.

Ne auriga praesinus) Quatuor genera
fuerunt aurigarum apud Romanos, di-
stincta coloribus, albo, rufo, praesino
(qui est porraceus, nimirum uiridis) &
ueneto. Paret hoc ex Dionis Nerone.

A Diogneto.) Operam praeterea pin-
gendo sub magistro Diogeneto (forte
Diogneto) dedit. Iulius Capitolinus:

Neque animi causa coturnices ὀρτυγο-
τροφῆν. Haec ipsa uerba sunt apud Suidam
in uoce ὀρτυγοκόπη. non tamen ex-
plicata. Ludi quidem genus ibi descri-
bit, in quo coturnices in gyrum collo-
catae praecuterentur &c. citatque locos
a Platone illius ludicri mentionem con-
tinentes. Existimo igitur ὀρτυγοτροφίας
aut ὀρτυγοκοπίας uerbo prouerbialiter
omnia ludicra, & inania exercitia auto-
res intellexisse.

De contemplationibus) περί θεωρη-

μάτην qualia sunt in physicis, ac præfer-
tim mathematicis, ubi null⁹ usus, & effe-
ctus, sed cognitio tantum requiritur.
Exercitijs dediti, ac laboriosi. τὸν ἀσκηθε-
κὸν ἢ τὸν ἐνεργητικὸν. fortè γνῆργητικὸν. Sē sui
tamen uideor consuluisse.

& Astrologia) in Græco quidem est
ἀστρολογία, quod est facetijs, & urbanita-
te in dicendo. Ego tamen ἀστρολογία le-
gi ac uerti. Nā uidetur loqui de discipli-
nis istis, quæ eo nomine malè audiebāt,
q̄ plus ostentationis, & inanis studii ac
laboris q̄ fructus & uere utilitatis habe-
rēt: in quib. numeratā fuisse ἀστρολογία,
& adhuc à doctis multis numerari, satis
notum est.

certamq̄ constantiam) ἀναμφιβόλως
ἀκύβλυτον. Cubus alioquin constantiæ
signum est apud philosophos, ideoq̄ in
Timæo Platonis Cubo terra confer-
tur, ut elemētōrū stabilissimo. Sed qua
tesseris luditur, ac multiplices sunt, ua-
rijq̄ earū casus. ea rōe inconstantia τὸ
κυβόειν tribuitur, ut sit ἀκύβλυτον, quod
cōstāter persistit, neq̄ facile mouet̄ aut
circūuoluitur, Itaq̄ ē D. Paulus monet,

ut

ut κυβείας τῶν ἀνθρώπων caueamus, hoc ē,
ne omni uento doctrinæ circumaginos,
& in errores abripi patiamur.

In sexto) $\xi\epsilon\sigma\sigma$. lego $\Sigma\acute{\epsilon}\xi\tau\omicron$. Sextus phi-
losophus, quo usus est plurimum Anto-
ninus fuit patria Chæronēsis, nepos Plu-
tarchi.

Erga priuatos) φ in Græco sequit̄, $\kappa\acute{\iota}$
 $\tau\omicron$ ἀθεώρητον τῶν διοικητῶν, conuertissem, si
intellexissem. Malui itaq; asterisco nota-
re, quàm arroganter aliquid facere. Su-
spicor uelle eū loqui de uacuitate fastus
& arrogantia. Per eundem cognoui
Thraseam) egregia uirtutum ac constā-
tia exempla. De Thrasea est apud Tacitū,
Dionē, Suetonium q̄: ut & de Helui-
dio, Reliquorum uitæ sunt apud Plutar-
chum. Magis q̄ erroris securā) ἀδλιασρό-
φου μάλλον ἢ διορθωμένης. Infra lib. secundo
apertius hoc dicitur. ὀρθὸν εἶναι χρὴ, ἀχὶ ὀρθῶ-
μενον. Neq; obuijs quibusq; cogit) sen-
sum extuli. Græca enim sunt corrupta.
ἀλλ' ὁ μόνον τὸ προαπέσημόνον τὸ uidentur
abundare.

adulationem compescebat.) ἐπ' αὐτῶ
σαλιῶαι. credo scriptū fuisse συσαλιῶαι.

Quippe uir quid ex usu.) ἢ τοῖς τοῖς τοῖς
ἀνθρώποις uitiosè, lego, ἢ τοῖς τοῖς τοῖς, καὶ ἀν-
θρώπου.

Nó utebat̄ alieno tēpore.) diui nauī
hoc loco, (ὅτι γὰρ ἀνωρεῖ λήσῃς. qđ est fortè
ἀλώ.) sicut & in sequuti periodo. ubi
quidē pro τόπῳ τρώπῳ legi. & ubi est
ad sudorem usq; planè nõ intelligo. sunt
enim salæbrosa hæc.

Sicut Chresæ.) ὡσεὶ ἐρχήση. soleo asteri-
sco notare, quæ manca suspicer. forte
est, quõ utaris. χήση. mutilus est locus.

Hæc in Quadis.) puto solitū annota-
re, quibus in locis singula esset commen-
tanus. sic ad finem libri secundi est, Car-
nunt ea esse scripta. Sequētia cum prio-
ribus non cohærent.

In librum II.

Ethic initium uidetur deesse, & ubi
est, ὅτι χρεῖ ἀνταῖς, nihil adest, ad quod illud
ἀνταῖς referri possit.

Si quis eatenus eius suauitatem.) τὸ νό-
σιμον est in Græco, quod uocabulum dul-
cedinē significat νόσιμον enim est reditus
in patriam, qua nihil esse dulcius Ho-
merici Vlissis testimonio receptum est.

Vtitur

Utitur eodem modo Lucianus πρὶ πέν-
δος· τὰ μὲν γὰρ ἰδί τῶν καθαγιασμένων καὶ αὐτοὶ
ἄρατε οἶμαι, ὡς τὸ μὲν νοσιμώτατον τῆ πῦρ σκευ-
ασμῶν ὁ καπνὸς πῦρα λαβῶν, ἄνω εἰς τὸ οὐρα-
νὸν οἴχεται.

Anima uaga est.) ἢ δὲ ψυχὴ ῥεμβός. Est
autem altera lectio annotata ῥεμβός, quā
probauī, & secutus sum: neque enim ui-
detur philosophicum esse, animam ῥό-
βο (quæ est figura quatuor æqualium la-
terum, non tamen rectangula) compara-
ri. At ῥέμβῳ uagus est, & ῥέμβεσθαι uaga-
ri, & incuriè rebus uti, quo uocabulo i-
pse suprà usus est sub initiū libri huius, ἄ-
παυσαι ῥεμβόμην, ac uagari desine. Plu-
tarchus Πόρειο, ῥεμβόμην γὰρ τοῖς πράγμα-
σι τῆ πρὸ πένναν καταμαθῶν. animaduertēs
Perpennam uagari, & incuriè rem gere-
re. Idem in Fabio, ῥεμβόμενῳ ἀπὸ τῆ στρατοπέ-
δου, qui sæpe à castris aberat uagans a-
liò, ad scortum nimirum suum comme-
ans identidem. Porro autem adiectiua
masculini generis, substātiuis foemininis
addi Græco more, non est inusitatū. sūt-
que multa à Budæo annotata eius rei ex-
empla. In somnij & fumi) ὄνειρῳ ἢ τύφῳ.

Scio *τύφος* esse fastum, superbiãq̃ inanẽ. Sed ea significatio huc nõ quadrat. Ver ti ergo fumum, id enim uidetur *τύφος* p̃ priè significare, seu caliginem ab igne prouenientem, cui uana elatio animi at- que fastus quum sit simillimus, commo- dissima translatione *τύφος* Græcis dici- tur. Frequenter. n. res leues ac fluxæ fu- mo comparantur: atq̃ in Psalmo etiam Davidis est: sicut fumus dies mei. Ceterũ & si non recordor *τύφος* me pro fumo le- gisse, tamen id quod dixi, uerbo *τύφος* satis testatũ relinquitur, cuius est apud poëtas Græcos usus. Adducam unum exemplum, quod in præsentia succur- rit, ex Apollon. ἀργοναυτικῶν β. ὕδι πρὸ ἧ λε- γνυμένω κατωνῶ τυφόμενα πέτρης ἕκασ ἀΐσσοι. de apibus loquit̃. Ibi scholiastes. κατωνῶ τυφόμενα, ἀντὶ τοῦ καπνιζόμενα. (& sic pau- lò suprà exposuerat τὸ τυφόμενα.) σημαί- νει δὲ καὶ ἵ καίομαι.

Carnunti.) Vrbs Pannoniæ fuit o- lim celeberrima, hodie (ut existimatur)

In librum III.

Tempus sit uitam relinquendi.) ἕξακ-
τέον αὐτῶν. Est autem ἕξακτεῖν ἑαυτῶν. sibi ip-
 mor

mortem consciscere apud Græcos scri-
ptores. quæ significatio quia huc pa-
rùm quadrare uidebatur, mollioribus
usus sum uerbis.

Oliuis maturissimis.) In Græco legi-
tur *στυπέσι*, scribédum *στυπέσι*. Sed
& *στυπέσι* legi potest (quæ lectio erat
in margine annotata) ut sint oliuæ præ-
maturitate iam de arbore decidentes:
quarum similitudine usus est infrà libro
quarto.

Leonis supercil.) *ὑδισκώιον*. Scholiast.
Homeri exponit ἡ σιωφρῦωμα ἡ μετώπῃ,
quod est superciliorū in frōte cōmissurā.
ait ὅθι hinc uerbū *σκύζεσθαι*, quod est irasci,
deductū. Nā Homer. leonē iratū descri-
bēs. *ιλιθ.* ita habet. *Γαῦν δὲ τ' ὑδισκώιον κεί-
τω ἔλκεται ὅσῃ καλύπτῳ.*

Castis oculis.) Secus quàm Sophocli.
qui apud Ciceronem à Pericle reprehen-
ditur ob formam pueri laudatam, ἢ ocu-
los abstinentes non haberet. *i.* Officior.

Democritum pediculi.) non memi-
ni me hunc exitum Democriti legere a-
pud ullum idoneum authorē. & quod
est *σωκρατικῶν ἄλλοι φθῆρες.*

(Socratē alij pediculi.) id multò minus uerum est. Ac de Socratis quidem morte cū ex Platone ac Xenophonte abūdē cōstet, audacter cicutam nominaui, Democritum reliqui, ut erat in Græco.

Declinanda est uanitas) ποδειία. atq; haud scio, an in hac significatione usi sint Græci authores antiqui. pro fugere & declinare etiam D. Paulus usurpauit, ad Timotheum poster. cap. 2. τὰς δὲ βεβήλους κηνοφωνίας ποδειίασο.

A temeritate alieni.) ἀπροπήσιαν. uacuitatē temeritatis. πρὸ πησιαν enim πρὸ πέτειαν dicit: Sic infra libor III. ἀπροπρωτῶ est, circūspectus, nō temerarius.

Itaque ad finē.) εἰς θέλος. lego εἰς τέλω.

Androgynis.) hoc est ijs, qui ambiguo (ut Liuius loquitur) inter marem & foeminam sexu sunt nati. Græcum retinui, quia est & appositum, & Latinis authoribus, ipsoq; Ciceroni etiam usurpatū. aliās Hermaphroditos uocat, &c.

Nihil non turpe.) Desunt hæc in Græco.

In librum III.

Cum exceptione quadā.) nimirum,
ut

ut agat, quantum homini fatum & res
permittit *προφίτα*. μεθ' ὑπεξαίρεσις. Por-
rò ὑπεξαίρεσις rectè uerti exceptionē, ut
ex loco Plutarchi patet in uita Numæ,
ubi scribit quorundam sententia ponti-
fices à potentia seu potestate denomina-
tos, quòd uocabulū haberet uim excep-
tionis (ὑπεξαίρεσις ibi legis) indicandæ: quæ
scilicet pontifex rem sacrā, quantū eius
omnino fieri posset *παύει*: nec ei frau-
di esset, si graue aliquod impedimētum
incidisset, quo minus sacra perpetraret.

Ad mentem eam quæ est reliquarum
origo.) λόγος *παρανομίας*. paulò infrà cla-
rius dicet de hoc fol. 26.

Ac qui secundum bonum.) ἢ τὸν ἀ-
γαθόν. fortè *Ἀγάθων*. quod maximè uide-
tur cōfirmare articulus τὸν masculinus:
& uerba quæ sequuntur, omnino uidē-
tur ex aliquo poeta desumpta. Agatho-
nem uerò fuisse poetam satis constat ex
Aristophane: citantur quæ eius uersus ab
ipso Aristotele, lib. *ἠθικῶν* *νικομ.* 5. porrò
quid sit μέλαν ἢ θύρα nigri mores, infrà ipse
describit.

Nisi ratione cuiusdam dispensatio-

nis.) locus est deprauatus, atq; ideo ob-
scurus. Nihil eò plus còfert.) μή ποτε ἄμει-
νον τ' ἀναγκάια, nisi fallor, sensus ipse ostē-
dit esse legendum μηδὲν ἄμεινον τδ.

Eius quoq; exemplū recolēdū.) Hęc
còparatio est interpolata, nec coherent
inter se quæ sequuntur. Non tanquã si
dormitemus.) Sensus est: perficiendum
strenuè, quod recto consilio agendū su-
sceperimus, neq; in medio actu desisten-
dum, aut titubandum. Nam in somnis
sæpe imaginamur nobis aliquid agere,
nihil tamen efficimus, sed (ut pulcherri-
mè expressit Maro) - in medijs conatib.
ægri. Succidimus, non lingua ualet, non
corpore notæ Sufficiunt uires, nec uox,
aut uerba sequuntur.

Quot urbes mortuę.) Ita Seruius Sul-
pitius in consolatoria ad M. Tullium e-
pistola, de Corintho, Athenis, & Mega-
ris loquitur, quum uno loco tot urbiū
cadauera proiecta iaceant.

Helice.) Vrbs fuit Achaie, in sinu Co-
rinthiaco sita. Hęc à mari absorptã testat
Polyb. lib. 2 Plin. nat. hist. lib. 2. cap. 92. &
Quid. 15. Metamorph.

Siqueras Helicē, & Burim, Achaidas urbes, Inuenies sub aquis, &c.

Pompeij & Herculanium oppida fuerunt Campaniæ, haud procul à Vesuuiomonte, ut Plin. ostendit lib. 3. cap. 5. quorum de interitu nihil habeo compertū, nisi fortè conflagratione Vesuuij mōtis (quæ accidit Titi Vespasiani ætate, & in eius uita à Dione describitur) perierint.

Quod heri fuit piscis.) In Græco est *μυξάειον*. piscem aliquem innui ex eo *φτάειχθ* sequitur, conijcio, certi nihil habeo. Similis esse debes. promontorij.) Hac similitudine Cicero eleganter usus est, ad Papirium Pætum scribens de fortuna: Quam existimo leuem & imbecilem, ab animo firmo & graui, tanquam fluctum à saxo frangi oportere.

In librum V.

Indignari, cunctari.) *γλιχρδύεσθαι*. *γλιχρδον* est lenē, tenax. itaq; suprà ad finē libri prioris, *γλίχρως γινέσθαι τριβειν βελ ζω* dixit, diu uiuere. Quare hic *γλιχρδύεσθαι* uertendū putauī, cunctari, hoc est, agrè

ac nulla cum alacritate suum officiū fa-
cere: quod uitium suprā etiam dānauit.

Leuem esse.) πρὸς πρὸς δὲ ἀδύατα. Suidas ex-
ponit προπετεῖμ. & πρὸς πρὸς εἰαυ, βλακείαν καὶ
προπέτειαν, hoc est stultam & inanem te-
meritatē, seu leuitatē, ubi non ut ex usu
est, sed ostētationis uanę gratia quicquā
agit. D. Paulus 1. Corint. 13. ἡ ἀγάπη ἔστι πρὸς
πρὸς δὲ ἀδύατα. Charitas nō est leuis, aut nugax.

Atheniensium erat hoc uotum.) Et si
locus non est plenus, tamē satis apparet
eum uoluisse improbare commune il-
lud & damnosissimum uitium, quò ple-
rique tantūm ea curant, expetunt, & o-
ptant, quæ sibi ipsi priuatim profint: ni-
hil solliciti de communi bono. Id uerò
uitium, omnium ferè quæ sunt in rebus
publicis malorum causa est & origo. At
pleri quæ hodie tales esse laborant, qui su-
ra inquam genu longius abesse dicant,
(ut est apud Theocritū) & quorum hoc
sit uotum ἄνθρωποι μοί τι γένοιτο. mihi ipsi ali-
quid boni contingat, secus quàm ab ani-
mali ad societatem ciuilem nato fieri de-
beat. Præclara fuit apud Persas lex ea de
re lata, quā Herodotus his uerbis refert
ἐαυτοῖς

ἑαυτῷ μὲν δὴ τῷ θύοντι ἰδίῃ μοῦνῳ, ὃ οἱ ἐγίνετο
ἀρεῖα ἀγαθὰ. Ὁ δὲ πᾶσι θεῖσι πέρσῃσι κατδύ-
χεται δὲ γίνεσθαι, ὡς βασιλεῖ. γὰρ θεῖσι ἅπα-
σι πέρσῃσι καὶ αὐτὸς γίνεται. Hoc est. Perse

quum rem sacrā faciūt, sibi ipsi priuatim
aliquid boni precari religio est. Cæterū
omnibus Persis, ac regi prosperitatem o-
ptāt. Quippe inter uniuersos Persas, ipse
quoque unus est. Et diuina est apud Eu-
ripidem Menœcei se pro patria deuotu-
ri sententia, quam adscribam, ut hic An-
tonini locus rectè intelligatur:

Εἰ γὰρ λαβὼν ἕκαστος, ὃ, τι δυνάει τό τις
χρησὸν, διέλθοι ἄστυ, ἢ εἰς κοινὸν φέροι
Γατρίδι, κακῶν αὐτῆ πόλεις ἔλασθ' ὄνων

Γερωμέναι, τὸ λοιπὸν δύτυχοῖσιν αὐτῶν. id est,

Si quilibet, quantum queat boni, lubēs
Patriæ offerat, donec ὅτι publicè rei:

Haud totidē euenient ciuitatibus mala,
Sed accident in posterum res prosperæ.

Itaq; Athenienses iniustè & illibera-
liter suis tantū agris pluuiam & fertili-
tatem poscebant: qui si omnibus homi-
nibus felicitatem & successa omnia op-
tassent, & humanæ rationē societatis ha-
buissent, neq; cōmuni prosperitate exclu-

clusi fuissent. Totum enim mutilatur.)

πυρῶτα γὰρ ὀλόκληρον. non πυρῶτα.

Neq; tibi est ad philosophiam.) Sensus huius loci habet nonnihil obscuritatis: uidetur aut hæc esse sententia: Si quid institueris agere secundum rectam rationem, & euentus consilio tuo non responderit, non debes idcirco tuum propositum danare: sed potius cogitare, quæ multa in rebus humanis sint, & accidere queant, quæ obstet, quo minus id quod quæris, consequaris. Itaque conscientia boni propositi, & rationum rectè ductarum animus est confirmatus: ferè dum quod fors fert humana, & rerum caducarum conditio. Hæc tibi in promptu sunt habenda, iam multò antè ex philosophia petita, atq; ad usum præparata: ne tū demum consiliū & præceptū uelis petere à philosophia, cū eo sit utendū. est. n. hoc parū prudētis. Ita quæ lippitudine laborat, aut alio morbo, remedia habet præparata & instructa, quibus ingruente malo utant: non tū demum ea quærent, aut circūspiciunt, cū eorum usus est. Et in prælio aut dimicatione non emit, neq; acuit gladius, sed usurpatur. Videturq; oīno id uelle Antoninus

toninus dicere, quod est apud Plutarc.
 (Probl. Rom. 85) his uerbis. δὲ γὰρ πρῶτα κε
 ναλαμείσας πράξειν, ἀλλὰ μὴ πρῶτα κλυαζεῖσθαι
 πράξοντας. ὡς Μύσων πρὸς Χίλωνα ἡ σοφὸν
 εἶπεν, γνῶντες δὲ τὴν δεινότητα τεκταίνονται. Hoc
 est præparatis quæ ex usu sunt, agendum
 est, non inter agendū præparanda ea qui
 bus opus est: id est Myso Chiloni, ei qui sa-
 piens est usurpatus, dixit, hyceme uetila-
 brum fabricans.

Quod non sub hæc referatur.) Verba
 in Græco non cohæret. Loqui uideēt de
 uulgi deprauato iudicio, ea quæ uident
 neq; sunt tamē, bona ueris bonis præfer-
 rēti. Id fit ex imperitia: idēq; accidit his,
 quod Plato alicubi ex Stesichoro citat,
 Troianos cū uerā Helenā non cogno-
 scerēt, de idolo eius siue inani figura de-
 certasse.. Quod idem fabula Ixionis cū
 nube, quam Iunonem putabat, concum-
 bentis poetæ delineant.

Ex forma & materia.) Formam dixi,
 quod author ἡ ἀπειροθεῖα. i. id quod cau-
 sæ uim & naturam habet. Ceterū mate-
 riā, quasi patiedi, formā (quæ τὸ τί ἦν εἶναι,
 εἶδός, γνῶσις, γνῶσις, philosophis di-
 citur) agendi & efficiendi uim habere,

notum est ex Physicis. Porrò autem de rerum caducarum perpetuitate, quam habent continenti formarum naturalium in materia successione, perpetuisque rerum mutationibus, copiose est ab Aristotele cum alibi, tum in libris de ortu & interitu disputatum.

Ratio & rationalis.) ostendit in rebus humanis non esse eam, quæ est in scientijs & artibus, certitudinem atque constantiam & perfectionem. Hoc ipsum est quod Aristoteles initio suorum ad Nicomachum Ethicorum, tam accuratè docet atque monet, non esse eandem quæ est in alijs, in philosophia morali demonstrationum & præceptorum certitudinem requirendam: sed ratione materiæ subiectæ omnia examinanda. Adscribam verba Platonis, eandem rem optimè explanantia, idque Latinè: Dissimilitudines (inquit) cum hominum, tum actionum, rerumque humanarum tanta, ut nihil ferè in his ne uno quidem momento quiescat, ac persistet, inconstantia efficiunt, ne qua de ijs omnibus ars, & quæ omnibus temporibus congruat, tradi possit. His
infert

infert Antoninus, cōsequens ergo esse,
ut finis hominis non in rebus extra ipsū
positis, ac non uerè bonis, & mutabilib.
collocetur. Quod autem κατὰ θωσεις re-
ctas effectiones conuerti, Ciceronem se-
quutus sum authorem, qui ita extulit li-
bro De finib. bon. & malorum tertio.

Eum ὅς ferre.) ἀνακτέορ. legi ἀνεκτέορ.

Ei qui hircum olet.) γράσωνι est scribē-
dum, non θρασωνι. γράσθ est foetor ille,
qui hirsutis (ut est apud Horatium) cu-
bat grauis hircus in alis. αὐτὸν ἡμῶν ἢ γρά-
σορ δὲ ἰσομνησί. milites Alexādri de Per-
sis, pugnam inituri. Plutar. Apophtheg.

Aequum te præbuiſti.) εἰς ὅσας ἢ ἀγνώ-
μονας ἀγνώμων ἐγγύθ. ego ὄβγνώμων lego.
quid enim erat laudis, malis se malū præ-
buisse? præsertim quum sæpius iam mo-
nuerit, uitia hominū nobis esse ferenda.

Climatibus terræ.) Alludit ad uersus
Hesiodi α. ἄργων, quos adscripsissem, nisi
fatis notos esse putarem.

Cum hominis, omnisq; ratione prædi-
ti animalis.) Loquitur ex sententia phi-
losophorum, qui λογικὸν ζῶον, animal ra-
tione instructū nō soli homini, sed Deo

etiã dæmonibus, & heroibus genus cõ-
stituerũt, de quo multa legi possunt híc
inde apud Plutar. præsertim uerò in lib.
πρὸς τὴν ἐκλελοιπότων χρησθειῶν.

In librum VI.

Quàm ut in terram utcunq; redigar.)
Non enim tantùm sacræ literæ docent
hominem esse ex limo creatũ, foreq; ut
in eundem redigatur: sed & antiquissimi
philosophi originẽ nostram eodem re-
tulerunt. Hinc Prometheus dicitur è li-
mo formasse hominẽ, de quo nullus nõ
mentionẽ facit poeta. Et apud Homerũ
Menelaus Græcis duellũ cõtra Hectorẽ
detrectantib. iratus, mortem eis ignobi-
lem imprecatur his uerbis, *ἄλλ' ἡμεῖς μὲν
πανταίτες ὕδωρ ἢ γαῖα γήνοιδε*, Vos in aquã
& terram cunctos conuertier opto.

Vide quid agãt homines.) Quæritur
de iniquo hominum iudicio, qui cùm
alijs præsentibus laudem meritam testi-
moniumq; uirtutis inuideant, ipsi ab ijs
quos nõ uiderũt, laudari uolũt, cũ nihil
inde fructus possit ferre, iã antè mortui.
Facit hoc egregiè ad famã conténendã.

Non indignamur.) *ὅτε ὑδισμακινόμεθα.*

in malam partem usum uocabulo hoc
& ipse puto, & sententia testatur. Non re-
cordor me apud uetustiores authores
hoc uocabulū ita sumptū legisse: Appia-
nus quidē Alexandrinus, haud inerudi-
tus scriptor eodē modo usurpauit lib. 5.
ἐμφυλίῳ, de milite loquens, qui ludis in
subsellia equitū ascenderat. ὁ θυμὸς ἐπεσι-
μῶν αὐτοῦ, ὃ ὁ καὶσαρ ἔσφαλιώτῳ ἀνέστησε. Po-
pulus murmure indignitatē rei testatus
est, & Cæsar militem inde abduxit.

Inhumanum esse uidetur. Hic locus
idem, sed paulò obscurius, uidetur do-
cere, quòd Cicero ad Lentulum de Pla-
tonis sententia his uerbis monet: Id enim
iubet idem ille Plato, quem ego autho-
rem uehementer sequor, Tantum con-
tendere in republica, quantum probare
ciuibus tuis possis, uim neq; parenti, ne-
que patriæ afferre oportere.

Vide ne à præsenti statu deiectus.) In
Græco est. οὐρα μὴ ἀρῆσαι τῶν βασιλέων, μὴ βαφῆς.
posterius est: ne mergaris. quid autē sit
ἀρῆσαι τῶν βασιλέων (si, quod nō iudico, Græcū
est, aut omnino non deprauatum uoca-
bulum) nescio. Neque uere or ne significet

imperio aut summa rerum deponi, ἀπὸ τῆς
καίρας. neq; enim uel etymologia hæc
auditu digna, uel sensus loci esset ullus.
itaq; liberè mea uerba supposui.

Antonini discipulū.) Pij scilicet, qui
antecefferat eum in imperio.

Quæ uultus serenitas.) τὸ εὐόδιον τοῦ
προσώπου. legi εὐόδιον.

Aut Aesculapius.) uidetur aut mēda
esse in hoc uocabulo, aut certè pro sole
hic quoque positus esse.

In librum VII.

Velitationes.) In Græco est ἀσπασμοί.
quod tamen uocabulum fateor me
nō satis intelligere. ἀσπασμὸν quidem hastam
esse uel pueri sciunt, item ἀσπασμὸν esse e-
ius patriū casum: ut ἀσπασμοίς uidea-
tur esse hastiludium (quod barbari uo-
cant) id est concertatio hastis quædam
inita. Sed haud scio quā huc id quadret.
Videtur autem his omnibus humanæ
uitæ uanitatē & uarietatem uoluisse
demonstrare.

Quàm multi quondam fuere.) Aliun-
de huic loco uidetur hæc à librario esse
intercalata: incommodè profectò, cūm
alioquin

aliòquin sequentia optimè cum prioribus cohercant, in quibus ostendit nonnūquā ubi propriæ nos vires destituunt, auxilium aliorum non asperandum esse, dummodò nostrum officium faciamus. Etenim & Homericus ille diomedes socio adiuncto sperabat se propositum negotium rectiùs confecturum, unde est illud *σὺν τε σὺν δὲ χρομείω*, usitatum bonis auctoribus, explicatumq̄ ab Aristotele libro 8. Ethicorū de amicitia disputaturo.

Est aliquis te peritior.) Adnotatū est hoc loco à librario, nō esse hīc nouæ initium tractationis, sed cohæreere cum hic, quæ ante ea quæ ex Platone sunt hic translata, præcedebāt. Sed quia illa ipsa erant mutila, id quidem non uideo. Quoniam *καβαλλῶν τζορ* luçtatores dici puto *πρὸ τῆς καταβάλλειν*, deijcere.

Omnis animus, inquit ille.) nimirum plato, in protagora.

Salaminium.) Leonem nomine, quæ ad cædem ab eo duci Quitias Tyrannus uolebat, uide diogenem Laert. In eius uita.

FINIS.

MARINI NE
APOLITANI DE
PROCLI VITA ET FOELICI

*tate Liber : nunc primùm Innominato
quodam interprete, in Latinum ser-
monem conuersus, adiectis
etiam Scholis.*

TYPOGRAPHVS LECTORI.

V M. in eodem codice manuscripto M. Antonini libris, Marini Proclus quoque contineretur: mihi quoque coniungere uisum est, praesertim cum neque magnus Marini hic libellus esset, neque antehac typis aeditus, quod sciam: & argumento ab Antonini libris minimè alienus.

DE MARINO HAEC SVIDAS.

MARINVS Neapolitanus Philosophus & Rhetor, Procli Philosophi discipulus & successor, Procli praepceptoris sui uitam tum profa tum carmine condidit: & quaestiones quasdam Philosophicas: Scripserat etiam Philebi Platonis enarratione copiosam, super qua cum Isidorum Philosophum consulisset isque praepceptoris (id est Procli) commentarium satisfacere dixisset, mox librum igne combussit. Et forsitan etiam in Parmenidem Commentarium perdidisset, cum ab eodem Isidoro Procli in eundem dialogum tractationem meliorem esse conuinceretur: nisi iam editus fuisset.

SCHOLAE PLATONICAE ATHENIS SVCESSIO.

PLVTARCHVS Næstorij filius, Atheniensis Philosophus, quem Marinus Magnum cognominat. Syrianus Alexandrinus Philosophus: (de quo Suidas in Syriano & in Ammoniano.)
Proclus Lycius uel Byzantius potius.
Marinus Neapolitanus.

MARINI NE

A P O L I T A N I

P R O C L V S V E L

de felicitate.

I magnitudinem animi, uel
cæteram dignitatem Procli
nostri temporis Philosophi
considerassem, tum quibus
rebus instructos, quaq̃ facultate dicen-
di præditos esse conueniat, qui sibi ui-
tam illius describendam sumant, deni-
que ad meam respexissem inopiam di-
cendi, rectius esse iudicassem me conti-
nere, [1] fossasq̃, q̃ aiunt, non transilire,
ac tantum orationis declinare periculũ.
Iam uerò in hoc non habui tam exquisi-
tam rationẽ mei, cùm cogitarem, quòd
etiam in templis, qui ad aras accedunt,
nò paria singuli sacra faciant, sed alij tau-
ris, uel capris, cæterisq̃ generis eiusdem
curent, ut Deorum, quorum illæ sunt a-
ræ, non indigni sint beneficentia: item
hymnos efficiant elegantius, alij metro,

alij oratione soluta. cæteri uerò qui ni-
 hil eorum habent, quod offerant, sed
 uel placentem solum, & micam fortè
 thuris sacrificant, & breui compellatio-
 ne inuocationes expediunt, non minus
 alijs exaudiantur. Hæc inquam dum co-
 gitarem, & simul uererer ut est apud [2]
 Ibycum, ne, quid nò erga deos (sic. n. aie-
 bat ille) sed erga sapientem uirum delin-
 quens, laudem apud homines asseque-
 rer. etenim neque fas esse duco, quòd
 unus ego familiarium fileam, atque de
 eo non pro uiribus ea referam, quæ uera
 sunt, quem fortè præ cæteris loqui de-
 ceat. ac fortasse ne apud homines qui-
 dem gloriam consequar, quod non om-
 nino existimaturi sint, ostentationem
 me uitare uoluisse, sed quadam mentis
 inertia, uel etiam grauiori animi morbo
 ab instituto negotio refugisse. His om-
 nibus commotus aggrediendum mihi
 existimaui, ut aliqua huius Philosophi
 præclara conscriberem, cùm sint infini-
 ta, atque adeò uerissimè de eo comme-
 morentur. Auspicabor itaque non usi-
 tata scriptorum consuetudine, qui ora-
 tionem

tionem in capita distributam ordine pertractant, sed ipsam felicitatam beati uiri rectissimè uideor fundamentum iacturus orationis. Etenim arbitror fuisse eum felicissimum eorum hominum, qui multis antea seculis celebrati sunt non dico [3] sapientum beatitudine tantum, quamuis hanc omnium maximè possideret, neque eò quod illi [4] corporis bona quam optimè constituta fuerint, neque rursus ratione fortunarum, tamen si etiam istæ si cuiquam hominum, illi maximè contingerunt. omnium enim quæ dicuntur externa bona, magna superpetebat illi copia. sed perfectam, omnibus partibus absolutam & ex his utrisque constitutam felicitatem dico. Primum itaque secundum genera diductis uirtutibus in naturales, & morales, & politicas, iteque sublimiores, quæ in [5] purificatione uersantur & contemplatione, easque quibus ad aliquam deorum similitudinem peruenitur, quæ uerò sunt his etiam superiores præteritis, ut iam supra hominem positas, à magis naturalibus initium faciemus. Eas igitur om-

nes quibuscum si contingunt nascimur, hic quem laudamus, uir beatus, ab ipsis natalibus habuit naturaliter infitas. quarum uestigia etiam in extremo, & [6] instar ostrei sibi circumdato amictu, euidenter apparebant. Primum integritas sensuum singularis, quam prudentiam corporis nominant, sensusque præcipue digniores, uisus, & auditus (qui quidem à Dijs ad philosophiam, & ad commodius uiuendum hominibus dati sunt) huic per omnem uitam integri permanferunt. Secundò robur corporis, quod nullis frigoribus afficeretur, nec quicquam ex uitiosa, & neglecta ratione uictus, atque laborum conuelli, aut commoueri possit, quos die noctuque exhauriebat, dum precaretur, & libros euolueret, & ipse conscriberet, & operam daret familiaribus, & hæc uniuersa tam nauiter faceret, ut singulis tantum stude re uideretur. eiusmodi uerò facultatem, rectè fortasse quis fortitudinem corporis appellauerit. Tertia fuit illi uirtus corporis, pulchritudo, quam cum temperantia collatam, aliquam habere cum

ea affinitatem putant: & rectè . ut enim illam in quodam concentu & consensione consideramus animi facultatum: sic etiam hæc in corpore pulchritudo, ex quadam congruentia partium corporis, quibus agimus, intelligitur. Erat autem aspectu iucundissimus, quòd non tantùm esset hac egregia proportione præditus, sed hoc animi floridum de corpore instar vitalis lucis, mirum quantum resplenderet, ut nec oratione satis explicari possit . atque adeò quidem pulcher erat, ut neque pictorum quisquam illius assequi posset similitudinem, & omnes eius imagines, quæ circumferebantur, quamvis essent pulcherrimæ, tamen plurimùm à rei ueritate, quam imitarentur abessent. Quartam uerò, scilicet sanitatem respondere uolunt ei, quæ est in animo iustitiæ, & esse iustitiam quandam, & hanc in corpore, ut est illa in animo . Nihil est enim aliud iustitia, quàm habitus quidam, partes animi cõtinentis in officio. ita quæ inter

pugnantia corporum elementa concensum, concordiamque conciliat, sanitas à medicis appellatur. quæ quidem huic ab incunabulis usque tam bene constituta fuit, ut ipse diceret, sibi ut esset æger corpore, bis tantum aut ter, tam longa uita, annis uidelicet totis septuaginta quinque contigisse. quin & hoc satis argumento fuerit, cui ipse astiti, quòd cù postremo morbo detineretur, prorsus ignoraret, quænam essent illa ingruentia mala, quæ corpus inuasissent, propter magnam illorum insolentiam. Et quanuis hæc quidem sunt bona corporis, tamen uocauerit ea quispiam prænuncios & quasi comites illarum, in quas perfectam diduximus uirtutem, formarum. Iam uero primas dotes animæ, quæ à natura, sine præceptoris industria illi contigerunt, easque uirtutis partes, miraretur quis, in eo quales quantæque fuerint, quas Plato naturæ philosophicæ uult esse elementa. nam erat insigni memoria, & ingenio, & magnificentia præditus, comis, amicus, & quasi necessarius ueritatis, iustitiæ: fortitudinis, temperantiæ.

perantiæ . nequaquam enim prudens mendacium admittebat, sed oderat uehementissimè, fugam uerò mendacij, atque ueritatem amabat. ac me hercle necesse est, qui tanto studio ueritatem esset prosequuturus, ut eius statim à puero summè cupidus fuerit. est enim ueritas omnium bonorum principiū, dijs & hominibus. Sed & corporis uoluptates contempsisse, ac temperantiæ fuisse quàm amantissimum, conuincet uel solum ad perdiscendas disciplinas, ac studiorum omne genus desiderium, summaq; propensio. quæ sanè beluinam, atque illiberalem uoluptatem nunquam ingenerari sinunt, anima quidem ipsius ex seipsa synceram delectationem possunt excitare. Ab auaritia uerò, dici non potest quàm fuerit alienus, ut etiam parentum, quamuis ditissimorum diuitias puer contempserit, propter incredibile studium philosophiæ. quamobrem, & ab illiberalitate procul aberat, & à rerum cura minorum. cùm esset uniuersi & rerum diuinarum, atque humanarum studiosissimus. Ex tali mente nactus ani

mi magnitudinem, nihili faciebat humanam uitam, nec, ut alij, mortem quicquam esse graue putabat. omnia uerò quæ cæteris formidanda uidebantur, nequaquam pertimescebat, hac affectiōe sola naturali, quam non alio uirtutis nomine, quàm fortitudinis appellari conuenit. Ex his autem iam omnibus, etiam ijs, qui periculum illius optimæ indolis non fecerunt, constare arbitror, quod statim à puero iustitiam amauerit, iustus facilisq; fuerit, nequaquam in conuictu uel in contractibus difficilis aut denique iniustus. nobis certè quidem uisus est modestus, & elegans, non auarus, non illiberalis, non arrogans, aut timidus esse natura. Bonitatem uerò ingenij, atque ubertatem, nōne superuacuum fuerit commemorare? apud eos præsertim qui sciunt quiq; audierunt, quot pulcherrimarum disciplinarum plenus fuerit, quàm multa ipse pepere-rit, & in lucem hominibus ediderit, ita ut solus ex obliuionis poculo nihil bibisse uideatur. ea facultate memoriæ præditus, nusquam conturbabatur, ne-
que

que quod accidit obliuifcentibus, illi contingebat, nunquam excidebat ipfe ſibi, ut retinendis diſciplinis ſufficiens, & qui tantum illarum ſtudio delectaretur. Erat autem ab agreſti, & à muſis auerſa, atque horrida natura remotiſſimus, ad cultiora uerò maximè propenſus: etenim propter ſingularem in communibus congreſſibus, ac ſacris ſuis epulis, alijsquè actionibus urbanitatem, ac feſtiuitatem, ſeruata tamen honeſtate, ſuos familiares alliciebat, alacrioresquè ſemper dimittebat. His itaque omnibus, & alijs naturæ dotibus inde ab initio præditum, parit Marcel-la mater patricio legitimè iuncta. ambo Lycij, genere & uirtute excellentes. naſcentem excipit ac tanquam obſtetrici curat Dea tutelariſ Byzantij, quæ tum quidem illi ut eſſet, cauſa fuit, naſcenti ſcilicet in' ipſius ciuitate: poſtea uerò etiam ut bene eſſet, prouidebat, cum iam inter pueros & adoleſcentes annumeraretur. nam ipſa per quietè illi uiſa hortabatur ad philoſophiæ ſtudiū.

unde

unde uidelicet extitit illi tam propensus erga deam animus, ut illius potissimum sacra perageret, maioreque, ut ita dicam, cum furore, coleret instituta. Parentes denique natum deducunt in suam patriam Apollini consecratam Xanthum, quæ ipsa quoque patria illi quadam diuina prouidentia contingit. credo quod eum, qui omnium scientiarum princeps futurus erat, sub Musarum duce Deo educari, atque erudiri oportebat. Ibi tum elegantissimis moribus institutus morales uirtutes assequeretur, assuescens amare, quæ facere conueniret fugereque contraria. Tum uero Deorum amor, qui illum à natalibus summus comitabatur, manifestè apparebat. Nam cum quodam tempore, corporis aliquo morbo detineretur, & grauiter quidem ac uix iam, ut uideretur sanari posse, astitit ad lectum procerior adolescens, qui admodum iuuenis, & aspectu pulcher uidebatur, ut uel antequam nomen diceret, existimari posset esse Telephorum: se tamen prodens quisnam esset, nomenque pronuncians, attacto capite

te (stabat enim, caput in illius cervical reclinans) confestim sanitatem restituit ægrotanti, atque ita simul euauit. hoc ergo diuinum, eaq̃ diuina beneuolentia, tum sic puero exhibebatur. Breui spacio temporis cum in Lycia dedisset operam Grammatico, profectus Alexandria Aegypti, secum singulares morum uirtutes attulit, quibus etiam eius loci magistros, ad se diligendum permouebat. Quamobrem Leonâs Rhetor Isaurus, opinor, genere, inter complures, qui tum erant Alexandria, suæ professionis, clarus, non tantum suorum studiorum fecit participem, sed etiam domesticum habere dignatus est, curauitq̃ ut cibum unâ cum uxore liberisq̃ caperet, non aliter, quàm si ipse quoque sibi uerus filius extitisset. Perfecit autem, ut Principibus in Aegypto uiris innotesceret, qui mirificè delectati adolescentis acumine ingenij, & morum elegantia, atque integritate, eum inter amicissimos habuerunt. Eruditus est etiam ab Orione Grammatico, cuius fuerant maiores apud Aegyptios, sacerdotali functi munere,

nere, quiq̄ tantum in artis cognitione profecerat, ut ipse libros elaboraret, posterisque non sine fructu relinqueret. Romanorum quoque præceptorum scholas adiit, magnosq̄ fecit in ea lingua progressus. etenim principio deductus est ad studium patris, in quo ille summopere claruit, cum ex officio studium iuris tractaret in urbe regia. uehementer autem arte dicendi delectari cum esset adolescens uidebatur, cum nondum scripta Philosophorum attigisset, & magnam ex ea gloriam adeptus est, summamq̄ sui admirationem præbuit condiscipulis ac magistris, & propter sermonis elegantiam, atque in percipiendo celeritatem, & quod magis præceptoris habitum atq̄ industriam, quam discipuli præ se ferret. Dumq̄ adhuc scholam frequentaret, Rhetor Leonâs eum sibi itineris comitem adiunxit, profecturus Byzantium. quam ipse præfectionem suscipiebat, ut gratificaretur amico Theodoro, qui tum Alexandria præfectus erat, uiro urbano, & magnifico, & amanti philosophiæ. ille
uerò

uerò quamuis adolescens, hoc alacrius præceptorem sequebatur, ne sua studia interrumpere cogeretur. Sed, ut uerius dicam, bona quæpiam fortuna illum reduxit ad suæ natiuitatis principium. tum enim reuersum Dea ad philosophiam adhortata est, ut Atheniensium quoque scholas inuiseret. Reuersus autem prius Alexandriam, Rhetorica, cæterisque quibus ante studuerat, ualere iussis, sese qui tum ibi erant philosophorum sermonibus dedit. Frequentabat ex Aristotelicis Olympiodorum Philosophum clarissimum. in disciplinis autem Mathematicis se Heroni permittebat, uiro religioso, & qui rationum illarum, quibus eas tradi conueniret, erat peritissimus. ad eò uerò etiam hi uiri adolescentis moribus delectati sunt. ut Olympiodorus suam filiulam, quæ erat ipsa quoque literis instituta, illi despondere uoluerit, & Hero omnem ei suam religionem committeret, atque assiduum sibi conuictoré ascisceret. Cùm autem Olympiodorū audiisset, uirum
magna

magna facultate dicendi præditum, & propter suam in dicendo celeritatem et grauitatem rerum de quibus ageret à paucissimis auditoribus intelligeretur, exiens dimissa multitudine, omnia quæ dicta fuerant, suis consodalibus ad uerbum pene referebat, cùm essent plurima, ut quidam condiscipulorum mihi dicebat Vlpianus Gazæus, qui non minimam ipse quoque suæ uitæ partem in philosophia consumpsit. Quin etiam Aristotelis de arte differendi scripta magna facilitate perdidicit, quantumuis aggredientibus ea, uel ad [8] nudam tantum lectionem, difficilia. His itaq; cùm Alexandria daret operam, & in ijs quæ quidem præstare poterāt, illorum familiaritate frueretur, postquam in auctoris cuiusdam lectione, quam unà conferrebant, nisi sunt illi non pro dignitate, philosophi mentem interpretari, contemptis ijs gymnasijs, & simul memor illius nisi, quod Byzantij diuinitus contigisset, & exhortationis, Athenas contendebat, comitatus eloquentiæ & philosophiæ præsidibus Dijs, bonisque genijs;

ñijs. ut enim germana, & integra successio Platonis conseruaretur, deducitur à Dijs ad philosophiæ præsidem, ut manifestè declararunt sui aduentus initia, & omina diuinitus excitata, quæ apertè illi præfagiebāt illud munus à patre [i. à deo] et hoc cælitus futurum suffragium successio- nis. Nam ut ad Piræum appulit; id quod ciuibus esset nunciatum, Nicolaus qui post in arte dicendi floruit, tum uerò studebat apud Atheniensium magistros, descendit ad littus tanquam ad notum aliquem, excepturus illum; & hospitio, uelut ciuem recepturus, erat enim Nicolaus quoque Lycius. itaque deduxit ad ciuitatem. ille uerò, cum ex itinere lassitudinem sentiret, ad sacellum Socratis, cum nondum sciret, nec audiuisset, quod aliquo eo in loco Socrates coleretur, rogauit Nicolaum maneret ibi paulisper atque consideret, & si posset alicunde, aquam sibi ministraret, laborabat enim, ut dicebat, magna siti. statim ille, id quod non aliunde, quàm ex eo ipso consecrato loco curabat adferri, neque enim procul aberat fons sta-

tuæ Socratis. Bibenti tum ei, Nicolaus, idq; tum primū considerans, omen hoc est, inquit, quod in sacello Socratis confederis, & inde primam aquam Atticam biberis, tum ille confurgens atque exhibita reuerentia, ad ciuitatem pergebat. Cū iam ad arcem peruenisset, ianitor adfuit ad introitum, [9] repagula foribus obditurus, ut etiam ad illum diceret (ipsius autem hominis uerba referam) certè nisi uenisses, clausissem. & q̄ potuit omen esse manifestius, quod quæ minus Pollete, uel Melampode uel similibus egeat interpretibus? Sed hîc quoque despiciens Rhetorum scholas, quamuis ab ijs admodum expeteretur: ac si ob eam ipsam causam uenisset, incidit in principem Philosophorum Syrianum Philoxeni filium. erat simul in eo congressu Lachares uir multum in philosophia uersatus, & in ea studiorum huius Philosophi socius, in eloquentia uerò, tanta erat admiratione, quanta Homerus in arte poëtica. ille igitur, ut dixi, simul aderat. iam erat autem crepusculum uespertinum, dumq; inter se loquerentur

rentur sol occidebat. luna uerò ab inter-
lunio primùm apparere cœperat. quare
salutato hospite, tanquam iuniorem co-
nabantur à se dimittere, quò uidelicet
esset integrum, ut ipsi seorsim deam ado-
rarent. at ille non longo spacio progres-
sus, conspicatus ipse quoque ex eadem
domo lunã apparere, depositis ibi, quæ
habebat, calciamentis, illis inspectanti-
bus, Deam salutabat. Hic Lachares uehe-
menter admiratus adolescentis fiden-
tiam, alloquens Philosophum Syrianũ,
hoc est illud, inquit, quod diuinè dixit
Plato, de magnis ingenijs. Hic, inquit,
aut magnum dabit bonum, aut quod est
ei contrarium. atque talia quidem, ut de
multis pauca referam, Philosopho signa
diuinitus contigerunt cùm primùm A-
thenas uenisset. Syrianus autem illum
deducit ad magnum Plutarchum Ne-
storij filium, qui cùm uidisset adolescen-
tem nondum annos uiginti natum, au-
diuissetq; illius amorem, ac desiderium
philosophicę uitę, magnopere illi placu-
it, sicut eũ continuò studij philosophici
participem fecerit, quanuis ætate penè

prohiberetur. erat enim iam ualde senex. Prælegit igitur huic Aristotelis quidem de anima commentarium, Platonis autem Phædonem. hortatusque est eum Magnus, ut ea conscriberet, quæ dicerentur, usus adolescentis ambitione, tanquam instrumento, cum diceret, si quidem ea scholia absoluisset, futurum ut etiam Procli commentaria in Phædonem ferrentur. & cum adolescentem aliâs plurimum amaret, quod eius ad optima quæque studium cognouisset, tum etiam filium uocitabat, ac domesticum habuit. ut autem per quam temperantem uidit ab animalibus, hortatus est, ne ab ijs in uniuersum abstineret, quò etiâ corpus functiones naturales obire posset. idem quoque Syriano de ratione uirtus adolescentis commendabat. at ille seni respondit, ut nobis retulit diuinum illud caput [scilicet Proclus] Siue illum discere, quæ uolo, cum ea frugalitate, ac tum si uoluerit, moriatur. Tantam habuerunt eius, in omnibus rebus, magistri curam. senex autem circiter

citer biennium post illius aduentum uixit, & moriens adolescentem suo successori Syriano commendauit, quem admodum & Archiadam nepotem suum, ille uerò cùm eum suscepisset, non tantum in literis multùm iuuit, sed etiam domesticum quod ad cætera, & uitæ philosophicæ socium sibi asciuit, cùm eum talem inuenisset, qualem iam diu quæsisset auditorem, & successorrem, & qui plurimis literis, humanis diuinisque percipiendis aptus esset. itaque breuiore quàm biennij spacio, omnia Aristotelis opera unà cum eo perlegebat, Logica, Ethica, Politica, Physica, itemque scientiam Theologicam. In his uerò satis institutum, ut quibusdam tyrocinijs, paruisque mysterijs, ad ipsam Platonis deduxit sacram disciplinam, & ordine id quidem, neque, quod aiunt, transcendentem pede. utque spectaret apud eum uera mysteria curauit, animi non caliginosis oculis, & mentis integra, & ab omni labe purissima speculatione. atque ille quidem die noctuque, uigilijs, exercitationi, ac studio incumbens, cùm ea quæ dicerentur compen-

diosè adhibito suo iudicio conscriberet, tantum exiguo tempore profecit, ut annum agens uigesimalium octauum cum alia multa conscripserit, tum illa in Timæum uerè concinna & eruditionis plena commentaria. Ex eiusmodi uerò institutione, mores quoque magis ornabantur, cum ut scientia sic etiam uirtutibus proficeret. ciuiles etiam uirtutes assequeretur ex Aristotelis libris Politicis, & Platonis de legibus, & de Rep. Sed ne in his contemplando tantum uersari, nihil autem uideretur operis aggredi, postquam ipse Remp. tractare impediebatur, quòd in maioribus occupatus esset, adhortabatur ad eam uirum religiosum Archiadam, simul instituens, & exponens illi politicas uirtutes, ac rationes. & quem admodum qui currentes incitant: sic eum hortatus est ut in sua ciuitate uniuersam Reip. in comune preestaret, & in singulos priuatim beneficia conferret, secundum omnes uirtutes, precipue uerò iustitiam. & re ipsa sui æmulationem in eo excitabat, cum suam illi liberalitatem circa diuitias, & magnificentiam declararet largiendo iam amicis, iam propin-

propinquis, & hospitibus, & ciuibus: & cum se nuuquam ab auaritia uinci ostēderet, & ad opera publica non pauca conferret. Moriens autem [10] hæredes Archiadæ substituebat ciuitates, suam patriam, & Athenas. Archiadas uerò tātus amator ueri cum ex domestica suorum consuetudine, tum ex huius amicitia extitit, ut nostri homines, si quando uelint illius mentionem facere, non aliter quàm religiosum Archiadam, celebranti uoce nominent. ipse quoq; Philosophus consultationes ciuiles agibat cum publicis conuentibus, ubi de Republica ageretur, interesset, sententiasq; dicebat prudentissimas, & cum principibus de iure conferebat, eosq; non hortabatur modo, sed quodammodo ea autoritate philosophica compellabat, ut suum cuique tribuerent. Habebat etiam publicè quandam de moribus Principū curam utq; sobriè imperarent, non tantum oratione uerùm & exemplo suo, per omnē uitam docebat, cum ipse uelut exēplar tēperantiæ cæteris esset. Ciuilis aut fortitudinis specimē prior

sus Herculeum edidit. nam cum esset in
 ipsum quasi pelagus & maximas nego-
 tiorum tempestates delatus, spiranti-
 bus ex aduerso integerrimæ uitæ uentis
 furentibus, grauer hic uir, & constan-
 ter, quantum uis periclitatus, uitam suã
 traduxit. & cum esset aliquando uiolen-
 torum hominum, perniciosa sibi, & periculosa
 improbitate multum exercitatus, Athenis
 relictis nefato aduersaretur iter instituebat
 in Asiam, id quæ non sine magno suo bo-
 no. ut enim eius quoque loci antiquio-
 rum rituum, quos adhuc retinuis-
 sent, non imperitus esset, hanc illi Deus pro-
 fectionis præbuit occasionem. nam &
 ipse quæ apud eos essent, diligenter co-
 gnoscebat, & illi si quid longi temporis
 interuallo neglexissent, docebantur, Phi-
 losopho nimirum, quæ ad Deos pertine-
 rent, accuratius referente. cum quæ hæc
 omnia faceret & secundum ea uiueret,
 tamen usque adeò latebat, quantum ne
 Pythagorei quidem, qui præceptum hoc
 authoris sui [ι]λάθε βιώσας inconcussum
 seruant. Annum uerò tantum uersatus
 in Lydiæ partibus, redijt Athenas pro-
 uidentia

uidencia Deæ philosophiæ præsidis. Sic autem, in eo fortitudo quoque natura primùm, tum consuetudine, postea doctrina, quæ rerum causas explicat perficiebatur. Item alio modo re ipsa, quem haberet usum in administranda Republica declarabat, dum proceribus literas scriberet, atque ita ciuitates uniuersas afficeret beneficio. huius mihi testes sunt illi in quos ea collata fuerunt, tum Athenienses, tum Argiui, tum alij aliarum gentium. quin & studia literarum hac ratione plurimùm promouebat, eorum qui literas tractabant curam suscipiens, principesq; poscens stipendia, & ut cuique pro dignitate præmia decernerentur. atque hæc quidem non temere nec ad gratiã faciebat, sed eos ipsos, quærat sibi magnopere curæ, cogebat, ut in sua quisque professione diligentissimè uersaretur, ipse singula eorum perquirens, & expendens. erat enim omnium satis instructus iudex. quòd si quem negligentius suum studium tractare comperisset, acerrimè reprehendebat: sic ut etiam uehementissimus uideretur, &

ambitiosissimus, eò quòd uellet simul, & posset omnia rectè diiudicare. & erat sane gloriæ cupidus. uerùm non erat id in eo, ut in plerisque, uitium, propterea quòd ad bona tantum respiciebat atque uirtutem. ac fortasse ne fieret quidem in hominibus quidquid præclarum, absque hac animi concitatione. Sed & erat uehemens: ne id quidem negabo. ueruntamè erat simul etiam lenis, nam facillimè placabat, et uel [12] momento suam iram demonstrabat esse ceream. eodem enim ferè tempore & in reprehendendo, ut ita dicam, totus efferebatur, & ut illis ipsis beneficeret, eorumque nomine intercederet apud principes animi quadam naturali coniunctione commouebatur, & quasi societate doloris. Opportunè quidè & hoc illius naturalis coniunctionis animi cum alijs peculiare exemplum in mentem mihi uenit. neque enim arbitrator de quoque hominum tale fuisse relatum. Nam cum esset inexpertus coniugij & liberorum (propterea quod nec desideraret, cum enim offerentur complures nobilissimæ & ditissimæ

quas

quas ducere potuisset, tamē ab his omnibus, ut dicebā, liber) tāta cura in familiares & oēs amicos eorūq; uxores & liberos extitit, ac si cōmunis aliquis pater, illisq; causa nascendi fuisset. singularē. n. cuiusq; etiam uitę curam gerebat. Nam si quando necessariorum aliquis morbo detentus esset, primū quidem Deos enixē pro eo supplicabat, cū sacrificijs, tum etiam hymnis, deinde agrotanti promptus aderat, conuocabat medicos, urgebat, ut si quid ab arte profici posset, quā citissimē experirentur, ipse quoq; nonnunquā inter medicos singulare quippiam proferebat, et ita iam quidē multos ex magnis liberauit periculis. Quāta uerō fuerit illius etiā erga seruos qbus plurimū usus erat, humanitas, q uult, ex testamēto beati uiri, potest itelligere. Ex omnib. familiaribus imprimis amabat Archiadā eiusq; cognatos, eo uerō potissimū nomine q genus duceret à Plutarcho Philosopho. deinde propter Pythagoricam amicitiam quam cum Archiada constituerat, quū illius & studiorū socius & pceptor esset,

esset. etenim horum amicitia multò uisa
fuit insignior, quàm amicitiarum illæ
duæ species rarissimæ, quæ ab antiquis
temporibus commemoratæ sunt. nihil
enim uolebat Archiadas quod non uel-
let etiã Proclus, nec uicissim hic, quod
non Archiadas. Sed iam uirtutis politi-
cæ generibus, quæ sunt ueris inferiora,
imposito suo fine, in quæ amicitia termi-
natis, ad purificantes uirtutes transea-
mus, diuersas à politicis. quànuis illæ
quoq; in eo uersentur, ut animum quo-
dam modo purgent, & quoad eius fieri
potest efficiant, ut quasi solutus ac liber
prospiciat humanis rebus, habeat quæ
cum Deo similitudinem quandam, qui
finis est optimus animi. Atqui nõ eodẽ
modo omnes separant, uerum aliæ ma-
gis aliæ minus. quando quidem & poli-
ticæ sunt quædam purgationes, quæ su-
os possessores, etiam dum hîc manent,
exornant melioresq; efficiunt, regentes
ac moderantes, & iram, & cupiditatem,
& omnes denique affectus, & falsas opi-
niones tollentes è medio: illæ uerò quæ
sunt his superiores, purificantes, in uni-
uersum

uerfum separant ab hac corporis massa
uerè plumbea, & ab huius mundi rebus
efficiunt facilem discessum. quibus etiã
ipsis hic Philosophus studuit per omnẽ
uitam qua est in philosophia uersatus,
cum & oratione doceret qualesnam es-
sent, quoquẽ modo parentur homini, et
suam ipse maximè uitam ad eas institue-
ret, & ea subinde faceret quibus animus
separatur, noctu & interdiu deprecatio-
nibus ac lustrationibus, & alijs usus pu-
rificationibus tum ab Orpheo, tum à
Chaldæis institutis: & impigrè uno quo-
que mense ad mare descenderet, eodem
nonnunquam etiam bis aut ter. His au-
tem exercebatur non tantum in uigore
ætatis. sed etiam sub occasum uitæ eam-
quẽ perpetuò consuetudinem, tãquam
statuta quædam obseruabat. Cibi uerò
potusquẽ necessarijs uoluptatibus uteba-
tur, tantum ut morbos euitaret, nequẽ ab
ijs infestaretur, erat enim in his multò
frugalissimus. imprimis ab animalibus
abstinentiam amabat. quòd si quando
tempus accidisset, quo uehemētius, ut
ea comederet, inuitaretur, tantum degu-
stabat

itabat, & parcè atque delibantis more. Sacris autem in honorem matris Deûm à Romanis, uel etiam prius à Phrygibus celebratis se purificabat singulis mensibus, Aegiptiorumq; nefastos dies diligentius obseruabat quàm illi ipsi, ac insuper certis diebus peculiariter ieiunijs uacabat propter aliquas apparitiones. mensis quoque ultimo die ieiunium, ne pridie quidem cænatus instituebat. Nouilunia uerò quàm splendidè quamq; sanctè celebrauerit, & omnium ferè gentium insigniora festa secundum cuiusq; patriæ morem sacrificijs ritè peregerit, & ex his nõ ut plerique otij cœperit occasionem, aut intemperantiæ, sed precum assiduarum, & hymnorum atque similiarum: declarant sui hymni qui non tantum eorum quos Græci uenerantur, laudes continent, sed etiam Marnam Gazæum celebrant, & Aesculapium Leontuchum Ascalonitem, & Thyan-dritem alium, quem Deum Arabes magna ueneratione prosequuntur, & Isidem quæ colitur Philis, ac denique alios omnes. etenim hoc erat illi ualde familia-

familiare ut semper diceret religiosissimus ille uir, decere Philosophum non unius cuiusdam ciuitatis, neque certarum tantum gentium institutorum ac rituum curam gerere, sed esse in uniuersum totius mundi sacrorum antistitem. Sic taque purus & sanctus erat, quantum ad temperantiam attinet. Dolores autem declinabat: quod si quando accidissent, leniter perferebat, eosque minuebat eos, quod non id etiam, quod esset in se optimum simul doloribus afficeretur. animi fortitudinem in his, postremus morbus satis ostendit: cum enim eo premeretur, torquereturque grauissimis cruciatibus, depellere tantos dolores conabatur. quamobrem saepe iubebat nos hymnos dicere, qui cum dicebantur, omnino remissio doloris erat & sedatio: quodque magis mirum est, meminerat eorum quae audiebat, quamuis oblitus omnium penere rerum humanarum resolutione corporis ingrauescente. Nos enim cum dicere coepissemus, ille suplebat hymnos,
& Orphici

& Orpehi carmina complura, nam hæc quoque nonnunquam præsentibus recitabamus. Nec uerò tantum in malis corporis perferendis tam constans erat, sed adhuc multò magis in his, quæ extrinsecus infortunia contingebat, quæq; uidebantur præter expectationem euenire. ut etiam de singulis quæ accidissent, ea diceret, Hæc talia sunt, Consuetum sunt. quæ mihi uidentur, aut tū potius uidebantur memorabilis esse sententia, & huius Philosophi animi magnitudinis euidentis argumentum. Iram quantum posset, prohibebat, ut uel omnino non concitaretur, uel ratio saltem non consentiret, sed præter uoluntatem altera animæ rationis expers facultas, modicè tamen & leuiter commoueretur. Quod ad uenerem attinet, ea secundum naturam utebatur, sed ita nimirum ut non ultra phantasiam procederet eamque leuissimam. Ita ex omnibus partibus seipsum colligens, & ad se se recipiens anima beati uiri, à corpore quodammodo discedebat, dum adhuc eo contineri uideretur. in ea fuit enim prudentia, non ut civilis, quæ uersatur in ijs
bene

bene administrandis quæ uel hoc, uel alio modo se habere possunt, sed ipsa per se syncera in contemplando scilicet, seq̃ue in seipsam conuertendo, nec uspiam consentiendo corpori. fuit in ea temperantia, quòd mala non atingeret, & ne mediocriter què afficeretur, imò prorsus ab omnibus affectibus liber esset. fuit denique fortitudo, quòd non metuerit suum à corpore discessum. Ratio uerò & mens cùm in eo principatum obtinerent, facultates autem inferiores se non amplius opponerent, iusticia purificanti, uita illius omnis ornabatur.

H.

F.

C

ANNOTATIONES IN MARINVM.

- I. **F**Offasqué] Pollux libro quinto capite trigesimo, de Pentathlo scribens ait, initium unde saltus fit dicitur βατήρ, finis autem τὰ ἔσκαμμένα. ὅθεν αὐτὸ τῶν ὄρων ὑπερπηδῶντων οἱ παροιμιαζόμενοι λέγουσι πηδᾶν ὑπὲρ τὰ ἔσκαμμένα. Multa de hoc prouerbio sunt apud Suidam annotata.
- II. **I**bycum] Sensus uidetur esse obscurior, sic autem intelligendus. Ibycus metuebat ne, dum captaret gloriam uulgi Deos offenderet: Marinus autem ueretur, ne, non Deos quidem, sed uirum sapientem offendat, dum studet suæ laudi apud homines. Ibyci Poëtæ Lyrici mentio fit in prouerbio Ibyci grues.
- III. **S**apientum beatitudine] Intel-
ligit animi bona.
- III. **C**orporis] Græcè dicit δὺζωίαν, quam ad corporis felicitatem refero, quæ consistit in sanitate, forma, robore. nam ζωνὴ teste Ammonio de stirpibus e-
tiam,

tiam, & brutis dicitur. ita ut in homine sit hæc uita animæ & corpori communis.

V. In purificatione uersantur] καθαρι-
πικῶν. de his uide Porphyrium apud Sto-
bæum in sermone de uirtute.

VI. Instar ostrei] Est periphrasis huma-
ni corporis. consimilis locutio reperi-
tur apud Platonem in Phædro, καθαροὶ
καὶ ἀσύντατοι τούτου, ὁ νῦν σῶμα ποδὶ φέρον-
τες ὀνομαζόμενοι ὀστρέου τρόπῳ δεδεσμευ-
μένοι.

VII. Quas Plato naturæ Philosophi-
cæ uult esse elementa] ait enim in Erinomide,
φύσεις ἄρισται, αἰτιῶν τε ἀνδρείων ἀγα-
μύαι, καὶ πρὸς τὴν σωφρονεῖν ἐνπειθεῖς, καὶ ἐν-
μαθεῖς, καὶ μνήμονες, καὶ φιλομαθεῖς.

VIII. Nudam tantum lectionem]
Id est, ut uel Grammatico more sensum
eruas.

IX. Repagula] ita uertimus τὰς κλεῖς.
neque enim semper partem corporis,
aut clauces tantum significant, sed etiam
obices uel repagula, ut Eustathius ad-
monet, cū ait, κλεῖδα θυρῶν λέγει ὁ κερῶ-
ν ἡ δὲ βλῆτα καὶ ὀχέα θυρῶν, ἢ γοῦν τὴν μοχλὸν.

X. Hæredes Archiadæ] τελευτῶν δὲ, καὶ μετὰ ἀρχιάδων ταῖς πόλεις καταλείποντες κτήματα, πατρίδι τε τῆ ἑαυτοῦ καὶ ταῖς ἀδύνασις, ambiguus sensus est. sic enim intelligi potest, ut aut hæredes Archiadæ civitates illas substituerit, aut quod præterquam quæ legarit Archiadæ, reliquerit civitatibus. priorem autem, ut probabiliolem, nos posuimus.

XI Λάθε βιάσας] Ita uiue, ut nemo sciat te uixisse. de quo dicto Plutarchus expresso, dicatúrne rectè disputat.

XII. Momento] Græcè, ὀσράκου ποδισροφῆ. fuit autem ludi genus, ut scribit Pollux, ὀσράκου ποδισροφῆ dictum, magisque uidetur ab eo sumptum adagium, quàm ab ostracismo suffragiorum genere. quamuis Erasmus Roterodamus dubitet ab utro potius ductum

sit.

ΜΑΡΚΟΥ
ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ-
ΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟ-
ΦΟΥ ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ
ΒΙΒΛΙΑ ΙΒ.

TIGVRI APVD AN-
dreae Gesnerum F.

3

ΕΥΓΕΝΕΣ

ΤΑΤΩ ΑΝΔΡΙ ΑΝΤΩΝΙΩ ΒΕΡΤΗ-

ΡΩ Βαυλίσσης Δεσπότη Κονράδ' Θ' Γεσ-
νήρος εὐ πράττειν ξὺν Θεῷ.

ΑΛΗΘΗΣ καὶ εἰλικρινῆς θεολο-
γία, θυγενέσατε ΒΕΡΤΗΡΕ, καὶ
ἀνθρωπίνης θυδαμονίας πῆ-
ρι δ' ἀγγισι, μετὰ τῆς ἁγίας
καταβολῆς θυθὺς, ὡς καὶ σὺ ἀ-
πειθῶς οὐδίας, τῷ πάντων ἡμῶν πῶ πάτορι καὶ
γενάρχη ἱερωπλάσω, πρὸ θεῶ ἀὐτῶ πρὸ δό-
θῃ. Εἶτα τῷ Σὴθ, καὶ Ἐνῶχ, καὶ Νῶε, καὶ λοιποῖς
πατριαρχαῖς ὡς διαδόχοις θείας ἐκείνης κληρο-
νομίας: ἕως μετὰ χρόνος συχνὸς τῷ θυσεβείῳ
Αβραάμω λαφύσερον ὁ θεὸς ἔν ἀμύντορα ἔλ ἀν-
θρωπίνης φύσεως ἐπήγγειλε, πῶσ τεθεῖς ἅμα
σημείον πῶλιτομῆς, σφραγίδα ἔλ δικαιοσύνης
καὶ πίσεως: ἔλ τὸ ἐκ θυτου ἐγγόνων τῆς τῶ σωτῆ-
ρος ἡμῶν γύναν πῶν γνοῖδα. ἔπειτα πάλιν
τῷ Μωϋσῆ, τῷ τῶν Ἰσραήλων ἡγεμόνι, πανθῶ ἀ-
πῆς θρησκείας καὶ ἱεραλικῆς διατάξεως πῶσ τε
θειμλῆς, ἀνεκαυνίδη. Τελυταῖον δὲ ὁ κύριος
καὶ σωτῆρ ἡμῶν ΙΗΣΟΥΣ Χριστός, θεῶ υἱός, σῶσ

4
καὶ ἡμῖν ὁμοίαν ἐνδυσάμεθα, καὶ πολὺν χρόνον
ἀνθρώποις πρῶσομλήσας, λόγοις τε τῆς θείας αὐ-
τῆς διδασκαλίας, καὶ ἔργοις θαυμασίοις, βίῳ τε
παντί, καὶ θανάτῳ ὑπὲρ ἡμῶν τριήμερον, τὴν
αὐτὴν ἀλήθειαν βεβαιώσας ὑπιστάσασθαι ὅτως, ὥ-
στε ἔμμετὰ ταῦτα πρὸς αὐτῆν ἔτι ἀμφοισβητοῦν-
τα, πάντῃ ἢ νῆπιον, καὶ ἀνήκουσον αὐτῆς, ἢ
ἄθεον εἶναι μοι διοκῆρι. Αὕτη δὲ ἡμῶν παρὰ τὸ σὸς δι-
δασκάλου κατηχήθημεν σοφία, ἣ μόνον πρὸς τῶν
τῶν θεῶν θεωρίαν καταγίνεται· ἀλλὰ καὶ τὰ ἡ-
θῆ καὶ τὰς πράξεις τῶν ἀνθρώπων διδύνηι, καὶ
τοὺς αὐτῆς ζηλωτὰς ὄντας τὰ πάντα διδύ-
μονας ἀποδείκνυσιν· ὃ δὲ ἰδίᾳ ἐκάστοις μόνον, ἀλ-
λὰ καὶ οἰοῖσι καὶ πόλεσι ἴσως ἀληθῶς εὐδαι-
μονίας αἰτία γίνεται. Παρὰ ταύτῃ δὲ ὀξετα-
ζόμενα τὰ ἴδιαι πρὸς τοῖς Ἕλλησι καὶ ἄλλοις ἔθνε-
σι φιλοσοφίας τε καὶ θεολογίας δόγματα,
τὰ μὲν πλείστα λῆρός τις καὶ ἀδιολεχία μα-
ταία (ἢ τὸ παλαιὸν τὸ σοφῶς εἰρημνίον, ὅτι
αἰεὶ πάντες οἱ Ἕλληνες·) τὰ δὲ καὶ ἀθεότης καὶ ἀ-
σέβεια ὄντα φαίνεται. ἵνα γὰρ πρὸς μυσίῳ ἀλ-
λων, πρὸς διάφορα τῆς φιλοσοφίας μέρη τελούν-
των, σιωπήσω, ἀπὸρ ἢ τοῖς ἀγίοις ἴδιαι ἡμετέρας
πίσεως βιβλίοις ὀρθότατα καὶ τρανέστατα ἐρ-
μηνόυεται· πάντες γὰρ οἱ ἔξωθεν φιλόσοφοι
ἢ πλείστοις ὅσοις τοῖς ἄλλοις διαφωνοῦντες, πρὸς

γε τὸ

γε τῶ (ἢ καὶ πάντων προηγούμενῳ μεγιστὸν τε
σφάλμα) συμφωνῶσι, ἑλόντως διδασκαλονίας
ἐν τε τῷ πρῶτῳ βίῳ, καὶ μετὰ τὴν τῆς ψυχῆς ἀπὸ
τῶ σκηνῶς χωρισμὸν, ἀρχὴν τε ἡρῶν ἐφ' ἡμῶν
τε καὶ αὐτεξούσιον εἶν. ὁ δὲ τῆς πρῶτῆς ἡμῶν θεολογίας
ἀρχηγὸς καὶ διδασκαλὸς ἸΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ, ὡς
μὲν ἀνθρώπων τὴν πηγὴν καὶ θεμέλιον τῆς αὐτῶν
μακαριότητος κηδαιῶς κείσθαι, ἡμᾶς ἐνθετικῶς
σεμνόνην δὲ πρὸς ταύτῃ ὁδῶν φέρειν τὴν δύσε
βῆ πῆσιν, τὴν ἀπαίρεσθαι μὲν καὶ ἀναγομένην ἀ-
πὸ τῆς ἰδίας ἀδυναμίας καὶ ἀμαρτιῶν, τῶν τοῦ τε ἐν-
ταῦθα θανάτου καὶ ἐπι τοῦ πνευματικῶν αἰτίων
καταγομένην δὲ καὶ ὁρμῶσθαι εἰς τε συνείδησιν
θεοσεβῆ, καὶ πρὸς τὴν θεόθεν χάριν ὑπερηλικείως
ἔχουσιν πῆσιν, τὴν ὡς μάστιγα πεπεισμένην,
πάντα τὰ ἀπὸ ἀρχῆς προεβήθητα δὲ ἐνθέων
καὶ προφητικῶν ἀνδρῶν, εἶτα δὲ ΧΡΙΣΤΟΥ τε
καὶ ἀποστόλων καὶ ἄλλων ἁγίων συσταθέντα, ὡς
ἀληθέστατα εἶν, τούτων δὲ πάντων κεφάλαιον
τῆς διδασκαλίας ἐν ὅτι τὸς τοῦτον (δι' ἀδυναμίας
τε φύσεως, καὶ τῆς πῆ μὲν ἀπὸ ταύτης ἐκφυομένην,
πῆ ἢ ἐπίκτητο κακότητα) ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἀφεισθη-
σας ἀνθρώπους, ὅτι ἀνὸν μέσση τινὸς ὑπερέφειδ
τῆς φιλιῶν πρὸς αὐτὸν, δυνατὸν ὅτι μέσση δὲ τῶ
αὐτὸς ἑαυτὸν καὶ μόνον γε εἶν ἀνανεώσῃτως ἀπεδί-
ξατο ὁ σωτὴρ, ὁ καὶ μόνον ἀμφοτέρων φύσεως, θεῶ

ας τε κὴ ἀνθρωπίνης, μέγχα. ἀλλὰ τὸ μυστήριον
 τὸ ἐκ ἡδύναυτο εἰς ἡμῶν οἰκιστῶν τοὺς ἑλληνας σοφοί,
 καὶ πρὸ ἄλλα μυρία πρὸ τῶν αὐτῶν θεῶν ἀρ-
 πώματα, μύθων τε καὶ ἀσεβείας γέμοντα, πρὸς
 κλέμνοι· κινδυνεύουσι δὲ ἑμόνον ἐκείνοι, ἀλλὰ
 καὶ τῶν χριστιανῶν εἰς φασκόντων πολλοί, πρὸς
 τὴν ἀρχὴν ταύτην τὴν ἔξω τῆς ἀνθρωπίνης δυνάμε-
 ῶς τε κὴ ἀξίας, ὑπὸ μόνω τῷ μεσίτῃ (τῷ ἑαυτῷ δικασ-
 τῆς καὶ τελειότητι) ἡμῶν μεταδόντι, κὴ τῷ
 ἑαυτῷ ἀμαρτὰ πημελήματα ἡμῶν ἀπονή-
 ψαντι) βεβηκυῖαν, καὶ πᾶσαν τὴν δύσλαμονίαν
 πρὸς τὸ θεῖον ὑπεροφλῶν τῷ αὐτῷ μόνω ἀ-
 παξάπλωσ καὶ συλλήβδην τεθεῖσαν, ἑμετρίως
 ἀμαρτάνειν, γενομένη δὲ πρὸς τὴν ἀρχὴν σφάλ-
 ματός τινος ὅπωςδήποτε, τὰ ἀπολυθῆντα
 ἐν τῷ θεῷ πάντα εἰς τὸ χεῖρον αἰεὶ πρόεισι, καὶ εἰς
 πολλαπλασίαν χρίζεται ἀπείτασ. ὥστε ὁρῶμεν τὴν
 ἐν ταῖς ἑλλησὶ τε καὶ ἄλλοις πρὸ ταύτην τὴν ἀρ-
 χὴν φιλοσοφούντων δόγματα ἀναρίθμητα,
 ἐναντία ἀλλήλοις, καὶ τὴν ἀληθῆς δύσεβείας παλ-
 τα ἀλλότρια τυγχάνοντα. ἡμεῖς δὲ μεμπτοί, οἱ
 ἀγαθῶν ζήλων καὶ δὴποιίας πρὸς ἀλλήλους
 ἀνθρώπων ἕνεκα τὰς ἐπὶ ἀνθρώπων (κατ' αὐ-
 τὸς) ἀρετὰς ὡς δὴ δλαμονίας αὐτῶν αἰτίας συσθ-
 λαντες: ὡς πρὸ οἱ Στωϊκοί, ἄλλοί τε, καὶ Σενέ-
 κες, καὶ ἐπίκτητος· καὶ ὁ μετ' αὐτὸς δὴ ταύ-
 τιν

πλὴν τῆς σοφίας μάλιστ' ἀδολοκιμήσας Ἀντωνίνου
ὁ αὐτοκράτωρ καὶ φιλόσοφος. εἰ γὰρ ἄλλο μηδὲν ὄ-
φελον ταύτης φιλαίρεσεως, (ὅτι καὶ τὴν ἀνθρω-
πίνην σοφίαν βελτίστην πασῶν καὶ τελειοτά-
της, ὡς πρὸς ἀδολοκίμια, καὶ τὴν ἄνθρωπον, ὡς εἰς πᾶσι,
παύσασθαι,) ἀλλ' οἷον παιδαγωγός τις γί-
νεται ἡμῖν πρὸς τὴν ἰδίαν ἀδυναμίαν ἐπί-
γνωσιν ὡς πρὸς καὶ ἢ ἢ ἡμετέρας πίστεως πα-
λαιὰ δαδὴκη ἢ πρὸς τὴν νόμον καὶ τὰς πράξεις
ἀνθρωπίνων, αὐτόθεν γὰρ ὀρμηθέντες καὶ οἰονεῖ
παιδαγωγούμενοι, τότε τε ὡς ἐφοδίων χρώμενοι,
(ἐπειδὴ ἀτελεῖ, ὅτι ταραχῆς καὶ παθῶν μεσῶ
πάντα τὰ ὑφ' ἡμῶν νοούμενά τε καὶ πράσσό-
μενα εὐρίσθημεν,) οὐκέτι γὰρ ἡμῖν, ἀλλ' ἐκτὸς ἡ-
μῶν καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς τὴν τελειότητα ζητεῖν ἀρ-
χόμεθα· καθάπερ τῶν τὸ σῶμα νοσούντων γύναι,
τῶν μὲν ἀρχὴν πειρώμενοι εἰ δυνατόν ὅτι πρὸς τὴν
φύσιν ἀποκαθίσταται, χρόνον ἕνα ἀναμύνου-
σιν· εἴτα ὅδε μὲν βοηθούμενοι, ἴσως δὲ καὶ χεῖρον ἔχον-
τες, ὡς ὑπὲρ τῶν ἑαυτῶν φύσιν ὄντων τῶν νοσή-
ματων, καὶ ὅτι γὰρ αὐτοῖς ὄντων τῶν ὑγιαίνειν, πρὸς
ἐξωθεν ἕνα μὲν βοηθήματα καὶ ἰατρῶν γίνεσθαι
εἰσέρχονται. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ταύτη.

Περὶ δὲ αὐτῶν τῶν ὑπομνημάτων τῶν
ἐπιγραφῶν, λέγειν σὶ ἡδὴ καιρός. τὸ γὰρ τῶν φι-
λοσόφων ὄνομα Ἀντωνίνου αὐτοκράτορι, εἰ τὸ ἄλλο

λω ἑφημερίων, ἃ πάνυ ἀρμόζει μοι δοκῆται
 γὰρ φιλοσοφίαν ὀρίζουσι, θείω τε ἃ ἀνθρωπί-
 νων πραγμάτων γνῶσιν, καθόσον ἐφικτὸν ἀν-
 θρώπῳ. δοκεῖ δὲ ὁ αὐτοκράτωρ ἔσθ' εἰς ἄκρον
 σοφίας, ἢ ἢ ἀνθρώπου, ἢ ἢ δικῆς γεμάλισα
 λέγω, ἑλληλυθῶς. ἃ γὰρ πρὸς πάσας ἀρετὰς θαυ-
 μασιῶς εὐφυῆ ἑαυτὸ ἐπεδείξατο, καὶ τὴν ψυχὴν ὅ-
 πως πάντας σχεδὸν ἀνθρώπους μετρίαν ἃ κοσ-
 μίαν, ἢτοι πρὸς πάντα τὰ προσπίπτοντα εὐκαί-
 μετρίως ἢ καὶ ἀπαθῶς ἔχουσαν, ἐκτίθετο.

Ἀλλὰ πῶς τῆ μετριοπαθεία, καὶ πάσας
 σχεδὸν τὰς τοῦ ἠθους ἀρετὰς, δικαιοσύνη,
 σωφροσύνη, ἀνεξικακία, χρηστότητι, πραότητι,
 καὶ ἄλλαις, ὅ τινι κορυφαῖον πάσης ἀρετῆς τὸν
 ΧΡΙΣΤΟΝ ἀγνοῶν, πλείους σχεδὸν τὸς ἡμετέ-
 ρας δυσεβείας ἐχομύλους ὑπερηκόντισεν; ἄρ' ὅτι
 τὸ ἢ δὲ δαιμονίας ὑπερ καὶ ἄκρον, ἐν αὐτῷ καὶ
 ταῖς αὐτῷ ἀρεταῖς κείσθαι πεπεισμένῳ, εἰς τὸ
 ἐν ἀρέτῳ ζῆν, καὶ περὶ ταύτας καὶ ἄλλων πᾶσιν
 αὐτοῦ τε καὶ δυνάμει ἠγωνίζετο; οἱ δὲ χριστι-
 νοὶ τὴν τῶ θεοῦ χάριν καὶ ἐλεημοσύνην εἰδότες,
 τὰ ἢ ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας πάθη αὐτοῖς ἐμπε-
 φυκότα ἔχ' ἔστω πάντως ἀποδύσαι ἀποδύου-
 σιν. οἱ πλείοι γὰρ καὶ πάνυ γε ἐν τούτοις ἀδύ-
 νητον. εἰ δ' ὅσον ἔκ ἄλλως γε ἐν δαιμονίῳ, εἰ
 μὴ περὶ ταῦτα κατηρητισμένοι, ὡς περὶ ὁ ἄνθρω-
 πῖνος

9
ἐνθ', ἐκτενέστερον αὐτῶν ἀσείων. νῦν δὲ εἰ-
δίστε, ὅτι καὶ πάντων τῶν ἡμῶν πρὸς τοῦ θεοῦ
πρωτογαμνίων ὑδὲ τύχοιεν, ὅμως δ' ὅλοι ἀνω-
φελῆς ἐτι εἶεν, καὶ ὅτι περὶ τὸ πεπραχότες· καὶ
μὴ ποιούντων τὰ δέοντα διάτινα ἀδυναμίαν φύ-
σος τῆ ἀνθρώπου ἢ οἰκείαν, ὅτι ἐλεήσει ὁ θεὸς αὐτῶν
πρόβλεψον ἐν αὐτῶν χρηστότητα καὶ χάρις ὁ θεός, ἀμε-
λέστερον ἔχει δοκῶσι οἱ πολλοί· ὅπου εἰ καὶ ἔχ-
εῖ πλῶς ἐπαινεθῶν, ὅμως ὁ πάντης πρὸ λόγου τῆς
χάρις ὅμ' καὶ γὰρ καὶ ὁ ἀμαρτωλὸς ἔστ' ὁ τελώ-
νης, ὁ ἐν τῶ νῶν ὁ δὲ τὸς ὀφθαλμοὺς ἐπ' αἶραι εἰς
τὸν ὄρανόν ἀνεχόμενον, καὶ τύπῳ εἰς τὸ σῆθ' ἔ-
αυτὸ λέγων· ὁ θεός ἰλάσθητί μοι τῶ ἀμαρτωλῶ· ἃ
πέβη δὲ δικαιομνίῳ μάλλον τοῦ φαρισαίου, τοῦ
πάντης δικαιορ' αὐτῶν, καὶ πάσας τὰς ἐντολάς τα-
τηρηκεῖναι ἠγουμένου. ἢ γὰρ ἀνθρώπων δικαιο-
σύνη, καὶ τοῖ εἰς ἄκρον ἐληλακεῖναι δοκῶσα, εἴ τι-
νον ἀξίαν ἐαυτῶν ὀμιετα, ὅτι ταύτης ἐλπίσεως
πάντως ἀναξίαν ἔσθ' ἀδικον ἐαυτῶν καθίσκισι· ἀλλὰ
ὅμως ὁ χρὴ πρὸς τῆ ἀρετῆ καὶ πράξεις καλὰς κατὰ
φρονητικῶς ἔχει· μάλλον δὲ οἶονε καρπὸς τῶ τῶ
ρίκης χριστῆς ἐλπίσεως καρποφορεῖν, μαρτύρι-
ον ἐλπίσεως ἐν τῶν πείσεως, ἵνα καὶ θεός ἐν τῆ
πρὸς αὐτῶν πεποιθήσει ἡμῶν δοξαθῆ· καὶ τοῦ
ἀπίστες, ἃ ἀσεβεῖς, εἰ οἶοντε, τῶ θεῶ ἡμῶν κερδία
ναντες ἐπάγωμεν· καὶ πάντας ἀνθρώπων καὶ δ' ἔ-

20

καμιν' ευεργετήσαντες, ἔμ γν' ἔρανοῖς πᾶτέρων
μῶν ἀπάντων μιμησάμεθα. ὁμ γν' φιλεῖ ἔκαστος,
ζηλοῖ κὴ μιμῆται.

Ἀλλ' ἐπ' Ἀντωνῖνον ἔ φιλοσοφώτατον ἀντοκρά
τορα ἐπ' ἀνοσί μοι ὁ λόγος. τὸν τὸν τὰ βιβλία πρῶτα
καλεῖ καὶ γὰρ ἀνδρὸς Μιχαήλο τοξίτου, ποιητ' εὐ
φροσύνης (ἐκ τ' ὀθωνῶ εἰνερίχου ἔ παλαῖνος ἀρ
χοντ' λαμπροτάτου βιβλιοθήκης) λαβῶν, ὅτι ἔ
ἡμετέρας ὑπὸ μελείας ἀμωστέπως, νῦν πρῶτον γν'
τυπωθέντα, τῆ σὴ ὑπόροχῃ πρῶτον φωνῆν ἔ ἀναθε
ῶν, ἡ βολομην, βέλτισε ΒΕΡΤΗΡΕ: κὴ τ' εὐλόγως.
ἔ γὰρ λογιότητά σου κὴ ὑδιείκειαν (ἵνα μηδὲ μπόδε
ἔ ευσεβείας κὴ ἄλλων ἀρετῶν σου λέγω) ἔ μόνον
πολλῶν σε μνυνόντων ἤκαστα, ἀλλὰ κὴ αὐτὸς ἀπε
πειράθην πρῶτον, ξένου τῆ ἡμῶν πόλει σου ὑδι
δημήσαντ'. καὶ πάντως γε ἀξιόμ μοι ἔδίοκει
τοῖς βασιλικῶν καὶ σοφωτάτοις ὑπομνήμασι
τούτοις προσφθῆγεσθαι κὴ ἀσπάζεσθαι ἔ τὸν τυ
χόντα, ἀλλ' ευγενῆ τινα ἄμα κὴ μεγάλου ψυχου, φι
λοσοφίας τε κὴ ἐλλάδος γλώσσου οὐκ ἔπειρομ ἀ
φρα. ἴδιῶτον δὲ σὺ, ἔζαίφνης ἡμῖν ὑδιφανείς ξέ
νῶν, ὡς που θεός (τὸ λεγόμενον) ἔκ μηχανῆς, γν'
πᾶσιν ὄντα σε ἡμῖν ἐπεδείξω. ἔ γὰρ ἔ ευπαρέ
δης ευγενῆς τε τυγχάνεις ὦμ, εἴ τις ἄλλῶν κὴ τ'
λόγων (γν' Ῥωμαίων τε ἔ ἐλλήνων βιβλίοις) κὴ σο
φίας πανθίας ἔ μεζίως ἡψω (ὑπὲρ πάντας σχε
δόν)

Ἰὸν τὰς καὶ ἡμᾶς θυγενείᾳ καὶ τύχῃ ὁμαίως ἔυρε
 ἔντας) ὡς καὶ οἱ δύο ἀδελφοί σου, διδασκάλων τε
 ἄλλων λογιστῶν, καὶ τῷ πάνυ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΦΑ
 ΒΡΙΚΙΟΥ τυχόντες. λάβε γὰρ κράτιστε ΒΕΡΤΗΡΕ
 τῷ βασιλικῷ ταύτῃ δωρεὰν πράως καὶ ἐυμε
 νῶς καὶ τῷ γν' αὐτῆς χριστῶν παμπόλων ὄντων ἐτυ
 χῶς ἀπόλαυε, ὄναίό τε. οἱ γὰρ ἀγαθοὶ καὶ κατὰ θεὸν
 σοφοὶ ἄνδρες ἐκ πάντων κερδαίνουσι, καὶ πάντα
 αὐτοῖς ἐπὶ ἀγαθῶ γίνεται. ἐπεὶ δὲ πρὸς ἐπίδο
 ξιν, ὅτε ὡς ταῖς αὐτῶν προξέσει τεθαρρήνότες
 παρὰ θεῶ, δρωσιν ὁδὸν. ἀλλὰ τῷ θεῷ δόξα καὶ
 ἔνεκα ποιῶσι πάντα: ὅχι ὡς δῖλοι ἢ βάνουσοι με
 θὸν ἀπαιτῶντες, ἀλλ' ὡς γνήσια δὲ ΧΡΙΣΤΟΥ τέ
 κνα, πάντα ἐλευθερίως πράττοντες, τῷ θεοῦ ὡς
 πατέρος χεῖρ ἐυμνήσαν πατρικῶ μισθῷ παν
 ὄρως κρείττω, ἀνυπολόγως ἐλπίζοντες. Ἡ γὰρ καὶ ἐν
 χεῖρ σοι τὸ εὐχρηστὸν τῆς ἐσόμενον: πρῶτον μὲν
 ὅτι ἄλλως τε θαυμασὸν ὄξει, καὶ πρὸς πραγμάτων
 μεγίστων διδασκῆς (πρὶ ἀρετῶν πανθίων, πρὶ πε
 αιρέσεως: πρὶ ἐμαρτυρίας ἢ μᾶλλον τῷ θεῷ πρὸ
 νοίας, καὶ πρὸς ταύτην δὲ ξυγχωρεῖν ἡμᾶς καὶ ἐπεὶ
 ἐκασίως ἅμα καὶ ἀόκνως ὅποι αὐτῶ ἄγοι: καὶ ἄλλων
 σπείσω τῷ ἀνδρὶ σοφῷ ὑπεβαλλόντων) ἐπεὶ ταῦτα,
 ὅτι παρὰ τοσούτω ξυγγραφῆως ἔξεδ' ὀθη, εἰ μὴ εἰς
 ἐκδοσὶν ἴσως ὑπὸ αὐτῷ γραφῆν. χριστὸν γὰρ παρὰ
 καυσάρων ἐ βασιλείω ἔσθ' ἄλλο τὸ πρὸς ἡμᾶς
 ἔλθ' ὄν ξυνεγράφε.

ΕΡΡΩΣΟ, ἡ τούς ἀρίστους ἀδελφούς σου Βόλγαγγου
 Ἁφίλιππου δ' ἐμῶ ἀσπασάμενος, τῶ τῶ Ἀντωνίνου
 Βιβλίων μετὰ δίδασ. Εκ τῶ Τίγρεινῶν πόλεως
 τῶ πρώτης πρὸ Ἑλβεκίοις, ἔτι σωτηρία σ' ἀφ' ἑ.
 φεβρουαρίου μηνὸς μεσσηνίου.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ

ΣΟΥΙΔΑ.

ΜΑΡΚΟΣ, ὁ ἡ Ἀντωνίνου, Βασι-
 λέως Ρωμαίων, ὁ ἐπαινετὸς ἡ πᾶν
 τα φιλόσοφου, ἀκροατὴς μὲν ἡ
 ἄλλων γενόμενος, ὕστερον δὲ διή-
 κησε Ἁ Σέξτου ἐκ Βοιωτίας φιλοσόφου ἔπι αὐ-
 τῶ ῥώμης, θαμίζων αὐτῶ ἡ φοιτῶν ὑπὸ δ' ἄλλοις.
 πρὸς ὅμ ἡ Λύκιόστis, γνώριμος ῥήτωρ Ἡρώδου
 τοῦ Ἀθηναίου ῥήτορος, ἡ ῥέτο πρῶτοντα, ποῖ βαδί-
 ζει Ἁ ἔφ' ὅ, τι. καὶ ὁ Μάρκος. Καλὸν ἔφη ἡ γη-
 ρέσιοντι τὸ μανθάνειν. ἔμι δ' ἡ πρὸς Σέξτου τὸν
 φιλόσοφον μαθησόμενος Ἁ ἔπω οἶδα. καὶ ὁ
 Λύκιος, ἔξ' ἄρας τῶ χεῖρα ἐς τὸν ἄρανόν. Ὡ Η-
 λιε, ἔφη, ὁ Ρωμαίων βασιλεὺς, γράσκων ἡ δὲ
 δέλτου ἐφαψάμενος ἐς διδασκάλου φοιτῶ.
 ὁ δὲ ἐμὸς βασιλεὺς Ἀλέξανδρος δ' ὕο ἡ λ'
 ἔτῶν ἀπέθανεν. οὗτος ἔγραψε τοῦ
 ἰδίῃ βίῃ διαγωγὴν ἡ βιβλίοις 16.

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ

καὶ πάλιν

ΝΑΡΚΟΣ βασιλεὺς Ρωμαίων· ὄν
 ἐκπλήττει σιωπῇ μᾶλλον, ἢ ἐ-
 παινεῖν ῥᾶδιον, ὅθεν ὁ λόγος ταῖς
 τοῦ ἀνδρός ἀρεταῖς ὀξισουμένον.
 ἐκ πρώτης γὰρ ἡδὴ τῆς ἡλικίας, εὐσαθεῖ τε ἡ-
 συχίον βίον ὑποσησάμενος, ἔτε κτλ δέσθε, ὅτε
 καθ' ἡδονὴν τραπείς τὸ πρόσωπον ὤφθη πᾶ-
 ῶστε. ἐπαινεῖ δὲ τῶν φιλοσόφων τοὺς ἀπὸ τῆς
 ἄς. κὴ ἦν ἄρα ἐκείνων μίμητις, ὁ μόνον κτλ πλὴν
 τῶν δαιτημάτων ὑπὸ τῆς δούσης, ἀλλὰ κὴ κτλ πλὴν
 τῶν μαθημάτων σύλληψιν. ὅτω γδὲ ἐκ νέας κο-
 μίδῃ τῆς ἡλικίας διέλαμπεν, ὡς πολλάκις τὸν
 Ἀδριανὸν ὑπὸ τοῦτον ἐβελῆσαι τὸν τῆς βασιλείας
 ἀγαγεῖν κληρον. ἐπεὶ δὲ ἐφθασε τὸν εὐσεβῆ πρό-
 τερον κτλ νόμον ποιησάμενος, ἐκείνω μὲν πλὴν αὐ-
 τοῦ δαιδοχλῶ ἐφύλαξε· τοῦτον δὲ σωοικεῖν ἔ-
 γνω δὲ τῆς ἀπὸ γαμίας τῆς εὐσεβεῖς, ὡς αὐτὸν κτλ πλὴν
 τοῦ γένους δαιδοχλῶ εἰς πλὴν ἡγεμονίαν πρὸς ἔλ-
 θει. τότε γδὲ ἰδιώτῳ εἶον γν' ἰσηγορία τῆς πολ-
 τοῖς Ρωμαίοις ἐβίω, οὐδὲν τῆς ἐσποιήσει τοῦ γέ-
 νους ἀλλοιωθεῖς: καὶ ἔπει πρὸς ἔλθην εἰς πλὴν ἡγεμο-
 νίαν, κτλ μοναρχίαν ὀξυγέμενος, κὴ πλὴν ἀκραν δύ-
 νασίαν κερτόμενος, πρὸς ὁδεμίαν ἀλαζονείαν
 ὑπήχθη πᾶποτε. ἀλλὰ κτλ ἐλδύθερος καὶ
 διαψιλῆς γν' τῆς εὐεργετήμασι: ἀγαθὸς
 δὲ καὶ μέτριος γν' ταῖς τῶν ἐθνῶν
 διοικήσεσι.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ

ρος τῷ εἰς ἑαυτὸν Βιβλίον α.

ΠΑΡΑ ΤΟ ΠΑΠΠΟ ΘῆΡΟ, ΤΟ ΚΑΛΟΝ
δεσ, καὶ ἀόργητομ. Παρὰ τῆ δ' ἰσ
ξῆς καὶ μνήμης τῆ πόδι τοῦ γρηνή-
σαντος, τὸ αἰδῆμον καὶ ἀρρήνικόν.
Παρὰ τῆ μητρὸς, τὸ θεοσεβῆς, καὶ μεταδ' οὐ-
κὸν καὶ ἐφεκλιόν, ὃ μόνον τὸ κακοποιεῖν, ἀλλὰ
καὶ τὸ ὑπὲρ γυνόιας γίνεσθαι τοιαύτης. ἐπι τὸ τὸ λῆ
τὸν κατὰ τῆ δ' ἰσταν, καὶ πόρρω τῆ πλοσιακῆς
δ' αγωγῆς. Παρὰ τὸ προπάππο, τὸ μὴ εἰς δ' η
μοσίας δ' ατριβὰς φοιτῆσαι, καὶ τὸ ἀγαθοῖς δ' α
δασκάλοις κατ' οἶκον χεῖρα δ' αει καὶ τὸ γνῶναι δ' α
εἰς τὰ τοιαῦτα δ' αει ἐκτ' ἄνω ἀναλίσκειν. Πα-
ρὰ τὸ τροφέως, τὸ μὴ τε πρασιανὸς, μὴ τε βυγε-
λιανὸς, μὴ τε παλμσλάειθ ἢ σκστάειθ γρη-
δα. καὶ τὸ φερέπονον, καὶ ὀλιγοδιδῆς, καὶ αὐτ' ὀργυ-
κὸν, καὶ τὸ ἀκλύπραγον, καὶ τὸ δυσπρόδ' α
τομ δ' αβολῆς. Παρὰ διογνήτ' τὸ ἀκγνόασ-
δομ καὶ τὸ ἀπισκλιόν τοῖς ἑσὸ τ' ἰσραῖ δ' αομελῶν
καὶ γούτων, πόδι ἐπωδῶν, καὶ πόδι δ' αιμόνων
ἀκρομπῆς καὶ τῶν βιότων λεγομελῶν. καὶ τὸ μὴ
ὀρτυγοτροφεῖν, μὴ δὲ πόδι τὰ βιότα ἐπ' ὀηδα.
καὶ τὸ ἀέχεσθαι παρρησίας, καὶ τὸ οἰκειωθῆναι
φιλοσοφίᾳ καὶ τὸ ἀκῆσαι, πρῶτον μὲν βακχίς,

εἶτα

εἶτα τὰν δ' ἄσιδ' Θ, καὶ μαρκιανῶ. καὶ τὸ γράψαι
 διαλόγους γν' παιδὶ. καὶ τὸ σκίμποδ' Θ καὶ δο-
 ρᾶς ὑπὸ θυμῆσαι, καὶ ὅσα τοιαῦτα εἰς ἑλληνικῆς
 ἀγωγῆς ἐχόμενα. Γαρὰ Ρουσίκου τὸ λαβεῖν
 φαντασίαν τῶν χριζῶν διορθώσεως καὶ θερα-
 πείας τοῦ ἥθους. καὶ τὸ μὴ ἐκτραπῆναι εἰς ζή-
 λον σοφιστικόν, μηδὲ τοῦ συγγραφεῖν πρὸς τῶν
 θεωρημάτων, ἢ προτρεπτικὰ λογάκια διαλέγε-
 σθαι, ἢ φαντασιοπλήκτως τὸν ἀσκητικόν, ἢ τὸν
 θυεργητικόν ἀνδρα ὑπὸ δεικνύσθαι. καὶ τὸ ἀρσῆ-
 ναι ῥηθρικήσ καὶ ποιητικῆσ, καὶ ἀσειολογίας. καὶ
 τὸ μὴ γν' σολῆ κατ' οἶον πρὸς πατέρι, μηδὲ τὰ
 τοιαῦτα ποιεῖν. καὶ τὸ τὰ ὑπὸ σόλια ἀφελῶς γρά-
 φειν, οἷον τὸ ἔω' αὐτοῦ τούτου ἀπὸ Σινοέσσης τῆς
 μητρὸς μου γραφῆν. καὶ τὸ πρὸς αὐτὸν χαλεπῆναι-
 τας καὶ πῆνυ μελήσαντας δυνακλήτως καὶ
 θυεραλέκτως, ἐπειδ' ἀντάχιστα αὐτοῖς ἐπανελθεῖν
 ἐβελήσωσι, διακείσθαι. καὶ τὸ ἀκείβως ἀναγινώ-
 σκειν. καὶ μὴ ἀρκείσθαι πρὸς νοοῦντα ὀλοχερῶς.
 μηδὲ τοῖς πρὸς λαλοῦσι ταχέως συγκατατίθεσθαι.
 καὶ τὸ γν' τυχεῖν τοῖς ἐπικτητικῶσι ἔπομνήμασι,
 ὧν οἶκον μετέδωκε. Γαρὰ ἀπολωνίου, τὸ
 ἐλεύθερον καὶ ἀναμφιβόλως ἀκύνυτον. καὶ
 πρὸς μηδὲν ἄλλο ἀρβλέπειν, μηδὲ ἐπ' ὀλίγον,
 ἢ πρὸς τὸν λόγον. καὶ τὸ ἀεὶ ὁμοιον, γν' ἀλγυκῶ-
 σιν ὀξείας, γν' ἀρβολῆ τέκνου, γν' μακράϊς νόσοις.

καὶ

καὶ ἔτι πρῶτον εἰς τὸ ζῶντα ἰδίῳ γένει
 γῶς, ὅτι δύναται ὁ αὐτὸς σφοδρότατα εἶναι, καὶ
 ἀειμένει, καὶ ἔτι ταῖς ἐξηγήσεσι μὴ δυσχεραίνου-
 ζικόν. καὶ ἔτι ἰδίῳ ἀνθρώπου σαφῶς ἐλάχιστον ἑ-
 ἑαυτοῦ καλῶν ἢ γέμνη τὴν ἐμπειρίαν, καὶ τὴν γνῶ-
 σιν τρέχειαν τὴν πᾶσι ἔτι πρῶτον διδόναι τὰ θεωρήμα-
 τα. καὶ τὸ μαθεῖν πᾶσι δεῖ λαμβάνειν τὰς δοκί-
 μων χάριτας παρὰ φίλων, μήτε ἐξηγήσασθαι δὲ
 ταῦτα ἀνακαθῆτως πρῶτον ἐμπιπτόντα. Για-
 ρὰ Σέξτος, τὸ δὲ μὲν καὶ τὸ πρῶτον εἰς τὸ οἶκος
 τοῦ πατρὸς ἐμμένει. καὶ τὴν γνῶσιν τοῦ κατὰ
 φύσιν ζῆν. καὶ τὸ σεμνὸν ἀπλάσως, καὶ τὸ σο-
 φιστικὸν τῶν φίλων κηδεμονικῶς. καὶ τὸ ἀνεκτικὸν
 τῶν ἰδίων τῶν. καὶ τὸ ἀθεώρητον τῶν διομένων. καὶ
 τὸ πρὸς πάντας εὐαρέσκον, ὡς ἐκλακείας μὴ
 πάσης προσκνέσσειν εἰς τὴν ὁμιλίαν αὐτοῦ, αἰ-
 δεσιμώτατα δὲ αὐτοῖς ἐκείνοις παρ' αὐτὸν ἐκεί-
 νοι τὸν καιρὸν εἶναι. καὶ τὸ καταληπτικῶς καὶ ὁδῶν
 ἐξουθενήσασθαι καὶ τακτικῶν, τῶν εἰς βίον ἀναγ-
 καίων διλογμάτων. καὶ τὸ μηδὲ ἐμφασίμ ποτε
 ὀργῆς, ἢ ἄλλου ἴνους πάθους πρῶτον εἶναι. ἀλλὰ ἅμα
 μὴ ἀπεχθέςατα εἶναι, ἅμα δὲ φιλοσοφικότατα. καὶ
 τὸ εὐφροσύνη, καὶ ἴσως ἀψοφητί. καὶ τὸ πολυμα-
 θες ἀνεπιφάντως. Γιαρὰ Ἀλεξάνδρου ἡ γραμ-
 ματικὸν τὸ ἀνεπίπληκτον. καὶ τὸ μὴ ὀνειδισι-
 κῶς ὑπὸ λαμβάνεσθαι τῶν βαρβαρῶν, ἢ σόλοικόν

4 Μάρκος Αντωνίνος
Ὡς ἢ ἀπὸ πηχῶν προγενεγεννημένων, ἀλλ' ὡς ἀπὸ ξείως αὐ-
τὸ μόνον ἐκείνο, ὃ ἔδει εἰρηθεῖν, προφέρεισθαι, ἢ
τρόπῳ ἀρκείσεως, ἢ συνεπιμαρτυρήσεως, ἢ
συνδραχίσεως πρὸς αὐτοῦ τοῦ πράγματός,
ἢ πρὸς τοῦ ῥήματος, ἢ δι' ἐτόρας τινὸς βιαύ-
της ἐμμελῶς πρὸς υπομνήσεως. Παρὰ φρόντων
τὸ ὡς ἴσῃσαι οἷα ἢ τυραννικὴ βασιλεία, καὶ
ποικιλία, καὶ ὑπόκρισις. καὶ ὅτι ὡς ἐπίπαν οἰ-
καλῶμενοι ὄντι παρ' ἡμῶν ὑπαφίδια, ἀσοργό-
τόροι πῶς εἰσὶ. Παρὰ Ἀλεξανδρου τοῦ Πλατω-
νικοῦ, τὸ μὴ πολλάκις, μηδὲ χωρὶς ἀνάγκης λέ-
γειν πρὸς τινά, ἢ ἢ ὡς ἴσῃσαι γράφειν, ὅτι ἀχολός
εἰμι. μηδὲ εἴα τοιούτου τρόπου συνεχῶς πρὸς αὐτοῦ
τὰ ἡμέτεράς πρὸς τοῦ συμβιοῦντας σχέσεις καθή-
κοντα, προβαλλόμενα τὰ πρὸς αὐτὰ πράγμα-
τα. Παρὰ Κατόλου, τὸ μὴ ὀλιγώρως ἔχειν φί-
λου αἰτιώμενος Ὡς, καὶ τὴν ἀλόγως αἰτιώμενος,
ἀλλὰ πειρᾶσθαι καὶ ἀκραιβιστάαι ὡς τὸ σύνθη-
μα. καὶ τὸ πρὸς τῶν διδασκαλῶν ἐκθύμως δύφι-
μον, οἷα τὰ πρὸς Δομητίου καὶ Ἀθηνόδοτου ἀκρην-
μονόμομα. καὶ τὸ πρὸς τὰ τέκνα ἀληθινῶς ἀγα-
πητικόν. Παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου Σεουήρου,
τὸ φιλοτίκιον, καὶ φιλάληθες, καὶ φιλοδίκαιον. καὶ
τὸ δι' αὐτὸν γινώσκειν ὁρασέαι, Ἐλβίδιον, Κάτω-
να, Δίωνα, Βρούθον. καὶ φαντασίαν λαβεῖν πολ-
τείαις ἰσονόμοις, κατὰ ἰσότητά καὶ ἰσηγορίαν δι-
οικουμένης,

οικουμένης, καὶ βασιλείας τιμώσης πάντων μά-
 λιστα τῆς ἐλευθερίας τῶν ἀρχομένων. καὶ ἐπιπαρῶν
 αὐτοῦ τὸ ἀμελές, καὶ ὁμόθυρον γὰρ τῆς τιμῆς φι-
 λосоφίας, καὶ τὸ εὐποιοῦν, καὶ τὸ δὺμεταβολοῦ
 ἔκτενός, καὶ τὸ εὐέλπι. καὶ τὸ πισδύκον
 πρὸς τοῦ ἑωφίλων φιλεῖσθαι. καὶ τὸ ἀνε-
 πίκευπτον πρὸς αὐτὸ καταγνώσεως ἑωφίλων
 τυγχάνοντας. καὶ τὸ μὴ δειδῶσαι σαχασμοῦ αὐτῶν φί-
 λους αὐτοῦ πρὸς τοῦ τί θέλει, ἢ τί οὐ θέλει, ἀλλὰ
 δῆλον εἶναι. Παράκλησις Μαξίμου, τὸ κρα-
 τεῖν ἑαυτοῦ, καὶ κατὰ μηδὲν πρὸς φόρον εἶ-
 ναι. καὶ τὸ εὐθύμωρον γὰρ τε ταῖς ἄλλαις πρὸς ἀ-
 σεσι, καὶ γὰρ ταῖς νόσοις, καὶ τὸ εὐκράτητον ἢ θῆς,
 καὶ μελίχιον, καὶ γόραρον, καὶ εὐχετλίως κατὰ
 γαστρὸν τῶν προκειμένων. καὶ τὸ πάντας αὐτῶν
 πισδύειν, πρὸς ὧν λέγει ὅτι ὅπως φρονεῖ καὶ πρὸς
 ὧν πράττει, ὅτι εὐκακῶς πράττει. καὶ τὸ ἀθαύμαστον
 καὶ ἀνεκπληκτόν, καὶ μηδιστοῦ ἐπειγόμενον, ἢ ὀκνητόν,
 ἢ ἀμηχανῶν, ἢ κατηφές, ἢ προσεσπρόν, ἢ πάλιν
 θυμὸν, ἢ ὑφορώμενον, καὶ τὸ εὐεργετικόν, καὶ τὸ
 συγγνωμονικόν, καὶ τὸ ἀψιδύδες καὶ ἀδυσρόφον
 μάλλον ἢ διορθομένου φαντασίαν πρὸς ἑαυτὸν. καὶ
 ὅτι ὅτε ὤθη αὐτὸ ποτέ τις ὑπερορῶν ἑωφίλων,
 ὅτε ὑπέμεινον αὐτὸ κρείττονα αὐτῶν αὐτὸν ὑπολα-
 βῆν. καὶ τὸ εὐχαριστιζέσθαι. Παρά τὸ πατρὸς
 τὸ ἡμερον καὶ μενεκόν ἀγαλλύτως ὑπὲρ τὸ εὐχ-

τασμῶς κριθέντων. καὶ τὸ ἀκενὸν λογισμὸν ποδὲ
 τὰς διοκῦσας τιμὰς, καὶ τὸ πολύπονον καὶ γνῶσελε-
 χές. καὶ τὸ ἀκασιῶν τῶν ἐχόντων κοινωφελές
 εἰσφέρειν. καὶ τὸ ἀπὸ αὐτῶν εἰς τὸ κατ' ἀξίαν
 ἀκνεμηθῆναι ἐκείνων. καὶ τὸ ἐμπειροῦ, ποῦ μὲν
 χρεία γνῶσεως, ποῦ δὲ ἀνέσεως. καὶ τὸ παῦσαι
 τὰ ποδὲ τοῦ δῶτα τῶν μερακίων. καὶ ἢ νοινο-
 νομοσύνῃ, καὶ τὸ ἐφείδαι τοῖς φίλοις μήτε σω-
 δεπνεῖν αὐτῶ πάντως, μήτε σωαποδῆμειν
 ἐπάναγκες. αἰεὶ δὲ ὁμοίον αὐτῶν καταλαμβάνει-
 δι ὑπὸ τῶν δὲ χρείας τινὰς ἀκλειφθέντων. καὶ
 τὸ ζητητικὸν ἀκριβῶς γνῶσεως συμβουλίαις, καὶ
 ἐπίμονον, ἀλλ' ὃ τὸ προαπέση τῆς ἐρδύνης ἀρε-
 σθεῖς ταῖς προχείροις φαντασίαις. καὶ τὸ διατη-
 ρητικὸν τῶν φίλων, καὶ μηδ' ἀμῶ ἀψήκορον, μηδὲ
 ὑπ' ἀνάγκης. καὶ τὸ αὐτάρκες γνῶσεως παντὶ, καὶ τὸ φα-
 δρὸν, καὶ τὸ πρόβωθον προνοητικὸν, καὶ τῶν ἐλα-
 χίστων προδιοικητικὸν ἀφ' ἀγαθῶν. καὶ τὸ τὰς ὑπὸ
 βοήσας, καὶ πᾶσαν κολακίαν ἐπ' αὐτῶ σαλῆσαι.
 καὶ τὸ φυλακτικὸν αἰεὶ τῶν ἀναγκαιῶν τῆς ἀρχῆς. καὶ τῆς
 μισθολογίας, καὶ ὑπομνητικὸν τῶν τῶ
 ἰσῶν τῶν κατ' ἀνάγκης. καὶ τὸ μήτε ποδὲ τοῦ θεοῦ
 δεισιδαιμονίαν, μήτε ποδὲ ἀνθρώπου δημοσιοπι-
 κῶν, ἢ ἀρεσκοντικῶν, ἢ ὀχλοχαρῶν, ἀλλὰ νῆφον γνῶ-
 σεως, καὶ βέβαιον, καὶ μηδ' ἀμῶ ἀπειρόκαλον, μη-
 δὲ λακωνισμόν, καὶ τὸ τοῖς εἰς ὀυμάρειαν βίου φέρου

σίλι, ὡς ἢ Τύχη παρέχει δαψίλειαν χρησικόν ἀτύ-
 φως ἅμα, καὶ ἀπροφασίως, ὡς ἐπὶ πόντων μὲν
 ἀνεπιτιδύτως ἀπῆεθ', ἀπόντων δὲ μὴ δῆεθ'.
 καὶ τὸ μῆτε ἀνὴνα εἶπεῖν μῆτε ὄλι σοφισῆς, μῆ-
 τε ὄλι οἰκογενῆς ἑρνακλῶ, μῆτε ὄλι χολασικῆς,
 ἀλλ' ὄλι ἀνὴρ πέπειθ', τέλειθ', ἀπολάκδύθ',
 προεσάναι δυνάμειθ' ἢ τῷ ἑαυτοῖ ἢ ἄλλω.
 πρὸς τοῖσι δὲ ἢ τὸ λιμνικόν τῷ ἀληθῶς φιλο-
 σοφόντων, τοῖσι δὲ ἄλλοις ἐκ δζονειδισισόν. ἔλι δὲ
 τὸ δύομιλον, ἢ δύχαρι ἢ κατακόρως. ἢ τὸ τῶ ἰ-
 δίου σώματος ὑπὸ μελητικόν ἐμμέθως· οὔτε ὡς
 αὐτὸς φιλόζωθ', οὔτε πρὸς καλωπισμόν, οὔτε
 μὴ ὀλιγώρως· ἀλλ' ὡς τε δὴ τὴν ἰδίαν προσο-
 χίω, εἰς ὀλίγισα ἰατρικῶν χήζειν ἢ φαρμάκων ἢ
 ὑπὸ θημάτων ἐκτός. μάλισα δὲ τὸ πρᾶχωρητικόν
 ἀβασκάνως τοῖσι δυνάμειν ἀνα κεκτῆμενοις· οἷον
 τὴν φρασικῆν, ἢ τῷ τὴν δζ ἰσοείας νόμων, ἢ ἔθω
 ἢ ἄλλωρ ἰνῶν πραγμάτων· ἢ συσπουδασικόν
 αὐτοῖσι, ἵνα ἕκαστοι ἢ τὰ ἴδια προτορήματα ἐυ-
 δοκιμῶσι. Πάντα δὲ ἢ τὰ πάτρια πράσων,
 ἐδὲ αὐτὸ ἴσθ' ὑπὸ τῆ δδύων φαίνεθ' τὸ τὰ πάτρια
 φυλάσσειν. ἔλι δὲ τὸ μὴ ἐυμετακίνητον ἢ ῥιπτα-
 σικόν, ἀλλὰ ἢ τὸ τοῖσι ἢ πράγμασι τοῖσι αὐτοῖσι
 ἐν δζ ἀφιπτικόν. ἢ τὸ μετὰ τῶν παροξυσμῶν ἔλι
 φαλαγγίας, νεαρὸν δὲ θύς ἢ ἀκμαῖον πρὸς τὰ
 σωθήσθ' ὄργα. ἢ τὸ μὴ εἶν' αὐτῷ πολλὰ τὰ ἀπόρ-

ῥητά, ἀλλὰ ὑλίγισα καὶ σπανιώτατα. καὶ ταῦτα
 ὑπὲρ τῶν νοινῶν μόνον. καὶ τὸ ἔμφρον καὶ μεμετρη-
 μένον γνῶσις θεωριῶν ὑδριτελέσει, καὶ ὀργῶν κατα-
 σκευῶν, καὶ διανομαῶν, καὶ τοῖς τοιούτοις ἀνθρώ-
 ποις, πρὸς αὐτὸ δὲ τὸ δέον πραχθῆναι διεδορικό-
 τῃ, ὅτι πρὸς τῷ ὑδρι τοῖς πραχθεῖσι ζυδοξίαν. ὅτι
 γνῶσις ἀωρεῖ λούσης. οὐχὶ φιλοκοδόμητος. οὐ πόδι
 τὰς ἐδωδίας ὑδρινότης. ὅτι πόδι ἐδῆτων ὑφᾶς καὶ
 χροῶς. οὐ πόδι σωματῶν ὥρας. ἢ ἀπὸ λωρίου σολή,
 ἀνάγουσα ἀπὸ τῆς κῆρας ἐπαύλεως, καὶ τῶν γνῶσι
 νσβίω τὰ πολλὰ. τῶν τελῶν καὶ γνῶσις κλοῖς πᾶσι
 τσμελίω ὡς ἐχρήσατο. καὶ πᾶς ὅτι ὁ τῆς τῆς τῆς
 ἐδῆτων ἀπηνές, ὅτι ἐμὴ ἀδυσώπητον, ὅτι ἐλα-
 βρον, οὐδὲ ὡς αὐτὴν εἰπεῖν ποτε ἕως ἐδῆτων
 τῆς. ἀλλὰ πάντα διειλημμένα λελογίσθαι
 ὡς ὑπὸ χολῆς, ἀταράχως, τεταγμένως, ἐρῶμέ-
 νως, συμφώνως ἑαυτοῖς. Εφαρμόσειε δὲ αὐτῶν
 τὸ πρὸς τῆς Σωκράτους μνημονοδόμητον, ὅτι καὶ ἀπέ-
 χεσθαι καὶ ἀκλαύειν ἐδῆτων τούτων, ὡς πολλοὶ
 πρόσθε τὰς ἀρχὰς ἀδῆτων, καὶ πρὸς τὰς ἀκλαύ-
 σεις γνῶσις ἐχουσι. τὸ δὲ ἰχθυεῖν καὶ ἐκκαρτε-
 ρεῖν καὶ γνῶσις ἐκατέρω, ἀνδρός ὅτι ἀπὸ τῆς καὶ
 ἀπὸ τῆς ψυχῆς ἔχοντες, ὅτι γνῶσις τῆς νόσῳ τῆς μα-
 ξίμου. Παρὰ τῆς θεῶν. τὸ ἀγαθὸς πᾶσι πᾶσι, ἀγαθὸς
 γονέας, ἀγαθὸς ἀδελφῶν, ἀγαθὸς διδασκα-
 λος, ἀγαθὸς οἰκείος, συγγενεῖς φίλος, σχεδὸν ἅ-

παύσασθαι. ἢ ὅτι πρὸς ἐδύνα αὐτῶν προέπεισθε
 πλημελῆσαί τε, καὶ τοὺς διὰ θεοῦ ἐχωρῶντας
 ἀφ' ἧς, εἰς ἔτυχον, καὶ ἐπραξάτε τοῖς τοῦ θεοῦ ἔργον
 ποιῆσαι, ἢ μηδὲ μίαν συνδρομὴν πραγμάτων γνέ-
 σθαι, ἢ ἡμελλε με ἐλέγξειν. ἢ τὸ μὴ πλέον ὑψίστα
 φῆναι πᾶσα τῆ παλακῆ τῶ παππου. καὶ τὸ
 πλὴν ὄραν διασῶσαι. ἢ τὸ μὴ πρὸ ὄρας ἀνδρω-
 θῆναι, ἀλλ' ἐτι ἢ ὑπὸ λαβῆν τῶ χρόνος. τὸ ἀρχόντε
 ἢ πατρὶ ὑποταχθῆναι, ὅς ἔμελλεν πάντα τὸν
 τύφον ἀφαιρήσειν με, καὶ εἰς γνῶσιαν ἀξίειν, τῶ
 ὅ, τι δὴ αὐτὸν ὅτι γν' αὐτῆ βίβοντα, μήτε διορυφο-
 ρήσεων χηρῶν, μήτε ἐσθῆτων σημειωθῶν, μήτε
 λαμπάδων ἢ ἀνδριανῶν τοῖων δ' ἔτινων καὶ
 τῶ ὁμοίῳ κόμπῳ. ἀλλ' ἐξέειν ἐγγυτάτω ἰδιώτῳ
 συσέλειν ἑαυτὸν, ἢ νῆ δία τῶν ταπεινότητον ἢ
 ῥαθυμότητον ἔχειν πρὸς τὰ ὑπερτέρων κοινῶν ἢ γε-
 μονικῶς πραχθῆναι δέοντα. τὸ ἀδελφῶ τοῖς τῶ
 Τυχῆν, δὴ αὐτῶν μὲν δὴ ἠθῶς ἐπεγεῖραι με πρὸς
 ὑπὸ μέλειαν ἑμαυτοῦ. ἀμαδίε ἢ τιμῆ ἢ σοφῆ ἢ
 φραίνοντός με. τὸ παιδίά μοι ἀφύη μὴ γνέσθαι,
 μηδ' ἢ τὸ σωμῆτιον διαστροφῶ. τὸ μὲν
 ἐπί πλέον με προκόψαι γν' ῥητορικῆ καὶ ποιητι-
 κῆ καὶ τοῖς ἄλλοις ὑψίστη δυνάμασι, γν' οἷς ἴσως
 ἀν' κατεχέθω, εἰ ἢ ἀδόμεν ἑμαυτὸν ὀνόδως προ-
 ἴοντα. τὸ φθάσαι τῶν σοφῶν γν' ἀξιωματικῶ-
 τας ἴσαι, ὅτι δὴ ἐδόκουν μοι ὑψίστην, καὶ μὴ

αὐαβαλέθαι ἐλπίδι, τοῖ μὲ ἐπεὶ νέοι ἐτιπ-
 σαι, ὕσερον αὐτὸ πρῶτον. τὸ γυνῶνα Απολω-
 νιον, Ρόσικον, Μαξιμον. τὸ φαντασθῆναι πρὶ τῶ
 πῶ φύσιν βίου γναρῶς ἢ πολλῶν, οἷο τίς
 ἔδει ὡς ὅσον ὑπὸ τοῖς θεοῖς, καὶ ταῖς ἐκείθιν διαλό-
 σεσι ἢ συλλήψεσι, ἢ ἐπινοίαις, μὴ ἢ ἰωλύειν ἢ
 εἶναι ἢ φύσιν ζῶμε. ἢ ἀφελίπεθ' ἐτι τῶτου
 πρῶτον ἐμὴν αἰτίαν, ἢ πρῶτον μὴ διατηρεῖν
 τὰς ἐκ τῶν θεῶν ὑπομνήσεις, ἢ μόνον ἔχι διδα-
 σκαλίας. τὸ ἀντιχεῖν μοι τὸ σῶμα ὑπὸ τοσούτου
 γῆταιστῶ βίῳ. τὸ μὴτε βενεδίκτης ἀψαθῶ, μὴ-
 τε θεολότου. ἀλλὰ ἢ ὕσερον γῆ ἐρωτικοῖς πάθε-
 σε γῆ μὴ ὑγιᾶνα, τὸ χαλεπῶντα πολλῶ-
 κισ Ροσίκω, μὴ δὲ πλεον πρῶτον, ἐφ' ὅ αὐ με-
 τέγνω. τὸ μέλλασαν νέαν τελευτῶν τῶ τεκῶ
 σαν ὅμως οἰκῆσαι μετ' ἐμοῦ τὰ τελευταῖα ἔτη.
 τὸ ἀσάκισ ἐβσλήθω ὑδιουρησά τινι πρῶτον ἐ-
 πῶ, ἢ εἰς ἄλλό τι χηρῶντι, μὴ δ' ἐποτε ἀκοῦσαι με
 ὅτι ἔκ εἰς μοι χηρῶντα ὄθιν γῆντα. καὶ τὸ αὐτῶ
 ἐμοῖ χηρῶν ὁμοίαν ὡς παρ' ἐτόρου μεταλαβῆν,
 μὴ συμπεσεῖν. τὸ τῶ γυνῶνα τοιαύτῳ εἶν, ὅτω
 πῶ αὐ πειθήνιον, ὅτω δὲ φιλόσογον, ὅτω δὲ
 ἀφελῆ. τὸ ὑδιτηδέων τροφέων εἰς τὰ παιδία
 ὑπορησῶ. τὸ δὲ ὄνειράτων βοηθήματα δοθῆ-
 ναι, ἀλλὰ τε καὶ ὡς μὴ πῆναι αἶμα· ἢ μὴ ἰλιγ-
 γισαῖ ἢ τούτου γῆ καὶ ἔτη ὡς πρῶτον χηρῶν. ὅπως

τε ἐπεθύμησα φιλοσοφίας, μὴ ἔμπεσῃν εἰς τινὰ
σοφιστικὴν μηδὲ ἀκηκασίαν ὑπὲρ ὧν συγγραφῆς. ἢ
συλλογισμὸς ἀναλύει· ἢ πᾶσι τὰ μετεωρολογι-
κὰ καταγίνεσθαι. Πάντα γὰρ ταῦτα θεῶν βοηθῶν
ἢ τύχης δέονται.

Τὰ γνῶσιν αἰσθητοῖς πρὸς τῷ γράνουν α.

Εὐθὺν προλέγειν ἑαυτῷ, σωτὴρ εὐξομαί ποδὶ
δρῶν, ἀχαιῖσιν, ὑβριστῶν, δολερῶν, βασκάνων, ἀκοι-
νωνήτων. Πάντα ταῦτα συμβέβηκον ἐκείνοις.
παρὰ τὴν ἀγνοίαν τῶν ἀγαθῶν ἢ κακῶν. ἐγὼ
δὲ θεωρητικῶς τὴν φύσιν τοῦ ἀγαθοῦ, ὅτι κα-
λόν, καὶ τοῦ κακοῦ, ὅτι αἰσχρὸν, καὶ τὴν αὐτῶν τοῦ
ἁμαρτανόου φύσιν ὅτι μοι συγγενῆς, οὐχὶ αἶμα
τῷ ἢ σπέρματι τῷ αὐτῷ, ἀλλὰ νοῦ, καὶ θείας
ἀκμοίρας μέτεχον, οὔτε βλαβῆναι ὑπό τινος
αὐτῶν δύναμαι· αἰσχρῶ γὰρ με εἶδεις ποδὶ βαλ-
λαι, ὅτε ὀργίζεσθαι τῷ συγγενεῖ δύναμαι, ὅτε ἀπέχ-
θεσθαι αὐτῶν. γεγονός μὲν γὰρ πρὸς στωεργίαν ὡς
πόδες, ὡς χεῖρες, ὡς βλέφαρα, ὡς οἱ σοῖχοι τῶν
ἀνω καὶ τῶν κάτω ὀδόντων. Τό οὖν ἀντιπράσ-
σειν ἀλλήλοις παρὰ φύσιν. ἀντιπρακτικῶν δὲ
τὸ ἀγανακτεῖν καὶ ἀκροστέφειν. ὅτι ποτε τοῦτο
εἶμι, σαρκία ἐσὶ. καὶ πνευματικῶν, ἢ τὸ ἡγεμο-
νικῶν ἀφες τὰ βιβλία, μηκέτι παρῶν. ὅ δὲ δόταί,
ἀλλ' ὡς ἡδὴ ἀποθνήσκων τῶν μὲν σαρκίω κατα-
ταφρόνησον λυθῆσθαι ἢ ὀσάεια, ἢ κροκύφαντα,

ἐκ νεύρων, φλεβίων, ἀρτηριῶν πλεγμάτων, θέα-
 σαι δὲ καὶ τὸ πνεῦμα ὁπαῖόν τι εἰς ἡμᾶς, ἄνεμος,
 ὃ δὲ αἰετὸ αὐτὸ, ἀλλὰ πάσης ὥρας ἰζεμόμεθα, καὶ
 πάλιν ῥοφέμεθα. τρίτον ὅτι τὸ ἡγεμονικόν. ὧδε
 ἀπονοσθετι. Γόρων εἰς μηκέτι ἴσως ἑάσης δι-
 ἀλύσαι· μηκέτι καὶ ὄρμυ ἀκοινωνητομ νεύρο-
 σπασκοδῆναι· μηκέτι τὸ εἰμαρμένον, ἢ πρὸν δι-
 χόρῳ, ἢ μέλλον ὑποδύεσθαι. τὰ τῶν θεῶν προ-
 νοίας μεσῶν. τὰ δὲ τύχης ἢ ἀνδύφύσεως ἢ συ-
 κλώσεως, καὶ ὡς πλοκῆς τῶν προνοία διοικου-
 μένων. πάντα ἐκείθεν ῥεῖ. πρόσσεσι δὲ τὸ ἀναγ-
 παῖον, καὶ τὸ ἴσως ὅλων κόσμῳ συμφέρον, ὃ μέρθ
 εἶ. Γραυτὶ δὲ φύσεως μέρει ἀγαθόν, ὃ φέρει ἢ τὸ
 εἶλα φύσις, καὶ ὃ ἐκείνης ὅτι σωσικόν. σώζουσι δὲ
 κόσμον ὡς πρὸς αἰ τῶν σοικείων ὅτως καὶ αἰ τῶν
 συγκριμάτων μεταβολαῖ. ταῦτά σοι ἀρκείτω,
 αἰετὸ ὄγματα ἔσω· τὴν δὲ τῶν βιβλίων δίψαν
 ῥίψον, ἵνα μὴ γαγγύζωμ ἀποθανῆς, ἀλλὰ ἵλεως
 ἀληθῶς, καὶ ἀπὸ καρδίας ὑ-
 χάεις τῶ τοῖς
 θεοῖς.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΩΚΡΑΤΟ

ρος τῶν εἰς ἑαυτὸν βιβλίον Β.

ΕΜΝΗΣΟ ἔκ ποσού ταῦτά ἀνά-
βάλλῃ, καὶ ὑποσάκεις προθεσμίας
λαβών πρὸς τῶν θεῶν οὐ χεῖρα αὐ-
ταῖς· δὲ εἰ δὲ ἤδη ποσὸν ἀεὶ εἶδαι
τίνθ κόσμῳ μέρθ εἶ, καὶ τίνθ διοικῶντθ
κόσμον ἀπόρροια ὑπέσθης· καὶ ὅτι ὄρθ ἐσι σοι
πόδι γεγραμμένθ τῷ χρόνῳ· ὡς εἰς τὸ μὴ ἀ-
παιθριάσαι χεῖρ, οὐχ ἔσεται, καὶ οὐχ ἔσθ, καὶ αὐ-
θις ὄχ ἤξεται. Πάσθης ὥρας φρόντιζε σιβαρῶς ὡς
Ρωμαῖος καὶ ἀρῆν τὸ γνῆ χερσὶ, μετὰ τῷ ἀκριβῶς καὶ
ἐπλάσθ σεμνότητθ, καὶ φιλοσοφίας, καὶ ἐλθ-
θερίας, καὶ δικαιοτήτθ πράσθεις, καὶ χολῶ σω-
τῶ ἀπὸ πασῶν τῶν ἄλλῶν φαντασιῶν πορίζθεις.
ποσειεῖς δὲ αὐ ὡς ἐχάτῳ τῷ βίῳ ἐκάσῳ πρῶ-
ξιμ γνῆργῆς ἀπὸ μαγαζῶν πάσθης εἰκαίότητθ
καὶ ἐμπαθῶς ἀποστροφῆς ἀπὸ τῶν ἀερόντθ λό-
γῳ, καὶ ὑποκείσεως, καὶ φιλαυτίας, καὶ δουλα-
ρεσῆσεως πρὸς τὰ συμμεμοιραμένα· ὄρθς τῶς
ὀλίγα ἐσὶν ὧν κρατήσθς τίς, δύναται δύρου
καὶ θεοδῆ βιώσαι βίον; καὶ γὰρ οἱ θεοὶ πλέον ὄ-
δὲμ ἀπαιτήσουσι παρὰ τῶν ταῦτα φυλάσσον-
τῳ. ὕβριζε ὕβριζε αὐτῷ ὡς ψυχῆ, τῷ δὲ τιμῆσαι
σεαυτῷ ὄκῆτο καιρὸν ἔξεις, οὐ γὰρ ὁ βίθ ἐκά-

σω, ὅτι οἱ δέσποιναι χελοῦν διήνυσαι, μὴ αἰδουμένη
 σεαυτῆ, ἀλλ' ἐν ταῖς ἄλλων ψυχαῖς τιθεμένη τῆ
 σωθυμοειδίαν. Περὶ πάντων τί σε τὰ ἔξωθεν ἐμ-
 πίπτοντα; καὶ χολῶν παρέχε σεαυτῆ τῆ προσ-
 μαθανεῖν ἀγαθόν τι, καὶ παύσαι ῥεμβόμην. ἡ
 ἡδὴ δὲ καὶ τὴν ἑτέραν πόδιφορὰν φυλακτέον.
 ληρῶσι γὰρ καὶ δὴ πράξεων, οἱ κεκμηκότες τῆ
 βίῳ, καὶ μὴ ἔχοντες σκοπὸν, ἐφ' ὅν παύσαν ὀρμῶν
 καὶ καθάπερ φαντασίαν ἀποδυσυνηθισίμ. Πα-
 ρὰ μὲν τὸ μὴ ἐφιστάειν τι ἐν τῇ ἄλλου ψυχῇ γί-
 γνεται, ὅ ῥα δὴ τις ὠφθη κακοδαιμονῶν. οὗ
 ἢ τοῖς ἑλιδίας ψυχῆς κινήμασι μὴ πῦρα κροουθῶν
 τας, ἀνάγκη κακοδαιμονεῖν. Τότε ῥα εἰ δὲ με-
 μνησθῆ. τίς ἢ τῶν ὄλων φύσις, καὶ τίς ἢ ἐμὴ. καὶ
 πῶς αὐτῆ πρὸς ἐκείνῳ ἔχουσα, καὶ ὁποῖόν τι μέ-
 ρθ, ὁποῖόν τι ὄλον ὄσον. καὶ ὅτι ὄσον ὄλον ὄλων
 τὰ ἀκόλουθα τῆ φύσει, ἢς μέρθ εἶ, πράσσειν τε
 αἰεὶ καὶ λέγειν.

φιλοσόφως ὁ θεόφραστος ἐν τῇ συγείκει τῆ
 ἁμαρτημάτων, ὡς αὐτὸς κοινότερον τὰ τοιαῦ-
 τα συγκεῖναι φησὶ βαρύτερα εἶν τὰ κατ' ἐπι-
 θυμίαν πλημμελόμενα τῶν ἢ τῆ θυμῶν. ὁ γὰρ θυ-
 μούμην μετὰ ἔνθ λύπης καὶ λελκθίας συ-
 ζολῆς φαίνεται τὸν λόγον ἀποστρεφόμεν. ὁ δὲ
 κατ' ἐπιθυμίαν ἁμαρτάνων, ὑφ' ἡδονῆς ἢ πῶ-
 μιν ἀπολαστέρος πῶς φαίνεται, καὶ θηλύτε-

ρθ' γν' ταῖς ἀμαρτίαις, ὁρθῶς ἔμ' ἢ φιλοσοφίας
 ἀξίως ἔφη, μείζονθ' ἐγκλήματθ' ἔχει τὸ μετ'
 ἠδονῆς ἀμαρτανόμην, ἢ πρὸς τὸ μετὰ λύπης. ὅ-
 λως τε ὁ μὲν προηδικημένῳ μᾶλλον ἔοικε, καὶ
 δεῖα λύπῃ ἢ αναγκασμένῳ θυμωθῆναι. ὁ δέ, αὐ-
 τόθεν πρὸς τὸ ἀδικεῖν ὤρμηται. φερόμενθ' ἰδὲ
 τὸ πρᾶξαι ἕνα κατ' ἐπιθυμίαν, ὡς ἠδὴ δυνάτ'
 ὄντθ' ἄξιόναι τοῦ βίου, οὕτως ἕκαστα ποιεῖν καὶ
 δεῖ νοεῖσθ'. τὸ δὲ ἄνθρωπον ἀπελθεῖν, εἰ μὲν
 θεοί εἰσι, οὐδὲν δεινόν. κακῶ γὰρ σε ἔκ' αὐ' πόδα
 βάλοιεν, ἢ δὲ εἴ τι οὐκ εἰσι, ἢ οὐ μέλη αὐτοῖς τῶν
 ἀνθρωπείων· τί μοι ζῶν γν' κόσμῳ κενῶ θεῶν, ἢ
 προνοίας κενῶ. ἀλλὰ καί εἰσι, καὶ μέλει αὐτοῖς
 τῶν ἀνθρωπείων. καὶ τοῖς μὲν κατ' ἀλήθειαν λα-
 οῖς, ἵνα μὴ πῶδε πίπτει ὁ ἀνθρώποθ', ἐπ' αὐτοῖς
 τὸ πᾶν ἔβητο. τῶν δὲ λοιπῶν εἴ τι κακόν ἢ καὶ
 ἄλλο αὐ' προΐδουτο. ἵνα ἔτι πᾶν αὐτῆ τὸ μὴ πῶδε πί-
 πτειν αὐτοῖς. ὁ δὲ χεῖρ μὴ ποιῆει ἀνθρώπου, πῶς
 αὐ' ἄλλο βίον ἀνθρώπου χεῖρ ποιήσεται; ἔτε δὲ
 κατ' ἀγνοίαν, ἔτε εἰδῆσθ' μὲν, μὴ δυναμὸν δὲ
 προφυλάξασθ', ἢ διορθώσασθ' ταῦτα, ἢ τῶν ὅ-
 λων φύσις παρῆιδεραὶ αὐ'. ἔτ' αὐ' τηλικῶτον ἡμᾶρ
 τε μὴ παρ' ἀδυναμίαν, ἢ παρ' ἀτεχνίαν,
 ἵνα τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ ἐπίσης τοῖσ' ἢ ἀγα-
 θοῖς ἀνθρώποις καὶ τοῖς λαοῖς πεφυρμένως
 συμβαίη. θανάτθ' λέγε καὶ ζῆν, λόξα.

καὶ ἀδολοξία, πόνος καὶ ἡδονή, πλῆθος καὶ πε-
 νία, πάντα ταῦτα ἐπίσης συμβαίνει ἀνθρώ-
 πω τοῖς τε ἀγαθοῖς καὶ τοῖς κακοῖς, ὅτε καλὰ ὄν-
 τα, ὅτε αἰσχρὰ, ὅτε ἀγαθὰ, ὅτε κακὰ ὄσι. Πῶς
 πάντα ταχέως γνωφανίζεται, τοῦ μὲν κόσμου
 αὐτὰ τὰ σώματα. τοῦ ἢ αἰῶνι αἰ μνήμαι αὐτῶν,
 οἷά ὄσι τὰ αἰσθητὰ πάντα, καὶ μάλιστα τὰ ἡδον-
 ῆς διελεάζοντα, ἢ τοῦ πόνου φοβῶντα, ἢ τοῦ τύ-
 φου διαβεβοημένα. πῶς ὀυτελῆ καὶ ὀυκαταφρό-
 νητα, καὶ ῥυπρὰ, καὶ ὀφθαλμα, καὶ νεκρὰ νοε-
 ρῶς δυνάμεως, ἐφιστάται τί ἐσιν ὀυτιῶν αἰ ὀυπο-
 λήψεις καὶ αἰ φωναί. πῶς ὀυδολοξίαν, τί ἐσιν ὀ-
 ἀποθανεῖν, καὶ ὅτι αἰ αὐτοῖς αὐτὸ μόνον εἰδῆ, καὶ τῶ
 μερισμῶ τῆ γνῶσεως, διαλύσῃ τὰ ἐμφανταζόμε-
 να αὐτοῦ ὀυκέτι, ἀλλότι ὀυπολήφεται αὐτὸ εἶν
 ἢ φύσεως ὀργον. φύσεως δὲ ὀργον εἰς τις φοβεῖ-
 ται, παιδίον ὄσι. ὄσο μὲν τοῦ οὐ μῶιον φύσεως ὀρ-
 γον ἐσιν, ἀλλὰ καὶ συμφέρον αὐτῆ. Πῶς ἀπῆ-
 ται θεῶ ἀνθρώπο, καὶ ἡ τῆ τί αὐτὸ μέρ. καὶ
 ὅταν πῶς ἔχη διακένητα τὸ τὸ ἀνθρώπου ὄσο
 μῶιον ὄδὲμ ἀθλιώτερον τὸ πάντα κύκλω ἐκ
 πόδιορχομῶν, καὶ τὰ νέρθον γῶς φησιν ἐρδυνῶν
 τ, καὶ τὰ γῆ ταῖς ψυχῶς τῶν πλησίον δια τεκ
 μάρσεως ζητῶντ, μὴ αἰσδομῶν δὲ ὅτι ἀρκῆ
 πρὸς μόνον τοῦ γῆδον ἑαυτὸ διαίμονι εἶν, καὶ τῶ
 ὄρον γνησίως θεραπεύειν, θεραπεία δὲ αὐτοῦ κα
θαρόν

θάρσος πάθους διακρίει, καὶ εἰκαίότητος καὶ
 δυσαρεσείσεως ἐπὶ πρὸς τὰ ἐκ θεῶν καὶ ἀνθρώ-
 πων γινόμενα. τὰ μὲν γὰρ ἐκ θεῶν αἰδέσιμα διὰ
 ἀρετῶν. τὰ ἰδὲ ἀνθρώπων φίλα διὰ συγγένειαν,
 ἔστι δὲ ὅτε καὶ τρόπον ἕνα ἐλεεινὰ, διὰ ἀγνοίαν
 ἀγαθῶν καὶ κακῶν οὐκ ἐλάττωσιν ἢ πέρωσις αὐ-
 τῆς ἐπιδορισκότητος τοῖς διακρίνει τὰ λευκά καὶ
 μέλαινα. Ἰὰ μ τρισχίλια ἔτη βιώσεσθαι μέλ-
 λης, καὶ τοσαυτάκις μύρια, ὅμως μέμνησο, ὅτι
 οὐδεὶς ἄλλομ ἀρβάλλει βίον, ἢ ἴσσο ὅμ ζῆ· οὐδὲ ἄλ-
 λου ζῆ, ἢ ὅμ ἀρβάλλει. εἰς ἴσσο ὅμ καθίσταται τὸ
 μήκισον τῷ βραχυτάτῳ. τὸ γὰρ πρῶτον, πᾶσι ἴ-
 σον, εἰ καὶ τὸ ἀρλύνει, οὐκ ἴσον, καὶ τὸ ἀρβαλ-
 λόμει, ὅπως ἀκαριαῶν ἀναφαίνεται. οὔτε γὰρ
 τὸ πρῶτον, οὔτε τὸ μέλλον ἀρβάλλοι αὐτίς. ὁ
 γὰρ οὐκ ἔχει, πῶς αὐτίς ἴσσο αὐτῶν ἀφέλοιτο.
 τούτων ὅμ τῶν δύο δεῖ μέμνησθαι· ἐνὸς μὲν, ὅτι
 πάντα ἰδὲ αἰδέσιμου ὁμοειδῆ, καὶ ἀνακυκλόμενα,
 καὶ οὐδὲμ διαφέρει, πότμον γν' ἐκατόν ἑτεσιν,
 ἢ γν' διακοσίοις, ἢ γν' ἴσσο ἀπείρω χρόνω τὰ αὐτὰ
 τίς ὄψεται. ἔτρου δὲ ὅτι καὶ ὁ πολυχρονιώτα-
 τος, καὶ ὁ τάχιστα τεθνηξόμενος, τὸ ἴσον ἀπο-
 βάλλει. τὸ γὰρ πρῶτον εἰς μόνον ὅμ δορίσκει δὲ μέλ-
 λει, ὅπῃ γέ ἔχει, καὶ ἴσσο μόνον. καὶ ὁ μὴ ἔχει τίς,
 οὐκ ἀποβάλλει. ὅτι πάντες ἴσσοι. δῆλα
 μὲν γὰρ τὰ πρὸς τὸν λυγρὸν μόνιμον λεγόμενα.

δῆλον δὲ καὶ τὸ χρήσιμον τοῖ λεγομένων. Εὰν τις
 αὐτοῖ τὸ νόσιμον μέχρι τοῖ ἀληθοῦς δέχηται, ὑ-
 βείξει ἐαυτῷ ἢ τοῖ ἀνθρώπου ψυχὴν· μάλιστ' αὖ μὲν,
 ὅταν ἀπόσημα, καὶ οἷον φῦμα τοῖ κόσμου ὅσον
 ἐφ' ἐαυτῷ γήνηται. τὸ γὰρ δυσχεραίνειν τινὶ τῶν
 γινωσκόντων ἀπὸς αὖτις ὅτι τῶ φύσεως, ἢς γνῶμερι,
 ἐκείσθ' τῶν λοιπῶν φύσεις ποδεύχονται· ἐπειτα
 δὲ, ὅταν ἀνθρώπου τινα ἀρσραφῆ, ἢ καὶ ἐναν-
 τία φέρεται, ὡς βλάψασθαι, οἷα εἰσι αὖ τῶν ὀργισ-
 μῶν· τρίτον ὑβείξει ἐαυτῷ, ὅταν ἠσᾶται ἢ-
 δονῆς, ἢ πόνου· τέταρτον, ὅταν ὑποκείνηται,
 καὶ ὑπὸ πλάσως, καὶ ἀναλήθως τί ποιῆ, ἢ λέγη·
 πέμπτον, ὅταν πρᾶξιμ' τινα ἐαυτῶν ἢ ὀρμῶν, ἐπ'
 ὁδῶν σκοπὸν ἀφίη, ἀλλὰ εἰκῆ καὶ ἀπρᾶκτολαθῆ
 τως ὅτι δὲ γνῶμερι· δέον καὶ τὰ μικρότάτα, καὶ τῶ
 ὑπὸ τῶ τέλει ἀναφορὰν γίνεσθαι· τέλει δὲ λογῶ
 κῶν ζώων τὸ ἐπεσθαι τῶν τῶ πόλεως ἢ πολιτείας
 τῶ πρεσβυτάτης λόγῶ καὶ δεσμῶν.

Τοῦ ἀνθρώπου τινος βίος, ὁ μὲν χρόνον, σιγμῆ· ἢ δὲ
 ὁσία, ῥέσθαι· ἢ δὲ αἰσθησις, ἀμυδρᾶ· ἢ δὲ ὅλου τοῖ
 σώματῶ σύγκεισις, δὴσηπῆ· ἢ ἢ ψυχῆ, ῥομ-
 βος· ἢ δὲ τύχη, δυστέκμαρτον· ἢ δὲ φήμη, ἀ-
 κειτον· συμελόντι δὲ εἰπεῖν, πάντα, τὰ μὲν τοῖ
 σώματῶ, ποταμός· τὰ δὲ τῶ ψυχῆς, ὄνειρον
 καὶ τύφον· ὁ δὲ βίον, πόλεμον, καὶ ξένου ὑπὸ
 δημία, ἢ ὑσεροφκμία ἢ, λήθη· τί οὖν τὸ πρᾶξιμῶ
 ψαε

ψαιδωάμην; ἐν καὶ μόνον φιλοσοφία. ἴσσο δ' ἐ-
 γν' ἔσθ' τηρεῖν τὸν γν' ἴσσο δ' αἴμονα ἀνύβρισον, καὶ
 ἀσινῆ, ἡδονῶν καὶ πόνων κρείσσονα, μηδὲν εἰκῆ
 ποιῶντα, μηδὲ διεψυσμῆως καὶ μεθ' ἕπο-
 κείσεως· ἀνγνδλεῖν τὸν ἄλλον ποιῆσαι τι, ἢ μὴ
 ποιῆσαι. ἔτι δ' ἐπὶ τὰ συμβαίνοντα καὶ ἀρνεμόμε-
 να δεχόμεν, ὡς ἐκείθην ποθὲν ἐρχόμενα, ὅθην αὐ-
 τὸς ἦλθην. ὑπὸ πᾶσι δὲ τὸν θάνατον ἴλεω τῆ γνώ-
 μη πῶδε μιλόντα. εἰς οὐδ' ἐμ' ἄλλο ἢ λύσιμ τῶν σοι-
 χείων, ὅζωμ' ἐκασὸν ζῶον συγκείνετα. εἰ δὲ αὐ-
 τοῖς τοῖς σοιχείοις μηδὲμ δεινὸν γν' ἔσθ' ἐκασὸν
 δίννεκὼς εἰς ἕτερον μεταβάλλειμ. εἴα τί ὑπὲρ
 δηταίως πλὴν πάντων μεταβολῶν καὶ
 διάλυσιμ; κατὰ φύσιμ γὰρ· οὐδ' ἐγὼ
 λέλακὸν κατὰ
 φύσιμ.

Τὰ γ' Καρνού τῶ.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ
ρος τῶ εἰς ἑαυτὸν Βιβλίον γ.

ΥΧΙ ὅσον μόνον δειλογίσει, ὅτι
καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀπαναλίσκε-
ται ὁ βίος, καὶ μέγ' ἐλαττοῦ αὐ-
τὸ καταλείπεται. ἀλλὰ κακὸν
λογισέον, ὅτι εἰ ὡδὶ πλέον βιώσῃ τις, ἐκείνός γε ἄδ' ἡ-
λθον, εἰ δ' ἀρκέσει ὁμοίᾳ αὐτῷ ἢ διανοίᾳ, πρὸς τὴν
σωσίμ τῶ πραγμάτων, καὶ θεωρίας τῆ συν-
τηνούσης εἰς τῆ ἐμπειρίαν τῶ θεείων καὶ τῶν ἀν-
θρωπέων. εἰ γὰρ πρᾶξιμα ἀξίηται, τὸ μὴ δια-
πνεῖσθαι, καὶ βέβαιον καὶ φαντάσει, καὶ ὁρμᾶν, καὶ ὅσα
ἄλλα τοιαῦτα, οὐκ ἐνδεήσῃ. τὸ δ' ἑαυτῶ χρῆσθαι, καὶ
ὡς τὸ καθεκόντος ἀριθμὸς ἀκριβοῦν, καὶ τὰ προ-
φανόμενα διαβροῦν, καὶ πᾶσι αὐτὸ τὸ εἰ ἢ δ' ἡ
δ' ἀκτέον αὐτὸν ἐφισαίνει, καὶ ὅσα τοιαῦτα λο-
γισμαῦ συγγυμνασμιῶν πάνυ χρῆσαι, προα-
ποσβίννυται. χρῆ οὖν ἐπέγεισθαι, οὐ μόνον τῶ ἐγ-
γυτῶ τὸ θανάτου ἐκείσοτε γίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ
διὰ τὸ τὴν γένεσιν τῶ πραγμάτων καὶ τὴν πα-
ρακολούθησιν, προαπολήγειν. χρῆ καὶ τὰ τοιαῦ-
τα πρᾶξιμα φυλάσσειν. ὅτι καὶ τὰ ὡδὶ γινόμενα τοῖς
φύσει γινομένοις, ἔχει τι δύναρι καὶ ἐπαγωγόν.

αἴον αῖτον ὁπῶμεν παρὰ ῥήγνυται πινά μέ-
 ρη. καὶ ταῦτα οὐμ τὰ δέχοντα ἕτως καὶ ῥόπου
 πινά παρὰ ῥ' ἐπάγγελμα ῥ' αῖτοποιίας ἔχον-
 τα, ἡδη πρέπει πως καὶ προθυμίαν πρὸς τὴν ῥο-
 φῶν ἰδίως ἀνακινῆ. πάλιν τε τὰ σῦκα ὁπότε
 ὠραϊότατά ὄσι κέχηνεν. καὶ γν' ταῖς δρυπετέσι ἐ-
 λαίαις, αὐτ' ῥ' ἐγγὺς τῆ σήψει, ἰδιόμ τι κἀλλ' ῥ'
 τῶ καρπῶ προστίθισιμ. οἱ σάχυνες δὲ κἀτων δὴ
 οὔτ' οὐ, καὶ τὸ ῥ' λέοντος ἡλσκύνι), καὶ ὁ ῥ' συῶν ἐκ ῥ'
 σώματος ῥέωμ ἀφρός, καὶ πολλὰ ἔτορα κατ' ἰδίαν
 εἴτις σὴ ποιῆ, πότερ' ὄντα ῥ' ὄσειδῆς, ὁμῶς δὴ τὸ
 ῥ' ἰς φύσει γινομένων ἐπακροσθεῖμ, σιωπεπιδόσ-
 μεῖ, καὶ ψυχαγωγῆ. ὥστε εἴ τις ἔχοι πᾶσ' ῥ' καὶ
 γννοίαν βαθυτόραν πρὸς τὰ γν' τῶ ὄλω γινόμε-
 να, σχεδὸν ὁδὲμ ὄχι δ' ὄξει αὐτῶ καὶ ῥ' κατ' ἐπα-
 κροσθισιμ συμβαινόντων ἡδέως πως διασωῖ
 σταθεα. ἕτως δὲ καὶ θηρίων ἀληθῆ χάσματα, ὄχι
 ἡσασομ ἡδέως ὄψεται, ἡ ὄσα γραφεῖς, καὶ πλάσαι
 μιμούμενοι δεικνύσισιμ. καὶ γρὰς καὶ γέροντ' ῥ'
 ἀκμῶ ἵνα καὶ ὠραν, καὶ ῥ' γν' παισῖμ ἐπαφρό-
 διτομ, ῥ' ἰς ἑαυτοῖ σῶφροσιμ ὀφθαλμοῖς ὄραμ
 δωθήσεται. καὶ πολλὰ ῥ' ταῦτα ὄ παντὶ πιθανά,
 μόνω δὲ τῶ πρὸς τὴν φύσιμ, καὶ τὰ ταύτης ὄργα
 γνησίως ὄκειωμένω προπεσῆται,

Ἰπποκράτης πολλὰς νόσους ἰασάμενθ, νοσή-
 σαις ἀπέθανεν. οἱ χαλδαῖοι πολλῶν θανάτους

πρακτόρυσαν. ἔτα καὶ αὐτὸς τὸ περὶ πρῶτον
κατέλαβεν. Ἀλέξανδρος καὶ Πομπηῖος, καὶ
Γάιος Καῖσαρ, ὅλας πόλεις ἀφ' ἑαυτῶν τοσαυτῶν
κίς ἀνελόντες, καὶ γὰρ πρῶταί τινες πολλὰς μυρια-
δας ἰππέων καὶ πεζῶν κατακόψαντες, καὶ αὐ-
τοὶ ποτε ἐξήλθον τῆ βίῃ. Ἡράκλειτος, πάλαι ἦ
τὸ κόσμος ἐκπυρώσεως τοσαῦτα φυσιολογῆσαι,
εὐδατος τὰ γὰρ πλῆρωθεις, Βολβίτω κατακε-
χρισμένος ἀπέθανεν. Δημόκριτος δ' ἐφθείρες.

Σωκράτῳ δὲ, ἄλλοι φθείρες ἀπέκτειναν. τί-
ταῦτα γὰρ βίης, ἐπλοῦσαι, κατήχθεις; ἐκβηθι. εἰ-
μὲν ἐφ' ἑτέρου βίον, οὐδὲν θεῶν κενὸν εἶδ' ἐκεί-
εἰ δ' ἐφ' ἀναμνησίᾳ, παύση πόνων καὶ ἠδονῶν
ἀνεχόμενος, καὶ λατρυῶν τοσούτω χείρονι βίῃ
ἀγγείω, ἢ πόριεσι τὸ ὑπερεπιδί. τὸ μὲν γὰρ νῆος καὶ
δαίμων τὸ δὲ γῆ καὶ λυθῆ. μὴ κατατρίψης
τὸ ὑπολιπόμην τῆ βίῃ μέρῳ γὰρ ταῖς πόλιν ἐτέ-
ρων φαντασίας, ὅποταν μὴ τῷ ἀναφοραῦ ἐπί-
τε κρινωφελές ποιῆ. ἢ τοὶ γὰρ ἄλλοι ὄργου σέρη, τῶ
τέσι φανταζόμενος τί ὁ δὲ να πρῶτα, καὶ τί-
νῳ γὰρ κεν, καὶ τί λέγει, καὶ τί γὰρ θυμῆται, καὶ
τί τεχνάζεται, καὶ ὅσα τοιαῦτα ποιῆ ἀκρῆρέμβε-
ως τῆ τῆ ἰδίῃ ἡγεμονικῆ πρῶτα τηρήσεως. καὶ μὲν
οὐκ καὶ τὸ εἰκῆ καὶ μάτῳ γὰρ τῷ εἰρμῶ τῶν φαν-
τασιῶν πόλιν αἰσῶτα πολὺ δὲ μάλιστ' αὐτὸ πῶρι-
εργον, καὶ καὶ ὁ θεός. καὶ ἐθισέον ἑαυτὸν, μόνος

τὰ ζεοτά πῶς ἔως ἀφνω ἐπανέροιτο, τί νῦν
 δῆανοῦ, μετὰ παρρησίας πρῶτα χῆμα αὐτὸ ἀποκεί-
 νασθαι, ὅτι τὸ, καὶ τὸ. ὡς δὲ αὐτῶν θυθὺς δῆλα εἶναι,
 ὅτι πάντα ἀπλά, καὶ θυμῶν, καὶ ζώου κοινωνι-
 κοῦ, καὶ ἀμελοῦντο ἠδονικῶν, ἢ καθ' ἀπαξ ἀρ-
 λαισικῶν φαντασμάτων ἢ φιλονεικίας ἑνός, ἢ
 βασιλείας καὶ ὑποψίας, ἢ ἄλλου ἑνός, ἐφ' ὃ αὐτὸ
 ἐρυθειάσας δὲ γοῦμιτο, ὅτι γὰρ νῦν αὐτὸ εἶχες.
 ὁ γὰρ τοῦ ἀνὴρ ὅτι οὐκ ἔτι ὑπερβέβητο
 τὸ ὡς γὰρ ἀρίστοις ἠδῆ εἶναι, ἰερδύς τις καὶ ὑπεργός
 θεῶν, χρώμιτο καὶ τῷ γὰρ ἰδρυμῶν αὐτοῦ, ὃ
 πρῶτον ἐχεται τὸν ἀνδρωπομ ἀχρῶν ἠδονῶν, ἀφω-
 τον ὑπὸ πάντων πόνος, πάσης ὑβρεως ἀνέπα-
 φον, πάσης ἀναίδητον πονηρίας. ἀθλητικῶν ἀ-
 θλου τοῦ μεγίστου, τοῦ ὑπὸ μηδενός πάθους κατα-
 βληθῆναι, δικαιοσύνη βεβαμῶν εἰς βάθος,
 ἀσπασίμων μὲν δὲ ὅλης τῆς ψυχῆς τὰ συμβαίνον-
 τα, καὶ ἀπονεμόμενα πάντα. μὴ πολλάκις δὲ,
 μηδὲ χωρὶς μεγάλης καὶ κοινωφελούς ἀνάγκης
 φανταζόμεναι, τί ποτε ἄλλο λέγει, ἢ πράσσει,
 ἢ δῆανοῦται. μόνον γὰρ τὰ ἑαυτοῦ πρὸς γὰρ ἐργεῖαν
 ἔχει. καὶ τὰ ἑαυτῶν ἐκ τῶν ὅλων συγκλωθόμενα
 διηνεκῶς γίνονται. καὶ κείνα μὲν, καλὰ πρῶτον ἐχεται.
 ταῦτα δὲ ἀγαθὰ εἶναι πέπεισται. ἢ γὰρ ἐκαστὸν νεμο-
 μῆν μοῖρα συμφέρεται τε καὶ συμφέρει.

μέμνηται δὲ, καὶ οὐ συγγίνες τῶν ἰσχυρῶν.
 καὶ οὐ κήδεσθαι μὴ πάντων ἀνθρώπων, καὶ τῶν
 τοῦ ἀνθρώπου φύσιν ἐσὶν. Δόξης δὲ οὐχὶ εἰς πα-
 ρά πάντων ἀνθεκτέον· ἀλλὰ τῶν ὁμολογουμέ-
 νως τῆ φύσει βιούντων μόνον· οἱ δὲ μὴ οὕτως βι-
 οῦντες, ὅποιοί τινες οἴκοι τε καὶ ἔξω εἰς οἰκίας,
 καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, οἷοι μεθ' οἴων φύ-
 ρονται, μεμνημένῳ διατελεῖ. οὐ τοίνυν οὐδέ
 τὸν παρὰ τῶν βιούντων ἔπαινον γν' λόγῳ τίθε-
 ται, οἷγε οὐδέ αὐτοὶ ἑαυτοῖς ἀρέσκονται. μήτε
 ἀκούσιῳ γν' ἔργει, μήτε ἀκρινώνητῳ, μήτε ἀν-
 ξέτασῳ, μήτε ἀνθελκόμηνῳ, μήτε κομφείατῳ
 διάνοιαν σε καλλωπιζέτω. μήτε πολυῤῥήμων
 μήτε πολυπράγμων ἔσο. ἔτι δὲ ὁ γν' σοὶ θεός, ἔ-
 σω προσάτης ζωῆς ἀρ' ἔργῳ, καὶ πρεσβύτης, καὶ
 πολιτικοῦ, καὶ ῥωμαίου, καὶ ἀρχοντῳ, ἀνατέτα-
 χότῳ ἑαυτῶν, οἷῳ αὐ' εἴη τις πομπιμῶν ἢ ἀνα-
 κλητικῶν ἐκ τοῦ βίῳ δύλυτῳ. μήτε ὄρκου δεό-
 μηνῳ, μήτε ἀνθρώπου τινός μάρτυρῳ. Ἐμ δὲ ἢ
 φαιδρῶν, καὶ ἢ ἀπροσδέες εἰς ἔξωθεν ἰσχυρε-
 σίας, καὶ τὸ ἀπροσδέες ἢ συχίας, ὡς ἄλλοι πα-
 ρέχουσι. ὀρθὸν ἔμ εἶν' ἢ ἢ, ὅχι ὀρθὸν μὴ. εἰ μὴν κρεῖ-
 ῖνον εὐρίσκεις γν' τῶν ἀνθρωπίνων βίῳ δικαιοσύ-
 νης, ἀληθείας, σωφροσύνης, ἀσφραξίας, καὶ καθά-
 ραξ τοῦ ἀρκείσθαι ἑαυτῆ τῶν διανοιῶν σὲ γν' οἷς
 ἢ τὸν λόγον τὸν ὀρθὸν πρῶτοντά σε παρέχε

ται, καὶ γὰρ τῆς εἰμαρμένης, καὶ τοῖς ἀπροαιρέτως ἀκ-
 νεμομένοις· εἰ τότε φημι κρείσσομι ὄρασις, ἐπ' ἐκεί-
 νο δὲ ὄρασις τῆς ψυχῆς τραπόμην, τοῖς ἀείσοις εὐε-
 σκομένῳ ἀπόλαυε. εἰ ἢ μηδὲν κρείσσομι φαίνεται
 αὐτοῖς τοῖς γινόμενοις καὶ σοὶ δαίμον, τὰς τε ἰ-
 δίας ὄρασις ὑποταχότ' ἑαυτῷ, καὶ τὰς φαν-
 τασίας ἀξετάζοντ', καὶ τῶν αἰσθητικῶν πεί-
 σεων, ὡς ὁ Σωκράτης ἔλεγε, ἑαυτὸν ἀφεικυνό-
 τ', καὶ τοῖς θεοῖς ὑποταχότ' ἑαυτὸν, καὶ
 τῶν ἀνθρώπων προκηδομένῳ. εἰ τότε πάντα τὰ
 ἄλλα μικρότερα καὶ ὀυτελές ὄρα εὐείσοις, μη-
 διγνήχωραν δίδου ἑτόρω, πρὸς ὃ ῥέψας ἀπαξ καὶ
 ἀκκλίνας, οὐκ ἐπι ἀποδυσίας τὸ ἀγαθὸν ἐκεί-
 νο τὸ ἴδιον, καὶ τὸ σὸν προτιμᾶν δυνήσῃ. αὐτὸ κα-
 θῆσθαι γὰρ τῷ λογικῷ καὶ ποιητικῷ ἀγαθῷ, ὅθεν
 μὲν οὐδὲ ὅτι οὐκ ἐτόρω γνῶσις. οἶον ἢ παρὰ πολ-
 λῶν ἑπαινον, ἢ ἀρχάς, ἢ πλοῦτον, ἢ ἀκκλίσεις
 ἰδίων. πάντα ταῦτα, καὶ πρὸς ὀλίγον γνῶσι-
 μόζειν δόξῃ, κατεκράτησε ἀφνω καὶ πρῆνε γ-
 κην. σὺ δὲ φημι ἀπλῶς καὶ ἐλευθερίως ἑλοῦ τὸ
 κρείσσομι, καὶ τούτου ἀντέχου. κρείσσομι δὲ, τὸ συμ-
 φέρον. εἰ μὲν τὸ ὡς λογικῷ, ὅθεν τῆρι. εἰ δὲ τὸ ὡς
 ζώῳ, ἀπόφηναι, καὶ ἀτύφως φύλασε τὴν κρείσσο-
 μόνον, ὅπως ἀσφαλῶς τὴν ἀξετάσιμω πρῆσι, μὴ
 ὑμῆσις ποτὲ ὡς συμφέρον σεαυτοῖς, ὃ ἀναγκά-
 σει σέ ποτε τὴν πρῆσιμ πρῆσιβῆσαι, τὴν αἰσθητικῶν ἐγ-

καταλιπεῖν, μισῆσαι τινα, ὑποπιδύσαι, κατα-
 ράσασθαι, ὑποκρίνασθαι, ὑδὶ θυμῆσαι τινος, βί-
 χων καὶ πρᾶξετασμάτων δεομένων. ὁ γὰρ εἶπον
 ἑαυτοὶ νοῦν καὶ δαίμονα, καὶ τὰ ἔργα εἶλοντο
 ἀρετῆ προελόμενοι, τραγωδίαν ὅσοι εἶ, ὅσοι
 ζῆ. οὐκ ἐρημίας, οὐ πολυπληθείας δέσεται. τὸ
 μέγιστον, ζῆσαι, μήτε διώκων, μήτε φεύγων. πό-
 τρον δὲ ὑπὲρ πλέον διάστημα χρόνου τῷ σώματι
 παρεχομένη τῆ ψυχῆ, ἢ ἐπὶ ἔλαστρον χεῖσεται,
 ὅτι ὅτι οὐκ αὐτῷ μέλει. ἕκαστος γὰρ ἠδὲ ἀπαλλάσσει
 ὅσα δέει, ὅπως ὑλύντως ἀπεισιμ, ὡς ἀλλότῃ τῷ
 αἰσθητόνως καὶ κοσμίως ἐνεργεῖσθαι δυναμένων
 ἐνεργήσεων. ὅσοι μόνον παρ' ὅλον τὸν βίον ὑλα-
 βόμενοι, ὅτι τὴν διάνοιαν ἐν τῷ οἰκείῳ νοε-
 ρῶ πολιτικῷ ζῶσ τροπῆ γηρέσθαι. οὐδὲν αὐτῆ
 εἰσνοία τῶν κεκολασμένων, καὶ ἐκκαθαρισμένου
 πνεύματος, ὅτι ἐμὴν μεμολυσμένην, ὅτι ἐπὶ
 ὑβρίσιν. ὅτι ἀσωτελῆ τὸν βίον αὐτῶν ἢ περὶ
 μνήν ἢ λαμβάνει, ὡς αὐτὸς εἶποι τὸν τραγωδίου
 πρὸ τῶν τελείων ἢ διαδραματίσαι ἀπαλλάσσει
 ὅσα. ἔτι δὲ ὅτι ὅτι οὐκ ὄν, ὅτι κομψόν, ὅτι προσ-
 δεδεμένην, ὅτι ἀπεισιμμένην, οὐδὲ ὑποδύθου, ὅτι
 ὅτι ἐμφωλδύον. τὴν ὑποληπτικῶν δυνάμιμ σε-
 βει. ἐν ταύτῃ τὸ πᾶν, ἵνα ὑπόληψις τῷ ἡγεμονι-
 κῶ σσημῆν ἐγγνήτῃ ἀνακόλυσθαι τῆ φύσιν, καὶ τῆ
 ὅτι λογικῶ ζῶσ κατασκύβῃ, αὐτῆ ἢ ἐπαγγέλλεται,
 ἀπρο-

ἀπροπῆωσίαν, καὶ τὴν πρὸς ἀνθρώπους οἰκείω-
 σιν, καὶ τὴν τοῖς θεοῖς ἀκολουθίαν. πάντα οὐρ-
 ξίψας, ταῦτα μόνον τὰ ὀλίγα σώεχε, καὶ ἔτι συμ-
 μνημόνευε, ὅτι μόνον ζῆε καὶ τὸ πρὸς ἑαυτὸν, τὸ
 ἀκαριαῖον. τὰ δὲ ἄλλα, ἢ βεβίωται, ἢ γὰρ ἀδύνατον.
 μικρὸν μὲν οὐκ ἔστι ζῆε καὶ τὸ μικρὸν δὲ τὸ ἐν γῆς
 γωνίδιον, ὅπου ζῆε μικρὸν δὲ καὶ ἡ μικρὸν ὑπερο-
 φημία. καὶ αὐτὴ δὲ καὶ διαδοχικῶς ἀνθρώπων
 τάχιστα τεθνηξομένων, καὶ ἐκείδ' ὅτων οὐδέ εἰς
 αὐτὸν, ὅτε γὰρ τὸν πρόπαλαι τεθνηκότες. τοῖς δὲ εἰ-
 ρημονίαις πρὸς ἡμᾶς ἐν ἔτι προσέσω, τὸ ὅρον ἢ
 ὑπογραφῶν αἰεὶ ποιῆσαι τὸ ὑποπίπτοντα φαν-
 τασθῆναι, ὅσπερ αὐτὸ ὁποῖόν ἐστι κατ' ἐσίαν γυμνόν,
 ὅλον δὲ ὅλων διηρημένως βλέπειν, καὶ τὸ ἴδιον
 ὄνομα αὐτῶν, καὶ τὰ ὀνόματα ἐκείνων ὅσων σωε-
 κρίθῃ, καὶ εἰς ἀναλυθῆσεται, λέγειν παρ' ἑαυ-
 τῶν. ὅτι γὰρ ὅπως μεγαλοφροσύνης ποιητικόν,
 ὡς τὸ ἐλέγχειν ὁδῶν καὶ ἀληθείας ἐκαστον τῶν τῶν
 βίω ὑποπιπόντων δυνάματα, καὶ τὸ αἰεὶ ὅπως εἰς
 αὐτὰ ὄρα. ὅσπερ σωεπιβάλλειν, ὁποῖον ἐν τῶ
 κόσμῳ, ὁποῖον ἐνὰ τῶν χρεῖαν παρέχόμενον,
 τίνα μὲν ἔχει ἀξίαν ὡς πρὸς τὸ ὅλον, τίνα δὲ
 ὡς πρὸς τὸν ἀνθρώπον, πολίτῳ ὄντα πόλε-
 ως ἐλάνωτάτης, ἢς αἰεὶ λοιπὰ πόλεις ὡσπερ οἰ-
 κίαί εἰσιν.

Τί ἐσι, καὶ ἐκ τίνων συγκέκεῖται, καὶ πόσον χρόνον πέφυκε παραμυθεῖν ἑᾶν, ἢ τὴν φαντασίαν μοι νῦν ποιοῦν. ἢ τίνῃ ἀρετῇ πρὸς αὐτὴν χρεία. οἷον ἡμερότητῃ, ἀνδρείας, ἀλκιβείας, πίσεως, ἀφελείας, αὐταρκείας, πῶν λοιπῶν. διὸ δεῖ ἐφ' ἐκάστου λέγειν, ἑᾶν μὲν παρὰ θεοῦ ἦκει. ἑᾶν δὲ ἢ τὴν πλὴν σύλληξιν, καὶ τὴν συμμηρνομελίαν σύγκλωσιν, καὶ τὴν τοιαύτην σωτὴρ δύξιν τε καὶ τύχην. ἑᾶν δὲ παρὰ τῷ συμφύλου καὶ συγγενῆς καὶ κοινωνοῦ. ἀγνοῶντῃ μὲν τοὶ ὅτι τί αὐτῷ ἢ τὴν φύσιν ἐσίη. ἀλλ' ἐγὼ ἐκ ἀγνοῆς. δεῖα ἑᾶν χρομαὶ αὐτῷ ἢ τὴν ἑᾶν κοινωνίας φυσικὸν νόμον, δύνας, καὶ δικαίως, ἅμα μὲν τοὶ τῷ κατ' ἀξίαν γνῶντις μέσοις συσοχάζομαι.

Εὰν ἢ παρὸν γνέργῃς, ἐπόμνος ἑᾶν ὀρθῶ λόγῳ ἑσπουδασμένως, ἐρῶμένως, θυμωῶς, καὶ μηδὲν παρεμπόρδυμα, ἀλλὰ ἑᾶν ἐαυτῷ δαίμονα καθαρόν ἐσῶτα τηρῃς, ὡς εἰ καὶ ἦδη ἀκροῦναι δεῖοι, εἰάν ἑᾶν σιωπῆς μηδὲν ποσειδώνων, μηδὲ φύγων, ἀλλὰ τῇ παρουσίῃ ἢ τὴν φύσιν γνέργείας, καὶ τῇ ᾧ λέγεις καὶ φθέγγῃ, ἠρωϊκῆ ἀληθείας ἀρκέμενῃ, δὴ ζωήσεις. ἐσι δὲ ὅτι οἱ ἑᾶν κωλύσαι δυναίμενῃ. ὡσαυτε οἱ ἰατροὶ αἰεὶ τὰ ὄργανα καὶ σιδήρια πρόχειρα ἔχουσι πρὸς τὰ ἀίφνιδια τῶν θεραπευμάτων. ὅτω τὰ δόγματα σὺ ἑτοιμαῖ ἔχε πρὸς τὸ τὰ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα εἰδέναι.

να. καὶ πᾶν ἢ τὸ μικρότατον ἔτω ποιῆν, ὡς ἂν
 ἀμφοτέρωμ πρὸς ἀλληλασυνδέσεως μεμνημέ-
 νομ. ἔτε γὰρ ἀνθρώπινόν τε ἀνδρῶν ἢ ἰδιῶν τὰ θεῖα
 σωμαναφορᾶς δὴ πρῶξις, ἔτε ἔμπαλιμ. μηκέτε
 πλανῶ. ἔτε γὰρ τὰ ἕπομνημά τε ἀσ μέλλεις ἀνα-
 γινώσκειμ, ἔτε τὰς τῶν ἀρχαίων Ρωμαίων καὶ
 Ἑλλήνων πρῶξις, καὶ τὰς ἐκ τῶν συγγραμμά-
 των ἐκλογάς, ἄς εἰς τὸ γῆρας σαυτοῦ ἀπετίθε-
 σο. ἀπὸ δὲ οὐμ ὄν τέλθ, καὶ τὰς λενάς ἐλπί-
 διας ἀφείς, σαυτοῦ βοήθει, εἴ τι σοι μέλει σεαυτοῦ
 ὡς ἔξεσιμ. οὐκ ἴσασι πόσα σημαίνει τὸ κλέπην,
 τὸ ἀπείρειμ, τὸ ὠνεῖσθαι, τὸ ἠσυχάζειμ, τὸ ὄραν τὰ
 πρακτέα, ὃ ἐκ ὀφθαλμοῖς γίνεται, ἀλλ' ἔτῳ
 τινὶ ὄψει. σῶμα, ψυχὴ, νῆς, σῶμα τῷ αἰσθησῆς,
 ψυχῆς ὄρμα, νοῦ δόγματα. τὸ μὲν τυπῶσθαι
 φαντασικῶς, καὶ τῶν βοσκμάτων. τὸ δὲ ενδύ-
 ροσπασεῖσθαι ὀρμητικῶς, καὶ τῶν θηρίων, ἢ τῶν
 ἀνδρῶν γύνων, καὶ φαλαγγίδων, ἢ κέρων. τὸ
 δὲ τὸν νοῦν ἠγεμόνα ἔχειμ ἢ τὰ φαινόμενα καὶ
 θύκοντα, καὶ τῶν θεῶν μὴ νομιζόντων, καὶ τῶν
 τῶν πατρίδα ἐγκαταλείπόντων, ἢ τῶν ποιῶν
 τῶν ἐπειδ' αὐκλείσωσι τὰς θύρας. * εἰ οὐμ τὰ λοι-
 πὰ κοινὰ ἔστι πρὸς τὰ εἰρημνία, λοιπὸν τὸ ἴδιόν
 ἔστι τὸ ἀγαθόν, φιλεῖμ μὲν ἢ ἀσπάζεσθαι τὰ συμ-
 βαίνοντα ἢ συγκλωθόμενα αὐτοῦ. τὸν δὲ ἑν-
 διον γὰρ ἔστι σῆβει ἰδρυμνίον διαίμονα, μὴ φύρειμ,

μηδὲ θορυβῆν ὀχλῶ φαντασιῶν, ἀλλὰ ἰλεωρῶ
 δαίηρεῖν, κοσμίως ἐπὶ μῦθον ὡς θεῶ. μήτε φθεγ
 γόμενον ἢ παρὰ τὰ ἀληθῆ, μήτε γνέργοῦντα
 παρὰ τὰ δίκαια. εἰ δὲ ἀπιστοῖσιν αὐτῷ πάντες
 ἄνθρωποι, ὅτι ἀπλῶς ἐκ αἰδκμόνως καὶ εὐθύμως
 βιοῖ, ὅτε χαλεπαίνῃ ἐνί τῶτων, ὅτε παρὰ βέπε
 ται φιλοδῶσι ἀγάσσης ὑπὸ τὸ τέλει τῆ βίης, ἐφ' ὃ
 δεῖ εἰθεῖν καθαρὸν, ἡσύχιον, εὐλύτον, ἀβιάσως τῆ
 ἑαυτῷ μοίρα σωτηρ μωσ μόνον.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ
 ΡΟΣ Τῷ εἰς ἑαυτὸν βιβλίον Δ.

Ο γνῶμον κυριότατον, ὅταν ἡ ψυχή φύ
 σιν ἔχη, ὅπως ἔσηκε πρὸς τὰ συμ
 βαίνοντα, ὥστε αἰεὶ πρὸς τὸ δίκαιον
 τὸν καὶ διδόμεθ' μετατίθεσθαι
 δίκαιον. ἡλικία γὰρ ἀρτεταγμένη ἐδεδείκται φιλεῖ
 ἀλλὰ οὐ μὴ πρὸς τὰ ἡγόμενα μεθ' ἑξαερέ
 σεως. τὸ δὲ ἀντισταγόμενον, ἡλικία ἑαυτῷ ποιεῖ.
 ὡσαύτως τὸ πῦρ ὅταν ὑδὸ κρᾶτῆ τῆ ἐπεμπιπτόντων
 ὑφ' ὧν ἂν μικρὸς ἢς λύχνος ὁυβέσθῃ. τὸ δὲ λαμ
 πρὸν πῦρ, ταχιστα δὲ κείωσεν ἑαυτῷ τὰ ὑδὸ φο
 ρόμενα καὶ κατ' ἐνάλωσεν. καὶ δὲ αὐτῶν ἐκείνων ὑπὸ
 μέισον ἤρθη. μηδὲν γνέρομα εἰκῆ, μηδὲ ἄλλως ἢ
 ἡ ψυχή θεώρημα συμπληρωτικὸν τῆ τέχνης γνέρομα
 εἶδω. Αναχωρήσεις αὐτοῖς ζητήσιν ἀγροικίας,

καὶ

αἰγιαλός, ἡ ὄρη, εἰώθας δὲ καὶ σὺ τὰ τοιαῦτα
 μάλιστα ποθεῖν. ὅλον ἢ ὅσον ἰδιωτικώτατον ὄντιν.
 ἕξου ἢς αὐτῶν ἔθελήσῃς εἰς ἑαυτὸν ἀναχωρεῖν.
 ἔδραμῃ γὰρ οὔτε ἡσυχιώτατον, οὔτε ἀπραγμὸν ἔ-
 σερον ἀνθρώπου ἀναχωρεῖ, ἢ εἰς τὴν ἑαυτοῦ ψυ-
 χὴν. μαλιθ' ὅστις ἔχει γνῶσιν τοιαῦτα, εἰς ἃ ἐγκύ-
 ψας, γνῶσις ἡ δυμαρεία θυθὺς γίνεται, τὴν δὲ
 δυμαρείαν ἔδραμ' ἄλλο λέγω, ἢ δυκοσμίαν. συνε-
 χῶς οὖν διδὼς σεαυτῷ ταύτην τὴν ἀναχώρησιν,
 καὶ ἀναεῖς σεαυτὸν. βραχέα δὲ ἔσω πρὸς σιχαιῶ-
 σιν, ἃ θυθὺς ἀπαντήσασθαι, ἀρκέσεις ἃ πᾶσαν
 αὐτὴν ἀποκλύσαι, καὶ ἀποπέμψαι σε μὴ δυσ-
 χεραίνοντάς ἐκείνοις ἐφ' ἃ ἔπανέρχῃ. τίτι γὰρ δυσ-
 χεραίνεις; τῆ τῶν ἀνθρώπων κακία; ἀναλογισά-
 μην ἡ κρίμα, ὅτι τὰ λογικὰ ζῶα ἀλλήλων γνε-
 κην γέγονον καὶ ὅτι ἡ ἀνέχεσθαι μέρῃ τῆ δικαιο-
 σωμης· καὶ ὅτι ἀκοντὸν ἀμαρτάνουσι, καὶ πόσοι ἢ δὴ
 διεχθρύνουσάντου, ἐποπιδύνουσάντου, μισήουσάντου;
 διαδοξαλιθύνου, ἐκτεταντῶ, τετέφρωντῶ, πᾶσα
 ποτὲ. ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐκ τῶν ὄλων ἀπονεμομένοις
 δυσχεραίνεις ἀνανεωσάμεν ἡ τὸ διεξδύγμε-
 νον, ἢ τοῖς πρόνοια, ἢ ἄθμοι, ἢ ἕξ ὅσων ἀπεδέχθη,
 ὅτι ὁ κόσμος ὡσανεὶ πόλις. ἀλλὰ τὰ σωματικὰ
 σου ἀψεταί; ἔτι γνῶσθαι ὅτι ἐκ τῶν μίγνυται λεί-
 ως ἢ τραχέως κινεσθῆναι πνεύματι ἢ διάνοια,
 ἐπειδὴν ἀπαξ ἑαυτὴν ἀρλάβη, καὶ γνωρίσῃ τῆ
 ἰδίαν ἕξουσίαν. καὶ λοιπὸν ὅσα πρὸς πόνου καὶ

ἡδονῆς ἀκίκοας, ἢ συγκατέδου. ἀλλὰ τὸ δοξάζει
 εἰς σε πειπλάσει, ἀπιδὼν εἰς τὸ τάλχθ' ἔπι
 πάντων λήθης, ἢ τὸ χαλθ' ἔφ' ἐνάτορα ἀπέ
 ρου αἰώνθ'. ἢ τὸ κενόνθ' ἀπηχέσεως, ἢ τὸ δυ
 μετάβολον ἢ ἀκρίτον τῶν ἐφ' ἡμῖν δοκούντων.
 ἢ τὸ σφόν τι τόπος γν' ὡς περιγράφεται. ἔλητε
 γὰρ ἢ γῆ σιγμῆ, ἢ ταύτης πὸς γωνίδιον ἢ καθε
 κησις αὐτῆς; ἢ γν' ταῦθα πόσοι, καὶ οἰοίμενοι οἱ
 ἐπαινεσόμενοι; λοιπὸν οὐ μὲνησοθ' ἔπι ὑποχω
 ρήσεως θ' ἢ ὅσον τὸ ἀρεθείδιον ἑαυτοῦ, καὶ πρὸ
 πάντων μὴ σπῶ, μηδὲ κατηγνέινθ', ἀλλὰ ἐλεύθε
 ρθ' ἔσο, ἢ ὅρα τὰ πράγματα ὡς ἀνὴρ, ὡς ἀν
 θρωπθ', ὡς πολίτης, ὡς θνητὸν ζῶον. γν' δὲ τοῖς
 προχειροτάτοις εἰς ἃ ἐγκύψεις ταῦτα ἔσω τὰ
 δύο. ἐμ μὲν ὅτι τὰ πράγματα οὐχ ἀπῆταιθ' ἔ
 ψυχῆς, ἀλλ' ἐξω ἔσῃ κεν ἀτρεμοῦντα. αἰ δὲ ὀχ
 λήσεις, ἐκ μόνηςθ' ἢ γν' ἄλλοι ὑπολήψεως. ἔτορον
 δὲ ὅτι πάντα ταῦτα ὅσα ὄρας, ὅσον οὐδέπω
 μεταβάλλει, καὶ οὐκέτι ἔσαι. καὶ ὅσων ἢ δὴ
 μεταβολαῖς αὐτὸς παρατετύχησας, συνεχῶς
 εἰδανοῦ. ὁ κόσμθ', ἀλλοίωσις. ὁ βίθ', ὑπόλη
 ψις. εἰ τὸ νοερόν ἡμῖν κοινόν, ἢ ὁ λόγθ' καθ' ὅρ
 λογικοὶ ὄντων κοινός. εἰ γὰρ καὶ ὁ προστακτι
 κὸς τῶν ποιητέων, ἢ μὴ λόγθ' κοινός. εἰ γὰρ,
 καὶ ὁ νόμθ' κοινός. εἰ γὰρ, πολιταὶ ὄντων. εἰ
 τοῦτο, πολιτεύματός τινθ' μετέχομεν. εἰ τοῦτο,
 ὁ κόσμθ'.

ὁ ἰσμοῦ ὡς ἀνεί πόλις ἐστὶ. τίνῃ γὰρ ἄλλου φύ-
 σει τις τὸ τῶν ἀνθρώπων παῦν γήινον ἔστω πολι-
 τεύματῃ μετέχον; ἐκείθεν ἢ ἐκ τῆς κείνης ταύτης
 πόλεως, καὶ αὐτὸ τὸ νοερόν ἐστι λογικόν ἢ νομι-
 κὸν ἢ μῆν, ἢ πόθον; ὡς περὶ γὰρ τὸ γεῶδες μοι ἀπὸ
 τίνῃ γῆς ἀκρμεμέειται, ἢ τὸ ὑγρὸν ἀφ' ἑτέρου
 σοιχείου, ἢ τὸ πνευματικόν, ἀπὸ πηγῆς τίνῃ,
 καὶ τὸ θερμόν καὶ πυρῶδον, ἐκ τίνῃ ἰδίας τῆς
 γῆς, ἢ δὲ γὰρ ἐκ τοῦ μηδ' ἑνὸς ἔρχεται, ὡς περὶ μήδ' ἴ-
 εἰς τὸ ἄκρον ἀπέρχεται, ἢ τὸ νοερόν ἢ κἄν
 ποθὲν. ὁ δὲ αὐτῶν ἴδιον γένεσις, φύσεως
 μυστήριον. σύγκρισις ἐκ τῶν αὐτῶν σοιχείων, εἰς ταῦ-
 τὰ ὅλως δ' ἄκρον ὡς ἀντίς ἀρχιμύθου. ὁ γὰρ πρῶτον
 τὸ ἕξῃς ἐστὶ νοερῶν ζώων, ἢ δὲ πρῶτον λόγον ἐπὶ πα-
 ρασκοδῆς ταῦτα ἔστω ὑπὸ τῶν τοιούτων πέφυ-
 κε γίνεσθαι ἕξ ἀνάγκης. ὁ δὲ ἔστω μὴ θέλω, θέλω
 καὶ συκλῶ ὅπως μὴ ἔχει. ὅλως δ' ἐκείνο μέμνη-
 σο, ὅτι γνήσιον ὀλιγίστου χρόνου, ἢ σὺ ἐστὶς τεθνη-
 ξεσθε μετὰ βραχὺ δε, ἢ δὲ ὄνομα ὑμῶν ὑπολει-
 φθήσεται. ἄρα τῆς ὑπόληψις, ἢ ἔστω τὸ βέβλαμα-
 μα. ἄρα τὸ βέβλαμμα, ἢ ἔστω ἢ βλάβη. ὁ χείρω
 αὐτῶν ἑαυτῶν ἀνθρώπων ἔστω ποιῆς, ἔστω ἢ δὲ ἔστω βίον αὐ-
 τοῦ χείρω ποιῆς, ἢ δὲ βλάβη, ἢ ἔστω ἔξωθεν, ἢ ἔστω ἔξ-
 ῶθεν. ἢ ἀνάγκησται ἢ ἔστω συμφέροντῃ φύσις ἔστω
 ποιῆς. ὅτι παῦν τὸ συμβαῖνον, δικάως συμβα-
 νει. ὁ ἔστω ἀκριβῶς πρῶτον φυλάσσης, ἐνρῆσις. ὁ δὲ

γω μόνον κατὰ τὸ ἐξῆς, ἀλλ' ὅτι κατὰ τὸ δίκαιον,
 καὶ ὡς αὐτὸ ἐπὶ τινὲ ἀκρινέμοντος τὸ κατ' ἀξίαν.
 πρῶτα φύλασσε ἐν ὧς ἤρξω, ἵνα ὅ, τι αὐτὸ ποιῆς, σὺ
 θύτῳ ποιῆς, σὺ τὸ ἀγαθὸς εἶναι, καθ' ὃ νενόηται
 εἰδίως ὁ ἀγαθός, τριτοῦ ἰδί πάσης ἐνεργείας σω-
 ζε. μή τοιαῦτα ἐπιλαμβάνει, οἷα οὐ βεῖζωμ κεί-
 νει, ἢ οἷα σε κείναι βόλεται. ἀλλὰ ἴδτε αὐτὰ, ὅ-
 ποῖα κατ' ἀλήθειαν ὄντι. δύο ταύτας ἐτοιμότη-
 τας ἔχει ἀεὶ δεῖ. τῆ μὲν, πρὸς τὸ πρῶτα μόνον,
 ὅπερ αὐτὸ ἐπὶ βασιλικῆς ἢ νομοθετικῆς λόγῳ
 ἐπιβάλλει, ἐπ' ὠφελείᾳ ἀνθρώπων. τῆ δὲ, πρὸς
 τὸ μεταθέσθαι εἰάν τις πρὸς διορθῶν κἢ μετα-
 γωμ ἀπὸ τινὲ οἰήσεως. τὴ μὲν μεταγωγῆ,
 αἰεὶ ἀπὸ τινὲ πιθανότητος ὡς δικαίου, ἢ κοινῶ
 φελῶς γίνεσθαι, ἢ τὰ πρῶτα πλῆσι τοιαῦτα μόνον
 εἶναι δεῖ, ὅχι ὅτι ἢ δὴ ἢ γνῶσιον ἐφάνη. λόγον ἔ-
 χεις; ἔχω. τί ἐν ὅχρῳ; θύτου γὰρ τὸ ἑαυτοῦ ποι-
 οῦντος, τί ἄλλο θέλεις; γνῶσιον ὡς μέγῳ γνῶ-
 φανιδήσῃ τῷ γημνύσαντι. μάλλον δὲ ἀναλη-
 φθήσῃ εἰς τὸν λόγον αὐτοῦ τὸ ἀπερματικὸν κατὰ
 μεταβολῆν. πολλὰ λιβανῶν βωλάρια ὑπὸ τῷ
 αὐτοῦ βωμοῦ. τὸ μὲν, πρὸ κατέπεσεν, τὸ δὲ ὑπε-
 ρον. διαφέρει δὲ ὁ δὲ γνῶσιον. γνῶσιον δὲ καὶ ἡμερῶν, θεὸς
 αὐτοῖς δόξεις, οἷς νῦν θηείον καὶ πίθηκος, εἰάν ἀ-
 νακᾶμψῃς ἰδί τὰ λόγματα, κἢ τὸν σεβασμὸν
 τὸ λόγον, μὴ ὡς μύθια μέλλωμ ἔτη ζῶν. τὸ χρεῶν
 ἐπὶ ἡρ

ἐπιρρητῆται, ἕως ζῆς, ἕως ἕξεσιμ, ἀγαθὸς γηυθ. ὁ-
 σιμ ἀχολίαν κερδαίνει ὁ μὴ βλέπων, τί ὁ πλη-
 σίον εἶπεν, ἢ ἐπραξεν, ἢ διενόηθῃ· ἀλλὰ μόνον τί
 αὐτὸς ποιεῖ, ἵνα αὐτὸ τοῦτο δίκαιον ἢ καὶ ὀσιον,
 ἢ κατὰ τὸν ἀγαθὸν μὴ μέλαν ἢ βῆθ ποδὶ βλέπε
 αἶ, ἀλλ' ὑπὲρ γραμμῆς τρέχει, ὀρθόν, μὴ διερ-
 ριμνύον. ὁ ποδὶ τῶν ὑσεροφημίαν ἐπισημαίνῃ
 ὁ φαντάζεται, ὅτι ἐκασθὶ τῶν μεμνημένων αὐ-
 τῷ, τάχιστα καὶ αὐτὸς ἀκθάνειται. εἶτα πέλιμ καὶ
 αὐτὸς ὁ ἐκείνον διαδέξαμενθ, μέχρι καὶ πᾶσα
 εἰ μνήμη ἀποσβῆθῃ διὰ ἐπισημαίνων καὶ σβηνυμέ-
 νων προῖοῦσα. ἡ πόθου δ' ὅτι καὶ ἀθάνατοι μὲν οἱ
 μεμνησόμενοι, ἀθάνατος δ' ἡ μνήμη, τί ἐν τοῦτο
 πρὸς σέ; ἔδῃ μ λέγω ὅτι πρὸς τὸν τεθνηκότα,
 ἀλλὰ πρὸς τὸν ζῶντα. τί ὁ ἔπαυθ. πλὴν ἀφ' αἶ
 δι' οἰκονομίαν τινὰ, πάρες γ' νυῦ ἀκαίρως τῶν
 φυσικῶν δόσιμ, ἀλλ' οὐ τινὸς ἐχόμενον λόγου λαι-
 πόμ. πᾶν τὸ καὶ ὁπωσοῦν καλὸν ἔξ' αὐτῷ καλὸν
 ἔστι, ἔφ' αὐτῷ κατὰ ἀλήθειαν, ὅκ' ἔχομ μέρος αὐτῷ
 ὅ ἔπαυθ. ὅτε γουῦ χεῖρον ἢ κρείττον γίνετῃ τὸ
 ἐπαινετόμ. τὸ φημι καὶ ὑπὲρ τῶν κοινότερον
 καλὸν λεγομένων· οἷον ὑπὲρ τῶν ὑλικῶν, καὶ ἐπὶ
 τῶν τεχνικῶν κατασκευασμάτων. τὸ δὲ δὴ ὄν-
 τως καλὸν, τινὸς χρείαν ἔχει· οὐ μᾶλλον ἢ νόμθ,
 οὐ μᾶλλον ἢ ἀλήθεια· οὐ μᾶλλον ἢ δύνοια,
 ἢ αἰδώς, τί τούτων διατὰ ἐπαινεῖσθαι καλὸν

ὄσιν, ἢ ψεγόμενον φθείρεται. σμαράγδιον γὰρ ἐ-
 αὐτῆ χεῖρον γίνεται εἰ μὴ ἐπωαινῆται; τί ἢ χρυ-
 σός, ἐλέφας, πορφύρα, μαχαίριον, ἀνθύμιον,
 δένδρυφιον; εἰ δὲ βλαβήνους ἢ ψυχὰς, πῶς αὐ-
 τὰς ἔξ ἀϊδίου χωρεῖ ὁ αἴθρ; πῶς ἢ ἡ γῆ χωρεῖ τὰ τῆ
 ἐκ τοσοῦτου αἰῶνος θάπτομενῶν σώματα ὡς περ
 γὰρ γνῶσθαι, ἢ τῶν πρὸς ἡμῖν τινα ἐπιδημο-
 νίῳ μεταβολῆ καὶ διάλυσις χώραν ἄλλοις νε-
 κροῖς ποιῆι; ὅπως αἰεὶ εἰς τὴν αἴερα μεθιστάμενα ψυ-
 χαὶ, ἐπὶ πόσῳ συμμείνασαι, μεταβάλλουσι, καὶ
 χέονται, καὶ ἐξάπτονται, εἰς τὴν τῶν ὄλων σπερμα-
 τικῶν λόγον ἀναλαμβάνουσι. καὶ τῶν τῶν ἴσῳ
 χώραν ταῖς πλοσσοικιστομέταις παρέχουσι. τῶν
 ὅθεν αὐτὸς ἀρκεῖν αἰετὸ ἐφ' ἑσθῆς τῶν τὰς ψυ-
 χὰς δὲ βλαβήνους. καὶ ἢ μὴ μόνον γνῶσθαι τὸ πλῆ-
 θος τῶν θάπτομενῶν ὅπως σωματῶν, ἀλλὰ καὶ
 τὸ τῆ ἐκάστης ἡμέρας ἐδιομενῶν ζώων, ὑφ' ἡμῶν
 τε καὶ τῶν ἄλλων ζώων. ὅσος γὰρ ἀριθμὸς κατανα-
 λίσκεται, καὶ ὅπως θάπτεται γνῶσθαι τοῖς τῶν
 τρεφομενῶν σώμασι, καὶ ὅπως δέχεται ἢ χώρα αὐ-
 τῆ δὲ τὰς δὲ αἱματώσεις, δὲ τὰς εἰς τὸ αἰετῶδες,
 ἢ πυρῶδες ἀλλοιώσεις. τίς ὑπὸ τῶν ἢ ἰσορῆα
 τῶν ἀληθείας; διαίρεσις εἰς τὸ ὑλικόν, καὶ εἰς τὸ αἰ-
 τιῶδες μὴ ἀπορρέμβεσθαι, ἀλλ' ὑπὸ πάσης ὀρμῆς
 τὸ δίκαιον ἀποδιδόναι. καὶ ὑπὸ πάσι φαντα-
 σίας σώζειν τὸ καταληπτικόν. πάν μοι σωαρ-
 μόζει,

μόλις, ὃ σοὶ δύσχευτος ὅτι ὦ κόσμε ὁδὸν μοι πρόω-
 ρον, ὃ δὲ ὄψιμον, τὸ σοὶ δύσχευτον· πάν μοι καρ-
 πος, ὃ φέρουσιν αἰθεράων. ὦ φύσις, ἐκ σοῦ πάντα
 τα, γὰρ σοὶ πάντα, εἰς σὲ πάντα, ἐκείνη μὲν φη-
 σι, πόλι φίλη κέκροτο, σὺ ἢ ἐκέρεις ὦ πόλι
 φίλη δ' ἰός; ὀλίγα πρῆσ' ἐφησιν εἰ μέλλεις ἔθου-
 μήσειν· μηδὲν ἄμεινον τ' ἀναγκαῖα πράσσειν, ἢ
 ὅσα ὃ τ' φύσις πολιτικῶ ζωῶ λόγος αἰρεῖ, ἢ ὡς αἰ-
 ρεῖ. τ' ἴσως ὁ μόνον τ' ἄκρ' τ' καλῶς πράσσειν ἔθου-
 μίαν φέρει, ἀλλὰ ἢ τ' ἄκρ' τ' ὀλίγα πράσσειν. τὰ
 πλείστα γὰρ ὧν λέγομεν πρῶτον, ὅτι ἀναγ-
 καῖα ὄντα, εἰάν τις πόλι ἐλθῆ, δύσκολότερον καὶ ἀ-
 ταρακτότερον ἔσται. ὅθην δ' εἶ, καὶ παρ' ἑκάστα ε-
 αυτ' ἑπιμνήσκων, μήτι τ' ἔθ' ὃ τ' ἀναγκαῖον.
 Δεῖ ἢ μὴ μόνον πρῶτον τὰς μὴ ἀναγκαῖας πόλι-
 αρεῖν, ἀλλὰ καὶ φαντασίας· ὅπως γὰρ ὃ δὲ πρῶ-
 ξεις παρέλθουσαι ἐπακουθήσουσι. Γείρασον
 πῶς σοι χωρεῖ καὶ ὃ τ' ἀγαθοῦ ἀνθρώπου βίος·
 τ' ἀρεσκον μὲν τοῖς ἐκ τῶν ὅλων ἀπονεμομέ-
 νοις· ἀρεσκον μὲν ἢ τῆ ἰδίας πρῶτον δ' ἰκαίαι καὶ δ' ἰ-
 θέσει δ' ἰκαίαι. εἰώρακας ἐκείνα, ἰδέ καὶ ταῦτα. Σε-
 αυτὸν μὴ τάρρασε, ἀπλωσὸν σεαυτὸν. ἀμαρτάν-
 νει τις; εἰαυτὸν ἀμαρτανί. συμβέβηκε σοι τί κα-
 λῶς, ἐκ τῶν ὅλων ἀπ' ἀρχῆς σοι συγκαθείμαρ-
 τῶ, καὶ σωεκλώθετο πάντ' ὅσον συμβαῖνον. τὸ δ' ὅλον
 βραχὺς ὁ βίος· κερδαυτέον τὸ παρὸν σὺν ἔθου

γισία & δίκη, νῆφε ἀνδραγαθία. ἢ τοῖς κόσμῳ δαίτε-
 τα γυμνῶ, ἢ κυκεῶν, συμπεφορημένος μὲν, ἀλ-
 λά κόσμος. ἢ γνῶσις μὲν τις κόσμος ὑφίσταται δὴ δυνά-
 τει, γνῶσις ἅπασαν ἀνοσμία, ἐν ταῦτα, ὅπως πάν-
 των δακρυμῶν ἐν δακρυμῶν & συμπα-
 θῶν. μέλαν ἦθος, θῆλυ ἦθος, πότισκελές ἦθος, θε-
 ειώδεις, βοσκηματώδεις, παιδαρειώδεις, βλακί-
 κῶν, κίβδηλον, βωμολόχον, καπηλικῶν, τυραν-
 νικῶν. εἰς γένος κόσμος ὁ μὴ γνωρίζω τὰ ἐν αὐτῷ ὄν-
 τα, ὅχι ἢ πῶς γένος, ἐν ὁ μὴ γνωρίζω τὰ γιγνόμε-
 μενα. φυγὰς ὁ φόβος ἢ πολιτικῶν λόγων. τυ-
 φλὸς ὁ κατὰ μύων τῶν νοεῶν ὄμματι. πτωχὸς ὁ γνῶ-
 δεὴς ἐτέρου, ἐν μὴ πάντα ἔχω ἢ ἑαυτῷ τὰ εἰς ἢ
 βίον χρήσιμα. ἀπόρημα κόσμος ὁ ἀφιστάμενος ἐν
 χωρίζω ἑαυτῷ ἢ ἢ κοινῆς φύσεως λόγος, δαίτη
 δύσκαρως ἐμὲ τοῖς συμβαίνουσιν. ἐκείνη γὰρ φέρει ἢ
 το, ἢ & σὲ ἢ νεγκυ. ἀπέχισμα πόλεως ὁ τῷ ἰδί-
 ων ψυχῶν τῷ λογικῶν ἀποσχίζω, μιᾶς ὅσης. ὁ
 μὲν χωρὶς χιτῶν & φιλοσοφεί, ὁ ἄλλος χωρὶς βιβλίας,
 ἀλλὰ ὅπως ἢ μίγνυται. ἄρτος ὅχι ἔχω φησὶ, &
 ἐμμένω τῷ λόγῳ. ἐγὼ ἢ τροφὰς τὰς ἐκ μαθημά-
 των ὅχι ἔχω, & ἐμμένω. τῷ τεχνίον ὁ ἑμαθες φίλος,
 τούτω πλοσαναπαύσ, τὸ ἢ ὑπόλοιπον τῷ βίῳ δὴ
 ἐξελεθε, ὡς θεοῖς μὲν ὑπὸ ἰερέσιν τὰ σεαυτῷ πάντα
 ὅχι ὅλας τῷ ψυχῆς. ἀνθρώπων ἢ μηδὲν μήτε τυ-
 ραννον, μήτε δόλον ἑαυτῷ παθιστάς. ὑπὸ νόστον λό-
 γου

γὰρ χάειρ τοῖς ὑπὸ οὐρανῶσιν αἰσῶσιν, ὅψι ταῦ-
 τα πάντα· γαμοῦτας, παιδ' ὀφοφῶντας, νοσῶν-
 τας, ἀποθνήσκοντας, πολεμῶντας, ἐορτάζοντας,
 ἐμπορομῆστας, γεωργοῦτας, ἠολακδύοντας, αὐ-
 θαλιζομῆστας, ὑπὸ πῆδύοντας, ὑπὸ βυλδύοντας, ἀ-
 ποθανεῖν τινὰς ἀνχομῆστας, γογγύζοντας ὑπὸ τοῖς
 παροῦσι, ἐρώοντας, θησαυρίζοντας, ὑπατείας,
 βασιλείας ὑπὸ θυμῶντας. ὅσοι ἔκείνῳ μὲν ὄψι-
 τωμ βίος, ὅκ' ἐτι ὄψι αἰσῶσιν. πάλιν ὑπὸ τοῖς αἰσῶσιν
 Τραϊανῶσιν μετὰ βηθι· πάλιν τὰ αὐτὰ πάντα. τέ-
 θηκε κακῆν ὁ βίος. ὁμοίως καὶ τὰς ἄλλας ὑπὸ
 γραφὰς χρόνων ἐπὶ ὅλων ἔθνων ὑπὸ θεῶσιν καὶ βλέ-
 πε πόσοι κατὰ τὰ ἀθῶντα, μετὰ μικρὸν ἔπεσον,
 καὶ ἀνελύθησαν εἰς τὰ σοιχεῖα. μάλιστα δὲ ἀναπο-
 λητέον ἐκείνους ὅσοι αὐτὸς ἐγνώσθη κατὰ ἀσσομῆστας,
 ἀφῆστας ποιῆν τὸ κατὰ τὴν ἰδίαν κατὰ σκεδύλιν, ἐπὶ
 τοῦτο ἀπρίξ ἔχεσθαι, ἐπὶ τὴν ἀρκείσθαι. ἀναγκαῖον ἔ-
 ῶδε τὸ μεμνησθαι. ὅτι καὶ ἡ ἐπιστροφὴ κατὰ ἐκά-
 στην πρὸς ἀξίαν, ἰδίαν ἀξίαν ἔχει καὶ συμμετρίαν.
 ὅπως γὰρ οὐκ ἀποσλυσσησθῆσιν, εἰ μὴ ὑπὸ πλε-
 ον ἢ πλοσῆκε πρὸς τὰ ἐλασσῶσιν κατὰ γίνη. αἰ-
 τωλα σιωθήσιν λέξιν, γλωσσῆματα νῦν. οὐ-
 τως δὲ καὶ τὰ ὀνόματα τῶν πάλαι πολυῦμνή-
 τωμ, νῦν τρόπον τινὰ γλωσσῆματα ὄσιν. κάμιλ-
 λος, καίσωμ, οὐόλεσος, λεοννάτος· κατ' ὀλίγον
 ἔπ' ἐπὶ σκιπίωμ, καὶ κάτωμ, εἴτα καὶ Αὐγούστος, εἴ-

τα κὶ Ἀδριανὸς, ἔστι Ἀντωνίου: ὁ δὲ τίλα γὰρ πᾶν
 τα, καὶ μυθώδη ταχὺ γίνετ. ταχὺ ἢ ἔστι πάντα
 αὐτῆς λήθη καὶ τέχνη. ἔστι ταῦτα λέγω ἡμῖν ἔστι θάυ
 μασὶς πῶς λαμψάντων. οἱ γὰρ λοιποὶ ἅμα τῶν
 ἐκπνύουσι, αἴσιοι, ἄποιοι. τί ἢ κὶ ὁ δὲ ὅλως τὸ αἴ
 μνησθῆναι; ὅλον κενόν. τί δὲ ὅτι πᾶσι ὁ δὲ ἅμα
 εἰσφέρειται; γὰρ τοῦτο, διαύοια δικαία, ἔστι πράξεις
 κοινωνικαί, κὶ λόγος οἷος μήποτε ἴσχυρῶς αὐτῶν, κὶ
 διάθεσις ἀσπαστομένη πᾶν τὸ συμβᾶνον ὡς ἀν
 αγκᾶνον, ὡς γνώριμον, ὡς ἀπὸ ἀρχῆς ἰσχυρῆς κὶ
 πηγῆς ῥέον: ἐκὼν σεαυτῶν τῆ κλωθοῖ σωματικῆ
 δὲ, πρὸ ἔχων σωματικῶν, οἷς τίσι ποτε πράγματα
 βλέπεται: πᾶν ἐφήμερον, ἔστι τὸ μνημονόμορον, κὶ τὸ
 μνημονόμορον, θεώρη δὲ ἡλικῶς. πάντα ἡμῶν με
 ταβολῶν γινόμενα γίνονται. ἔστι ἔθιζον γινόμενον, ὅ
 τι ὁ δὲ ἔτι φιλεῖ ἢ τῶν ὅλων φύσις, ὡς τὸ, τὰ
 ὄντα μεταβάλλει, κὶ ποιεῖ νέα ὅμοια. ἀπὸ ἕνα
 γὰρ τρόπον τινὰ πᾶν τὸ ὅμ τι δὲ αὐτῶν ἐσομένη.
 σὺ δὲ μόνα ἀπὸ ἕνα φαίνεται, τὰ εἰς γλῶσση, ἢ μή
 τραν καταβαλλόμενα: τοῦτο δὲ λίαν ἰδιωτικόν.
 ἢ δὲ τεθνήξῃ, ἔστι ὅτι ἄπλοῦς, ἔτε ἀτάραχος,
 ἔτε ἀνύποπτος τῶν βλαβῶν ἀνὲξ ἑωθεν, οὐτε
 ἴλεως πρὸς πάντας: ἔτε τὸ φρονεῖν γὰρ μόνον τῶ
 δικαιοπραγεῖν τίθεται. τὰ ἡγεμονικὰ αὐτῶν
 εὐάβλεπτα, ἔστι ὅτι φρονίμοι, οἷα μὲν φρίγασιν,
 οἷα δὲ δῖοισιν. γὰρ ἀλλοτρίω ἢ ἡγεμονικῶν παρῶν

σὸν ὅχ' ὑφίσταται, ὅθεν μὲν γὰρ τινι τροπῇ ἢ ἑτέροι-
 ώσει τοὶ πόδες ἔχοντος. πῶς δὲ ὅπως τὸ πόδι κακῶν
 ὑπολαμβάνουσι ὅτι, τοῖτα δὲ μὴ ὑπολαμβα-
 νέτω, ἢ πάντα δὲ ἔχει· καὶ τὸ ἐγγυτάτω αὐτῷ τὸ
 σωματικῶν τέμνη), καὶ ἡ), διατυϊσκῆς, σίπη),
 ὅμως τὸ ὑπολαμβάνουσι πόδι τούτων μόλις, ἢ συ-
 χαζέτω. τοῖς τὸν ὅτι. κεινέτω μήτε κακῶν τι εἶν,
 μήτε ἀγαθῶν, ὅτι ἐπίσης δυνάται κακῶ ἀνδρὶ ἢ
 ἀγαθῶ συμβαίνειν. ὁ γὰρ ὅτι ἢ φύσιν βιοῦντι
 ἐπίσης συμβαίνει, ὅτε τοῖτα ἢ φύσιν ὅτι, ὅ-
 τε πρὸς φύσιν. ὡς γὰρ ζῶον ἢ κοσμον, μίαν ὅτιαν,
 ἢ ψυχῶν μίαν ἐπέχει, συνεχῶς ὑδινοῦν. ἢ πῶς
 εἰς αἰδιον μίαν, τὴν τῶν πάντων ἀναδίδο-
 ται. ὅτι πῶς ὅτι μίαν πάντων πράσσει. καὶ πῶς
 πάντων πάντων τῶν γινομένων σωαίτια. ἢ οἷα
 τις ἢ συνήσεις ἢ συμμήσεις. ψυχῶν εἰ βα-
 σίλον νεκρῶν, ὡς ἐπίκτηθ' ἔλεγμα. ὅτι ὅτι κα-
 κῶν, τοῖς γὰρ μεταβολῇ γινομένων. ὡς ὅτι ἀγαθῶν,
 ἐκ μεταβολῆς ὑφισταμένων. ποταμός τις ἐκ τῶν
 γινομένων ἢ ῥόδιμα βίαιον ὁ αἰών. ἅματε γὰρ
 ὡφθῆκασὸν ἢ παρενήνεκται, ἢ ἄλλο πρὸς ἀφέρε-
 ται, τοῖ ἢ γὰρ ὅτι. πῶς τὸ συμβαίνον ὅτιως
 συνήθῃ ὅτι γνώριμον, ὡς τὸ ῥόδιον γὰρ τῶ ἔσει, ὅτι
 ὅτι ὅτι γὰρ τῶ θέρει. τοῖς τὸν γὰρ καὶ νόσος, καὶ θά-
 νατος, καὶ βλασφημία ὅτι ἐπιβουλῆ, ὅτι ὅτι ὅτι μα-
 ρὸς ὅτι φραίνῃ ἢ λυπῆ: τὰ ἔξῃς ἀπὸ τοῖς πρὸς γυ-

Σεμνότης οἰκείως ἐπιγίνεται. ὃ γὰρ οἶον κατὰ εἰθι-
 κησίς τις ἐστὶν ἀπληρημένως, ὅ μόνον τὸ κατη-
 ναγεσμενόν ἔχουσα. ἀλλὰ συνάφεια δὺ λόγος,
 ὅ ὡσαυτὸ σωτέτακται σωρημοσμενῶς τὰ ὄν-
 τα. ὅτως τὰ γινόμενα ὃ διαδοχικῶς ψιλῶ, ἀλ-
 λά θαυμαστικῶς οἰκείότητα ἐμφαίνῃ· αἰετὶ
 ἐρακλειτείου μεμνήσθαι· ὅτι γῆς θάνατος ὕδωρ
 γηρέσθαι· καὶ ὕδατος θάνατος ἀέρα γηρέσθαι·
 καὶ ἀέρος, πῦρ. καὶ ἔμπαλιμ. μεμνήσθαι ἢ καὶ
 τὸ ὑπὸ λακτανομενῶν ἢ ἢ ὁδὸς ἀγχι. καὶ ὅτι ὡ
 μέλισσα δὲ λυκεῶς ὁμιλοῦσι λόγῳ, τὸ τὰ ὅλα
 διοικοῦσι, τούτω διαφέρονται. καὶ οἷς καθ' ἡ-
 μέραν ἐγκυροῦσι, ταῦτα αὐτοῖς ξηρὰ φαίνε-
 ται. καὶ ὅτι ὃ δ' εἰ ὡσαυτὸ κατὰ δὺδοντας ποιῆμ
 καὶ λέγειμ. καὶ γὰρ τότε διοκοῦμεν ποιῆμ καὶ
 λέγειμ. καὶ ὅτι οὐ δ' εἰ παῖδας τὸ κέωρ ὡμ τὸ τ'
 ἐστὶ κατὰ ψιλὸν καθότι παρελήφαμεν. ὡσαυτὸ
 εἴπῃ σοι θεῶν εἴπωμ, ὅτι αὐριον τεθνήξῃ, ἢ πάν-
 τως εἰς τρίτῳ, ὃ κ' ἐτ' αὐτὸ πρὸς μέγα ἐποιοῦ, τὸ
 εἰς τρίτῳ μάλλον, ἢ αὐριον, εἴγε μὴ ἐχάτως
 ἀγνηνῆς εἰ· πόσον γὰρ ὅστι τὸ μεταξύ; ὅτως καὶ
 τὸ εἰς πολλοσὸν ἔτος μάλλον, ἢ αὐριον, μηδὲρ
 μέγα εἶναι νόμιζε· γνῶεμ συνεχῶς· πόσοι μὲν
 ἰατροὶ ἀκατεθνήκασι, πολλάκις τὰς ὀφρῦς ὑπὲρ
 τῆν ἀρρώσων συναράσαντες. πόσοι δὲ μαθημα-
 τικοί,

τικῶν, ἄλλων θανάτου, ὡς μέγα πθειπόντες;
 πόσοι δὲ φιλόσοφοι ποδὶ θανάτου ἢ ἀθανασίας
 μνῆρα διατηρήσαντες; πόσοι ἢ ἀειεῖς πολλὰς ἀρε-
 κτείναντες; πόσοι ἢ τύραννοι ἰζουσία ψυχῶν
 μετὰ δεινοῦ φρυάγματ' ὡς ἀθανάτοι κεχη-
 μῶνοι; πόσαι δὲ πόλεις, ὅλαι ἢ οὕτως εἶπω,
 τεθνήκασιν· Ελίκη, καὶ Γομπηῖοι, καὶ Ηρακλά-
 νορ, καὶ ἄλλαι ἀναρίθμητοι. ἐπιθὶ δὲ καὶ ὄσους
 οἶδας, ἄλλοι ἐπ' ἄλλω. ὁμὴν τῶν κηδύνας,
 εἶτα ἰζητάθη. ὁ δὲ, ἐκείνορ. πάντα δὲ γνῶσραχῆι.
 τὸ γὰρ ὅλα κητιδῆιμ ἀεὶ τὰ ἀνθρώπινα ὡς ἐφή-
 μερα καὶ δυτελῆ. καὶ ἔχθες μὲν μυξάειον· αὐ-
 ριορ δὲ τὰριχος, ἢ τέφρα. τὸ ἀκαριαῖορ ἐν τοῦ
 ὅτῳ χρόνου κατὰ φύσιν διελθεῖμ, καὶ ἢλεωρ
 καταλῦσαι. ὡς αὖ εἰ ἐλαία πέπειρος γηρομλῆ,
 ἐπιπῆγν, δυσκμοῦσαι τὴν γνέγκῶσαν, καὶ χάειρ
 εἰδῆσαι ὅτ' φύσαντι δ' γνέγκῶ. ὁμοιορ εἶναι τῆ
 ἀκρῶ, ἢ δλιωεκῶς τὰ κύματα προσρησεται.
 ἢ δὲ ἐσηκε καὶ ποδὶ αὐτὴν κοιμίζετα τὰ
 φλεγμῖναντα τῶν ὕδατ'. ἀτυχῆς ἐγὼ ὅ-
 τι τῶτό μοι σωέβη. οὐμλνορ, ἀλλ' ὀτυχῆς ἐ-
 γὼ, ὅτι τούτου μοι συμβεβηκότ', ἀλυτῶτ'
 διατελῶ, οὔτε ἔπο πῆόντ' θραυόμηντ', οὔ-
 τε ἐπιὸρ φοβούμηντ'. συμβλῶαι μὲν γὰρ τὸ
 τοιοῦτο παντὶ ἐδωάτο. ἀλυτῶτ' δὲ ὅτ' ὡς
 ὕδ' ἰτῶτ' αὐ δλιετέλεσγν. δια τὶ ἐν ἐκείνο μάλλορ

ἀτύχημα, ἢ τὸ αὐτὸ εὐτύχημα. λέγεις ἢ ὅλως ἀτύχη-
 μα ἀνθρώπου. ὃ δὲ ἐστὶν ἀπότευγμα τῆς φύσεως
 τῆς ἀνθρώπου. ἀπότευγμα ἢ τῆς φύσεως τῆς ἀνθρώ-
 που εἶναι σοὶ δοκεῖ, ὃ μὴ πρὸς τὸ βόλημα τῆς φύ-
 σεως αὐτῆς ὄντι. τί ἐν τῷ βόλημα μεμάθηκας; μή τι
 ἐν τῷ συμβεβηκὸς τῆς κωλύσει δικαιοσύνην εἶναι; με-
 γαλόψυχοι; σώφρονα; ἐμφρονα; ἀπρόπρωτοι;
 ἀδελφάψυχοι; αἰδέεσθαι; ἐλεύθεροι; τ' ἄλλα ἀ-
 συμπτῶν ἢ φύσις ἢ τῆς ἀνθρώπου ἀπέχει τὰ ἰ-
 δία. μέμνησο λοιπὸν ὑπὲρ πάντων τῶν εἰς λύπην
 σε προαγουμένων, τούτων χρῆσθαι τῷ λόγῳ αὐτοῦ. ὅτι
 τῆς ἀτύχημα, ἀλλὰ τὸ φέρει αὐτὸ γρηναίως,
 εὐτύχημα. ἰδιωτικῶν μὲν, ὅμως ἢ ἀνυπικῶν βοήθη-
 μα πρὸς θανάτου καταφρόνησις, ἢ ἀναπόλη-
 σις τῶν γλίχως γινώσκων τὰ πάντα τὰ ζῶντα. τί ἐν
 αὐτοῖς πλέον, ἢ τοῖς ἀώροις; πάντως ὡς ποτε κῆν-
 τος, Κασδικιανός, Φαβιῶ, Ιουλιανός, Λέπιδος.
 ἢ εἴτις τοῖς τοῖς, οἱ πολλοὶ ἐξελύθησαν, εἶτα ἐξελύ-
 χθησαν. ὅλον μικρὸν ὄντι τὸ διάστημα, ἢ τῆς διό-
 σων, ὅτι μεθ' οἷον ἐξαντλήθησαν, ἢ γινώσκων σωμα-
 τίων; μὴ ἐν ὡς πρᾶγμα. βλέπε γὰρ ὅπως τὰ ἀ-
 χανῆς τῆς αἰῶνος, ὅτι πρὸς ἄλλο ἀπειροῦ. γινώ-
 σκων τούτων, τί διαφέρει ὁ τριήμερος τῆς τριμερῆς.
 ὑπὲρ τὴν σὺντομον αἰετρεῖ. σὺντομος δὲ ἢ ἰσὺς
 φύσις. ὡς κατὰ τὸ ὑγιαίνει τὸ πᾶν λέγειν καὶ
 πρᾶγμα. ἀπαλλάσσει γὰρ ἢ τοιαύτη πρόθεσις,
 κῆντος,

κόπων, καὶ στρατείας, καὶ πάσης οἰκονομίας καὶ
κομψείας.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ-

τοκράτορος ᾧ εἰς ἑαυτὸν

Βιβλίον ε.

ῥηθῆ ὅταν δυσόκνως ἀξεγείρη, πρὸ
χειροῦ ἔσω, ὅτι ὑπὲρ ἀνθρώπου ὄρ-
γὸν ἐγείρομαι. ἔτι δὲν δυσκολαί-
νω εἰ πορδύομαι ὑπὲρ τὸ ποιῆν, ὡς
γνέκην γέγονα, ἢ ὡς χάρις προῆγα εἰς τὴν κόσ-
μον, ἢ ὑπὲρ τὸ κατεσκήδύασμαι, ἵνα κατακείμε-
ν ὅτις στραματίοις ἑμαυτὸν θάλω. ἀλλὰ τὸ
ὅτι ἡδίομαι. πρὸς τὸ ἡδέσθαι δὲν γέγονας; ὅλως δὲ ὅ-
πρὸς ποιῆν ἢ πρὸς γνέργειαν; ὅ βλέπεις τὰ φυ-
τάκια, τὰ στράβια, καὶ μύρμηκας, καὶ ἀράχνας,
τὰς μελίσσας, ἢ καὶ ἄλλα συγχοσμάσια κόσ-
μου· σὺ δὲ θέλεις τὰ ἀνθρώπινα ποιῆν; ὅ τρέχεις
ὑπὲρ τὸ κατὰ τὴν φύσιν; ἀλλὰ δεῖ καὶ ἀναπά-
νεσθαι. δεῖ. ἔδωκε καὶ τὸ τὸ μέτρον ἢ φύσιν. ἔδω-
κε μὲν τοῖς καὶ τοῦ ἐσθίειν, καὶ πίνειν, καὶ ὅμως σὺ,
ὑπὲρ τὰ μέτρα, ὑπὲρ τὰ ἀριθμῶντα ποχωρεῖς. γνῶ-
ταῖς πράξεσι, ἢ ὅτι ἐπι: ἀλλ' ἔγνως τὸ δῶμα τὸ. ὅ-
γὰρ φιλεῖς σεαυτὸν, ἐπέτοι καὶ τὴν φύσιν ἀν-

σου, ἢ τὸ βόλημα ταύτης ἐφίλης. ἄλλοί τε τὰς
 τέχνας ἑαυτῷ φιλοῦντες, συγκατατήκοντες τοῖς
 κατ' αὐτὰς ὄργοις, ἄλλοι ἢ ἄσιτοι. σὺ τῷ φύσιμ
 τῷ σαυτῷ ἑλασσομ τιμᾶς, ἢ ὀτορνυτῆς τῷ ἔρνευ
 τικῶ· ἢ ὀρχησῆς τῷ ὀρχηστικῶ· ἢ ὀ φιλάργυρος
 τὸ ἀργύριον· ἢ ὀ κηνόδοξος τὸ δόξαλειον. ἢ ὅταν
 προπατῶσιμ, ὅτε φαγεῖμ, ὅτε κοιμηθῆ-
 ναι θέλωσι μᾶλλον, ἢ ταῦτα σωαύξειμ πρὸς
 ἀφέρονται. σοὶ ἢ ἀκοινωνικὰ πρᾶξις ὀυτελέ-
 σεραι φαίνοντῷ, ἢ ἢ σονος ἀποδῆς ἀξιαῖς, ὡς ὀνο-
 λον ἀπώσαδῷ, ἢ ἀπαλείψαι πᾶσαν φαντασίαν
 τῷ ὀχληραῦ, ἢ ἀνοίκειον, ἢ ὀυθὺς γν' πάσιμ γαλή-
 νη εἶν. Ἀξιον ἑαυτῷ κρῖνε πάντος λόγου ἢ ὄργου, ἢ
 ἢ φύσιμ, ἢ μὴ σὲ πρὸ πάτω ἢ ἐπακολοθῶσατε
 νῶμ μέμφεις, ἢ λόγος. ἀλλὰ εἰ καλὸμ πρᾶχθαι,
 ἢ εἰρηδῷ, μὴ σεαυτῷ ἀπαξίου. ἐκείνοι μὴ γν' ἰδιον
 ἢ γεμονικὸμ ἔχουσι. ἢ ἰδία ὀρμηχρῶντῷ. ἀσὺ μὴ
 πρὸ βλέπωσ, ἀλλ' ὀυθῆσαν πέρανε. ἀπολουθῶμ
 τῷ φύσει τῷ ἰδία ἢ τῷ κοινῷ. μία ἢ ἀμφοτέρωμ
 τῶν ἢ ὀδῶσ. πορδύομαι δῆλα τῷ φύσιμ, μέχρη
 πρᾶσῶμ ἀναπαύσομαι, γν' ἀποπνύσας μὴ τῷ,
 ὅδ' ὀ καθ' ἡμέραν ἀναπνέω. πρᾶσῶμ ἢ πρὸ τῷ, ὅδ'
 ἢ ἢ τὸ ἀπερμαῖτιον ὀ πατῆρ μὸ σωέλεξε, ἢ τὸ
 αἰμάτιον ἢ μήτηρ, ἢ τὸ γαλάκτιον ἢ φρός. ὅδ'
 ὀ καθ' ἡμέραν ὀ σῶσῶις ἔτεσι βόσκομαι, καὶ ἀρ-
 δειύομαι. ὀ φέρει με παθῶντα, ἢ εἰς ὀ σαῦτα ἀ-
 ποχρῶ

ποχρώμενον ἑαυτοῦ. Δειμύτητά σοι ἔκχεσσι θαν-
 μάται· ἔστω ἄλλα ἔτορα πολλά, ἔφ' ὧν ἔκχεσσι εἰ-
 πῆμι, ὃ γὰρ πέφυκα. ἕκαστα δὲν πρῶτον, ἀπὸρ ὄλα
 ὅτι σοι τὸ ἀκίβδηλον, τὸ σεμνόν, τὸ φερέπονον,
 τὸ ἀφιλήθλονον, τὸ ἀμεμφήμοισον, τὸ ὀλιγοδέες,
 τὸ εὐμενές, τὸ ἐλεύθερον, τὸ ἀπέριστον, τὸ ἀφλύ-
 αρον, τὸ μεγαλείον. ἔκαστα δὲν, πόσα ἤδη πρῶ-
 χεσσι δυνάμεθα, ἔφ' ὧν ὁ δὲ μία ἀφύϊας ἢ ἀνε-
 πίηθειότητος πρόφασις, ὅμως ἔτι κἄτω μῆνεις
 ἐκώμῃ καὶ γογγύζειν, ἢ γλιχρυνέσθαι, ἢ κολα-
 κεύειν, ἢ τὸ σωματικόν κατατιᾶσθαι, ἢ ἀρέσκει-
 σθαι, καὶ πῶρ πῶρυνέσθαι, ἢ ἴσασθαι ῥιπήσθαι
 τῆ ψυχῆ, ἢ τὸ ἀφύως κατασκευασθαι ἀναγκά-
 ζει· ὃ μὰ τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ ἴστω μὲν πάλα ἀποκλ-
 λαχθαι ἐδύασσόνον δὲ εἰ ἀγῶν ὡς βραδύτε-
 ρον, ἢ δύσπαρακλουθικτόρον καταγινώ-
 σκεσθαι. καὶ τῶ ἢ ἀσκητέον μὴ παρρηθυμουμέ-
 νον, μηδὲ ἐμφιληθουῶν τῆ νοθεία. ὁ μὲν τις ὅστις,
 ὅταν τι δεξιόν περὶ τινὰ πράξῃ, πρόχειρον καὶ
 λογίσασθαι, αὐτοῦ τῆ χάρις. ὃ ἢ πῶρ τῶ μὲν ὃ πρῶ-
 χεσθαι, ἄλλως μῆνισθαι πρῶ ἑαυτοῦ, ὡς πῶρ χρεῶς
 διανοεῖται, καὶ οἶδεν ὃ πεποίηκεν. ὃ δὲ τις
 τρόπον τινὰ ὅστις οἶδεν ὃ πεποίηκεν· ἀλλὰ ὅμοι-
 ὅς ὅστις ἀμπέλω βότρω γνέγκουσιν, καὶ μηδὲν
 ἄλλο πῶρ πικρῶσθαι, μετὰ τὸ ἀπαξ τοῦ ἰ-
 διον καρπὸν γνένοχέναι, ἴππον δραμῶν, κύνων

ἰχνύδα, μέλισσα μέλι ποιεῖται. ἀνθρώπου δὲ
 οὐ ποιεῖται οὐκ ἐπιβοᾷται: ἀλλὰ μεταβαίνει ἐφ'
 ἕτερον ὡς ἀμπέλου ἢ τὸ πάλιν γινῆ ὥρα τῆ
 βότρω γνέγκειν. γινῆ τούτοις δὲν δειξάν, τοῖς τρό-
 ποι τινὰ ἀπὸ ἀπολοθῆτος αὐτὸ ποιεῖται; ναὶ. ἀλλ'
 αὐτὸ τούτο, δὲ πρὸ ἀπολοθῆτος. ἴδιον γὰρ φησι
 τῶ κοινωνικοῦ, τὸ αἰδιόθεν ὅτι κοινωνικῶς γιν-
 εργεῖται. καὶ νῆ δία βόλεται, καὶ τῶ κοινωνοῦ αἰδιό-
 θεν. ἀληθῆς μὲν ἐστὶ ὁ λέγειν. τὸ δὲ νῦν λεγόμενον
 παρεκδιέχθη. δὲ τῶ ἐστὶ εἰς ἐκείνων, ὡς πρότε-
 ρον ἔπεμνήθη. καὶ γινῆ ἐκείνοι, λογικῆ τινι πι-
 θανότητι πρὸ ἀπολοθῆτος. εἰάν δὲ θελήσης σωεῖναι
 τίποτε ἐστὶ τὸ λεγόμενον, μὴ φοβῆ, μὴ πρὸ ἀπο-
 λοθῆτος πρὸ ἀλίπης τὸ ὄργον κοινωνικό. οὐχὶ Ἀθωαί-
 ων, ὑσορ, ὑσορ ὡ φίλε ζῶν καὶ τῶ ἀρῶρας τῶ Ἀθη-
 ναίων καὶ τῶ πεδίων. ἤτοι οὐ δειξάν οὐχὶ οὐχὶ, ἢ ὅπως
 ἀπλῶς καὶ ἐλευθέρως. ὁποῖόν ἐστὶ τὸ λεγόμενον,
 ὅτι σωεταξίαν ὁ ἀσκληπιὸς τούτω ἰππασίαν.
 ἢ ψυχρολουσίαν, ἢ ἀνυποδοσίαν. τοῖς τούτοις ἐστὶ καὶ
 τὸ σωεταξίαν τούτω ἢ τῶ ὄλων φύσις, νόσοι, ἢ
 πῆρωσι, ἢ ἀρβολῶν, ἢ ἀλλό τι τῶ τοῖς τούτοις. καὶ
 γὰρ ἐκεί τὸ σωεταξίαν τοῖς τούτοις τισημαίνει. ἔτα-
 ξε τῶ πρὸς τῶ, ὡς κατάλληλον εἰς ὑγίαν.
 καὶ γινῆ τῶ τὸ συμβαῖνον ἐκάσω τέτακται
 πως πρὸς αὐτὸ κατάλληλον εἰς τῶ ἐμαρμέ-
 νῶ. ὅπως γὰρ καὶ συμβαῖνει αὐτὰ ἡμῖν λέγο-
 μεθα

μιν. ὡς καὶ αὐτὸς τετραγώνου εἰς λίθου ἐν τοῖς τείχε-
 σι, ἢ ταῖς πυραμίσι συμβαίνει οἱ τεχνῖται λέ-
 γουσι, συναρμόζοντας ἀλλήλοις τῆ ποιῶ σωθῆ-
 σει. ὅλως γὰρ ἀρμονία ἐστὶ μία. καὶ ὡς πόρ' ἐκ πᾶν-
 των τῶν σωμάτων ὁ κόσμος τοῖσ'τομ σῶμα συμ-
 πληρῶται, ὅπως ἐκ πάντων τῶν αἰτιῶν ἢ ἐμαρ-
 μωνίῃ ποιᾷ τὴ αἰτία συμπληρῶται. νοῦσι δὲ ὁ λέ-
 γω, καὶ οἱ τέλει οἰδωτά. φασὶ γὰρ ἴσ' ἐφεργν
 αὐτῶ. οὐκ οὐρ τὸ τοῦ τῶ ἐφέρετ. καὶ ἴσ' τοῦ
 τῶ σωετᾷ τῆετο. δεχόμεθα οὐρ αὐτᾷ, ὡς ἐκείνῃ
 ὁ ἀσκληπιὸς σωτᾷ τῆε. πολλὰ γοῦρ καὶ ἐν ἐκεί-
 νοις ὅσι τραχέα. ἀλλὰ ἀσπασόμεθα τῆ ἐλπίδι τῆς
 ὑγείας. τοῖσ'τόμ ἴσ' οἰδοκείτω, αὐνοισι καὶ σωτέ-
 λεια τῶ τῆ κοινῆ φύσει διοκούντων, οἷορ ἢ σῆ ὑ-
 γεία. καὶ ὅπως ἀσπάζε πᾶν τῶ γινόμενῶ, καὶ ἀπῆ
 νέσ'ορ οἰοκῆ, εἰς τῶ ἐκεί ἀγειρ, ὑδὶ τῶ τῶ κόσ-
 μῶ ὑγείαν, καὶ τῶ τῶ διὸς εὐοδία καὶ εὐπρα-
 γία. ὅ γὰρ αὐ τῶ τῶ ἐφ'οργν, εἰ μὴ τῶ ὅλω σωε
 φεργν. ὅ δὲ γὰρ ἢ τυχεῖα φύσις φέρει τι, ὅ μὴ τῶ
 διοικῶ μὲν ἴσ' αὐτῶ κατ' ἀλλήλορ ὅσι. ὅ κ' οὐ κατ'
 τᾷ δύο λόγους εἰργειρ κατ' τῶ συμβαίνου σοι.
 κατ' ἴσ' αὐ μὲν, ὅτι σοὶ ἐγίνετο, καὶ σοὶ σωετᾷ τῆε-
 το, καὶ πρὸς σέ πως εἶχεν ἀνώθεν ἐκ τῶ πρεσβυ-
 τᾷτων αἰτιῶν συγκλωθόμενον. κατ' ἐτορομῆ, ὅτε
 τῶ τῶ ὅλω διοικῶντι εἰ εὐοδίας καὶ τῆς σωτελεί-
 ας, καὶ νῆ εἰς τῶ συμμονῆς αὐτῶ αἰτιῶν ὅσι, κατ' οὐ

τα γὰρ τὸ ὀλόκληρον, εἰ καὶ οὐκ ἔστι διακόψης ἢ
 σωμαφείας καὶ συνεχείας ὡσπερ τῶν μορίων, ἔ-
 τω δὲ καὶ τῶν αἰτίων. διακόψεις δὲ ὅσοι ἰδί σοι,
 ὅταν δυσαρεσῆς, καὶ τρόπον τινα ἀναερῆσ' μὴ
 σιχαίνεαι, μηδὲ ἀπαυδᾷν, μηδὲ ἀκρυπασετέειν,
 εἰ μὴ καταπυκνοῦταί σοι τὸ ἀκ' δ' οὐ γυμνάτων ὀρ-
 θῶν ἕκαστα πράσσειν, ἀλλὰ ἐκκρῶσθ' ἄνετα, πάλιν
 ἐπανιέναι, καὶ ἀσμενίζεαι εἰς τὰ πλείω ἀνθρώπων
 κώτορα, καὶ φιλεῖν ἴσον, ἐφ' ὃ ἐπανέρχῃ. καὶ μὴ
 ὡς πρὸς παιδαγωγὸν τῷ φιλοσοφίαν ἐπανιέ-
 ναι. ἀλλ' ὡς οἱ ὀφθαλμιῶντες πρὸς τὸ ἀπογνάσκειν
 καὶ τὸ ὄμα ὡς ἄλλος πρὸς κατὰ πλάσμα, ὡς πρὸς
 καταιόνησιν. ἔτι γὰρ ἔδ' ἰδί δέξῃ τὸ πειθαρχεῖν
 τῷ λόγῳ, ἀλλὰ προαναπαύσῃ αὐτῷ. μέμνη-
 σο ἢ ὅτι φιλοσοφία μόνον θέλει ἢ ἡ φύσις σε θέλει.
 σὺ ἢ ἄλλο ἢ θελοῦσ' ἢ ἡ φύσις. τί γὰρ τῶν προ-
 σωπείων; ἢ γὰρ ἢ δ' οὐκ ἔστι εἰς τὴν σφάλα; ἀλλὰ
 θέασαι, εἰ προσωπείων μεγαλοψυχία, ἐλευθε-
 ρία, ἀπλότης, ἁγνότητα, ὁσιότης. αὐτὴ γὰρ φρο-
 νήσεως τί προσωπείων; ὅταν τὸ ἀπῆλσον καὶ δύ-
 ρον γὰρ πᾶσι τ' ἡγεμονικῆς καὶ ἡγεμονικῆς
 διαμέσους γνῶμηθῆς. τὰ μὲν πράγματα γὰρ αὐ-
 τῆς ἰδέουσι ἀνεγκαλύφθη ὅτι, ὡς φιλοσόφοις ἔκ-
 ὀλίγοις ἢ ἢ τοῖς τυχεῖσιν ἔδοξε ἢ πάντας ἀνα-
 τάλῃ πᾶσι εἶναι, πλὴν αὐτοῖς γε τοῖς Στωϊκοῖς δις κα-
 τάλῃ πᾶσι διοκῆι, καὶ πάντας ἢ ἢ μετόρα συγκατάθε-
 σις,

οὐκ, μεταπρωτῆ, ποῦ γὰρ ὁ ἀμετάπρωτος. μέλιθε
 τοίνυν ἐπὶ αὐτὰ τὰ ὑποκείμενα, ὡς ὀλιγόχρονα,
 καὶ ὀυτελῆ, καὶ δυνάμει ἐπιτήσει λιναίδος, ἢ
 πόρνης, ἢ ληστῆ εἶν. μετὰ ἴσως ἐπιβι ὑπὸ τὰ τὴν συμ-
 βιώντων ἦθη, ὡς μόλις ὅτι καὶ τὸ χαρμεσάτο ἀνα-
 σχέσει, ἵνα μὴ λέγω ὅτι καὶ ἐαυτὸν ἴσως μόλις ὑπο-
 μένει. Ἐν πρώτῳ ὅρ ἴσως, καὶ ῥύπω καὶ ἴσως αὐτῆς ῥῆ-
 σει τὴν τεσσάρων, καὶ τὸ χρόνος, καὶ ἴσως ἰσχυροῦν, καὶ τὴν
 λινομελῶν, τί ποτ' ὅτι ἐκλιμῆθαι, ἢ ὅτι ὅλως
 ἀποδιδῆναι δυνάμει, ὅτι ὑπὸ τὸν τὸν αὐτίον
 γὰρ δεῖ πρὸς ἀμυθῆν ἐαυτὸν ποδὸν ἐν τῇ φύσι-
 κωλύσει, καὶ μὴ ἀρχαίαι τῆς διατριβῆς, ἀλλὰ τὸ
 ἴσως μόνοις προσαναπαύσει. ἵνα μὴ ἴσως ὅτι οὐδὲν
 συμβῆσεταί μοι, ὅτι καὶ τὰ τὴν ἴσως ὅλως φύσει
 εἶν. ἐπὶ δὲ, ὅτι ἐξ εἰς μοι μηδὲν πράσσει πρὸς
 ὅρ ἐμὸν θεὸν καὶ δαίμονα. ὅτι εἰς γὰρ ὁ ἀναγκά-
 σων ἴσως πρὸς βῆναι. πρὸς τί ποτε ἀφ' αὐτῶν χρῶ-
 μα τῆς ἐμαυτοῦ ψυχῆς; πρὸς ἐκαστὸν ἴσως ἐπαυερῶ
 τὰ ἐαυτὸν, καὶ ὄζει τὰ ζῆν, τί μοι ὅτι νῦν ἐν τού-
 τῳ ἴσως μοεῖω, ὅτι δὴ ἢ γεμονιὸν καλεῖται; καὶ τί-
 νος ἀφ' αὐτῶν ἔχω ψυχῶν, μήτι παιδῆς; μήτι μῆρα-
 κίς, μήτι γυναικαίου, μήτι τυραννοῦ; μήτι κτή-
 νους; μήτι θηρίου; ὑποῖα τίνα ὅτι τὰ τοῖς πολ-
 λοῖς δοκοῦντα ἀγαθὰ, καὶ ἐντεῦθεν λαβοῖς.
 εἰ γὰρ τις ὑπὸ νοήσειν ὑποδραχοντα τίνα ὡς ἀ-
 ληθῶς ἀγαθὰ, οἷον φρόνησιμ, σωφροσύνη,

δικαιοσύνην, ἀνδρίαν, ἃ καὶ ταῦτα προεπινοή-
 σαι, ἐπινοῦσαι δυναθῆναι. ὑπὸ τῷ ἀγαθῷ
 γὰρ ἐφαρμόσει. τὰ δ' ἐγεῖται πολλοῖς φαινόμενα
 ἀγαθὰ προεπινοήσας τίς ὀξυνοῦσεται, καὶ ῥα-
 δίως δέξεται, ὡς οὐκ εὖς ὑπελεγόμενον τὸ ὑπὸ τοῦ
 ἰωμικοῦ εἰρημνόν, ὅπως καὶ οἱ πολλοὶ φαντάζον-
 ται τῷ διαφορᾷ. ὃ γὰρ αὐτῶν μὲν ὃ προσέκο-
 πῆν καὶ ἀπὸ κεινότητος. ὃ δὲ ὑπὸ τοῦ πλάτους καὶ τῆς
 πρὸς τρυφῆν ἢ δόξαν ὀξυνοῦσάτων πρὸς δειχό-
 μεθα, ὡς ἰκνουμνῶς καὶ ἀσείως εἰρημνόν. πρὸς
 θι οὐκ ἐρώτα, εἰ τιμητέον καὶ ἀγαθὰ ὑπολη-
 πτόντα ἴδια, ὡς προεπινοηθέντων οὐκ εὖς
 αὐτῶν φέροιτο, τὸ ὅτι κεινότητος αὐτὰ ὑπὸ τῆς
 πορείας, ἃ καὶ ἐχει ὅποι χέση.

Ἐξ ἀπώδου καὶ ὑλικῆς σωέσκηκα. ὃ δ' ἐτόρον
 δὲ τῶν εἰς τὸ μὴ ὄν φθαρῆσεται. ὡς αὖτε ὃ δὲ ἐκ
 τοῦ μὴ ὄντος ὑπέσκη. οὐκοῦν κατὰ ταχθῆσεται πᾶν
 μέρον, ἢ μεταβολὴν εἰς μέρον τι τοῦ κόσ-
 μου. καὶ πάλιν ἐκείνο εἰς ἐτόρον μέρον τοῦ κόσμου
 μεταβαλεῖ. καὶ ἢ δὲ εἰς ἀπειρον ἢ ἴδια αὐτῶν δὲ
 μεταβολὴν καὶ γὰρ ὑπέσκη. καὶ οἱ ἐμὲ γημνήσαν-
 τες, καὶ ἐπανιόντι εἰς ἄλλο ἀπειρον. ὃ δὲ μὴ κω-
 λυεῖ ὅπως φάναι, καὶ ἢ δὲ πάλιν πόδουδου πεπερασμέ-
 νας ὁ κόσμος διοικῆται.

Ὁ λόγος καὶ ἡ λογικὴ τέχνη δυναταί εἰς ἑ-
 αυταῖς ἀρκόμενα, καὶ τοῖς κατ' ἑαυτὰς ὄντοισι.
 ὁρμῶνται μὲν οὐκ ἀπὸ τῆς οὐκ εὖς ἀρχῆς. ὁ δὲ οὐκ εὖς

ἢ εἰς τὸ προκείμενόν τέλος. καθὼς καθ' ἑαυτὰς αἰτίαι
 αὐταί πράξεις ὀνομάζονται, τὴν ὀρθότητα ἐπιόδῳ
 σημαίνουσαι. ὅθεν τὸ τῶν ῥητέων ἀνθρώπων, ἢ ἀν-
 θρώπων καθὼς ἀνθρώπος ὅστις, ἢ ἡμεῖς βάλῃ. ἢ ἐστὶν
 ἀπαιτήματα ἀνθρώπων, οὐδέ ἐπαγγέλλεται αὐ-
 τὰ ἢ τῶν ἀνθρώπων φύσις. ὅθεν τελειότητες εἰσι
 ἐν τῶν ἀνθρώπων φύσεως. ὅθεν ἡμεῖς τὸ τέλος
 ἐν αὐτοῖς ὅτι τῶν ἀνθρώπων κείμενόν. ὅθεν τὸ συμ-
 πληρώμεν τὸ τέλος τὸ ἀγαθόν. ἐπιείπει τῶν
 ἢ ἡμεῖς βάλῃ ἀνθρώπων, ἢ ἀντὶ τὸ ἕπερ φρο-
 νῆν αὐτῶν, καὶ κατεξάνισα ἡμεῖς, ἡμεῖς βάλῃ ἡμεῖς. ὅ-
 ἢ ἐπαινετὸς ἡμεῖς ὁ ἀπροσδιεῖ τῶν ἑαυτὸν πα-
 ρεχόμενῳ. οὐδέ ἀντὶ ὁ ἐλαττωμένους ἑαυτῶν ἐν τινε
 τῶν ἀγαθῶν ἡμεῖς, εἰπὼν ταῦτα ἀγαθὰ ἡμεῖς. νῦν
 δὲ ὅσῳ πᾶρ πλείω τίς ἀφαιρῶν ἑαυτῶν τούτων,
 ἢ ἡμεῖς τῶν ἑτέρων, ἢ καὶ ἀφαιρέμεν ἡμεῖς τῶν
 ἀνέχεται, ἡμεῖς δὲ μάλλον ἀγαθὸς ὅστις. οἷα αὐτὸ πολ-
 λάκις φαντασθῆς, ἡμεῖς αὐτῆ σοι εἶσαι ἢ διάνοια.
 Βάπτειται γὰρ ἡμεῖς τῶν φαντασιῶν ἢ ψυχῆ. Βά-
 πτει οὖν αὐτῶν, τῆς συνεχείας τῶν ἡμεῖς τῶν φαντα-
 σιῶν. οἷον, ὅτι ὅπῃ ζῶ ὅστις, ἐκεί καὶ δὲ ζῶ. ἐν αὐ-
 τῆ δὲ ζῶ ὅστις, ἐστὶν ἄρα καὶ δὲ ζῶ ἐν αὐτῆ. Καὶ
 πάλιν, ὅτι οὐ πᾶρ ἐνεκῶν ἡμεῖς κατεσκευάσασαι.
 πρὸς ὅθεν κατεσκευάσασαι, πρὸς ἡμεῖς φέρει. πρὸς
 ὅ φέρεται δὲ, ἐν τῶν τὸ τέλος αὐτοῦ. ὅπῃ δὲ
 τὸ τέλος, ἐκεί καὶ τὸ συμφέρον, ἢ τὰ ἀγαθὸν ἐ-

καὶ τὰ ἄλλα ἀγαθὸν τὸ λογικὸν ζῷον, καὶ κοινωνία.
 ὅτι γὰρ πρὸς κοινωνίαν γεγονάμεν, πάλαι διέδη-
 κται. ἢ οὐκ ἔστι γινώσκοντες, ὅτι τὰ χεῖρα τῶν κρείττο-
 νων ἔνεκον. τὰ δὲ κρείττω ἀλλήλων, κρείττω ἢ τῶν
 μὴ ἀψύχων, τὰ ἐμψύχα τῶν δὲ ἐμψύχων, τὰ
 λογικὰ. ἢ τὰ ἀδύνατα διαώκει, μακρόν. ἀδύ-
 νατον δὲ ἢ τὸ φάουλός μὴ τοιαῦτα τινα ποιεῖν.
 οὐδὲν ὁδὸν συμβαίνει, ὅ ουχὶ ἐκείνο πᾶν φυκὴν
 φέρει αὐτῷ. ἄλλω τὰ αὐτὰ συμβαίνει. καὶ ἢ τοῖς
 ἀγνοῶν ὅτι συμβέβηκον, ἢ ὑπὸ διεικνύμενον με-
 γαλοφροσύνην δύσαθει, ἢ ἀπάκωτον μίσει. δε-
 νόμ ὅσῳ ἀγνοίαν καὶ ἀφέσκειαν ἰχυροτόρας εἶναι
 φρονήσεως, τὰ πράγματα αὐτὰ ὅτι ὅπως ἔστι
 ψυχῆς ἀπῆται. ὅ δὲ ἔχει εἴσοδον πρὸς ψυχῆν. ὅ-
 δὲ τρέψαι, ὅ δὲ κινήσαι ψυχῆν δύναται. τρέψαι
 δὲ καὶ κινῆσαι αὐτὴν ἐαυτῷ μόνῃ. ἢ οἷον αὐτὴν κριμα-
 τῶν κατὰξιώσῃ ἐαυτῷ, τοιαῦτα ἐαυτῇ ποιεῖ
 τὰ προσυφεσῶτα. καθ' ἑτόρομ μὴ λόγον ἡμῶν
 ὅσῳ οικειότατον ἀνθρώπου, καθ' ὅσον οὐ ποιη-
 τέον αἰσῶν ἢ ἀνεπτέον. καθ' ὅσον δὲ γίνονται
 ἄνευ εἰς τὰ οικεῖα ὄργα, ἢ ἔτι τῶν ἀδύνατων μοι
 γίνεται ὁ ἀνθρώπου. οὐχ ἢ ἄσπον ἢ ἢ λιθῶ, ἢ ἀνε-
 μῶ, ἢ θηρίον. ὑπὸ τῶν δὲ γινώσκοντων μὴ ἔστι
 ἐμποδισθῆναι αὐτῶν οἰκείας δὲ καὶ δόξαθῆσεως, ὅ γίνε-
 ται ἐμπόδια δόξαθῆσεως ὑπεξαίρεσιμ, ἢ τῆς ποδιστρο-
 πῆν. ποδιστρέπει γὰρ καὶ μεθίστησι πᾶν τὸ ἐν-

εργείας

νοργείας κώλυμα ἢ δίανοια εἰς τὸ προσηγορευθῆναι. καὶ
 πρὸ ὁρῶν γίνεται τὸ τοῦ ὁρῶν τούτου ἐφεκτικόν.
 καὶ πρὸ ὁδῶν, τὸ εἰς ὁδῶν ταύτης γινώσκον. τῶν γὰρ
 τῶν κόσμῳ τὸ κρᾶτισον τίμα. ἐσι δὲ ὁδοῦ, τὸ πᾶσι
 χρώμαθ' ἢ καὶ πάντα διέπορ. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν γὰρ
 σοί τὸ κρᾶτισον τίμα. ἐσί δὲ ὁδοῦ, τὸ ἐκείνῳ ἐμο-
 γηνές. καὶ γὰρ ὡς τὸ τῶν ἄλλοις χρώμαθ', τοῦτο
 ὅτι. καὶ ὁ σὸς βίβλ', ὑπὸ τούτῳ διοικεῖται.

ὅτι ἡ πόλις ὅκ ἐσι βλαβερόν, ὅδε τὸν πολίτην
 βλάπτει. ὡς πᾶσις εἰς τὸ βεβλάφθαι φαντα-
 σίας, ὁδοῦ ἐπαγε τὸν κανόνα. εἰ ἡ πόλις ὑπὸ τῶ
 τῶ μὴ βλάπτεται, ὅδε ἐγὼ βέβλαμμα. εἰ δὲ ἡ
 πόλις βλάπτεται, ὅκ ὁργισέον τῶ βλάπτοντι
 τῶ πόλι. τί τὸ πρὸ ὁρῶν. Πολλάκις γίνουμῶ, τὸ
 τάχῃ εἰς πρὸ ἀφορᾶς καὶ ὑπεξαγωγῆς τῶν ὄν-
 των τε καὶ γινωσκῶν. ἢ τε γὰρ ὅσια ὄϊον ποτα-
 μός γὰρ διηνεκῆι ρύσῃ. καὶ αἱ γνῆργεια γὰρ σιωχέσει
 μεταβολαῖς. καὶ τὰ αἶλια γὰρ μυρίαις τροπαῖς,
 καὶ σχεδὸν ὅδε γὰρ ἐσῶς, καὶ τὸ πρὸ ἔγγυς. τὸ δὲ ἄ-
 πειρον τῶ τε πρὸ ὁρῶν καὶ μέλλοντῶ ἀχα-
 νές, ὡς πάντα γὰρ ἀφανίζεται. πῶς ὅμ οὐ μωρός, ὅ
 γὰρ τῶν φουσώμιθ', ἢ ἀπώμιθ', ἢ σχετλια-
 ζῶν, ὡς γὰρ ἕνεχόνω καὶ ὡς μικρόν γὰρ ὁχλήσαντε.
 μέμνησο εἰς συμπάσης ὅσιας, ἢς ὀλίγισ) μετέ-
 χεις, καὶ τῶν συμπαυτος αἰῶνος, ὅ βραχὺ καὶ ἀκαρε-
 αῖον σοὶ διάστημα ἀφώεσαι, καὶ εἰς ἔμαρμίνης,

εἰς πόσον εἰ μέρθ. ἀλλθ ἀμαρτανεί τι εἰς ἐμέ,
 ὄφεται. ἰδίαν ἔχει διαθεσιμ, ἰδίαν γνῆργειαν. ἐ-
 γὰ νῦρ ἔχω ὅ με θέλει νῦρ ἔχει ἢ κοινὴ φύσις. κῆ
 πράσσω ὅ με νῦρ πράσσειν θέλει ἢ ἐμὴ φύσις.
 τὸ ἡγεμονικὸν κῆ κλειδὸν τῆ ψυχῆς σου μέρος,
 ἀτρεπὸν ἔσω, ὑπὸ τῆ γνῆ τῆ σαρκί λείας ἢ τρα-
 χείας κινήσεως, καὶ μὴ συγκεινέδω, ἀλλὰ ποδι-
 γραφέτω αὐτὸ, καὶ ποδιορίζετω τὰς πείσεις ἐ-
 κείνας γνῆ τοῖς μορίοις, ὅταν διὰ ἀναδιδῶνται κα-
 τὰ τὴν ἐτόραν συμπάθειαν εἰς τὴν διάνοιαν, ὡς
 γνῆ σώματι ἠνωμένω, τότε πρὸς μὲν τὴν αἰσθη-
 σιν, φυσικὴν οὔσαν, ὅ πειρατέον ἀνιβαίνειν. τῆ
 ἢ ὑπόληψιν, τῆ ὡς ποδιὰ γαθοῦ ἢ κακῶ μὴ προσ-
 ἔθετω τὸ ἡγεμονικὸν ὅζ αὐτοῦ συζῶ θεοῖς. συζῆ
 ἢ θεοῖς ὁ συνεχῶς δεικνύς αὐτοῖς τὴν ἑαυτοῦ ψυ-
 χὴν ἀρεσκον μὲν τῶν ἀκνεμονιγίοις· ποιῶ-
 σαν ἢ ὅσα βλέπεται ὁ διαίμων, ὅρ ἐκείσω προσά-
 τῆ καὶ ἡγεμόνα ὁ ζῶς ἐδωκῆν, ἀπόπασμα ἐ-
 αὐτῶ. εἰθθ δ' ἐεσιμ, ὅ ἐκείσω νοῦς καὶ λόγθ. τῆ
 πράσωνι μὴ οργίζη; μὴ τῶ ὀζοσῶμω οργίζη; τί
 σοι ποιήσει, τοιῶτον σῶμα ἔχει, τοιαύτας μάλας
 ἔχει, ἀνάγκη τοιαύτῳ ἀκφοραὶ ἀπό τοιούτων
 γίνεσθαι. ἀλλ' ὁ ἀνθρώπθ λόγον ἔχει φησί, καὶ
 δυνάσται σινοεῖν ἐφισάνωμ τί πλημμελεῖ, δι-
 σοι γήμοιτο. τοιγαρῶν καὶ σὺ λόγον ἔχεις, κίνη-
 σον λογικὴν δειθέσει, λογικῶ διαθεσιμ· δειξομ,
 ὑπό-

Ἐπόμνησον εἰ, γὰρ ἐπαΐει, θόρα πύσεις, ἢ ὁ χρεία
 ὀργῆς. οὔτε τραγωδός, οὔτε πόρνη. ὡς ἔζελλων
 ζῶ δ' ἀνοή, ὅπως γ' ἴταυθα ζῶ ἔξειμι. Ἐὰν δὲ μὴ
 ἰὼν τρέπωσι, τότε καὶ τοὺς ζῶ ἔξειμι, ὅπως μὲντοι,
 ὡς μηδ' γ' ἡκίον πάχωμ. ἢ ἡκίον ἐσι, ἀπέρχο
 μαί, τί αὐτ' πρᾶγμα διοκίς. μέχρι δὲ μετοῖστον
 ὀδὸν ἔξαι, μὲν ἔλδ' ἔθετο, καὶ ὀδὸν μελω-
 λύσει ποιῆμ' ἄθελω. θέλω δὲ ἢ φύσιν τοὺς λογι-
 κῶ καὶ κοινωνικῶ ζῶσ.

Ο τοὺς ὅλου νῶς, κοινωνικῶς, πεποίηκε γὰρ τὰ
 χεῖρα τῶν κρείττωνων γ' ἕνεκα καὶ τὰ κρείττω ἀλλή-
 λωις σωήροσεμ. ὄρας πῶς ἰπέταξε, σωέτα-
 ξε, καὶ τ' ἡκίον ἀξίαν ἀπ' ἕνεκα ἐκείνοις, καὶ τὰ
 κρείττω δ' ἴοντα εἰς ὁμόνοιαν ἀλλήλων σωήραγε.
 πῶς προσγ' ἕνεκα μέχρι νῦν θεοῖς, γονδύσι, ἀ-
 δελφοῖς, γυναικί, τέκνοις, διδασκάλωις, τροφύ-
 σι, φίλωις, οἰκείωις, οἰκέτωις, εἰ πρὸς πάντας σοι
 μέχρι νῦν ἐσι τ' μήτε τινα ῥέξαι ἔξαιστον, μήτε
 εἰπέμ; ἀναμιμνήσκου, καὶ δὲ ὄϊων διελήλυθας,
 καὶ οἷα ἤρκεσας ἰσομεῖναι, καὶ ὄϊα πλήρης ἡδονῶν
 σοι ἰσοεῖα τοὺς βίον, καὶ τελεία ἢ λειτουργία. καὶ
 πόσα ὡπῆαι καλὰ, καὶ πόσων μὲν ἡδονῶν ἢ πό-
 νων ἰσοεῖσθαι; πόσα δὲ γ' ἴδοξα πρᾶξαι; εἰς ὅ-
 σος δὲ ἀγνώμονας ὀγνώμων ἐγγύς; διὰ τί συγ-
 χέσσιμ' ἀτεχνοὶ καὶ ἀμαθεῖς ψυχὰι γ' ἄτεχνομ καὶ
 ἐπισήμονα; τίς οὖν ψυχὴ γ' ἄτεχνομ ἢ ἡδονῶν;

ἢ εἰδῆσθαι ἀρχῶν ἢ τέλει· ἢ τὸν διὰ τῆς οὐσίας
 διήκοντα λόγον, καὶ διὰ παντὸς τοῦ αἰῶνος κατὰ
 τὰ πόδας τεταγμένας οἰκονομῶντα τὸ πᾶν,
 ὅσοι οὐδέπω ἀποδός, ἢ σκέλετ'· καὶ ἢ τοῖς ὀνο-
 μα, ἢ οὐδέ ὄνομα. τὸ δὲ ὄνομα, ψόφ'· καὶ ἀπὸ
 χημα. τὰ δὲ ἐν τῷ βίῳ πολυτίμητα, κενὰ, καὶ
 βαρῆ, καὶ μικρὰ, καὶ κυνίδια διαδιακνόμενα,
 ἢ παιδία φιλόνηκα, γελῶντα, εἶτα θυβύς λαί-
 οντα. πίσις δὲ καὶ αἰδώς, καὶ δίκη, καὶ ἀλήθεια,
 πρὸς ἄλυτον, ἀπὸ χθονὸς θυροδείης. τί οὖν ἔτι
 τὸ γνῶσθαι κατέχοι, εἴγε τὰ μὲν αἰσθητὰ, εὐμε-
 τάβλητα, ἢ οὐχ ἔσῳτα. τὰ δὲ αἰσθητὰ, ἀ-
 μυδρὰ καὶ εὐπράγυτα. αὐτὸ δὲ τὸ ψυχαι-
 ον, ἀναθυμᾶσις ἀφ' αἵματ'· τὸ δὲ εὐδοκι-
 μῆν πρὸς τοῖς, κενόν. τί οὖν πόδες; ἕως
 πρὸς εἴτε σβέσιμ, εἴτε μετὰ σισιμ. ἕως δὲ ἐκείνης
 ὁ καιρὸς ἐφίσταται, τί ἀρκεῖ; τί δ' ἄλλο ἢ θεοῦ
 μὴ σέβειν καὶ θυφκμῆν· ἀνθρώπους δὲ οὐ ποι-
 εῖν. καὶ ἀνέχεσθαι αὐτῶν καὶ ἀπέχεσθαι. ὅσα δὲ
 ἐκτὸς ὄρωι τοῦ κραδίου, καὶ τοῦ πνευματίου,
 ταῦτα μεμνήσθαι μήτε σὰ ὄντα, μήτε ὑπὸ σοῖ.
 δυνάσαι αἰεὶ εὐροῖν, εἴγε καὶ ὀδύειν, εἴγε καὶ
 ὀδῶ ἱερολαμβάνειν, καὶ πρᾶσαι δύο ταῦτα
 κοινὰ, τῆτε τοῦ θεοῦ, καὶ τῆτε τοῦ ἀνθρώπου, καὶ
 παντὸς λογικοῦ ζώου ψυχῆ, τὸ μὴ ἐμποδίζεσθαι
 ἐπ' ἄλλου. καὶ τὸ ἐν τῇ δικαίῃ διαδέσει καὶ
 πρᾶσαι

πρῶξι ἔχει τὸ ἀγαθόν, καὶ γίνταῦθα τῶ ὄρε-
 ξι ἀκλήγει. εἰ μήτε κακία ὄσι ὄσρ' ἐμὴ, μήτε
 γνέργεια ἢ κακία ἐμὴ· μήτε τὸ κοινὸν βλα-
 πηται, τί ἔπερ αὐτοὶ εἰσφέρομαι; τίς δὲ βλα-
 βη τοῖ κοινού; μὴ ὀλοχερῶς τῆ φαντασία σωμαρ
 πάζεσθαι· ἀλλὰ βοηθεῖν μὲν ἢ δυνάμιρ κῆ κατ'
 ἀξίαν, καὶ εἰς τὰ μέτρα ἐλατῶνται. μὴ μάλιστα
 βλάβῃ αὐτὸ φαντάζεσθαι. κακὸν γὰρ ἔθ'· ἀλλ'
 ὡς ὁ γέρωρ ἀπελθὼν τὸν τοῖ θρέπῃου ῥόμβορ
 ἀπῆται μεμνημέν' ὅτι ῥόμβ'· οὕτως οὖρ καὶ
 εἶδε. ἐπεὶ οὖν γίνῃ καλῶρ ἐπὶ τῶν ἐμβόλωρ. αὐ-
 θρωπε ἐπελάθου τί ταῦτα ἦρ; ναὶ, ἀλλὰ τού-
 τοις πῶσαι δάσα. διὰ τὸ τ' οὖρ καὶ σὺ μωρός
 γγύη; ἐγγρόμῃ ποτὲ ὅπου δὴ ποτε καταλει-
 φθεὶς δύμοιρ' ἀνθρωπ'. τὸ δὲ δύμοιρὸς ἀγασ
 θῶ μοῖραν σεαυτῶ ἀπονείμας. ἀγαθαὶ
 ἢ μοῖραι, ἀγαθαὶ τροπαὶ ψυχῆς.
 ἀγαθαὶ ὄρμαι, ἀγαθαὶ
 πράξεις.

τοκράτορος τῷ εἰς ἑαυτὸν

βιβλίον 5.

ΤΩΝ ὄλων ὄσια, θυπειθῆς, καὶ θυ-
 τρεπῆς· ὁ δὲ ταύτῳ διοικῶν λό-
 γος ὁ δὲ μίαν ἑν' αὐτῷ αἰτίαν ἔχῃ
 τὸ κακοποιεῖν. κακίαν γὰρ ὅκ' ἔχῃ,
 ὁ δὲ τι κακῶς ποιεῖ· ὁ δὲ βλάβηται τι ὑπὸ ἐκεί-
 νου. πάντα δὲ κατ' ἐκείνον γίνεται, καὶ πόραινε-
 ται. μὴ διαφέρῃς πώτορον ρίγῳ, ἢ θαλπόμηνος
 ἢ πρέπον ποιῆς. καὶ πώτορον νυσάζῳ, ἢ ἰκα-
 νῶς ὑπνῶ ἔχῳ. ἢ πώτορον κακῶς ἀκούῳ, ἢ δύ-
 φημόμηνος. ἢ πώτορον ἀκρηνήσκῳ, ἢ πράξιῳ
 τί ἀλλοῖον. μία γὰρ τῷ βιωτικῶν πράξεων καὶ αὐ-
 τῷ ὄσι, καὶ τῷ ἀκρηνήσκομην· ἀρκεῖ οὖν καὶ ὑπὸ
 ταύτης τῷ πῶτον δύθῆσαι. ἔσω βλέπε. μηδ' ἄλλο
 πράγματ' ἢ μήτε ἢ ἰδία ποιότης, μήτε ἢ ἀξία
 πῶτα τρεχέτω σε. πάντα τὰ ὑποκείμενα τάχιστα
 μεταβάλλει, καὶ ἢ τοι ἐκθυμιαθήσεται, εἴ πορ ἢ
 νωται ἢ ὄσια, ἢ σκεδαθήσεται. ὁ διοικῶν λόγος
 οἶδ' εἰ πῶς διακείμηνος, καὶ τί ποιῆς, καὶ ὑπὸ τί-
 νος ὑλῆς. ἀφίς τῷ τρόπῳ τὸ ἀμύνεσθαι, τῷ μὴ
 ὄμοιοῦσθαι. ἐνὶ τῷ πῶτον, καὶ προσαναπαύου, τῷ
 ἀπὸ πράξεως κοινωνικῆς μεταβαίνειν ὑπὸ πῶ-

ξιν κρινωνικλῶ σὺ μνήμη θεῶ. Τὸ ἡγεμονικόν
 ἐστὶ, τὸ ἑαυτὸ ἐγείρον καὶ τρέπον, καὶ ποιῶν μὴ
 ἑαυτὸ οἶον αὐτὸ καὶ θέλη· ποιῶν δὲ ἑαυτὸ φαίνε-
 οῦσα πᾶν τὸ συμβαῖνον οἶον αὐτὸ θέλει. ἢ τὴν πλὴν
 τῶν ὄλων φύσιν ἑκάστα πόραινεται. ὅ γὰρ καὶ ἄλ-
 λω γέφυρα φύσιν, ἢ τοὶ ἔξωθεν πόραιχουσα, ἢ ἐμ-
 περιχομῶν γένεσις, ἢ ἔξω ἀπὸ κρημνῶν, ἢ τοὶ
 λυκεῶν, καὶ ἀντεμπλοκῆ, καὶ σκεδασμός ἢ γένε-
 σις καὶ τάξις, καὶ πρόνοια. εἰ μὲν οὖν τὰ πρότε-
 ρα, τί καὶ αὐτὸ θυμῶ εἰκαίω συγκείμεν, καὶ φρε-
 μῶ τοιούτῳ γένεσις αἰσθησίβειν, τί δὲ μοι καὶ μέλει ἄλ-
 λου λυκῶν, ἢ τὸ ὅπως αἰσθησίβειν γίνεσθαι; τί δὲ καὶ
 ταρᾶσσομαι; ἢ ξί γὰρ ἐπ' ἐμὲ ὁ σκεδασμός, ὅτε
 αὐτὸ ποιῶ. εἰ δὲ θάτορά ἐστι, σέβω καὶ δὺσαθῶ, καὶ
 θαρῶν τὸ διοικῶν. ὅταν ἀναγκασθῆς ὑπὸ τῶν
 πόραιχουτῶν, οἶον εἰ διαταραχθῆναι, ταχέως ἐ-
 πάνιθι εἰς ἑαυτὸν, καὶ μὴ ὑπὲρ τὰ ἀναγκαῖα ἰδέ-
 σασσο τὸ ῥυθμοῦ. ἐση γὰρ ἐγκρατέσει καὶ ἁρμό-
 νιας τὸ συνεχῶς εἰς αὐτὴν ἐπανέρχεται. εἰ μη-
 τρυφάν τε ἅμα ἔσχεις καὶ μητόρα, ἐκείνῳ τ' αὐτὸ ἔθε-
 ρά πδύου, καὶ ὅμως ἢ ἐπ' ἀνόσιός σοι πρὸς τὴν μη-
 τῶρα συνεχῆς ἐγίνετο. τὸ τὸ σοι νῦν ἐστὶν ἡ αὐλή,
 καὶ φιλοσοφία ὡς δὲ πολλάκις ἐπάνιθι, καὶ προ-
 βαναπαύου ταύτη, δι' ἧν καὶ τὰ ἐκεί σοι ἀνεκτὰ
 φαίνετ, καὶ σὺ γὰρ αὐτῶν ἀνεκτός. οἶον δὲ τὸ φαν-
 τασίαν λαμβάνειν ὑπὸ τῶν ὄλων, καὶ τῶν ποιού-

τωμ' ἐδωδλίμων· ὅτε νεκρὸς ἔσθ' ἰχθύς, ἔσθ'
 δὲ, νεκρὸς ὄρνιθός, ἢ χοίρου, καὶ πάλιν ὅτε ὀφα-
 λέρνθ', χυλαειόμ' ἐσι σαφυλίσ· καὶ ἢ πόδι πόρ-
 φυρθ', τριχία προβατίσ ἀματίω λόγχης διε-
 δούμνια καὶ ὑπὸ τῶν κτλ τῆ σωσσίαν, γνῶρις
 πρῶτρισ, καὶ μεταλινθ' ασασμοῦ μυξαείσ
 ἔκκρισις. οἴαν δὴ αὐτὰ εἰσιμ' ἀφαντασίαι κα-
 θικνέμνια αὐτῶν τῶν πραγμάτων καὶ διεξιῶ-
 σαι δι' αὐτῶν, ὥστε ὄραμ' ἀτινά ποτ' ἐσίμ· ἔσως
 δὲ πρὸ ὅλου τὸν βίον ποιέιμ καὶ ὅπερ λίαν ἀξιο-
 πιστότατα πράγματα φαντάζεται ἀργυμνῶν
 αὐτὰ, καὶ τὴν εὐτέλειαν αὐτῶν καθοραῶν, καὶ τὴν
 ἰσορίαν ὑφ' ἢ σεμνύνεται πόδιαρῶν. δεινὸς γὰρ
 ὁ τυφθ' πρῶταλογισῆς, καὶ ὅτε δοκῆις μάλιστ'
 πόδι τὰ ασσλαῖα καταγίνεσθαι, τότε μάλιστ'
 καταγοητδύει. ὄρα γοῦν ὀκρέτης, τί πόδι αὐτὸ
 τὸ ξυνοκρέτης λέγει· τὰ πλείστα ὦρ ἢ πληθὺς
 θαυμάζει, εἰς γηρικώτατα ἀνάγεται, τὰ ὑπὸ ἔ-
 ξεως ἢ φύσεως σιωεχόμενα· λίθους, ξύλα, συκῆς,
 ἀμπέλους, ἐλαίας· τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ὀλίγω μετριο-
 τέρων, εἰς τὰ ὑπὸ ψυχῆς· οἶον, ποιίμνας, ἀγέλας·
 τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ἔπι χαριεσδέρων, εἰς τὰ ὑπὸ λογι-
 κῆς ψυχῆς, ὅ μιν τοι καθολικῆς, ἀλλὰ καθὸ τεχ-
 νικῆ, ἢ ἄλλως πως γνῶτρεχῆς, ἢ κτλ φιλόμ, τὸ πλῆ-
 θθ' ἀσφραπόδων λεκτῆσθαι. ὁ δὲ ψυχικῶν λογι-
 κῶν καθολικῶν καὶ πολιτικῶν τιμῶν, οὐδὲ γνῶ-
 ῶδι-

ἐπι τῶν ἄλλων ὑδιστρέφεται. πρὸ ἀπάντων δὲ τῶν
 ἑαυτοὶ ψυχρῶ λογικῶς καὶ κοινωνικῶς ἔχουσαν,
 καὶ κινεμλίω διασώζει. καὶ τῶ ὁμογενεῖ εἰς ἑαυτὴν
 σωεργεῖ. τὰ μὲν σπύδιαι γίνεσθαι, τὰ δὲ σπύ-
 διαι γεγονέναι. καὶ τοῦ γινομένου δὲ ἦδη τὸ
 ἀπέσβη. ῥύσεις καὶ ἀλλοιώσεις, ἀναεοῦ σι-
 τῶν ἀπειρομ αἰονατὸν κόσμον διηνεκῶς, ὡσπερ
 ἡ τοῦ χρόνου ἀδιάλειπτος φορὰ νέον αἰὲ παρῆ-
 χεται. ἐν δὲ τούτῳ τῶν ποταμῶν, τί αὐτὸς τού-
 τῶν παραθεόντων τῶν ἐκλιμήσειν, ἐφ' οὗ σῆναι
 ἐκῆξι. ὡσπερ εἰ τίς τι τῶν παραπετομένων
 σπυθίων φιλεῖν ἀρχοῖτο, τὸ δὲ ἦδη ἐξ ὀφθαλμῶν
 ἀπελήλυθεν. τοιοῦτον δὲ καὶ αὐτὴ ἡ ζωὴ ἐκεί-
 σου, οἷον ἢ ἀφ' αἵματός ἀναθυμιάσεις, καὶ ἢ ἐκ
 τοῦ ἀέρος ἀνάπνουσις, ὅποῖον γὰρ ἐστὶ τὸ ἀ-
 παξέληκυσαι τὸν ἀέρα καὶ ἀκρολοῦναι, ὅπως πα-
 ρέκασον ποιῆται, τοῖσ' τὸν ἐστὶ καὶ τὸ πλὴν πᾶσαν
 ἀναπνοῦσικῶς δυνάμιν, καὶ χθές καὶ πρῶτος
 ἀκτεχθεῖς ἐκτῆσω, ἀκρολοῦναι ἐκεί, ὅθεν τὸ πρῶ-
 τὸν ἑσπασας. ὡς τὰ φυτὰ τίμιον οὔτε τὸ δια-
 πνεῖσθαι, ὅτε τὸ ἀναπνεῖν ὡς τὰ βοσκήματα καὶ
 τὰ θηρία. ὅτε τὸ τυπῆσθαι καὶ φαντασίαν. ὅτε
 τὸν δούροσπασεῖσθαι ὅρμιν, ὅτε τὸ σωμαγελά-
 ζεσθαι, ὅτε τὸ ῥέφεσθαι. ὅσοι ὁμοῖον τῶ ἀκκείνῳ
 τὰ πολυπώματα ἐν ῥοφῆς τί οὖν τίμιον, τὸ κρο-
 τῆσθαι, οὐχὶ οὐκοῦν οὐδὲ τὸ ὑπὸ γλωσσῶν

κροτῆσ' αἰ γ' πρὸ τῶν πολλῶν δυσκμίαι, κρό-
 τ' ὅ γλωσσῶν. ἀφῆκας οὐρ καὶ τὸ λοξάειον, τί
 καταλείπεται τίμιον; δοκῶ μὲν τὸ ἡγ' ἰδίαν
 κατασκυβῶ κινῆσθαι, ἢ ἰσχεῶσ'. ἐφ' ὅ και αἰ ὑπὸ
 μέλαια ἀγούσι καὶ αἰ τέχνη. ἢ τε γὰρ τέχνη πᾶ-
 ρα ἴσ' σοχάζεται. ἵνα τὸ κατασκυβῶσθ' ὑδῆτη
 δειῶς ἔχη πρὸς τὸ δόγμα πρὸς ὃ κατεσκυβῶ-
 σαι, ὅτε φυτουργός ὁ ὑπὸ μελόμην' ὅ φιλῶ μπέλσ,
 καὶ ὁ πωλοδίαμνης, καὶ ὁ τοῦ λυνός ὑδῆ μελόμε-
 νος ἴσ' ζητῆ. αἰ δ' ἐ παιδαγωγία, αἰ διδασκά-
 λια ὑπὸ τὴν ἀσπίδουσιμ. ὡς τε οὐρ τὸ τίμιον. καὶ
 ἴσ' μὲν αὐτὸν ἔχει, ὅσιν τῶν ἄλλων πόλι ποιήσῃ
 σεαυτῶν. ὅ παύσῃ καὶ ἄλλα πολλὰ ἡμῶν; οὐτ'
 οὐρ ἐλδύθεσθ' ἔσῃ, ὅτε αὐτάρκης, ὅτε ἀπαθής.
 ἀνάγκη γ' φθονεῖμ, ζηλοτυπεῖμ, ὑφορᾶσθαι ἴσ'
 ἀφελῆσθ' ἐκείνα διαμαρτύρους. ὑδῆ βουλεύειμ τοῖς
 ἔχουσι τὸ ἡμῶν ὑπὸ σῶ. ὅλως πεφύρθαι ἀνάγ-
 κη τὸν ἐκείνων λυνός γνῶσθ'. προσέτε δὲ πολλὰ ἡγ'
 τοῖς θεοῖς μέμφεσθ'. ἢ δὲ φιλῶ ἰδίας δεινοῖας αἰ-
 δῶς ἢ ἡμῆ, σεαυτῶν τε ἀρεσὸν σε ποιήσῃ, καὶ
 τοῖς κρινωνικοῖς δύαρμοσον. καὶ τοῖς θεοῖς σύμ-
 φωνον, τουτέστιμ, ἔπαινοῦντα ὅσα ἐκείνοι δεινέ-
 μουσι καὶ δεινέταχασιμ, ἀνώ, ἡάτω, κύκλω φο-
 ραὶ τῶν σοιχείων. ἢ δὲ φιλῶ ἀρετῆ κίνησις γνῶσθ'
 μιᾶ τῶν, ἀλλὰ θειότ' ὅτι, καὶ ὅσιν διυσεπι-
 νοίτω προῖσθ' ἀδύοσθ'. ὅϊον ἔσι ὅ ποιῶσιμ. ἴσ' μὲν
 ὑδῆ

ὡς τὸ αὐτὸ χρόνον, ἅμα μεθ' ἑαυτῶν ζῶντας ἀνθρώπους δι-
 φημί, ὅτι θέλομεν αὐτοὺς ὑπὸ τῆς μεταγμεσέρων δι-
 φημιθῶσαι, οὓς ὅτε εἶδόν ποτε, ὅτε ὄψον, ποῦ
 πολλὰ ποιούτω. τὸ δὲ ἐγγύς ἐστὶ τῷ λυπηθῶσαι
 αὐτῶν, ὅτι ὅχι καὶ οἱ προγμεσέροι πρότερον λόγους διφῆ-
 μος ἐποιούτω. μὴ εἴπω αὐτοῖς σοὶ δυσκαίαν πόνητον
 τὸ ἀνθρώπων ἀδύνατον ὑπολαμβάνω. ἀλλ' εἴπω
 ἀνθρώπων δυνάτην ἅμα οἰκῆτον, τὸ δὲ σεαυτῷ ἐφικτὸν
 νόμιζε. ἐν τοῖς γυμνασίοις ἅμα ὄνυξι κατέδρουψέ τις,
 καὶ τῆ κεφαλῆ ἐξέραγεις, πληγῶν ἐποίησεν. ἀλλ' ὅ-
 τε ὑπὸ σιμαιομένοθα, ὅτε προσκῆπτομεθα, ὅτε ὑφο-
 ρώμεθα ὑσερον ὡς ἐπίβουλον, καὶ τοῖς φυλατῶμε-
 θα, ὅμοιοι ὡς ἐχθροῖς. ὅδε μεθ' ὑποψίας, ἀλλ' ἐκ-
 κλίσεως ὑμῶν. τοῖς τὸν τοῖς γυμνάσιον, ἅμα ἐν τοῖς λοι-
 ποῖς μέρεσι τὸ βίον. πολλὰ πρὸς θυμώμεθα τῶν οἴων
 προσγυμναζομένων. ἔξεστι γὰρ ὡς ἐφωκκλίνειν,
 καὶ μηδὲ ὑποπῆσθαι, μηδὲ ἀπέχθεσθαι. εἴ τις με ἐλέγ-
 ξαι ἅμα πρὸς ἡμῶν μοι, ὅτι ὅχι ὀρθῶς ὑπολαμβάνω,
 ἢ πράσσω, δυνάτην, χείρων μεταθήσομαι. ζητῶ γὰρ
 τὴν ἀλήθειαν, ὑφ' ἧς ὅδε πῶπῶς ἐβλάβη. βλάβη
 τῆς ἡμῶν ὑπὸ τῆς ἑαυτῶν ἀπάτης καὶ ἀγνοίας.
 ἐγὼ ἡ ἐμαυτῶν καθῆκον ποιῶ. τὰ ἄλλα με ὅτι ποῦ-
 σα, ἢ τοῖς γὰρ ἀψυχα, ἢ ἀλογα, ἢ πεπλανημένα, καὶ
 τῆς ὁδὸν ἀγνοῦντα. τοῖς μὲν ἀλόγοις ζώοις, καὶ καθό-
 λον πράγμασι καὶ ὑποκρίμασι, ὡς λόγον ἔχω, λό-
 γον μὴ ἔχουσι γὰρ μεγαλοφρόνως ἅμα ἐλευθέρως. τοῖς

ἢ ἀνθρώποις, ὡς λόγον ἔχουσι χρῶναι νοινονικῶς. ἐφ'
 ἅπασιν ἢ θεὸς ὑπὸ καλοῦ, καὶ μὴ διαφέρου πρὸς τὸ
 πόσω χρόνῳ ταῦτα πράξῃς. ἀρκούσι γὰρ ἄ τρεῖς
 ὄραι τριαῦται. Ἀλέξανδρον ὁ Μακεδὼν, ἄ ὄρεω
 νόμον αὐτὸ ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς τ' αὐτὸ κατέστησαν. ἢ
 τοι γὰρ ἐλήφθησαν εἰς αὐτὸ αὐτὸ τὸ νόμον ἀπερμα-
 τικούς λόγους. ἢ διεσκεδάσθησαν ὁμοίως εἰς τὰς
 ἀτόμους. ἐνθυμήθητι πόσα κτλ. τὸ αὐτὸ ἀκράειαιον
 χρόνον ἐν ἑκάσῳ ἡμῶν ἅμα γίνεται. σωματικὰ ὁ-
 μῶν κὴ ψυχικὰ, κὴ ὅπως ὁ θαυμάσιος εἰ πολὺ πλείω,
 μάλλον ἢ πάντα τὰ γινόμενα ἐν τῷ ἐνί τε ἄ σύμ-
 παντι, ὁ δὲ νόμον ὀνομάζομεν, ἅμα ἐνυφίσταται.
 εἰ αὐτὸς σοὶ προβάλλῃ πῶς γράφεται τὸ Ἀντωνίου
 ὄνομα; μή τι κατεντείνόμενος προίση ἑκάστον τῶν
 στοιχείων; τί δὲ ἐὰν ὀργίζωνται, μή τι ἀνθυγιῆ; μή τι
 ἐκ δὲ ἀειθμῆς, πράως, προίω ἑκάστον τῶν γραμ-
 μάτων; ὅπως δὲ ἄ ἐνθάδε μέμνησο, ὅτι πάντες κα-
 θήκοι δὲ ἀειθμῶν τινῶν συμπληροῦται. τότε δὲ
 τηρούμενα, ἄ μὴ θορυβέμενον, μηδὲ τοῖς δυναστεύ-
 νουσι ἀντιδυναστεύοντα, πόραινδρον ὀδῶν τὸ προ-
 κείμενον. πῶς ὁμῶν ὅτι μὴ ὑπὲρ ἐπέμ' τοῖς ἀνθρώποις
 ὄρεμα ὑπὸ τὰ φαινόμενα αὐτοῖς οἰκεία ἄ συμφέρον-
 τα. καὶ τοῖς ἴσως τινὰ ὁ συγχωρεῖς αὐτοῖς τὸ ποι-
 εῖν, ὅταν ἀγανακτεῖς ὅτι ἁμαρτάνουσι. φέρονται γὰρ
 πάντως ὡς ὑπὸ οἰκεία κὴ συμφέροντα αὐτοῖς. ἀλλ'
 ὅτι ἐχθρῶς. ὁμοῦ δὲ διασκε, ἄ δὲ κινῆ, μὴ ἀγα-
 νάκτ.

νακτ̄. θάνατ̄ αὐτῶν παυλα αἰδητικῆς ἀντιτυ-
 πίας, αἰδρητικῆς νύροσπασείας, καὶ ἀνοητικῆς
 διεξόδοσ, καὶ τὸ πρὸς τὴν σάρκα λειτουργίας. αἰχρὸν
 εἶναι γὰρ βίω τὸ σῶμα σοι μὴ ἀπαυδᾷ, ἐν τούτῳ τὴν
 ψυχὴν προαπαυδᾷ. ὄρα μὴ ἀρκαισρωθῆς, μὴ
 βαφῆς. γίνετ' ἄγε. τήρησον ἐν σεαυτῷ ἀπλοῦν, ἀγα-
 θόν, ἀκέραιον, σεμνόν, ἀνομιον, τὸ δίκαιον φίλον,
 θεοσεβῆ, εὐμενῆ, φιλόσογον, ἐρρωμένον πρὸς τὰ
 πρέποντα ἔργα ἀγωνίζαι, ἵνα τοιοῦτος συμμεί-
 νης, οἷόν σε ἠθέλησε ποιῆσαι φιλοσοφία. αἰδοῦ
 θεοῦς, σώζε ἀνθρώπους, βραχὺς ὁ βίος, εἰς καρ-
 πὸς τῆς ἀληθείας ζωῆς διάθεσις ὁσίε, καὶ πρῶ-
 ξεις κοινωνικαί. πάντα ὡς Ἀντωνίνου μαθητής.
 τὸ ἕως τῶν κατὰ λόγον πρασομένων δύστηνον
 ἐκείνου, καὶ τὸ ὁμαλὲς πάντα χρῆ, καὶ τὸ ὄσιον,
 καὶ τὸ εὐόδιον τῷ προσώπῳ, αἰ τὸ μελίχιον, αἰ
 τὸ ἀκρηόδοξον· καὶ τὸ πᾶσι τῶν κατὰ ληψίαν τῶν
 πραγμάτων φιλότιμον. καὶ ὡς ἐκείνῳ ὅκ' αὐτὸς
 ὅλως παρήκην, μὴ πρότερον δὲ μάλα καλῶν,
 καὶ σαφῶς νοήσας, καὶ ὡς ἔφερον ἐκείνῳ τῶν ἀ-
 δίκως αὐτὸν μεμφομένων μὴ αὐτὸ μεμφομένῳ.
 καὶ ὡς ἐπ' οὐδ' ἐν ἑαυτῷ, καὶ ὡς διαβο-
 λὰς οὐκ ἐδέχετο· καὶ ὡς ἀκριβῆς καὶ ἔξετα-
 σῆς ἠθῶν καὶ πράξεων· καὶ οὐκ ὀνειδισῆς, ὅψο
 φροδῆς, οὐχ ὑπόπῆς, ὅσοφισῆς· καὶ ὡς ὀλίγοις
 ἀρκουμένῳ, οἷόν, οἰκίσει, εὐμενῆ, ἐσθῆτι, τροφῆ,

ὑπερησία. καὶ ὡς φιλόπονθ, ἢ μακρόθυμθ, ἢ
 οἶθ, μὴ γν' τῷ μέγχι ἐσπέραις δὲ τῆ λιτῆ διαίταν,
 μηδὲ τ' ἀρκείνῃ τὰ ποδὶ πώματ'α πρὸ τῆ σωθήθ
 ὦσαν χηζωρ, κῆ τὸ βέβαορ ἢ ὁμοιορ γν' ταῖς φιλί
 αῖς αὐτ'. κῆ τὸ ἀνέχεσθ ἀντιβαινόντων παρῆρσι α-
 σικῶς ταῖς γνώμαῖς αὐτ'. ἢ χαίρῃ, εἴτις δ' ἐκνύοι
 κρεῖττορ. ἢ ὡς θεοσεβῆς χωεῖς δ' ἐσι δ' αἰμονίας, ἢ
 ἔτως ὀυ σωειδήτω σοι ὑπὸς ἢ ἢ τελευταία ὦρα
 ὡς ἐκείνω. ἀνάνηφε κῆ ἀναγαλοῦ σε αὐτ', κῆ ὄζυτων
 οἶς πάλιν ἢ γνῶσας ὅτι ὄνοιροί σοι ἢ νώχλου,
 πάλιν ἐξηγορῶς βλέπε ταῦτα ὡς ἐκείνα ἐβλε-
 πες ἐκ σωματίσ, εἴμη κῆ ψυχῆς. ἢ μὴ ἔν σαμά-
 τίω, πάντα ἀδιάφορα. ἔδε γν' δὴ ὡς τῆ δὲ φέρεσθ,
 τῆ ἢ διαύοια ἀδιάφορα, ὅσα μὴ ὄσιρ αὐτῆς γνέργῆ
 ματα. ὅσα δὲ γε αὐτ' ὄσιρ γνέργῆματα, ταῦτα
 πάντα ἐπ' αὐτῆ ἔσιρ. κῆ τῶτων μὴ τοῖ ἀ ποδὶ μό-
 νορ τὸ πρὸρ πρ' αἰματόδύετ'. τὰ γὰρ μέλλοντα ἢ
 πρὸ χηκῶτα γνέργῆματα αὐτ', κῆ αὐτὰ ἢ δὴ ἀδι-
 ἀφορα. ἔκ ἔσιρ ὁ πόνθ τῆ χηρῆ, ἔδε ἢ ποδὶ πρὸ ἀ-
 φύσιρ, μέχρις αὐ ποίῃ ὁ πὸς τὸ τ' ποδός. ἢ ἢ χηρῆ
 τὰ τ' χηρῆς ἔτως ἔν ἔδε ἀνθρώπω ὡς ἀνθρώπω πα-
 ρὰ φύσιρ ὄσιρ ὁ πόνος, μέχρις αὐ ποίῃ τὰ τὸ ἀν-
 θρώπσ. εἴ ἢ πρὸ ἀ φύσιρ αὐτῷ ἔσιρ, ἔδε ἢ κακῶρ ἔκ
 ἔσιρ αὐ ἢ. ἢ λήνας ἢ δλονὰς ἢ δησαν λησαε, κῆ αἰ-
 ολοι, παρῆ αλοῖαι, τύραννοι, ἔχ ὄρας πῶς οἱ βάνασοι
 τεχνίτ' ἀρμόζον' ἢ μὴ ἀχρίτινος πρὸς τὸς ιδιώτας,
 ἔδε ἢ ἢ σορ μὴ τοῖ ἀντέχον' ἢ λόγσ τ' τέχνης, κῆ

τότε ἀρσέναι ἔχ' ὑπομνήσιν; ὁ δὲ νόμος εἰ ὁ ἀρχιτε-
 κίων, καὶ ὁ ἰατρὸς μάλλον αἰδέσθον' ἢ τὴν ἰδίας τέχνης
 λόγον, ἢ ὁ ἄνθρωπος τὴν ἑαυτοῦ, ὅς αὐτῷ κοινός ἐστι
 πρὸς τοὺς θεοὺς, ἢ ἁσία, ἢ οὐρώπη, γωνία τὴν κόσμον,
 πᾶν πέλαγος, σάγωρον τὴν κόσμον, ἄθως βωλάειον τὴν
 κόσμον. πᾶν τὸ γένεως τὴν χρόνον, σιγμὴν τὴν αἰὼν. ὅ-
 πάντα μικρὰ. εὐφραδίαι, γνάφαιζόμενα, πάντα
 ἐκείθεν ὀρχεῖται, ἀπ' ἐκείνων τὴν κοινὴν ἡγεμονικὴν ὄρμη-
 σαντα, ἢ κατ' ἐπακολούθησιν. καὶ τὸ χάσμα ἐν τῷ
 λέοντι, καὶ τὸ δηλητηριεῖον, καὶ πᾶσα κακοεργία,
 ὡς ἄκανθα, ὡς βόρβορος, ἐκείνων ἐπιγνήματα. τὴν
 σεμνῶν καὶ καλῶν. μὴ ἐν αὐτὰ ἀλλότρια τότε ὁ σέ-
 βος φαίνεται. ἀλλὰ τὴν πάντων πηγὴν ἐπιλογίζεσθαι ὅ-
 ταν νῦν ἰδῶν, πάντα ἐώρακον, ὅσα τε ἄϊδισ' ἐγέ-
 νετο, καὶ ὅσα εἰς τὸ ἀπείρονον ἔσαι. πάντα γὰρ ὁμογενῆ
 καὶ ὁμοειδή. πολλὰ κινεῖται τὴν ὑδισιῶδ' ἐσιν
 πάντων τὴν γῆν τὸν κόσμον, ὁμοίᾳ πρὸς ἄλληλα.
 τρόπον γὰρ ἵνα πάντα ἀλλήλοις ἐπιπέπλεκται,
 καὶ πάντα ἐπὶ τὸ φίλα ἀλλήλοις ἐσὶ. ὁμοίᾳ ἄλλω ἐξ
 ἧς ὅτι ὅσα, ὅσα τὴν τοπικῶν κίνησιν ὁ σύμπτωσιαν,
 ὁ τὴν γῆν τὴν ἁσίας, οἷς συγκεκλήρωσαι πρᾶγ-
 μασι, τῶν σωμαζοσεαυτῶν. ὁ οἷς σωείληχας
 ἀνθρώποις, τότε φίλοι, ἀλλ' ἀληθινῶς. ὄργανον,
 ἐργαλεῖον, σκευὴς, πᾶν, εἰ πρὸς ὁκατεσκευάσαι
 ποιῆι, ἐν ἑχθρῶν. καὶ τοὶ ἐκείνο κατὰ σκευάσαι ἐκ πο-
 δῶν. ὑδὴ ἢ τῶν ὑπὸ φύσεως συνεχόμενων, γῆδ' ὅν

ὅτι, ἢ πρῶτον ἢ κατασκοπέουσα δυνάμις. καθὼς
 ἢ μάλλον αἰδέσθαι αὐτὴν δεῖ καὶ νομίζειν, εἰάν τις
 τὸ βόλημα ταύτης ἔχῃ καὶ διεξαγάγῃς ἔχει σοὶ παύ-
 ρα καὶ νοῦν. ἔχει δὲ ὅπως καὶ βῆ πάντι καὶ νοῦν
 τὰ ἑαυτοῦ. ὅτι καὶ τῶν ἀποβαίρων ἕκαστος αὐ-
 τὴν ἀγαθὸν, ἢ κακὸν, ἀνάγκη καὶ τὴν πρόβλεψιν
 τῆς βίης κακοῦ ἢ τῆς ἀπότευξις τῆς βίης ἀγαθῆς,
 μέμφασθαι σε θεοῖς, καὶ ἀνθρώπων δὲ μισῆσαι τοὺς
 αἰτίους ὄντας, ἢ ὑποπηδουμένους ἐσεσθαι τὸ ἀρετῆ
 ξεως, ἢ τὸ πρόβλεψεως. καὶ ἀδικῶν ἢ πολλὰ, δεῖ
 τῆς πρὸς ταῦτα διαφορᾶν. εἰάν τις μόνον τὰ ἐφ' ἡμῶν
 ἀγαθὰ ἢ κακὰ κινῶν, ὅδε μίαν αἰτία καταλεί-
 πεται, ὅτε θεῶν ἐγκαλέσαι, ὅτε πρὸς ἀνθρώπων εἶ-
 ναι σάτιν πελεμίσ. Πάντες εἰς τὴν ἀρετέλεσμα σω-
 εργοῦνται. οἱ μὲν εἰδότης καὶ πρῶτον οὐδνητικῶς, οἱ
 δὲ ἀνοπιστήτως. ὡσπερ καὶ τοὺς καθ' οὐδόντας οἶμαι
 ὁ Ἡράκλειτος ἐργάτας εἶναι λέγει, καὶ σωεργούς τῆ
 γῆς καὶ κόσμῳ γινομένην. ἀλλὰ ἢ κατ' ἄλλο σω-
 εργεῖ, ἐκ πρόβλεψίς δὲ καὶ ὁ μεμφομένη, ἢ ὁ ἀν-
 ταβαίνειν πρόβλεψιν, καὶ ἀναίρειν τὰ γινόμενα.
 καὶ γὰρ τοὶ τοιοῦτοι ἔχουσιν ὁ κόσμος. λοιπὸν ἐν σύ-
 νου εἰς τίνας ἑαυτὸν κατατάσσει. ἐκείνους μὲν γὰρ
 πάντως σοὶ καλῶς χήσεται ὁ τὰ ὅλα διοικῶν.
 καὶ πρῶτον ἐξετάσει εἰς μέρους τῆς σωεργῶν καὶ
 σωεργητικῶν. ἀλλὰ σὺ μὴ τοιοῦτο μέρος γήνη. οἷος
 ὁ οὐτελής καὶ γελοῖος εἶχῃ γῆ τῷ δράματι, οὐ

Χρῆσις

Χρυσίππῳ μένεται. μήτι ὁ ἥλιος τὰ τ' ἕτεροι
 ἀξιοὶ ποιεῖν; μήτι ὁ Ἀσκληπιὸς τὰ εἰ κερποφό-
 ρος; τί δὲ τῶν ἄστρον ἕκαστον. οὐχὶ διάφορα μὲν, σω-
 εργὰ δὲ πρὸς ταυτὸν. εἰ μὲν ὅν ἐβουλόσαντο πόδι εἰ
 μὲν κὴ τῶν ἐμοὶ συμβιῶναι ὀφειλόντων οἱ θεοὶ, κα-
 λῶς ἐβουλόσαντο. ἄβουλον γὰρ θεόν, εἰ δὲ ὑθινοῦσαι
 ῥάδιον. κακοποιῆσαι δ' ἐμε δὴ τίναν αἰτίαν ἐμελ-
 λον ὄρμαῖν. τί γὰρ αὐτοῖς ἢ τοῦ κοινῶ εἰ μάλιστα πρὸ
 νοουῦται, ἐκ τούτου πόδιε γυγῆς; εἰ δὲ μὴ ἐβου-
 λόσαντο κατ' ἰδίαν πόδι ἐμοῦ, πόρι γε τῶν κοι-
 νῶν πάντως ἐβουλόσαντο, οἷς κατ' ἐπακοινοῦ-
 θησιν κὴ ταῦτα συμβαίνοντα, ἀσπάζεσθαι κὴ σέρ-
 γειν ὀφείλω. εἰ δ' ἄρα πόδι μηδενὸς βουλευόντα,
 πισεύειν μὲν οὐχ ὀσιον. ἢ μηδὲ θύω μὲν, μηδὲ θυχά-
 μεθα, μηδὲ ὑμνύωμεν, μηδὲ τὰ ἄλλα πράσσω-
 μεν, ἀπὸρ ἕκαστα ὡς πρὸς παρόντας καὶ συμβιῶν-
 τας τοὺς θεοὺς πράσσομεν. εἰ δὲ ἄρα πόδι μηδε-
 νὸς τῶν κατ' ἡμῶν βουλευόντα. ἐμοὶ μὲν ἔξεστι πε-
 εἰ ἐμαυτ' βουλευέσθαι. ἐμοὶ δ' ἐστὶ σκέψαι πόδι τοῖ
 συμφέροντα. συμφέρει ἢ ἕκαστω, ἢ κατὰ τ' ἑαυ-
 τοῖ κατὰ φύσιν. ἢ δὲ ἐμὴ φύσις λογικὴ
 εἰ πολιτικὴ πόλις καὶ πατρίς, ὡς μὲν Ἀντωνίνω
 μοι ἢ Ῥώμῃ. ὡς ἢ ἀνθρώπων, ὁ κόσμος. τὰ ταῖς πό-
 λεσιν ὅν ταύταις ὠφέλιμα μόνον ἐστὶ μοι ἀγαθὰ.
 ὅσα ἕκαστω συμβαίνει, ταῦτα τοῦ ὕλων συμφέρει.
 ἢ ῥηκὶ τοῦ, ἀλλ' ἐτι ἐκείνο ὡς ἐπίπαν ὄψαι παρα-

φύλαξας, ὅσα ἀνθρώπων ἢ ἑτοίροις ἀνθρώποις, καὶ
 νότορον ἢ νῦν ἢ συμφέρον ὑπὸ τῶν μέσων λαμβανέ-
 δω, ὡσπερ προσίσταί σοι τὰ ἀμφὶ θεῶν θεῶν, ὅ-
 τῳ τῶν τῶν χωρίοις, ὡς αἰετὰ αὐτὰ ἐρώμενα, καὶ ἢ
 ὁμοίαιες προσκορῆ τῆς θεῶν ποιῆ. τῶν ἢ ὑπὸ ὅλα τῶν
 βίαι πάχην, πάντα γὰρ ἀνω καὶ κάτω τὰ αὐτὰ, καὶ ἐκ
 τῶν αὐτῶν, μέχρι τίνος ἔν; γινώκει συνεχῶς παντοίας ἀ-
 θρώπων, καὶ παντοίων μὲν ὑπὸ τῶν δυνάτων, παντο-
 πλασῶν ἢ ἐθνῶν τεθνεώτας. ὡσεὶ καὶ γινώκει τῶν μέχρι
 φιλιτίωνος ὁ φοίβου, ὁ οριγανίωνος. μέγιστι νῦν
 ὑπὸ τὰ ἄλλα φύλα. ἐκεῖ δὲ μετὰ βαλεῖν ἡμᾶς δ᾽ εἰ,
 ὅσα τῶν τῶν μὲν δεινοὶ ῥήτορες, τοσούτοι ἢ σεμνοὶ φι-
 λόσοφοι, Ἡράκλειτος, Πυθαγόρας, Σωκράτης. το-
 σούτοι ἢ ἥρωες πρότερον. τῶν τῶν ἢ ὑστερον στρατηγῶν,
 τύραννοι. ὑπὸ τῶν τῶν ἢ Εὐδοξος, Ἰππάρχος, Αρχι-
 μέδης, ἄλλα φύσεις ὀξείαι, μεγαλόφρονες, φιλό-
 πονοι, παντοῦργοι, ἀνθάδεις, αὐτῶν τῶν ὑπὸ κήρσ καὶ ἐ-
 φημέρσ τῶν ἀνθρώπων ζωῆς χλοῦσαι, ὅϊορ μέ-
 νιππος, καὶ ὅσοι τῶν τῶν. πόλι πάντων τῶν τῶν γν-
 νόει ὅτι πάλαι κείνται. τί ἔν τῶν τῶν δεινὸν αὐτοῖς;
 τί δ᾽ αὖ τῶν τῶν μῆδ᾽ ὀνομαζομένων ὅλων, γν ὡδὲ
 πολλῶ ἀξίον, ἢ μετ᾽ ἀληθείας καὶ δικαιοσύ-
 νης ὀνομαζομένων τῶν τῶν τῶν ἀδίκους διαβιοῦν. ὅταν
 θυφραῖνα σεαυτῶ θέλης γνῶναι τὰ προτερήματα
 τῶν συμβιωτῶν. ὅϊορ τῶν μὲν, ἢ δραστήριον, τῶν ἢ τὸ
 αἰδέημον, τῶν ἢ τὸ ὑμετάδοτον, ἄλλῶ ἢ ἄλλό τι, ὅ-
 δὲμ γὰρ ὅπως θυφραῖνει, ὡς τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀρετῶν

ἐμφαινόμενα τοῖς ἡθροῖς τῶν συζώντων, ἢ ἀθροῖα ὡς
 οἴονται συμπιπτόντα, διὰ τὸ πρόχειρα αὐτὰ ἐκτέ-
 ορ, μὴ δὲ συχεραίνεις ὅτι τοσῶν δὲ ἐτινων λιθῶν εἰ,
 ἢ ὄφρα κοσίων; ὅτι δὲ ἢ ὅτι μέχρι τοσῶν δὲ ἐτὶ βι-
 ωτέον σοι, ἢ ὅτι μέχρι πλείονθ. ὕαυερ γὰρ τῶν οὐσί-
 ας, ὅσον ἀφώρισται σοι ἐργοῖς, ὅπως ἢ ἐπὶ τῶν χρό-
 νων ἀφώρισται πείθει αὐτὸς. Πρῶτον ἢ τῶν ἀκόν-
 των, ὅταν τῶν δικαιοσύνης ὁ λόγος ὅπως ἀγν. εἰ αὐ-
 μάλιστα βία τις προχρώμενος γίνεσθαι, μετάβαινε
 ἐπὶ τὸ ὀυάρεσον ἢ ἀλυπον, ἢ συγχρῶ εἰς ἄλλω
 ἀρετῶν τῆ κωλύσει, ἢ μέμνησα ὅτι μεθ' ὑπεξαίρε-
 σεως ὁρμῆς, ὅτι ἢ τῶν ἀδωμάτων ἀκ ὀρέγου. τίνθ
 ἔν; τῶν τοιαῦτα δὲ τίνθ ὁρμῆς. τὰ τὰ δὲ τυχαῖα,
 ἐφ' οἷς προήχθημεν, ταῦτα γίνεσθαι. ὁ μὲν φιλόδο-
 ξος ἀλλοτρίαν γνέργειαν ἰδίον ἀγαθὸν ὑπολαμβάνει
 νθ. ὁ ἢ φιλήδονος ἰδίαν πείσιν. ὁ ἢ νομῶν ἔχωρ ἰδίαν
 πρᾶξιμ. ἔξει πρὸς τὰ τὰ μηδὲν ὑπολαμβάνειν, ἢ
 μὴ ὀχλείωσθαι τῆ ψυχῆ. αὐτὰ γὰρ τὰ πράγματα ἀκ ἔ-
 χει φύσιν ποιητικῶν τῶν ἡμετέρων κρίσεων. ἔθι-
 σον σεαυτὸ πρὸς τὰ ὑφ' ἐτόρσ λεγομένη γίνεσθαι
 ἀπαρενθυμήτως, ἢ ὡς οἴονται γν' τῆ ψυχῆ τὸ λέ-
 γονθ γίνου. τὸ βεβ' σμῆνει μὴ συμφέρον, ἔδ' ἐπὶ
 μελίαν συμφέρει. εἰ κυβερνῶντ' οἶναῦτ', ἢ ἰατρῶ
 νοντ' οἱ κάμνοντες κακῶς ἔλεγον, ἢ ἄλλω τίνι αὐ-
 πρὸς εἶχον, ἢ πῶς αὐτὸς γνέργοιη, τῶν τοῖς ἐμπλέσσει
 σωτήρι, ἢ τῶν τοῖς θεραπείων γίνουσι ὑγιεινόν; πόσα

μεθ' ὧν εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον ἥδη ἀπεληλύθα-
 σιν ἰκτεριῶσι, τὸ μέλι πικρὸν φαίνεται, ἡ λυσο-
 δηκτοῖς τὸ ὕδωρ φοβερόν· ἢ παιδίους τὸ σφαι-
 εῖον καλόν. τί ἔν ὀργίζομαι, ἢ διοκῆσσι ἔλαστον
 ἐχέειν τὸ διεψυσμῆνον, ἢ τὸ χολίον τῶν ἰκτεριῶν
 τι, καὶ ὁ ἴος τῶ λυσοδηκτῶ, ἢ τὸν λόγον τῆς
 φύσεως, βιοῦν σε εἰς κωλύσει. πρῶτ' ὅμως λόγον
 τῆς κοινῆς φύσεως εἰσὶν σοὶ συμβήσεται. οἷοί εἰ-
 σιν οἷς θέλουσιν ἀρέσκειν, καὶ δι' οἷα ποδὶ γινόμε-
 να; καὶ δι' οἷων ἐνεργειῶν; ὡς ταχέως ὁ αἰὼν
 πάντα καλύψει, καὶ ὅσα ἐκά-
 λυψεν ἥδη.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ-
 τοκράτορος τῶν εἰς ἑαυτὸν
 βιβλίον ζ.

Ἰδοὺ κακία; φύτ' ἐσιν ὁ πολάκις εἰ-
 δουσ, καὶ ἰδοὺ πάντος ἡ τ' συμβαίνον-
 τος πρόχρησον ἔχε, ὅτι τ' τὸ ἐσιν ὁ πολ-
 λάκις εἰδουσ. ὅλως ἀνω καὶ κάτω τὰ αὐ-
 τὰ ἐνρήσθω μεσαὶ αἰῶσιν αἰ παλαιαί, αἰ μὲ-
 ναι, αἰ ἐσὶ γοι, ὧν νῦν μεσαὶ αἰ πόλεις, κῆποι, κῆποι,
 εἰδὲν καινὸν πάντα ἢ σωτήρη ὀλιγοχρόνια. τὰ δ' ἄ-
 γματ' αὖτως ἄλλως δὴ νικηθῆναι, εἰ μὴ αἰ
 κατὰλληλοι αὐτοῖς φαντασίαι σβηθῶσιν, ὡς δὴ λέ-
 κως

κῶς ἀναζωπυρεῖν, ὑδὶ σοί ἐστι. δυνάμει πορὶ τὸ τὸ
 ὁ δὲ ἔπολαμβαίνῃ· εἰ δυνάμει, τί τὰ ράσσομαι;
 τὰ ἔξω τ' ἐμῆς δεινότητος ὁ δὲ ὅλως πρὸς τὴν ἐμὴν
 διάνοιαν. ἴσῃ πάθει, κὴ ὀρθὸς εἶ. ἀναβιδναί σοι ἔξε
 σιν. ἴδτε πάλιν τὰ πράγματα ὡς εἴρας· γνῶστω γν
 ὅ ἀναβιδναί. πομπῆς κρηνοσουλία, ὑδὶ σκλιῆς
 δράματα, ποιμνία, ἀγέλαι, δειλοραλισμοὶ, κωι-
 δίοις ὁσάριον ἐρριμυλόν, ψωμίον εἰς ἴας τ' ἰχθύων
 δεξαμγνάς· μυρμήκων ταλαπωεῖαι, κὴ ἀχθοφοεῖ-
 αι. μυϊδίον ἐπισημνίον δειλορομαί. σιγιλίαε
 υδροσασάμνα. χρὴ ἔν γνῶστωις ὀμγνῶς μὴ κὴ
 μὴ φρναπόμνη ἔσαναι. πρῶτολοθεῖν μὴ τῶ, ὅτι τ
 σ' ἔου ἀξίος ἕκασός ἐστιν, ὅσῃ ἀξιά ἐστι ταῦτα πορὶ
 αἰεσάδακην. δὲ κὴ λέξιμ πρῶτολοθεῖν τῶις λεγο-
 μγνοῖς, ὅ καθ' ἕκαστην ὀρμυλῶ τῶις γινομγνοῖς. ὅ ἐ-
 πί μὴ τ' ἐτόρσ, ὀυθὺς ὀρῶν ὑδὶ τίνα σκοπὸν ἢ ἀνα-
 φορᾶ. ὑπὶ ἢ τ' ἐτέρσ πρῶτοφυλάσῃμ τί τὸ σημαινὸ
 μῶν. πότορον ὀζαρκεῖ ἢ διάνοιά μσ πρὸς ἴσῃ, ἢ ὅ.
 εἰ μὴ ὀζαρκεῖ, χρῶμαι αὐτῆ πρὸς τὸ ἔργον ὡς ὀργά-
 νω πρῶ τ' ὅλων φύσεως διοθγνῆ. εἰ ἢ μὴ ὀζαρ-
 κεῖ, ἢ τοι πρῶτοχωρῶ τ' ἔργσ τῶ δυνάμει κρεῖττον
 ὑδὶ τελέσαι, εἰάν ἄλλως ἴσῃ μὴ καθήκη· ἢ πρῶτοσω
 ὡς δυνάμει πρῶτολαβῶν τ' δυνάμει κὴ πρῶ
 χρῆσιν τὸ ἐμοῦ ἢ γεμῶνικῶ ποιῆσαι τὸ εἰς τὴν
 κοινωνίαν νῦν κείριον κὴ χρῆσιμον. ὅτι γνῶστω δὲ ἐ-
 μαῦτῃ, ἢ σὺ ἄλλω ποιῶ, ὡδε μόνον χρὴ σωτήριον,
 εἰς τὸ κοινῆ χρῆσιμον καὶ ὀυάρισον. ὅσοι μὴ πο-

λυύμνητοι γινόμενοι, ἢ δὲ λήθη παραδέδονται.
 ὅσαι δὲ ταύτας ὑμνήσαντες, πάλαι ἐκ ποδῶν. μὴ
 εἰχμύα βομβόμενος. πρόκειται γὰρ σοι γνῆρ γέμῃ τῷ
 ὑδιβάλλον, ὡς στρατιώτης γνῆ τειχομαχία. τί δὲ εἰάν
 σὺ μὲν χολαίνων ὑδὶ τῷ ἔπαλξιμ ἀναβλιῶαι μό-
 τας μήδωμ, σὺν ἄλλω ἢ δὲ αὐτῷ ἢ τῷ το. τὰ μέ-
 λοντα μὴ ταρασσέτω. ἢ ξίς γὰρ ἐπὶ αὐτὰ εἰάν διε-
 ῆση, φέρωμ τῷ αὐτῷ λόγῳ, ὡν ὑμῶν πρὸς τὰ πρῶντα
 χρᾶ. Πάντα ἀλήθως ἐπιπλέκεται, κὴ ἢ σὺ δέσσις
 ἕρα, καὶ σχεδὸν τι εἰδὲμ ἀλλότριον ἄλλο ἄλλω. συγ-
 καίτα τέτακτῃ γὰρ εἰς συγκοσμί τῷ αὐτῷ κόσμῳ. κόσ-
 μῳ τε γὰρ εἰς δὲ αὐτῶν, κὴ θεὸς εἰς δὲ αὐτῶν πᾶν-
 τῶν, κὴ εἰς μία εἰς νόμος εἰς. λόγος κοινός πᾶν-
 τῶν τῷ νερῶν ζώων, κὴ ἀλήθεια μία. εἶγε εἰς τελεί-
 τῃς μία τῷ ὁμογενῶν, κὴ τῷ αὐτῷ λόγου μετεχόν-
 τῶν ζώων. πᾶν τῷ γνῆρ, γνῆ φανίξετῃ ἰάχισα τῷ τῷ
 ὅλων εἰς. εἰς πᾶν αἴτιον, εἰς τῷ τῷ ὅλων λόγῳ τάχι-
 σα ἀναλαμβάνετῃ. εἰς πᾶν τῷ μνήμη τάχισα ἐγ-
 καταχώννυται τῷ αἰῶνι. τῷ λογικῷ ζώῳ ἢ αὐτῷ
 πρᾶξις ἢ φύσις ὅτι, κὴ ἢ λόγῳ ὀρθός, ἢ ὀρθό-
 μενος. οἷόν ἐστιν γνῆ ἢ νόμοις τὰ μέλη τῷ σώμα-
 τος, τῷ τοῦ ἔχει τῷ λόγῳ γνῆ διεσῶσι τὰ λογικά,
 πρὸς μίαν τινὰ συνεργίαν κατασκευασμένηα.
 μάλλον δὲ σοι ἢ τῷ νόμοις προαπειθεῖτῃ, εἰάν πρὸς
 εἰαυτῷ πολλάκις λέγῃς, ὅτι μέλος εἰμὶ τῷ ἐκ τῷ λο-
 γικῶν συστήματος. εἰάν δὲ δὲ τῷ ῥῶ σιχίου μέ-

ρος εἶν' ἐαυτὸ λέγῃς, ὅτ' ἄκ' καρδίας φιλεῖς αὐτὸν ἀν-
 θρώπων· ὅπως καταληπτικῶς δύφραίνει τὸ δύερ-
 γετῆρ. ἐπὶ ὡς πρόσωπον αὐτὸ φιλοῦν ποιεῖς· ὅπως ὡς
 αὐτὸ δὴ ποιῶν. ὁ θεὸς ἐξωθεν προσωπιπέτω τοῖς
 παθεῖν ἐκ τῆς προσωτώσεως ταύτης δυναμένοις.
 ἐκεῖνα γὰρ ἐὰν θελήσῃ μέμψεται τὰ παθόντα. ἐγὼ
 ἢ εἰ μὴ ὑπολάβω ὅτι κακὸν τὸ συμβεβηκός, ὅ-
 πως βέβλαμμαι. ἐξεσι δ' ἐμοὶ μὴ ὑπολαβῆν. ὅτι
 αὐτὸς ποιῆ ἢ λέγῃ, ἐμὲ δ' εἰ ἀγαθὸν εἶν'. ὡς αὐτὸ εἰ ὁ
 χρυσὸς ἢ ὁ σμάραγδος, ἢ ἡ πορφύρα αὐτὸν αἰεὶ ἔλε-
 γῃ, ὅτις αὐτὸ ποιῆ ἢ λέγῃ, ἐμὲ δ' εἰ σμάραγδον εἶν',
 καὶ τὸ ἐμαυτὸν χρῶμα ἔχῃ. τὸ ἡγεμονικόν, αὐτὸ ἐαυ-
 τῷ ὅχι γνώσει. οἷον λέγω, ὅτι φοβεῖ ἐαυτὸ εἰς ὑπὸ θυ-
 μίαν. εἰ δέ τις ἄλλο αὐτὸ φοβῆσαι ἢ λυπῆσαι
 δύναται, ποιεῖτω. αὐτὸ γὰρ ἐαυτὸ ὑποληπτικῶς οὐ
 τρέφει εἰς τοιαύτας τροπὰς. τὸ σωματικὸν μὴ πά-
 θῃ τι, αὐτὸ μεριμνάτω εἰ δύναται, καὶ λέγειτω εἰ τι
 πάθει. τὴν ἢ ψυχάειον, τὸ φοβόμενον, τὸ λυπού-
 μενον, τὸ πῶς τῶν ὅλων ὑπολαμβάνον, ὅδε μὴ
 μὴ πάθῃ. ὅτι γὰρ ἐξῆς αὐτὸ εἰς κείσιν τοιαύτω. ἀ-
 προσδέες ὅτι μὴ ὅσον ἐφ' ἐαυτῷ, τὸ ἡγεμονικόν, ἐ-
 ἀν μὴ ἐαυτῷ γνώσῃαν ποιῆ. κατὰ ταυτὰ ἢ καὶ ἀτα-
 ραχον, καὶ ἀνεμπόδιον, ἐὰν μὴ ἐαυτὸ ταρασσῃ καὶ
 ἐμποδίσῃ. θυλαμονία δ' εἰ, δαίμων ἀγαθός, ἢ ἀ-
 γαθός. τί δ' ἐν ὧδε ποιεῖς ὡ φαντασία. ἀπέρχο αὐτὸ
 θεὸς σοι, ὡς ἦλθες, ὅτι γὰρ χεῖρ σου ἐλήλυθας ἢ καὶ

τὸ ἀρχαῖον ἔθος. ὅκ ὀργίζομαι σοι. μόνον ἄπιθι. φο-
 βεῖται τις μεταβολῶν. τί γὰρ δυνάστη χωεῖς μετα-
 Βολῆς γῆνέων; τί δὲ φιλτόρον ἢ οἰκειότορον τῆ
 τ' ὄλων φύσει; Σὺ ἑαυτὸς λίσσασθαι δυνάσθαι, εἰ μὴ
 τὰ ξύλα μεταβάλλῃ; τραφίῳα ἢ δυνάσθαι, εἰ μὴ
 τὰ ἐδωδύμα μεταβάλλῃ; ἄλλο δὲ ἔστι τῶ χρησίμων δύ-
 ναστη σωτελεδιῶα χωεῖς μεταβολῆς; ὅκ ὀρεῖς ὅν
 ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ σε μεταβαλεῖν ὁμοίον ἐστὶ, ὡς ὁμοίως
 ἀναγκαῖον τῆ τ' ὄλων φύσει. ὅτι τ' ὄλων ὀσίαις,
 ὡς ὅτι χιμάρεσ διεκπορεύετ' πάντα τὰ σώμα-
 τα, τῶ ὄλω συμφυῆ καὶ σωεργά, ὡς τὰ ἡμέτερα
 μέρη ἀλλήλοις. πόσους ἤδη ὁ αἰὼν Χρυσίππου, πό-
 σους Σωκράταις, πόσους ἐπικτήτας καταπέτω-
 κεν; τὸ δ' αὐτὸ ὡς ἡδὴ πάντες ἔτινοσοῦ σοι ἀνθρώ-
 πω τε καὶ πράγματι προσιπῆτω. ἐμὲ γὰρ μό-
 νον πόδισσᾷ, μή τι αὐτὸς ποιήσω, ὅτι κατὰ σκῆψιν
 τ' ἀνθρώπου ὀθέλει, ἢ ὡς ὀθέλει, ἢ ὀνυῶ ὀθέλει.
 ἐγγὺς μὲν ἢ σὴ πόδι πάντων λήθη. ἐγγὺς δὲ
 ἢ πάντων πόδι σου λήθη. Ἰδίον ἀνθρώπου
 φιλεῖν καὶ ὅς πᾶσι. τῶτο δὲ γίνεται,
 εἰ μὴ συμπεσιπῆ σοι, ὅτι καὶ συγγενεῖς, καὶ δὲ ἄ-
 γνοιαν, καὶ ἄκοντο ἀμαρτανύσαι, ὡς μετ' ὀλίγον
 ἀμφοτέρω τε θνήξετε. καὶ πρὸ πάντων, ὅτι ὅκ ἐ-
 βλαψέ σε. ὅ γὰρ τὸ ἡγεμονικόν σου χεῖρον ἐποίη-
 σεν, ἢ πρόσθην ἡ τ' ὄλων φύσις, ἐκ τ' ὄλης ὀσί-
 ας, ὡς κηρῶ, νυῶ μὲν ἰππάρειον ἐπλασε, συγγεῖα
 δὲ

δε γὰρ, εἰς δ' ἄνθρωπον φύσιν σωμαρῆσται τῆς ἕλης
 αὐτοῦ· εἶτα εἰς ἀνθρωπάριον; εἶτα εἰς ἄλλό τι. ἐ-
 κασον δὲ τούτων πρὸς ὀλίγισον ἰπέση. δεινὸν
 δὲ οὐδὲν ἢ διαλυθῆναι τῷ κιβωτίῳ· ὡσαυτε
 εἶδεν ἢ συμπαγῆναι· τὸ ἐπίκοτον τῷ προσώ-
 που λῖαν πρὸς φύσιν, ὅταν πολλάκις γνάποδνῆ
 σκῆμ ἢ πρόχημα. ἢ τὸ τελευτάκιον ἀπεσβέσθῃ, ὡς
 ὅλως ὄξαφθῆναι μὴ δυνάσθῃ. αὐτῷ γε τότε πρὸς
 κολουθῆναι πειρῶ, ὅτι πρὸς τὸν λόγον. εἰ γὰρ καὶ
 ἢ σωμαίωσις τῷ ἀμαρτανίῳ οἰχῆσεται, τίς
 ἔτι τῷ ζῴῳ αἰτία; πάντα ὅσα ὄρασ, ὅσον οὐτως
 μεταβαλεῖ ἢ τὰ ὅλα διοικῶσα φύσις, καὶ ἄλλα
 ἐκ τῆς οὐσίας αὐτῆς ποιήσῃ. καὶ πάλιν ἄλλα ἐκ
 τῆς ἐκείνων οὐσίας, ἵνα αἰεὶ νεαρός ἢ ὁ κόσμος.
 Οταν τις ἀμαρτητῆ εἰς σέ, θυθὺς γνῶσμοῦ τῆ
 ἀγαθὸν ἢ κακὸν ἔπολαβὼν ἢ μαρτε. γὰρ γὰρ
 ἰδῶν, ἐλεήσῃς αὐτὸν, καὶ οὐτε θαυμάσῃς, οὐτε
 ὀργισθῆσῃ. ἢτοι γὰρ καὶ αὐτὸς ἢ αὐτὸ ἐκείνω ἀ-
 γαθὸν ἔτι ἔπολαμβάνῃς, εἰ ἄλλο ὁμοειδές. δεῖ
 οὐκ ἄν σὺ γινώσκῃς. εἰ δὲ μηκέτι ἔπολαμβάνῃς
 τὰ τοιαῦτα ἀγαθὰ καὶ κακὰ ῥᾶον θυμῆς ἔσθῃ
 τῶν παρορῶντι. μὴ τὰ ἀπόντα γνῶσῃς ὡς ἢ δ' ἢ ὄν-
 τα· ἀλλὰ τῆς πρὸντων τὰ δεξιώτατα ἐκλογίζε-
 σθῃ, ὅτι τότε χάρις ἔπομιμνήσκεσθῃ, πῶς αὐτὸ
 ζητῆσθαι, εἰ μὴ πρὸς ἢ ἀμα μὴ τοῖς φυλάσθῃ, μὴ δὲ τῶ
 ἔσθῃς ἀσμενίζῃς αὐτοῖς, ἐπίσης ἐκλιμῶν αὐτὰ, ὡς
 εἰάν ποτε μὴ πρὸς ἢ παραχθῆσθῃ. εἰς ἢν τὸ σωφλῆ.

φύσιν ἔχει τὸ λογικὸν ἢ γερμονικόν, ἑαυτῷ ἀρκεί-
 ας δικαιοπραγῶν, καὶ παρ' αὐτὸ ἴσον γαλήνῳ
 ἔχοντι. ἀλλήλων τὴν φαντασίαν. σῆσιν τὴν νό-
 ροπασίαν. πρὶ γράψου τὸ γνέσως τὸ χρόνος, γνώ-
 ρισιν τὸ συμβᾶνον, ἢ σοί, ἢ ἄλλω, δίελε καὶ μέρι-
 σον τὸ ὑποκείμενον, εἰς τὸ ἀτιώδες καὶ ὑλικόν. γνῶ-
 νόσον τὴν ἐσχάτῳ ὄραν. τὸ ἐκείνῳ ἀμαρτηθῆναι,
 ἐκεῖ κατὰ λιπέ, ὅπου ἢ ἀμαρτία ὑπέστη, συμπτρεκ-
 τείναι τὴν νόσον τοῖς λεγομένοις. εἰσδύεσθαι τὸν
 νοῦν εἰς τὰ γινόμενα καὶ ποιῶντα. φάει δὲ σωον σε-
 αὐτὸν ἀπλότητι καὶ αἰδοῖ. καὶ τῆ πρὸς τὸ ἀνά μέ-
 σον ἀρετῆ καὶ κακίας ἀδιαφορία. φίλησιν τὸ ἀν-
 θρώπινον γῆθ, ἀκολούθησον θεῷ. ἐκείνῳ μὲν
 φησιν, ὅτι πάντα νομισί. ἐπὶ εἰ δαίμονα τὰ σοι-
 χεῖα. ἀρκεί ἢ μεμνησθῆναι, ὅτι τὰ πάντα νομισί ἔχει, ἢ
 δηλίαν ὀλίγα. περὶ θανάτου, εἰσκεδασμός, ἢ ἀ-
 τμοί, ἢ κύνωσις, ἢ τοισβέσις, ἢ μετᾶσαις. περὶ
 πόνου τὸ μὲν ἀφόρητον, ἀξάγει. τὸ δὲ χρονίζον, φο-
 ρητὸν. καὶ ἢ διανόια τὴν ἑαυτῆ γαλήνῳ καὶ ἀπό-
 ληψιν διατρεῖ, καὶ ὁ χεῖρον τὸ ἢ γερμονικόν γέγονεν.
 τὰ δὲ κακὰ μὲν μερῶν ὑπὸ τῶν πόνου, εἰς δυνάτα
 πρὸ αὐτῶν ἀφρωσάτω. περὶ δόξης ἴδτε τὰς δια-
 νόιας αὐτῶν, οἷαι. ὅτι οἷα μὲν φύγουσαι, οἷα ἢ δυνά-
 κται. καὶ ὅτι ὡς αἰθῆρες ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις ὑδι-
 φορῶμεναι κρύπτουσι τὰ πρότορα. οὕτως γνῶσθαι
 βίω, τὰ πρότορα ὑπὸ τῶν ἐπὶ γενεθέντων τὰ χεῖρα
 ἐκα-

ἐκαλύφθη. Πλατωνικόν ὡς οὐκ ἔπαρχει διάνοια
 μεγαλοπρεπῆς, καὶ θεωρία πάντων μὲν χρόνου,
 πάσης δὲ οὐσίας, ἄρα οἷε τὸ τῶ μέγα ἔδοκίμ
^{ἔστι} εἶν τὸ ἀνθρώπινον βίον; ἄδωιάτορ, ἢ δ' ὅς οὐ-
 κούμ καὶ θαύατορ οὐ δεινόν τι ἠγύσεται ὁ τοι-
 οὔτθ; ἢ κισάγε. Ἀντιδενικόν. Βασιλικόν μὲν δὲ
 πράττειν, κακῶς δὲ ἀκούειν. ἀεχρόμ ἔστι τὸ μὲν
 πρόσωπον ὑψηλόν ^{ἔστι} καὶ χηματίζεσθαι, καὶ
 κατακοσμεῖσθαι ὡς κελύει ἢ διάνοια, αὐτὸν δὲ
 ὑφ' ἑαυτοῦ μὴ χηματίζεσθαι καὶ κατακοσμεῖσθαι,
 τοῖς πράγμασι γὰρ, οὐχὶ θυμοῦ δακρυῶν. μέλει
 γὰρ αὐτοῖς οὐδὲν. ἀθανάτους τε θεοῖς, καὶ ἡμῖν
 χάριματα δόικς. βίον θορίζειν ὡς σελεύριμον
 εἰσχυρ. καὶ τὸ μὲν ^{ἔστι} τὸ δὲ μὴ εἰ δὲ ἠμελήθῃ ἐκ
 θεῶν καὶ πάντων ἐμῶ, ἔχει λόγον καὶ ἴσθ. τὸ γὰρ δὲ
 μετ' ἐμῶ καὶ τὸ δίκαιον. μὴ στυεπιθρῶειν μὴ
 σφύζειν.

Πλατωνικά.

Ε γὰρ ἡ ἴσθ δίκαιον αὐτὸν λόγον ἀντίποιμι ὅτι
 οὐκ ἠαλῶς λέγεις ὡς ἀνθρώπε, εἰ οἷε δειν
 κίνδυνον ὑπολογίζεσθαι τὸ ζῆν, ἢ τεθάναι ἀν-
 θρα, ὅτου τι καὶ σμικρόν ὄφελθ. ἀλλ' οὐκ ἐκείνο
 μόνον σκοπεῖν ὅταν πράττει, πόττον δίκαια ἢ
 ἀδίκαια πράττει. καὶ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ ἢ κακοῦ. οὐ-
 τῶ γὰρ ἔχει ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι τῆ ἀληθείας, οὐ αὐ

τις αὐτῶν τάξει ἢ γησάμενοι βέλτισον εἶναι, ἢ ὑ-
 πέρχοντες ταχῆ, γίνεσθαι ὡς ἐμοὶ δοκεῖν μέ-
 νοντα κινδυνώειν, μηδὲν ἔπαισιμιζόμενοι, μήτε
 θάνατον, μήτε ἄλλο μηδὲν πρὸ τοῦ αἰσχροῦ. ἀλλ'
 ὡμακάρει, ὅρα μὴ ἄλλο τι τὸ γυναικίον, καὶ τὸ ἀ-
 γαθόν, ἢ τὸ σώζειν τε καὶ σώζεσθαι. μὴ γὰρ εἶσο-
 μὲν τὸ ζῆλον ὅπως δὴ χρόνον τὸ γε ὡς ἀληθῶς αὐ-
 θρα εἰστέον ὄξει, καὶ οὐ φιλοψυχητέον, ἀλλ' ἕδηρε
 ψαυτα πόδι τούτων τῷ θεῷ, καὶ πιστεύσαντα
 ταῖς γυναιξί, ὅτι τὴν εἰμαρμένῳ ἀνδρῶν αὐτῶν ἐκ-
 φύγοι. τὸ ὑπὲρ τούτων σκεπτόμεν, τίνα αὐτῶν τρόπον
 εἶσομεν μέλλει χρόνον βιώναι ὡς ἄριστε βιώη. πόδι
 σκοπεῖν ἄστρον δρόμους, ὡσπερ συμποδισθέντα
 καὶ τὰς τῶν σοικείων εἰς ἀλληλα μεταβολὰς σωε-
 χῶς γίνομεν. ἀρκυαθαίρουσι γὰρ αἱ τούτων φαντα-
 σία τῶν ῥύπων τοῦ χαμαὶ βίου. καλὸν τὸ τοῖς πλά-
 τωντες καὶ δὴ πόδι ἀνθρώπων εἶναι λόγους ποιού-
 μενοι, ὑποσηπεῖν δ' εἶ καὶ τὰ ἐπίγεια, ὡσπερ πο-
 θῆν ἀνωθεν κατὰ ἀγέλας, στρατεύματα, γεώργια,
 γάμους, διαλύσεις γυνέσεως, θανάτους, δικαστηρίων
 θόρυβον, ἐρήμους χώρας, βαρβάρων ἔθνη ποικίλα,
 εορτὰς, θρήνης, ἀγορὰς, τὸ παμμικρὸν καὶ τὸ ἐκ τῶν
 γιναντίων συγκοσμήσειν τὰ προγεγονότα ἀναθε-
 ωρεῖν. τὰς ἰσοκύτας τῆς ἡγεμονιῶν μεταβολὰς. ἐ-
 ξεσι καὶ τὰ ἐσόμνα προεφοραῖν, ὁμοειδῆ γὰρ πάν-
 τως εἶσαι, καὶ ὁμοίον τε ἐκβῆναι τὸ ῥυθμὸν τῶν νῦν
γίνο-

γινομένων. ὅθεν καὶ ἴσον, ἃ τεσαράκοντα ἔτε-
 σιν ἰσορῆσαι ἃν ἀνθρώπινον βίον, τῷ ὕδι ἔτη
 μύρια. τί γὰρ πλεον ὄψει· καὶ τὰ ἐκ γῆς μὲν φύν-
 τα, εἰς γαῖαν· τὰ δ' ἀπ' αἰθερίας βλαστῶντα γῆν,
 εἰς αἰθέριον πάλιν ἦλθε πόλον. ἢ ἴσῃ διάλυσις
 τῶν γὰρ ταῖς ἀτόμοις ἀντεμπλοκῶν, καὶ τοιοῦτός
 τις σφοδρισμὸς τῶν ἀπαθῶν σοιχείων, ἢ σίτοις
 καὶ πότοις, καὶ μαγανδύμασι πρὸς κρέποντες
 ὄχετον, ὡς ἐμὴ θανείμ· θεόθεν δὲ πνεοντ' οὕρου
 ἀνάγκη τλῆναι καμάτοις ἀνοδύρτοις. οὐκ ἔστι
 ἀρχὴ ἴσῃ, ἀλλ' ἢ ἀνωτόρω ἢ πρὸ ἢ πλατωνικῶν
 σωμαφῆς. καβαλιώτορος, ἀλλ' οὐχὶ κοινωτικότε-
 ρος, ἢ δὲ αἰδημονέσερος, ἢ δ' εὐτακτότορος ὑπὸ τοῖς
 συμβαίνουσι, ἢ δὲ εὐμενέσερος πρὸς τὰ ἢ πλη-
 σίον πρὸς ἄματα, ὅπου ὄργον ὑπὸ τελείῃς δυνά-
 ται ἢ τὸν κοινὸν θεοῖς καὶ ἀνθρώποις λόγον
 ἐκεί ἢ δὲ μὲν δεινὸν· ὅπου γὰρ ὠφελείας τυχεῖν ἔξει,
 εἴα ἢ εὐδοκίᾳ, καὶ ἢ τὴν κατασκυλῶν προ-
 ἰούσης γνέργείας ἐκεί οὐδὲμίαν βλάβην ὄφορα
 τέον. πανταχοῦ καὶ διηνεκῶς ὑπὸ σοὶ ὅτι καὶ τῆ
 πρὸς ἢ συμβάσει θεοσεβῶς εὐαρεσῆν, καὶ τοῖς
 πρὸς ἢ ἀνθρώποις ἢ δὲ δικαιοσύνην προσφῆ-
 ρεδαὶ ἢ τῆ οὐσῆ φαντασία ἐμφιλοτεχνῆν, ἵνα
 μή τι ἀκατάληπτον πρὸς εὐνῆ. μὴ ποῦ βλέπου
 ἀλλότρια ἢ γεμονικά· ἀλλ' ἐκεῖ βλέπε κατ' εὐ-
 θυ, ὕδι τίσε ἢ φύσις ὄδληγῆ. ἢ τε τὸ ὅλοσ δὲ τῶν

συμβαινόντων σοι, καὶ ἢ σὴ δὴ τῶν πρακτέων
 ὑπὸ σοῦ πρακτέον δὲ εἰκάζω ἢ ἐξῆς τῆς κατα-
 σκδύῃ. κατεσκδύασαι δὲ τὰ μὲν λοιπὰ, τῶν λο-
 γικῶν ἕνεκον, ὡσπερ καὶ ὑπὸ παντὸς ἄλλοι τὰ χεί-
 ρω τῶν κρείττωνων ἕνεκον· τὰ ἢ λογικὰ ἄλλήλων
 ἕνεκον. ἢ μὲν οὖν προηγούμενῳ γινώσκῃ τὸ ἀνθρώ-
 που κατασκδύῃ ἢ κοινωνιῶν ὅτι, δὲ δὴ τὸρον δὲ
 ἢ ἀνγύλιον πρὸς τὰς σωματικὰς πάσεις. λο-
 γικῆς γὰρ καὶ νοερᾶς λινήσεως ἴδιον πόδιον εἶναι
 ἑαυτῶν, καὶ μίποτε ἢ πᾶσαι μήτε αἰσθητικῆς
 μήτε ὀσμηνικῆς λινήσεως· ζωώδης γὰρ ἐκείνηται.
 ἢ δὲ νοερὰ ἐθέλει πρωτὶς δύναι, καὶ μὴ κατακρα-
 τεῖσθαι ὑπὸ ἐκείνων δικαίως γε. πέφυκε γὰρ χρῆ-
 στικὴ πᾶσι ἐκείνοις, τρίτον γινώσκῃ λογικῆς κατα-
 σκδύῃ ἢ ἀπρόπῳτον καὶ ἀνεξάπῳτον. τού-
 των οὖν ἐχόμενῳ ἢ ἡγεμονιῶν δὴ δὲ αὖτε πᾶσι
 τῶν, καὶ ἔχει τὰ ἑαυτοῦ, ὡς ἀκτεθνηκῶτα δὴ καὶ
 μέχρι νῦν βεβιωκῶτα, ἢ λοιπὸν ἐκ τῶν πόδιον ἴθι
 ζῆσαι ἢ τῶν φύσιν. μόνος φιλεῖν τῶν ἑαυτῶν συμβαῖ-
 νον ἢ συγκλωθόμενῳ; τί γὰρ ἀρμοδιώτῳρον ἐφ' ἐκεί-
 να συμβάματῳ ἐκείνους πρὸ ὀμμάτων ἔχειν, οἷς
 τὰ αὐτὰ σωέβαινον. ἔπειτα ἢ χθοντο, ἐξγνίζοντο.
 ἐμέμφοντο. νῦν ἢ ἐκείνοι ποῦ, οὐδὲ αὖτε. τί ἢ μὴ
 σὺ θέλεις ὁμοίως, οὐχὶ δὲ τὰς μὲν ἄλλοτρίας τρο-
 πὰς καταλιπεῖν τοῖς τρέπουσι καὶ τρεπεμένοις,
 αὐτὸς δὲ πόδι ἢ πᾶσι χρῆσθαι αὐτοῖς ὅλθι γίνεσθι.

χήση γὰρ καλῶς, καὶ ὕλη σου ἔσαι, μόνον πρόσ-
 χε καὶ θέλε σε αὐτῷ καλός εἶναι, ὡδὶ πάντος δὲ πράσ-
 σεις. καὶ μέμνησθ' ἀμφοτέρων, ὅτι καὶ διάφορον
 ἔφ' οὗ ἢ πράξις· γινώσκου βλέπε. γινώσκου ἢ πηγὴ τοῦ
 ἀγαθοῦ, καὶ αἰεὶ ἀναβλύειν διααμύνη· εἰ αἰεὶ
 σκιά πῆξι· δεῖ καὶ τὸ σῶμα πεπηγυγῆαι, καὶ μὴ
 διεξίφθαι, μήτε γινώσκου, μήτε γινώσκου. οἶον
 γὰρ τι ὡδὶ τοῦ προσώπου πρὸς ἑστῆ ἢ διάνοια, σωε
 τὸ αὐτὸ καὶ δύσχημον σωτηροῦσα, τριούτου καὶ
 ὡδὶ ὅλου τοῦ σώματος ἀπαιτητέον. πάντα δὲ
 ταῦτα σὺ τῷ ἀνεπιτηδύτῳ φυλακτέα· ἢ
 βιωτικὴ τῆ παλαισικῆ ὁμοιοτόρα ἢ πρὸς τῆ ὀρχη-
 σικῆ. καὶ τὸ πρὸς τὰ ἐμπίπτοντα καὶ οὐ προεγ-
 νωσμένα, ἐτοιμῶ καὶ ἀπὸ πρὸς ἔσάναι· συνεχῶς
 ἐφιστάναί, τίνες εἰσὶν ἔθι ὡς μαρτυρεῖσθαι θέ-
 λεις. καὶ τίνα ἢ γεμονικὰ ἔχουσιν. οὔτε γὰρ μέμ-
 ψη τῶν ἀκουσίως πηλαίουσιν, οὔτε ὡδὶ μαρτυρή-
 σεως διήση, εἰ βλέπωμ εἰς τὰς πηγὰς τῆ ὑπολί-
 ψεως καὶ ὀρμῆς αὐτῶν. πάντα ψυχὴ ἀκουσά φη-
 σιν, σέρεται ἀληθείας. οὕτως ὑμὲν καὶ δικαιοσύ-
 νης καὶ σωφροσύνης, καὶ ὀμνείας, καὶ πάντος
 τοῦ τριούτου. ἀναγκασιότατον δὲ τὸ διηνεκῶς τού-
 του μεμνηθῆναι· ἔση γὰρ πρὸς πάντα πράξι τῶν.
 ὡδὶ μὲν πάντος πόνου, πρὸ χειρὸν ἔσω ὅτι ὑμὲν αἰ-
 χροῦν. οὐδὲ τὴν διάνοιαν τῶν κυβερνώσων χείρω
 ποιεῖ. οὔτε γὰρ καθὸ ὑλικῆ ὄψιν, οὔτε καθὸ κρινῶ

νική διαφθείρει αὐτῆ. ἡδὲ μάλιστα τῶν πλείων πό-
 νων, καὶ τὸ τοῦ ἐπιχοῦρος σοὶ βοκθῆτω. ὅτι οὔτε
 ἀφόρητον, οὔτε αἰώνιον. ἰὰν τῶν ὄρων μνημονεύης,
 καὶ μὴ προσδοξάζης. καὶ κείνου δὲ μέμνησο, ὅτι
 πολλὰ πόνω τὰ αὐτὰ ὄντα, λαυθάνας δυσχερα-
 νόμνα. οἷον τὸ νυσάζειν. καὶ τὸ λευματίζεσθαι· καὶ
 τὸ ἀνορεκτεῖν. ὅταν οὖν ἴναι τούτων δυσχερα-
 λέγει εἰ αὐτῷ. ὅτι πόνω γινώσκωσ· ὅρα μήποτε τοιοῦ-
 τῶν πάθους πρὸς τοὺς ἀπανθρώπους, οἷον οἱ ἀνθρώ-
 ποι πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. πόθην ἴσμεν εἰ τηλαύ-
 γης Σωκράτης, καὶ διάθεσιν κρείστων ἡμῶν· οὐ γὰρ
 ἀρκεῖ εἰ Σωκράτης γινώσκότηρον ἀπέθανεν, καὶ γὰρ
 τρεχέσερον τοῖς σοφισαῖς διελέγετο, καὶ καρτερι-
 κώτερον γὰρ τῷ πάγῳ διενυκτέροσεν. καὶ τὸν σα-
 λαμίνιον κελουθεῖς ἀγειν, γυμνικώτερον ἐδο-
 ξεν αὐτὸ βῆσαι. καὶ γὰρ τοῖς ὁδοῖς ἐβρωθύνετο. πόδι δὲ
 καὶ μάστιγ' αὐτὸς ὑπὸς ἤσειεν εἰς πόρ' ἀληθῆς ἡμῶν. ἀλλ'
 ἐκείνο δὲ εἰ σκοπεῖν, ποίαν ἴνα τῆ ψυχῇ εἶχε Σω-
 κράτης. καὶ εἰ ἐδωάτο ἀρκεῖσθαι τῷ δίκαιῳ εἶναι τὰ
 πρὸς ἀνθρώπους, καὶ ὅσῳ τὰ πρὸς θεοὺς. μήτε εἰ-
 κῆ πρὸς τὴν κακίαν ἀγανακτῶν, μηδὲ μὲν δισ-
 λούων ἴνους ἀγνοία. μήτε τῶν ἀρνεμομύων ἐκ-
 τοῦ ὅλου ὡς ξυλὸν δειχόμενον· ἢ ὡς ἀφόρητον ἴσο-
 μύων. μήτε τοῖς τοῦ Σαρκεδίου πάθεισιν ἐμπόρε-
 χων συμπαθῆν τὸν νοῦν. ἢ φύσις οὐχ ὅτως συνε-
 κέρασε τοῖς συγκρίματι, ὡς μὴ ἐφείδαι ποδισαί-
 ζειν

ζειν ἑαυτόν, καὶ τὰ ἑαυτοῦ ὑφ' ἑαυτῷ ποιῆσαι.
 λίαν γὰρ γινώχεται θεῖον ἀνδρα γημέδαι, καὶ
 ὑπὸ μηδ' ἑνὸς γνωριθῆναι. τούτου μέμνησο αἰεὶ, καὶ
 ἔλ' ἐκείνου, ὅτι γινώσκουσιν οὐδ' ἀεμόνως
 βιάσασθαι. καὶ μὴ ὅτι ἀπὸ ἡλπίσας διαλεκτικός καὶ
 φυσικός ἐσεῖσαι, δια τῶν ἀργυρῶν καὶ ἐλευθέρων,
 καὶ αἰδίωνων, καὶ κρινωνικών, καὶ ὑπειθῆς θεῶ.
 ἀβιάσως διαζῆσαι γινώσκουσιν πλείους θυμηδία, καὶ παν-
 τὸν καταβοῶσιν ἄλινα βέλοντα. καὶ τὰ θεῖα
 διαπᾶ τὰ μελῦδρια τοῦ ποδὶ τεθραμμένον τὸ τὸ
 φυράματ' ὅτι γινώσκουσιν πᾶσι τούτοις τῆς δια-
 νοιαν σώζειν ἑαυτῷ γινώσκουσιν, καὶ λέει τῆ ποδὶ
 τῶν ποδὶ εσθητότων ἀληθεί, καὶ χηρῶν τῶν ὑπο-
 βεβλημένων ἐτοιμῶν. ὡς ἐπὶ μὲν κείσιν λέγειν
 τῷ προσίπνοντι, τῶν ὑπάρχουσιν κατ' ὅσιαν, καὶ
 τῆ δ' ὄξαν ἀλλοῖον φαίνῃ. τῷ ἡ χηρῶν λέγειν τῶν
 ὑποπίπνοντι, σε ἐζητήσιν. αἰεὶ γὰρ μοι τὸ πῦρον, ὑ-
 δὴ ἀρετῆ λογικῆς καὶ πολιτικῆς. καὶ τὸ σωλοῦν τέ-
 χνης ἀνθρώπων ἢ θεῶν. πάντων γινώσκουσιν συμβᾶνον, θεῶν ἢ
 ἀνθρώπων ὁμοειοῦται, καὶ οὔτε καινόν, οὔτε
 δισμεταχείρισον, ἀλλὰ γνώριμον καὶ ὑπερ-
 γές. τῶν ἔχει ἢ τελειότης τοῦ ἡθους, τὸ πᾶ-
 ραμ ἡμέραν ὡς τελουταίαν διεξάγειν, καὶ μή-
 τε σφύζειν, μήτε ναρκᾶν, μήτε ὑποκρίνε-
 σθαι. οἱ θεοὶ ἀθάνατοι ὄντες, οὐ δισχεραί-
 νουσιν, ὅτι γινώσκουσιν τοσούτων αἰῶνι δεήσει αὐτοῦ πάντων

Τως αείθειούτων ὄντων καὶ ἴσούτων φάσεων ἀνέ-
 χεσθ. προσέτι δὲ, καὶ λήθονται αὐτῶν πάνθ' αὐτοῖς.
 σὺ δὲ ὅσοι οὐδέπω λήθει μέλων ἀπαυδάς, καὶ
 ταῦτα εἰς ὧν τῶν φάσεων γελοῖόν ὄσι τὴν μὲν ἰ-
 δίαν κακίαν μὴ φύγει, ὃ καὶ δυνάτορ ὄσι τὴν ἡ-
 τῶν ἄλλων φύγει, ὅπως ἀδυνάτορ. ὃ αὖ ἢ λογικῆ
 καὶ πολιτικῆ δυνάμει εὐείσκη, μήτε νοερόν, μή-
 τε κοινωνιόν, δυνόγως καὶ δεέσεσιν ἐαυτὸν κεί-
 νει. ὅταν σὺ δὲ πεποικκῶς ἦς, καὶ ἄλλο δὲ πε-
 ποικκῶς, τί ἐτι ζητεῖς τρίτον πρὸ ταῦτα ὡσπερ οἰ-
 μωροὶ τὸ καὶ δόξα δὲ πεποικκῆσαι, ἢ τὸ ἀμοιβῆς
 τυχεῖν. ὃ δὲ εἰς κέρνει ὠφέλιμῶν, ὠφέλιμα ἢ πρὸς
 ξίς καὶ φύσιν. μὴ δὲ κέρνει ὠφέλιμῶν, γὰρ ὡ
 φελῆς. ἢ τὸ ὅλου φύσις ὑπὸ τὴν κοσμοποιίαν ὡρ-
 μισθ. νῦν δὲ ἢ τοῖς πάντ' ἐγινόμεθ' ἐπαπολα-
 θησιν γίνετα, ἢ ἀλόγιστα καὶ τὰ λυσιώτατά ἐ-
 σιν, ἐφ' ἃ ποιεῖται ἰδίαν ὁρμὴν τὸ τὸ κόσμου ἢ
 γεμονιόν. εἰς πολλὰ σε γαλιώτοτρον
 ποιήσει, ἵνα μνημο-
 νολόμην.

τοκράτορος τῷ εἰς ἑαυτὸν

βιβλίον η.

ΑΙ ἄρα πρὸς τὸ ἀκγνόδοξον φέρει,
 ὅτι ἔκ' ἐτι δυνάσασα τὸν βίον ὅλον,
 ἢ τὸν γε ἄρ' νεότητι φιλόσοφον
 βεβιωκέναι· ἀλλὰ πολλοῖς τε ἄλ-
 λοις, καὶ αὐτὸς σεαυτῷ δὴ λ' ἔγεννας, πόρρω
 φιλοσοφίας ἂν. π' ἐφυρσα οὖν, ὡς τὴν μὲν δό-
 ξαν τὴν τοῦ φιλοσόφου κτήσασθαι, οὐκέτι σοι ῥα-
 διον. ἀνταγωνίζεται δὲ καὶ ἡ ἕσπεσις. εἴ πορ
 οὖν ἀληθῶς ἐώρακας ποῦ ἕϊται τὸ πράγμα, τὸ
 μὲν τί δόξεις, ἄφες· ἀρκέσθητι δὲ, εἰ ἕϊται τὸ λοι-
 πὸν τοῦ βίου ὅσον δ' ἢ ποτε ἢ σὴ φύσις θέλει βιά-
 σαι. κατανόησον οὖν τί θέλει, καὶ ἄλλο μηδ' ἐν
 π' ἀπατάτω. π' ἐπείρασαι γὰρ ποῦ πόσα πλανη-
 θείς, οὐδ' ἀμοῦ εὔρεθ' τὸ δὴ ζῶν. οὐκ ἐν συλλογισ-
 μοῖς, οὐκ ἐν πλούτῳ, οὐκ ἐν δόξῃ, οὐκ ἐν ἀκλαύ-
 σαι, οὐδ' ἀμοῦ· ποῦ οὖν ὅσιν; ἐν τῷ ποιῆν, ἢ ἕσπεσι
 τῆς ἢ τοῦ ἀνθρώπου φύσις. π' ὡς ἔμ ταῦτα ποιῆ-
 σαι; ἐπ' ἀν δόγματα; ἐχ' ἄφ' ὧν αἰ ἕρμαι καὶ αἰ
 πράξεις. τίνα δόγματα; τὰ ποῦ ἀγαθῶν καὶ κα-
 κῶν. ὡς οὐδ' ἄλλος μὲν ἀγαθοῦ ὄντι ἀνθρώποι,
 ὃ οὐκ ἔποιε δίκαιον, σώφρονα, ἀνδρείον, ἐλευ-

θερον, ὁ δὲ γινὸς ἢ κακοῦ ὁ οὐχὶ ποιεῖ τὰναντία τοῖς
εἰρημύοις· καὶ ἐκάστω πρᾶξιμ' ἐρώτα σεαυτῶν,
πῶς μοι αὕτη ἔχει. μὴ μετανοήσω ἐπ' αὐτῆ, μι-
κρὸν καὶ τέθυκα, καὶ πάντ' ἐκ μέσου. τί πλεὸν
ὑπὸ ζηλῶ, εἰ τὸ πρῶτον ὄργον ζώου νοεροῦ καὶ λοινοῦ
νικοῦ καὶ ἰσονόμου θεῶ. Ἀλέξανδρος δὲ καὶ Γα-
ῖος, καὶ Πομπηῖος τί πρὸς Διογένη, καὶ Ἡράκλει-
τον, καὶ Σωκράτη. οἱ μὲν γὰρ εἶδον τὰ πρᾶγμα-
τα, καὶ τὰς αἰτίας, καὶ τὰς ὑλάς, καὶ τὰ ἡγεμο-
νικά μὲν αὐτῶν ταῦτά. ἐκεῖ δὲ ὅσων πρῦνοια, καὶ
διελεία πόσων, ὅτι οὐδὲν ἤπλον τὰ αὐτὰ ποιή-
σαι, ἀλλ' οὐδὲν ἀναγκαῖον. τὸ πρῶτον μὴ ταράσσει.
πάντα γὰρ κατὰ τὴν φύσιν, καὶ ὀλίγου
 χρόνου, ὁ δὲ αἰσθητοῦ ἔστι. ὡσαυτὸς δὲ Ἀδριανός,
ὁ δὲ Ἀύγουστος. ἔπειτα ἀτηνίσας εἰς τὸ πρᾶγμα,
εἶδε αὐτὸ, καὶ συμνημονούσας, ὅτι ἀγαθὸν σε αὐ-
θροπον εἶναι δέ, καὶ τί τὸ ἀνθρώπου ἢ φύσις ἀπαι-
τεῖ, πρᾶξιμ' ἴδον ἀμετατρέπῃ, καὶ εἶπε ὡς δι-
καιότατον φαίνεται σοι, μόνον ὄντως, καὶ αἰ-
δημόνως, καὶ ἀνυποκρίτως, ἢ τῶν ὅλων φύσις
ἴδον ὄργον ἔχει. τὰ ὡς ἔντα ἐκεῖ μεταβιβάσαι,
μεταβάλλειν, αἶρειν γῆθη καὶ ἐκεῖ φέρειν. πάν-
τα τροπαῖ. οὐχ ὡς φοβηθῆναι, μήτε καινόν. πάν-
τα σωθήθῃ. ἀλλὰ καὶ ἴσαι αἰ ἀρνεμήσεις. ἀρκεῖται
πᾶσα φύσις ἐαυτῆ ὀδοδ' ὅση. φύσις ἢ λογικὴ ὀδο-
δ' ἔσθ, γῆ μὲν φαντασίαις, μήτε ψυδὲ μήτε ἀδὲ

λω συγκαταβιβλή. τὰς ορμάς δὲ ὑπὲρ τὰ κρινώ
 νικὰ ὄργα μόνον ἀποδύνασθαι, τὰς ὀρέξεις δὲ καὶ
 τὰς ἐκκλίσεις τῶν ἐφ' ἡμῖν μόνον πεποιτημένη.
 τὸ δὲ ὑπὸ τῆς κοινῆς φύσεως ἀκνεμόμην, πᾶν ἀ-
 παρομλήκ. μέρεθ γὰρ αὐτῆς ὄζειν. ὡς ἢ τὸ φύλλον
 φύσις τῆς φυτῆς φύσεως. πλὴν ὅτι ἐκεῖ μὲν ἢ
 τὸ φύλλον φύσις, μέρεθ ὅτι φύσεως καὶ ἀνακιδῆ
 του, καὶ ἀλόγου, καὶ ἐμποδίζεσθαι διωαμλήης.
 ἢ δὲ τὸ ἀνθρώπου φύσις, μέρεθ ἐπὶ ἀνεμποδί-
 σθαι φύσεως καὶ νοεῖας καὶ δικαίας. εἰ γέισθαι καὶ
 κατ' ἀξίαν τῶν μερισμῶν χρόνων, ὀσίας, αἰτίου,
 γνεργείας, συμβάσεως, ἐκάστοις ποιῆται. σκόπη
 δὲ, μὴ εἰ τὸ πρὸς τὸ γνῶσιμον εὐρήσεις ἐπὶ παντὸς.
 ἀλλὰ εἰ συληβίω τὰ πάντα. τὸ δὲ πρὸς ἀ-
 θρούα τὰ τὸ ἐτόρσ ἀναγινώσκῃ ὅτι ἐξεσιμῶ. ἀλλὰ
 ὕβριμ ἀείργειμ ἐξεσιμῶ, ἀλλὰ ἢ δλονῶμ καὶ πόνων
 καθυπερτόρειμ ἐξεσιμῶ. ἀλλὰ τὸ δλοξαείου ὑπε-
 ράνω εἶν ἐξεσιμῶ. ἀλλὰ ἀνακιδῆ τοις καὶ ἀχαρίστοις
 μὴ θυμῶσθαι, προσέλι κήδεσθαι αὐτῶν ἐξεσιμῶ. μη
 κέτισου μηδὲς ἀκούση λαταμεμομλήσθαι γνῶ-
 σιμῆ βίον. μηδὲ σὺ σεαυτῶν. ἢ μετανοία ὄζειμ ἐ-
 πίληψίσις ἐαυτῶν, ὡς χησιμόνι πρῆκτόθ. τὸ
 δὲ ἀγαθὸν χησιμόνι δλεῖ εἶν, καὶ ὑπὲρ μελητέον
 αὐτῶν ἴσθαι ἀγαθῶ καὶ καλῶ ἀνδρῶν. οὐδέεις δ' αὐτῶν
 καλὸς καὶ ἀγαθὸς ἀνὴρ μετανοήσειν, ὑπὲρ ἴσθαι ἢ
 δλονῶνινα πρῆκγίαι, ὅτε ἀγαθὸν χησιμόνι, ὅτε ἀ-
 γαθὸν ἢ δλονῆ. ὅσοι τὶ ὄζειμ αὐτῶν καὶ ἐαυτῶν τῆς ἰδίας

κατασκύβῃ. τί μὲν τὸ οὐσιώδες αὐτῶν καὶ ὑλικόν·
 τί δὲ τὸ ἀτιώδες. τί δὲ ποιῆσιν τῷ κόσμῳ· πό-
 σον δὲ χρόνον ὑφίσταται. ὅταν δὲ ὑπνου δυσχε-
 ρῶς ἐγείρη, ἀναμιμνήσκου, ὅτι καὶ τὴν κατα-
 σκύβω σου ὄσιν, καὶ καὶ τὴν ἀνθρωπικὴν φύσιν,
 τὸ πρᾶξις κοινωνικὰς ἀφιδιόνα. τὸ δὲ καθύ-
 ρειν, κοινὸν καὶ τῶν ἀλόγων ζώων. ὁ δὲ καὶ τὴν φύσιν
 ἐκείνην, ὅσα οἰκειότατον καὶ προσφυνέσερον, καὶ
 δὴ καὶ προσθνήσερον· διηνεκῶς καὶ ὑπὸ πάσης
 εἰσὶν ὁμοίω τε φαντασίας. φυσιολογῆν, παθολογῆν,
 διαλεκτικῶς δὲ ὡς αὐτὴν γινώσκων ἑαυτῶν σαυτῶ
 πρόλεγε. ὅσος, τίνα δόγματα ἔχει πόθεν ἀγαθῶν
 καὶ κακῶν. ἢ γὰρ πόθεν ἡ δολιχῆς ἢ πόθεν ἡ ποιητι-
 κῶν ἐκαστόν, καὶ πόθεν δόξης, ἀδοξίας, θανάτου, ζω-
 ῆς. Ἰδιὰ δὲ τίνα δόγματα ἔχει ἑαυτῶν θαυμασὸν ἢ
 ξυμῶν μοι δόξῃ, ἑαυτῶν ἢ ἵνα ποιῆ. καὶ μεμνήσομαι,
 ὅτι ἀναγκάζετ' ὅπως πονῆν. μεμνήσομαι, ὅτι ἀ-
 ναγκάζετ' ὅπως ποιῆν. μεμνήσο ὅτι ὡς ἀπερ αἰχ-
 ρῶν ξυμῶν δὲ, εἰ ἡ σὺ καὶ σὺ κα φέρει, ὅπως εἰ ὁ κόσ-
 μῳ τὰ δὲ ἵνα φέρῃ, ὡς ἐσι φορός. καὶ ἰατρῶν ἢ καὶ
 κυβερνήτην, αἰχρῶν ξυμῶν δὲ εἰ πεπύρεχον ὅσος
 ἢ εἰ ἀντίπνοια γέγονεν. μεμνήσο ὅτι καὶ τὸ μετὰ τί
 θεῶν καὶ ἐπεὶ ἀεὶ ἔσθ' διορθοῦντι, ὁμοίως ἐλθῶ-
 θερόν ἐσι. σὴ γὰρ γνῆρεια καὶ τὴν σὴν ὁρμὴν καὶ
 κρίσιν, καὶ δὴ καὶ καὶ τὴν νοῦν τὸν σὸν πῶς ἀνομιλῆ
 εἰ μὲν ὑπὸ σοί, τί αὐτὸ ποιῆεις, εἰ δὲ ἐπ' ἄλλω, τί-
 νη μὲν φησὶ ταῖς ἀτόμοις, ἢ τοῖς θεοῖς, ἀμφοτέρω

μανιώδης· οὐδ' ἐνὶ μεμπτέον. εἰ μὲν γὰρ δυνάσασαι,
 διόρθωσον τόδε πρᾶγμα αὐτό. εἰ δὲ οὐκ ἔστι μὴ
 δυνάσασαι, πρὸς τί' ἐλπίσιν φέρει τὸ μέμψασθαι; εἰ κἄν
 γὰρ οὐδὲν ποιητέον. ἔξω τοῦ κόσμου τὸ ἀκράθαι οὐ
 οὐκ ἐπιπέσει. εἰ ὡς ἐμὴν καὶ μεταβάλλει, ὡς δὲ καὶ
 διαλύεται εἰς τὰ ἴδια. ἄσοιχ' αἰεὶ τὸν κόσμον,
 καὶ σά. καὶ αὐτὰ δὲ μεταβάλλει, καὶ οὐ γογγύζει.
 ἕκαστον πρὸς ἑαυτὸν γέγονεν, ἵππος, ἄμπελος, τί θάω
 μάζεις; καὶ ὁ ἥλιος ἔρει πρὸς τὸ ὄργανον γέγονα, καὶ
 οἱ λοιποὶ θεοὶ. σὺ οὖν πρὸς τί; τὸ ἥδ' αἰεὶ; ἴδτε εἰ ἀνέ
 χεταὶ ἡ γῆνοια. ἡ φύσις ἐσόχασαι ἕκαστου. οὐδὲν
 ἐλάσασθαι ἀκράθως, ἢ ἀρχῆς τε καὶ διέ
 ξαγωγῆς. ὡς ὁ ἀναβάλλων τὴν σφᾶραν. τί οὖν
 ἀγαθὸν ἔστι σφαιρίῳ ἀναφερομένῳ, ἢ κακὸν κα
 ταφερομένῳ, ἢ καὶ πεπηγμένῳ; τί δὲ ἀγαθὸν τῆ
 πομφόλυγι σπυριδῶσι, ἢ κακὸν διαλυθείσῃ. τὰ
 ὅμοια ἢ καὶ ὑπὸ λύχνης. ἐκστρεψοῦ, καὶ θέασαι οἶον ἔ
 σι, γηράσασθαι ἢ οἶον γίνεσθαι, νοσησθαι ἢ, πορνεύσασθαι,
 βραχύβιον δὲ, καὶ ὁ ἐπαινοῦν, καὶ ὁ ἐπαινούμενος,
 καὶ ὁ μνημονεύων, καὶ ὁ μνημονυόμενος. προ
 σέλι δὲ καὶ ἐν γωνίᾳ τούτου τοῦ κλίματος, καὶ
 οὐδ' ἐν ταῦθα πάντες συμφωνοῦσι, ἀλλὰ οὐδὲ
 αὐτὸς ἑαυτοῦ. ἀλλὰ ὅλη δὲ ἡ γῆ σιγμῆ. πρόσε
 χε τῷ ὑποκειμένῳ, ἢ τῷ λόγῳ αἰεὶ, ἢ τῇ ἐργείᾳ,
 ἢ ἔστι σημανομένῳ. δικαίως ταῦτα πάχεις. μάλ
 λον δὲ θέλεις ἀγαθὸς αὐτοῦ γηρέσθαι, ἢ σήμε

ρον εἶν' πράσσω τί; πράσσω ἐπ' ἀνθρώπων ὑπόθε-
 ῖαν ἀναφέρω, συμβαίνει τί μοι, λέχομαι, ὕπτι εἶς
 θεοὺς ἀναφέρω, καὶ τὴν πάντων πεγνὴν, ἀφ'
 ἧς πάντα τὰ γινόμενα συμμυρεύεται. Ὅμοιον
 σοι φαίνεται τὸ λέεδα, ἔλαιον, ἰδρωὺς, ῥύπον,
 ὕδωρ, γλοιῶδες, πάντα σικχαντὰ. Τοιοῦτον παῦ-
 μέρθ' τὸ βίον, καὶ παῦν ὑποκείμενον. Λόκιλλα σῆ-
 ρον, εἶτα λόκιλλα σεκόνδρα, μάξιμον. εἶτα σεκόν-
 δρα, ὕδιτύγχανθ' δίομιον, εἶτα ὕδιτύγχανθ'
 φαισίνα, Αντωνίνος· εἶτα Αντωνίνθ' τοιαῦτα
 πάντα. κελερ, Αδριανον· εἶτα κελερ. οἱ ἡδριμεῖς
 ἐκεῖνοι, ἢ προγνωστικοί, ἢ τετυφωμένοι, πᾶς. οἱ οἱ
 δριμεῖς μὲν, χάραξ καὶ Δημήτριθ' ὁ Πλατωνι-
 κός, καὶ Ευδαιμων, καὶ εἶτις τοιοῦτθ'. πάντα ἐ-
 φήμερα, τεθνηκότα πάλα. γῆνοι μὲν εἶς ἐπ' ὀλέ-
 γον μνημονοῦθέντες· οἱ δὲ εἰς μύθος μεταβαλόν-
 τες· οἱ δὲ ἡδλικὴ ἐκ μύθων ἐξίτηλοι. τῶν οὐρ-
 μεμνηθῶν ὅτι δεήσει ἢ τοι σκεδαθῆναι τὸ συγ-
 κειμάλιον σου, ἢ σβεδαθῆναι τὸ πνεύματιον, ἢ με-
 τασῆναι, καὶ ἀλλαχῶς καταταχθῆναι. Ὑφροσύνη
 ἀνθρώπου, ποιῆν τὰ ἴδια ἀνθρώπου. ἴδιον ἢ ἀνθρώ-
 πον ὕνοια πρὸς τὸ ὁμόφυλον. ὑπόρρασις τῶν
 αἰσθητικῶν κινήσεων. διάκρισις τῶν πιθανῶν
 φαντασιῶν, ὑπερώρησις τῶν ὀλων φύσεως,
 καὶ τὴν κατ' αὐτὴν γινομένων. ῥεῖς χέσθ' ἢ μὲν πρὸς
 τὸ αἴτιον τὸ ποικείμενον. ἢ ἢ πρὸς τὴν θείαν αἰτίαν,
 ἀφ' ἧς συμβαίνει πᾶσι πάντα· ἢ ἢ πρὸς εἶς συμ-

βιώντας. ὁ πόνος ἢ τοιούτῳ σώματι κακόν, ὅσον
 ἀρφαρὲν ἄδω ἢ τῇ ψυχῇ. ἀλλ' ἐξεσιμαύτη τῇ ἰδίῳ
 αἰθερίῳ ἐγαλήνῳ διαφυλάσσει, καὶ μὴ ἔσο-
 λαμβανῆμι ὅτι κακόν. πᾶσα γὰρ κρίσις, καὶ ὄρμη,
 καὶ ὄρεξις, καὶ ἐκκλισις, γνῶσις, καὶ ὁδὸς κακόν ὡ-
 δε ἀναβαίνει. ἀζάλειφε τὰς φαντασίας, συνεχῶς
 σεκυτῶ λέγων. νῦν ἐπ' ἐμοί ἔσιν, ἵνα γνῶταύτη τῇ
 ψυχῇ μηδεμίαν πονηρίαν ἢ, μηδ' ἐπιθυμίαν, μηδ' ἐ-
 ὅλως ταραχὴν τις· ἀλλὰ βλέπων πάντα ὅποιά ἐ-
 σιν, χροῶμαι ἐκάστω κατ' ἀξίαν. μέμνησο ταύτης
 ἐπιθυμίας, καὶ φύσιν λαλεῖν, καὶ γνῶσιν συγκλητῶ,
 καὶ πρὸς πάντ' ὄντιν ὁμοσμίως. μὴ πρὸς τράνωσ
 ὑγιῆ λόγῳ χροῶσαι. αὐτὴν Αὐγύστη, γυνή, θυγάτηρ,
 ἔγγονοι, πρόγονοι ἀδελφὴ, ἀγρίππας, συγγενεῖς,
 οἰκεῖοι, φίλοι, ἀφῶς, μακρήνας, ἰατροὶ, θυτῆ, ὅλης
 αὐτῆς θάνατος. εἶτα ἐπιθετὰς ἄλλας, μὴ καθ' ἑνὸς
 ἀνθρώπου θάνατον· οἷον πομπηίων, κακῆνο ἢ τὸ
 ἐπιγραφόμεν ἢ τοῖς μνήμασι, ἔχατο τὸ ἰδίον
 γένος ὑπεργίσεως. πῶσα ἐπαλάθησα μοι πρὸ αὐ-
 τῆ ἵνα διὰ δόχον τινα καταλίπωσι. εἶτα, ἀνάγ-
 κη ἔχατομ τινα γένεως. πάλιν ὡς ὅλου γένος
 θάνατον σωτιθῆναι δεῖ τὸν βίον, καὶ μίαν πρᾶ-
 ξιν. καὶ εἰ ἐκάστω τὸ ἑαυτῷ πρᾶξει ὡς οἷον τε ἀρκῆ-
 σθαι. ἵνα δὲ τὸ ἑαυτῷ ἀπέχη, ὅδε εἰς σε κωλύσαι
 δυνάται. ἀλλὰ σήσεταί τι ἐξωθεν; ὁδὸς, εἰς γε τὸ
 δίκαιως καὶ σωφρόνως καὶ ὀυλογίως. ἄλλο δὲ

ἢ ἴσως ἐνεργητικῶς κωλυθήσεται; ἀλλὰ τῆ πρὸς
 αὐτὸ τὸ κώλυμα ὀυαρεσθήσει, ἢ τῆ ὑπὲρ τὸ δίδο
 μὲν ὀυγνώμονι μεταβάσει ὀυθύς ἄλλη πρᾶξις
 ἀντικαθίσταται. γὰρ μόσχα εἰς τῆ σὺνθεσιν πῶδε
 ἦς ὁ λόγος. ἀτύφωσ μὲν λαβεῖν, ὀυλύτως ἄφει
 ναί. εἰ πότε εἶδες χεῖρα ἀρκενομενῶν, ἢ πόδια ἢ
 κεφαλῶν ἀρτεμενῶν χωρὶς τοῦ ποτε ἀρτῶ
 λοιποῦ σώματος κεινῶν, τοιοῦτον ἑαυτὸν ποιεῖ,
 ὅσοι ἑφ' ἑαυτῶν ὁ μὴ θέλων τὸ συμβᾶννον, καὶ
 ἀρσχίζων ἑαυτὸν. ἢ ὁ ἀνοινῶνητόν τι πρᾶσων.
 ἀπέρριψαί ποσ πότε ἀρτῆ φύσιν ἐνώσεως. ἐ-
 πεφύκει γὰρ μέρος, νῦν σεαυτὸν ἀπέκοψας. ἀλλ'
 ὡςδε κομψὸν ἐκεῖνο, ὅτι ἔξεσί σοι πάλιν ἐνώσαι
 σεαυτὸν, ὅσοι ἄλλω μέρος ὀυθιγνὶ θεὸς ἐπέφρασεν, χω
 ρισθῆναι, ἢ διακοπέντι, πάλιν στωελθεῖν. ἀλλὰ
 σκέψαι τῆ χρηστότητα, ἢ τετίμηκε τὸν ἀνθρωπῶ.
 ἢ γὰρ ἵνα τῆ ἀρχὴ μὴ ἀρρῆρα γῆ ἀρτῶ ὀλου, ἐπ'
 αὐτῶν ἐποίησε. ἢ ἀρρῆρα γῆ πάλιν ἐπανελθεῖν
 καὶ συμφῦναι, καὶ τῶν τῶν μέρους τάξιμ ἀπολα
 βεῖν ἐποίησεν. ὡσπερ τὰς ἄλλας δυνάμεις ἐκα
 σθ τῶν λογικῶν χειρὸν ὅσοι ἢ τῶν λογικῶν φύ
 σεις. οὕτως καὶ ταύτῶν πρὸ αὐτῶν εἰλήφασκε.
 ὅμ τρόπον γὰρ ἐκείνη πᾶν τὸ γνῖσάμην καὶ ἀντι
 βᾶννον, ὡν πῶδε τρέπει, καὶ κατατάσσει εἰς τῶν
 εἰμαρμένῶν, καὶ μέρος ἑαυτῶν ποιεῖ, οὕτως καὶ
 τὸ λογικὸν ζῶον, δυνάσται πᾶν κώλυμα, ὕλῶν
 ἑαυτῶ

ἑαυτῷ ποιῆν. καὶ χρεῖσθαι αὐτῷ ἐφ' οἷον αὐτὸν ὠρμήσει.
 μή σε συγχέτω ἢ τὸ ὅλου βίου φαντασία. μή
 συμπόσῃ ἐπιπονα δῖα καὶ ὅσα πιθανόν ὑπὸ γε-
 γενῆσθαι. ἀλλὰ καθ' ἑκάστην τῶν πρῶτων, ἐπιδρώ-
 τασεαυτὸν, τί τὸ ὄργου τὸ ἀφόρητον καὶ ἀνύ-
 ποιον. ἀσχυθήσῃ γὰρ ὁμολογήσῃ. Ἐπειτα ἀνα-
 μίμησκέ σεαυτὸν, ὅτι οὔτε τὸ μέλλον, οὔτε τὸ
 πρῶτον βαρεῖ σε; ἀλλὰ αἰετὸ πρῶτον. ἴσως δὲ κα-
 τασμικρῶνεται, ἐὰν αὐτὸ μόνον προδοίσης, καὶ
 ἀπελέγῃς τὴν δianoian, εἰ πρὸς ἴσως φίλον ἀν-
 τέχειν μὴ δυνάσται. μή τι νῦν πρῶτον ἀθήσεται τῆ τὸ
 λυεῖου σοφῶ, πάνθεια, ἢ Πέργαμῳ, τί δὲ τῆ Α-
 δριανοῦ, χαυρίας καὶ Διότιμῳ; γελοῖον. τί δὲ εἰ
 πρῶτον ἀθήσεται, ἐμελλον αἰδιανέσθαι; τί δὲ εἰ ἢ ἀνα-
 νούτο, ἐμελλον ἢ ἀδίσσεσθαι; τί δὲ εἰ ἢ ἰδιονοῦ, ἐ-
 μελλον οὔτοι ἀθάνατοι εἶν; οὐ καὶ τούτους πρῶ-
 τῶν μὲν γράσας καὶ γέροντας γηέσθαι οὕτως εἰ-
 μαρτο, εἰτα ἀρθανεῖν, τί οὖν ὑσέρομ ἐμελλον ἐκεῖ-
 νοι ποιῆν τούτων ἀρθανόντων. γράσωμ πάντῳ
 τῷ, καὶ λύθρομ γν' θυλάκῳ. εἰ δυνάσσαι ὄξυ βλέ-
 πειν, βλέπε ἰρίνων φησὶ σοφωτάτοις δικαιο-
 σωῆς κατ' ἐξαναστατικῶν ἀρετῶν οὐχ ὄξυ γν' τῆ τὸ
 λογικοῦ ζώου κατασκύβῃ. ἢ ἰδιονοῦς ἢ ὄξυ, τὴν ἐγ-
 κράτειαν. ἐὰν ἀφέλῃς τὴν σὺν ἑσώληψιν ποδὶ
 τὸ λυπεῖν σε διοκούντῳ, αὐτὸς γν' ἴσως ἀσφαλε-
 σάτω ἐσκησας. τίς αὐτός, ὁ λόγῳ. ἀλλ' οὐκ εἰμὶ

98
λόγῳ. ἔσω. ὑνοῦν ὁ μὲν λόγος αὐτὸς ἑαυτὸν μὴ
λυπέτω. εἰ δὲ τι ἄλλο σοι κακῶς ἔχει, ὑπολα-
βέτω αὐτὸ πρὸς αὐτὸ. ἐμποδισμὸς αἰσθήσεως,
κακὸν ζωικῆς φύσεως. ἐμποδισμὸς ὀρμῆς ὁμοί-
ως κακὸν ζωικῆς φύσεως. εἰ δὲ τι ἄλλο ὁμοίως
ἐμποδισκὸν ἢ κακὸν τῆς φυικῆς κατασκευῆς. ὅ-
πως ἴδιναι ἐμποδισμὸς νῦν, κακὸν νοεραῖς φύσεως.
πάντα δὲ ταῦτα, ἰδίᾳ σε αὐτὸ μετὰ φέρει. πόνος,
ἡδονὴ ἀπῆεταί σου. ὄψις ἢ αἰσθήσις ὀρμήσαντι
γῆσημα ἐγγύεθι; εἰ μὲν ἀνυπεξαίρετως ὄρμας ἡδονῆ
ὡς λογικῶν κακὸν. εἰ δὲ τὸ κοινὸν λαμβάνεις ὅπω-
βέβλαψαι, ὅδε ἐμπεπόδισαι. τὰ μὲν ἴδιαι νοῦ
ἴδρα ὅδε εἰς ἄλλῳ εἰωθὴν ἐμποδίζειν. τότε γὰρ, ὅ-
πῦρ, ὅ σίδηρος, ὅ τύραννος, ὅ βλασφημία, ὅχ-
οῦθι ἀπῆετῆ. ὅταν γῆνητῆ σφαῖρα, κυκλοτόρης
μῦθι. ὅκ εἰ μὴ ἀξιῶ ἑμαυτὸν λυπεῖν, ὅδε γὰρ ἄλλ-
λομ πῶπ ὅτε ἐκὼν ἐλύπηθα. ὄυφραίνει ἄλλομ, ἄλ-
λο. ἐμὲ δὲ ἐὰν ὑγιὲς ἔχω τὸ ἡγεμονικὸν, μὴ ἀκρῶς
φόμθῆ, μήτε ἀνθρώπομ ἴνα, μήτε τῶ ἀνθρώποις
συμβαίνοντων. ἀλλὰ πᾶν ὄυμλοέσιμ ὄφθαλμοῖς
ὄρῶντα, καὶ δεχόμεθῆ, καὶ χρώμθῆ ἐκάσω κατ' ἀ-
ξίαν. ὄυθῆ ἴδ' ὅ τὸν χρόνον σε αὐτῶ χάρισα. οἱ τῆ
ὑσεροφημίαν μᾶλλον δῖώκοντάς, ὅ λογίζονται,
ὅτι ἄλλοι τοῖσ τοι μέλλουσιν ἐκείνοι εἶν, ὄιοί εἰσιμ ὅ-
τοι ὄσ βαρῶνται. καὶ κείνοι δὲ θνητῆ. τί δὲ ὄλως
πρὸς σε αὐτὸ ἐκείνοι φωναῖς τοιαύταις ἀπηχῶσιν,
ἢ ὑπὸ.

ἢ ὑπόληψιν τοιαύτην ποδισθεῖς ἔχωσιν. ἄρα με καὶ
 βάλε ὅπως θέλεις. ἐκεῖ γὰρ ἔξω τὸν ἐμὸν δαίμονα
 ἔλεω, τὸτ' ἐσιν ἀρκέμεθ' εἰ ἔχοι καὶ γνέροισι καὶ
 τὸ ἔξῃς τῆ ἰδία κατὰ σκῆψιν. ἄρα ὅσον ἀξιόμ, ἵνα
 δι' αὐτὸ κακῶς με ἔχη ἢ ψυχὴν, καὶ χείρων ἑαυτῶν
 ἢ, ταπεινομυθία, ὑπερομυθία, σωφρομυθία, πηρομυ-
 θία; καὶ τιενέσις τῶν ἀξίων; ἀνθρώπων δ' ἐνὶ συμ-
 βαίνειν τι δυνάτη, ὅσπερ ἐστὶν ἀνθρώπων σὺμπῆρω
 μα. ὅσπερ βοῖ, ὅσπερ ἐστὶ βοειῶν. ὅσπερ ἀμπέλω, ὅσπερ ἐ-
 σιν ἀμπελιῶν. ὅσπερ λίθω, ὅσπερ ἐστὶ λίθω ἰδίου. εἰ
 ἔμ' ἐκείτω συμβαίνει, ὅσπερ εἰώθη, καὶ πέφυκεν,
 τί αὖ δυνσχέραινοις; ὅσπερ ἀφόρητόν σοι ἔφεργεν ἢ
 κοινὴ φύσις. εἰ μὲν δὲ διὰ τὴν ἐκτὸς λυπῆ, ὅσπερ ἐκεῖ
 νόσοι γνόχλεις, ἀλλὰ τὸ σὸν ποδὶ αὐτὸ κείμα. ὅσον
 δ' ἐπὶ δὲ δὲ ἀλαλεῖσαι ἐπὶ σοί ὅσπερ. εἰ δὲ λυπῆ σέ γε
 τῶν γν' τῆ σῆ δὲ ἀθέσει, τίς ὁ κωλύων διορθῶσαι τὸ
 δόγμα. ὅμως δὲ καὶ εἰ λυπῆ, ὅτι ὅχι τὸ δὲ τι γνέ-
 ρεις ὑγιῆς σοι φαινόμενον, τι ὅχι μᾶλλον γνέ-
 ρεις ἢ λυπῆ, ἀλλὰ ἰχυρότορόν τι γνίκεται. μὴ
 οὖν λυποῦ. οὐ γὰρ πρὸς ἀσέβη αἰτία τὸ μὴ γνέ-
 ρεῖσθαι. ἀλλὰ οὐκ ἀξιόμ ζῶν μὴ γνέρομενός σου
 τούτου. ἀπιδι οὖν ἐκ τῶν ζῶν ὀμυθίας, ἢ καὶ ὁ
 γνέρομ ἀκθνήσκει ἅμα ἔλεως τοῖς γνίκαμέ-
 νοις. μέμνησο ὅτι ἀκαταμάχητον γίνεται τὸ
 ἢ γεμονιῶν, ὅταν εἰς ἑαυτὸ συστραφῆν ἀρεκεῶν
 ἑαυτῶ, μὴ ποιοῦντε ὅ μὴ θέλει καὶ ἀλόγως

πρῶτα ἄξιται. τί οὖν ὅταν καὶ μετὰ λόγου πόδι
 σκεμνύως κρίνη πόριζοντο. διὰ τοῦτο ἀκρόπολις
 ὅστις ἢ ἐλδύθερα παθῶν διάνοια. οὐδὲν γὰρ ὀχυρῶ
 πόρον ἔχει ἀνθρώπων, ἐφ' ὅκαταφυγῶν ἀνάλω
 τῶ λοιπὸν αὐτοῖς. ὁ μὲν οὖν μὴ ἐωρακῶς τοῦτο, ἀ-
 μαθῆς ὁ δὲ ἐωρακῶς καὶ μὴ καταφύγων, ἀτυ-
 χῆς. μηδὲν πλεῖον σαυτοῦ λέγει, ὡς αἰ προηγόμε-
 ναί φαντασίαι ἀναγγέλλουσιν. ἠγγελεται ὅτι ὁ δὲ
 να σε κακῶς λέγει. ἠγγελεται τοῦτο. ἢ δὲ ὅτι βέ-
 βλαψαι, οὐκ ἠγγελεται. βλέπω ὅτι νοσεῖ τὸ παι-
 δίον. βλέπω. ὅτι δὲ κινδυνεύει, οὐ βλέπω. οὐ-
 τως οὖν μὲν αἰεὶ ὑπὸ τῶν πρώτων φαντασιῶν,
 καὶ μετὰ τὴν αὐτῶν γνώσιν ἐπίλεγε. καὶ οὐδὲν σοι
 γίνεται. μάλλον δὲ ἐπίλεγε ὡς γνωρίζωμ ἕκαστα
 τῶν γὰρ τῶ κόσμῳ συμβαινόντων. σίκυθ' πικρὸς,
 ἄφες. βᾶτοι γὰρ τῆ ὀδῶ, ἐκκλινον. ἀρκεῖ. μὴ πθο-
 σεπέπης. τί δ' αὖ καὶ ἐγένετο ταῦτα γὰρ τῶ κόσ-
 μῳ. ἐπεὶ καταγελαδήσῃ ὑπὸ ἀνθρώπου φυσιο-
 λόγου, ὡς αὐτὸ καὶ ὑπὸ τέκτονος καὶ σκυτέως γε-
 λαδήσῃ, καταγινώσκων ὅτι γὰρ τοῦτο ἐργαστηρίῳ
 ξέσματα καὶ πόδι τμήματα τῶν κατασκευαζο-
 μένων ὁραῖς. καὶ τοὶ ἐκείνοι γε ἔχουσι ποῦ αὐτὰ
 εἰσφωσιν. ἢ δὲ τῶ ὅλων φύσις, ἔξω οὐδὲν ἔχει, ἀλ-
 λά τό θαυμαστὸν τῆ τέχνης ταύτης ὅστις, ὅτι πόδι
 εἰσαῖα εἰσαυτῶν, πᾶν τὸ γινόμενον διαφθείρεται καὶ
 γηράσκει καὶ ἀχρηστοῦ εἶναι διοκῶν, εἰς εἰσαυτῶν με-
 ταβάλλει.

ταβάλλει. καὶ ὅτι πάλιν ἄλλα νεαρά ἐκ τούτων
 αὐτῶν ποιεῖ· ἵνα μήτε οὐσίας ἐξωθῆν χεῖρα, μήτε
 ὅπου ἐκβάλλῃ τὰ σαπρότερα προσδέηται. ἀρ-
 κείται οὖν καὶ χώρα τῆ ἐαυτοῦ, καὶ ὕλη τῆ ἐαυτοῦ,
 καὶ τέχνη τῆ ἰδία· μήτε γν' ταῖς πράξεσι μῦσού-
 ρειν, μήτε γν' ταῖς ὀμιλίαις φύρειν· μήτε γν' ταῖς
 φαντασίαις ἀλλάσσει· μήτε τῆ ψυχῆ καθάπερ
 σωέλκεσαι, ἢ ἐκθόρνυσαι, μήτε γν' ἴσθ' βίω ἀ-
 σχολεῖσθ'· κτείνουσι, κρεανομῶσι, κατάραις ἐλαύ-
 νουσι. τί οὖν ταῦτα πρὸς τὴν διάνοιαν μύειν
 καθαράν, φρενήρη, σώφρονα, δικάϊαν; οἷον εἴ τις
 πρᾶσις πηγῆ δίσχυεῖ, καὶ γλυκεία, βλασφη-
 μοίη αὐτῆ, ἢ δὲ ὁ πάυετο πότιμον ἀναβλύσσει.
 καὶ πηλὸν ἐμβάλλῃ ἄμ κροπρίαν, τάχιστα δίσχυε
 δάσει αὐτὰ καὶ ἐκκλύσει, καὶ ὁ δαμῶς βαφήσει.
 πῶς ἔμπηγν' ἀγνῶν ἐξεις, καὶ μὴ φρέαρ; φύσει
 αὐτῶν πάσης ὥρας εἰς ἐλευθερίαν, μετὰ τοῖς ὄυμε-
 νῶς, καὶ ἀπλῶς, καὶ αἰδημόνως. ὁ μὲν μὴ εἰδίως
 ὅτι ἐσὶ κόσμος, οὐκ οἶδεν ὅπου εἰσὶν. ὁ δὲ μὴ εἰ-
 δίως πρὸς ὅτι πᾶν φύκην, οὐκ οἶδεν ὅστις εἰσὶν. οὐ-
 δέλι δὲ κόσμος. ὁ δὲ γν' τούτων ἀκλιπῶν, ὁ δὲ
 πρὸς ὅ, ἡ αὐτός πέφυκν' εἴποι. τίς οὖν φαίνεται
 σοὶ ὅ τῶν κροτόντων ἐπαινομ' φεύγων ἢ δίων,
 ἢ οἱ οὐδ' ὅπου εἰσὶν, οὔτε οἶζυν εἰσι γινώσκου-
 σιν. ἐπαινεῖσθαι θέλεις ὑπὸ ἀνθρώπου, τρίς τῶν
 ὥρας ἐαυτοῦ καταρωμένου. ἀρεσκείν θέλεις ἀν-

θρώπων, ὅς ἔκ ἀρέσκει ἐαυτοῦ; ἀρέσκει ἐαυτῷ ὁ μα-
 τανόωμ' ἐφ' ἀπασί γε δ' ὅμοις πράσσει. μηκέτι μόνον
 συμπνέειν ἔσθ' ὑποδέχοντι αἴρι, ἀλλὰ ἢ διηκῆ συμ-
 φρονεῖν τῷ ὑποδέχοντι πάντα νοεῖν. ὃ γὰρ ἢ τῆ) ἢ
 τῷ νοεῖν ἀδύναμις πάντῃ κέχυται ἢ διαπεφοίτηκε
 ἀσάσαι δυναμῆν, ἢ τῆ) ἢ ἀερώδης τῷ ἀναπνέου-
 σαι δυναμῆν· γενικῶς μὲν ἢ κακία ὁδὸν βλά-
 πῃ τῷ κόσμῳ· ἢ δὲ καὶ μέγῃ ὁδὸν βλάπῃ τῷ
 ἔτρωον. μόνον δὲ βλαβερά ὄσι τῷ, ὡς ἰδιτέρεα
 πῆαι καὶ ἀπηλαχθεα αὐτῷ, ὁπόταν πρῶτον ὁ-
 τως θελήσῃ. τῷ ἴμῳ προαιρετικῶς τῷ πλησίον
 προαιρετικῶς ἐπίσης ἀδιάφορον ὄσιν, ὡς καὶ τὸ
 πνέουμάτιον αὐτῷ, καὶ τῷ σαρκίδιον. καὶ γὰρ εἰ ὄσιν
 μάλιστ' ἀλλήλων ἔνεκον γεγονάμεν ὁμῶς τὰ ἢ-
 γεμονικὰ ἢ μῶν, ἕκαστον τῷ ἰδίαν κυρίαν ἔχει. ἐ-
 πέσει ἢ ἐμελλῆν ἢ τῷ πλησίον κακία ἢ μῶν κακῶν εἶν,
 ὁπόταν ὁκ' ὄσιν τῷ θεῷ, ἵνα μὴ ἐπ' ἄλλῳ ἢ τῷ ἐμῷ
 ἀτυχεῖν. ὁ ἢ λιθὸν κατὰ κέντρον δ' ὄκει, καὶ πάντῃ
 γε κέχυται, ὃ μὲν ἐκκένυται. ἢ γὰρ χύσις αὐτῷ τῷ
 σίς ὄσιν. ἀκτίνες γὰρ αἰ αὐγαὶ αὐτῷ, ἀπ' τοῦ ἐκ-
 τείνεσθ' λέγονται. ὁποῖον δὲ τι ὄσιν ἀκτίνες, ἴσθις
 αὐτῷ εἰ δὲ ἀτινὸς σφῆς εἰ ὄσιν κασμῆν ὄσιν τῷ ἀφ'
 ἢ λίθου φῶς εἰσδυσόμεθ' ὄσιν. γίνεται γὰρ κατ'
 ὄσιν. καὶ ὄσιν διαρῆται δὲ πρὸς τὸ σφῆ-
 νιον. ὅτι αὐτῷ ἀπαντήσῃ δὲ ἰεργον τῷ ἐπέκεινα ἀ-
 ἔρα. γίνεται δὲ ἔσθ, καὶ ὁ κατὰ λῆσθ, ὃ δὲ ἔπε-

σε. Ὡσαύτως οὐκ τὴν λύσιν ἢ διάχυσιν τῆς Δια-
 νοίας εἰναι, μηδὲ ἀμείωσιν· ἀλλὰ τάσιν, καὶ
 πρὸς τὰ ἀπαντῶντα κωλύματα, μὴ βίαιον, μη-
 δὲ ῥαγδαίαν τὴν ἐπέσεισιν ποιῆσαι· μηδὲ μὴ
 καταπίπτειν, ἀλλὰ ἴσασι, ἢ ὑπὸ λάμπειν τὸ δε-
 χόμενον. αὐτὸ γὰρ ἑαυτὸ σερῆσει τὸ αὐγῆς τὸ μὴ πα-
 ραπέμπον αὐτῷ. ὁ τὸν θάνατον φοβόμενος,
 ἢ τοὶ ἀναμνησίαν φοβεῖται, ἢ αἰδοῖσιν ἐτόρο-
 ίαν. ἀλλ' εἴτε οὐκέτι αἰδοῖσιν, οὐδέ κακοῦ τι-
 νος αἰδοῖσιν, εἴτε ἀλλοιοτέρων αἰδοῖσιν ἀτή-
 σιν, ἀλλοῖον ζῶον ἔσιν, καὶ τὸ ζῶον οὐ παύσιν.
 οἱ αὐθροπὸι γεγόνασιν ἀλλήλων ἕνεκον. δι-
 διασκεῖται, ἢ φέρεται. ἄλλως βέλθω, ἄλλως νῆς φέ-
 ρεται. ὁ μάλιστα νῆς καὶ ὅταν εὐλαβῆται, καὶ ὅ-
 ταν ποδὶ τὴν σκέψιν σρέφεται, φέρεται κατ'
 εὐθὺ οὐδὲν ἢ πῶς καὶ ὑπὸ τὸ προκείμενον εἰσιέναι
 εἰς τὸ ἡγεμονικόν ἐκάστω. πρῶτον δὲ καὶ ἕτε-
 ρω πάντι εἰσιέναι εἰς τὸ ἑαυτοῦ
 ἡγεμονικόν.

θρώπων, ὅς ἐκ ἀρέσκαι ἐαυτοῦ; ἀρέσκει ἐαυτῷ ὁ μα-
 τανόδμ' ἐφ' ἀπασί γε δ' ὅμοις πράσσει. μηκέτι μόνον
 συμπνεῖν ἔσθ' ποδέχοντι αἴρι, ἀλλὰ ἢ δὴ καὶ συμ-
 φρονεῖν τῷ ποδέχοντι πάντα νοεῖν. ὃ γὰρ ἢ τῆ) ἢ
 τῷ νοεῖν ἀδύναμις πάντῃ κέχυται καὶ διαπεφοίτηκε
 πάσαι δυνάμει, ἢ τῆ) ἢ ἀερώδης τῷ ἀναπνεύ-
 σαι δυνάμει· γενικῶς μὲν ἢ κακία ὁδὸν βλά-
 πῃ τὸν κόσμον· ἢ δὲ καὶ μέγθ' ὁδὸν βλάπῃ τὸ
 ἔτδρον. μόνον δὲ βλαβερά ὄσι τῶ, ὡ ἰδιτέφα
 πῃ καὶ ἀπηλαχθα αὐτῷ, ὁπόταν πρῶτθ' ὁ-
 τως θελήσῃ. τῷ ἰμῷ προαιρετικῶ τὸ πλῆσι))
 προαιρετικῶ ἐπίσης ἀδιάφορον ὄσι, ὡς καὶ τὸ
 πνευμάτιον αὐτῷ, καὶ τὸ σαρκίδιον. καὶ γὰρ εἰ ὄλα
 μάλα ἀλλήλων ἕνεκον γεγονάμεν ὁμῶς τὰ ἢ-
 γεμονικὰ ἢ μῶν, ἕκαστον τῆ) ἰδίαν κυρίαν ἔχει. ἐ-
 πέτοι ἐμελλῶν ἢ τῆ) πλῆσι) κακία ἰμῶ κακίῃ εἶν,
 ὁπότθ' ἐκ ἔδοξε τῷ θεῷ, ἵνα μὴ ἐπ' ἄλλῳ ἢ τῷ ἐμέ
 ἀτυχῆι. ὁ ἢ λιθῶ κατὰ κεχύδι δ' ὀκεί, καὶ πάντῃ
 γε κέχυται, ὃ μὲν ἐκκέχυται. ἢ γὰρ χύσις αὐτῷ τῶ
 σίς ὄσι. ἀκτῖνες γὰρ αἰ αὐγαὶ αὐτῷ, ἀπ' τῷ ἐκ-
 τείνεσθ' λέγονται. ὁποῖον δὲ τι ὄσι ἀκτῖς, ἰδίοις
 αὐτῷ εἰ δὴ ἀτινὸς σηνθ' εἰ ὄσι κασμῶν ὄσι τὸ ἀφ'
 ἢ λίσ φῶς εἰσδυσθῶν θεάσαι. γίνεται γὰρ κατ'
 ὄσι. καὶ ὡσπερ διαρῆται δὴ πρὸς τὸ σερῆ-
 νιον. ὅτι αὐτῷ ἀπαντήσῃ δὴ ἰργον τὸν ἐπέκεινα α-
 ἔρα. γῆταῦθα δὲ ἔση, καὶ ὃ κατῶλιθῶν, ὃ δὲ ἔπε

σε. Ἰδιαύτως οὖν τὴν λύσιν καὶ διάχυσιν τῆς Δια-
 νοίας εἰναι μὴ, μηδὲ ἀμαρτίας ἐκχυσιν· ἀλλὰ τάσιν, καὶ
 πρὸς τὰ ἀπαντῶντα ἰωλύματα, μὴ βίασιν, μη-
 δὲ ῥαγδαίαν τὴν ἐπιείκεισιν ποιῆσαι· μηδὲ μὴ
 καταπίπτειν, ἀλλὰ ἴσασι, καὶ ὑπὸ λάμπειν τὸ δε-
 χόμενον. αὐτὸ γὰρ ἑαυτὸ σερήσει τὸ αὐγῆς τὸ μὴ πα-
 ραπέμπον αὐτῷ. ὅταν θάνατον φοβόμενοι,
 ἢτοι ἀναμνησίαν φοβῆται, ἢ αἰδοῦσιν ἐτόρο-
 ίαν. ἀλλ' εἴτε οὐκέτι αἰδοῦσιν, οὐδέ τι κακοῦ τι-
 νῶς αἰδοῦσιν, εἴτε ἀλλοιοτέραν αἰδοῦσιν κτή-
 σιν, ἀλλοίον ζῶον ἔσιν, καὶ τὸ ζῶον οὐ παύσιν.
 οἱ ἄνθρωποι γέγονασιν ἀλλήλων ἕνεκον. δι-
 σπασκεῖσιν, ἢ φέρε. ἄλλως βέλθω, ἄλλως νῶς φέ-
 ρεται. ὁ μὲν τοῖς νῶς καὶ ὅταν εὐλαβῆται, καὶ ὅ-
 ταν πόδι τὴν σκέψιν σρέφεται, φέρεται κατ'
 εὐθὺς οὐδὲν ἢ πῶς καὶ ὑπὸ τὸ προκείμενον εἰσιέναι
 εἰς τὸ ἡγεμονικὸν ἕκαστος. πρὸς ἕξει δὲ καὶ ἕτε-
 ρω παντὶ εἰσιέναι εἰς τὸ ἑαυτοῦ
 ἡγεμονικόν.

τοκράτορος τῶν εἰς ἑαυτὸν

βιβλίον θ.

ἀδικῶν, ἀσεβῆ. τὸ γὰρ τῶν ὄλων φύ-
σεως κατὰ δὲ δὲ ἀκῆας τὰ λογικὰ
ζῶα ἔνεκον ἀλλήλων, ὡς ἐὼ φελῆμ
μὲν ἀλλήλα κατ' ἀξίαν, βλάπτειν
δὲ μηδ' ἀμῶς, ὅ τ' βούλημα ταύτης πρῶτα βαίνων,
ἀσεβῆ δηλονότι εἰς τὴν πρεσβυτάτῃ τῶν θεῶν,
ἢ γὰρ τῶν ὄλων φύσις, ὄντων ὅτι φύσις, τὰ δὲ γὰ
ὄντα πρὸς τὰ ὑπάρχοντα πάντα οὐκείως ἔχει.
ἔτι δὲ καὶ ἀλήθεια αὕτη ὀνομάζεται, καὶ τῶν ἀ-
ληθῶν ἀπάντων πρώτη αἰτία ἐστίν. ὁ μὲν οὖν ἐ-
κὼν ψυδιόμλιθ ἀσεβῆ, καθόσον δὲ πατέρων
ἀδικεῖ· ὁ δὲ ἄκων, καθόσον διαφωνεῖ τῇ τῶν ὄλων
φύσει, καὶ καθόσον ἀκωσμεῖ, μαχόμενθ τῇ τοῖ
κόσμου φύσει. μάχεται γὰρ ὁ ὑπὲρ τ' ἀναντία τοῖς
ἀληθεῖσι φερόμενθ παρ' ἑαυτῶν. ἀφορμὰς γὰρ πρὸ
εὐλήφει πρὸς τὴν φύσεως. ὡν ἀμελήσας οὐχ οἷός τε
ὅτι νῦν διακρίνειν τὰ ψυδιῆ ἀπὸ τῶν ἀληθῶν. ὅ-
μω ὁ τὰς ἡδονὰς ὡς ἀγαθὰς διώκων, οὗτος δὲ πό-
νους ὡς κακὰ φύγων, ἀσεβῆ. ἀνάγκη γὰρ τοῦ τοῖ
οὔτε, μέμφεσθαι πολλὰς τῆ κοινῆ φύσει, ὡς
παρ' ἀξίαν ἢ ἀκνεμόση τοῖς φαύλοις καὶ τοῖς

απουδαίους. ἴα ἔ πολλακίς αὐτὸν φαύλους ἐν
 ἡδοναῖς εἶναι, καὶ τὰ ποιητικὰ τούτων ἐταῖοι
 αὐτὸς δὲ απουδαίους, πόνω, καὶ τοῖς ποιητικοῖς τὰ
 τοῦ πόλι πίππει. ἐπι δὲ ὁ φοβούμενος αὐτὸς πόνος,
 φοβηθήσεται ποτε τῷ ἐσομένω τι ἐν τοῖς νόσοις
 μω. αὐτὸς δὲ ἡδὴ ἀσεβὲς. ὅτε δὲ ἰώκωμ τὰς ἡδοναῖς,
 οὐκ ἀφέξεται τοῖς ἀδικεῖν. αὐτὸς δὲ ἐν ἀργῶς ἀσεβὲς,
 καὶ δὲ πρὸς ἅ ἡ κοινὴ φύσις ἐπίσης ἔχει, ὅ γὰρ
 ἀμφοτέρω ἐποίει, εἰ μὴ πρὸς ἀμφοτέρω ἐπίσης
 εἶχε, πρὸς ταῦτα καὶ αὐτὸς τῆ φύσει βουλομένους
 ἐπεσθαι, ὁμογνώμονας ὄντας ἐπίσης διακείσθαι.
 οἷς οὖν πρὸς πόνους καὶ ἡδοναῖς, ἢ θάνατον καὶ
 ζωὴν, ἢ δόξαν ἢ ἀδοξίαν οἷς ἐπίσης ἢ τῷ ὅλω
 φύσις χρῆται, αὐτὸς οὐκ ἐπίσης ἔχει, δήλον ὡς
 ἀσεβῆ. λέγω δὲ ἔ χρῆσθαι τοῖς ἐπίσης τῆ κοινῆ
 φύσι. ἀντί τοι καὶ τὸ συμβαίνει ἐπίσης κατὰ
 τὰ ἔξῃς γινομένοις καὶ ὑπὸ γινομένοις ὁρμηῖν
 νι ἀρχαία εἰς προνοίας, καὶ ἡ ἀπό τὸν ἀρχῆς
 ὁρμησθαι πρὸς τὴν δὲ τὴν διακρίσθαι, συλαβῶ
 αἰνὰς λόγους τῷ ἐσομένω, καὶ δὲ αἰμαίς γονί
 μους ἀφορίσθαι, ἔποσάσεώμ τε, καὶ μεταβολῶν
 καὶ διαδοχῶν τοιούτων. χαριστέρου μὲν ἡ ἀν-
 δρὸς ἀγούσθαι ψυδολογίας, καὶ πάσης ἔπο-
 κείσεως καὶ τρυφῆς καὶ τύφου γηρόμῳ, ὅς ἀν-
 θρώπων ἀπελθεῖν. τὸ δὲ οὖν κορεσθῆναι τὰ
 τῶν ἀκρπνδῦσαι, δὲ δὲ τὸ πλοῦς ἢ πλεονεξία

προσήκοντα τῇ κακίᾳ· καὶ ὅπως οὐδὲ ἢ πε-
 ραπέθει φύγειν ἐκ τοῦ λοιμοῦ· λοιμὸς γὰρ διαβο-
 ρὰ δεινότητος πολλῶν γεμάτων, ἢ πῶρ ἢ τοῦ ποδὸς
 χυμῶν τούτου. τῶν δὲ ματῶν τοιᾶδ' ἐστὶν δυσκρα-
 σία καὶ τροπή αὐτῆ· μὴ γὰρ ζῶον λοιμὸς καθὼς
 ζῶα, ὅστις ἐκείνη ἢ ἄνω καὶ ἄνω ἀνθρώποι εἰσι· μὴ
 καταφρόνῃ θανάτου, ἀλλὰ ὀυαρέσει αὐτῶν, ὡς καὶ τὰ
 τῶν ἐνὸς ὄντος, ὡς ἢ φύσις ἐθέλει. οἷον γὰρ ὅτι τὸ νεῖ-
 σαι, καὶ τὸ γηράσαι, καὶ τὸ αὐξῆσαι, καὶ τὸ ἀκμα-
 σαι, καὶ ὀδύοντα, καὶ γήριον, καὶ πολιὰς γένεσθαι,
 καὶ σπείραι, καὶ λυοφορῆσαι, καὶ ἀρκυῆσαι, καὶ
 τὰ ἄλλα τὰ φυσικὰ γένηματα, ὅσα αὐτῶν σοῦ
 βίῃ ὄρα φέροισι, τοιούτῳ καὶ τὸ διαλυθῆναι. ὅσον
 μὴ ὅτι καὶ ἀνθρώπου ὅτι λελογισμένον, μὴ ὀλο-
 χερῶς, μηδὲ ὠσικῶς, μηδὲ ὑπερηφανῶς πρὸς τὸν
 θάνατον ἔχειν. ἀλλὰ ποδὸς ὡς μίαν τὴν φυσι-
 κῶν γένεσιν ὡς νῦν ποδὸς μίαν, πότε ἐμβρυον
 ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς γυναικὸς σὺ δὲ ἐλθῆς, ὅπως ἐκδὲ
 χεῖται τὴν ὄραν γὰρ ἢ τὸ ψυχαιόμ σὺ τοῦ ἐλύτρου
 τούτου ἐκπεσῆται. εἰ δὲ καὶ ἰδιωτικὸν πρὸς ἀπηνυ-
 μα ἀψικάρδιον θέλεις, μάλιστα σε δύσκολον πρὸς
 τὸν θάνατον ποιήσῃ, ἢ ἐπίστασις ἢ ὑπὸ τὰ ὑπο-
 κείμενα, ὡς μέλλεις ἀφίστασθαι. καὶ μεθ' οἷον ἢ θῶν
 ὅτι ἐστὶ ἢ ἐμπεφυρμένη. προσκόπῃσθαι μὴ
 γὰρ αὐτοῖς ἢ κισαδίαι, ἀλλὰ καὶ κήδεσθαι, καὶ
 πρῶτος φέρειν. μεμνήσθαι μὴ τοῦ ὅτι οὐκ ἀπ' ἀν-

θρώπων

θρώπων ὁμοδογματούντων σοὶ ἢ ἀπαλλαγῆσαι. ὅτι γὰρ μόνον εἶπερ ἄρα ἀνθείληκην αὐ καὶ κατῆχην γν' τῷ ζῶν, εἰ συζῶν ἐφείθε τοῖς τὰ τοιαῦτα δόγματα πρὸς πεποιημένοις. νῦν δ' ὄρα ὅσῳ ὁ κόπῳ γν' τῆς διαφωνίας τῆς σύμβιωσως, ὡς εἶπῃ, θάπην ἐλθῆς ὡ θανάτε, μή που κ' αὐτὸς ὑπὸ λάθωμαι ἑμαυτοῖ.

Ὁ ἀμαρτανύων ἑαυτοῦ ἀμαρτανύει. ὁ ἀδικῶν ἑαυτὸν κακοῖ, κακὸν ἑαυτὸν ποιῶν. ἀδικεῖ πολλὰ κίς ὁ μὴ ποιῶν τι, οὐ μόνον ὁ ποιῶν τι. ἀρκεῖ ἢ πρῶτα ὑπόληψις καταληπτικὴ, καὶ ἢ πρῶτα πρᾶξις κοινωνικὴ· κ' ἢ πρῶτα διὰ θεοῦ δύσε ρεσικὴ πρὸς πάντ' ἢ πρὸς τὸ ἐκ τῆς αἰτίας συμβαῖνον, ἄσταλῆσαι φαντασίαν, σῆσαι ὀρμῶν, σβέσαι ὄρεξιμ, ἐφ' ἑαυτῷ ἔχειν τὸ ἡγεμονικόν. εἰς μὲν τὰ ἀλογαζῶα, μία ψυχὴ διήρηται. εἰς δὲ τὰ λογικὰ μία νοερὰ ψυχὴ μεμέρισται. ὡσπερ καὶ μία γῆ ὄσιν ἀπάντων τῶν γεωδῶν, καὶ γν' φωτὶ ὄρωμεν. καὶ γν' αἶρα ἀνατων ὀρμῶν, ὅσα ὄρατικὰ καὶ ἐμψυχα πάντα, ὅσα κοινοῦ τινὸς μετέχει, πρὸς τὸ ὁμογενὲς ἀσύνδρι.

Ἐπεὶ τὸ γεῶδες πάντ' ἔπει ὑπὸ γλῶ, τοῦ ὑγρὸν πάντ', σφῆρουμ, τὸ ἀερώδες, ὁμοίως. ὡστε χρῆζειν τῶν διεργόντων καὶ βίας. τὸ πῦρ ἀνωφερὲς μὲν, δὲ τὸ στοιχειῶδες πῦρ. παντὶ δὲ

πνεύματα πρὸς τὸ συνεξαπείδαι ἔθιμον.
 οὕτως ὡς καὶ πᾶν τὸ ὑλικὸν τὸ ὀλίγων κερύ-
 ρον, δυνάστηον εἶν, δὴ τὸ ἔλαττον ἐγκεκράδαι
 αὐτῶν, τὸ κωλυτικὸν πρὸς ἕξαψιν. καὶ τίνυν πᾶν
 τὸ κοινῆς νοεραῆς φύσεως μέτρον, πρὸς τὸ συγ-
 γρηῆς ὁμοίως ἀπύδει, ἢ καὶ μάλλον ὅσω γὰρ ὅτι
 κρείττον πρὸς τὰ ἄλλα, ἴσους τω καὶ πρὸς τὸ συγ-
 κρινᾶσαι τῷ οἰκείῳ καὶ συγχέειν αἰετὸν ἔθιμόττορον.
 θυβύς γοῦν ἡδὴ μὲν τῶν ἀλόγων εὐρέθη σμήνη,
 καὶ ἀγέλαι, καὶ νεόασο τροφία, καὶ οἶον ὄρωτ δυ-
 ψυχαὶ γὰρ ἡδὴ ἢ ἴσων γνῶταῦθα. καὶ τὸ συναγω-
 γὸν γνῶ τῷ κρείττονι ὑπὲρ τεινόμεν ἔυείσκου. οἶον
 οὐτε ὑπὸ φυτῶν ἢ οὐτε ὑπὸ λίθων, ἢ ξύλων. ὑπὸ
 δὲ τῶν λογικῶν ζώων, πολιτεία, καὶ φιλία, καὶ
 οἶκοι, καὶ σύλλογοι. καὶ γνῶ πολέμοις σωθῆσαι
 καὶ ἀνοχαι. ὑπὸ δὲ τῶν ἐπι κρείττωνων, καὶ ἐκδιε-
 σκηότων τρόπων τινὰ γνῶσις ἔπαρση, οἷα ἡδὴ
 τῶν ἄσρων. οὕτως ἢ ἡδὴ τὸ κρείττον ἐπαναβα-
 σις συμπαθειαν καὶ γνῶσις ἔργα αἰετῶν εἰ-
 δωῖατο. ὅρα οὖν τὸ νῦν γινόμεν. μόνα γνῶ τὰ νοε-
 ρὰ νῦν ἡδὴ λέλκεσαι τὴν πρὸς ἀλλήλα ἀπουδίης κῆ-
 σιων δύσεως. καὶ τὸ σύρρον ὡς μόνον οὐ βλέ-
 πεται. ἀλλ' ὅμως καὶ τὴν φύσιν τῶν ποδικοτα-
 λαμβάνονται. κρατεῖ γὰρ ἢ φύσις. ὅψι δὲ ὁ λέ-
 γω παραφυλάσων. θᾶσρον γοῦν εὐροίαις αὐ-
 γαῖαις ἡ μνηστικός γεώδους προσαπτόμεν, ἢ πρὸ
 ἀνθρω-

ἀνθρώπου ἀνθρώπου ἀπεχισμῶν. φέρει καρπὸν
 καὶ ἀνθρώπου καὶ θεός, ὁ κόσμος, γίνονται οὐ
 κείαις ὥραις ἕκαστα φέρει. εἰ ἢ ἡ σωτήρια κυρίως
 τέτριφον ἐπὶ ἀμπέλου ὅτι τῶν ὁμοίων οὐδὲν τὸ
 ὅτι ὁ λόγος δὲ καὶ κοινὸν καὶ ἴδιον καρπὸν ἔχει.
 καὶ γίνεται ὅτι αὐτὸ ὅτι αὐτὸ ἔτορα, ὁποῖόν τι αὐ-
 τὸς ὅτι ὁ λόγος. εἰ μὲν δυνάσασαι, μεταδίπλασκει.
 εἰ δὲ μὴ, μέμνησο ὅτι πρὸς ἑσὶν ἢ δυνάσασαι σοὶ δὲ
 ὅτι οὐκ. καὶ οἱ θεοὶ δὲ δυνάσασαι ὅτι οὐκ ὅτι οὐκ.
 εἰς γῆν δὲ καὶ σωεργουσίμ, εἰς ὑγίαιαν, εἰς πλῆ-
 ὅτι, εἰς δόξαν. οὕτως εἰς ἰχθυοί. ἔξεσι δὲ καὶ σοὶ.
 εἰ εἶπέ, τίς ὁ κωλύων; πόνει μὴ ὡς ἄθλιος, μηδὲ
 ὡς ἐλεείδαι ἢ θαυμάζεω δέλω. ἀλλὰ μόνον ἐμ
 θέλε, κινεῖω καὶ ἰσχεῖω, ὡς ὁ πολιτικὸς λόγος
 ἀξιοῖ. σήμερον ὅτι ἔλθον πάσης πόλεως ὅτι, μᾶλ-
 ὅτι δὲ ὅτι βάλω πᾶσαν πόλιν. ἔξω γὰρ οὐκ
 ὅτι, ἀλλὰ ἐνδομ γίνονται ὅτι. πάντα
 ταῦτα σωτήρια μὲν τῆ πείρα, ἐφῆμερα ὅτι τῶ χρό-
 νῶ ὅτι παρὰ δὲ τῆ ὕλη. πάντα νῦν ὅτι ἐπὶ ἐκεί-
 νων, ὅτι κατεθάψαμεν. τὰ πράγματα ἔξω θυ-
 ρῶν ὅτι κεν, αὐτὰ ἐφῆ αὐτῶν μὴ ὅτι μὴτε εἰδότε
 πότι αὐτῶν, μὴτε ἀφαινόμενα. τί ὅτι ἀφαινε-
 ται πότι αὐτῶν; τὸ ἡγεμονικὸν ὅτι γίνονται πείσαι, ἀλλ'
 γίνονται τὸ τὸ λογικοῦ πολιτικοῦ ζώου κακὸν
 καὶ ἀγαθόν. ὡς οὐδὲ ἢ ἀρετὴ καὶ κακία αὐ-
 τῶ γίνονται πείσαι, ἀλλὰ γίνονται. τῶ ἀναρρίφον ὅτι δὲ

110 ΜΙΑΡΚΟ ΚΥΝΙΩΝΙΝΟ
Θω δ' ἐν κακῷ ἔκατενεχθῆναι· ὁ δὲ ἀγαθὸν τὸ
ἀνενεχθῆναι.

Διέλθε ἔσω εἰς τὰ ἡγεμονικὰ αὐτῶν, καὶ ὄψαι
τῖνας κριτὰς φοβῆ, οἴους καὶ πόδι αὐτῶν ὄντας κρι-
τὰς· πάντα γὰρ μεταβολῆ. καὶ αὐτὸς σὺν δειν-
νεκῆ ἀλλοιώσει, καὶ ἡψίλι φθορᾶ. καὶ ὁ κόσμος
δὲ ὅλος, τὸ ἄλλου ἀμάρτημα. ἐκεῖ δὲ καταλι-
πῆν. γνῆργίας ἀπόληξις, ὄρμησις, ἔποληψεως
παῦλα, καὶ οἶον θάνατος, ὁ δὲ ἐν κακῷ. μέτιθι νῦν
πρὸς ἡλικίαν, οἶον πρὸς παιδικῶν, πρὸς τὸ μετρε-
κίου, πρὸς νεότητα, τὸ γῆρας. καὶ γὰρ τῶν πάν-
τα μεταβολῆ θάνατος, μήτι δεινόν; μέτιθι νῦν
ὑπὸ βίον τὸν ἔποληψεν πάπῳ, εἶτα τὸν ἔπολη
μητρὶ, εἶτα τὸν ἔπολη τῷ πατρὶ. καὶ ἄλλας δὲ
πολλὰς διαφορὰς καὶ μεταβολὰς καὶ ἀκλήξεις εὐ-
ρίσκω, ἐπρώτα σεαυτὸν μήτι δεινόν, ὅπως ἴσ-
νω ὁ δὲ ἢ τὸ ὅλου σε βίου λήξις, καὶ παῦλα, ἢ
μεταβολῆ. τρέχε ὑπὸ τὸ σεαυτὸν ἡγεμονικόν, καὶ
τὸ τὸ ὅλου, καὶ τὸ τῶν. τὸ μὲν σεαυτὸν. ἵνα νῦν
δικαίον αὐτὸ ποιήσης. τὸ δὲ τὸ ὅλου, ἵνα συμ-
μνημονόσης τίνῃ μέρῃ εἶ. τὸ δὲ τούτου, ἵνα
ὑπὸ τῆς πότρου ἀγνοία, ἢ γνώμη. καὶ ἅμα λο-
γίσῃ ὅτι συγγενὸς· ὡπερ αὐτὸς σὺ πολίτικου
συστήματός συμπληρωτικὸς εἶ, ὅπως καὶ πᾶσα
πρᾶξις σου συμπληρωτικὴ ἐσωζωῆς πολιτικῆς.
ἢ ἴσῃ εἰάν νῦν πρᾶξις σου μὴ ἔχη πρὸς ἀναφορὰν,
εἶτα

εἴτε προσεχῶς, εἴτε πόρρωθεν ὑπὸ τὸ κρινωνηκὸν
τέλος, αὕτη διασπᾶ τὸν βίον, ἃ οὐκ ἔα γῆνα εἶν,
καὶ σασιώδης ὄξιν, ὡσπερ γῆ δὴμῶ ὁ τὸ καθ' αὐ
τὸν μέρῳ διίσταμην. ἀπὸ τῆς τοιαύτης συμφω
νίας παιδίων ὄργαι, καὶ παίγνια, καὶ πινυμά
ζια, νεκροὺς βασάζοντα. ὡς ἐγὼ γέγραφομ προσ-
πεσῆμ τὸ ἐλνεκύας. ἴθι ὑδὶ τὴν ποιότητα τῆς αἰ
τίου. καὶ ἀπὸ τῆς ὑλικῆς αὐτὸ πῶς γράψας θέα-
σαι, εἶτα καὶ τὸν χρόνον πῶς ὀρίσασθαι ὅσον πλεῖ-
στον ὑφίσταται πῶς φυνεῖ ὡς τὸ ἰδίως ποιόμ. ἀνέ-
τλης μυρία, δὴ τὸ μὴ ἀρκεῖν τῶ σῶ ἡγεμο-
νικῶ, ποιοῦντι ταῦτα ὅσα κατεσκύβασαι. ἀλ-
λὰ ἄλλοι.

Ὅταν ἄλλος ψέγη σε, ἢ μισῆ, ἢ τοιαῦτά τινα
ἐκφωνῶσιν, ὄρχου ὑδὶ τὰ ψυχάρια αὐτῶν. δὴ λυθε
ἔσω, καὶ ἴδε ποῖοι ἄνθρωποι εἰσίν. ὄψαι, ὅτι οὐ δέει σε
σπᾶσαι, ἵνα τούτοις τίποτε πῶς σου δλοκῆ. ὅτι
νοῆμ μὲν τοῖς αὐτοῖς δέει φύσει γὰρ φίλοι. καὶ οἱ θεοὶ
ἢ παντοίως αὐτοῖς βοηθοῦσι, δὴ ὀνείρων, δὴ ἄμαν-
τειῶν, πρὸς ταῦτα μὲν τοῖς πρὸς ἄλλοινοὶ διαφέρου-
νται, ταῦτα ὅτι τὰ τῆς κόσμου ἐγκύκλια, ἀνωκέ-
τω, ὅτι αἰῶν ἄνθρωποι εἰς αἰῶνα. καὶ ἢ τοῖς ἐφ' ἑκαστοῦ ὄρ-
μᾶ ἢ τῆς ὅλης διάνοια ὅπως εἰ ἔσιν, ἀπὸ δὲ τὸ ἐ-
κείνης ὄρμητὸν, ἢ ἄπαξ ὄρμησε. τὰ δὲ λοιπὰ,
κατ' ἐπακρολούθησιν. καὶ τί γῆν τίνι. τρόπον
γὰρ τινὰ ἄτομοι, ἢ ἄμερῆ, τὸ δὲ ὅλον, εἴ τις

θεὸς οὐκ ἔχει πάντα. εἴτε τὸ εἰκῆ, μὴ καὶ σὺ εἰκῆ.
 ἢ δὴ πάντας ἡμᾶς γῆ καλύψει. ἔπειτα καὶ αὐ-
 τὴ μεταβαλεῖ. καὶ κείνα εἰς ἀπειρομ μεταβαλεῖ.
 καὶ πάλιν ἐκείνα εἰς ἀπειρομ. τὰς γὰρ ὑδρικυμα-
 τώσεις τῶν μεταβολῶν καὶ ἀλλοιώσεων γίνονται
 μὲνός τις, καὶ τὸ τάχθ, πάντος θνητοῦ κατα-
 φρονήσει. χειμῶρους ἢ τῶν ἔλων αἰτία, πάντα
 φέρει. ὡς οὐτελῆ δὲ καὶ τὰ πολιτικὰ ταῦτα, καὶ
 ὡς οἶεται φιλοσόφως πρακτικὰ ἀνθρώπεια μυ-
 ξῶν μεσά. ἀνθρώπε, τί ποτε ποίησον, ὅνῃ ἢ φύ-
 σις ἀπαιτεῖ ὀρμησον ἐὰν διδῶται. καὶ μὴ ποδὲ
 βλέπου εἶς εἰσεται. μηδὲ τῶν Πλάτωνθ πολι-
 τησίαν ἐλπίζε, ἀλλὰ ἀρκού, εἰ τὸ βραχύτατον
 πρόεισι. καὶ τῶν αὐτῶν τῶν ἐκβασιμ, ὡς οὐ μι-
 κρόν τι εἰσὶ θρανοοῦ. δλόγμα γὰρ αὐτῶν τίς μετα-
 βάλλει; χωρὶς δὲ δλογμάτων μεταβολῆς, τί ἄλ-
 λῳ, ἢ δουλεία σενόντων, καὶ πείθεσθαι προσποι-
 ουμνίωμ. ὕπαγε νῦν καὶ Ἀλέξανδρον, καὶ Φί-
 λιππον, καὶ Δημήτριον τὸν φαληρέα μοι λέγε.
 ὄψονται εἰ εἶδον τί ἡ κοινὴ φύσις ἠθέλε, καὶ ἑαυ-
 τὸς ἐπαιδαγωγῆσαν. εἰ ἡ ἐτραγῶδῆσαν, ὅσους
 μελατακάκρικε μιμείσθ. ἀπλοῦρδσι καὶ αἰδῆμ
 τὸ φιλοσοφίας ὄργον. μή με ἀπαγε ὑδὶ σεμνο-
 τυφίαν ἀνωθῆν ὑδὶ θεωρεῖν ἀγέλας μυρίας, καὶ
 τελετάς μυρίας, καὶ πλοῦν πάντοιομ, γῆ χειμῶσι
 ἔ γαλίνας, καὶ διαφορὰς γινομνίωμ, συγγινο-
 μνίωμ.

μνίων, ἀργυρομνίων. ὑδινὸς δὲ καὶ τὸ ἕω' ἄλ-
 λων πάλαι βεβιωμένων βίον, τὸν μετὰ σεβιωθῆ
 σόμῳ, καὶ τὸν νῦν γὰρ τοῖς βαρβάροις ἔβνεσι βιό-
 μῳ. καὶ ὅσοι μὲν ἐδὲ ἔνομα σου γινώσκουσιν, ὅ-
 σοι δὲ τάχιστα ὑπλήσονται. ὅσοι δὲ ἐπαινοῦν τὸ
 ἴσως νῦν σε τάχιστα ψέξουσι. καὶ ὡς οὔτε ἡ μνή-
 μη ἀξιολογὸν γε, οὔτε ἡ δόξα, ἔτε ἄλλοτε τὸ σύμ-
 παν. ἀταξία μὲν πόδι τὰ ἀπὸ τῆς αἰτίας
 συμβαίνοντα. δικαιοσύνη δὲ γὰρ τοῖς πρῶτα τὴν ἐκ-
 σοῦ αἰτίαν γνέργουμένοις. τουτέστιν ὁρμητὴν πρῶ-
 ξις, καταλήγουσα ἐπ' αὐτὸ τὸ κοινωτικῶς πρῶ-
 ξαι, ὡς τὸ τό σοι ἢ φύσιν ὄν. πολλὰ πόδι αὐτὰ πε-
 ριελθὼν τῶν γνέργουμένων σοι δυνάσασαι, ὅλα ἐπιτῆ
 ἔπολήψῃ σου κείμηναι καὶ πολλὴν δυνάμειαν
 πόδι ποιήσεις. ἢ δὲ σε αὐτὸ τὸ ὄλον νόσμον πόδι
 εὐκφέναι τῆ γνώμη, καὶ τὸν ἴδιον αἰδῶνα πόδινο
 εἶν, καὶ τὴν τῶν ἢ μέρῳ ἐκάστου πράγματῳ
 ταχῆαν μεταβολὴν ὑπνοεῖν. ὡς βραχὺ μὲν τὸ
 ἀπὸ γνέσεως μέχρι δυνάσεως, ἀχανὲς δὲ τὸ πρὸ
 τῆ γνέσεως, ὡς καὶ τὸ μετὰ τὴν διάλυσιν ὁμοί-
 ως ἀπειρον.

Γαῦτα ὅσα ὄρα τάχιστα φθάρησεται, καὶ ὅτι
 φθειρόμενα αὐτὰ ὑδιδόντῳ τάχιστα καὶ αὐτὸ
 φθάρησονται. καὶ ὁ ἐχαστόγνητος ἀρθάνων εἰς
 ἴσον κατασῆσεται τῶν πρῶτων. τίνα τὰ ἡγεμονι-
 κα τούτων, καὶ πόδι ὅσα ἐσπουδάζουσι, καὶ δὲ

οἷα φιλοῦσι καὶ τιμῶσι. γυμνά νόμιζε τὰ ψυχά-
 ρια αὐτῶν. ὅτε δλοθοῦσι βλάβημι ψέγοντο, ἢ ὠ-
 φελῆμι δζυμνουῖτες, ὅση οἰκισι. ἢ ἀκβολὴ οὐδ' ἐν
 ἀλλόδοιμι, ἢ μεταβολὴ, τὸ τωδὲ χαίρει ἢ τῶ ὄλωμι
 φύσις, καθ' ὡ πάντα καλῶς γίνετα. δζ αἰδουθ
 ὁμοειδῶς ἐγίνετο, καὶ εἰς ἀπειρομ φιαῦθ' ἐτόρα εἶ-
 σαε. τί ὄμι λέγεις ὅτι ἐγίνετό τε πάντα ὃ καὶ πάντα
 αἰ κακῶς εἶσαε, καὶ ὅδε μία ἀφ' αὐθιάμις ἐν τοσού-
 τοις θεοῖς δζ δυρέθη ποτὲ ἢ διορθώσασα ταῦτα, ἀλ-
 λά κατὰ κέκρητ' ὁ νόσμος ἐν ἀδελφείποις κακοῖς
 σωέχεσθαι. τὸ σαπὸν τ' ἰκάνω ἔποκειμένης ὑ-
 λης, ὑδωρ, κόνις, ὁσάρια, γράσθ' ἢ πάλιμι, πῶ-
 ροιγῆς, τὰ μάρμαρα, καὶ ἔποσάθμαι, ὁ χρυσός, ὁ
 ἀργυροθ', καὶ τριχία ἢ ἐσθῆς. καὶ αἷμα ἢ πορφύ-
 ρα, καὶ τὰ ἄλλα πάντα φιαῦτα. καὶ τὸ πνδυ-
 ματικὸν δὲ, ἄλλο ποιούτομ. καὶ ἐκ τούτων εἰς
 ταῦτα μετὰβάλλομ. ἄλις τὸ ἀθλίου βίου, καὶ
 γογγυσμοῦ, καὶ πιθηκισμοῦ. τί ταρῶσθι, τί
 τούτων κακόν; τί σε δζίσησι; τὸ αἰτιον; ἴδε αὐ-
 τὸ. ἀλλ' ἢ ὑλη; ἴδε αὐτὸν. ἔξω δὲ τούτων οὐδὲν ἐ-
 σιμι. ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς ἢ δλη ποτὲ ἀπλόν-
 σεροθ' καὶ χρυσότοροθ' γημοῦ. ἴσομ τὸ ἐκατὸν ἔτε-
 σι, καὶ τὸ τρισὶ ταῦτα ἰσορῆσαι. εἰ μὲν ἢ μαρτεμ,
 ἐκεί τὸ κακόν. τάχα δ' οὐχ ἢ μαρτεμ. ἢ τοῖς ἀκ-
 μιῶς πηγῆς νοερέας πάντα ὡς ἐνὶ σώματι ὑδι-
 συμβαίνου, καὶ ὅδε τὸ μέρθ' τοῖς ἔπερ τοῖς ὄλωμι

τοιούτοις μέμφεσθαι, ἢ ἄλλοι, καὶ ἄλλο, ἢ κυ-
 κεῶν καὶ σκεδασμός. τί οὖν παράσῃ; τῷ ἡγεμο-
 νικῶ λέγεις, τέθνηκας; ἐφθαρσαι; ἔποκείνη, συ-
 ναγελάσῃ, βόσκη; ἢ τοι ἄλλο δυνάμει τοι θεοὶ ἢ θησε-
 ωσαι, δύνανται. εἰ μὴ ἔμ μὴ δυνάμει, τί δύχῃ; εἰ δὲ
 δύνανται, διατί ἔχι μάλλον δύχῃ, διδόναι αὐτοῖς,
 τὸ μήτε φοβεῖσθαι τι τούτων, μήτε ὑπεθυμῆναι
 τὸς τούτων; μήτε λυπεῖσθαι ἐπὶ τῶν τούτων
 μάλλον ἢ μή πρῆναι τῶν τούτων, ἢ ἢ πρῆναι.
 πάντως γὰρ εἰ δυνάμει συνεργῆν ἀνθρώποις,
 ἢ εἰς ταῦτα δυνάμει συνεργῆν ἀλλὰ ἴσως ἔρεις,
 ὅτι ἐπ' ἐμοὶ αὐτὰ οἱ θεοὶ ἐποίησαν. εἴτα, ἔλεεισ-
 σον χρῆσθαι τοῖς ὑπὸ σοὶ μετ' ἐλευθερίας, ἢ διαφέ-
 ρεσθαι πρὸς τὰ μὴ ὑπὸ σοὶ μετὰ δουλείας καὶ τὰ
 πεινότητι; τίς δὲ σοὶ εἶπεν, ὅτι οὐχὶ καὶ εἰς τὰ
 ἐφ' ἡμῖν οἱ θεοὶ συλλαμβάνουσιν. ἀρξαι γοῦν
 πρὸς τούτων δύχεσθαι, καὶ ὄψαι. οὐτὶ οὐ δύχετα
 πῶς κοιμηθῶ μετ' ἐκείνης. σὺ πῶς μὴ ὑπεθυμή-
 σω τὸ κοιμηθῆναι μετ' ἐκείνης. ἀλλ' οὐ, πῶς σε-
 ρηθῶ ἐκείνου; σὺ πῶς μὴ χυθῶ τὸ σερηθῆναι.
 ἀλλ' οὐ πῶς μὴ ἀρβαλλῶ τὸ τεκνίον; σὺ, πῶς μὴ
 φοβηθῶ ἀρβαλλῆν; ὅλως ὡς ἐπίτρεψον τὰς δύ-
 χας, καὶ θεῶν εἰ τι γίνεται. ὁ ἐπίκουρος λέγει,
 ὅτι γὰρ τῆ ἰσῶ οὐκ ἔσται μοι αἰόμλια πρὸς τῶν
 τὸ σωματίου παθῶν. οὐδὲ πρὸς αὐτὸ εἰσιόντας
 ἰσῶ τὰ ἡναφισίμ' ἐλάλησιν. ἀλλὰ ἴα προκγύμνασιν

φυσιολογῶν διετέλουρ. ἢ πρὸς αὐτῷ τότε ὦρ,
 ὡς ἢ διάνοια συμμεταλαμβάνουσα τῷ γνῶσει
 καρικιδίῳ τοιούτων κινήσεων ἀταρακτεῖ, ἢ ἰ-
 διορ ἀγαθὸν τηρούσα, οὐδὲ τοῖς ἰατροῖς ἐμπροῦ-
 χον φύσιν καταφράττει, ὡς τι ποιούσιν. ἀλλὰ
 ὁ βίβηρε το δὴ καὶ καλῶς. ταῦτα οὐρ ἐκείνω γνῶ-
 νόσω ἐάν νοσῆς, καὶ γνῶσιν ἄλλῃ τινὶ πόσει. ἢ γνῶ-
 μὴ ἀφίσταται φιλοσοφίας γνῶσιν οἷς δήποτε τῆς
 προσπίπτουσι, μηδὲ τῶν ἰδιώτη καὶ φυσιολόγων
 συμφλυαρεῖν, πάσης ἀρέσεως κοινόν. πρὸς μό-
 νῳ τῶν νῦν πρασομελῶν εἶν, καὶ τῶν ὀργάνων δι-
 οῦ πράσιν. ὅταν πινος ἀνακχυντία προσκόπῃς,
 θυθὺς πυνθάνου σεαυτῷ. δυνάανται οὐρ γνῶσει
 κόσμῳ ἀνάκχυντοι μὴ εἶν; οὐ δυνάανται. μὴ οὐρ
 ἀπαίτει ἢ ἀδυνάατορ. εἰς γὰρ καὶ οὐτῶν ἐσίμ ἐ-
 κείνω τῶν ἀνακχύντων, οὐς ἀνάγκη γνῶσει κόσ-
 μῳ εἶν. ἢ δὲ αὐτῶν καὶ ὑδῖτοι πανούργου, καὶ ὑπῖ-
 τοι ἀπίσου, καὶ παντὸς τοῦ οἰοῦν ἁμαρτανόν-
 τῶν, ἐσω σοι πρόχειρον, ἅμα γὰρ τῷ ὑπομνηθῆ
 ναὶ ὅτι ἢ γνῶσι τῶν τοιούτων ἀδυνάατορ ὅτι μὴ
 ὑπάρχειν, ὅτι μὴ ἐσερῶν ἐση πρὸς αὐτὴ καθῆναι. δὴ
 χρῆσορ δὲ καὶ κείνο θυθὺς γνῶσιν, τίνα ἔδωκεν ἢ
 φύσις τῶν ἀνθρώπων ἀρετῶν πρὸς αὐτῶν ἢ ἁμάρ-
 τημα. ἔδωκε γὰρ, ὡς ἀντιφάρμακον, πρὸς μὴ
 ἢ ἀγνώμονα τὴν πραότητα. πρὸς δὲ ἄλλον,
 ἀλλῶ τινὰ δυνάαμι, ὅλως δὲ ἐξεσίσοι μεταδι-
 δασκειν

δ' αὖτε κερταίω πεπλανημένον. πᾶς δὲ ὁ ἁμαρτανῶν, ἀφ' ἁμαρτανῶν τὸ προκείμενον, καὶ πεπλανηται. τί δὲ καὶ βέβλαψαι; εὐρήσεις γὰρ μηδ' ἕνα τούτων πρὸς οὐς πρὸξωμή, πεποιηηότα τί τοιῶτον, ἔξ οὗ ἢ διάνοιά σου χείρων ἐμελεγγυήσεαι. ἔξ δὲ κακῶν σου καὶ τὸ βλαβερόν, γὰρ ταῦτα πᾶσα σαρκὶ καὶ ἰσχύει. τί δὲ καὶ κακῶν ἢ ξυγόντων γέγονεν, εἰ ὁ ἀπαιδιστοῦ τὰ τ' ἀπαιδιστοῦ πράσσει. ὄρα μὴ σαυτῶν μάλ' ἐγκαλεῖς ὀφείλεις, ὅτι ἔπρὸς δόκην ἴσως, ἴσως ἁμαρτήσεαι. σὺ μὲν γὰρ καὶ ἀφορμὰς ἐκ τ' λόγου εἶχες πρὸς τὸ γνῶναι θῆναι ὅτι εἰκὸς ἔστι ἴσως ἁμαρτήσεαι. καὶ ὁμοιωθῆναι θόμῳ θαυμάζεις εἰ ἠμάρτηκε. μάλιστα δὲ ὅταν ὡς ἀπίστω, ἢ ἀχαρίστω μέμφῃ, εἰς ἑαυτὸν ἰδίω φου. προδήλως γὰρ σὸν τὸ ἁμάρτημα, εἴτε πρὸς τὸ πιαύτω τὴν διάθεσιν ἔχοντα ἐπίσδυσας ὅτι τὴν πίσιν φυλάξει, εἴτε τὴν χάριν διδούς, μὴ καταληκτικῶς ἔδωκας, μηδὲ ὡς εἰς αὐτὸν ἰσθῆς πράξεως ὁμοιωθῆναι πάντα τ' κερταίω. τί γὰρ πλέον θέλεις εἰς ποιήσας ἀνθρώπων; οὐκ ἀρκεῖ σοι; ἢ τὴν φύσιν τὴν σὴν τί ἐπραξας, τούτου μισθὸν ζητεῖς. ὡς εἰ ὁ ὀφθαλμὸς ἀμβλῶν ἀπῆται, ὅτι βλέπει ἢ οἱ πόδες, ὅτι βαδίζουσι. ὡς περὶ γὰρ ταῦτα πρὸς τὸ δέ τι γέγονεν, ἀπὸρ ἢ τὴν ἰδίαν κατασκδύλω γνῶντα ἀπέχει τοῖς ἰδίω, οὕτως καὶ ὁ ἀνθρώπος ὁμοιωθῆναι

πεφυκώς, ὅπόταν τι ὑεργετιῶν, ἢ ἄλλως εἰς τὰ
μέλα, σωεργηλικὸν πράξει, πεποίκκε πρὸς ὀκα-
τεσκύασαι, καὶ ἔχει ἑαυτοῖ.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ-
τοκράτορος τῷ εἰς ἑαυτὸν
Βιβλίον ι.

ΣΗ ποτε ἄρ' ὦ ψυχὴ, ἀγαθὴ, καὶ
ἀπλὴ, καὶ μίση, καὶ γυμνὴ, φανερω-
τέρᾳ τοῖ ποικειμῶν σου σώμα-
τῷ; γούση ποτε ἄρα τὴ φιληλι-
κῆς ἢ σερητικῆς διαθέσεως; ἔση ποτε ἄρα πλή-
ρης καὶ ἀνγυδῆς, καὶ οὐδ' γν' ἠδὲ ποδοῦσα οὐδὲ
ἠδὲ θυμοῦσα οὐδ' ἰγνός, οὔτε ἐμφύχο οὔτε ἀ-
ψύχου πρὸς ἠδονῶν ἀκλαύσεις; οὐδὲ χρόνου γν'
ἢ ἠδὲ μακρότερον ἀκλαύσεις; οὐδὲ τόπου, ἢ χώ-
ρας, ἢ ἀέρων ὑκαίρας· οὐδὲ ἀνθρώπων ὑκαίρας
σίας. ἀλλὰ ἀρεκιδήση τῆ πρῶσης κατασάσει, ἢ
ἠδὲ ἢ τοῖς πρῶσι πᾶσι, καὶ συμπείσεις σεαυ-
τῷ, ὅτι πάντα σοι πάρεςι· πάντα σοι οὐ ἔχει.
καὶ πρᾶ τῶν θεῶν πάρεςι. καὶ οὐ ἔξει ὅσα φίλον
αὐτοῖς, καὶ ὅσα μέλλουσι δῶσειν ἠδὲ σωτηρία τοῖ
τελείου ζώου. τοῖ ἀγαθῶ, καὶ δεκαίου, καὶ καλῶ,
καὶ γυμνῶντῷ πάντα καὶ σωέχοντῷ, ἢ πε-
ειέχοντῷ, ἢ ποικελαμβανοντῷ, διαλυόμενα εἰς
γυμνῶν

γυγνέσιμ' ἐτόρωμ ὁμοίωμ, ἔση ποτὲ ἄρα βιαύτη,
 οἷα θεοῖς τε καὶ ἀνθρώποις οὐτῶ συμπολιτὸν εἶ-
 ναι, ὡς μήτε μέμφεσθαι αὐτοῖς, μήτε καταγι-
 νώσκειν ἔπ' αὐτῶν; πρῶτα τήρει τί σου ἢ φύσις ὕψι
 ζητεῖ, ὡς ἔπ' φύσεως μόνον διοικουμένου. εἶτα
 ποίει αὐτὸ καὶ προσίεσο, εἰ μὴ χεῖρον μέλλει δια-
 τίθεσθαι σου ἢ ὡς ζώου φύσις. ἐξῆς δὲ πρῶτα τηρη-
 τέον, τί ὕψι ζητεῖ σου ἢ ὡς ζῶον φύσις. καὶ πᾶν ἔστω
 πρῶτα ληπτόν, εἰ μὴ χεῖρον μέλλει διατίθεσθαι, ἢ ὡς ζῶον
 λογικοῦ φύσις. εἴσι δὲ τὸ λογικὸν θυθύνει καὶ πο-
 λιτικόν. τούτοις δὲ κενόσι χρώμεθα μηδὲν ποθεῖν
 ἐργάζου, πᾶν τὸ συμβαῖνον, ἢ τοιῶτως συμβαί-
 νει, ὡς πέφυκας αὐτὸ φέρει, ἢ ὡς οὐ πέφυκας
 αὐτὸ φέρει. εἰ μὲν οὖν συμβαίνῃ σοι ὡς πέφυκας
 φέρει, μὴ δυναχέριαινε· ἀλλ' ὡς πέφυκας φέρει. εἰ
 ἢ ὡς μὴ πέφυκας φέρει, μὴ δυναχέριαινε, φθαρή-
 σετα γὰρ σε ἀπαναλώσασα. μέμνησο μὲν τοῖς οἷοι
 πέφυκας φέρει πᾶν, ποθεῖ οὖν ὑπὸ τῆς ἔπιπλοκῆς
 εἰς τῆς σῆς φορητῆρ καὶ ἀνεκτῆρ αὐτὸ ποιῆσαι, καὶ
 φαντασίαν τῷ συμφέρει ἢ καθήκει σεαυτῷ
 εἶπ' ποιῆμ. εἰ μὲν σφάλλεται διδασκείν ἐν-
 μενώς, καὶ τὸ πρῶτον μὲν δεικνύναι. εἰ δὲ ἀδύ-
 νατῆς σεαυτὸν ἀτιμᾶσθαι, ἢ μηδὲ σεαυτὸν ὅτι
 αὐτοῖς συμβαίνει, τῷτό σοι εἰς αἰῶνα πλεκα-
 τεσκαυάζετο. καὶ ἢ ὑπὸ πλοκῆ τῶν αἰτίων σωέ-
 κλωθε, τῶν τε σὺν ἔπιπλοκῆ εἰς αἰδίου, καὶ τῶν

τούτου σύμβασιμ' εἴτε ἄλλοι, εἴτε φύσεις, πρῶ-
 τον κείδω ὅτι μέρεθ' εἰμι τοῦ ὅλου ὑπὸ φύσεως
 διοικουμένου. ἔπειτα, ὅτι ἔχω πως οἰκείως πρὸς
 τὰ ὁμογενῆ μέρη. τούτων γὰρ μεμνημένθ', καθόλου
 μὲν μέρεθ' εἰμι, οὐδὲν δυναρεσθήσω τῶν ἐκ τοῦ ὅ-
 λου ἀκρνεομένων. οὐδὲν γὰρ βλαβερόν τῷ μέ-
 ρει, ὃ τῷ ὅλῳ συμφέρει. οὐ γὰρ ἔχει τι τὸ ὅλον, ὃ
 μὴ συμφέρει αὐτῷ, πασῶν μὲν φύσεων κοινόν
 ἔχουσῶν ἴσῳ. ἢ δὲ τοῦ κόσμου πρῶσιληφύιας,
 τὸ μὴδὲ ὑπότινθ' ἐξωθῆναι αἰτίας ἀναγκάζεσθαι
 βλαβερόν τι αὐτῆ γυναικῶν. καὶ μὴ δὲ τὸ μεμνη-
 θῆναι ὅτι μέρεθ' εἰμι ὅλου τοῦ τοιοῦτου, δυναρεσθήσω
 αὐτὶ τῷ ἀκρβαίνοντι. καθόσον δὲ ἔχω πως οἰ-
 κείως πρὸς τὰ ὁμογενῆ μέρη, οὐδὲν πράξω ἀκοι-
 νῶντων. μάλλον δὲ σοχάσομαι τῶν ὁμογενῶν, καὶ
 πρὸς τὸ κοινῆ συμφέρον πᾶσαν ὁρμῶν ἐμαυτῶν
 ἀξω, καὶ ἀκρ τῶν ἀντικειμένων ἀπάξω. τούτων δὲ οὕτω
 πρῶσινομένων, ἀνάγκη τὸν βίον εὐρεῖν. ὡς αὖ
 καὶ πολίτου βίον εὐρεῖν ὑπὸ νοήσεως πρῶσιόνθ'
 εἰς πράξεων τοῖς πολίταις λυσιτελῶν, καὶ ὅπρ
 αὐτῆ πόλις ἀκρνεμένη, ἴσῳ ἀσπασομένου. τοῖς μέρε-
 σι τοῦ ὅλου, ὅσα φημὶ πρῶσιέχεται ὑπὸ τοῦ κόσμου,
 ἀνάγκη φθείρεσθαι. λεγέσθαι δὲ ἴσῳ σημαίνει καὶ
 τὸ ἀλλοιοῦσθαι. εἰ δὲ φημὶ κακόν τε, καὶ ἀναγκ-
 αῖόν ὅτι ἴσῳ αὐτοῖς, οὐκ αὖ τοῦ ὅλου καλῶς διεξά-
 γοιτο, τῶν μερῶν εἰς ἀλλοτριώσιν ὄντων, καὶ πρὸς

τὸ φθείρειται ἀφ' ὅπως κατεσκευασμένων. πό-
 τερον γὰρ ἐπεχείρησεν ἢ φύσις αὐτὴ τὰ ἐαυτῆ μέ-
 ρη κακοῦ, καὶ πόδι πῶλικὰ τῷ κακῷ, καὶ ὅτι αὐτὴ
 γὰρ ἐμπῶτα εἰς τὸ κακοῦ ποιεῖν, ἢ ἐλαθεῖν αὐ-
 τῷ τὸ ἀδ' ἐλνα γηρόμνη; ἀμφοτέρω γὰρ ἀπίθε-
 να. εἰ δὲ τις καὶ ἀφέμνηθ' ἐλ φύσεως, καὶ τὸ πε-
 φυκέναι ταῦτα ὅτι γοῖο, καὶ ὡς γελοῖον. ἅμα
 μὲν φᾶναι πεφυκέναι τὰ μέρη τ' ὅλου μεταβάλλ-
 λειν. ἅμα δὲ ὡς ἐπίβλην τῷ πᾶσι φύσιν συμβαί-
 νοντι θαυμαζοῦν, ἢ διυχεραίνειν. ἄλλως τε καὶ ἐλ
 ἀελύσεως εἰς ταῦτα γινομένης, ὅτι ὡς ἐκαστὸν
 σωίσταται. ἢ τὸ γὰρ σκεδασμὸς σοιχείων, ὅτι ὡς
 σωεκρίθη, ἢ τροπικῶ, τὸ μὲν σερεμνίου εἰς τὸ γεῶ-
 δεσ. τὸ δὲ τῶν θυμάλιου, εἰς τὸ ἀερώδες. ὡς εἰ
 ταῦτα ἀναληφθῆναι εἰς τὸν τὸ ὅλου λόγον. εἴτε
 καὶ πῶριον ἐκπυρομνίου, εἴτε αἰδίους ἀμοι-
 βαῖς ἀνεουμνίου, καὶ τὸ σερεμνιον δὲ, καὶ τὸ
 τῶν θυμάλιου μὴ φαντάζου τὸ ἀκ' ἐλ γηέσεως.
 τῶν γὰρ ὅτι ἐχθές, καὶ τρίτω ἡμέραν, ἐκ τῶν σι-
 τίων καὶ ἐλιουμνίου ἀερεθ' τὴν ἐπιρροὴν ἐλα-
 βειν. ὅτι οὐκ ὅτι ἐλαβε, μετὰβάλλει, οὐχ ὅτι ἡμέτηρ
 ἔτεκεν. ἔσθου δὲ ὅτι ἐκείνο σελίαν προσπλέ-
 κει τῶν ἰδίως ποιῶ. οὐδὲν ὅτι οἶμαι πρὸς τὸ νῦν
 λεγόμενον. ὀνόματα θέμενθ' σαυτῷ ταῦτα, ἀγα-
 θός, αἰδέμων, ἀληθής, ἐμφρῶν, σύμφρῶν, ὑπερ-
 φρῶν, πρόσχε μήποτε μετονομάζει, καὶ ἀκλῆ

εἰς ταῦτα τὰ ὀνόματα. ἢ ταχέως ἐπαύει ἐπ' αὐ-
 τὰ. μέμνησο δὲ, ὅτι τὸ μὲν ἔμφρομ, ἐβούλετό σοι
 σημαίνει τὴν ἐφ' ἑκασταδραληπτικῶν ἐπίστασιν,
 καὶ τὸ ἀπὸ συνθύμητον. τὸ δὲ σύμφρομ, τὴν ἐκού-
 σιον ἀπὸ δεξιῶν τῶν ὑπὸ τῆς κρινῆς φύσεως ἀκνε-
 μαμένων. τὸ δὲ ὑπέρφρομ, τὴν ὑπέρτασιν τῶν
 φρονούντων μορίσ ὑπὲρ λείαν ἢ τραχῆαν κίνησιν
 τῆς σαρκῆς, ἢ τὸ δοξάειον, καὶ τὸ μὲν θάνατον ἢ ὄρα-
 τισαῦτα. εἰ μὲν οὖν δὲ αἱ εἰς σεαυτὸν γν' τ' οἷς τοῖς ὀ-
 νόμασι, μὴ γλιχόμεθα τ' ὑπ' ἄλλων ἢ ταῦτα
 ὀνομάζεσθαι, ἐση' ἐτόρθε. ἢ εἰς βίον εἰσελεύσῃ ἔτε-
 ρον. τὸ γὰρ ἐπιτοῖστον εἶν' οἷομαι μέχρι νῦν γέγονας,
 ἢ γν' βίω τοῖστω ἀπαρτάσεσθαι ἢ μολύνεσθαι, λίαν
 ὄσιν ἀνασθῆναι ἢ φιλοψύχον, ἢ ὁμοῖσ τοῖς ἡμιβρώ-
 τοις θειομάχοις. οἱ Ἰνδοῦ μεσοῖ τραυμάτων ἢ λύ-
 θρον, πῶς ἀναλῶσιν ὁμῶς εἰς τὴν αὔριον φυλαχθῆ-
 ναι, πῶς ἀβληθσόμενοι τοῖστω, τοῖς αὐτοῖς ὄνυξι
 ἢ δὴ γμασιν. ἐμβίβασον οὖν σεαυτὸν, εἰς τὰ ὀλί-
 γα ταῦτα ὀνόματα. καὶ μὲν ἐπ' αὐτὸ μάλιστα δὴ
 νη μὲν ὡσπερ εἰς μακάρων Ἰνὰς νησος μετῴκισ-
 μένοισ. εἰ μὲν ἢ αἰσθῆ ὅτι ἐκπίπτῃς, ἢ ὅτι πῶς κρατῆς,
 ἀπιθι θαρρῶν εἰς γωνίαν Ἰνὰ, ὅπου κρατῆσθαι. ἢ ἢ
 παντάπασιν ἐξίθι τ' βίον. μὴ ὑργιζόμενος, ἀλλὰ
 ἀπλῶς ἢ ἐλευθέρως, ἢ αἰσθῆμόνως. γν' γε ὅσοι μόν-
 νοι πρῶτα γν' τῶ βίω, τ' ὅστω ἀζελθῆναι πρὸς μέ-
 τοι τ' μεμνήσθαι τ' ὀνομάτων, μεγάλως συληθήσε-
 ται

τοῖ σοι, ἢ μεμνήσθαι θεῶν ἢ ὅτι πρὸς ἃ κολακδιέ
 θαι ἔθι θέλωσι. ἀλλὰ ἔξομοι ἔσθ' ἑαυτοῖς τὰ λο-
 γικὰ πάντα. καὶ εἶν, τὴν μὲν συγκλίω τὰ συγκῆς
 ποιῶσαμ· ἢ μ δὲ κύναι, τὰ κύνος. τὴν δὲ μελίαν, τὰ
 μελίανος. ἢ δὲ ἀνθρώπων, τὰ ἀνθρώπων μίμος
 πτόλεμος, πτόια, νάρκα, δολεία, καθ' ἡμέραν ἀρε
 λείψεται ἡ τὰ ἱερά ἐκείνα δόγματα, ὅπου ἡ φύ
 σιολογῆς φαντάζη ἢ πρᾶξις. δεῖ ἢ πᾶν
 ἔτω βλέπειν ἢ πράσσειν, ὡς ἢ ἢ πρὸς ἀληθινὸν
 ἄμαστωτελείῃ, ἢ ἄμα τὸ θεωρητικὸν γένηται.
 καὶ τὸ ἐκ τ' πρὸς ἐκείνων ὑποστήμης αὐτὰ διδοσώ
 ζεῖται. λαμβάνω, ἔχικρυπτόμεν. πότε γὰρ ἀπλότη
 τῶ ἀκλαύσει. πότε δὲ σεμνότητι. πότε ἢ τ'
 ἐφ' ἐκείνων γνώσεως, τί τέστιν κατ' ἑστίαν ἢ τί
 ναχώρῃ ἔχει γὰρ τῷ κόσμῳ, ἢ ὑπὸ πόσον πᾶν φυ-
 κῆν ὑφίσταται ἢ ἐκ τίνων συγκέκεται. ἢ τίσι δυνά
 ται ὑπάρχειν. ἢ τίνων δυνάμει αὐτὸ διδόναι τε
 ἢ ἀφαιρεῖται. ἀρχὴν μὴ ἀνθρώπων, μεγαφρο-
 νεί. ἀλλῶ ἢ λαγίδι, ἀλλῶ ἢ ὑποχῆ ἀφύλω. ἀλ
 λῶ ἢ συνίδια. ἀλλῶ ἢ ἀρκίος. ἄλλος σαρκάτας.
 ἔτοι γὰρ ἔλθῃ; εἰάν τὰ δόγματα ἔξετάζης, πῶς
 εἰς ἀλλήλα πάντα μεταβάλλει, θεωρητικῶν μέ-
 θοδον κτῆσαι. καὶ διικνεκῶς πρόσεχε, καὶ συγ-
 γυμνάσθῃ πρὸς ἑαυτὸν ἢ μέρῳ. οὐδὲν γὰρ οὐ-
 τως μεγαλοφροσύνης ποιητικόν. ἔξεδύσατο
 τὸ σῶμα. καὶ γινώσκῃ, ὅτι ὅσον οὐδέπω πάν-
 τα ταῦτα κεφαλὴ πᾶσι τὸν ἀνθρώπων.

θεός, ἀνῆκεν ὀλομέαυτ', δικαιοσύνη μῆϊς τὰ ὑφ'
 ἑαυτοῦ ἐργούμενα. γν' δ' εἰ τοῖς ἄλλοις συμβαί-
 νουσι, πῆ τῶ ὅλων φύσει. τί δ' ἐρεῖ τις ἢ ὑπολή-
 ψεται πρὸς αὐτὸν, ἢ πράξει κατ' αὐτὸν, οὐδ' εἰς
 νοῦν βάλλεται. διὸ τοῖς ἀρκούμενος αὐτός,
 δικαιοπραγῆν τὸν νοῦν πρᾶσόμεθ', ἢ φιλεῖν τὸ
 νοῦν ἀρνεμόμενον ἑαυτῶ. ἀχολίας δ' ἐπάσας καὶ
 αἰσχύνας ἀφῆκεν. καὶ οὐδ' ἐν ἄλλο βουλευεται, ἢ θυ-
 θείαν πρᾶξιν εἶναι τοῦ νόμου. καὶ θυθείαν πε-
 ραίνοντα ἐπεθεῖ τῷ θεῷ. τίς ὑπονοίας χρεία, πα-
 ρουσιόπῃν τί δὲ πράχθῃναι. ἰαὶ μὴ σωροῦς
 θυμῶς, ἀμετασρεπῆ ταύτη χωρεῖν. εἰ μὴ
 σωροῦς, ἐπέχει, καὶ συμβούλοις τοῖς ἀείστοις
 χρῆσθαι. εἰ δ' ἐτόρα ἴνα πρὸς ταῦτα ἀντιβαί-
 νῃ, προίεναι καὶ τὰς πρῶτας ἀφορμὰς λελογισ-
 μέως, ἐχόμεθ' τοῦ φαινομένου δικαίου. ἀφῆκεν
 γὰρ κατατυγχάνειν τούτου. ἐπεὶ τοῖς ἢ γὰρ ἀπό-
 πῃσι ἀπὸ τούτου. ἐσω, χολαῖόν τε καὶ ἀμαδυκί-
 νητόν ἐστι, καὶ φαιδρόν ἄμα, καὶ σιωπῆτος ὁ τῶ
 λόγῳ κατὰ πᾶν ἐπόμεθ'. πυνθάνεσθαι ἑαυτῶ,
 θυθὺς δὲ ὑπνοῦ γινόμενον μή τι. διοίσει σοι, εἰ-
 ἀν ὑπὸ ἄλλου γένηται τὰ δίκαια καὶ καλῶς ἔ-
 χοντα; οὐ διοίσει. μήτε ὑπὸ λήθησιν, ὅτι οὕτοι οἱ
 γν' τοῖς πρὸς ἄλλων ἐπαίνοις καὶ ψόγοις φρενατό-
 μενοι. τοιοῦτοι μὴ ὑπὸ κλίνης εἰσι, τοιοῦτοι δὲ
 ὑπὸ τῆς τραπέζης, οἷα δὲ ποιῶσιν, οἷα δὲ φθυσ-
 σιν,

σιμ, οἷα δὲ διώκουσιμ, οἷα δὲ κλέπτουσιμ, οἷα
 δὲ ἀρπάζουσιμ, οὐ χερσικὰ ποσιμ, ἀλλὰ τῶ ἁ-
 μιωτάτῳ ἑαυτῷ μέρει, ὡ γίνετῃ ὅταν θέλη, πῖσις,
 αἰδῶς, ἀλήθεια, νόμος, ἀγαθὸς διαίμων. τῆ πάντα
 διδουσιμ καὶ ἀκλαμβανουσιμ φυσει, ὅπως πα-
 ρουμένῳ καὶ αἰδιύμων λέγει. διὸς ὁ θέλεις. ἀπό-
 λαβε ὁ θέλεις. λέγει δὲ ἴσῳ οὐ καταδρασινόμε-
 νῳ, ἀλλὰ πειθαρχῶν μόνον καὶ εὐνοῶν αὐτῆ. ὁ-
 λίγον ὅτι τὸ ἔσπολειπόμῳ ἴσῳ. ἴσοι ὡς γινῶσι.
 οὐδὲ γὰρ ἀφῆρει ἐκεῖ ἢ ὡς ἐαυτίς πάντα χού-
 ῳς γινῶσι τῷ κόσμῳ. ἰδέτωσαν, ἰσορροπία τῶ-
 ραμ οἱ ἄνθρωποι, ἄνθρωπον ἀληθινόν, ἢ τῆ φυσικῆ
 ζῶντα. εἰ μὴ φέρουσιμ, ἀκτείνάτωσαν. κρείττον
 γὰρ ἢ οὕτως ζῶν. μηκέθ' ὅλως πόδι τῶ οἰοῦναι εἶναι
 τὸν ἀγαθὸν ἀνδρα ἀλέγεσθαι. ἀλλὰ εἶναι τοιοῦ-
 τον τοῦ ὄλου αἰῶνῳ, καὶ τῆ ὅλης οὐσίας συνε-
 χῶς φαντασία. καὶ ὅτι πάντα τὰ ἢ τῆ μέρῳ, ὡς
 μὲν πρὸς οὐσίαν κεγχαμῖς. ὡς δὲ πρὸς χρόνον,
 τρυπανίου πόδισροφή. εἰς ἑκασον τῶν ἔσποκειμέ-
 νων ἐφισαύτα. ἡδῖνοῖμ αὐτὸ ἢ δὲ ἀλυόμενῳ. ὅ-
 γν' μεταβολῆ καὶ οἰον σήψει ἢ σκεδάσει γινόμε-
 νῳ. ἢ καθότι ἑκασον πῆφυκην ὡσπερ θνήσκου-
 οἰοί εἰσιμ, ἐδῖοντῶ, καθύδουοντῶ, ὀχδύοντῶ,
 ἀρπατῶντῶ, τὰ ἄλλα. εἶτα οἰοί ἀνδρονόμοι-
 νοι, καὶ γαυρόμνοι, ἢ χαλεπαίνοντῶ, καὶ ὅτι
 ὑπόροχῆς ἡδῖ πληθῶντῶ. πρὸ λίγῳ ἢ ἐδ' ὀλενον

πόσοις, καὶ δι' ὅια. καὶ μετ' ὀλίγον, γν' τοιούτοις
 ἔσονται. συμφέρει ἐκάσῳ, ὀφείρει ἐκάσῳ ἢ τῷ ὅ-
 λωμ φύσις. καὶ τότε συμφέρει, ὅτε ἐκείνη φέρει,
 ἔρα μὲν ὄμβρος γαῖα. ἔρα δὲ ὁ σεμνός αἰθήρ· ἔρα
 δὲ ὁ κόσμος ποιῆσαι ὅ αὐτὸ μέλλει γίνεσθαι. λέγω
 οὖν τῷ κόσμῳ ὅτι σοι συμερῶ. μήτι δ' οὕτω καὶ
 κείνο γίνεται καὶ λέγεται, ὅτι φιλεῖ ὅσο γίνεσθαι
 ἢτοι γν' ταῦτα ζῆς, καὶ ἢ δὴ εἴθικας, ἢ ἔξω ἕπα-
 γεις, καὶ ὅσο ἢ θελοῦ. ἢ ἀποθνήσκεις, καὶ ἀπελθ
 τέρησας. παρὰ δὲ ταῦτα ὀδύνη. ὅσο μὲν οὐθύμῃ.
 γν' ἀργές ἔσω αἰεὶ, τὸ ὅτι τοιοῦτο ἐκείνο ὁ ἀγρός ἔ-
 σι. καὶ πῶς πάντα ὅσα τὰ αὐτὰ γν' ἀδέ τοῖς γν'
 ἀκρω ἔσθ' ὄρει, ἢ ὑπὸ τῷ αἰγιαλῷ, ἢ ὅπου θέλεις.
 αὐτὸς γὰρ εὐρήσεις τὰ τῶν Πλάτωνος, σηκὸν γν'
 ὄρει φήσι ποδιβαλλόμενος. καὶ βάλλειν βλή-
 ματα. τί ἐσί μοι τὸ ἡγεμονικόν μου. καὶ ποιόντε
 ἐγὼ αὐτὸ ποιῶ νῦν καὶ πρὸς τίποτε αὐτῷ νῦν
 χροῖμα. μήτι κενὸν νῦν ὄστι; μήτι ἀπόλυτον καὶ ἀ-
 πεσπασμὸν κοινωνίας; μήτε προστετηκὸς καὶ ἀ-
 νακεκραμὸν ἔσθ' Ἐρκειδίῳ, ὡς ἐστὶ τῶ σωφρέπε
 ὄστι. ὁ τὸν λυεῖον φεύγων, δραπέτης. κῦριος δὲ
 ὄνομα. καὶ ὁ παρνομῶν, δραπέτης. ἅμα καὶ ὁ
 λυπόμενος ἢ ὀργιζόμενος ἢ φοβόμενος ὁ βάλει-
 τὰ ἴτι γεγονέναι, ἢ γίνεσθαι, ἢ γινέσθαι, τῶ ὑπὸ τῷ
 τὰ πάντα διοικῆντος τεταγμένων, ὅς ὄστι νόμος.
 νέμων, ὅσα ἐκάσῳ ὑπὸ βάλλει. ὁ ἔρα φοβόμενος,
 ἢ λυπόμενος, ἢ ὀργιζόμενος, δραπέτης.

Σπέρμα εἰς μήτραν ἀφείσ' ἀπεχώρησθε, ἢ λοι-
 πὸν ἄλλη αἰτία πρῶτα λαβῶσα, ἐργάζεται, καὶ ἀπὸ
 τελείβρεφθ'. ὅζ' οἶον, οἶον. πάλιν τροφίω δὴ φέ-
 ρουγθ' ἀφῆκε, καὶ λοιπὸν ἄλλη αἰτία πρῶτα λαβῶ-
 σα αἰδοσιμ, καὶ ὀρμῶν, καὶ τὸ ὅλον ζωῶν καὶ ρώ-
 μῶν, καὶ ἄλλα ὅσα καὶ οἷα ποιεῖ. ταῦτα οὐμτὰ γνῶ-
 τιαύτη ἐγκυλίψει γηρόμῶνα θεωρεῖν. καὶ τῶν
 δυνάμιμ' ὅπως ὀραῖν, ὡς καὶ τῶν βροχουσαρ. ἢ τῶν
 ἀνωφερῆ ὀρμῶν, οὐχὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἀλλ' οὐχ
 ἢ τῶν γνῶσεως. συνεχῶς ἀθινοεῖν, πῶς πάντα τοῖς
 αὐτὰ ὅποια νῦν γίνεταί, καὶ πρόωγον ἐγίνετο,
 καὶ ἀθινοεῖν γενησόμενα, καὶ ὅλα δράματα καὶ
 σκηνὰς ὁμοειδέεις, ὅσα ἐκ πάσης ἐλπίσῃς, ἢ ἐλ-
 πρεσβυτόρας ἰσοείας ἐγνώσ, πρὸ ὀμμάτων τί-
 θεῖσθαι, οἶον αὐλῶ ὀλλῶ Ἀδριανῶ, ἢ αὐλῶ ὀλλῶ
 Αντωνίνῶ, ἢ αὐλῶ ὀλλῶ Φιλίππου, Ἀλεξάνδρου.
 Κροίσου, πάντα γὰρ ἐκείνα τοιαῦτα ἢν. μόνον
 δὲ ἐτόρῶν φαντάζομαι πάντα τῶν ἐφ' ὧσιν ἴδῃν λυ-
 πῶν, ἢ διυλαρεσθῆντα, ὁμοιομτῶ θυομῶν χολοει-
 δῶν, καὶ ἀκλακτίζοντι καὶ κεκραγῶσι. ὁμοιομ ἢ ὁ
 ὀμῶσων ἐπὶ τῶν κλινιδῶν μόνῃ σιωπῆ τῶν ἐνδε-
 σιμ ἢ μῶν, καὶ ὅτι μόνον τῶν λογικῶν ζωῶν δέδοται,
 τῶν ἐκείνῶν ἐπεὶ τῶν γινομένων. τῶν ἐπεὶ τῶν φι-
 λῶν πᾶσιμ ἀναγκᾶσθαι. ἢ τῶν μέρῃ ἐφ' ἐκείνῶν
 πειθεῖσ' ἐφιστάνων, ἐρώτα σεαυτῶν, εἰ ὁ θάνατῷ δει-
 νὸν εἶναι τῶν τῶν ἐρεῶν. ὅταν προσήοπησ' ἐπίλυτος
 ἢ μαρτία θυθῆς

μεταβάς ὑπὸ λογίζου, τί πρόμοιον ἄμαρτανίεις.
 οἶον ἀργύριον ἀγαθὸν εἶναι κείνων, τὴν ἡδονὴν, ἢ
 τὸ δ' οὐδέ τιον. καὶ κατ' εἶδ' ἔσθ'. τὸ τῶ γὰρ ὑδὶ βάλλ
 λωμ ταχέως ὑδὶ λήσῃ τὴν ὀργῆς. συμπίπτονται
 τὸ ὅτι βιάζεται. τί γὰρ ποιήσῃ; ἢ εἰ δυνάσασαι, ἀ-
 φελε αὐτῶν ἢ βιαζόμενῶν. Κατ' ἕρωνα ἰδὼν, Σωκρά
 τῶν φαντάζου ἢ δυστυχίῶν, ἢ ἡμῶν. καὶ δὲ φρα
 τῶν ἰδὼν, εὐτυχίῶν, ἢ σιλουίνου φαντάζου, καὶ
 ἀλκίφρονα, ἢ οὐκαιοφόρου φαντάζου. καὶ ἔξνοφῶν
 τα ἰδὼν, κρείττωνά ἢ Σδύκρου φαντάζου. καὶ εἰς
 ἑαυτὸν ἀπιδὼν τῶν καισάρων ἕνα φαντάζου. καὶ
 ἐφ' ἑκάστου τὸ ἀνάλογον. εἶτα συμπροσπιπέτω
 σοι, ποῦ οὖν ἐκεῖνοι. οὐδ' αὖ μοῦ, ἢ ὅπου δ' ἢ. οὕτως
 γὰρ συνεχῶς θεάσῃ τὰ ἀνθρώπινα, καὶ πνὸν, καὶ
 τὸ μηδ' ἔν. μάλιστα εἰάν συμνημονδύσης, ὅτι τὸ
 ἀπαξ μεταβαλὸν οὐκέτι ἔσαι γὰρ τῶ ἀπείρω χρό
 νῶ. σὺ οὖν γὰρ τί νιν; τί δ' οὐκ ἀρκεῖ σοι τὸ βραχὺ
 ἔσθ', κοσμίως διαπερᾶσαι; οἷαν ὑλλῶ καὶ ὑπό-
 θεσιμ φεύγεις; τί γὰρ ὅτι πάντα ταῦτα ἄλλο,
 πλὴν γυμνάσματα λόγου ἑωρακότος ἀκριβῶς
 καὶ φυσιολόγως τὰ γὰρ τῶ βίω; μὲν οὖν, μέχρ' ἐ-
 ξοικειώσης σαυτῶ καὶ ταῦτα, ὡς ὁ ἔρρωμένος εὐ
 μαχῶν πάντα ἐξοικειοῖ. ὡς τὸ λαμπρὸν πῦρ, ὅτε
 αὐτὸ βάλλῃς, φλόγα ἐξ αὐτῶ καὶ αὐγλήν ποιεῖ. μη-
 δ' ἔνι ἐξέσω εἰπεῖν ἀληθῶς οὐκ οὐκ, ὅτι οὐχ
 ἀπλοῦς, ἢ ὅτι οὐκ ἀγαθός· ἀλλὰ ψευδέσθω, ὅτι
 τῶ τῶ

τούτων ἡ πόλις ἔσ' ὑπολήψεται. πάντ' ἢ ἴσθ' ἡλί-
 σοί. τίς γὰρ ὁ κωλύων ἀγαθὸν εἰνὴ ἀπλοῦς; σὺ
 μόνον κρῖνον μηκέτι ζῶν, εἰ μὴ τοιοῦτ' ἔσῃ. ἔδὲ
 γὰρ αἰρεῖ λόγ' μὴ τοιοῦτον ὄντα. τί δὲ τ' ἡδὴ
 ταύτης τ' ὑλῆς διωάμειν ἢ τ' ὑγιέσασθαι πρᾶχ-
 θῆναι, ἢ ῥηθῆναι; ὅτι γὰρ αὐτὸ ἴσθ' ἢ, ἔξεσιμαὺ τ' πρῆ-
 ξαι ἢ εἰπεῖν. καὶ μὴ προφασίζε, ὡς κωλυόμενος. ἔ-
 πρότερον πάσης ἐνὼν, πρὶν ἢ ἴσθ' πάσης. ὅτι
 οἷόν δ' ἐστὶν ἢ δ' ὑπαθῆσιν ἢ τρυφῇ, τδιτό σοι τ' ἐ-
 πι τ' ὑποβαλομένης καὶ ὑποπιπνούσης ὑλῆς
 ποιῆν τὰ οἰκῆα τῆ τδι ἀνθρώπου κατασκυθῆ.
 ἀπόλαυσιν γὰρ δεῖ ὑπολαμβάνειν, πάντ' ὅ ἔξεσι
 ἢ τ' τὴν ἰδίαν φύσιν γνῆργεῖν. πανταχοῦ δὲ ἔξε-
 σι. θεῖ μὲν οὐκ κυλίνδρω, οὐ πανταχοῦ δίδιοται
 φέρεσθαι τὴν ἰδίαν κίνησιν. οὐδὲ τῷ ὑδατι, οὐδὲ
 πυρί, οὐδὲ τοῖς ἄλλοις ὅσα ὑπὸ φύσεως ἢ ψυχῆς
 ἀλόγου διοικῆται. τὰ γὰρ δειργοντα καὶ γνῆσά-
 μνα πολλά. νοῦς δὲ καὶ λόγ' δεῖα πάντ' τδι
 αὐτὴν πῆνοντ', οὕτως πορδύεσθ' δυνάται, ὡς
 πέφυκε, καὶ ὡς θέλει. ταύτ' ἡ τὴν ῥασώνῃα πρὸ
 ὀμμάτων ἡθέμεντ' καθ' ἡν γνῆχθῆσεται ὁ λόγος
 δεῖα πάντων. ὡς πῦρ ἄνω, ὡς λίθ' ἑκάτω, ὡς κύ-
 λινδρωτ' ἢ τ' πρᾶνοῦς, μηκέτι μηδὲν ἡδὴ ζῆται. τὰ
 γὰρ λοιπὰ ἐγνόματα, ἢ τδι τδι σωματικοῦ ἔστι τ' ἢ
 νεκροῦ, ἢ χωρὶς ὑπολήψεως, καὶ τ' αὐτὸ τδι λό-
 γου γνῆσῆσως, οὐ θράνει, οὐδὲ ποιῆει κακόν, οὐδ' ο

Ζούμ· ἐπεὶ τοι καὶ ὁ πάγχωμ αὐτῶ, κακὸς αὐτῶ δούλος
 ἐγγύεθ. ὡπ γούμ τῶν ἄλλωμ κατασκύασμάτωμ
 πάντωμ, ὅτι αὐτῶ κακὸν τινι αὐτῶ συμβῆ, πρὸ αὐτῶ
 το χεῖρον γίνεται αὐτῶ τῶ πάγχωμ· γνῶταῦτα δὲ εἰ
 δεῖ εἰπεῖν, καὶ κρείττωμ γίνεται ὁ ἀνδρωπῶ, καὶ
 ἐπαινετῶτῶ, ὕρθως χρώμηντῶ τῶις πρὸσπι-
 πῆσσιμ. ὅλωσ ἡ μέμνησο, ὅτι τὸμ φύσει πλίττω,
 ὁ δὲ γνῶ βλάπῆι, ὁ πόλιμ ὁ βλάπῆι. οὐδ' ἐγε πόλιμ
 βλάπῆι, ὁ νόμομ ὁ βλάπῆι· τῶτωμ δὲ τῶν καλο-
 μῶνωμ ἀκλήρημάτωμ οὐδὲ γνῶ βλάπῆι νόμομ. ὅτι
 νυμ νόμομ ὁ βλάπῆι, ὅτε πόλιμ, οὐτε πολίττω.
 ἔθῶ δεδληγμῶνω ἔτω τῶν ἀληθῶμ δλογμῶτωμ, ἀρ-
 κεί καὶ ἡ τῶ βραχύτατωμ, καὶ γνῶ μέσω κείμῶν εἰς ἔτω
 μνησιμ ἀλυπίας καὶ ἀφοβίας. ὅϊομ, φύλλα τὰ
 μὲν τῶ ἀνεμῶ χαμάδις χεῖ. ὡσ ἀνδρῶμ γημεῖ.
 φυλλάριομ δὲ καὶ τὰ τεκνία σου. φυλλάρια δὲ καὶ
 ταῦτα τὰ ὑδιβοῶντα ἀξιοπίσως, καὶ ὑδιφκμῶν
 τα· ἢ ἐκ τῶν γνῶντίωμ καταρῶμνα, ἢ ὕσυχῆ ψέ-
 γοντα, καὶ χλυσάζοντα. φυλλάρια δὲ ὁμοίως, καὶ
 τὰ δεδεξόμενα τῶν ὑσεροφημῶμ. πάντα γνῶταῦ
 τα ἔαρῶ ὡπ γίνεται ὡρῆ. εἶτα ἀνεμῶ καταβέ-
 βληκῶν ἐπειθ' ἢ ὕλη ἔτορα ἀντί τῶτωμ φύει. τῶ
 ἡ ὀλιγοχρόνιομ κοινὸμ πάνσιμ· ἀλλὰ σὺ πάντα ὡσ
 αἰώνια ἐσόμενα φύγεις, καὶ διώκεις, μικρὸμ καὶ
 καταμύσεις. τῶμ δὲ δὲ γνεγκόντα σε ἢ δλη, ἀλλῶ
 θρηνήσει. ὅ ὕγιαίνοντα ὀφθαλμὸμ, πάντα ὄραῦ
 δεῖ

Δεῖ τὰ ὄρατά, καὶ μὴ λέγειν τὰ χλωρὰ θέλω. ἴσως
 γὰρ ὀφθαλμιῶντός ἐστι. καὶ πῶς ὑγιαίνουσα ἀκο-
 λῶ, καὶ ὄσφρησις, εἰς πάντα δεῖ τὰ ἀκουσὰ καὶ
 ὄσφραντὰ, ἐτοίμῳ εἶν. καὶ τὸν ὑγιαίνοντα σῶμα
 χορ πρὸς πάντα τρῶφιμα ὁμοίως ἔχειν. ὡς μύ-
 λῳ πρὸς πάντα ὄρα ἀλέσουσα κρατεσκόβιασαι.
 καὶ τοίνυν πῶς ὑγιαίνουσα διάνοιαν, πρὸς παν-
 τα δεῖ τὰ συμβαίνοντα ἐτοίμῳ εἶν. ἢ δὲ λέγε-
 ται τὰ τεκνία σωζέσθω. καὶ πάντα δεῖ ὅ, τί αὐτὸν πρῶ-
 ξω ἐπαινεῖτωσα, ὀφθαλμός ἐστι τὰ χλωρὰ ζητῶν.
 ἢ ὀδόντος τὰ ἀπαλά. οὐδέ τις ὄσφρησις οὕτως ὄσφρησις
 μεθ' ὃ ἀκθνήσκοντι οὐ πρὸς ἄξονταί τινος ἀσπασ-
 ζόμενοι τὸ συμβαίνον κακῶν. ἀσπασθῆναι καὶ σο-
 φὸς ἴσως, μὴ τὸ πανύστατον ἔσαι τις ὀφθαλμὸν αὐτὸν λέ-
 γων, ἀναπνέσσω μὲν ποτε ἀπὸ τῶν τῶν παι-
 διαγωγῶν. χαλεπὸς μὲν οὐδὲν ἡμῶν ἴσως. ἀλλὰ
 ἢ ἀσπασθῆναι ὅτι ἡσυχῆ καὶ ταυγινώσκει ἡμῶν. ταῦτα
 μὴ ἔμῳ ἴσως ἀσπασθῆναι. ἐφ' ἡμῶν ἢ πόσα ἀλλὰ
 δεῖ ἀπολύτως ὁ ἀπαλακτιῶν ἡμῶν. τὸ ἔμῳ γνῶσι-
 σεις ἀκθνήσκων, καὶ δυσκολώτερον ἄξιον ἴσως, λο-
 γιζόμεθα, ἐκ τοῦτου βίου ἀπέρχομαι, γνῶσθαι αὐ-
 τοὶ οἱ κοινῶν, ἴσως ἴσως τὰ τοσαῦτα ἡγωνισά-
 μῳ, ἢ ἡξάμῳ, ἐφρονέτωσα, αὐτοὶ ἐκείνοι ἐθέλοσιν
 ἴσως ἴσως, ἀλλὰ τινὰ τυχὸν ἐκ τῶν τῶν ἴσως ἐλπί-
 ζοῦσιν. τί αὐτὸν ἴσως ἀντέχει τὸ ἴσως γνῶσθαι μακροτέ-
 ρως ἴσως βίης, μὴ μὲντοι ἴσως ἴσως ἴσως ἐλατῆρ ἴσως

αὐτοῖς ἀπιθι. ἀλλὰ τὸ ἴδιον ἐθεῖτο διασώζωμ, φί-
 λῃ, καὶ δύνας, καὶ ἰλεως, καὶ μὴ πάλιν ὡς ἀκρω-
 μινῃ. ἀλλ' ὡσπερ ὑπὸ τῷ δύθανατοντῃ, δυνό-
 λως τὸ ψυχάειον ἀπὸ τοῦ σώματῃ δζειλεῖτῃ, τοῖ
 αὐτῷ καὶ τῷ ἀπὸ τῶν ἀποχώρησιμ διῆ γενέ-
 στα. καὶ γὰρ τῶν φύσις σωῆψε, καὶ σωέ-
 κεινῃ. ἀλλὰ νῦν διαλύει; διαλύομαι, ὡς ἀπὸ οἰ-
 κείωμ μὲν, ὅ μιν ἀνθελκόμινῃ, ἀλλ' ἀβιάσως.
 ἔν γὰρ καὶ ἴσῃ, τῷ ἡψί φύσιμ. ἐθισομ ὑπὸ πάντῃ
 ὡς οἰόντε τῷ πρασομίνῃ ὑπόλινῃ, ὑπὸ ζητεῖμ
 ἡψί σαυτῃ, ὅτῃ ἴσῃ, ἐπὶ τίνα φέρῃ. ἀρχῃ ὅ ἀπὸ
 σαυτῃ, καὶ σεαυτῃ πρῶτον δζειτάζε. μέμνησο ὅτι
 τὸ νόσοσασῃ δζειν ἐκείνο, τὸ γνῶσιον ἐγκεκρυμ-
 μίνῃ. ἐκείνο ῥητορεία, ἐκείνο ζωή, ἐκείνο, εἰ δειεί-
 πειμ, ἀνθρώπῃ. μηδέποτε συμπομφαντάζε
 τὸ πομφεῖμ ἢ ἀγχιῶ δειν, καὶ τὰ ὄργανία ταῦ-
 τα τὰ πομφεπλάσμινα. ὅμοια γὰρ ὅτι σκεπάρ-
 νῃ. μόνον δὲ διαφέροντα, καθότι προσφυῆ δζειμ.
 ἐπεὶ τοῖς μᾶλλον ἰσῃ ὄφελός δζει τῷ μορείωμ,
 χωεῖς τῷ κινῃσῃ καὶ ἰχῃσῃ αὐτὰ αἰτίας, ἢ τῷ
 κερκίδῃ τῷ ὑφαντῃ, καὶ τῷ καλάμῃ
 τῷ γράφοντι, καὶ τῷ μασιγίῃ
 τῷ ἠνιόχῃ.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ-

τοκράτορος τῷ εἰς ἑαυτὸν

Βιβλίον ια.

Ἰδὲ τὴν λογικῆς ψυχῆς ἑαυτῷ
 ὄρα, ἑαυτῷ δαρθροῖ, ἑαυτῷ ὅποι
 ἀνὰ βύληται ποιῆι. Τὸν καρπὸν
 ὄν φέρει, αὐτὴν καρποῦται. οὗ γὰρ
 τῷ φυτῷ καρπούς, καὶ τὸ ἀλόγον ὑπὸ τῷ ζῶον
 ἄλλοι καρποῦνται. τὸ ἰδίου τέλους τυχαίαι,
 ὅπως αὐτὸ τὸ βίου πέρασ ὑπὸ τῷ. οὐχ ὡσπερ ὑπὸ
 ὀρχήσεως καὶ ὑποκείσεως καὶ τῷ τοιούτων ἀ-
 τελῆς γίνετα ἢ ὅλη πρᾶξις ἑαυτῷ ἐγνώψῃ. ἀλλ'
 ὑπὸ τῷ αὐτὸς μέρους, καὶ ὅπου αὐτὸν καταληφθῆ,
 πληροῦ καὶ ἀποσδέεσ ἑαυτῷ τὸ προτεθῆν ποιῆι.
 ὡσεῖς εἶπῃ, ἐγὼ ἀπέχω τὰ ἑμὰ. ἐν δὲ ποδιέρχεται
 τὸν ὅλον κόσμον, καὶ τὸ ποδὶ αὐτὸν κενόν, καὶ τὸ
 σχῆμα αὐτῷ, καὶ εἰς τὸν ἀπειρίαν τὸ αἰῶν ὅσον
 τείνετα, καὶ τὸν ποδιοδικλῶ παλιγενεσίαν τῷ
 ὅλων ἐμποδισαμβάνει, καὶ πορινοῖ, καὶ θεωρεῖ.
 ὅτι οὐδὲν νεώτερον ὄψονται οἱ μεθ' ἡμᾶς, οὐδ' ἐ-
 ποριπτότερον εἶδον οἱ πρὸ ἡμῶν. ἀλλὰ τρόπον τι-
 νὰ ὅτε αἰσρακονόου τῆς, ἐὰν νοῦν ὅποσονοῦν ἔχη,
 πάντα τὰ γεγονότα, καὶ τὰ ἐσόμενα εἰώρακε κα-
 τὰ τὸ ὁμοειδές. ἰδίον δὲ λογικῆς ψυχῆς, καὶ τὸ

φιλεῖν ὡς πλησίον, καὶ ἀλήθεια, καὶ αἰδώς, καὶ ἵκε-
 σθαι ἐαυτὸν προσημαῖν, ὅπως ἴδιον καὶ νόμον ἔστωσιν ἀφ'
 οὐδενὸς διήνεγκε λόγον ὀρθός, καὶ λόγον δικαιο-
 σωμῆς ὡς τῆς ἀπὸ τῶν παῦσιν, καὶ ἐρχήσεως, καὶ παυ-
 κρατίου καταφρονήσεις, ἕαντι μὲν ἐμμελῆ
 φωνῶν καταμερίσῃς εἰς ἕκαστον τῶν φθόνων, καὶ
 καθ' ἕνα πύθη σεαυτὸν εἰς τούτου ἡγήσῃ. διαφρα-
 σίση γὰρ ἡ ἀπὸ τῆς ἐρχήσεως ἡ ἀνάλογον ποιήσας
 καθ' ἕκαστον κίνησιν ἢ χέσιν. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἡδὲ
 τῶν παυκρατίου ὅπως οὐκ χωρὶς ἀρετῆς, καὶ τῶν
 ἀπ' ἀρετῆς, μέμνησο ἡδὲ τὰ ἡμέτερον τρέχειν. καὶ
 τῆς διαίρεσιν αὐτῶν, εἰς καταφρονήσιν ἵεναι. τὸ δὲ
 αὐτὸ καὶ ἡδὲ τῶν βίου ὅλον μετὰ φερε. οἷα δὲ ἡ
 ψυχὴ ἢ ἐπιμῶν ἕαυτὴν ἡδὲ ἀκλυθῆναι δὲ ἡ τῶν σώ-
 ματων ἢ ἡδὲ σβεσθῆναι, ἢ σκεδασθῆναι, ἢ συμ-
 μείναι. τὸ δὲ ἐπιμῶν ὅσον, ἵνα ἀπὸ ἰδικῆς κείσεως
 ὀρχηται. μὴ ἡδὲ φιλιῶν πρὸς ἀταξίως οἱ χριστιανοί,
 ἀλλὰ λελογισμένως, καὶ σεμνῶς. καὶ ὡς καὶ ἄλ-
 λου πῆσαι ἀτραγῶδως. πεποίηκάτι κοινωνι-
 κῶς. ὅπως ἡδὲ φέλημα. ὅσον ἵνα αἰεὶ πρόχειρ) ἀπαν-
 τῶν καὶ μηδὲ αὐτῶν τίς σου ἢ τέχνης ἀγαθὸν
 εἶν. ὅσον δὲ πῶς καλῶς γίνετ', ἢ ἐκθεωρημάτων.
 τῶν μὲν, πόθεν τῶν ὅλου φύσεως. τῶν δὲ πόθεν τῶν
 ἰδίας τῶν ἀνθρώπου κατασκυθῆς. πρῶτον αἰτρα-
 γωδία πρὸς ἡχθῆσαν ἐπομνησικῶν τῶν συμβαι-
 νόντων. καὶ ὅτι ταῦτα οὕτως πῆφυκε γίνεσθαι.

καὶ ὅτι οἷς ὑπὲρ τῆς σκηνῆς ψυχαγωγῆσαι, τοῦτο
 μὴ ἀχθεῖτε ὑπὲρ τῆς μέζουσας σκηνῆς. ὁρᾶτε γὰρ, ὅ
 τι οὕτως δίδει ταῦτα πρὸς αἰνεῖν. καὶ ὅτι φέρου-
 σιν αὐτὰ καὶ οἱ κεκραγότες δὴ κίθαρων. καὶ λέ-
 γεται δέ τινα ὑπὸ τῶν τὰ δράματα ποιούντων
 χρησίμως. οἷον δὲ ἐκείνο μάλιστ'· εἰ δὲ ἡμελήθῃ
 ἐκ θεῶν καὶ παιδῶν ἐμῶν, ἔχει λόγον καὶ ἄλλο. καὶ
 πάλιν, τοῖς πράγμασι γὰρ οὐχὶ θυμοῦ δακρυβίον
 δείξει ὡς κέρπυρον σάχυν καὶ ὅσα τοιαῦτα.
 μετὰ δὲ τὴν τραγωδίαν ἢ ἀρχαία κωμῳδία
 πρὸς ἄλλοις, παιδιαγωγικῶς πρὸς ἄλλοις ἔχουσα. καὶ
 τῆς ἀτυφίας οὐκ ἀχθῆναι δὲ αὐτῆς τῆς εὐθυρῆμο-
 σῶς ὑπομιμνήσκουσα. πρὸς οἷον καὶ διογέ-
 νους ταυτί πρὸς ἐλάμβανε. μετὰ ταῦτα τίς ἢ μέ-
 ση κωμῳδία, καὶ λοιπὸν ἢ νέα πρὸς τίποτε πά-
 ρειληπία, ἢ κατ' ὀλίγον ὑπὲρ τὴν ἐκ μιμνήσεως
 φιλοτεχνίαν ὑπερῆρη ἐπίσησον ὅτι μὲν γὰρ λέγε-
 ται καὶ ὑπὸ τούτων ἡ ἀχθῆναι, οὐκ ἀγνοεῖται.
 ἀλλὰ ἢ ὅλη ὑπὲρ τῆς τοιαύτης ποιήσεως καὶ
 δραματουργίας, πρὸς τίνα ποτὲ σκοπὸν ἀ-
 πέβλεψε. πῶς γὰρ γινώσκεις προσπίπτει ὅτι μὴ εἶναι
 ἄλλω βίου ὑπόθεσιν εἰς τὸ φιλοσοφῆν οὕτως
 ὑπὲρ τῆς δεινότητος, ὡς ταύτῃ γὰρ ἢ νῦν ὡς τυγχά-
 νεις. καὶ δὲ τὸ προσεχὲς καὶ δὲ ἀποικίαις,

οὐ δυνάταται μὴ καὶ τὸ ὅλου φυτὸ ἀρκενὸς φθαί.
 οὕτω δὲ καὶ ἀνθρώπων, ὅτι ἀνθρώπων ἀποχι-
 θείσ ὅλης τῆ κοινωνίας ἀποπέπῃωκε. ἡλικαστορ
 μὲν οὖν ἄλλο ἀποκόπῃει, ἀνθρώπων δὲ αὐτὸς
 ἑαυτὸν τοῦ πλησίον χωρίζει, μισήσας καὶ ἀπο-
 στραφεῖς. ἀγνοεῖ δὲ ὅτι καὶ τοῦ ὅλου πολιτεύμα-
 τος ἅμα ἀποτέτμηκεν ἑαυτὸν. πλὴν ἐκείνο γε
 δῶρον τοῦ συσχεμαθίου τῷ κοινωνίαν διός. ἔ-
 ξεισι γὰρ πάλιν ἡμῖν συμφῦναι τῷ προσεχῆι, καὶ
 πάλιν τοῦ ὅλου συμπληρωθῆναι γίνεσθαι. πλεο-
 νάκεις μὲντοι γινόμεθ' ἡ τῆ τῷ τοιαύτῳ δὲ πεί-
 ρεσι, δυσγένωτορ καὶ δύσκαθαρίστατορ προ-
 χωροῦν ποιεῖ. ὅπως τε οὐχ ὅμοιοι ὁ κλάδος ὁ
 ἀπ' ἀρχῆς συμβλασῆσας, καὶ σύμπνοους συμ-
 μείνας ἔσθ' μετὰ τῷ ἀποκοπῷ αὐθις ἐγκυρτρῆ
 ὄσθ' ἔσθ'. ὅ, τί ποῖτε λέγουσι οἱ φυτουργοὶ ὁμοθαι-
 νεῖν μὲν, μὴ ὁμοδλογματεῖν δὲ. οἱ γὰρ ἀμύλοιοι προ-
 ἰόντα σοι καὶ τὸν ὀρθὸν λόγον, ὡσπερ ἀπὸ τῆ ὑγιᾶς
 πράξεως ἀποστρέψαι σε οὐ δυνήσοντα. οὕτως
 μηδὲ τῆ πρὸς αὐτὸς ὀμνείας ἐκκρετέτωσιν. ἀλ-
 λά φύλασσε ἑαυτὸν ἐπὶ ἀμφοτέρων ὁμοίως. μὴ
 μόνον ὑπὸ τῆ δυσταθοῦς κρίσεως ἢ πράξεως, ἀλ-
 λά καὶ ὑπὸ τῆ πρὸς αὐτὸς ἡλικαστορ ὑπὸ χειροῦντας. ἢ
 ἄλλως δυσχεραίνοντας πράσσειν. καὶ γὰρ τῷ
 το ἀσθγῆς, τὸ χαλεπαίνειν αὐτοῖς ὡσπερ τὸ ἀκ-
 σῆναι τῆ πράξεως, καὶ γὰρ οὐνα καταπλαγῆ-

τα ἀμφοτέρω γὰρ ἐπίσης λιποτάκτης. ὁ μὲν ὑπο-
 τρέχει, ὁ δὲ ἀλλοτριωθείς πρὸς τὴν φύσιν συγγε-
 νῆκαί φίλον. οὐκ ἐσι χείρων ὁ δὲ μία φύσις τέχνης.
 καὶ γὰρ αἱ τέχναι τὰς φύσεις μιμοῦνται εἴ ἢ τού-
 τῳ, ἢ πασῶν τῶν ἄλλων τελειωτάτη καὶ πόρην-
 πῆικωτάτη φύσις, οὐκ αὖ ἀκλείποιτο εἰ τεχνι-
 κῆς ὀυμηχανίας πᾶσαι λέγε τέχναι τῶν κρείττω-
 νων γίνεσθαι, τὰ χείρων ποιούσιν· οὐκοῦν ἢ ἢ κοινὴ
 φύσις. ἢ δὲ ἢ γίνεσθαι μὲν γένεσις δικαιοσύνης, ἀπὸ
 ἢ ταύτης αἰλοῖται ἀρεταὶ ὑφίστανται. ὁ γὰρ τῆς
 βήσετῳ τὸ δίκαιον, εἰ μὴ ἢ βίῳ διαφερώμεθα πρὸς τὰ
 μέγα, ἢ ὀυεξαπᾶτῳ ἢ προπῆωκοῖν ἢ με ταπῆω
 τικοῖ ὀυμν. εἰ οὐκ ἐρχετῳ πᾶν σε τὰ πράγματα
 ὀυμ αἰδιώξεις ὀυμ φυγαὶ βορυβῳσί σε. ἀλλὰ τῳ ὀυμ
 ἢ να αὐτῳ ἐπὶ ἐκείνα ὀυμ ἢ. τὸ γοῦν κείμα τὸ πᾶν
 αὐτῳ, ἢ συχαζέτω. καὶ κείνα μὲν αἰ τρεμοῦντα, ἢ
 οὔτε διώκων οὔτε φεύγων ὀυμ φθῆση. σφαῖρα ψυ-
 χῆς αὐτῳ διῆς, ὀυμ μῆτε ἐκτείνηται ἐπὶ ἢ, μῆτε
 ἢ σω σω τρέχη, μῆτε σωιζάνη. ἀλλὰ φωτὶ λάμ-
 πηται, ὀυμ τῳ ἀλήθειαν ὀυμ ἢ τῳ πάντων, ἢ τῳ
 γνᾶ αὐτῳ.

Καταφρονήσεις μὲν τῳ; ὀυμ εἶται. ἐγὼ ἢ ὀυμ ὀυμ,
 ἢ να μῆτε καταφρονήσεως ἀξί) πᾶσων ἢ λέγων
 εὑρίσκωμαι. μῆσῳ ὀυμ εἶται. ἀλλὰ ἐγὼ ὀυμ ἢ
 καὶ δύνους πάντι. καὶ τούτω αὐτῳ ἢ τοῖμ ὀυμ
 πᾶσων ὀυμ δᾶξαι. οὐκ ὀυμ ὀυμ, οὐδὲ ὀυμ κατῳ

πιδεικνύμεθα ὅτι ἀνέχομαι, ἀλλὰ γνησίως καὶ
 χηρῶς, οἷοι ὁ φωκίωμ ἐκείνοι, εἴ γε μὴ προσε-
 ποιῆθ'· τὰ ἔσω γὰρ δεῖ τριαῦτα εἶν^{αι}. καὶ ὑπὸ τῶν
 θεῶν βλέπεσθαι ἀνθρώπων πρὸς μηδὲν ἀγανακ-
 τικῶς διακρίμεθ'· μηδὲ δεινοπαθεῖν τι γὰρ
 σοι κακὸν εἰ αὐτὸς νῦν ποιῆι τὸ ὑδὶ τῆ φύσει σου
 οἰκείον, ὃ δέχῃ τὸ νῦν τῆ τῶ ὅλων φύσει δύκα-
 ρον, ἀνθρώποιοι τεταμένιοι πρὸς τὸ γίνεσθαι δε-
 ῖον δὴ τὸ κοινῆ συμφέρον; ἀλλήλων καταφρο-
 νῶντες, ἀλλήλοις ἀρεσκόμενοι, καὶ ἀλλήλων ὑ-
 πόβριον θέλοντες, ἀλλήλοις ὑποκλινο-
 μεθα. ὡς ἐὰν πρὸς καὶ λίβδηλοιοι λέγωμ, ἐγὼ προί-
 ρημαι ἀπλῶς σοι προσφέρεσθαι. τί ποιῆεις ἀνθρώ-
 ποιοι; ἴσθ' οὐ δεῖ προλέγειν. αὐτὸ φανήσεται· ὑδὶ
 τὸ μετώπισθαι γεγράφθαι ὀφείλει δὴ θύς ἢ φωνῆ· τοιοῦ-
 τος ἔχει δὴ θύς γνῶσις ὀμμασιμ ἔχει. ὡς τῶν ἔ-
 ρασῶν γνῶ τῶ βλέμματι, πάντα δὴ θύς γνωρίζει
 ὁ ἔρωμιοι. τοιοῦτο ὅλος δεῖ τ' ἀπλῶν καὶ ἀγαθῶν
 εἶν, οἷοι γράσωνα. ἵνα ὁ πρῶτος, ἀμα τῶ προσελ-
 θεῖμ θέλει ὃ θέλει αἰδῆται. ὑδὶ τῆ δὴ δὴ σις ἢ ἀπλό-
 τικτος σκάλημ ἔσιμ ὃ δὲ ἔσιμ αἰχίον λυκοφιλίας
 πάντων μάλιστ' ἴσθ' φθῶγε, ὁ ἀγαθός, καὶ ἀπλῶς,
 καὶ θυμῶν, γνῶσις ὀμμασιμ ἔχουσιν ταῦτα. Ἐὐλα-
 θανθ. κάλλιστ' ἢ ζῶ, δυνάμεις αὐτῆν τῆ ψυχῆ, ἐ-
 αν πρὸς τὰ ἀδιάφορα ἀδιαφορῆ, ἀδιαφορῆσει
 ἢ, εἰάν ἐκαστομαὶ τῆ θεωρῆ δὴ κρημνῶς καὶ ὀλικῶς.

κὴ μεμνημένος, ὅτι ἔδιδόν αὐτὴν ἑσώλη ψιμπὸν αὐ-
 τῆ ἡμῖν ἐμποιεῖ. ὃ δὲ ὄρχετ' ἐφ' ἡμᾶς. ἀλλὰ τὰ μὲν
 φεμὲν ἡμεῖς ἴδον μὴ, οἷσ' αὖ ποδὶ αὐτῆ κείσθ' ἡμεῖς
 τὸν κῆρ ἢ γράφοντες ἑαυτοῖς. ὃ δὲ μὴ μὴ γράφω.
 ὃ δὲ μὴ μὴ πωλάθη, ὅθεν δὲ ἀλείψαι. ὅτι ὀλίγο
 χρόνου ἔσται ἢ τοιαύτη προσοχή. καὶ λοιπὸν πε-
 παύσεται ὁ βίβλ. τί μὲν οὖν δύσκολον καλῶς ἔ-
 χειρ ταῦτα, εἰ μὴ γὰρ ἡ φύσις ἐστὶ, χαῖρε αὐτοῖς.
 καὶ ῥαδία ἔσω σοι εἰ δὲ πρὸς φύσιν, ζήτησὶ τί ὅτι
 σοι ἡ φύσις τὴν σὺ φύσιν. καὶ ἡδὲ ὅσον πωδὸν κ' ἀμ-
 ἀδοξον ἢ. πάντ' ἄρα συγγνώμη τῆ ἰδίου ἀγαθὸν
 ζητοῦν. πῶς ἐλπίθην ἐκείνου, καὶ ἐκ τίνων ἔ-
 κείνου ἑσώκει μὲν, καὶ εἰς τί μεταβάλλει. καὶ
 οἷον ἔσται μεταβάλλον, καὶ ὡς ἔδιδόν κακὸν πεί-
 σεται. καὶ πρῶτον, τίς ἢ πρὸς αὐτῶν μοιχεύεις.
 καὶ ὅτι ἀλλήλων ἕνεκον γέγονα μὲν. καὶ καθ' ἕτε-
 ρον λόγον, προσησόμεθα αὐτῶν γέγονα, ὡς
 κείσθ' ἑσώκει, ἢ ταῦτ' ἀγέλης. αὐτῶν δὲ ἐπι-
 δι. ἀπὸ τοῦ εἰ μὴ ἄτομοι, φύσις ἢ τὰ ὅλα διοικοῦ-
 σα. εἰ ὅσον, τὰ χείρονα τῶν κρείττωνων ἕνεκον. ταῦ-
 τα δὲ, ἀλλήλων. ὃ δὲ τὸν δὲ, ὅποιοί τινες εἰσι
 ἡδὲ τ' ἑσώκει, ἢ τῶν κειμένων. τὰ μὲν. μάλιστα
 δὲ, ὅσας ἀνάγκας διογμάτων κειμένων ἔχου-
 σιν. ταῦτα δὲ ταῦτα. μεθ' οἷου τύφου ποιοῦ-
 σι. τρίτον, ὅτι εἰ μὴ ὀρθῶς ταῦτα ποιοῦσιν,
 οὐ δὲ δύσχεραίνειν. εἰ δὲ οὐκ ὀρθῶς, διπλο-
 νότι ἄκρον τὸν καὶ ἀγνοῦν τὸν. πάντα γὰρ ψυχῆ

ἀκούσασθαι, ὡς περ τοῖς ἀληθοῦς, οὕτως καὶ
 τοῖς κατ' ἀξίαν ἐκάστω προσφέρεσθαι. ἀχθόντες γὰρ
 ἀκούοντες, ἀδικοὶ, καὶ ἀγνώμονες, καὶ πλεονέκτες,
 καὶ καθ' ἅμα ἁμαρτητικοὶ πόθι ὡς πλησίον. τέταρτον
 ὅτι καὶ αὐτὸς πολλὰ ἁμαρτανείας, καὶ ἄλλος τοῖς
 οὕτως εἶ. καὶ εἰ τινων δὲ ἁμαρτημάτων ἀπέχη,
 ἀλλὰ τὴν γὰρ ἕξιμ ποιητικῶν ἕξεις, εἰ καὶ δὲ αἰ
 λίκαν, ἢ δ' οξοροπίαν, ἢ τοιοῦτό τι κακόν, ἀπέχηται
 ὁμοίω ἁμαρτημάτων. πέμπτον, ὅτι ὅδε εἰ ἁμαρ
 τάνουσι κατέληφας. πολλὰ γὰρ κατ' οἰκονομίαν
 γίνεται, καὶ ὅπως πολλὰ δεῖ πρότρομαθεῖν.
 ἵνα τις πόθι ἀλλοτρίας πράξεως καταλήπτικῶς
 ἡ ἀρφήνηται. ἕκτον, ὅτι ὅταν λίκαν ἀγανακτῆς,
 ἢ καὶ δυσπαθῆς, ἀκαρτιάσθαι ὁ ἀνθρώπειος βίος,
 καὶ μετ' ὀλίγον πάντως ἔξετάθηκεν. ἔβδον, ὅτι
 οὐχ αἰ πράξις αὐτῶν γινώσκουσιν ἡμῖν. ἐκείναι
 γὰρ εἰσιν γὰρ τοῖς ἐκείνων ἡγεμονικοῖς. ἀλλὰ αἰ ἢ
 μέτρα ἐπολήψεις. ἄρον γοῦν καὶ θέλησον ἀ
 φεῖναι τὴν ὡς πόθι δεινοῦ κρίσιν, καὶ ἀπὸ τῆς λθῆν ἢ
 ὄργη. πῶς οὐμάρῳ; λογισάμενος ὅτι οὐκ αἰχρόν.
 εἰάν γὰρ μὴ μόνον ἢ τὸ αἰχρόν κακόν, ἀνάγκη καὶ
 σὲ πολλὰ ἁμαρτανεῖν. καὶ λησῶν καὶ παντοῖον
 γηρέδα. ὄργισον, ὅσω χαλεπώτερα ἡδὲ φέρουσι
 αἰ ὄργαι καὶ λύπαι αἰ ὑπὸ τοῖς τοιοῦτοις, ἢ πῶρ
 αὐτὰ ἔστιν ἐφ' οἷς ὄργιζόμεθα καὶ λυπούμεθα. ἔ
 νατόν, ὅτι ὁ δυνάμενος ἀνίκητος, εἰάν γνήσιον ἢ καὶ
 μη

μὴ σεσηρός, μηδὲ ὑπόκεισιν. τί γάρ σοι ποιήσῃ
 ὁ ὑβρισκότες, εἰάνθρωπος ὑμῶν αὐτῶν,
 καὶ εἰ οὕτως ἔτυχε, πρῶτος πρῶτος καὶ μεταδὲ
 δάσκησιν, δύσκολῶν πρὸς αὐτῶν ἐκείνων τῶν καιρῶν,
 ὅτε κακὰ ποιῆσιν σε ὑπὸ χειρῶν μητέκνον, πρὸς ἄλ-
 λοπεφύκα μὴ ἐγὼ μὴ ὅ μὴ βλάβω. σὺ δὲ βλά-
 πῃ, τέκνον. καὶ δεικνῦναι ὁμοφῶς καὶ ὁλικῶς,
 ὅτι ὅσοι οὕτως ἔχει. ὅτι οὐδέ μὲλίσσαι αὐτῶν ποιού-
 σιν, οὐδέ ὅσα σωῖα γλασικὰ πᾶσι δέ, μή-
 τε εἰρωνικῶς αὐτῶν ποιῆσιν, μήτε ὀνειδιστικῶς, ἀλ-
 λά φιλοσόφως καὶ ἀδύκτως τῆ ψυχῆ, καὶ μὴ
 ὡς γνῶσιν, μηδὲ ἵνα ἄλλῃ παρασῶς θαυμα-
 σῇ. ἀλλ' ἦτοι πρὸς μόνον, καὶ εἰάνθρωποι ἕνεκεν πε-
 ριεσῆκωσι. τούτων τῶν γινέα κεφαλαίων μέμνη-
 σο, ὡς παρὰ τῶν μουσῶν δῶρα εἰληφῶς. καὶ ἄρ-
 ξάποτε ἀνθρώπων εἶναι, ἕως ζῆς. φυλακτέον δὲ
 ἐπίσης τῶν ὀργίζεσθαι αὐτοῖς, τὸ κολακάζειν αὐ-
 τους. ἀμφοτέρω γὰρ ἀκρινώδητα, καὶ πρὸς βλάβ-
 βῶν φέρει. πρόχειρον δὲ γνῶσιν ὀργῶν, ὅτι οὐχὶ
 τὸ θυμοῦ εἶναι ἀνθρώπων, ἀλλὰ τὸ πρῶτον καὶ ἡμε-
 ρον, ὡσπερ ἀνθρώπων κώτορον, οὕτως καὶ ἀρρητι-
 κώτορον, καὶ ἰσχύει καὶ νόσων καὶ ἀδύκας τῶν
 τῶν μέτεσιν. οὐχὶ ὅσα ἀγανακτοῦν καὶ δύσχε-
 σοῦν. ὅσοι γὰρ ἀπαθεία ὅσοι κειότορον, τοσοῦ-
 τῶ καὶ δυνάμει. ὡσπερ τε ἡ λύπη ἀδύκων, οὕ-
 τως καὶ ἡ ὀργή. ἀμφοτέροι γὰρ τέτρωνται, ἢ γνῶ-

δεδωκασιν. εἰ δὲ βούλει, καὶ δέκατον πρὸς τὸ
 μουσικέτου δωδρον λαβέ. ὅτι τὸ μὴ ἀξιῶν ἀ-
 μαρτανεῖν οὐ φαύλους μανιῶν. ἀδωκώτου γὰρ
 ἐφίεται. τὸ δὲ συγχωρεῖν ἄλλοις μὲν εἰν τοῖσ' τούτοις,
 ἀξιῶν δὲ μὴ εἰς σέ ἀμαρτανεῖν, ἀγνωμονίῃ τυ-
 ραννιῶν. τέσσαρας μάλισα τροπὰς τὸ ἡγεμο-
 νικοῦ πρὸς φυλακτέον διηνεκῶς. ἢ ἐπειδὴ φω-
 ρασης, ἀπαλειπῆρον, ὑπὸ λέγοντα ἐφ' ἐκάστου οὐ-
 τως. ὅσον τὸ φάντασμα οὐκ ἀναγκαῖον. ὅσον, λυ-
 τήν κρινωνίας. ὅσον, οὐκ ἀπὸ σαυτ' μέλλεις λέγειν.
 τὸ γὰρ μὴ ἀφ' ἑαυτοῦ λέγειν γν' τοῖς ἀτοπωτάτοις
 νόμιζε. τέταρτον δὲ ὅτι καθ' ὅσα αὐτῶν ὑπέδειξεν,
 ὅτι ὅσον ἡτῶ μύου ὅτι καὶ ἕποκατακλινομένου
 τὸ γν' σοὶ θειοτόρου μέρους, τῆ ἀτιμωτόρα καὶ
 θνητῆ μοίρα τῆ τῶσ' ματῶ, καὶ ταῖς τούτου
 παχείαις ἡδοναῖς. τὸ μὲν τῶν θυμῶν σου, καὶ τὸ
 πωρῶδες πᾶν ὅσον ἐγκέκρατ', καὶ τοι φύσει ἀνω-
 φερῆ ὄντα, ὅμως πειθόμενα τῆ τῶν ὄλων δεινῶ
 ξει, πρὸς κρατεῖται γν' ταῦτα ὑπὸ τῶν συγκρίμα-
 τῶ. ἢ τὸ γεῶδες δὲ τὸ γν' σοὶ πᾶν, ἢ τὸ ὑψηλόν,
 ἢ τοι κατωφερῆ ὄντα, ὅμως ἐγὴ γερτ' ὅτι ἐσηκε
 τῆν ὀχ' ἑαυτ' φυσικῆς ἀσιν. ὅπως ἀρὰ ἢ τὰ σοιχεῖα
 ἕπακῶσι τοῖς ὄλοις, ἐπειδὴ πρὸς κατὰ ταχθῆ σὺ
 βία μλόντα, μέχρις αὐτῶν ἐκείθην πάλιν τὸ γν' ὅσι μ)
 τ' δεινύσεως σημήνη. ὁ δεινόν ὅν μόνον τὸ νοε-
 ρόν σὺ μέρος ἀπειθεῖν, ἢ ἀγανακτεῖν τῆ ἑαυτ'
 χώρα,

χώρα, καὶ τοὶ ὀδὴν γε βίαιον τότε ὑπτάσεται.
 ἀλλὰ μόνον, ἢ τῆ φύσιν ὀδὴν αὐτῶν. οὐ μὲντοι ἀνέχε-
 ται, ἀλλὰ τὴν ἐναντίαν φέρεται. ἢ γὰρ ἐπὶ τὰ ἀ-
 δικήματα καὶ τὰ ἀκολασήματα, καὶ τὰς λύπας,
 καὶ τοὺς φόβους κίνησις, οὐδ' γὰρ ἄλλο ἐσὶν, ἢ ἀφίστα-
 μένου τῆ φύσεως. καὶ ὅταν δὲ τινὶ τῶν συμβαι-
 νόντων διαχεραίνει τὸ ἡγεμονικόν, καταλείπει
 καὶ τότε τὴν ἑαυτοῦ χώραν. πρὸς ἰσότητά γὰρ καὶ
 θεοσέβειαν κατεσκήδυσται, οὐχ ἢ πῶν ἢ πρὸς δι-
 καιοσύνῃ. καὶ γὰρ ταῦτα γὰρ εἶδει ὅτι τῆ δου-
 νωνοσύνης, μᾶλλον δὲ πρὸς βύτορα τῶν δικαιο-
 πραγμάτων. ὧ μὴ εἰς καὶ ὁ αὐτός ἐσὶν αἰετὸν
 βίου σκοπὸς, ὅτι ὅτι εἰς καὶ ὁ αὐτός δι' ὅλου τοῦ
 βίου εἶν' οὐ δυνάτα. οὐκ ἀρκεῖ τὸ εἰρημνόν, εἰ μὴ
 μὴ καὶ κῆνο προσθῆς, ὁποῖον εἶν' εἰς τῶν τῶν
 σκοπὸν, ὡσπερ γὰρ οὐχ ἢ πάντων τῶν ὀπω-
 σῶν πλείοσι δοκούντων ἀγαθῶν ὑπόληψις ὀ-
 μοία ὀδὴν, ἀλλ' ἢ τῶν τοιῶν δὲ τινῶν, τούτῃσι
 τῶν κρινῶν, οὕτως καὶ τὸν σκοπὸν, δὲ τὸν κρινῶ
 νικόν καὶ πολιτικόν ὑποσῆσεται. ὁ γὰρ εἰς τῶν
 πάσας τὰς ἰδίας ὀρμάς ἀπεδυνάτω, πάσας τὰς
 πράξεις ὀμοίας ἀπεδύσσει. καὶ ἢ τῶν αἰετὸν αἰετὸν
 ἔσται. τὸν μὲν ὀδὴν, καὶ τὸν κατοικίδιον καὶ τῶ
 πῶν τούτῃ καὶ διασόβησις. Σωκράτης, καὶ τῶ
 πολλῶν λόγματος. λαμίας ἐκάλει, παιδίον δὲ
 μαῖα. λακεδαίμονιοι τοῖς μὲν ξυνοῖς γὰρ ὀδὴν θεωροῦσιν
 ὑπο

ὑπὸ τῆς σκιάς τὰ βύθρα ἐτίθεισαν, αὐτοὶ δὲ ὁ ὕψι-
 τυχον ἐκαθέζοντο. Ἦν περ δίκη καὶ ὁ Σωκράτης ποδὲ
 τὸ μὴ ὀρχεῖσθαι παρ' αὐτὸν, ἵνα ἔφη μὴ Ἦν κακί-
 σω ὀλέθρῳ ἀπόλωμαι. τουτέστι μὴ δὴ παθῶν ὅσ-
 ὀλυθηθῶ ἀντὸς ποιῆσαι. γν' τοῖς Ἐφεσίων γράμ-
 μασι, παρὰ γέγραμμά ἐκειτο συνεχῶς ὑπομιμνή-
 σκεσθ' Ἦν παλαιῶν Ἰνθ' Ἦν ἀρετῆς χρησαμένῶν.
 οἱ Πυθαγόρειοι, ἔωθον εἰς τὸν οὐρανὸν ἀφοραῖν,
 ἵν' ὑπομιμνησκώμεθα Ἦν ἀεὶ ἤϊ τὰ αὐτὰ καὶ ὡ-
 σαύτως τὸ ἑαυτῶν ὀργὸν διακινῶντων. καὶ Ἦν τὰ
 ξεῶς καὶ Ἦν κατάρτησθ', καὶ Ἦν γυμνότησθ'.
 οὐδὲν γὰρ προκάλυμμα ἄστρου. οἶσθ' ὁ Σωκράτης
 τὸ κώδιον ὑπεζωσμένῳ. ὅτε Ἦν Ξανθίππη λα-
 βοῦσα τὸ ἱμάδιον ἔξω προῆλθε. καὶ ἄ ἔπειτα ὁ Σω-
 κράτης τοῖς ἐταίροις αἰδεῖσθαι καὶ ἀναχωρήσα-
 σιν, ὅτε αὐτὸν εἶδον ὅπως ἐσαλμάνον.

Ἐν Ἦν γράφειν καὶ ἀναγινώσκειν ὅν πρότερον
 ἀρξῆς, πρὶν ἀρχῆς. Ἦν πολλῶ μάλλον γν' τῶ
 βίῳ. δούλῳ πέφυκας, οὐ μέτεσί σοι λόγου. ἔ-
 μόρ δ' ἐγέλασε φίλον κῆρ· μέμψονται δ' ἀρετῆς
 χαλεποῖς βάλλοντες ἐπεσιν. σῦνον χεῖμωνσθ' Ἦν
 τῆν, μαυνομάνου. τοιοῦτῳ ὅ τὸ παιδίον Ἦν
 ὅτε οὐκ ἔτι δίδοται. καταφιλοῦντα τὸ παιδίον
 ἔλεγε ὁ Ἐπίκτητος, γν' δὲ ὅν ὑπὸ φθέρου παρὰ. αὐ-
 εῖον ἴσως ἀρθάνῃ. δύσφημα ταῦτα; ὅ δὲ Ἦν δύσ-
 φημον ἔφη φυσικοῦ Ἦν ὀργου σημαντικόν. Ἦ
 καὶ

Ἐὰν τὸν σάχυνος θειοδῆναι, δύσφημον. ὄμφαξ,
 σαφυλή, σαφίς, πάντα μεταβολαί, ὅκ εἰς τὸ μὴ
 ὄμ, ἀλλ' εἰς τὸ νῦν μὴ ὄμ. λησῆς πλοαιρέσεως ὅ γέ
 νετς, τὸ τὸ ἐπικτητῶ. Τέχνῳ δὲ ἐφηπόδι τὸ συγ
 κατατίθεσθαι εὐρεῖν. καὶ γν' ἴθι' πόδι τὰς ὀρμαῖς
 τόπω τὸ πλοσεκλήνορφυλάσσειν, ἵνα μεθ' ἵπεξαε
 ρέσεως, ἵνα κοινωνικαί, ἵνα κατ' ἀξίαν. καὶ ὀρέ
 ξεως μὴ παντάπασιν ἀπέχεσθαι, ἐκκλίσει ἢ πρὸς
 μηδιστὴν τῶν ὅκ ἐφ' ἡμῖν χρῆσθαι. ὅ πόδι τὸ τυχόν
 τῶ ὅμ ἐφη ὅσιν ὁ ἀγῶν, ἀλλὰ πόδι τὸ μαίνεσθαι, εἰ
 μὴ ὁ Σωκράτης ἔλεγε. τί θέλετε λογικῶν ψυχῶν
 ἔχον, ἢ ἀλύγων; λογικῶν. τίνων λογικῶν; ὑγιῶν,
 ἢ φαύλων; ὑγιῶν; τί ὄν ὅ ζητεῖτε; ὅτι ἔχο
 μιν. τί ὄν μαλχεσθε, καὶ
 διαφέρεσθε;

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ

ρος τῶν εἰς ἑαυτὸν βιβλίον β.

ΑΝΤΑ ἐκείνα ἐφ' ἃ εἶπ' ἄποδιδούλου
 δύχην ἔλθειν, ἢ δὴ ἔχειμ δυνάσασαι,
 εἰ μὴ σαυτοῦ φθονῆς. ὡς ἔστιν
 εἰ μὴ πᾶσι τὸ πρὸς ἐλθὸν καταλίπης,
 καὶ τὸ μέλλον ὑπὸ τρέψης τῆς πλοιοῦ. καὶ τὸ πα-
 ρόν μόνον ἀποδιδούλης πρὸς ὁσιότητα καὶ δικαιο-
 σωσίῳ. ὁσιότητα μὲν, ἵνα φιλήσῃ τὸ ἀκνεμόμην.
 σοὶ γὰρ αὐτὸ ἡ φύσις ἔφερε, καὶ σὲ τούτῳ. δικαιο-
 σωσίῳ δὲ, ἵνα ἐλθὸν θέρως καὶ χωρὶς ποδὶ πλοκῆς
 λέγῃς τε τὰ ἀληθῆ, καὶ πράσῃς τὰ κατὰ νόμον, ὡς
 κατ' ἀξίαν. μὴ ἐμποδίσῃ δέ σε, μήτε κακία ἀλ-
 λοτρία, μήτε ἐπιλήψις, μήτε φωνή, μηδὲ μὴ
 αἰδοῖσιν τὸ ποδὶ τετραμμένον σοὶ βαρκεδίου. ὅ-
 ψεται γὰρ τὸ πάχος. εἰ μὴ οὐ μὴ ὅτε δὴ ποτε πρὸς
 ἄλλοδω γῆν, πᾶσι τὰ ἄλλα καταλιπὼν, μόνον
 τὸ ἡγεμονιὸν σου, καὶ τὸ γὰρ σοὶ θεῖον τιμῆς. καὶ
 τὸ μὴ παύσει δαί ποτε ζῶν φοβηθῆς. ἀλλὰ τό γε
 μηδὲ ποτε ἀρξάσθαι κατὰ φύσιν ζῶν, ἔσθαι ἀνθρω-
 πῶ ἀξίῳ τὸ γῆν ἐκείνῳ ἡσμοῦ, καὶ πᾶσι
 ξῆν ὡς εἰ πατρίδι, καὶ θαυμάζω ὡς ἀ-
 πλοσδιόκητα τὰ κατὰ ἡμέραν γινόμενα, καὶ κρε-
 μάμεν ἐκ τῶν δεῖν καὶ τῶν δεῖν. ὁ θεὸς πᾶσι τὰ ἡγεμο-
 νικά, γυμνά τὸ ὑλικῶν ἀγγείων καὶ φλοιδῶν καὶ κά-
 θαρμάτων ὄρα. μόνον γὰρ τῶν ἑαυτοῦ νοερωμένων
 ἀπῆται,

ἀπρετῶν, τῶν δὲ ἐαυτῶν εἰς ταῦτα ἐρῶντων ἀπώ-
 χετὸς μύλων. εἰ δὲ καὶ σὺ τῶν ἐθίσις ποιῆς, τῶν
 λὺν περιπασάσμων σε αὐτὸ πῶς αἰρήσεις. ὁ γὰρ μὴ
 τὰ πῶς κείμηναι κρεῖα δια ὄρων, ἢ πῶς ἐδῆται, καὶ
 οἰκίαν, καὶ δόξαν, καὶ τῶν τοιάντων πῶς βολῶν καὶ σκη-
 νῶν θεώμενος, ἀχολίσεσαι. φῖα δὲ τῶν δὲ τῶν σωῆσι-
 κας, σωμάτων, τῶν δὲ μᾶλλον, νῶν, τῶν τῶν τῶν
 μέχρι τοῦ μελεῖσθαι δὲ τῶν σῶσι. τῶν δὲ τρίτον μόν-
 ον λεγέως σὸν, ὅ ἐάν χωρίσις ἀπὸ σε αὐτὸ, τῶν
 σῶσι ἀπὸ τῶν σῶσι δὲ τῶν σῶσι, ὅ ἐάν ἀλλὰ ποιῶσι ἢ λέγῶ-
 σιν, ἢ ὅ ἐάν αὐτῶν ἐποιῶσι ἢ εἶπας, καὶ ὅ ἐάν ὡς μέλ-
 λοντα τῶν τῶν σῶσι, καὶ ὅ ἐάν τῶν πῶς κείμηναι σου σα-
 ματίς, ἢ τῶν συμφύτῳ πνεύματις, ἀπὸ αἶρεται
 πρόσεσις, καὶ ὅ ἐάν ἢ ἐξωθεν πῶς ἐρῶσι δὲ τῶν ἐλίσις,
 ὡς τῶν σῶσι μαρμύλων δὲ τῶν μύλων καθαράν τῶν
 νοεράν δὲ τῶν ἀπὸ λυτῶν ἐφ' ἐαυτῶν ζῶν, ποιῶ-
 σαν τὰ δίκαια, καὶ θέλῶσαν τὰ συμβαίνοντα, καὶ
 λέγῶσαν τὰ ληθῆ, εἰ δὲ χωρίσις φημι τῶν ἢ γεμονε-
 κῶ τῶν τῶν πῶς κείμηναι ἐκ προσπαθείας. ὅ
 τῶν χρόνῳ τῶν ἐπέκεινα, ἢ τῶν πῶς κείμηναι, ποιῶσι
 τε σε αὐτῶν, οἷος ὁ ἐμπροσθέντων σφῶν κεντρο-
 τῶν κῶν πῶς κείμηναι γαίωρ, μόνον τε ζῶν ἐκμελε-
 τήσις ὁ ζῶν, τῶν τῶν πῶς κείμηναι, δὲ τῶν τῶν
 τῶν ἀπὸ τῶν ἐπιπόμῳ, ἀταράκτως καὶ ὄν γε-
 νῶν, καὶ ἰλέως τῶν σαυτῶν δαίμονι δὲ τῶν σῶσι. Πολλὰ
 κῶ ἐθαύμασα, πῶς ἐαυτῶν ἢ ἐκαστὸς μᾶλλον πάντων

φιλεῖ, τῷ δὲ ἑαυτοῖ ποδὶ αὐτοῖ ὑπόληψιν γν' ἔλασ
 πηονι λόγῳ τίθεται, ἢ τὴν τῶν ἄλλων. εἰ γοῦρ
 τινὰ θεὸς ὑδισὰς, ἢ διδ' ἀκαλοῦ ἔμφρω κελύσῃ
 μηδὲν καὶ ἑαυτὸν γν' θυμείσθαι καὶ δῆλοῦσθαι,
 ὃ μὴ ἀμάγε γινώσκων ἴσοῖσιν, οὐδὲ πρὸς μίαν ἡ-
 μέραν ἴσῃ ὑπομνεί· οὕτως οὖν πέλαις μάλλον
 αἰδ' ἄμεθα τί ποτε ποδὶ ἡμῶν φρονήσασιν, ἢ ἑαυ-
 τούς. πῶς ποτε πάντα καλῶς καὶ φιλαυθρῶ-
 τως δῆτάξαντο οἱ θεοὶ, ἴσῃ μόνον παρῆδον,
 τὸ γνῖους τῶν ἀνθρώπων καὶ πάνυ χησοῦς, καὶ
 πλείστα πρὸς τὸ θεῖον ὡσπερ συμβόλαια θεμελίους,
 καὶ ὑδὶ πλείστον δι' ὄργων ὀσίων καὶ ἱερουργιῶν
 σωήθεις τῶν θεῶν γημομένους, ἐπειδ' αὖν ἄπασξ
 ἀκρ' ἀνώσι, μηκέτι αὐθι γίνεσθαι, ἀλλ' εἰς τὸ πάν-
 τελές ἀπεσβηκῆναι. ἴσῃ δὲ εἴ πορ καὶ οὕτως ἔχει,
 οὐδ' ἴδι ὅτι εἰ ὡς ἑτέρως ἔχειν ἔδει ἐποίησαν αὐ. εἰ
 γὰρ δίκαιον ἴσῃ, ἴσῃ αὖ καὶ δυνάτῃ· καὶ εἰ καὶ φύ-
 σιν, ἢ νεγκῆν αὐαὶ τὸ ἢ φύσιν. ἐκ δὴ τῶν μὴ οὕτως
 ἔχειν, εἴ πορ οὐχ' ὅτως ἔχῃ, πρὸς οὐδὲ σοι τὸ μὴ δλεῖν
 σαε οὕτως γίνεσθαι. ὄρῃς γὰρ καὶ αὐτός, ὅτι ἴσῃ
 πρὸς τῶν δικαιολογῆ πρὸς τὸν θεόν. οὐκ αὖ δι'
 οὕτως διελεγόμεθα τοῖς θεοῖς, εἰ μὴ ἀρίστοι καὶ
 δικαιοτάτοί εἰσιν. εἰ δὲ ἴσῃ, οὐκ αὖ τι ποδὶ εἰδον
 ἀδίκως καὶ ἀλόγως ἡμελημένον τῶν γν' τῆ διακοσ-
 μήσει. ἔθιζε καὶ ὅσα ἀκρ' γινώσκεις, καὶ γὰρ ἡ-
 χεῖς ἢ ἀεισερῆ, πρὸς τὰ ἄλλα δῆ τὸ ἀνέθισον ἀρ-
 γός

γὸς οὕτω, τὸ χαλινὸν ἐξώμεν ἐσερομῆν ἢ δεξιά
 κρατῆι. ἴσως γὰρ εἶθις ταῦτα. ὁ ποῖον δ' εἰ καταληφθῆ-
 ναι ὑπὸ τῷ θανάτου, καὶ σῶμα καὶ ψυχῆ τὴν
 βραχύτητα τοῦ βίου. τῆ ἀχανείαν τοῦ ὀπίσω καὶ
 πρόσω αἰῶνος, τὴν αἰδιότητα πάσης ὑλῆς, γυ-
 μνά τῆ φλοιῶν θεάσασθαι τὰ αἰτιώδη. τὰς ἀναφο-
 ρὰς τῆ πράξεω. τί πόνθ, τί ἠδονῆ. τί θανάτθ, τί
 δόξα. τίς ὁ ἐαυτῷ ἀχολίας αἴτιος. πῶς δ' εἰς ὑπὸ
 ἄλλου ἐμποδίζεται. ὅτι πάντα ὑπόληψις. ὁμοι-
 ομ δ' εἶν δέει γνῆ τῶν δλογμάτων χρήσει, παγ-
 κρατίας ἢ, οὐχὶ μονομαχῶ. ὁ μὲν γὰρ τὸ ξίφθ ὡ
 χρῆται, ἀκρίβεται καὶ ἀναερῆται. ὁ δὲ τὴν χεῖ-
 ρα αἰεῖ ἔχει, καὶ οὐδ' γνῆ ἄλλο ἢ συστρέψαι αὐτῆ δέει.
 τοιαῦτα τὰ πράγματα ὄραμ διαροῦντα εἰς ὑ-
 λῶν, αἴτιον, ἀναφορὰν. ἢ λίκλω ἄξουσίαν ἔχει ἀν-
 θρωπος, μὴ ποιῆν ἄλλο, ἢ ὅπως μέλλει ὁ θεὸς ἐπαε-
 νῆν. καὶ δέχεσθαι πᾶν, ὅ αὐν ἔμεν αὐτῶν ὁ θεός. τὸ
 ἐξῆς τῆ φύσει, μήτε θεοῖς μεμπτήεον. οὐδ' γνῆ γὰρ ἐ-
 κόντθ ἢ ἄκοντθ ἀμαρτάνουσι, μήτε ἀνθρώ-
 ποις, οὐδ' γνῆ γὰρ οὐχὶ ἄκοντθ, ὡς οὐδ' γνῆ μεμ-
 πτήεον. πῶς γέλωιθ καὶ ξγνῆθ ὁ θαυμάζωμ ὄλιθ
 τῶν γνῆθ βίω γινομένων.

ἢ τοι ἀνάγκη εἰμαρμένη, ἀπαράβατθ τάξις, ἢ
 πρόνοια ἰλάσιμθ ἢ φερμός, εἰ κίότητθ ἀπεσά-
 πητος. εἰ μὲν ἀπράβατθ ἀνάγκη, τί ἀντείνης. εἰ δὲ
 πρόνοια ὑπὸ δεχομένη τὸ ἰλάσκεισθαι, ἄξιον αὐτῶν

ποίησον ἑλπίαν τοῖς θεοῖς βοηθείας. εἰ δὲ φρυγμὸς αὐτῷ
 γεμόνδυστος, ἀσμενίζε, ὅτι γὰρ τοῖς τῶν ἑλπίδων
 νι, αὐτὸς ἔχεις γὰρ σαυτῶν ἰνάνοῦρ ἢ γεμονικῶρ.
 ἡδὲν ποδιδέρησε ὁ ἑλπίδων, πρὸς αφερέτω τὸ ἑρ-
 κίδιον, τὸ πνευματικόν, τὰ ἄλλα τὸν γὰρ νοῦρ οὐ
 παροῖσεν. ἢ τὸ μὲν τὸ λυχνσφῶς μέχρι σβεδῆ, φαί-
 νει, καὶ τὴν αὐγλῶν ἀκβάλλει. ἢ δὲ γὰρ σοὶ ἀλή-
 θεια καὶ δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη, προαπο-
 σβήσεται; ἡδὲν τὸ φαντασίαν πρὸς ἀχόντων ὅτι
 ἡμαρτε. τί δὲ αὐτοῖς εἰς ἑσὶν ἀμαρτημα. εἰ δὲ κὴ ἡ-
 μαρτην, ὅτι κατέκεινεν αὐτὸς ἑαυτὸν. καὶ ὅπως
 ὁμοιον ἑσὶν, τῶν καταδύπην τὴν ἑαυτοῦ ὄψιν.
 ὅτι ὁ μὲν θέλων τὸν φαῦλον ἀμαρτανίην, ὁμοιῶ-
 τῶν μὴ θέλων τὴν σνκῆν ὅτι γὰρ τοῖς σὺν τοῖς φέ-
 ρειν. καὶ τὰ βρέφη κλαυθμυρίζουσι. καὶ τὸν ἴπ-
 πον χρεμετίζουσι, καὶ ὅσα ἄλλα ἀναγκασία. τί γὰρ
 πάθη τὴν ἑσὶν ἔχωρ τοιαύτων, εἰ οὐκ ἄλλο γρηγός εἰ,
 ταύτων δευραπύσων. εἰ μὴ καθήκει, μὴ πρὸς ἄξια.
 εἰ μὴ ἀληθές ὄσι, μὴ εἰπής. ἢ γὰρ ὁρμή σου ἔσω, εἰς
 τὸ πᾶν αἰὲς ὄρα, τί ὄσι αὐτὸ ἐκείνο τὸ τὴν φαν-
 τασίαν σοὶ ποιοῦν, κὴ ἀναπύσων διακεκῆντα,
 εἰς τὸ αἶμα, εἰς τὸ ὑλικόν, εἰς τὴν ἀναφορὰν, εἰς
 τὸν χρόνον, γὰρ τὸς οὐ πω πᾶν αὐτὰ αὐτὸ δειήσει.
 αἰδου ποτέ, ὅτι ἑσὶν ἡδὲν καὶ διαμονιώτορον
 ἔχεις γὰρ σαυτῶν, τῶν τὰ πάθη ποιούντων, κὴ κα-
 θάπαξ τῶν πνευματικῶν σε. τί μὲν οὐκ ὄσι
ἡδὲν

ἢ δ' αὖσια. μὴ φόβος; μὴ ὑποψία; μὴ ὑψημία;
 μὴ ἄλλο τι τοιοῦτον; Πρῶτον, τὸ μὴ εἶναι, μηδ' αὖθις αὖ
 αφορᾶς. Δεύτερον, τὸ μὴ ἐπ' ἄλλο τι, ἢ ὑπὸ τὸ κοινὸν
 νηθὲν τέλει τῆς ἀναγωγῆς ποιῆσαι. ὅτι μετ' οὐ
 πολὺ, ὅστις οὐδ' αὖθις ἐστὶν, οὐδ' ἐπὶ τούτων ἢ ἄνῳ
 βλέπεις, οὐδ' ἐπὶ τούτων τις τῶν νῦν βιούντων. ἅ-
 παντα γὰρ μεταβάλλει καὶ γινώσκονται καὶ φθί-
 ρονται πᾶσι χρόνοις, ἵνα ἕτερον ἐφεξῆς γίνηται. ὅτι
 πάντα ἢ ὑπόληψις καὶ αὐτὴ ἐπί σοι. ἄριστον οὖν
 ὅτε θέλεις τὴν ὑπόληψιν, καὶ ὡς περὶ κάμψαντα
 τὴν ἄκραν γαλήνην, σταθερὰ πάντα, καὶ κλύπεται
 ἀκύνω. μία καὶ ἡλικία ἐργασία καὶ καιρὸν παυ-
 ραμένη, ὅστις κακὸν πάχει, καθὸ πᾶσι πάντα. ὅτι
 ὁ πρᾶξις τὴν πρᾶξιν ταύτην, κατ' αὐτὸ τῶν
 καθ' ὅ πᾶσι πάντα, κακὸν ἢ πᾶσι πάντα. ὁμοίως ὅτι
 τὸ ἐκ πάσῳ τῶν πρᾶξεων σύστημα ὅπερ ὅστις ὁ
 βίος, εἰάν τις καιρῶ παύσηται, ὅστις κακὸν πά-
 χει κατ' αὐτὸ τῶν, καθ' ὅ πᾶσι πάντα. ὅτι ὁ κατὰ παύ-
 ρας τῶν καιρῶ τὸν εἰρημὸν ἴσῳ, κακὸς διετέθη. ὅ-
 στις καιρὸν, καὶ τὸν ὅσον δίδωσιν ἢ φύσις. ποτὲ
 μὲν καὶ ἡ ἰδία, ὅταν τῶν γήρα, πάντως δὲ ἢ τῶν
 ὅλων. ἢς τῶν μερῶν μεταβαλλόντων, νεαροὺς αἰ-
 κῆ καὶ ἄκμασθ' ὁ σύμπας κόσμος διαμγίνει. καλὸν ὅτι
 αἰετῶν καὶ ὡραίων τὸ συμφέρον τῶ ὅλων. ἢ ὅτι κα-
 τάπαυσις τῶν βίον, ἐκείνῳ ὅτι κακὸν μὲν, ὅτι ὅστις αἰ-
 κῆρον. εἰπὼν καὶ ἀπροαίρετον, καὶ ὅτι ἀκροινώθητ'

ἀγαθὸν δὲ, εἴ πορ βεῖ ὄλω καίριον, καὶ συμφέ-
 ρον. καὶ συμφερόμεν. οὕτως γὰρ καὶ θεοφόρητος
 ὁ φερόμενος ἢ ταυτὰ θεῶ. καὶ ἰδί ταυτὰ τῆ
 γνώμη φερόμενος. τρία ταῦτα δεῖ πρόχειρα ἔ-
 χειρ, ἡ μὲν ὡρ ποιῆς, εἰ μήτε εἰκῆ, μήσε ἄλλως
 ἢ ὡς αὐτὴ δίκη αὐτῆ γνήρησιν. ἡ δὲ τῶν ἔξω-
 θεν συμβαινόντων, ὅτι ἢ τοικατ' ἡ τύχαιαν, ἢ
 ἢ πρόνοιαν, οὔτε δε τῆ ἰδί τυχία μεμπτήρον
 οὔτε τῆ προνοία ἐγκλητέρον. δεύτορον, τὸ ὅποι
 ὀρῆκατον ἀκῆ σερήματῶ, μέχρι ψυχώσεως, καὶ
 ἀκῆ ψυχώσεως, μέχρι τῶ ψυχῶ ἀκῆ δούναι.
 καὶ δε οἶων ἢ σύγκεισις, καὶ εἰς οἶα ἢ λύσις. τρί-
 τον, εἰ ἀνωμετέωρῶ δε αρεθεῖς κατασκεψαιο τὰ
 ἀνθρώπεια, καὶ τῶ πολυτροπίαν ὅση κατα-
 νοήσαισ· στωιδῶρ ἅμα, καὶ ὅσον τὸ ποδοικουῖν.
 γνῆρειων καὶ γνῆθειων. ἢ ὅτι ὅσακίς αὐτὸ δε αρε-
 θεῖς, ταυτὰ ὅψῆ. τὸ ὁμοειδές, τὸ ὀλιγοχρόνιον, ἐ-
 πί τούτοις, ὁ τῦφῶ. Βάλε ἔξω τῶ ἔψῆψιμ,
 σέσωσαι. τίς οὔμ ὀ κωλύων ἐκβάλλειμ; ὅταν
 δεσφορηῖς ἐπί τῶν, ἐπελάθου τοῦ, ὅτι παύτα κα-
 τὰ τῶ τῶν ὄλων φύσιμ γίνετα. καὶ τῦ, ὅτι τὸ
 ἀμαρτανόμεν, ἀλλότριον. καὶ ἐπί τούτοις τοῦ, ὅ
 τι παῦ τὸ γινόμεν οὕτως ἀεὶ ἐγίνετο, καὶ γνή-
 σετα, καὶ νῦρ πανταχοῦ γίνετα. τοῦ, ὅση ἢ
 συγγῆσια ἀνθρώπου πρὸς παῦ τὸ ἀνθρώπειον
 γνήῶ. οὐ γὰρ αἵματίου, ἢ σπερματίου, ἀλλὰ νοῦ

κοινωνία. ἐπελάθου δὲ καὶ τοῦ, ὅτι ὁ ἐκάστου νοῦς
 θεός, καὶ ἐκείθην ἐρῶν κέ. τοῦ, ὅτι οὐδὲν ἴδιον ἔ-
 δινός· ἀλλὰ καὶ τὸ τεκνίον, καὶ τὸ σωμάτιον, καὶ
 αὐτὸ τὸ ψυχάλιον, ἐκείθην ἐλήλυθην. τοῦ, ὅτι
 παύθ' ὑπόληψις. τοῦ, ὅτι τὸ πῦρ μόνον ἐκασθ
 ζῆ, καὶ ὅσον ἀκβάλλει. συνεχῶς ἀναπολεῖν, ὅσον
 ἐπί τινι λίαυ ἀγανακτῆσαντας, ὅσον γν' μεγίσταις
 δόξαις, ἢ συμφοραῖς, ἢ ἐχθραῖς, ἢ ὁποιασοῦντύ
 χαις ἀκμάσασαίτας. εἶτα ἐφισαίνην, πῶς νῦν πάντας
 ἐκείνα, καπνός, καὶ ἀποδός, καὶ μῦθος, ἢ ὅτι μῦθος.
 συμπροσπιπῆτω δὲ καὶ τὸ τριού το πᾶν, ὄιον,
 φάβιθ κατουλῖνθ ἐπ' ἀγροῦ. καὶ λούσιθ
 λούπιθ, καὶ στῆρτινιθ γν' βαίαις, καὶ τιβέ-
 ειθ γν' καπρίαυς. καὶ οὐήλιθ ρούφιθ, καὶ ὅ-
 λως ἢ πρὸς ὀπιούμ μετ' οἰήσεως διαφορα. καὶ ὡς
 ὄυτελές πᾶν τὸ κατηντεινόμην. καὶ ὅσω φιλοσο-
 φώτορον τὸ ὑδὶ τῆ δ' οθείσης ὑλης ἑαυτῶν δίκαιη,
 σώφρονα, θεοῖς ἐπόμην ἀφελῶς πῦρ ἐχειν. ὁ γὰρ
 ὑπὸ ἀτυφία τυφθ τυφόμελιθ πάντων χα-
 λεπώτατθ. πρὸς ὅσον ὑπὸ ζήθῶντας, ποῦ γὰρ ἰ-
 δώμ ὅσον θεοῦς, ἢ πόθην κατειληφῶς ὅτι εἰσὶν ἔ-
 τω σέβεις· πρῶτον μὲν καὶ ὄψι ὄρα τοῖ εἰσιμ·
 ἔπειτα μὲν θῶι οὐδὲ τίω ψυχῶ τίω ἑμαυτοῖ ἐώ-
 ρακα, καὶ ὅμως τιμῶ. οὕτως οὐμ καὶ ὅσον θεοῦς,
 ὅσον τῆ δ' ὀλωάμεως αὐτῶν εἰσὶν τε πειρῶμαι, ἐκ

οὕτως ὅτι τὸ εἶσι καταλαμβάνω, καὶ αἰδέσμαι·
 σωτηρία βίου, ἕκαστον δι' ὅλου αὐτῷ τί ὄσιν ὄ-
 ραῦ. τί μὲν αὐτῷ τὸ ὑλιχόν. τί δὲ τὸ αἰτιῶσι δὲ.
 ὅξ' ὅλης τῆς ψυχῆς τὰ δίκαια ποιῆν, καὶ τὰ ληθῆ
 λέγειν. τί λοιπόν, ἢ ἀκρῶς λαύειν τὸ ζῶν, σωτῆρα πῶς
 ταῦτα ἄλλο ἐπ' ἄλλω ἀγαθόν, ὡς εἰ μὴ δὲ τὸ βραχύ-
 τατον διάστημα ἀκρῶς λείπειν. ὅν φῶς ἡλίου καὶ μὲν δι-
 εργηταίχοις, ὄρεσι, ἄλλοις μυελίοις, μία οὐσία
 κοινή, καὶ διεργηταίχοις ἰδίως ποιοῖς σώμασι μυ-
 ελίοις. μία ψυχὴ, καὶ φύσει διεργηταίχοις μυελίοις,
 καὶ ἰδίως ποιοῖς γραφαῖς. μία νοερά ψυχὴ, καὶ
 διακεκείσθαι δοκῆ. τὰ μὲν οὖν ἄλλα μέρη τῶν εἰ-
 ρημῶν, οἷον πνεύματα καὶ ἔσποκείμνα, ἀνά-
 σθητα καὶ ἀνοικέωτα ἀλλήλοις, καὶ οὐκ ἀκείναι
 τῶν νοῦν συνεχῆ, καὶ τὸ ἔπειτα αὐτὰ βρεῖθον. Διά-
 νοια δὲ ἰδίως ὑπὸ τὸ ὁμόφυλον γίνετα, καὶ σιω-
 πῆτα, καὶ οὐ διεργηταίχοις τὸ κρινωνιχόν πάθος.
 τί ὑπὸ τῆς τῆς ὁμοφύλου; ἀλλὰ τὸ αἰδίνεσθαι,
 τὸ ὄρεμαῦ. τὸ αὐξέσθαι; τὸ λέγειν, αὐθις. τὸ φωνῆ
 χρῆσθαι; τὸ δῆανοεῖσθαι; τί τούτων πέθου σοι ἄ-
 ξιον δοκεῖ; εἰ δὲ ἕκαστα δυνατά φρόνητα, πρόσθε
 ὑπὸ τελευταῖον, τὸ ἔπεισθαι τῶν λόγων καὶ τῶν
 θεῶν. ἀλλὰ μάχετα τῶν πημῶν ταῦτα, τὸ ἀχθε-
 σθαι, ἢ δῆα τὸ τεθνηκέναι σερῆσεταί τις αὐτῶν;
 πῶς μέρθ' τὸ ἀπείρου καὶ ἀχανοῦς αἰῶνθ'

ἀρμεμέρισα ἐκείνῳ, τάχιστα γὰρ γήραφάνιζεται
 ἔθ' αἰδίῳ. πόσον δὲ εἴ ὅλης οὐσίας; πόσον ἢ εἴ
 ὅλης ψυχῆς; γν' πόσῳ ἢ βωλαρίῳ εἴ ὅλης γῆς ἔρ-
 πεις; πάντα ταῦτα γν' θυμούμεθα, μηδὲ γν' με-
 γαφρανταίον, ἢ τὸ ὡς μὲν ἢ σὴ φύσις ἄγει, ποι-
 εῖν. πάλαι δὲ, ὡς ἢ κοινὴ φύσις φέρει. πῶς ἔαυ-
 τῷ χρῆται τὸ ἠγεμονικόν. γν' γὰρ τούτῳ τὸ πᾶν
 ἔστι. τὰ δ' ἑλπιᾶ, εἰ προαιρετὰ ἔστιν, ἢ ἀπροαίρε-
 τα, νεκρὰ καὶ χαπνός, πρὸς θανάτου καταφρό-
 νησιν ἐγεργικώτατον. ὅτι καὶ οἱ τὴν ἠδονὴν ἀγα-
 θόν καὶ τὸν πόνον κακόν κρίνοντες, ὁμως τού-
 του καταφρόνησαν. ὡς τὸ δὲ κακόν μόνον ἀγαθόν,
 καὶ ὡς τὸ πλείους ἢ ἢ λόγον ὀρθῶν πράξεις ἀκρί-
 ναι, τῷ ὀλιγοτέρῳ, γν' ἴσῳ ἐσὶ, καὶ ὡς τὸν κόσμον
 θεωρῆσαι πλείονι ἢ ἑλάσσονι χρόνῳ οὐ διαφέρει,
 τούτῳ οὐδὲ ὁ θάνατος φοβερόν. ἀνθρώπε,
 ἐπολιτεύσω γν' τῆ μεγάλῃ ταύτῃ πόλει; τί-
 σοι διαφέρει εἰ πᾶν τε ἔτεσι. τὸ γὰρ κατὰ τοῦ νό-
 μου, ἴσον ἐκείνῳ. τί οὖν δεινόν εἰ εἴ πόλεως ἀρ-
 πῆσαι σε οὐ τύραννον, οὐδὲ δικαστῆς ἀδι-
 κος, ἀλλ' ἢ φύσις ἢ εἰσαγαγῆσαι. οἱ εἰ κωμῶδον
 ἀκλύοι εἴ σκηνῆς ὁ πρῶτα λαβὼν στρατηγός. ἀλλ' ἔκ-
 εἶπον τὰ πᾶν τε μέρη, ἀλλὰ τὰ βία. καλῶς εἶπας,

ἐν μάλιστα τῷ βίῳ τὰ τρία, ὅλον τὸ φρονεῖν ἔστι. τὸ
 γὰρ τέλειον, ἐκείνου ὁρίζει. ὁ τότε μὲν ἐπισυγ-

κρίσεως, νῦν δὲ ἐπιβαλύσεως αἴτιος,

σὺ δὲ ἀνάπτεσθαι ἀμφοτέρω.

ἄπειθε οὐμίλεως. καὶ

γὰρ ὁ ἀκλύωμ,

ἔλεως.

ΜΑΡΙΝΟΝ ΝΕΑ-

ΠΟΛΙΤΟΥ ΠΡΟΚΛΟΥΣ Η ΓΕ-

ρι Ξυδαιμονίας.

Ι ΜΕΝ εἰς τὸ μέγεθος ψυχῆς, ἢ τὴν ἄλλω ἀξίαν ἐβλεπομένη καὶ ἡμᾶς γεγονότος φιλοσόφου Προκλου, ἐτι δὲ εἰς τὴν γνῶσιν λέγειν δυνάμιμ ἑὴ ἀναγράφειν ὀφειλόντων τὸν ἐκείνου βίον, καὶ πρὸς τούτοις εὐρω τὴν ἐμὴν γνῶσιν λόγοις οὐδὲν ἴσως, καλῶς αὖ ἔχειν ἐδοξέ μοι ἡσυχίαν ἄγειν, καὶ μὴ τὸ λεγόμενον ἵππερ τὰ ἐσκαμμένα ἀλλεῖσαι, καὶ τσοῦτον ἐκ τῆς λέγειν ἀναρρίπειν κίνδυνον. νυνὶ δὲ οὐ ταύτη παραμετρῶν τὸ ἡμέτερον, γνῶμὸν μὲν ἵστωσι καὶ τοῖς ἱεροῖς οἰ τοῖς βωμοῖς προσιόντες, ἅκ' ἐκ τῶν ἱσῶν ἕκαστοι τὰς ἀγιστείας ποιῶνται, ἀλλ' οἱ μὲν δὴ τὰ τῶν ἁγῶν, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοῖσιν, ἡδὴ τῆς δεικνύουσας ἑαυτοῦσ παρασκευάζουσι πρὸς τὴν μετουσίαν τῶν θεῶν ὧν οἱ βωμοὶ καὶ δὴ καὶ τῶν ὑμνους κομψότατον ἐργάζονται, τῶσ μὲν γνῶμῆσιν, τῶσ δὲ καὶ ἀνδρῶν μέτρων. ἔτοροι δὲ τούτων μὲν οὐδὲν ἔχοντες προσάγειν, πόπανον ἢ μόνον, καὶ χόνδρον εἰ τύχοι λιβανῶσ

θύοντες, καὶ βραχεῖ δέ τι προσρήματα τὰς ἐπι-
 κλήσεις ποιῶμενοι, ὅτι οὐκ ἔστιν ἡ πᾶσι ἐκείνων δύστησίας
 ἀρλαύουσι. ταῦτα λογιζόμενοι, καὶ προσέτι δε-
 διώσκατ' ἰβυθον; μή τι οὐ πρὸς θεοῖς ὡσπου ἐ-
 κείνοι ἐφη. πρὸς δὲ ἀνδρῶν σοφῶν ἀμπλακῶν τι-
 μαὴν πρὸς ἀνθρώπων ἀμείψω. δέδοικα γὰρ μὴ ὅ-
 τι οὐκ ἔστιν ἡ μόνον ἐμὲ τῶν ὁμιλητῶν σωπαῖν, καὶ μὴ
 τὰ ἀληθῆ πόδι αὐτοῖς καὶ δυνάμις ἰσορῆν, καὶ τοῖς
 πρὸ τῶν ἄλλων ἰσως ὀφείλοντα φθέγγεσθαι, τάχα
 δὲ ὅτι τὴν πρὸς τῶν ἀνθρώπων τιμὴν ἀμείψω.
 οὐ γὰρ πάντως οἰήσονται μετὶ αὐτάδαιαν ὄ-
 λαβούμεν, δι' ἀργίαν δέ τινα τῆς δεινότητος, ἢ καὶ
 ἕτερον δεινότροπον τῆς ψυχῆς νόσημα, ἀπολιμπά-
 νεσθαι τῶν προκειμένων σηποῦ ἐκ τούτων ἀπάν-
 των καθῆναι πάντως ἐμαυτὸν ἐδοκίμασα, εἰς
 τὸ συγγράφειν ἐνιαυτῶν τῶν φιλοσόφου, μυρίων
 ὄσων ἐν τῷ βίῳ πλεονεκτημάτων, καὶ ὅπως τῶν
 πόδι αὐτὸν ἀληθῶς ἰσορρομῶν. ἀρξομαι δὲ τῶν
 λόγου, ὅτι τὸν εἰωθότα τρόπον τοῖς λογογράφους,
 τοῖς καὶ κεφάλαια τὸν λόγον ἐν τάξει μεθοδὸς δι-
 σιν. ἀλλὰ τὴν ὀυδαμονίαν τῶν μαθητῶν ἀνδρῶν
 κρηπίδια οἶμαι πρεπωδισάτω τῷ λόγῳ θήσο-
 μαί. καὶ γὰρ οἶμαι αὐτὸν ὀυδαμονέσασθαι γεγόνε-
 ναι ἀνθρώπων τῶν ἐν μακρῷ τῷ ἐμπροσθεν
 χρόνῳ τεθρυλημένων· οὐ καὶ μόνον λέγω τὴν
 τῶν σοφῶν ὀυδαμονίαν, εἰ καὶ τὰ μάλιστα ταύ-
 τῳ

τὴν ἀφαιρόντως ἐκέντητο. οὐδ' ὡς αὐτῷ τὰ εἴδη
 ἀρετῶν εἶχεν αὐτάρκως πρὸς δὴζωίαν. οὐδ' αὖ
 πάλιν τὴν πρὸς τῶν πολλῶν ὑμνησίαν διπο-
 τμίαν, εἰ καὶ αὐτὴ πάλιν ἐκ τύχης αὐτῷ δι' ἡμε-
 σκούαστο εἰ πὲρ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. κεχορηγήθη
 γὰρ ἀφθόνως ἀπασιν τοῖς ἐξωθεν λεγομένοις ἀγα-
 θοῖς. τελείαν δὲ βούλομαι, καὶ πάντη ἀνε-
 λιπὴν δὲ ἀμφοτέρων ἐκείνων διδασκαλίαν συνε-
 σάσαν εἰπεῖν· πρῶτον δὴ οὐμ ἢ γένη διελόμε-
 νοι τὰς ἀρετὰς, εἰς τε φυσικὰς, καὶ ἠθικὰς, καὶ
 πολιτικὰς, καὶ ἐπιταὰς ὑπὲρ ταύτας καθαρτικὰς
 τε καὶ θεωρητικὰς, καὶ τὰς ἕτω δὴ καλουμένας
 θεουργικὰς. τὰς δὲ ἔτι ἀνωτέρω τούτων σιω-
 πήσαντες, ὡς καὶ ὑπὲρ ἀνθρώπων ἠδ' ἐτεταγ-
 μένας, ἀπὸ τῶν φυσικῶν τὴν ἀρχὴν ποιησό-
 μεθα. αἴτινον δὲ ἐκ γῆνεσι τοῖς ἔχουσι συμφύτως ὑ-
 πάρχουσι. καὶ τῷ ὑμνουμένῳ δὲ πρὸς ἡμῶν ἀ-
 δριμακαρίῳ, ἐκ τῆς πρώτης γῆνεσεως, συγγενῆς
 ἦσαν ἀπασαι. ὧν τὰ ἴχνη καὶ γὰρ τῷ τελει-
 οτάτῳ καὶ ὀσφρώδει αὐτῷ ποδιβλήματι ἐναρ-
 γῶς διεφαίνετο. πρῶτον, δυναδυσία μέ-
 τις ὑπεραίρουσα. ἡ δὲ φρόνησις σωματι-
 κῶν ἐπινομαζουσι. καὶ μάλιστα τῶν τιμιωτά-
 των αἰσθησεῶν ὄψεως καὶ ἀκοῆς. αἱ δὲ καὶ
 πρὸς φιλοσοφίαν καὶ τὸ δι' εἶναι παρὰ θεῶν

τοῖς ἀνθρώποις δ' ἐδ' ὄρηται. τότε δὲ καὶ πρὸς
 πάντα τὸν βίον ἀσινεῖς αὐτὰ διέμειναν. δ' οὐ-
 τάρ' αὖτε ἰχθὺς σωματικὴ, ἀπαθὴς μὲν ὑπὸ χε-
 μῶνωρ, καὶ καμάτων, ἀτρωτὸ δὲ καὶ ὑπὸ τῆς μο-
 χθηρεῖς καὶ ἡμελημεγένης διαίτης, ἔ' πόνωρ ἐκείνωρ,
 οὐς νύκτωρ τε καὶ μεθ' ἡμέραν ἐζωῖται, ἐν χόμει-
 νῳ καὶ τὰ δ' ὄγματα ἀνελίπων, ἔ' συγγράφωρ.
 ἔ' τοῖς ἐταίροις συγγνώμην, καὶ ἕκαστον ὅπως
 ἐντόνωρ διαπραττόμεν, ὡς αὐτὸ ἐκείνο μόνον ἐ-
 πιτηδεύωρ. πλὴν ἡ τοιαύτω δυνάμει, εἰκότως
 αὐτὸς ἀνδρείαν σωματικῶς προβαλεῖν δύναιτο.
 τρίτη δὲ αὐτῷ ὑπεῖρεν ἀρετὴ σώματ' ἢ καὶ
 τῆς σωφροσύνης τεταγμένη. ἡ δὲ πρὸς τὸ κάλ-
 λῳ τὸ σωματικὸν θεωρεῖν ἀξιῶσι. ἔ' ὅσον ἐυλό-
 γως. κατὰ πόρ γὰρ ἐκείνη ἐν συμφωνίᾳ καὶ ὁμολο-
 γίᾳ θεωρεῖται τῷ τῆς ψυχῆς δυνάμει, ὅτω καὶ
 τὸ ἐν σώματι κάλλ' ἐν συμμετρίᾳ τινὶ ὄρεται
 τῷ ὀργανικῶν αὐτῶν μορίων. ἰδίῳ ἢ ἡ σφόδρα
 ἐράσμι. ἔ' γὰρ ὁ μόνον αὐτῶν τὰς συμμετρί-
 ας οὐ εἶχον, ἀλλὰ γὰρ καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ψυχῆς ἔσαν
 θοῦν τῶν σώματι οἶον εἶδος ζωῆν, θαυμασίον
 ὅσον ἀπέσιλβε. ἔ' ὅσον πάνυ φράσαι τῶν λόγων δυ-
 νατόν. ὅτω ἢ ἡ καλὸς ἰδίῳ, ὡς ἐμὴν γὰρ τῆς γρα-
 φῶν ἐφικέσθαι αὐτῶν τῆς ὁμοιότητ' ἔ' πάλσας δὲ
 τὰς φερομένης αὐτῶν εἰκόνας, καὶ πόρ καὶ αὐτὰς
 παγκάλους ἔ'σας, ὅμως ἔτι λείπεσθαι πολλῶν, εἰς

μίμησιν ἢ τῶν εἰδῶν ἀληθείας, τε τάρτεω ἢ τῶν
 ὑγίαιαν βέλονται μὲν ἀναλογεῖν τῆς γνῶσεως ψυχῆς δι-
 καιοσύνης. Ἐἴν δὲ δικαιοσύνη πᾶσι καὶ ταύτῃ
 γνῶσιν σώματι, ὡς ἐκείνῃ γνῶσεως ψυχῆς. ἢ γὰρ ἀσασίασας τὰ
 μέρη τῆς ψυχῆς ἀποργαζομένη, ἢ ἄλλη τις ἕστι
 ἕξις, ἢ δικαιοσύνη. καὶ ἢ δὲ ἀτάκτων δὲ τῶν σω-
 ματικῶν σοιχείων, τε ταγματῶν αὐτὰ καὶ πρὸς ἄ-
 γορα ἀλλήλοις ἀποτελεσθῆναι, ὑγίαια ἔστι πρὸς τῶν ἀ-
 σκληπιαδῶν ἐπονομάζεται. καὶ αὐτὴ δὲ ὅτω
 καλῶς ἐκ ἀπαργαυῶν αὐτῶν δὲ δεδημιουργητο, ὡς
 καὶ ἔχει αὐτὴν εἰπεῖν ὅσα κίς εἰς νόσον ὑπαχθῆναι
 τὸ σῶμα, ὡς δὲ μόνον ἢ καὶ τρεῖς ἐν μακρῶ βίῳ
 καὶ ἔτεσιν ὅλοις πέντε καὶ ἐβλομήκοντα. τε κμή-
 εἶον δὲ τὸ τὸ ἰκανόν, ὡ καὶ αὐτὸς ἐπέστησε γνῶσεως
 τελουταία αὐτῆς νόσω, τὸ μηδὲ πᾶν αὐτὸν δια-
 γινώσκειν, ὅπως ἄποτέ λῶ τὰ πρὸς ἀπίπτοντα τῶν
 σώματι πάθη, δὲ τῶν πολλῶν αὐτῶν ἀπειρίαν,
 καὶ ταῦτα μὲν εἰ καὶ σωματικὰ ὄντα τὰ πλεονεκ-
 τήματα, ἀλλὰ πρόσδρομα ἴσως αὐτῆς καλέσθην τῆ
 ἢ τελείας ἀρετῆς διακεκειμενῶν εἰδῶν. τὰ δὲ
 γε πᾶσι τῶν ψυχῶν πρῶτα, καὶ αὐτοφύως, καὶ ἀ-
 διδάκτως συμφυῖντα αὐτῶν, καὶ ταῦτα μέρη τῆ
 ἀρετῆς, θαυμάσειν αὐτῆς ὡς ταῦτα ἐκείνα ἐστὶν
 χανῶν ὄντα, ὅσα Πλάτων σοιχεία εἴναι βέλεται τῆ
 φιλοσόφου φύσεως. καὶ γνῶσεως μνήμων ἢ καὶ δύμα-
 θῆς, καὶ μεγαλοπρεπῆς, ἔστι δὲ χαίρει, φίλος τε καὶ

συγγνής ἀληθείας, δικαιοσύνης, ανδρείας, σω-
 φροσύνης, ὅθεν γὰρ ἐκὼν εἶναι, ψεύδιον προσί-
 κατο. ἀλλὰ πάνυ μὲν ἐμίσει. τὴν δὲ ἀψύδουσαν καὶ
 ἀλήθειαν ἐσεργεῖ. ἐδίδη δὲ ἄρα τὸν μέλλοντα τῆς
 τῶν ὄντων ἀληθείας ἐφαπτεῖσθαι, οὐθὺς ἐκ νέου ὅ-
 τι μάλιστα ταύτης ὀρέγεσθαι. ἀλήθεια γὰρ πάντων
 μὲν ἀγαθῶν θεοῖς ἢ γένεσι. πάντων ἢ ἀνθρώποις.
 ὅτι ἢ καὶ πρὸς τὰς μὲν σωματικὰς ἠδονὰς ὑπερη-
 φάνως εἶχεν, σωφροσύνης ἢ μὲν φίλον ὅτι μάλι-
 στα, ἱκανὴ οἶμαι ἔμνησθαι πρῶτα ἢ πρὸς τὰ μα-
 θήματα αὐτῶν, καὶ πάντων ἢ τοῖσιν εἶδεν σφοδρότε-
 ρα ἐφείσιν τε καὶ ῥοπῆ. αἰδὴν τῶν μὲν ζώων ἔφορ-
 τικῶν ἠδονῶν ὅθεν ἐγγενέσθαι τῶν ἀρχικῶν συγχωρεῖ-
 σι. τῶν δὲ ψυχῆς αὐτῶν καὶ αὐτῶν ὀφροσύνην ἐμ-
 πο. εἰμ δυνάμεις. φιλοχρηματίας ἢ, ὅθεν ὅσον εἰπὼν
 ὅσον ἀφείσθαι. ὅς γε καὶ τῶν πατέρων, καί τοι πλά-
 τω διαφερόντων ἢ ὁσίας ἐκ πάντων ὀλιγώρει.
 ἢ ἢ τῶν πρὸς φιλοσοφίαν πολὺν ἐρώτα. γινώσκον ἢ
 καὶ πρὸς ἀνελευθερίαν, καὶ τῶν λεγομένων μικρολο-
 γίαν, ἀλλοτριώτατα διέκλειτο. ἄτε τῶν ὅλων ἔπαντες
 ὑρεγόμεθα, θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων. ἐκ ἢ τῶν αὐτῆς
 διανοίας μεγαλοπρεπῆς γηρόμεθα, ὅθεν ἢ ὡς το
 εἶναι τὸν ἀνθρώπινον βίον. ὅθεν τὸν θάνατον ὡς περ
 ἢ ἔτοροι δεινόν τι εἶναι ὑπελάμβανεν. πρὸς ἅπαν-
 τας ἢ τὰ δοκοῦντα τοῖς ἄλλοις εἶναι φοβερά ἀδελῶς
 εἶχεν, ἐκ μόνης ἢ φυσικῆς ταύτης ἐπιτηδεύουσι-
 τῶ

τῷ, ὡς ἔκ ἄλλω ἢ ἀρετῷ, ἀνδρείαν ἢ μόνω
 προσήκει καλεῖν. ἐκ ἧς τῶν αὐτῶν δὴ λουρῆσι περὶ
 ἢ παντὶ, ἢ τῷ μὴ πεφραδύνει τ' ἐκείνῳ οὐφύϊας,
 ὡς οὐθὺς ἐκ νέῳ δικαιοσύνη τε ἢ γὰρ πᾶ, καὶ δὴ
 καὶ τῷ ἢ ἡμερῶν, ἢ ὁ δ' αὖτως διανοητικῶς,
 ἢ διανοητικῶν, ἢ ὅλως ἀδικῶν. ἐπεὶ πῶρ κῶσ-
 μιῶν ἢ ὁ φιλοχρήματων, ὁ δὲ ἀνελεύθερος, ὁ δὲ
 ἀλαζών, ἢ δειλὸς ἢ μὴ ἐφάνη τῆς φύσεως. ἢ ἡ δὴ
 οὐμαθὲς αὐτῶν ἢ γόνιμον τ' ψυχῆς, μὴ ἢ πῶρ τῶν
 ἢ ἐγκαταλέγειν, ἢ μάλιστα πρὸς τοὺς ἰδόντας ἢ ἢ
 ἀκούσαντας, ὅσων μὲν ἐγκύμων ἐγγύς τ' αὐτῶν
 λωρ μαθημάτων, ὅσα ἢ αὐτῶν ἀπέτεκε, ἢ εἰς φῶς
 τοῖς ἀνθρώποις δέδεικε. ἢ ὅτι μόνῳ ὅτῳ ὁ δὲ γνῶ-
 τῶν πόματων τ' λήθης ἐδόκει πεπωκέναι, μνημο-
 νικῶν ἢ ἔχων δύναμιν, ὁ δὲ ἀμὴ ἐδυσχεραίνον. ὁ ἢ
 τῶν ἐπιλαυθαινομένων πᾶσιν ἢ ἐμμενῶν. ἢ αὐτῶν
 ἢ ἀπεδέχετο ὡς κεινῶν ἔχοντα τ' μαθημάτων.
 ἢ τῶν πῶρ ταῦτα πρᾶξι μόνω ἢ ἀπέτετο. πῶρ-
 ῶν ἢ ἢ ἢ ἀμύσσει ἢ φαχυτῶν φύσεως. συγ-
 γνῶν ἢ εἶχε πρὸς τὰ ἀμείνω. ἢ γνῶν δὴ τῶν ταῖς
 κοινῶν συχναῖς ἢ ταῖς ἱεραῖς αὐτῶν ἐσιάσεις,
 καὶ ταῖς ἄλλαις ἢ πρᾶξι ἀσείον τε ἢ οὐχαι,
 καὶ ταῦτα ἢ ὁκῆξω τῶν σεμνῶν. ὅτι σιώντας αἰεὶ
 ἐπήγετο, καὶ οὐθυμοτόρους ἀπέπεμπε. τούτοις
 δὴ ἀπάσαι, ἢ τοῖς ἄλλοις φυσικοῖς ἀγαθοῖς δὴ ἀρ-
 χῆς αὐτῶν συμπεφυκῶτα, τῶν μὲν μάρκαλα μή-

της πατρικίῳ ἢ νόμον σωαρμοθεῖσα, λύκιοι
 ἢ ἔθι ἀμφω γίνετε κὴ ἀρετῆ ὑπερφέροντες. ὑπο
 δέχεται δὲ αὐτῶν κὴ οἶον εἰμαδύεται ὅτι Βυζαν
 τίου πολιῶχθ. ἢ τις τότε μὲν αὐτῶν τὸ εἶν γέγο
 νον αἰτία, τεχθέντι ἢ τὴν αὐτῶν πόλιν. χρόνῳ δὲ
 ὑσερον κὴ τὸ καλῶς εἶναι προῦνοῦσατο, ἢ νίκα εἰς
 παῖδας ἢ δὴ κὴ μεираκίσηους ἔτέλει, αὐτῆ γὰρ
 αὐτῶν ὄναρ φαινομένη, ὑπὶ φιλοσοφίαν πρῆκάλῃ.
 ὄθον οἶμαι αὐτῶν σωέβη καὶ πολλὴ οἰκειότης πε
 εἰ τὴν θεῶν, ὡς καὶ ἔξαιρέτως τὰ ταύτης ὄργια
 ζειν, καὶ γνῶσσιαστικώτερον αὐτῶν εἰς θεσμούς
 μετιγῆαι. ἄγουσι ἢ αὐτῶν τέως οἱ πατόρες τεχθέν
 τα, εἰς τὴν εἰαυτῶν πατρίδα, τὴν ἱερὰν τῶν Ἀπόλ
 λωνθ Ἐαύθον. κὴ ταύτῳ ἢ θεῶν τινα κλῆρον
 πατρίδα αὐτῶν γενομένη. ἔδει γὰρ οἶμαι τῶν μέλ
 λοντα πασῶν ὑπὸ τῶν ἢ γείδα, ὑπο τῶν μου
 σηγέτη θεῶ, τροφῆς τε καὶ παιδείας μεταλαγ
 χάειν. γνῶσα δὴ τοῖς καλλίστοις ἢ θεσι παιδαγω
 γούμενοι τὰς ἠθικὰς ἀρετὰς ἔπεκτησατο. πλο
 σεβιζόμενοι φιλεῖν τε ἢ ἀδελφὴ πράττειν, καὶ ἀκ
 ρέφεσθαι τὰ μὴ τοιαῦτα. τὴν καῦτα δὲ σαφῶς,
 καὶ τὸ θεοφιλὲς συγγενὲς πολὺ ἔχωρ ἔδειχθη. κα
 μνοντῶ γὰρ αὐτῶ ποτε τὸ σώματῶ ὑπο νόσῳ,
 καὶ χαλεπῶς ἢ δὴ κὴ ἀνιάτως διακειμένη, πρῆσκ
 τῆ κλίνῃ ὑπερφαινόμενοι παῖς, ὅς ἐδόκει νέος
 κομιδῆ καὶ ὠραῖθ ἰδίῃ. εἰκάζει δὲ ἡ αὐτῶ εἶν
 ἴρμ

ἔτελεσφόρον καὶ πρὶν τὸ ὄνομα εἰπεῖν, εἰπὼν δὲ
 ὅμως ὅσις εἴη, καὶ τὸ ὄνομα ὑδιφθεγξάμενθ, καὶ
 εἰ κεφαλῆς ἐφαψάμενθ, αὐτὸ γὰρ πού τι εἰ-
 σήκετο προσκεφαλαίῳ ἐπαναπαυόμενθ, ὑγιῆ
 ἄζαίφνης ἐκ κήμνουτος ἀπετέλεσε. ἔτιως ἀφα-
 νῆς αὐτῷ ἐγγύς. τοῦτο μὲν, ὅτω θεῖον τότε καὶ θεί-
 οφιλες ἔβλεψε μερακίῳ ἐπαήχθη. ἐπὶ ὀλίγον δὲ ἐν
 Λυκίᾳ φοιτήσας γραμματικῶ, ἀπῆρξεν εἰς τὴν
 πρὸς Αἰγυπτῶν Αλεξανδρείαν, ἐπαγόμενθ ἠδὲ
 καὶ τὰ εἰς πόλιν τὴν ἀρετῆς ἰδιώματα, οἷς δὲ
 καὶ αὐτὸς ἐκείσε διδασκάλους εἶλε. Λεωνᾶς γοῦν
 ὁ σοφιστῆς, ἰθαυρῶ οἶμαι τὸ γῆνθ, καὶ θυλοκι-
 μῶν ἐν ἔβλεψε πλήθει τῶν ἐν Αλεξανδρείᾳ ὁμοτέ-
 χνων, ὁ μόνον αὐτῷ λόγον ἔειπε αὐτῷ ἐκθινώνησεν,
 ἀλλὰ ἔτι σωοιῆθ ἐχειρ ἠξίου, καὶ σωδῖαι τὰ ἀδρα-
 γμωαὶ καὶ τέκνοις πρὸς κούασεν, οἷα τὰ αὐτῶν
 αὐτῷ γνήσιον καὶ τῶν γῆνθ. γνήσιμον δὲ αὐτῷ
 ἐποίησεν ἔτι τὰς ἠνίας ἐχρυσί εἰς Αἰγυπτῶν. οἷ δὲ
 ἔτι αὐτῷ ἀγαθὸν τὸ τῶν νέων τὴν φυσικῶν ὀξύτη-
 τα, καὶ τὴν τῶν ἠθῶν καλοκαγαθίαν, ἐν ἔτις φι-
 λάτοις ἐταπῆθ. ἐφοίτησε ἔτι καὶ εἰς γραμματικῶ
 ὀρίωνθ. ὅς μὲν ἐκ τῶν παρ' Αἰγυπτῶν ἱερατικοῦ
 γῆνθ καταγόμενθ, καὶ μετρίως τὰ εἰς τέχνης ἐ-
 πεσκεμμένθ ὅπως, ὡς καὶ συγγραμμάτια ἐαυ-
 τῷ ἴδρια ἐκπονήσασα. καὶ ἔτι μεθ' ἑαυτὸν χρήσιμα
 κατὰ λωεῖν. ἐπλησίασε ἔτι καὶ ῥωμαϊκῶν διδασ-

σκαλείωμ διατριβῆς, ἢ γν' ὀλίγω χρόνω πολλῶν
 ἐπίδοσιμ καὶ πόδι αὐτὸς τοιοῦτος ἔχε λόγους. ἢ γὰρ
 ἦγετο τῷ ἀρχικῶ ἰδί τοῦ πατρὸς αὐτῆς δέυμα, ἐφ'
 ᾧ δὴ ἐκείνος σφόδρα ὀνομαστός ἐγενόνη. τὴν δὲ
 πανικῶ γν' τῆ βασιλίδι πόλῃ δέοντως μεταχθ-
 ευσάμενη. μάλιστ' ἔδλόκη νέθ' ὦρ χαίρειν τό-
 τε ῥητορικῆ, ἀγενεθ' ἔλ' ὦρ λόγων φιλοσόφων.
 ἢ πάνυ ἠυδοκίμει ἐπ' αὐτῆ. ἢ θαῦμα ἑαυτ' πο-
 λὺ πρῆιχε, τοῖς τε συμφουτώσιμ ἑταίροις, ἔ αὐ-
 τοῖς τοῖς διδασκάλοις, ἐπίτε ἔθ' καλῶς λέγειν,
 ἢ αὐτῶ ῥαδίως ἐκμανθάνειν, ἔ ἔλ' τῶ διδασκά-
 λου μάλλον ἢ μαθητ' ἔξιμ ἔ μελέτῃ ἔχρει. ἔλ' δὲ
 φοιτῆτα αὐτ' Λεωνῆος ὁ σοφιστῆς, σικωεκδημείν ἑ-
 αυτῶ πρῆσκηδύζει τῷ αὐτῶ Βυζάντιον ἀκρόημι-
 αν, ἢ ἢ αὐτῶς ἐποιεῖτο φίλῶ χειζόμενη θεο-
 δώρῳ ἔθ' ἔλ' Αλεξανδρείας τότε ἀρχοντι, ἀνδρῶ
 ἀσείῳ, ἔ μεγαλοπρεπεί, ἢ φιλοσοφίας ἐραστῆ. ὁ
 ἢ ἔ νέος ὦρ, προθυμότορον ἔειπε ἔθ' διδασκά-
 λῳ, ἢνα μὴ αὐτῶ τὰ τ' λόγων πρῆσκηδύζοιτο. τὸ
 ἢ ἀληθές ερομ εἰπείν, τύχη τις αὐτ' ἀγαθῆ ἔτανῆ
 γρη αὐθις αὐτῶ τ' γρηέσεως αἰτίαν. τότε γν' αὐτ'
 ἐλθόντα, πρῆσκηδύζην ἢ θεός εἰς φιλοσοφίαν ἰδ' εἰν,
 ἔ τὰς ἀδύησι διατριβῆς. ἐπανελθὼν ἢ πρότε-
 ρον εἰς Αλεξανδρείαν, ἢ ῥητορικῆ ἔ τοῖς ἄλλοις
 πρῆσκηδύζην ἢ πρῶτῳ ἑαυτῶ δάξει χαίρειν εἰπὼν, ἢ αὐτ' ἐκεί
 φιλοσόφων μετεδίωκε σικωσσίας. ἢ φοιτῆτα μὲν
 αὐτῶ Αριστοτελικῶς, πρῆσκηδύζην Ὀλυμπιάδων ἔ φιλό-

εὐφορ, ὃ κλέθ' ἄνδρ', ὡς ἡ μαθήμασιν, Ἡρώνι ἐ-
 π' ἔφην ἑαυτ', ἀνδρὶ θεοσεβῆ, ἃ τελείαν πρῶτα-
 σκονὴν ἐχρησάτο τῆς ἡλικίας παίδευσιν ὁδῶν. τοσοῦτον
 ἡ ἃ ἔτοι οἱ ἄνδρες τῶ ἠθὸς τῆς μετὰ κίσε ἠγάθησαν,
 ὡς ἐπὶ μὲν Ὀλυμπιόδωρον θυγάτριον ἔχοντα. ἠγ-
 μνίον ἃ αὐτὸ φιλοσόφως, Βασιλῆως αὐτῶ κα-
 τεγγυῆσαι. τῶ ἡ Ἡρώνα θαρρῆσαι αὐτῶ τῶ πρό-
 πομ ἅπαντα τῆ ἑαυτῆ θεοσεβείας, ἃ ὁμοίεστον συ-
 νεχῶς ποιῆσαι. Ὀλυμπιοδώρον ἡ ἀκροώμεθ' ἃ
 ἀνδρὸς δὴ αὐτῆ λέγειν, ἃ δὲ τῆς πόρι ἄνδρ' ὀνο-
 λίαν ἃ γνῶν ἔχον ὀλίγοις τῆ ἀκρόντων ὄντων ἐφικ-
 τῆ, ἐξίωμ αὐτὸς μετὰ τῆ σωτηρίαν, ἅπαντα πρὸς
 ἄνδρ' ἑταίρους τὰ τῆ πράξεων ἀπεμνημόνευσεν ἑπὶ
 αὐτῆ λέξεων, πλείστα ὄντα ὡς μοί τις εἶπε τῆ συμ-
 φοιτητῆ. Οὐλπινός ὁ Γαζαῖος, ἀνὴρ ἃ ἔτ' ἃ τῆ
 ζωὴν ἠκανῶς φιλοσοφίας. ἃ αὐτὰ ἡ τὰ Αἰριστέ-
 λος λογικὰ συγγράμματα ῥᾶς ἀξεμαύθησαν, καὶ
 τοιχαλεπὰ ὄντα τοῖς γνῶν ἡλικίαις, ἃ πρὸς μόνην
 ψιλῶ ἀνάγνωσιν. τῶ τοῖς ἄνδρ' ἡ Αλεξανδρείας συ-
 σχολίας, καὶ καθόσον αὐτοὶ δὴ αὐτῶ εἶχον τῆς
 σωουσίας αὐτῶ ἀκροώμεθ', ἐπειδὴ ἡ γνῶν τῆ
 σωαναγνώσει τινὸς, ἔδοξεν αὐτῶ οὐκέτι
 ἀξίως τῆ τῶ φιλοσόφου δὴ ἀνοίας φέρεσθαι γνῶν τῆς
 ἀξιογνώσει, ἡπερὶ αὐτῶ ἐκείνων τῆ διδασκαλεί-
 ων, ἅμα ἡ καὶ μεμνημένος τῆ γνῶν τῶ Βυζαντίου θεί-
 ας ὄψεως ἃ πρῶτα κελύσεως, ἡδὲ τὰς Αθῶνας ἀνὴρ

γὰρ σὺν πεμπήτινι πάντως τῷ λογίῳ καὶ τῷ
 φιλοσοφίας ἐφόρῳ θεῶν τε καὶ δαιμόνων ἀγα-
 θῶν. ἵνα γὰρ ἀνόθευται ἔτι καὶ εἰλικρινὴς σώζεται
 ἡ πλάτωνος διαδοχὴ, ἀγούσι αὐτὸν οἱ θεοὶ πρὸς
 τὴν φιλοσοφίας ἐφορῶν, ὡς γὰρ γὰρ ἐδήλω-
 σε καὶ τὰ προοίμια αὐτῶν τῶν ὑπερδικμίας, καὶ οἱ γε-
 νόμενοι θεοὶ ὄντως σύμβολοι προμηνύοντες αὐ-
 τῶν σαφῶς τὸν ἀπὸ τῶν πατρῶν κληῖρον, καὶ τὴν ἀνω-
 θεν ἐσομένην ψῆφον ἐπὶ διαδοχῆς. ὡς γὰρ εἰς τὸν
 Περικλέα κατήγε, καὶ τοῖς γὰρ τῆ πόλει κατεμλυῖτο
 ἄλλοι, Νικόλαος ὁ ὕστερον μὲν πόριφανος ὑπὸ τῆς σο-
 φιστικῆς γυμνασίᾳ, τῶν καὶ αὐτὰ δὲ χολάζων τοῖς
 γὰρ Ἀθῶναις διδασκάλους, κατέβη εἰς τὴν λιμνὴν
 ὡς πρὸς γνώριμον. ἔπειτα δεξιόμοσος τε αὐτῶν καὶ ξε-
 ναγήσων ὡς πολίτῳ. Λύκιος γὰρ καὶ ὁ Νικό-
 λαος ἦγον ἔν αὐτῶν ὑπὸ τὴν πόλιν. ὁ δὲ, ἐκ τῶν βα-
 δίζων, κόπτετο ἠδὲ καὶ τὴν ὁδόν. καὶ πρὸς τὸ σω-
 κρατεῖον, ἔπειτα εἰδὼς ἑδὲ ἀκκηθῶς ὅτι σωκρα-
 τος αὐτῶν πρὸς ἐγίγνοντο λιμνῆς, ἠξίου δὲ τὸν Νικό-
 λαον, ὑπερμύειν τε αὐτῶν βραχὺ, καὶ καθεζεῖτο.
 ἅμα ἡ καὶ εἰ ἔχοι ποθὲν ὑδῶν αὐτῶν ποιεῖν αὐτῶν
 καὶ γὰρ δὴ πολλῶν, ὡς ἔλεγε, κατείχετο. ὁ δὲ,
 εὐθίμως αὐτῶν, ἄλλοι, ἄλλοι, ἄλλοι ἀλλὰ χόθον ποθὲν, ἔξ αὐ-
 τῶν ἡ ἐκείνου τῶν ἱεροῦ χωρίου ἐποίει φέρεσθαι. οὐδὲ
 γὰρ πρὸς ἡ πηγὴ τῶν σωκρατῶν σήλης. πόν-
 τι ἡ αὐτῶν, σύμβολον ὁ Νικόλαος, καὶ τότε πρῶ-
 τος

Ἰσχυρῶς ἐπεὶ, ὡς ἔχει Σωκρατεῖω εἶη γνῶσιν
 θείας, καὶ πρῶτον ἐκείθην Ἀθηνοῦ ὕδωρ πωῶν. ὃ δὲ,
 ἰδανασίας καὶ πλοσκυήσας, ὑπὸ τὴν πόλιν ἔπο-
 ροῦτο. ἀναβαίτη δὲ αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ἄκραν, πε-
 ριτυγχάνει ὁ θυρωρὸς πρὸς τῆς εἰσόδου, ἠδὲ καὶ τὰς
 κλείς ὑπὸ τὴν γνάμ μελλωρ ταῖς θύραις, ὡς καὶ εἰ-
 πέμ πρὸς αὐτὸν, ἐπὶ αὐτῶν δὲ ἔρω, τῶν τῶ ἀνθρώ-
 που ῥημάτων, ἀληθῶς εἰ μὴ ἦλθου, ἐκλεθῶ. Ἐπὶ τίς
 αὐτῶν ἐγγύθῳ σύμβολοι τῶν τῶ λαφῆσερ, καὶ ὁ δὲ
 Γόλλητο, ἢ μελάμποδοι, ἢ τῶ ὁμοίωμ εἰς κεί-
 σιν δειόμην. Ἰσχυρῶς ἡ καὶ ταῦτα τῶ ῥη-
 θεικῶν διατριβῶν, καὶ τοῖς πολεμάχητο τοῖς ῥηθ-
 ροῖς γνῶμην, ὡς δὲ ἔπὶ αὐτῶν τῶ ἠκωρ, γν-
 τυγχάνει πρῶτον τῶ φιλοσόφωμ συειανῶ τῶ
 φιλοξένου. παρῶν ἡ τῆς σωσσίας καὶ λαχάρης, αὐ-
 ἠρ διακορῆς μὲν γενόμενοι ἔπὶ τῶ φιλοσόφωμ λό-
 γωμ, καὶ συμφοιτητῆς γνῶ τῶ τοῖς αὐτῶ τῶ φιλοσό-
 φου. ὑπὸ σοφιστικῆ δὲ ἔσῳτορ ἑαυτῶ θαῦμα ἐγεί-
 ρας, ὅσοι ομηροῦ ὑπὸ ποιητικῆ. παρῶν ἔν ὡς ἐ-
 φλω καὶ ἔτῳ. καιρὸς δὲ ἔτυχεν ὡρ, ὁ ἔλ δειλῆς
 ὀψίας. ἠδὲ γοῦν αὐτῶν διαλεγόμενων, γνῶ δυσ-
 μοῖς μὲν ἦλιτο ἐγίγνετο. σελίωθ δὲ ἀπὸ σωόδια
 πρῶτον ἐφαίνετο. ἀκρπέμπειμ ἔν ἔπειρῶντο, πλο-
 σειπόντο δὲ τῶ ξγῆορ, ὡς νέορ. ἵνα δὲ ἡ χολῶ ἐχοι-
 γν, αὐτῶ ἐφ' ἑαυτῶ πλοσκυνῆμ τὴν θεοῦ. ὁ δὲ ὀλί-
 γωμ πλοελθῶν, καὶ θεασάμενοι ἔπὶ αὐτῶ ἐκ τῶ αὐ-

ἔθεις φαινομένων τῶν σελεύων, ὑπερσάμνος
 αὐτόθι ἅλω αὐτῶ ὑποδήματα. ὀρώντων ἐκείνων,
 τῆ θεῶν ἠπαύσει. γίνταῦθα δὲ ὁ Λαχάρης ἐκπλα-
 γαίς τῆ μεθακίς τῆ παρρησίαν, πρὸς τὸ φιλόσοφον
 ἔπε Συριανόν, τῆ ἐκείνο τὸ Πλάτωνι δαιμονίως
 εἰρημνίου ὑπὸ τῶν μεγάλων φύσεων. ἔθεις γὰρ ἔφη,
 ἔθεις μέγα ἀγαθόν ἐσται, ἠγε τὸ τῶ γιναντίου. ἔθεις αὐ-
 τα μὲν, ὡς ὀλίγα ἐκ πολλῶν εἰπεῖν ἐγγύς τὸ φι-
 λσόφου θεόθεν τὰ σημεῖα, ἀρῆ. ὑπὸ δὲ ἡμῶν ἀντιταῖς
 ἀθλίως. πρὸ λαβῶν ἢ αὐτὸ ὁ Συριανός, πρὸ σάγῃ
 τῶ μεγάλῳ Πλάτῳ τῶ Νεσορίου. ὁ ἢ, νέου μὲν
 εἰδῶν, ἢ ὁ ἢ ὅλον εἰσὸν ἔθεις ἀγοντα, ἀκέραις ἢ αὐ-
 τῆ τῆ ἀρεσίμ, ἢ τῆ πολλῶν ἔφεισι τῆ γνὶ φιλοσοφί-
 α βίσι, σφόδρα ἠδὲ ἠ ἐπ' αὐτῶ. ὡσεῖ ἔθεις ἔθεις ὑπὸ
 εἰδῶν αὐτῶ τῆ φιλοσόφου διαβῶν. ἢ ταῦτα
 πολυόμνος ὑπὸ τῆ ἡλικίας. μάλα γὰρ ἡ ἡδὲ
 πρὸς βύτης. ἀν ἀγινώσκῃ ἔθεις πρὸ τῶ τῶ, ἀεισῶ
 λος μὲν τὰ πρὸ ψυχῆς. Πλάτωνος ἢ τῆ φαίδωνα.
 πρὸ ἔθεις ἢ αὐτὸ ὁ μέγας ἢ ἀκέραιος τὰ λεγό-
 μενα, τῆ φιλομῆα τῆ νέου ὀργάνῳ χρώμνος. ἢ φά-
 σκων ὅτι συμπληρωθέντων αὐτῶ τῆ χολίω, ἔσαι ἢ
 Πρόκλου ὑπομνήματα, φερόμενα εἰς τὸ φαίδωνα.
 ἢ ἄλλως ἢ ἔχαιρε τῶ νεανίσκῳ, πρὸ αὐτῆ λα-
 βῶν τῆ πρὸς τὰ καλὰ ἐπιτηδεύσεως. ἔθεις τέκνον
 αὐτῆ σιωχῶς ἀπεικάλῃ, ἢ ὁμοίσιον ἐποιεῖθ. καὶ
 ἔθεις ἢ ἔώρα αὐτῆ πρὸς τῆ ἀρχῆ τῆ ἐμφύχωμα
 Τετακῶς ἔχοντα, πρὸ ἐκάλῃ, μὲν ἢ ἔθεις πρὸ αὐτῆ ἀπέ

χεῖρ. ὅπως αὖτε τὸ σῶμα ὑπηρετῶν ἔχει ταῖς ψυ-
χικαῖς ἐνεργείαις. τὰ αὐτὰ ἢ καὶ τῷ φιλοσόφῳ συ-
ριανῶ πόρτι διαιτήσιν νέον πρὸς κελεύειν. ὁ δὲ,
πρὸς τὴν πρεσβύτην ἔλεγεν, ὡς διεμνημόνευε πρὸς
ἡμᾶς ἡ θεία κεφαλὴ. ὅτε ἔασμα αὐτὸ μαθεῖν ὅσα βί-
λωμαι, ἐγκρατῶς διαιωμῶν. Ἐπὶ τότε εἰ θέλοι ἀκ-
θάνη. ἔτω εἴα πάντα ἡμῶν ἐκείνου αὐτὸ οἱ διδάσκα-
λοι. διὸ ἢ μόνον χεῖρ ἔτη ἐπεβίω αὐτῷ ἐπιση-
μήσαντι ὁ πρεσβύτης. Ἐπὶ τῷ δὲ δόχῳ συ-
ριανῶ τὴν νέον σωίση. οἷα Ἐπὶ τὸ ἔγγονον Αρχιάδιαν.
ὁ ἢ, πρὸς λαβῶν αὐτὸ, ὁ μόνον ἔτι πρὸς τὸν λόγον με-
ζόνως ὠφέλις, ἀλλὰ Ἐπὶ σωίση τὸ λοιπὸν, Ἐπὶ τὸ φι-
λοσόφῳ βίω κοινωνῶν εἶχεν, βίω αὐτὸ ἐνδῶν, οἷον
πάλαι ἐζητήσιν ἀκροατῶν ἔχεν Ἐπὶ διάδοχον, διεκλήθην
ὄντα τὸ ἐκείνω παμπόλων μαθημάτων Ἐπὶ θείων
δουγμάτων. ἐπὶ ἔτεσι γουὶ ὅτε δύο ὄλοις, πάσας
αὐτῷ τὰς Αἰετῶν τέλους σωανέγνω πραγματείας·
λογικὰς, ἠθικὰς, πολιτικὰς, φυσικὰς, Ἐπὶ τὴν ὑπὲρ
ταύτας θεολογικῶν ἐπιστήμη. ἀχθῶν τὰ ἢ εἴα τὸ
ἴωμ ἰκανῶς ὡς πρὸς διὰ τῶν πρὸς τελείων καὶ μικρῶν
μυστηρίων, εἰς τὴν Πλάτωνος ἠγῶν μυσταγωγίαν, ἐπὶ
τάξιν καὶ ἔχ ὑπερβαθμιῶν πόδια, καὶ τὸ λόγιον
τείνοντα. Ἐπὶ τὰς πρὸς ἐκείνω θείας ὄντως τελετὰς
ἐποπτεῖν ἐποίει, τοῖς πόρτι ψυχῆς ἀνεπιθολώ-
τοις ὄμμασι, καὶ τῆς τοῦ νοῦ ἀχθῶν τῶ πόρτι πῆ.
ὁ δὲ, ἀγρῶν ὑπὸν τε τῆς ἀσκήσεως Ἐπὶ ἐπιμελεία χρώ-
μενος, νύκτωρ τε καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ τὰ λεγόμενα
σωοπτικῶς καὶ μετ' ὑπὸ κρίσεως ἀκροαφόμενα.

Ἰσοῦτον γὰρ ὁ πολλῶν χρόνῳ ἐπεδίδου, ὡς εἰ ὄγδο-
 ον καὶ εἰκοσὸν ἔτ' ἄγων, ἀλλά τε πολλὰ σωέ-
 γραψε, καὶ τὰ εἰς τίμαρον, γλαφυρὰ ὄντως καὶ ὑδι-
 σήμας γέμοντα ὑπομνήματα. ἐκ δὲ ῥιθιαύτης
 ἀγωγῆς, ἣ ἦθ' ὑπὸ μάλλον ἐνοσμεῖτο, μετ' ὑπὸ
 σήμας τὰς ἀρετὰς ἀνειληφώς. καὶ δὴ καὶ τὰς πο-
 λιτικὰς προσελάμβανεν, ἕκτε δ' ἄριστοτέλους
 πολιτικῶν συγγραμμάτων, καὶ δ' ἄρ' ἄρα τῷ Πλα-
 τῶνι νόμων τε καὶ πολιτειῶν. ἵνα δὲ μηδὲ γὰρ
 τούτοις δολιχῆ λόγῳ εἶναι μόνον, ἔργου δὲ μηδε-
 νὸς ἀνθάπτεσθαι, ἐπειδὴ πρᾶττειν αὐτὸς ἐκωλύε-
 το τὰ πολιτικὰ, ὅσα ἦ καὶ πόλι μείζονα ἢ χολῆσι,
 Αρχιῶδ' ἀμ' ἔργοις θεοῖς φίλον, ὑπὸ τ' τὸ πρᾶκτά-
 λει. ἅμα τὲ ἐκείνον διδάσκων, καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ μὲν
 αὐτῷ τὰς πολιτικὰς ἀρετὰς, καὶ τὰς μεθόδους.
 καὶ ὡς περ οἱ τοῖς θεοῖσι πρᾶκτεσθὲν ὄλησ' τε τ'
 ἑαυτοῖσι πόλεως προΐστασθαι κοινῆ προφρεπόμνος,
 καὶ ἑκαστὸν ἰδίᾳ ὀυεργετῆιν καὶ πᾶν εἶδ' ἄρετ'
 διαφερόντως δὲ ῥιθ δικαιοσύνης. καὶ ἔργῳ δὲ, ἥ-
 λον τινα αὐτῷ γνέτικτεν, ἐλευθεριότητα τ' ὡς
 εἰ τὰ χρήματα καὶ μεγαλοπρέπειαν αὐτῷ γνῶσι
 κινύμεν, τῷ δ' ὠρεῖσθαι ὅτι μὲν φίλοις, ὅτι δὲ
 συγγενέσι, καὶ ξυνοῖσι, καὶ ἀσπίσι, καὶ κρείττονα ἑαυτ'
 πᾶν τῆ ἀφραίνεσθαι τ' ἄρ' ἄρα χρημάτων κτήσεως. καὶ
 εἰς ἔργον ἢ δ' ἡμόσιον ὁ σμικρὰ ἔχαρίζετο. τελευ-
 τῶν ἢ, καὶ μετὰ Αρχιῶδ' ἀμ' ταῖς πόλεσι κατα-
 λείπει

λέλοιπε κτήματα, πατρίδι τε τῆ ἑαυτῷ ἢ τῆς
 ἀθλίως. τοῖσδε δὲ ὁ φιλαλήθης Αρχιάδης οἴκο-
 θνή τε καὶ ἐκ τῷ τούτῳ φιλίας ἀπεδείχθη, ὡς καὶ
 τοῦ ἐφ' ἡμῶν ἀνθρώπων, εἴποτε ἐθέλοιεν μνή-
 μῳ αὐτοῦ ποιῆσαι, ἢ ἄλλως ἢ τῷ ὀυσεβέστατον
 Αρχιάδην ὀφθῆμω τῷ σώματι καλεῖν. καὶ αὐτῶς
 ἢ γνῶστε ὁ φιλόσοφος, ἐφῆπτε το πολιτικῶν βου-
 λουμάτων, τῆς κοινῆς ὑπὲρ τοῖς πόλεως συλλό-
 γοις πρᾶξι γινόμενῳ, ἢ γνῶμας ἐμφρόνως εἰση-
 γούμενῳ. ἢ ἀρχουσιμ γίνεσθαι ὑπὲρ δικαί-
 ων πραγμάτων. ἢ τῶσδε ὁ μόνον πρᾶκαλῶν,
 τρόπον δὲ τινα προσαναγκάζωμ τῆ φιλοσόφῳ
 παρρησία, τὸ προσῆκον ἐκείνοις ἀκνέμειν. κοινῆ
 ἢ πάλιν εἰ κοσμιότητῳ τῶ ἀναγνωσκόντων
 ἐπεμελεῖτο. ἢ σωφροσύνη ἐποίη πολιτείας,
 ὁ φιλοῦ λόγῳ διδάσκωμ, ἔργῳ ἢ μάλλον δὲ τῶ παῦ-
 ρῶ τῷ βίου ὑδιτηδύωμ. καὶ οἶονεῖ προτύπωμα
 σωφροσύνης εἶναι τοῖς ἄλλοις γινόμενῳ. ἢ
 ἢ δὲ εἰ πολιτικῆς ἀνδρείας εἶναι, ἢ ἡράκλειον
 ὄντως ἐπεδείξατο. γνῶ ζάλη γνῶ παρελθῶν ἢ ἢ
 κυμῆα πραγμάτων, ἢ τῶν δουλμάτων τυφονείωμ
 ἀντιπνεόντων τῆ γνῶ νόμῳ ζωῆ, ἐμβειθῶς εἶναι
 ἀνῆρ ἢ ἀσεμφῶς, εἰ ἢ πρᾶκινδινδύκῶς, ἢ βί-
 ομ διγνήξασθ. καί ποτε γνῶ πῶσαισιν τινῶν γυπο-
 γιγαύτων ὄξετασθ, ἀπῆρ γνῶ ἢ ἢ τῶν Ἀθη-
 νῶν, τῆ τῶ πάντοσ προφορῶ πειθόμενῳ. ἢ τῆ

ἔπειρ ὦρ' ἐσπ' ὄδ' ἀζεμ, ἠνάγκασεν ἔπιμελεῖσθαι σω-
 τόνως τ' οἰκείων ἐπιτηδευμαίων. ἐρωτῆ καὶ βασι-
 νίζωρ' ἐκαστὸν τῶν πρὸς αὐτοῖς. ἰκανὸς γὰρ ἴω περὶ
 ἀπάντων κριτής. εἰ δ' ἐλὺνα ῥαθυμότορον πρὶ τὸ
 ἑαυτ' ἐπαγγεῖλαι ἠνεύσκειν, ἐπέτιμα σφοδρότε-
 ρον. ὡσεὶ καὶ διοκῆρ θυμοειδέστατος εἶν καὶ ἀγαρ φι-
 λόλιμος, ἐκ τῶν θέλημ τε ἅμα καὶ δυνάσασθαι ἀπαν-
 τα κρίνειν ὀρθῶς. Ἐὶ ἴω φιλόλιμῳ. ἀλλὰ τῆ φιλο-
 τιμίας, ὅχως ἔτοροι πάθῃ ἐχρήσατο. ἐφιλοτιμεί-
 το δὲ πρὸς μόνῳ ἀρετῇ καὶ τὸ ἀγαθόν. τάχα ἢ ὅδ'
 αὐτὸ γήνοιτό τι μέγα γν' ἀνθρώποις, ἀνευτ' τοιαύ-
 της ἐνεργείας. ἴω δὲ καὶ θυμοειδής, ὅτι ἐπὶ αὐ-
 αιδῶ. ἀλλ' ἅμα ἔπειρατῶ, καὶ γὰρ ἔπαύσθαι ῥαδίως.
 καὶ ὁσρακσ πόλιτροφῆ, κίρινον ἀπεδείκνυτ' θυ-
 μόν. γν' ταυτῶ γὰρ ὡς εἰπέμ' ἐπέπλητήν, καὶ ἴω τὸ
 εὐεργετῆρ' αὐτῶν ἐκείνους καὶ ἔπειρ αὐτῶν πρὸς
 καλεῖμ ὅσ' ἀρχοντας ὑπὸ συμπαθείας ἐφέρσο.
 οὐ δὲ ὅτι μοι καὶ τὸ τ' συμπαθείας αὐτ' ἴδιον,
 ἴω νοῦν ἦλθον. τοσαύτῳ γὰρ οἶμαι γν' μηδενὶ ἄλλ-
 ω ἀνθρώπων ἴσορ ἦσθαι. γάμων τε γὰρ ἢ παίδων
 ὅδ' ἐποτε πείραμ λαβῶν, εἴς τὸ μὴ αὐτῶς ἐλέσθαι,
 καὶ τοι πολλῶν προταθγόντων αὐτῶ γάμων γήνο-
 τε καὶ πλάτῳ ὑπερεχόντων, τῶν ἀπάντων ὡς
 ἐφκμ' ἐλδύθερος γήνομνος, ὅπως ἐκῆδ' ἔπειρ τ' ἐταί-
 ρων καὶ φίλων ἀπάντων, καὶ τ' τῶν τοῖς προσκόν-
 τῶν παίδων τε καὶ γυναικῶν ὡς κρινός ἴω πατήρ

ἢ αὐτίθ' αὐτοῖς τ' εἶν' γηρόμενθ'. πανθ' ἀπὸς
 γὰρ ἐτ' βίου ἐκείνου ἐπεμελείτο. εἶδ' ἔποτε τις
 τῶν γνωρίμων νόσῳ κατείχετο, πρῶτον μὲν αὐτὸς
 θεοὺς λιπαρῶς ἐκέτευεν ὑπὲρ αὐτῶν ἔργοις τε
 ὕμνοις. ἔπειτα τῷ κάμνοντι παρῶν ἐπιμελέσα-
 τα, ἐπεὶ αὐτὸς ἰατρὸς σιωπῆ γεμῶς ἐπέειπε τὰ ἀπὸ τῶν τέ-
 χνης ἀμελητῆ πρότερον. καί τι καὶ αὐτὸς ἐν ἑαυτοῖς
 πόσι πτότρον εἰσηγεῖτο. ἢ πολλὰς ἠδ' ἢ ἐκ τῶν με-
 γίστων κινδύνων ὅπως ἐρρύσασθαι. ὅσων δὲ ἦν αὐτῶν
 ἢ τὸ πόσι αὐτὸς ἐπιτεκνῶν εἰσοτέρως τῶν οἰκετῶν φιλαν-
 θρωπον, γίνεσθαι τῷ βουλομένῳ καταμαθεῖν, ἐκ τῶν
 διαθήκης τῶν μακαρίου ἀνδρός. ἐκ πάντων ἡ μά-
 λιστα τῶν γνωρίμων τῶν Αρχιάδων ἐφίλει, καὶ αὐτὸς
 ἐκείνῳ γήρει προσήκοντας, προηγουμένως μὲν,
 διαπλῶν τῶν φιλοσόφου πλουτάρχου διαδοχῶν τοῦ
 γήρους. ἔπειτα ἢ ἢ διαπλῶν πυθαγόρειον φίλιαν,
 ἢ πρὸς τῶν Αρχιάδων ἐσήλατο, συμφοιτητῆς αὐ-
 τῶν γηρόμενθ' ἅμα ἢ διδασκάλῳ. τῶν γὰρ δύο
 εἰδῶν ἐπ' ἀσπασίως ἐν τοῖς ἀνω ἰσορημνίαν φιλι-
 ῶν, ἢ τῶν ἐδοξεν εἶναι ἀσπασίως. ὅδ' ἐν γὰρ ἦν
 Αρχιάδης, ὁ μὲν Πρόκλος Βύλοιος. ὅδ' ἐμπαλιμῶ-
 τῶν, ὁ μὲν ἢ Αρχιάδης, ἢ δ' ἢ ἐπὶ τοῖς πόσι τῆς πο-
 λιτικῆς αὐτῶν ἀρετῆς κεφαλαίοις ἐλάττωσι τῶν
 ἀληθῶν πέρους τὸ οἰκῆον ἐπιθέντες, ἐπὶ τῆς φιλίας,
 ἐπισφραγισμένοι, ἐπὶ τὰς καθαρῶν καὶ μετρίων
 μὲν, ἐτόρας ἔλας πρῶτας πολιτικῶν. εἰ γὰρ δὲ καὶ
 ταύτους

τὰ ὑποκείμενα ὑποκείται, τὸ καθαίρειν πῆ πλὴν
 ψυχῶν, καὶ πρᾶσιν ἀφαιρῶν καὶ ὁμοίον τε ἀχέ-
 τως πρὸς τὴν ἀνθρώπων, ἵνα καὶ τὴν ὁμοίω-
 σιν ἔχη πρὸς τὸν θεόν, ὅπερ τέλος ὅτι τὸ ἀριστον τῆ
 ψυχῆς. ἀλλ' ὅτι ὁμοίον τρόπον πάντα χωρίζουσι
 καὶ τὸ μάλλον δὲ ἢ ἡπτόν ἐκασταί. ἐπεὶ καὶ αἱ πο-
 λιτικαὶ καθάρσεις τινὲς εἰσιν, εἰ καὶ μένοντας ἔ-
 τι αὐτὸν ἔχοντας γνῶντα κατακροσμοὶ καὶ ἀμεί-
 νους ποιοῦσιν, οὐρίζουσι καὶ μετροῦσαι τοὺς τε
 θυμούς καὶ τὰς ἐπιθυμίας, καὶ ὅλως τὰ πάθη,
 καὶ ψυδρῆς δόξας ἀφαιρῶσαι. αἱ δὲ γὰρ ὑπερταύ-
 τας καθαρτικὰ πάντα χωρίζουσι καὶ ἀκλύουσι
 τὴν ἄλγυμῆσιν ὄντως μολυβδίνων, καὶ φυγῶν
 τὴν γνῶντα ἀκώλυτον ἀπὸ γάγονται. ἅς δὲ τὴν
 αὐτὰς ὁ φιλόσοφος ἐπεὶ ἴδεν ὅτι πρᾶ πάντα τῆ
 γνῶντα φιλοσοφία βίον. γνῶντα τοῖς λόγοις καλῶς ἐκδι-
 δάσκων τινὲς τέ εἰσι, ὅπως τῷ ἀνθρώπῳ πα-
 ραγίγνονται καὶ αὐτὰ, καὶ ζῶν μάλιστα κατ' αὐ-
 τὰς. καὶ ταῦτα πρᾶ τῶν ἐκαστοῦ ἀφ' ὧν ὁ χω-
 ρίζουσι συμβαίνει τῇ ψυχῇ, νύκτωρ τε καὶ μεθ'
 ἡμέραν ἀκροποικίς καὶ πρὸς ἄλλοις καὶ τοῖς
 ἄλλοις καθαρμοῖς χρώμεθα, ὅτε μὲν ὀρθοῖς,
 ὅτε δὲ χαλδαῖοις, καὶ θάλατταν τε ἀόκνως ἐκεί-
 σου μὲν ὡς κατιῶν, ἔσθ' ὅτε ἡ δὲ καὶ τρεῖς τὸ αὐ-
 τὸ. καὶ ταῦτα ὅτι ἀκμαζούσης μόνον αὐτῆς τῆς

ἡλικίας διεκαρτέρει, ἀλλὰ καὶ αὐταῖς ἠδὴ ταῖς
 δυσμαῖς τοῦ βίου προσομιλῶν, ἀπὸ θαλήπῃως
 τὰ τοιαῦτα ἔθῃ ὡς νόμιμά τινα ἔζεπλήρου. τὰς
 δὲ ἀπὸ σίτου καὶ ποτοῦ ἀναγκαίας ἠδονὰς, ἀ-
 παλλαγὰς πόνων ἐποιεῖτο, ἵνα μὴ γινώσκῃ ἕω
 αὐτῷ. βραχέα γὰρ βούτων προσεφέρετο. τὰ πολ-
 λά δὲ τὴν τῷ ἐμφίχων ἀρχὴν ἠσπάζετο. εἰ δὲ
 ποτε καιρὸς τις ἰχυρύτερον ἕδῃ τὴν τούτων
 χρῆσιν ἐκάλει, μόνον ἀπεγούετο. καὶ τούτων ὅσῃ
 αἰς χάριν. τὰς δὲ μητρῶακὰς παρὰ Ῥωμαίοις,
 ἢ καὶ πρότόρον ποτε παρὰ Φρυγίῃν αἰουδα-
 θείσας ἀγισείας, ἐκάσθῃ μὲν ἠγνύουσι. καὶ τὰς
 πρὸ Ἀιγυπτίοις δὲ ἀκφράδας, ἐφύλαττε μάλ-
 λον, ἢ αὐτοὶ ἐκείνοι. καὶ ἰδικώτερον δὲ τινὰς
 γνήσδου ἡμέρας ἔξ ὑλφανείας, πᾶσαν γὰρ γῆ-
 νιν καὶ νέαν τοῦ μίωος μηδὲ προσλειπνήσας,
 ἠσίτει. ὡσαυτὸν δὲ τὰς νομικίας λαμπρῶς
 ἐπετέλει καὶ ἱεροπρεπῶς. καὶ τὰς πρὸ πᾶ-
 σι δὲ ὡς εἰπεῖν ὑπὸ σήμους ἐορτὰς κατὰ τὰ πρὸ
 ἐκάστοις πατρια, δρωῶν γνήσδως διετέλεσε.
 καὶ οὐδὲ ταύτας ὡσαυτὸν ἔτοροι πρὸ φασίμ ἐ-
 ποιεῖτο ἀναπαύλης τινός, ἢ καὶ πληρώσεως
 τοῦ σώματος. γίντυχιῶν δὲ ἀγρῦπνων καὶ ὑ-
 μνωδίας καὶ τῷ ὁμοίω, δηλοῖ δὲ ἢ τῷ ὑμνων
 αὐτοῦ πραγματεία, ὃ τῷ πρὸ τοῖς ἑλλησιμά-
 νων

νωρ τιμηθέντων ἐγκώμια ποιεῖχουσα, ἀλλὰ καὶ
 Μάρναν Γαζᾶον ὑμνοῦσα, καὶ Ασκληπιὸν Λε-
 οντοῦχον Ασκαλωνίτῳ, καὶ Θυανδρίτῳ ἄλ-
 λου Αραβίοις πολυτίμητον θεόν. καὶ Ἰσιμ, τῷ
 κατὰ τὰς φίλας ἔτι τιμημένην, καὶ εἰς ἄλ-
 λους ἀπλῶς ἀπαντᾶς. καὶ γὰρ πρόχειρον ἐκεί-
 νο εἶχεν αἰεὶ καὶ ἔλεγεν ὁ θεοσεβέστατῳ ἀνὴρ,
 ὅτι τὸν φιλόσοφον πρῶσθήκει, ὃ μίᾳς τινὸς πό-
 λεως, ὃ δ' ἐστὶν πρὸ γένιαι πατρίων εἶναι θεραπο-
 τῶν, κοινῆ δὲ τοῦ ὅλου κόσμου ἱεροφάντην. καὶ
 ἔτι μὲν αὐτῷ καρτερικῶς καὶ ἱεροπρεπῶς πε-
 ρεσκόιασο τὰ φιλῆγκρατείας. τὰς δὲ ἀλγυθλό-
 νας ἀφῆρει, ἢ καὶ πρῶσπιπῆούσας ποτὲ πράως
 ἔφερε, καὶ ἐλάτῃους ἐποίησε, τὸ μὴ τὸ ἀείσομ γν' αὐ-
 τῷ συμπαλάχει. τὸ δὲ πρὸς ταύτας αὐτοῦ τῆς
 ψυχῆς πρῶσκημα, ἱκανῶς ἐδήλωσε ἢ τελευταίας
 νόσῳ. πειζόμενῳ ὑπὸ ταύτης, καὶ ποδωδύ-
 νιας συνεχόμενῳ, ἐκκρούειμ ἐπειρᾶτο τὰς ἀλ-
 γυθλόνας. πρῶκελεύθη δὲν ἡμῖν ἐκάστοτε ὑμνος
 λέγειμ, καὶ λεγομένην τῷ ὑμνωμ, πᾶσα εἰρήνη
 τῷ παθῶμ ἐγίγνητο καὶ ἀταραξία. καὶ ὄγ' ἐπι-
 τουτοῦ πρῶσδοξότορον, ὅτι καὶ μνήμημ εἶχε τῷ λε-
 γομένην. καί τῳ ἀνθρωπίνων σχεδὸν ἀπαν-
 τῶν ὑπὸ λελκισμένην, ὑπὸ βελιάσῃς αὐτοῦ φιλῆπα-
 ρέσεως. ἀρχομένην γὰρ ἡμῶν ὑμνεῖμ, ἐκείνῳ

ἀνεπλήρου αὖς ὕμνους, ἢ τῶν ὀρφικῶν ἔπαυται τὰ
 πλείστα. καὶ γὰρ ταυτὰ ὅστις ὅτε πρῶντες ἀνεγι-
 νώσκουμι. καὶ ὅχι πρὸς μόνον τὰ σωματικὰ πά-
 θη ὅπως ἀπαθῶς διέκειτο, ἀλλὰ ἔτι μειζόνως, ὅ-
 τι πρὸς τὰ ἑξωθεν πόλισατικῶς ὑδισυμβαίνοντα,
 καὶ τὰ διοικουῦντα πρῶτα λόγως γίνεσθαι. ὡς ἔ-
 λέγειν ἐφ' ἑκάστοις τῶν συμπιπνόντων ταῦτα.
 τοιαῦτ' ὅτι ταῦτα, εἰωθότα ὅστις, ὅτις ἐμοὶ διοκί.
 μάλλον δὲ εἰδοίκεν ἀπόφθεγμα μνήμης ἀξιόμ ἔ-
 ναι καὶ τῆτι φιλοσόφου μεγαλοψυχίας ἱκανὸν
 τεκμήριον. καὶ τὸν θυμὸν δὲ καὶ ὅσον οἶόν τε ἰὼ
 ἐκόλαζεν, ὡς ἢ μὴ κινεῖσθαι τὸ πρῶτον, ἢ μὴ τὴν
 λογικὴν εἰν ψυχὴν τὴν συνοργισομένην. ἑτέρου
 δὲ εἶναι τὸ ἀπεοαίρετον, ὅτι ὅσον δὲ ὀλίγον καὶ ἀ-
 θυνές. ἀφροδισίωμ δὲ αὐτῶν φυσικῶν μετῶν,
 ὅσον οἶμαι μέχρι φαντασίας χωρεῖν, πῶπε τοῦς
 καὶ ταύτης. ὅτι ὅπως ἐκ πάντων ἑαυτὴν σιωπῶ-
 γουσα καὶ ἀθροίζουσα πρὸς ἑαυτὴν ἢ τῆτι μακα-
 είου ἀνδρὸς ψυχῆ, ἀφίστατο σχεδὸν τῆτι σώμα-
 τος, ἔτι ἔπα αὐτῆτι κατέχευε διοικουῦσα. ἰὼ γὰρ αὐ-
 τῆτι τὸ φρονεῖν, ὅτις τὸ οἶον τὸ πολιτικόν, τὰ πρῶτα
 τειν δὲ πρὸς τὰ γνώσεχόμενα καὶ ἄλλως ἔχειν, αὐ-
 τὸ δὲ καὶ αὐτὸ εἰλικρινές τὸ νοεῖν, καὶ τὸ πρὸς
 ἑαυτὴν ἐστιάφθαι, μηδ' αὖ δὲ συνδοξάζειν τῶ
 σώματι. τὸ δὲ σωφρονεῖν, τὸ μὴ συγγίγνεσθαι

ἴσθαι χείρονι, μηδὲ μετριοπαθεῖν, πάντη δὲ καὶ
 πάντως ἀπαθεῖν. ἀνδρίζεσθαι ἢ τὸ μὴ φοβεῖσθαι
 αὐτὴν ἀφισαμμένην τοῦ σώματος. λόγου δὲ καὶ
 νοῦ ἡγουμένην ἢ αὐτῶν, τῶν δὲ χειρόνων μηκέτι
 ἀντιφρόνων, καρτερικῆς δικαιοσύνης κε
 κόσμητο αὐτὴ ἢ σύμπασα ζωὴ, ἐκ
 δὲ τῆς ποιότητος

* Pauca videntur deesse.